

Tartalomjegyzék

2011. évi CLXI. törvény	A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról	34046
2011. évi CLXII. törvény	A bírák jogállásáról és javadalmazásáról	34088
2011. évi CLXIII. törvény	Az ügyészségről	34140
2011. évi CLXIV. törvény	A legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészégi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról	34156
42/2011. (XII. 2.) NGM rendelet	A megyei (fővárosi) munkaügyi központok illetékességéről, valamint a felnőttképzési tevékenység megkezdésének és folytatásának részletes szabályairól szóló 2/2010. (II. 16.) SZMM rendelet módosításáról	34204
105/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34272
106/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34274
107/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34277
108/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34279
109/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34282
110/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34284
111/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34286
112/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34288
113/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34290
114/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34292
115/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34294
116/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34296
117/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34298

Tartalomjegyzék

118/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34301
119/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34303
120/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34306
121/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34308
122/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34311
123/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34314
124/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34317
125/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34319
126/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34321
127/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34324
128/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34327
129/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34330
130/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34332
131/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34334
132/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34337
133/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34339
134/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34341
135/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34343
136/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34345
137/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34347
138/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34350

Tartalomjegyzék

139/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34353
140/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34359
141/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34361
142/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34365
143/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34368
144/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34371
145/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34374
146/2011. (XII. 2.) AB határozat	Az Alkotmánybíróság határozata	34378
147/2011. (XII. 2.) AB végzés	Az Alkotmánybíróság végzése	34383
148/2011. (XII. 2.) AB végzés	Az Alkotmánybíróság végzése	34385
149/2011. (XII. 2.) AB végzés	Az Alkotmánybíróság végzése	34388
34/2011. (XII. 2.) KüM határozat	A Délkelet-európai Rendészeti Központról szóló, Bukarestben, 2009. december 9-én létrejött Egyezmény, valamint a Délkelet-európai Rendészeti Központ kiváltságairól és mentességeiről szóló, Bukarestben, 2010. november 24-én létrejött Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2011. évi LVI. törvény 2. és 3. §-ainak hatálybalépéséről	34391

II. Törvények

2011. évi CLXI. törvény a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról*

Az Országgyűlés a bírósági hatáskörök jogállami szintű, hatékony ellátása, a bírói függetlenség elvének maradéktalan megvalósítása és az ítélkezés egységének biztosítása érdekében a bíróságok szervezeti felépítéséről, feladatairól és igazgatásáról az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény 25–28. cikke alapján a következő törvényt alkotja:

ELSŐ RÉSZ

A BÍRÓSÁGOK MŰKÖDÉSÉNEK ALAPELVEI ÉS A BÍRÓSÁGI SZERVEZET

I. FEJEZET

ALAPELVEK

1. Alapvető rendelkezések

- 1. §** Magyarországon a bíróságok igazságszolgáltatási, továbbá törvény által meghatározott egyéb tevékenységet látnak el.
- 2. §** (1) A bíróságok a vitássá tett vagy megsértett jogról, az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről, a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról – törvényben szabályozott eljárás során – véglegesen döntenek.
(2) A bíróságok a jogalkalmazási tevékenységük során biztosítják a jogszabályok érvényesülését.
- 3. §** A bírák és az ülnökök függetlenek, a jogszabályok alapján meggyőződésüknek megfelelően döntenek, az ítélkezési tevékenységükkel összefüggésben nem befolyásolhatók és nem utasíthatók.
- 4. §** A bíróságok a központi költségvetésről szóló törvényben önálló költségvetési fejezetet alkotnak. E fejezeten belül a Kúria önálló címet alkot.
- 5. §** A bírósági útra tartozó ügyeket törvény állapítja meg.
- 6. §** A bíróság határozata mindenkire kötelező, ideértve azt is, ha a bíróság valamely ügyben hatáskörét vagy ennek hiányát állapítja meg.
- 7. §** A bíróság előtt mindenki egyenlő.
- 8. §** (1) Senki sem vonható el törvényes bírájától.
(2) A törvény által rendelt bíró az eljárási szabályok szerint a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rend alapján kijelölt bíró.
- 9. §** (1) Az ügyelosztási rendet – a bírói tanács és a kollégiumok véleményének ismeretében – a bíróság elnöke határozza meg, legkésőbb a tárgyévet megelőző év december 10. napjáig. Az ügyelosztási rend a tárgyévből szolgálatteljesítés érdekében vagy a bíróság működését érintő fontos okból módosítható.

* A törvényt az Országgyűlés a 2011. november 28-ai ülésnapján fogadta el.

- (2) Ha a bírót a bíróságra az ügyelosztási rend meghatározását követően rendelik ki, az ügyelosztási rendet ennek megfelelően ki kell egészíteni.

- 10. §** (1) Az ügyelosztási rend tartalmazza, hogy az adott bíróságon milyen összetételű és számú tanácsok működnek, a bírák, a tanácsok – ideértve a kirendeléssel foglalkoztatott bírákat is – és a törvényben meghatározott ügyben az egyesbíró hatáskörében eljáró bírósági titkárok melyik ügycsoportba tartozó ügyeket intézik, akadályoztatásuk esetén ki jár el helyettük, az ügyek elosztására melyik bírósági vezető jogosult, továbbá, hogy az ügyek elosztása milyen módon történik. Az ügyelosztási rend a tárgyalási tevékenységet folytató bírósági vezetők által tárgyalta ügyek körét és az ezekre vonatkozó elosztási módot is magában foglalja. Az ügyelosztási rend rögzíti mely tanácsok, bírák járnak el a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti kiemelt jelentőségű perekben, továbbá a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) szerinti kiemelt jelentőségű ügyekben.
- (2) A Kúria ügyelosztási rendjében meg kell jelölni azt is, hogy az önkormányzati tanács és az elvi közzétételi tanács tagjaként mely bírák járnak el, továbbá azt, hogy az egyes bírák melyik szakágú jogegységi tanácsban járhatnak el.
- (3) Az ügyelosztási rend kialakítása során figyelembe kell venni az ügyek jelentőségét, munkaigényességét – különös tekintettel a kiemelt jelentőségű perekre és kiemelt jelentőségű ügyekre –, az ügyérkezés statisztikai adatait, emellett törekedni kell az arányos munkateher megvalósítására is.
- 11. §** (1) Az ügyelosztási rendet és annak módosítását, kiegészítését az érintettekkel haladéktalanul ismertetni kell és a bíróságon, a felek által is hozzáférhető helyen ki kell függeszteni, továbbá a bíróságok központi internetes honlapján (a továbbiakban: központi honlap), valamint – ha a bíróság azzal rendelkezik – az érintett bíróság honlapján közzé kell tenni.
- (2) Az ügyelosztási rendtől az eljárási törvényekben szabályozott esetekben, továbbá igazgatási úton a bíróság működését érintő fontos okból lehet eltérni.
- 12. §** (1) A bíróság tárgyalása – ha törvény kivételt nem tesz – nyilvános.
- (2) A bíróság a tárgyaláson hozott határozatát nyilvánosan hirdeti ki.
- (3) Az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) elnöke, az Országos Bírói Tanács (a továbbiakban: OBT) és a bírósági vezetők kötelesek a bírósági igazgatás és az ahhoz kapcsolódó döntéshozatal nyilvánosságát e törvény szerint biztosítani.
- 13. §** (1) A bíróság a határozatát – ha törvény másképpen nem rendelkezik – indokolni köteles.
- (2) A bíróság határozatai ellen – ha törvény kivételt nem tesz – jogorvoslatnak van helye.
- (3) A bíróság e törvényben meghatározott határozata – e törvény rendelkezései szerint – bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen és díjmentesen hozzáférhető.
- 14. §** A bírósági határozatok végrehajtását a bíróság rendeli el.
- 15. §** (1) A bíróság egyesbíróként vagy tanácsban jár el. Az ítékezésben – törvény által meghatározott ügyekben és módon – ülnökök is részt vesznek. Az ülnöknek az ítékezésben a bíróval azonos jogai és kötelezettségei vannak.
- (2) Egyesbíróként és a tanács elnökeként csak bíró járhat el. Törvény által meghatározott ügyben, egyesbíró hatáskörében bírósági titkár is eljárhat.

II. FEJEZET

A BÍRÓSÁGI SZERVEZET

2. Közös szabályok

- 16. §** Magyarországon az igazságszolgáltatást a következő bíróságok gyakorolják:
- a Kúria,
 - az ítélőtábla,
 - a törvényszék,
 - a járásbíróság és
 - a közigazgatási és munkaügyi bíróság.

- 17. §** (1) Bíróság létesítéséről, összevonásáról, megszüntetéséről, elnevezéséről, székhelyéről, illetékességi területének meghatározásáról, valamint a katonai tanácsokkal rendelkező bíróságok kijelöléséről – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – külön törvény rendelkezik.
- (2) Ha a bíróság illetékességi területe a közigazgatási területi beosztáshoz igazodik, a közigazgatási határok megváltozása következtében a bíróság illetékességi területét – az OBH elnökének javaslatára – a köztársasági elnök határozatban módosítja.

3.A járásbíróság, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság

- 18. §** (1) A járásbíróság első fokon jár el.
- (2) A járásbíróságot az elnök vezeti.
- (3) A járásbíróság nem jogi személy, azonban az elnöke az államháztartási gazdálkodási szabályok szerint kötelezettségeket vállalhat a törvényszék belső szabályzatában meghatározott módon.
- (4) A járásbíróságon meghatározott jellegű ügyek intézésére csoportok létesíthetők.
- 19. §** (1) A közigazgatási és munkaügyi bíróság első fokon jár el
- a) a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata iránti,
- b) a munkaviszonyból és a munkaviszony jellegű jogviszonyból származó, valamint
- c) a törvény által hatáskörébe utalt egyéb ügyekben.
- (2) A közigazgatási és munkaügyi bíróságot az elnök vezeti.
- (3) A közigazgatási és munkaügyi bíróság nem jogi személy, azonban az elnöke az államháztartási gazdálkodási szabályok szerint kötelezettségeket vállalhat a törvényszék belső szabályzatában meghatározott módon.
- (4) A közigazgatási és munkaügyi bíróságon meghatározott jellegű ügyek intézésére csoportok létesíthetők.
- 20. §** (1) A kollégiumok tevékenységétől függetlenül, azok mellett, külön törvényben meghatározott számban és illetékességi területtel közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium működik.
- (2) A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium törvényben meghatározott szakmai feladatokat lát el, szervezeti kereteit a törvény által meghatározott törvényszék biztosítja.
- (3) Ha a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium illetékességi területe kizárólag egy törvényszékre terjed ki, a törvényszék közigazgatási-munkaügyi kollégiumára a kollégiumi tagság és a működés tekintetében a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell, továbbá ebben az esetben a törvényszék közigazgatási-munkaügyi kollégiuma, illetve kollégiumvezetője ellátja a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium, illetve regionális kollégiumvezető feladatait is.

4. A törvényszék

- 21. §** (1) A törvényszék – a törvényben meghatározott ügyekben – első fokon jár el, és másodfokon elbírálja a járásbíróságok, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságok határozatai ellen bejelentett fellebbezéseket.
- (2) A törvényszéket az elnök vezeti.
- (3) A törvényszék jogi személy.
- (4) A törvényszéken tanácsok, csoportok és büntető, polgári, gazdasági, valamint közigazgatási-munkaügyi kollégiumok működnek. A kollégiumok összevontan is működhetnek.
- (5) Törvény által meghatározott ügyekben első fokon – a külön törvényben meghatározott törvényszékeken és illetékességi területtel – katonai tanácsok járnak el.

5. Az ítélőtábla

- 22. §** (1) Az ítélőtábla elbírálja – törvényben meghatározott ügyekben – a járásbíróság és a törvényszék határozata ellen előterjesztett jogorvoslatot, továbbá eljár a hatáskörébe utalt egyéb ügyekben.
- (2) Az ítélőtáblát az elnök vezeti.
- (3) Az ítélőtábla jogi személy.
- (4) Az ítélőtáblán tanácsok, büntető, valamint polgári kollégiumok működnek.

- (5) A katonai tanács által első fokon elbírált, katonai büntetőeljárásra tartozó ügyekben másodfokon a külön törvényben meghatározott ítélőtáblán működő katonai tanács jár el.

6. A Kúria

- 23. §** (1) A legfőbb bírói szerv a Kúria.
(2) A Kúriát az elnök vezeti.
(3) A Kúria jogi személy.
- 24. §** (1) A Kúria
a) elbírálja – törvényben meghatározott ügyekben – a törvényszék, továbbá az ítélőtábla határozata ellen előterjesztett jogorvoslatot,
b) elbírálja a felülvizsgálati kérelmet,
c) a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz,
d) joggyakorlat-elemzést folytat a jogerősen befejezett ügyekben, ennek keretében feltárja és vizsgálja a bíróságok ítélkezési gyakorlatát,
e) elvi bírósági határozatokat és elvi bírósági döntéseket tesz közzé,
f) dönt az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről,
g) dönt a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról, és
h) eljár a hatáskörébe tartozó egyéb ügyekben.
(2) A Kúrián ítélkező, jogegységi, önkormányzati, valamint elvi közzétételi tanácsok, büntető, polgári, közigazgatási-munkaügyi kollégiumok, továbbá bírósági joggyakorlat-elemző csoportok működnek.

MÁSODIK RÉSZ

ELJÁRÁSOK AZ EGYSÉGES ÉS IDŐSZERŰ BÍRÓSÁGI JOGALKALMAZÁS ELŐSEGÍTÉSE ÉS AZ ÖNKORMÁNYZATI RENDELETALKOTÁS FELÜLVIZSGÁLATA ÉRDEKÉBEN

III. FEJEZET

A BÍRÓSÁGOK FELADATAI AZ ÍTÉLKEZÉS EGYSÉGÉNEK BIZTOSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

7. Általános rendelkezések

- 25. §** A Kúria az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében meghatározott feladatának ellátása körében jogegységi határozatokat hoz, joggyakorlat-elemzést folytat jogerősen befejezett ügyekben, valamint elvi bírósági határozatokat és elvi bírósági döntéseket tesz közzé.
- 26. §** (1) Ha az ítélőtábla, a törvényszék, a közigazgatási és munkaügyi bíróság vagy a járásbíróság tanácsa, illetve egyesbírája valamely elvi kérdésben határozott és a határozata jogerőre emelkedett, köteles az elvi jelentőségű határozatot a bíróság elnökének bemutatni.
(2) Az ítélőtábla és a törvényszék elnöke, valamint kollégiumvezetője, a közigazgatási és munkaügyi bíróság, továbbá a járásbíróság elnöke köteles a vezetése alatt álló bíróságok – illetve a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője a regionális kollégiumhoz tartozó bíróságok – ítélkezését folyamatosan figyelemmel kísérni.
(3) Ha a bíróság elnöke, az ítélőtábla vagy a törvényszék kollégiumvezetője, illetve a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője az (1) bekezdés szerinti határozatból, a bíróság által elintéztett ügyekből, a bíróságokon lefolytatott vizsgálat alkalmával vagy más módon arról szerzett tudomást, hogy a vezetése vagy a felügyelete alatt álló, illetve a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumhoz tartozó bíróságon elvi jelentőségű döntés született, elvi kérdésben ellentétes gyakorlat alakult ki vagy ellentétes elvi alapokon nyugvó jogerős határozatokat hoztak, erről köteles a magasabb szintű bíróság elnökét – a határozatok és a szükséghez képest az egyéb iratok felterjesztésével – tájékoztatni.
(4) A közigazgatási és munkaügyi ügyekben a (3) bekezdés szerinti kötelezettségének teljesítése során a törvényszék elnöke, kollégiumvezetője, valamint a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője a Kúria elnökét tájékoztatja.

- (5) A (3) és (4) bekezdés szerinti tájékoztatás előtt a törvényszék és az ítélőtábla elnöke, valamint kollégiumvezetője, továbbá a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője kikérheti az elvi kérdés tárgya szerint érintett kollégium, illetve közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium bírának véleményét.

- 27. §** (1) A kollégium, valamint a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében figyelemmel kíséri a bíróságok gyakorlatát, és véleményt nyilvánít a vitás jogalkalmazási kérdésekben, valamint a joggyakorlat-elemző csoport vezetőjének felkérésére közreműködik a joggyakorlat-elemző munkában.
- (2) Ha a jogalkalmazás egysége érdekében szükséges, az ítélőtábla és a törvényszék kollégiumának kollégiumvezetője a Kúria kollégiumvezetőjének vagy az ítélőtábla elnökének jogegységi eljárás indítványozására, a Kúria elnökének vagy kollégiumvezetőjének elvi bírósági döntés közzétételére tesz javaslatot.
- (3) A (2) bekezdésben meghatározottak szerinti eljárás során, közigazgatási és munkaügyi ügyekben a törvényszék kollégiumának kollégiumvezetője, valamint a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője a jogegységi eljárás indítványozására a Kúria kollégiumvezetőjének, az elvi bírósági döntés közzétételére a Kúria elnökének vagy kollégiumvezetőjének tesz javaslatot.
- (4) Az OBH elnöke a Kúria elnökének jogegységi eljárás indítványozására tesz javaslatot, ha a feladatai ellátása során észleli, hogy a jogalkalmazás egysége érdekében ez szükséges.
- 28. §** (1) A Kúria képviselője útján részt vesz az ítélőtábla és a törvényszék kollégiumának, valamint a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumnak az ülésein.
- (2) Az ítélőtábla képviselője útján részt vesz az illetékességi területéhez tartozó törvényszék kollégiumi ülésén.
- (3) A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője meghívottként részt vesz a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium illetékességi területéhez tartozó törvényszékek közigazgatási-munkaügyi kollégiumának ülésén.

8. A bírósági joggyakorlat-elemző csoport

- 29. §** (1) A bírósági joggyakorlat-elemző csoport feladata az ítélkezési gyakorlat vizsgálata. A vizsgálati tárgyköröket a Kúria elnöke – a Kúria kollégiumai véleményének beszerzését követően – évente meghatározza. A vizsgálati tárgykörökre az ítélőtáblai és a törvényszéki kollégium kollégiumvezetője, továbbá a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője, az OBH elnöke és a legfőbb ügyész (a továbbiakban együtt: kezdeményező) is indítványt tehet.
- (2) A bírósági joggyakorlat-elemző csoport vezetőjét és tagjait a Kúria elnöke – vizsgálati tárgykörönként – a Kúria bírái közül, a Kúria kollégiumvezetőinek javaslatai alapján jelöli ki. A csoport vezetője a csoport munkájába – a kezdeményező javaslatára, vagy ha azt a vizsgálati tárgykör indokolja – alsóbb fokú bíróságra beosztott bírót és a vizsgált területen működő elméleti vagy gyakorlati szakembert is bevonhat.
- 30. §** (1) A bírósági joggyakorlat-elemző csoport a vizsgálat eredményéről összefoglaló véleményt készít. Az elkészült összefoglaló véleményt a Kúria tárgykör szerint illetékes kollégiuma megvitatja, és egyetértése esetén annak megállapításait a csoport vezetője a Kúria honlapján közzéteszi. Ezzel egyidejűleg a teljes összefoglaló véleményt a csoport elnöke a bíróságok belső informatikai hálózata (a továbbiakban: intranet) is közzéteszi.
- (2) Ha annak feltételei fennállnak, az (1) bekezdés szerinti összefoglaló vélemény alapján a Kúria kollégiumvezetője jogegységi eljárást indítványozhat, vagy jogalkotás kezdeményezése érdekében a Kúria elnökén keresztül az OBH elnökéhez fordulhat.
- (3) A vizsgálat során a joggyakorlat-elemző csoport és a bírósági vezetők együttműködni kötelesek.
- (4) A bírósági joggyakorlat-elemző csoport eljárására vonatkozó ügyviteli rendelkezéseket a Kúria ügyviteli szabályzata állapítja meg; a rendelkezéseket a Kúria honlapján közzé kell tenni.

9. Az elvi bírósági határozat és az elvi bírósági döntés

- 31. §** (1) Az elvi bírósági határozatok és az elvi bírósági döntések kiválasztására és közzétételére a Kúrián büntető, polgári, gazdasági, munkaügyi és közigazgatási szakágú elvi közzétételi tanács működik. Az elvi közzétételi tanács az elnökből és további 4 tagból áll.

- (2) Ha a Kúria ítélkező tanácsa valamely, a társadalom széles körét érintő vagy a közérdek szempontjából kiemelkedő jelentőségű ügyben elvi kérdésekre is kiterjedő határozatot hozott, a tanács elnöke a határozat írásba foglalását követően haladéktalanul köteles arról az érintett szakág szerint illetékes kollégiumvezetőt tájékoztatni. A kollégiumvezető a határozatot az elvi közzétételi tanács elé terjeszti, amely indokolt esetben dönt annak elvi bírósági határozatként történő közzétételéről.
- (3) Ha a Kúria elnöke vagy kollégiumvezetője a 26. § (3) és (4) bekezdése szerinti tájékoztatás vagy a 27. § (2) és (3) bekezdése szerinti javaslat alapján, illetve más módon tudomást szerez arról, hogy az alsóbb fokú bíróság a (2) bekezdésben foglalt szempontoknak megfelelő határozatot hozott, és jogegységi eljárás lefolytatásának vagy elvi bírósági határozat közzétételének feltételei nem állnak fenn, a határozatot a Kúria érintett szakág szerint illetékes elvi közzétételi tanácsa elé terjeszti, amely dönt az elvi bírósági döntésként történő közzétételéről.

10. A jogegységi indítvány

- 32. §** (1) Jogegységi eljárásnak van helye, ha
- a) a joggyakorlat továbbfejlesztése vagy az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében elvi kérdésben jogegységi határozat meghozatala, korábban meghozott jogegységi határozat megváltoztatása vagy hatályon kívül helyezése szükséges, vagy
 - b) a Kúria valamely ítélkező tanácsa jogkérdésben el kíván térni a Kúria másik ítélkező tanácsának elvi bírósági határozatként közzétett határozatától vagy közzétett elvi bírósági döntéstől.
- (2) Az (1) bekezdés b) pontjában említett esetben a Kúria tanácsa a jogegységi eljárás indítványozása mellett a jogegységi határozat meghozataláig az eljárását felfüggeszti.
- 33. §** (1) Jogegységi eljárást kell lefolytatni, ha azt
- a) a Kúria elnöke vagy kollégiumvezetője, illetve helyetteseik, valamint az ítélőtábla elnöke,
 - b) a 32. § (1) bekezdés b) pontjában említett esetben a Kúria tanácselnöke vagy
 - c) a legfőbb ügyész
- indítványozza.
- (2) A jogegységi határozat hozatalára irányuló indítványban az indítványozónak meg kell jelölnie, hogy milyen kérdésekben és mely okokból kéri a jogegységi tanács határozatának meghozatalát, és a 32. § (1) bekezdés b) pontjában említett esetben javaslatot kell tennie a jogkérdés mikénti eldöntésére. Az indítványhoz mellékelni kell az indítvánnyal érintett bírósági határozatok kiadmányát.

11. Jogegységi tanács

- 34. §** (1) A Kúrián büntető, összevont polgári-gazdasági, továbbá összevont közigazgatási-munkaügyi szakágú jogegységi tanács (a továbbiakban: jogegységi tanács) működik. A jogegységi tanácsot a Kúria elnöke, elnökhelyettese, kollégiumvezetője vagy kollégiumvezető-helyettese vezeti. A jogegységi tanács az elnökből és további 4 tagból áll, a tagokat a jogegységi tanács elnöke választja ki.
- (2) Ha a jogegységi eljárásban hozandó döntés több szakágú jogegységi tanács ügykörét érinti, a jogegységi tanács elnöke a jogegységi tanácsot az érintett szakágban eljáró bírák közül arányosan jelöli ki. E jogegységi tanács az elnökből és további 6 tagból áll, elnöke a Kúria elnöke vagy elnökhelyettese.
- (3) A jogegységi indítvány előterjesztője – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – nem lehet a jogegységi tanács elnöke, továbbá a 32. § (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a jogegységi tanács tagjait úgy kell kiválasztani, hogy abban nem lehetnek többségben annak a tanácsnak a tagjai, amely jogkérdésben el kíván térni a Kúria másik ítélkező tanácsának elvi bírósági határozatként közzétett határozatától vagy közzétett elvi bírósági döntéstől, illetve annak az elvi közzétételi tanácsnak a tagjai, amely az elvi bírósági határozat vagy az elvi bírósági döntés közzétételéről döntött.
- (4) A jogegységi tanács a Kúria teljes kollégiuma, ha a jogegységi eljárás célja
- a) korábban meghozott jogegységi határozat megváltoztatása vagy hatályon kívül helyezése vagy
 - b) a joggyakorlat továbbfejlesztése érdekében szükséges elvi kérdés eldöntése.
- (5) A (4) bekezdés szerinti jogegységi tanács elnöke a Kúria elnöke vagy elnökhelyettese.

- 35. §** A 34. § (1) és (2) bekezdésében foglalt esetben a jogegységi tanács valamennyi tag jelenléte mellett határozatképes és a határozatát egyszerű szótöbbséggel hozza. A 34. § (4) bekezdése szerinti jogegységi tanács akkor határozatképes, ha ülésén tagjainak több mint a kétharmada jelen van; a jogegységi tanács döntéséhez a jelen lévő tagok kétharmadának szavazata szükséges.

12. A jogegységi eljárás

- 36. §** (1) A jogegységi eljárást a jogegységi tanács elnöke készíti elő, ennek során a jogegységi tanácsból egy vagy két előadó bírót jelölhet ki és az indítvánnyal kapcsolatban véleményeket szerezhet be.
(2) A jogegységi határozat hozatalára irányuló indítványt – ha azt nem a legfőbb ügyész nyújtotta be – a jogegységi tanács elnöke a jogegységi indítvánnyal érintett bírósági határozat kiadmányával együtt megküldi a legfőbb ügyésznek. A legfőbb ügyész az indítvány kézbesítésétől számított tizenöt napon belül megküldi a jogegységi indítványra tett nyilatkozatát a Kúriának.
- 37. §** (1) Az indítvány alapján a jogegységi tanács elnöke kitűzi az ülés határnapját, melyről a jogegységi tanács tagjait és a törvény alapján részvételre jogosultakat értesíti. A jogegységi tanács ülése nem nyilvános, azon a jogegységi tanács tagjain kívül az indítványozó, a legfőbb ügyész és eseti meghívott vehet részt. Az eseti meghívott személyére az indítványozó vagy a jogegységi tanács tagja tehet javaslatot, a meghívásról a jogegységi tanács elnöke dönt.
(2) A jogegységi tanács ülésén akadályoztatása esetén a legfőbb ügyészt az általa kijelölt ügyész helyettesíti.
- 38. §** (1) Az ülést a jogegységi tanács elnöke vezeti, annak megnyitása után a jogegységi tanács elnöke vagy az előadó bíró összefoglalja a jogegységi indítványt, illetve az elbírálandó elvi kérdés lényegét. Az ülésen valamennyi résztvevő felszólalhat, az indítványozó a jogegységi határozat meghozataláig az indítványt módosíthatja vagy visszavonhatja.
(2) A felszólalások után a jogegységi tanács elnöke az ülést berekeszti. Ezt követően a jogegységi tanács a határozatát tanácskozás után, szavazással hozza meg, a tanácskozáson és a szavazásnál a jogegységi tanács elnökén és tagjain kívül csak jegyzőkönyvvezető lehet jelen.
(3) Az ülést a jogegységi tanács elnöke fontos okból elnapolhatja.
- 39. §** (1) A tanács elnöke érdemi elbírálás nélkül elutasítja a nem jogosulttól származó indítványt.
(2) A tanács érdemi elbírálás nélkül megszünteti a jogegységi eljárást az indítvány visszavonása esetén, ha a 32. § (1) bekezdésében foglalt okok nem állnak fenn.
- 40. §** (1) Az indítvány alapján – a 39. §-ban foglalt kivétellel – a jogegységi tanács jogegységi határozatot vagy a határozathozatalt mellőző végzést hoz. A határozatot vagy a végzést a jogegységi tanács elnöke a jogegységi tanács ülését követő 15 napon belül megküldi az indítvány előterjesztője és – ha az indítványozó nem a legfőbb ügyész volt – a legfőbb ügyész részére is.
(2) A jogegységi indítványnak helyt adó határozat rendelkező része tartalmazza a jogegységi eljárás tárgyául szolgáló, illetve azzal szorosan összefüggő elvi kérdésben adott iránymutatást.
(3) A jogegységi tanács az indítványnak nem ad helyt és a jogegységi határozat meghozatalát mellőzi, ha jogegységi határozat meghozatala nem szükséges.
(4) A jogegységi határozat és a határozathozatalt mellőző végzés indokolása tartalmazza, hogy a jogegységi indítványt ki terjesztette elő, az indítvány mire irányult, és mely bírósági határozatokat érint. Ismerteti az elbírálandó elvi kérdésben kialakult eltérő álláspontokat, szükség esetén az indítvánnyal érintett bírósági határozatokban megállapított tényállás lényegét, helyt adó határozat esetében számot ad a rendelkező részben adott iránymutatás indokairól, a határozathozatalt mellőző végzés indokolása esetében annak okáról.
- 41. §** A jogegységi határozatnak – ha törvény kivételt nem tesz – a felekre és a terheltre kiterjedő hatálya nincs.

13. A jogegységi határozat, az elvi bírósági határozat és az elvi bírósági döntés közzététele

- 42. §** (1) A jogegységi határozatot a Magyar Közlönyben, a központi honlapon és a Kúria honlapján közzé kell tenni. Az elvi közzétételi tanács által kiválasztott elvi bírósági határozatot és elvi bírósági döntést a központi honlapon és a Kúria

honlapján közzé kell tenni. A jogegységi határozat a bíróságokra a Magyar Közlönyben történő közzététel időpontjától kötelező.

- (2) Ha a Kúria indokoltnak tartja, a jogegységi határozat, valamint az elvi bírósági határozat és elvi bírósági döntés egyéb módon történő közzétételéről is intézkedhet.
- (3) Ha a jogegységi tanács a jogegységi határozatot hatályon kívül helyezi, a hatályon kívül helyező határozatot a Magyar Közlönyben közzé kell tenni. A jogegységi határozat a hatályon kívül helyező határozat közzététele időpontjától nem alkalmazható.
- (4) Ha a jogegységi tanács a jogegységi határozatot hatályon kívül helyezi, vagy a 32. § (1) bekezdés b) pontja alapján indult jogegységi eljárás alapján meghozott jogegységi határozatával a határozat elvi bírósági határozatként vagy elvi bírósági döntésként való fenntartását megszünteti, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében, a központi honlapon és a Kúria honlapján ezt jelezni kell.

43. § Törvény – az e fejezetben nem szabályozott kérdésekben – a jogegységi eljárásra vonatkozóan további szabályokat állapíthat meg.

44. § A jogegységi eljárásra vonatkozó ügyviteli rendelkezéseket a Kúria ügyviteli szabályzata állapítja meg; a rendelkezéseket a Kúria honlapján közzé kell tenni.

IV. FEJEZET

A KÚRIA ÖNKORMÁNYZATI TANÁCSA, AZ ÖNKORMÁNYZATI RENDELETEK FELÜLVIZSGÁLATÁRA ÉS A HELYI ÖNKORMÁNYZAT TÖRVÉNYEN ALAPULÓ JOGALKOTÁSI KÖTELEZETTSÉGE ELMULASZTÁSÁNAK FELÜLVIZSGÁLATÁRA IRÁNYULÓ ELJÁRÁS

14. A Kúria önkormányzati tanácsa

- 45. §**
- (1) A Kúrián az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés c) és d) pontjában, valamint a 32. cikk (4) és (5) bekezdésében foglalt ügyek elbírálására önkormányzati tanács működik.
 - (2) Az önkormányzati tanács három bíró tagból áll.
 - (3) Az önkormányzati tanács feladata a jogszabálysértő önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló nemperes eljárás, valamint a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztása miatti nemperes eljárás lefolytatása.

15. A önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló nemperes eljárás

- 46. §** Az önkormányzati tanács eljárására a polgári perrendtartásról szóló törvénynek kizárólag az eljárás nyelvére, az anyanyelv használatára, a rendeltetésszerű joggyakorlásra (a pénzbírság kiszabása nélkül), a bírák kizárására, az idézésre, a kézbesítésre, a határidők számítására, a jegyzőkönyvre, az iratok megtekintésére, a másolatokra, a határozathozatalra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
- 47. §** A jogszabálysértő önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló nemperes eljárásban a fővárosi és megyei kormányhivatalt és a helyi önkormányzatot teljes költségmentesség illeti meg.
- 48. §**
- (1) Az önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló nemperes eljárást a helyi önkormányzattal szemben a felette törvényességi felügyeleti jogot gyakorló fővárosi és megyei kormányhivatal a helyi önkormányzatokról szóló törvényben meghatározott követelményeknek megfelelő indítvánnyal és határidőn belül kezdeményezi.
 - (2) Az önkormányzati tanács előtti eljárásban a jogi képviselet kötelező. Jogi képviselőnek kell tekinteni a helyi önkormányzat képviseletében eljáró ügyvédet vagy ügyvédi irodát, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatal jogi szakvizsgával rendelkező alkalmazottját és a helyi önkormányzat jogi szakvizsgával rendelkező jegyzőjét, valamint – jogi szakvizsgával rendelkező – alkalmazottját. Az ügyvéd vagy ügyvédi iroda részéről ügyvédjelölt nem járhat el jogi képviselőként.

- (3) Ha a bírónak az előtte folyamatban lévő egyedi ügy elbírálása során önkormányzati rendelet olyan rendelkezését kell alkalmaznia, amelynek más jogszabályba ütközését észleli – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – kezdeményezi az önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló nemperes eljárást a helyi önkormányzattal szemben.
- (4) A (3) bekezdés szerinti indítvány tartalmazza
- a) az önkormányzati tanács által vizsgálandó önkormányzati rendeletet,
 - b) az önkormányzati rendelet jogszabálysértőnek talált rendelkezésének megjelölését,
 - c) azon jogszabályi rendelkezés megjelölését, amelyet az önkormányzati rendelet rendelkezése sért,
 - d) annak okát, hogy a bíró az adott rendelkezést miért tartja jogszabálysértőnek.
- (5) Az önkormányzati tanács együttes elbírálás céljából elrendeli az előtte folyamatban lévő eljárások egyesítését, ha az indítványok tárgya egymással összefügg.

49. § Az önkormányzati tanács az indítvány érdemében határozattal, az eljárás során felmerült minden más kérdésben – ideértve az eljárás megszüntetését is – végzéssel dönt. A határozattal és a végzéssel szemben jogorvoslatnak helye nincs.

- 50. §**
- (1) Az írásba foglalt határozatnak és végzésnek tartalmaznia kell:
- a) az önkormányzati tanács megjelölését és az ügyszámot,
 - b) a feleknek és képviselőiknek nevét, székhelyét, illetve lakóhelyét,
 - c) az eljárás tárgyának megjelölését,
 - d) a rendelkező részt, valamint – a (2) és (3) bekezdésben foglaltak szerint – az indokolást, és
 - e) a határozatot, illetve a végzés meghozatala helyének és idejének megfelelő keltezését.
- (2) A határozatot, az érdemi vizsgálat nélküli elutasító végzést és az eljárást megszüntető végzést a (3) bekezdésben foglaltaknak megfelelően, az egyéb végzéseket a szükséges mértékben kell indokolni.
- (3) A határozat és a végzés indokolásában elő kell adni az önkormányzati tanács által megállapított tényállást, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken az önkormányzati tanács döntése alapszik, valamint részletesen ki kell fejteni az önkormányzati tanács döntéséhez vezető indokokat.
- (4) Az önkormányzati tanács által hozott határozatokat és végzéseket a tanács elnöke és tagjai írják alá; ha valamelyikük az aláírásban akadályozva van, ezt az akadály megjelölésével a határozaton fel kell tüntetni.

- 51. §**
- (1) Az önkormányzati tanács az indítvány beérkezésétől számított 15 napon belül érdemi vizsgálat nélkül elutasítja az indítványt, ha
- a) azt nem az arra jogosult fővárosi és megyei kormányhivatal vagy az egyedi ügyben eljáró bíró nyújtja be,
 - b) azt a fővárosi és megyei kormányhivatal a helyi önkormányzatokról szóló törvényben előírt határidőn túl nyújtja be,
 - c) azt a fővárosi és megyei kormányhivatal nem a helyi önkormányzatokról szóló törvényben foglaltaknak, vagy az egyedi ügyben eljáró bíró nem az e törvényben foglaltaknak megfelelő tartalommal nyújtja be, vagy
 - d) az önkormányzati rendeletnek az indítvánnyal támadott rendelkezése hatályát veszítette.
- (2) Az önkormányzati tanács az eljárást megszünteti, ha
- a) az indítvány benyújtója az indítványt visszavonta, vagy
 - b) az (1) bekezdés alapján az indítványt érdemi vizsgálat nélkül el kellett volna utasítani.
- (3) Az önkormányzati tanács az indítványt érdemi vizsgálat nélkül elutasító végzést az indítvány benyújtójával, az eljárást megszüntető végzést az indítvány benyújtójával és a helyi önkormányzattal kézbesítés útján közli.

52. § Az önkormányzati tanács az indítványt 30 napos határidő tűzésével megküldi a helyi önkormányzatnak az indítvánnyal kapcsolatos állásfoglalása beszerzése céljából.

- 53. §**
- (1) Az önkormányzati tanács a rendelkezésére álló iratok alapján, szükség szerint a jogi képviselő, továbbá más, az indítvány elbírálása szempontjából megfelelő szakértelemmel rendelkező személy személyes meghallgatását követően dönt.
- (2) A személyes meghallgatáson az önkormányzati tanács elnöke által – az (1) bekezdésben meghatározott személyek közül – megidézettek vesznek részt, továbbá az önkormányzati tanács elnöke által értesített egyéb meghívott személyek részt vehetnek. A személyes meghallgatást az önkormányzati tanács elnöke vezeti.

- (3) Az indítvány elbírálása szempontjából megfelelő szakértelemmel rendelkező megidézett személyek tekintetében a polgári perrendtartásról szóló törvény tanúk díjazására vonatkozó szabályait megfelelően alkalmazni kell.

54. § Az önkormányzati tanács az indítvány beérkezésétől számított 90 napon belül szótöbbséggel hozza meg határozatát. Személyes meghallgatás esetén az eljárás lefolytatására nyitva álló határidő 30 nappal meghosszabbodik.

- 55. §** (1) Az önkormányzati tanács az indítványhoz kötve van, de az önkormányzati rendeletnek az indítványban megjelölt rendelkezésével szoros összefüggésben álló más rendelkezését is vizsgálhatja.
- (2) Ha az önkormányzati tanács megállapítja, hogy az önkormányzati rendelet vagy annak valamely rendelkezése más jogszabályba ütközik,
- a) az önkormányzati rendeletet vagy annak rendelkezését megsemmisíti, vagy kimondja, hogy a kihirdetett, de még hatályba nem lépett önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése nem lép hatályba,
- b) elrendeli a határozat Magyar Közlönyben való közzétételét, és
- c) határidő tűzésével elrendeli, hogy a határozat közzétételére – a Magyar Közlönyben való közzétételt követően – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon kerüljön sor.
- (3) Ha a (2) bekezdésben foglalt feltételek nem állnak fenn, az önkormányzati tanács az indítványt elutasítja.
- (4) Az önkormányzati tanács határozata mindenkre nézve kötelező.

- 56. §** (1) Az önkormányzati tanács a határozatot kézbesítés útján közli az indítvány benyújtójával, a fővárosi és megyei kormányhivattal és a helyi önkormányzattal, továbbá az önkormányzati tanács elnöke gondoskodik a határozatnak a központi honlapon, valamint a Kúria honlapján történő közzétételéről.
- (2) A megsemmisített önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése a határozatnak a Magyar Közlönyben való közzétételét követő napon hatályát veszti.
- (3) Az önkormányzati tanács a (2) bekezdésben meghatározottaktól eltérően is megállapíthatja az önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése hatályvesztését, ha azt a jogbiztonság vagy a rendelet hatálya alá tartozó jogalanyok különösen fontos érdeke indokolja.
- (4) A megsemmisítés – az (5) bekezdésben meghatározott kivétellel – nem érinti a hatályvesztést megelőzően létrejött jogviszonyokat, valamint a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket.
- (5) Ha az önkormányzati tanács bírói kezdeményezés alapján semmisíti meg az önkormányzati rendeletnek a bíróság előtt folyamatban lévő ügyben alkalmazandó rendelkezését, az önkormányzati rendelet megsemmisített rendelkezése nem alkalmazható a bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben, valamint valamennyi, a megsemmisítés időpontjában valamely bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben.

16. A helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztása miatti nemperes eljárás

57. § A helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztása miatti nemperes eljárásra a jogszabálysértő önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló nemperes eljárás szabályait jelen alcímben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

58. § Ha a helyi önkormányzat az önkormányzati tanács eljárása során eleget tesz a törvényen alapuló rendeletalkotási kötelezettségének, az önkormányzati tanács az eljárást megszünteti. Az eljárás megszüntetése előtt az önkormányzati tanács határidő tűzésével gondoskodik a fővárosi és megyei kormányhivatal állásfoglalásának beszerzéséről.

59. § Ha az önkormányzati tanács megállapítja, hogy a helyi önkormányzat a törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségét elmulasztotta, határozatában határidő tűzésével elrendeli, hogy a helyi önkormányzat a jogalkotási kötelezettségének tegyen eleget.

60. § Ha az önkormányzati tanács a fővárosi és megyei kormányhivatal kezdeményezésére azt állapítja meg, hogy a helyi önkormányzat a megadott határidőn belül az 59. §-ban megállapított jogalkotási kötelezettségének nem tett eleget, határozatában határidő tűzésével elrendeli, hogy a fővárosi és megyei kormányhivatal vezetője a mulasztás orvoslásához szükséges önkormányzati rendeletet a helyi önkormányzat nevében alkossa meg. Az elrendelést követően a helyi önkormányzat a jogalkotási kötelezettség elmulasztását nem orvosolhatja.

61. § A határozat a fővárosi és megyei kormányhivatalra és a helyi önkormányzatra kötelező.

V. FEJEZET**AZ ELJÁRÓ BÍRÓSÁG KIJELÖLÉSE AZ ÜGYEK ÉSSZERŰ IDŐN BELÜL VALÓ ELBÍRÁLÁSÁNAK BIZTOSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN****17. Az eljáró bíróság kijelölésének feltétele és a kijelölés iránti indítvány**

- 62. §** (1) Az OBH elnöke az ügy elbírálására az illetékes bíróság helyett kivételesen más, azonos hatáskörű bíróságot jelölhet ki, ha az ügy vagy a bíróságra az adott időszakban érkezett ügyek meghatározott csoportjának elbírálása a bíróság rendkívüli és aránytalan munkaterhe miatt ésszerű időn belül másként nem biztosítható és a kijelölés nem jár a kijelölt bíróság aránytalan megterhelésével.
- (2) A kijelölést az ítélőtábla vagy a törvényszék elnöke, továbbá a legfőbb ügyész az ügy érkezésétől számított 15 napon belül indítványozhatja az OBH elnökénél.
- (3) A kijelölés iránti indítványban meg kell indokolni, hogy a kijelöléssel érintett ügy vagy a bíróságra a (1) bekezdésben meghatározott időszakban érkezett ügyek meghatározott csoportja ésszerű időn belül való elbírálása miért nem biztosítható, továbbá fel kell sorolni azokat az ügyforgalmi, személyzeti és egyéb adatokat, amelyek a bíróság rendkívüli és aránytalan munkaterhét igazolják.

18. Az eljáró bíróság kijelölése

- 63. §** (1) Az OBH elnöke az indítvány érkezésétől számított 8 napon belül megvizsgálja, hogy az ügyforgalmi, személyzeti és egyéb adatok, valamint a kijelöléssel érintett ügy sajátosságaira tekintettel az indítvány megalapozott-e, továbbá, hogy mely bíróság jelölhető ki az eljárásra. Az OBH elnöke kikéri a kijelöléssel érintett bíróság és büntetőügy esetében – ha az indítványozó nem a legfőbb ügyész – a legfőbb ügyész véleményét, továbbá bármely bíróságtól adatot vagy véleményt kérhet; a megkeresésnek soron kívül eleget kell tenni.
- (2) A kijelölésről az OBH elnöke az (1) bekezdés szerinti vélemények és adatok beérkezésétől számított 8 napon belül dönt az indítvány elutasításával, ha az nem megalapozott, vagy másik bíróság kijelölésével, ha az indítvány megalapozott.
- (3) Az OBH elnöke a döntésről értesíti az indítványozót, továbbá másik bíróság kijelölése esetén a kijelölt bíróságot, valamint ha a kijelölés büntetőügyet érint a legfőbb ügyészt.
- 64. §** A kijelöléssel érintett ügyben e fejezet szerinti újabb kijelölésnek nincs helye.

HARMADIK RÉSZ**A BÍRÓSÁGOK KÖZPONTI IGAZGATÁSA****VI. FEJEZET****AZ OBH ELNÖKE, ELNÖKHELYETTESE ÉS AZ OBH****19. Az OBH elnöke**

- 65. §** Az OBH elnöke a bírói függetlenség alkotmányos elvének megtartásával ellátja a bíróságok igazgatásának központi feladatait, valamint a költségvetési törvény bíróságokról szóló fejezete tekintetében a fejezet irányító hatásköreit, és felügyeletet gyakorol az ítélőtáblák és a törvényszékek elnökeinek igazgatási tevékenysége felett.

20. Az OBH elnökének megválasztása

- 66. §** Az OBH elnökét az Országgyűlés a határozatlan időre kinevezett és legalább 5 éves bírói szolgálati viszonnal rendelkező bírák közül 9 évre választja meg a képviselők kétharmadának szavazatával.
- 67. §** (1) A köztársasági elnök az OBH elnökének személyére a korábbi elnök megbízási ideje lejártát megelőző 3 hónapon belül, de legkésőbb a megbízási idő lejártát megelőző negyvenötödik napon javaslatot tesz.
- (2) Ha az OBH elnökének megbízása a 70. § (1) bekezdés b)–i) pontjában meghatározott okból szűnt meg, a köztársasági elnök 30 napon belül tesz javaslatot az OBH elnökének személyére.

- (3) A jelöltet az Országgyűlés igazságügygel foglalkozó bizottsága meghallgatja. Azt a jelöltet, akit sikertelen választás után a köztársasági elnök újra jelöl, nem kell ismét meghallgatni.
- (4) A választást a jelöltállításától számított 15 napon belül meg kell tartani. Ha a javasolt személyt az Országgyűlés nem választja meg, a köztársasági elnök legkésőbb 30 napon belül új javaslatot tesz.

21. Az OBH elnökének jogállása

- 68. §**
- (1) Nem választható az OBH elnökévé az,
 - a) aki az OBT tagja,
 - b) akivel szemben fegyelmi vagy – a magánvádas és pótmagánvádó vádindítványa alapján indult eljárást kivéve – büntetőeljárás van folyamatban,
 - c) aki fegyelmi büntetés hatálya alatt áll,
 - d) akivel szemben eljárás van folyamatban az alkalmatlanságának megállapítása iránt,
 - e) akinek a bírói szolgálati viszonya törvény alapján szünetel, vagy
 - f) aki a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti hozzátartozói kapcsolatban áll az OBT tagjával vagy az OBH elnökének kinevezési hatáskörébe tartozó bírósági vezetővel.
 - (2) Az OBH elnöke az elődje megbízatásának megszűnését követő napon, vagy ha elődje megbízatásának megszűnését követően választották meg, a megválasztásának napján lép hivatalba.
- 69. §**
- (1) Az OBH elnökére – ha törvény másképpen nem rendelkezik – a bírakra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.
 - (2) Az (1) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni akkor is, ha az OBH elnök bírói szolgálati viszonya – az elnöki tisztség érintése nélkül – megszűnik.

22. Az OBH elnöke megbízatásának megszűnése

- 70. §**
- (1) Az OBH elnökének megbízatása megszűnik:
 - a) a megbízatási időtartam leteltével,
 - b) a halálával,
 - c) a cselekvőképességet kizáró vagy korlátozó gondnokság alá helyezésével,
 - d) országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati képviselővé vagy polgármesterré történő megválasztásával, továbbá állami vezetővé történő megválasztásával vagy kinevezésével,
 - e) a bíróságnak vele szemben bűncselekmény miatt szabadságvesztést, közérdekű munkát, illetőleg közügyektől eltiltást kiszabó jogerős határozatával, továbbá, ha büntetőeljárás során jogerős határozattal kényszergyógykezelését rendelték el,
 - f) lemondással,
 - g) az összeférhetlenség kimondásával,
 - h) felmentéssel vagy
 - i) a tisztségtől való megfosztással.
 - (2) Az OBH elnöke megbízatásának megszűnését az (1) bekezdés a)–f) pontja esetében az Országgyűlés elnöke állapítja meg. Az (1) bekezdés g)–i) pontja esetében a megbízatás megszűnésének kérdésében az Országgyűlés határoz. A megbízatás megszűnésének kimondásához a képviselők kétharmadának szavazata szükséges.
 - (3) Az OBH elnöke megbízatásának megszűnéséről az Országgyűlés elnöke annak megállapítását követő 8 napon belül tájékoztatja a köztársasági elnököt.
 - (4) Ha az OBH elnökének megbízatása az (1) bekezdés a) pontja alapján szűnt meg, és a megbízatás megszűnéséig az Országgyűlés nem választott új OBH elnököt, az OBH elnöke az elnöki jogköröket az új OBH elnök megválasztásáig gyakorolja.
- 71. §**
- (1) Az OBH elnöke a köztársasági elnök útján az Országgyűlés elnökéhez intézett nyilatkozatával bármikor, indoklás nélkül lemondhat megbízatásáról. A lemondás érvényességéhez elfogadó nyilatkozat nem szükséges.
 - (2) A megbízatásról történő lemondás ideje 6 hónap; a felek ennél rövidebb időben is megállapodhatnak. A lemondási idő azon a napon kezdődik, amikor a lemondásról szóló jognyilatkozat az Országgyűlés elnökéhez megérkezik.

- 72. §** (1) Ha az OBH elnöke az összeférhetetlenségét a megválasztásától számított 30 napon belül nem szünteti meg, vagy a tisztsége gyakorlása során vele szemben összeférhetetlenségi ok merül fel, az Országgyűlés a köztársasági elnök írásbeli indítványára – az összeférhetetlenségi ügyekkel foglalkozó bizottsága véleményének kikérése után – az indítvány kézhezvételétől számított 30 napon belül dönt az összeférhetetlenség kimondásának kérdésében.
- (2) Ha az összeférhetetlenségi eljárás ideje alatt az OBH elnöke a vele szemben fennálló összeférhetetlenségi okot megszünteti, az összeférhetetlenség kimondását mellőzni kell.
- (3) Az összeférhetetlenségi ok megszüntetéséig az OBH elnöke a tisztségéből adódó jogköreit nem gyakorolhatja.
- 73. §** Felmentéssel szűnik meg a megbízás, ha az OBH elnöke neki fel nem róható okból 90 napon túlmenően nem képes eleget tenni megbízásából eredő feladatainak. A felmentést a köztársasági elnök indítványozhatja.
- 74. §** (1) Tisztségtől való megfosztással szűnik meg a megbízás, ha az OBH elnöke neki felróható okból 90 napon túlmenően nem tesz eleget megbízásából eredő feladatainak, továbbá ha valamely cselekménye, magatartása vagy mulasztása miatt a tisztségére méltatlanná vált. A tisztségtől való megfosztást a köztársasági elnök vagy az OBT a tagjai kétharmadának szavazatával meghozott határozatával indítványozza az Országgyűlésnél.
- (2) A tisztségtől való megfosztást az (1) bekezdésben foglaltak szerinti indítvány megtételére jogosult, az arra alapot adó ok vizsgálatát követően – az okok részletes kifejtésével, és az azok alapjául szolgáló iratok egyidejű csatolásával – indítványozhatja. Az indítványt az Országgyűlés igazságügygel foglalkozó bizottsága megvizsgálja, és javaslatot tesz az Országgyűlésnek a határozat tartalmára.
- 75. §** (1) Ha az OBH elnökének megbízása a határozott idő leteltével szűnik meg – és bírói szolgálati viszonya korábban nem szűnt meg –, öt pályázat kiírása nélkül, legalább az elnöki megbízását megelőzővel azonos szintű bíróságra, illetve ha járásbírói vagy közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró volt, legalább törvényszékre tanácselnöknek kell kinevezni.
- (2) Ha az OBH elnökének megbízása a határozott idő letelte előtt szűnik meg – és bírói szolgálati viszonya korábban nem szűnt meg –, öt pályázat nélkül, lehetőleg a korábbi szolgálati helyére és legalább a korábbival azonos bírói beosztásba kell helyezni.

23. Az OBH elnökének feladatai

- 76. §** (1) Az OBH elnöke általános központi igazgatási feladatkörében
- a) kialakítja és évente aktualizálja a bírósági igazgatás hosszú távú feladatait és a megvalósításuk feltételeit tartalmazó programot,
 - b) az igazgatási feladatainak ellátása érdekében jogszabályi keretek között – normatív utasításként – a bíróságokra kötelező szabályzatokat alkot, továbbá ajánlásokat és határozatokat hoz,
 - c) képviseli a bíróságokat,
 - d) a bíróságokat érintő jogszabály alkotását kezdeményezheti,
 - e) a bíróságok véleményét az OBH-n keresztül beszerezve és összegezve, véleményezi – az önkormányzati rendeleteket kivéve – a bíróságokat érintő jogszabályok tervezetét, és
 - f) meghívottként részt vesz az Országgyűlés bizottságainak ülésén a bíróságokat közvetlenül érintő jogszabályokra vonatkozó napirendi pont megtárgyalásakor.
- (2) Az OBH elnöke az OBH irányításával kapcsolatos feladatkörében
- a) irányítja az OBH tevékenységét,
 - b) megállapítja az OBH szervezeti és működési szabályzatát, és
 - c) javaslatot tesz az OBH elnökhelyetteseinek kinevezésére és felmentésére.
- (3) Az OBH elnöke a bíróságok költségvetésével kapcsolatos feladatkörében
- a) összeállítja – az OBT, továbbá a Kúria tekintetében a Kúria elnöke véleményének kikérésével és ismertetésével – a bíróságok költségvetésére vonatkozó javaslatát és az annak végrehajtására vonatkozó beszámolóját, amelyet a Kormány a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat és az annak végrehajtására vonatkozó törvényjavaslat részeként változtatás nélkül terjeszt az Országgyűlés elé,
 - b) meghívottként részt vesz a Kormány, továbbá az Országgyűlés költségvetéssel foglalkozó bizottságának ülésén a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat és az annak végrehajtására vonatkozó törvényjavaslat bíróságokra vonatkozó költségvetési fejezetének megtárgyalásakor,

- c) ellátja a fejezetet irányító szerv vezetőjének feladatait a központi költségvetésről szóló törvény bíróságok fejezete tekintetében azzal, hogy év közben a Kúria előirányzatait a fejezetébe tartozó költségvetési szervekhez – a költségvetési szervek létszám-előirányzatának változása miatt szükséges átcsoportosítások kivételével – a Kúria elnökének egyetértésével csoportosíthatja át,
 - d) gyakorolja a bírósági fejezet gazdálkodásával kapcsolatos feladatokat,
 - e) irányítja a bíróságok belső ellenőrzését,
 - f) az érdek-képviselői szervekkel együttműködve meghatározza a cafetéria-juttatás éves összegét, és
 - g) az érdek-képviselői szervekkel együttműködve megállapítja az egyéb juttatások részletes feltételeit és mértékét.
- (4) Az OBH elnöke a statisztikai adatgyűjtéssel, az ügyelosztással és a munkateher méréssel kapcsolatos feladatkörében
- a) a központi költségvetésről szóló törvény bíróságokra vonatkozó költségvetési fejezetének létszám-előirányzata, valamint a peres és nemperes eljárások átlagos országos munkaterhének mutatói alapján meghatározza a bíróságok – a törvényszékek esetében az illetékességi területükön működő közigazgatási és munkaügyi bírósággal, valamint járásbíróságokkal együttes – szükséges bírói létszámát,
 - b) az eljáró bíróság helyett másik bíróságot jelöl ki az eljárásra, ha az az ügyek ésszerű időn belül való elbírálásának biztosítása érdekében szükséges,
 - c) kivételesen indokolt esetben elrendelheti a társadalom széles körét érintő vagy a közérdek szempontjából kiemelkedő jelentőségű ügyek soron kívüli intézését,
 - d) dönt a bírósági statisztikai adatok gyűjtéséről és az adatok feldolgozásával kapcsolatos központi feladatokról, és
 - e) meghatározza és szükség esetén évente felülvizsgálja a bírói munkateher mérésére szolgáló adatlapokat és módszereket, legalább évente egy alkalommal áttekinti a munkateher és az országos ügyforgalmi adatok alakulását, valamint bírósági szintenként és ügyszakonként meghatározza a peres és nemperes eljárások átlagos országos munkaterhét.
- (5) Az OBH elnöke a személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatkörében
- a) kiírja a bírói álláspályázatokat,
 - b) javaslatot tesz a köztársasági elnöknek a bírák kinevezésére és felmentésére,
 - c) a bírót első kinevezésekor – a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényben meghatározott esetben – beosztja az elnyert pályázat szerinti bíróságra,
 - d) beosztja a katonai bírót a katonai tanácsba, valamint a Magyar Honvédségnél fennálló hivatásos szolgálati viszonyának megszűnésekor más bírói munkakörbe,
 - e) kijelöli – a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényben foglaltak szerint – a Be. 17. §-ának (5) és (6) bekezdésében, továbbá 448. §-ának (2) bekezdésében meghatározott ügyekben ítélkező bírákat, valamint a törvényszék elnökének javaslatára a törvényszéken közigazgatási és munkaügyi ügyekben eljáró bírákat,
 - f) beoszthatja a bírót a Kúriára, az OBH-ba, továbbá az igazságügyért felelős miniszter által vezetett a minisztériumba, illetve dönt a beosztás megszüntetéséről és a bírónak ismét tényleges bírói álláshelyre történő beosztásáról,
 - g) dönt a bíró áthelyezéséről,
 - h) dönt a bíró más szolgálati helyre történő kirendeléséről, ha a kirendelés nem a törvényszék és az illetékességi területén működő közigazgatási és munkaügyi bíróság, illetve járásbíróság között vagy a törvényszék illetékességi területén működő járásbíróságok között, vagy a törvényszék illetékességi területén működő közigazgatási és munkaügyi bíróság és a járásbíróságok között történik,
 - i) dönt a bíró tekintetében a tartós külszolgálat ellátásáról,
 - j) dönt arról, hogy a bíróság hatáskörének vagy illetékességi területének csökkenése olyan mértékű-e, hogy ott a bíró további foglalkoztatása nem lehetséges,
 - k) a bíró lemondása esetén hozzájárulhat, hogy a lemondási idő 3 hónapnál rövidebb legyen, illetve a bírót a lemondási időre vagy egy részére mentesítheti a munkavégzési kötelezettség alól,
 - l) a bíró nyugállományba helyezése vagy a felső korhatár elérése esetén a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény alapján dönt a felmentési időre vonatkozóan a munkavégzési kötelezettség alóli mentesítés idejéről,
 - m) kinevezi és felmenti a törvényben meghatározott bírósági vezetőket,
 - n) felmentést adhat a bírósági vezető és a vezetése alatt álló szervezeti egységben bíráskodó hozzátartozója közötti összeférhetetlenség esetében, és

- o) megállapítja, hogy a választó szerv melyik bírósághoz hány ülnököt választ, a nemzetiségi választói jegyzékben szereplő választópolgárok száma és az érintett települések választópolgárai száma arányának figyelembevételével akként, hogy legalább egy ülnököt minden nemzetiségi önkormányzat választhasson.
- (6) Az OBH elnöke a bíróságok igazgatásával kapcsolatos feladatkörében
 - a) jóváhagyja az ítélőtáblák, továbbá a törvényszékek szervezeti és működési szabályzatát,
 - b) irányítja és ellenőrzi – a járásbírói, valamint a közigazgatási és munkaügyi bírósági elnökök kivételével – a bírósági elnökök igazgatási tevékenységét, ennek során: figyelemmel kíséri a bíróságok igazgatására vonatkozó szabályok érvényesülését, az eljárási határidők és az ügyviteli szabályok megtartását, mindezek érdekében vizsgálatot rendel el,
 - c) elvégzi a kinevezési jogkörébe tartozó bírósági vezetők vizsgálatát, és
 - d) a b) és c) pont szerinti vizsgálat megállapításaitól függően megteszi a hatáskörébe tartozó intézkedéseket, és ellenőrzi azok végrehajtását, fegyelmi eljárás kezdeményezését javasolhatja.
- (7) Az OBH elnöke a képzéssel kapcsolatos feladatkörében
 - a) dönt a központi oktatási feladatokról és felügyeli azok végrehajtását, továbbá meghatározza a regionális képzési feladatokat, és
 - b) meghatározza a bírák képzési rendszerének és a képzési kötelezettség teljesítésének szabályait.
- (8) Az OBH elnöke a tájékoztatással kapcsolatos feladatkörében
 - a) félévente tájékoztatja a tevékenységéről az OBT-t,
 - b) évente tájékoztatja a Kúria, az ítélőtáblák, valamint a törvényszékek elnökeit a tevékenységéről,
 - c) évente beszámol az Országgyűlésnek a bíróságok általános helyzetéről és a bíróságok igazgatási tevékenységéről,
 - d) gondoskodik a Bírósági Határozatok Gyűjteményének közzétételéről,
 - e) az igazságügyért felelős miniszter felkérésére elrendeli a bíróságokon a jogalkotás előkészítéséhez, továbbá a jogszabályok hatályosulásának vizsgálatához szükséges adatok gyűjtését, és
 - f) tájékoztatást ad az igazságügyért felelős miniszter megkeresésére – amennyiben szükséges, a bíróságok véleményét beszerezve – a jogalkotáshoz szükséges, a bíróságok szervezetével és igazgatásával, továbbá a bírósági jogalkalmazással kapcsolatos kérdésekben.
- (9) Az OBH elnöke egyéb feladatkörében
 - a) ellátja az ítélőtáblák és a törvényszékek elnökeinek vagyoni nyilatkozatával kapcsolatos feladatokat,
 - b) „címzetes törvényszéki bíró”, „címzetes táblabíró”, „címzetes kúriai bíró”, „kúriai tanácsos” cím továbbá igazságügyi alkalmazott esetén főtanácsosi, tanácsosi cím, valamint kitüntetés, díj, oklevél vagy plakett adományozását kezdeményezi az OBT-nél,
 - c) biztosítja az érdek-képviselői szervek jogainak gyakorlását, és
 - d) ellátja a jogszabály által hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

- 77. §**
- (1) Az OBH elnöke a 76. §-ban meghatározott jogköröket a Kúria és a Kúria elnöke tekintetében a Kúria elnökének a törvényben foglalt jogai és kötelezettségei figyelembevételével, az azokból következő eltéréssel gyakorolja.
 - (2) Az OBH elnökének határozatait az érintettekkel haladéktalanul, de legkésőbb 8 napon belül írásban kell közölni.
 - (3) Az OBH elnökének szabályzatát a Magyar Közlönyben, ajánlását és – az (5) bekezdésben foglalt kivétellel – határozatát a bíróságok hivatalos honlapján és a központi honlapon, továbbá a bíróságok hivatalos lapjában kell közzétenni.
 - (4) A központi honlapon közzé kell tenni az OBH elnökének a bíróságok általános helyzetéről és a bírósági igazgatási tevékenységéről szóló éves tájékoztatóját, továbbá az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó vezetői állásra pályázó meghallgatásának jegyzőkönyvét.
 - (5) Az intraneten kell közzétenni az OBH elnökének az OBH működése során e körben hozott határozatait és eljárási határozatait.
 - (6) Az OBH elnöke a közérdeklődésre számot tartó határozatairól sajtóközleményt készít.

24. Az OBH elnökhelyettesei

- 78. §**
- (1) Az OBH-ban egy általános elnökhelyettes, továbbá elnökhelyettesek működnek.
 - (2) Az OBH elnökét akadályoztatása esetén – ideértve azt is, ha a tisztség nincs betöltve, kivéve a 70. § (4) bekezdésében foglalt esetet – az OBH általános elnökhelyettese helyettesíti.

- 79. §** (1) Az OBH általános elnökhelyettesét és elnökhelyetteseit a köztársasági elnök pályázat útján, az OBH elnökének javaslatára határozatlan időre nevezi ki.
- (2) A pályázatot nyilvánosan közzé kell tenni. A pályázatot az OBH elnöke írja ki, egyebekben a pályázatra a 130. §-ban foglalt rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.
- (3) Az OBH általános elnökhelyettesévé és elnökhelyettesévé nem nevezhető ki az, akivel szemben a 68. § (1) bekezdésében felsorolt összeférhetlenségi okok valamelyike áll fenn, továbbá az, aki a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti hozzátartozói kapcsolatban áll az OBH elnökével.
- 80. §** (1) Az OBH általános elnökhelyettese bíró, az OBH elnökhelyettese bíró vagy igazságügyi alkalmazott.
- (2) Az OBH általános elnökhelyettese és elnökhelyettese felett a munkáltatói jogokat az OBH elnöke gyakorolja.
- (3) Ha törvény másképpen nem rendelkezik, az OBH általános elnökhelyettesére, továbbá – amennyiben bíró – az OBH elnökhelyettesére a bírókra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.
- 81. §** (1) Az OBH általános elnökhelyettesének és elnökhelyettesének megbízatása megszűnik:
- a) lemondással,
- b) az összeférhetlenség kimondásával,
- c) felmentéssel vagy
- d) a szolgálati jogviszony megszűnésével.
- (2) Az OBH általános elnökhelyettese és elnökhelyettese megbízatásának megszűnését az (1) bekezdés a) és d) pontja esetében az OBH elnöke állapítja meg. Az (1) bekezdés b) és c) pontja esetében a megbízatás megszűnésének kérdésében az OBH elnökének javaslatára a köztársasági elnök határoz.
- 82. §** A lemondást írásban kell közölni az OBH elnökével. A lemondási idő 6 hónap. A lemondási időt az OBH elnöke ennél rövidebb időben is megállapíthatja. A megbízatás az annak megszűnését megállapító határozatban megjelölt napon szűnik meg. A lemondás az érintett ellen folyamatban levő fegyelmi eljárás lefolytatását nem akadályozza.
- 83. §** (1) Ha az OBH általános elnökhelyettese és elnökhelyettese az összeférhetlenségét a kinevezésétől számított 30 napon belül nem szünteti meg, vagy a tisztsége gyakorlása során vele szemben összeférhetlenségi ok merül fel, a köztársasági elnök az OBH elnökének írásbeli indítványára, annak kézhezvételétől számított 30 napon belül dönt az összeférhetlenség kimondásának kérdésében.
- (2) Ha az összeférhetlenségi eljárás ideje alatt az OBH általános elnökhelyettese és elnökhelyettese a vele szemben fennálló összeférhetlenségi okot megszünteti, az összeférhetlenség kimondását mellőzni kell.
- (3) Az összeférhetlenségi ok megszüntetéséig az OBH elnökhelyettese a tisztségéből adódó jogkörét nem gyakorolhatja.
- 84. §** A köztársasági elnök felmenti az OBH általános elnökhelyettesét és elnökhelyettesét, ha az OBH elnöke – az indítvány okának részletes kifejtésével és az annak alapjául szolgáló iratok egyidejű csatolásával – indítványozza.
- 85. §** Ha az OBH elnökhelyettese bíró, a megbízatás megszűnése esetén a 75. §-ban foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

25. Az OBH

- 86. §** (1) Az OBH önállóan gazdálkodó központi költségvetési szerv, székhelye Budapest.
- (2) Az OBH-t az OBH elnöke vezeti.
- (3) Az OBH
- a) előkészíti az OBH elnökének határozatait és gondoskodik azok végrehajtásáról, valamint ellátja az OBT működésével kapcsolatos ügyviteli feladatokat,
- b) meghatalmazás alapján képviseli az OBH elnökét és a bíróságokat a bírósági eljárásokban,
- c) vezeti a bírák központi személyi nyilvántartását és kezeli a bírói vagyonyilatkozatok vagyoni részét, és
- d) ellátja a jogszabály által hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

- 87. §** (1) Az OBH-ba határozott vagy határozatlan időtartamra, illetve meghatározott feladatra – hozzájárulásával – bíró is beosztható.
- (2) Az OBH-ba beosztott bíró ellen fegyelmi eljárást az OBH elnöke kezdeményezhet.
- (3) Az OBH-ba beosztott bíróra – ha törvény másképpen nem rendelkezik – a bíróra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

VII. FEJEZET

A BÍRÓSÁGOK KÖZPONTI IGAZGATÁSÁNAK FELÜGYELETE

26. Az OBT létszáma, összetétele

- 88. §** (1) Az OBT a bíróságok központi igazgatásának felügyeleti testülete.
- (2) Az OBT székhelye Budapest.
- (3) Az OBT létszáma 15 fő. Tagjai: a Kúria elnöke, továbbá 14 bíró.
- (4) Az OBT 14 bíró tagját a bírák küldöttértekezlete a küldöttek közül titkosan, szavazattöbbséggel választja meg.
- 89. §** (1) Az OBT-t az elnök vezeti és képviseli.
- (2) Az OBT elnöki tisztségét a tagok félévenként egymást váltva viselik oly módon, hogy elsőként a leghosszabb tartamú bírói szolgálati viszonyral rendelkező bíró tölti be a tisztséget, akit a további tagok a bírói szolgálati viszonyuk időtartamának csökkenő sorrendjében követnek.
- (3) Az OBT elnökét – akadályoztatása esetén – az elnökhelyettes helyettesíti. Az elnökhelyettesi tisztséget a tagok félévenként egymást váltva viselik oly módon, hogy elsőként a második leghosszabb tartamú bírói szolgálati viszonyral rendelkező bíró tölti be a tisztséget, akit a további tagok a bírói szolgálati viszonyuk időtartamának csökkenő sorrendjében követnek.
- 90. §** (1) Az OBT tagjává választható az a bíró, aki legalább 5 éves bírói gyakorlattal rendelkezik.
- (2) Nem választható az OBT tagjává az,
- a) akivel szemben fegyelmi vagy – a magánvádas és pótmagánvádó vádindítványa alapján indult eljárást kivéve – büntetőeljárás van folyamatban,
 - b) aki fegyelmi büntetés hatálya alatt áll,
 - c) akivel szemben eljárás van folyamatban az alkalmatlanságának megállapítása iránt,
 - d) aki a törvény szerint beosztása következtében nem ítélkezhet, továbbá akinek a bírói jogviszonya a törvény alapján szünetel,
 - e) aki a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti hozzátartozói kapcsolatban áll az OBH elnökével, a Kúria, az ítélőtábla, és a törvényszék elnökével, elnökhelyettesével,
 - f) aki a választás évében betölti a bírói felső korhatárt, vagy
 - g) aki korábban már tagja volt az OBT-nek.
- 91. §** (1) Az OBT tagjait megválasztani jogosult küldöttértekezlet a küldöttek közül az OBT bíró tagjává 1 ítélőtáblai, 5 törvényszéki, 7 járásbírói és 1 közigazgatási és munkaügyi bírósági bírót választ.
- (2) A küldöttértekezlet az OBT bíró tagjainak megválasztásával egyidejűleg a küldöttek közül 14 bírót – a szavazatoknak megfelelő, a szavazategyenlőséget kizáró sorrend meghatározásával – póttaggá választ az (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően.
- (3) Az (1) és (2) bekezdésben megjelölt felső határnál több érvényes többségi szavazat esetén az (1) bekezdésben meghatározott bírósági szintenként jelöltek közül – a törvényben meghatározott számban – azokat kell az OBT megválasztott tagjának (póttagjának) tekinteni, akik a szavazatok közül sorrendben a legtöbb szavazatot kapták.
- 92. §** Ha a póttagok létszáma 5 alá csökkent és az OBT zavartalan működése vagy a 91. § (1) bekezdésben meghatározott felső határok érvényesülése nem biztosítható, a póttagok létszámát – új választás tartásával – 14 főre kell kiegészíteni.
- 93. §** A küldöttértekezlet küldötteit a Kúria teljes ülésén, az ítélőtábla, valamint a törvényszék osszbírói értekezletén a jelenlévők többségének szavazatával választják.

- 94. §** (1) A Kúria teljes ülése, valamint az ítélőtábla és a törvényszék összbírói értekezlete a bíróság engedélyezett bírói létszáma alapján minden 20 bírói létszám után – titkosan – egy-egy küldöttet választ. Ha a töredék létszám a 10 főt meghaladja, további egy küldöttet kell választani. A megválasztott küldöttek száma a 20 főt nem haladhatja meg és 2 – törvényszék esetében 3 – főnél akkor sem lehet kevesebb, ha a bíróság engedélyezett bírói létszáma alapján egy vagy egy küldött sem választható.
- (2) Küldötté az jelölhető és választható, aki OBT taggá választható a 90. §-ban foglalt feltételek alapján.
- (3) A törvényszéken a küldötteket úgy kell megválasztani, hogy azok közül legalább egy járásbírói és legalább egy közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró legyen.
- (4) A Kúriára, az OBH-ba, továbbá az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba beosztott bírák a beosztásukat közvetlenül megelőző szolgálati helyük szerinti bíróság összbírói értekezletén választanak.
- 95. §** (1) A küldöttek személyére bármely bíró javaslatot tehet.
- (2) A javasolt bíró legkésőbb az összbírói értekezlet előtt 5 nappal nyilatkozik a küldötté jelölés elfogadásáról.
- (3) Ha a javasolt bíró a küldötté jelölést elfogadja, a (2) bekezdésben megjelölt nyilatkozattal együtt csatolja az önéletrajzát, amely az OBT tagsági tevékenységére vonatkozó terveit is tartalmazza.
- 96. §** (1) A küldöttválasztó összbírói értekezleteket a 93. §-ban említett bíróságok elnökei legkésőbb az OBT megbízatásának lejártá előtt 4 hónappal korábban kötelesek összehívni. A küldöttválasztó összbírói értekezletet határozatképtelensége esetén legkésőbb 15 napon belül ismét össze kell hívni. A megismételt összbírói értekezlet a jelenlévők számától függetlenül határozatképes.
- (2) Az összbírói értekezlet a küldöttek választásáról titkos szavazással, szavazattöbbséggel határoz.
- 97. §** (1) A küldöttek a megválasztásukat követő 8 napon belül szakmai önéletrajzukat megküldik az OBH elnökének.
- (2) Az OBH elnöke a legidősebb küldöttet (a továbbiakban: a küldöttek korelnöke) felkéri a küldöttértekezlet összehívására, levezetésére.
- (3) Az OBH elnöke a (2) bekezdés foglalt felkéréssel egyidejűleg a legidősebb kúriai, ítélőtáblai, törvényszéki, járásbírói, közigazgatási és munkaügyi bírósági küldöttből álló 5 tagú jelölő bizottságot – a szakmai önéletrajzok továbbítása mellett – felkéri, hogy a 99. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a küldöttek közül a tagok és a póttagok személyére tegyen javaslatot.
- 98. §** (1) A küldöttértekezletet – az OBH elnöke útján – a küldöttek korelnöke hívja össze, legkésőbb az OBT megbízatásának lejártát megelőző 2 hónappal korábbi időpontra, és egyidejűleg megküldi a küldötteknek a szakmai önéletrajzokat.
- (2) A küldöttértekezlet akkor határozatképes, ha azon a küldötteknek több mint a fele megjelent. A küldöttértekezletet határozatképtelensége esetén legkésőbb 15 napon belül ismét össze kell hívni. A megismételt küldöttértekezlet a jelenlévők számától függetlenül határozatképes.
- (3) A küldöttértekezletet a küldöttek korelnöke vezeti.
- (4) A küldöttértekezleten – jelölési és szavazati jog nélkül – részt vehet és felszólalhat a Kúria elnöke és az OBH elnöke.
- 99. §** (1) Az OBT választott bíró tagjainak és a póttagjainak személyére a jelölőbizottság – a 91. § (1) bekezdésében meghatározott felső határok, továbbá a különböző ügyszakok képviselete biztosításának és a regionalitás elvének figyelembevételével – tesz javaslatot. Bármely küldött további javaslatot tehet. A szavazólapra azt a személyt kell felvenni, akit a jelenlévő küldötteknek legalább az egyharmada támogat.
- (2) A szavazólapra felvett jelöltnek nyilatkoznia kell, hogy áll-e fenn vele szemben e törvényben meghatározott kizáró ok.
- 100. §** (1) Megválasztott tagnak, póttagnak – a törvényben meghatározott számban – azt kell tekinteni, aki a leadott érvényes szavazatok közül a legtöbb szavazatot, de legalább 50 százalékot meghaladó szavazatot (szavazattöbbség) kapott. A szavazást mindaddig folytatni kell, amíg – a 91. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottak szerint – a szükséges számú jelölt az előírt számú szavazatot meg nem kapja. A szavazatokat a Kúria 3 legfiatalabb – küldötté nem választott – bírójából álló szavazatszámoló bizottság összesíti.
- (2) A küldöttek korelnöke a küldöttértekezleten történt választás eredményét tartalmazó jegyzőkönyvet 3 napon belül megküldi az OBH elnökének, aki azt haladéktalanul továbbítja a Kúria elnökének, valamint az ítélőtáblák és a törvényszékek elnökeinek.

- 101. §** Az OBT bíró tagjai és póttagjai jelölésének és választásának részletes szabályait az OBT a szervezeti és működési szabályzatában állapítja meg.
- 102. §** Az OBT és a választott bíró tagok, valamint póttagok megbízatása az OBT első ülésétől számított 6 évre szól. Az OBT megbízatása az újonnan megválasztott OBT első ülésének napján szűnik meg. Az újonnan megválasztott OBT első ülését a bíró tagok megválasztásától számított 15 napon belül kell megtartani.

27. Az OBT feladatai

- 103. §** (1) Az OBT az általános központi igazgatás területén
- ellenőrzi az OBH elnökének központi igazgatási tevékenységét, és szükség esetén az OBH elnöke felé jelzéssel él,
 - javaslatot tesz az OBH elnökének a bíróságokat érintő jogszabály megalkotásának kezdeményezésére, és
 - véleményezi az OBH elnöke által kiadott szabályzatokat, ajánlásokat.
- (2) Az OBT a költségvetés területén
- véleményezi a bíróságok költségvetésére vonatkozó javaslatot és az annak végrehajtására vonatkozó beszámolót,
 - ellenőrzi a bíróságok gazdálkodását, és
 - véleményezi az egyéb juttatások részletes feltételeit és mértékét.
- (3) Az OBT a személyzeti területen
- évente közzéteszi véleményét az OBH, valamint a Kúria elnökének a bírói, valamint a bírósági vezetői pályázatok elbírálása tekintetében folytatott gyakorlatáról,
 - az OBH elnökének kezdeményezése alapján „címzetes törvényszéki bíró”, „címzetes táblabíró”, „címzetes kúriai bíró”, „kúriai tanácsos” címet, igazságügyi alkalmazott esetén főtanácsosi, tanácsosi címet adományozhat, továbbá az OBH elnökének kezdeményezésére javaslatot tehet kitüntetés adományozására, díjat, oklevelet, plakettet adományozhat, illetve díj, plakett, oklevél más általi adományozásához hozzájárulhat,
 - lefolytatja a bírák vagyonynyilatkozatával kapcsolatos ellenőrzési eljárást,
 - kinevezi a szolgálati bíróság elnökét és tagjait,
 - személyes meghallgatás alapján előzetes véleményt nyilvánít az OBH elnökének és a Kúria elnökének tisztségére jelölt személyéről,
 - dönt az ítélőtáblai, a törvényszéki, a közigazgatási és munkaügyi bírósági, továbbá a járásbírósági elnök és elnökhelyettes újbóli kinevezéséhez való hozzájárulás kérdésében, ha az elnök vagy elnökhelyettes ugyanazon tisztséget korábban már két alkalommal betöltötte, és
 - előzetes véleményt nyilvánít a pályázóról a 132. § (6) bekezdése szerinti esetben.
- (4) Az OBT a képzés területén
- javaslatot tesz a központi oktatási tervre, és
 - véleményezi a bírák képzési rendszerének és a képzési kötelezettség teljesítésének szabályait.
- (5) Az OBT ellátja a jogszabály által hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

28. Az OBT működése

- 104. §** (1) Az OBT működési feltételeit az OBH biztosítja.
- (2) Az OBT a hatáskörébe tartozó ügyekben ülésen határoz; rendkívüli vagy azonnali intézkedést igénylő esetben más módon is határozhat.
- 105. §** (1) Az OBT szükség szerint, de évente legalább négyszer ülésezik. Az ülést az OBT elnöke hívja össze.
- (2) Az OBT ülést össze kell hívni, továbbá a javasolt témát napirendre kell tűzni, ha azt az OBT tagjainak legalább egyharmada javasolja.
- (3) Az OBT akkor határozatképes, ha az ülésen tagjainak legalább kétharmada jelen van.
- (4) Az OBT a határozatát szótöbbséggel hozza. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.
- 106. §** (1) Az OBT ülése a bírák számára nyilvános, kivéve, ha az OBT zárt ülés tartását rendeli el. Az OBT ülésén – ideértve a zárt ülést is – az OBT tagjain kívül részt vesz az OBH által delegált jegyzőkönyvvezető, tanácskozási joggal részt vesz az OBH

elnöke és az igazságügyért felelős miniszter, valamint az OBT elnöke, az OBH elnöke és az igazságügyért felelős miniszter által meghívott eseti szakértő, továbbá az OBT elnöke által meghívott érdek-képviseleti szerv képviselője.

- (2) Az OBT ülésén – akadályoztatása esetén – az igazságügyért felelős minisztert államtitkár, az OBH elnökét az OBH általános elnökhelyettese helyettesíti.
- (3) Az OBT zárt ülést rendelhet el, különösen, ha az minősített adat, üzleti titok vagy külön törvényben meghatározott más titok megőrzése végett feltétlenül szükséges, továbbá ha az ülésen meghallgatott személyiségi jogainak védelme érdekében indokolt.

- 107. §**
- (1) Az OBT ülésén elhangzottakról az OBH jegyzőkönyvet, a bíróságok igazgatását és a bírák tevékenységét szélesebb körben érintő, a közérdekklődésre számot tartó döntésekről összefoglalót készít. Az összefoglalóba kerülő napirendekről és az összefoglaló tartalmáról az OBT az ülésen határoz. A zárt ülésen tárgyalt napirendet az összefoglaló nem tartalmaz.
 - (2) A jegyzőkönyv a jelenlévők nevét, az elfogadott napirendet, az egyes napirendi pontok tárgyalásának menetét, ezen belül a hozzászóló nevét, álláspontja lényegét, a szavazás tényét, módját és a szavazás eredményét, valamint a döntés szövegét tartalmazza.
 - (3) Az összefoglaló tartalmazza az ülésen tárgyalt napirendi pontok és döntések tömör összegzését.

- 108. §**
- (1) A központi honlapon közzé kell tenni az OBT éves üléstervét és az ülésről készült összefoglalót, továbbá a Kúria elnökének és az OBH elnökének tisztségére jelölt személyről történő előzetes véleménynyilvánításnak a jegyzőkönyvét.
 - (2) Az intraneten kell közzétenni az OBT üléséről készült jegyzőkönyvet, kivéve ha az OBT zárt ülést tartott.

- 109. §** Az OBT a működésére vonatkozó részletes szabályokat a szervezeti és működési szabályzatában állapítja meg.

29. Az OBT tagjainak jogállása

- 110. §**
- (1) Az OBT választott tagsága a bírói jogviszonyt, a bíró beosztását és – ha e törvény másképpen nem rendelkezik – a munkáltatói jogok gyakorlását nem érinti.
 - (2) Az OBT választott bíró tagja nem hívható vissza.
 - (3) Az OBT választott bíró tagja ellen fegyelmi eljárás csak az OBT hozzájárulásával indítható.
 - (4) Az OBT tagja nem gyakorolhatja az OBT tagságból eredő jogait és kötelességeit
 - a) az ellene indított fegyelmi vagy – a magánvádas és pótmagánvádoló vádindítványa alapján indult eljárást kivéve – büntetőeljárás alatt,
 - b) a bírói alkalmatlanságának megállapítása iránt indított eljárás alatt.
 - (5) Az OBT tagja a személyét érintő kérdésben nem szavazhat.

- 111. §**
- (1) Az OBT választott bíró tagjának a tisztsége megszűnik:
 - a) a megbízási időtartam leteltével,
 - b) a bírói szolgálati viszony megszűnésével,
 - c) az OBT-tagságról való lemondással,
 - d) a fegyelmi vagy a büntetőjogi felelőssége jogerős megállapításával,
 - e) ha a 90. § (2) bekezdés d) és e) pontjában szabályozott ok a tagság fennállása alatt következett be, és az 30 napon belül nem szűnt meg,
 - f) ha az OBT-tagsággal kapcsolatos kötelességeinek vétkes megszegése, hosszabb időn át történő elmulasztása vagy súlyos elhanyagolása miatt a tagot az OBT kétharmados többséggel hozott határozatával tagjainak sorából kizárta, vagy
 - g) ha a megválasztásakor bírósági szintre történő beosztása megváltozik és ennek következtében az adott szintet képviselő választott bírák száma a 91. § (1) bekezdésében meghatározottak szerinti számot meghaladja.
 - (2) A Kúria elnökének OBT-tagsága akkor szűnik meg, ha a Kúria elnöki megbízatása megszűnik.

30. Az OBT tag jogai és kötelességei

- 112. §** (1) Az OBT tagja jogosult és köteles az OBT munkájában részt venni, feladatai ellátásához jogosult:
- a) az OBT és az OBH működésével kapcsolatos iratokba betekinteni, továbbá az OBH elnökétől adatokat, tájékoztatást kérni,
 - b) az OBT ülésének napirendjére javaslatot tenni, és
 - c) a tagsággal kapcsolatban felmerült költségeinek megtérítésére.
- (2) Az OBT tagja köteles a minősített adatot megőrizni.
- (3) Az OBT tagját a tagságából eredő feladatai ellátásához szükséges mértékben mentesíteni kell a bírói munka alól.

31. Az OBT póttagja

- 113. §** (1) Az OBT póttagja – a 91. § (1) bekezdésében meghatározottak figyelembevételével – a kapott szavatok sorrendjében lép a választott tag helyébe.
- (2) Az OBT póttagjára megfelelően alkalmazni kell a tagra vonatkozó rendelkezéseket.

NEGYPEDIK RÉSZ

AZ EGYES BÍRÓSÁGOK VEZETÉSE ÉS IGAZGATÁSA

VIII. FEJEZET

A KÚRIA ELNÖKE ÉS A BÍRÓSÁGI VEZETŐK

32. A Kúria elnöke

- 114. §** (1) A Kúria elnökét az Országgyűlés a határozatlan időre kinevezett és legalább 5 éves bírói szolgálati viszonyral rendelkező bírák közül választja az Alaptörvény 26. cikk (3) bekezdésében foglaltak szerint.
- (2) Nem választható a Kúria elnökévé az,
- a) akivel szemben fegyelmi vagy – a magánvádas és pótmagánvádó vádindítványa alapján indult eljárást kivéve – büntetőeljárás van folyamatban,
 - b) aki fegyelmi büntetés hatálya alatt áll,
 - c) akivel szemben eljárás van folyamatban az alkalmatlanságának megállapítása iránt vagy
 - d) akinek a bírói szolgálati viszonya törvény alapján szünetel.
- (3) A Kúria elnökének megválasztása során a 67. § (1), (3) és (4) bekezdésében foglaltakat megfelelően alkalmazni kell. Ha a Kúria elnökének megbízatása a 115. § (1) bekezdés b)–f) pontjában meghatározott okból szűnt meg, a köztársasági elnök 30 napon belül tesz javaslatot a Kúria elnökének személyére.
- (4) A Kúria elnökének hivatalba lépésére a 68. § (2) bekezdésében foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.
- 115. §** (1) A Kúria elnökének megbízatása megszűnik:
- a) a megbízatási időtartam leteltével,
 - b) a bírói szolgálati viszonya megszűnésével,
 - c) lemondással,
 - d) az összeférhetetlenség kimondásával,
 - e) felmentéssel, vagy
 - f) a tisztségtől való megfosztással.
- (2) A Kúria elnöke megbízatásának megszűnését az (1) bekezdés a)–c) pontja esetében az Országgyűlés elnöke állapítja meg. Az (1) bekezdés d)–f) pontja esetében a megbízatás megszűnésének kérdésében az Országgyűlés határoz. A megbízatás megszűnésének kimondásához a képviselők kétharmadának szavazata szükséges.
- (3) A Kúria elnöke megbízatásának megszűnéséről az Országgyűlés elnöke annak megállapítását követő 8 napon belül tájékoztatja a köztársasági elnököt.
- (4) Ha a Kúria elnökének megbízatása az (1) bekezdés a) pontja alapján szűnt meg, és a megbízatás megszűnéséig az Országgyűlés nem választott új elnököt, a Kúria elnöke az elnöki jogköröket az új Kúria elnök megválasztásáig gyakorolja.

- 116. §** (1) A lemondásra, az összeférhetetlenség kimondására, a felmentésre és a tisztségtől való megfosztásra a 71–74. §-ok rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a tisztségtől való megfosztást kizárólag a köztársasági elnök kezdeményezheti.
- (2) Ha a Kúria elnökének a megbízatása a határozott idő leteltével szűnik meg, őt pályázat kiírása nélkül a Kúriára tanácselnöknek kell kinevezni.
- (3) Ha a Kúria elnökének megbízatása a határozott idő letelte előtt szűnik meg, őt pályázat nélkül, lehetőleg a korábbi szolgálati helyére és legalább a korábbival azonos bírói beosztásba kell helyezni.
- 117. §** (1) A Kúria elnöke
- a) vezeti és képviseli a Kúriát,
 - b) évente beszámol az Országgyűlésnek a Kúria által bírósági jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében kifejtett tevékenységről, továbbá erről az ítéletábrákat és a törvényszékeket is tájékoztatja,
 - c) évente beszámol az Országgyűlésnek az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközése és megsemmisítése, továbbá a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítása iránti feladatai ellátása során tapasztaltokról,
 - d) véleményezi a Kúria tekintetében a bíróságok költségvetésére vonatkozó javaslatot és az annak végrehajtására vonatkozó beszámolót,
 - e) a költségvetési keretek között gondoskodik a Kúria működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekről,
 - f) irányítja a Kúria pénzügyi, gazdasági tevékenységét,
 - g) gyakorolja a törvény által hatáskörébe utalt munkáltatói jogokat,
 - h) ellenőrzi a Kúria vonatkozásában az eljárási határidők megtartását,
 - i) gondoskodik a Kúrián az ügyviteli és igazgatási szabályok megtartásáról,
 - j) az OBH elnöke által meghatározott alapelveknek megfelelően szervezeti és működési szabályzatot készít, meghatározza a Kúria munkarendjét és munkatervét, jóváhagyja a Kúria kollégiumainak munkatervét, továbbá ellenőrzi a betartásukat,
 - k) irányítja és ellenőrzi a Kúria bírósági vezetőinek igazgatási tevékenységét és elvégzi vezetői vizsgálatukat,
 - l) biztosítja a bírói testületek működési feltételeit, összehívja a Kúria teljes ülését,
 - m) biztosítja az érdekképviselők jogainak gyakorlását,
 - n) szervezi és ellátja a hatáskörébe utalt oktatási és továbbképzési feladatokat,
 - o) évente egyszer tájékoztatja az OBH elnökét, valamint a Kúria teljes ülését és a Kúria más dolgozóit
 - oa) a Kúria működéséről, ügyforgalmi és gazdálkodási helyzetéről,
 - ob) a Kúria hatékony és időszerű működtetése érdekében a következő naptári évre kitűzött célokról és azok megvalósítását szolgáló igazgatási intézkedésekről,
 - oc) a megelőző naptári évben a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről,
 - p) felelős a bíróságok működésével kapcsolatban törvényben előírt személyes adatokat tartalmazó, valamint jogszabályokban vagy – az adatvédelmi szabályok figyelembevételével – az OBH elnöke által elrendelt nyilvántartások vezetéséért, adatok szolgáltatásáért,
 - q) felelős az OBH elnöke határozatainak határidőben történő végrehajtásáért,
 - r) gondoskodik a Kúria ügyfélfogadási idejének és rendjének a központi honlapon és a Kúria honlapján történő közzétételéről, és
 - s) ellátja azokat az egyéb feladatokat, amelyeket jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata a hatáskörébe utal.
- (2) Az (1) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott beszámolókat és tájékoztatókat a bíróságok hivatalos honlapján és a központi honlapon, továbbá a bíróságok hivatalos lapjában közzé kell tenni.

33. A bírósági vezetők

- 118. §** (1) Bírósági vezető:
- a) az ítéletábrák, a törvényszék, a közigazgatási és munkaügyi bíróság, valamint a járásbíróság elnöke (a továbbiakban együtt: a bíróság elnöke),
 - b) a Kúria, az ítéletábrák, a törvényszék, a közigazgatási és munkaügyi bíróság, valamint a járásbíróság elnökhelyettese (a továbbiakban együtt: elnökhelyettes),
 - c) a kollégiumvezető,

- d) a kollégiumvezető-helyettes,
 - e) a csoportvezető,
 - f) a csoportvezető-helyettes és
 - g) a tanácselnök.
- (2) A bírósági vezető feladata a bíróság, illetve a bírósági szervezeti egység vezetése.
- (3) A bírósági vezető felel a bíróság, illetve a bírósági szervezeti egység jogszabályoknak, az OBH elnöke által kiadott szabályzatoknak és határozatoknak megfelelő hatékony működéséért.

34. A bíróság elnöke

119. § A bíróság elnöke

- a) a költségvetési keretek között gondoskodik a bíróság működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekről,
- b) gyakorolja a törvény által hatáskörébe utalt munkáltatói jogokat,
- c) irányítja a bíróság pénzügyi, gazdasági tevékenységét,
- d) ellenőrzi az eljárási határidők megtartását,
- e) gondoskodik az ügyviteli és igazgatási szabályok megtartásáról,
- f) az OBH elnöke által meghatározott alapelveknek megfelelően szervezeti és működési szabályzatot készít, meghatározza a vezetése alatt álló bíróság munkarendjét és munkatervét, jóváhagyja a kollégiumok munkatervét, továbbá ellenőrzi a betartásukat,
- g) irányítja és ellenőrzi a nála alacsonyabb beosztású bírósági vezető igazgatási tevékenységét,
- h) biztosítja a bírói testületek működési feltételeit, összehívja az összbírói értekezletet,
- i) biztosítja az érdekképviseltek jogainak gyakorlását,
- j) szervezi és ellátja a hatáskörébe utalt oktatási és továbbképzési feladatokat,
- k) évente egyszer tájékoztatja az OBH elnökét, valamint az összbírói értekezletet és a bíróság más dolgozóit
 - ka) a bíróság működéséről, ügyforgalmi és gazdálkodási helyzetéről,
 - kb) a bíróság hatékony és időszerű működtetése érdekében a következő naptári évre kitűzött célokról és azok megvalósítását szolgáló igazgatási intézkedésekről,
 - kc) a pályázatához csatolt pályaművében szereplő – az adott időszakra vonatkozó – tervek megvalósulásáról,
 - kd) a megelőző naptári évben a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről,
- l) felelős a bíróságok működésével kapcsolatban törvényben előírt személyes adatokat tartalmazó, valamint jogszabályokban vagy – az adatvédelmi szabályok figyelembe vételével – az OBH elnöke által elrendelt nyilvántartások vezetéséért, adatok szolgáltatásáért,
- m) felelős az OBH elnöke határozatainak határidőben történő végrehajtásáért,
- n) gondoskodik a bíróság ügyfélfogadási idejének és rendjének a központi honlapon és – amennyiben a bíróság saját honlappal rendelkezik – a bíróság honlapján történő közzétételéről, és
- o) ellátja azokat az egyéb feladatokat, amelyeket jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata a hatáskörébe utal.

120. § A törvényszék elnöke a 119. §-ban meghatározott feladatokon túl irányítja és ellenőrzi a területén működő közigazgatási és munkaügyi bíróság, valamint járásbíróságok elnökeinek igazgatási tevékenységét.

121. § Az ítélőtábla elnöke a 119. §-ban meghatározott feladatokon túl

- a) koordinálja az illetékességi területén működő bíróságokon foglalkoztatott bírósági fogalmazók regionális képzését és meghatározza a regionális képzés alapelveit, a regionális képzési terv tematikáját, továbbá
- b) az OBH elnökének a regionális képzési feladatokra vonatkozó határozatának megfelelően koordinálja az illetékességi területén foglalkoztatott bírák regionális képzését.

122. § A közigazgatási és munkaügyi bíróság elnöke, valamint a járásbíróság elnöke a 119. §-ban meghatározott feladatokat a bíróság sajátosságainak megfelelő eltérésekkel gyakorolja:

- a) gazdálkodik a rendelkezésére bocsátott költségvetési kerettel, e körben utalványozási és kötelezettségvállalási joga van; a rendes működés kereteit meghaladó – a szervezeti és működési szabályzatban megállapított összeghatáron felüli – kiadásokhoz a törvényszék elnökének előzetes írásbeli engedélye szükséges,

- b) bér- és létszámgazdálkodási, továbbá általános munkáltatói jogköre csak a bírósági tisztviselőkre, írnokokra és a fizikai dolgozókra terjed ki,
- c) évente beszámol a bírói karnak és a bíróság más dolgozóinak a pályázatához csatolt pályaművében szereplő – az adott időszakra vonatkozó – tervek megvalósulásáról, továbbá a megelőző naptári évben a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről.

35. Elnökhelyettes

- 123. §** (1) Az elnökhelyettes a bíróság elnökét akadályoztatása esetén – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – teljes jogkörrel helyettesíti, és ellátja a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.
- (2) A Kúria elnökhelyettese a Kúria elnökét akadályoztatása esetén – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve, kivéve a 115. § (4) bekezdését – teljes jogkörrel helyettesíti, és ellátja a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.

36. Kollégiumvezető és kollégiumvezető-helyettes

- 124. §** (1) A kollégiumvezető
- a) szervezi a kollégium munkáját,
 - b) évente beszámol a kollégiumnak
 - ba) a pályázatához csatolt pályaművében szereplő – az adott időszakra vonatkozó – tervek megvalósulásáról,
 - bb) a megelőző naptári évben a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről, és
 - c) ellátja a jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata, továbbá a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.
- (2) A kollégiumvezető-helyettes a kollégiumvezetőt akadályoztatása esetén – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – helyettesíti, és ellátja a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.
- (3) Kollégiumvezető-helyettes – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – az OBH elnöke által kijelölt bíróságon, továbbá az OBH elnöke által kijelölt közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumban működik.
- (4) A Kúrián a Kúria elnöke által meghatározott kollégiumban működik kollégiumvezető-helyettes.

37. Csoportvezető és csoportvezető-helyettes

- 125. §** (1) A csoportvezető
- a) szervezi a csoport munkáját,
 - b) évente beszámol a csoportnak
 - ba) a pályázatához csatolt pályaművében szereplő – az adott időszakra vonatkozó – tervek megvalósulásáról,
 - bb) a megelőző naptári évben a kitűzött célok, intézkedések végrehajtásáról, valamint eredményéről, és
 - c) ellátja a jogszabály az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata, továbbá a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.
- (2) A csoportvezető-helyettes a csoportvezetőt akadályoztatása esetén – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – helyettesíti, és ellátja a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.
- (3) Csoportvezető-helyettes az OBH elnöke által kijelölt bíróságon működik.

38. Tanácselnök

- 126. §** A tanácselnök vezeti a tanácsot, és szervezi annak munkáját.

39. A bírósági vezetők kinevezése

- 127. §** (1) Bírósági vezetői tisztséget [118. § (1) bekezdés] csak határozatlan időre kinevezett bíró tölthet be; a bírósági vezetői kinevezés – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 6 évre szól.
- (2) A tanácselnököt határozatlan időre kell kinevezni.
- (3) A bíróság elnöke és az elnökhelyettes ugyanazon bírósági vezetői tisztségre – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – legfeljebb két alkalommal nevezhető ki.
- (4) Ha a bíróság elnöke és az elnökhelyettes ugyanazon vezetői állást korábban már két alkalommal betöltötte, ugyanarra bírósági vezetői állásra az OBT előzetes hozzájárulásával nevezhető ki.
- 128. §** (1) A köztársasági elnök nevezi ki a Kúria elnökének javaslatára a Kúria elnökhelyetteseit.
- (2) Az OBH elnöke nevezi ki az ítélőtábla és a törvényszék elnökét, elnökhelyettesét, valamint az ítélőtábla és a törvényszék kollégiumvezetőjét, továbbá a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetőjét és kollégiumvezető-helyettesét.
- (3) A Kúria elnöke nevezi ki a Kúria kollégiumvezetőit, kollégiumvezető-helyetteseit és tanácselnökeit.
- (4) Az ítélőtábla elnöke nevezi ki az ítélőtábla kollégiumvezető-helyetteseit és tanácselnökeit.
- (5) A törvényszék elnöke nevezi ki a törvényszék kollégiumvezető-helyetteseit és tanácselnökeit, valamint közigazgatási és munkaügyi bíróság, továbbá a járásbíróság elnökét és elnökhelyettesét, a csoportvezetőt, csoportvezető-helyettesét.
- 129. §** Ha a kinevezésre jogosult nem a kinevezéssel érintett bíróság elnöke – az elnöki pályázat, továbbá a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetői és kollégiumvezető-helyettesi pályázat kivételével – beszerzi a kinevezéssel érintett bíróság elnökének javaslatát.
- 130. §** (1) A bírósági vezetői állást pályázat útján kell betölteni, ha e törvény vagy a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény eltérően nem rendelkezik.
- (2) A pályázatot a Kúria elnökhelyettesi állására a Kúria elnöke, a többi vezetői állásra a kinevezésre jogosult írja ki. A pályázatnak a vezetői tisztség elnyeréséhez szükséges valamennyi feltételt tartalmaznia kell.
- (3) A benyújtott pályázatnak – tanácselnöki pályázat kivételével – tartalmaznia kell a pályaművet, amely a pályázónak a megpályázott tisztségtől függően a bíróság, a kollégium, illetve a csoport működésével kapcsolatos hosszú távú terveiről, és azok megvalósításának ütemezéséről szól. A pályázatnak tartalmaznia kell a hozzájárulást ahhoz, hogy a kinevezésre jogosult a pályázó bírói értékelésének és vezetői vizsgálatának iratait beszerezze és kezelje.
- 131. §** A pályázókról titkos szavazás útján véleményt nyilvánít:
- a) a Kúria elnökhelyettese és kollégiumvezetője esetén a Kúria teljes ülése,
- b) az ítélőtábla, továbbá a törvényszék elnöke, elnökhelyettese és kollégiumvezetője esetén a megfelelő szintű összbírói értekezlet,
- c) a Kúria, az ítélőtábla, továbbá a törvényszék kollégiumvezető-helyettese, tanácselnöke, valamint a törvényszék csoportvezetője, csoportvezető-helyettese esetében a megfelelő szintű és ügyszakú kollégium,
- d) a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője és kollégiumvezető-helyettese esetén a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium,
- e) a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnöke és elnökhelyettese esetében az érintett bíróságon működő bírói kar,
- f) a közigazgatási és munkaügyi bíróság csoportvezetője, csoportvezető-helyettese esetében a megfelelő csoport,
- g) a járásbíróság elnöke, elnökhelyettese esetében a járásbíróságon működő bírói kar,
- h) a járásbíróság csoportvezetője, csoportvezető-helyettese esetében a járásbíróság a megfelelő csoport.
- 132. §** (1) A kinevezésre jogosult a pályázókat meghallgatja.
- (2) A kinevezésre jogosult a pályázatot – a pályázati anyag, valamint a pályázó személyes meghallgatása, továbbá a véleményező szerv javaslata alapján – valamely pályázó kinevezésével vagy a pályázat eredménytelenné nyilvánításával elbírálja.
- (3) A véleményező szerv a javaslatát a szavazati arány szerinti sorrendet felállítva teszi meg.
- (4) A kinevezésre jogosultat a véleményező szerv javaslata nem köti, azonban a javaslattól eltérő döntését írásban indokolni köteles.

- (5) Az OBH elnöke és a Kúria elnöke a véleményező szerv javaslatától eltérő döntése esetén az eltérés indokairól – a kinevezéssel egyidejűleg – írásban tájékoztatja az OBT-t, és az OBT soron következő ülésén az indokait ismerteti. Az OBH elnökének és a Kúria elnökének az OBT részére történő írásbeli, és az OBT soron következő ülésén nyújtott szóbeli tájékoztatása nem érinti a bírósági vezető kinevezését.
- (6) Ha az OBH elnöke és a Kúria elnöke olyan pályázót kíván kinevezni, aki a véleményező szerv többségi támogatását nem nyerte el, az (5) bekezdést akként kell alkalmazni, hogy a kinevezés előtt beszerzi az OBT előzetes véleményét a pályázóról. A pályázó kinevezésére csak ezt követően, az OBT véleményének ismeretében kerülhet sor.
- (7) A kinevezésre jogosult – az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó vezetői állás kivételével – döntéséről haladéktalanul tájékoztatja az OBH elnökét, és ha a kinevezésre kerülő pályázó nem a pályázattal érintett bíróságra beosztott bíró, kezdeményezi az áthelyezését.

- 133. §** (1) Eredménytelen a pályázat, ha a kinevezésre jogosult egyik pályázatot sem fogadja el. Ha a pályázat eredménytelen, új pályázatot kell kiírni.
- (2) Az új pályázat eredménytelensége esetén a kinevezésre jogosult a bírósági vezetői állást – legfeljebb egy évre – megbízás útján töltheti be.
- (3) Ha a bíróság elnöke és elnökhelyettese egyidejűleg 2 hónapot meghaladóan akadályoztatva van a feladatai ellátásában – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – az OBH elnöke az adott bíróság bírósági vezetői közül valamely vezetőt az elnöki vagy elnökhelyettesi feladatok ellátásával megbízhat legfeljebb 6 hónapra.
- 134. §** A bírósági vezetői pályázatokra az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvénynek a bírói állások pályázatára vonatkozó rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

40. A bírósági vezetők jogai, kötelezettségei, a vezetői vizsgálatok

- 135. §** A bírósági vezető köteles részt venni az OBH elnöke, továbbá – ha a kinevezésre jogosult nem az OBH elnöke – a kinevezésre jogosult által meghatározott, vezetési ismereteket is nyújtó képzésen.
- 136. §** (1) A kinevezésre jogosult, illetve a Kúria elnökhelyettese esetében a Kúria elnöke – a (2)–(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – a bírósági vezető vezetői tevékenységét szükség szerint, de legalább egy alkalommal, legkésőbb a megbízatásának lejártát megelőző évben megvizsgálja.
- (2) A kinevezésre jogosult a tanácselnök vezetői tevékenységét szükség szerint, de legalább hatévente egyszer megvizsgálja.
- (3) A véleményező szerv – továbbá a járásbíróság, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnöke, elnökhelyettese, csoportvezetője, csoportvezető-helyettese esetében a bírói tanács – javaslatára a vizsgálatot le kell folytatni.
- (4) Ha
- a) az OBH elnöke azt állapítja meg, hogy a határozatát vagy a szabályzataiban foglaltakat a bírósági vezető nem hajtja végre, az OBH elnöke,
 - b) az összbírói értekezlet, illetve a véleményező szerv – továbbá a járásbíróság, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnöke, elnökhelyettese, csoportvezetője, csoportvezető-helyettese esetében a bírói tanács – a bírósági vezető felmentését kezdeményezi, a kinevezésre jogosult elrendeli a bírósági vezető vezetői tevékenységének vizsgálatát.
- 137. §** (1) A vizsgálatot az elrendelésétől számított 60 nap alatt be kell fejezni.
- (2) Ha a vizsgálat alapján fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúja merül fel, a kinevezésre jogosult a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény szerinti fegyelmi eljárás megindítását kezdeményezi.
- (3) A vizsgálat részletes szempontjait és eljárását az OBH elnöke szabályzatban határozza meg.

41. A bírósági vezetői tisztség megszűnése

- 138. §** A bírósági vezetői tisztség megszűnik:
- a) a megbízási időtartam leteltével,
 - b) a bírói szolgálati viszony megszűnésével,

- c) közös megegyezéssel,
- d) lemondással, vagy
- e) felmentéssel.

- 139. §** (1) A bírósági vezető lemondása esetén a lemondási idő 3 hónap. A kinevezésre jogosult és a vezető ennél rövidebb lemondási időben is megállapodhat.
- (2) A lemondás a vezető ellen folyamatban levő fegyelmi eljárás lefolytatását nem akadályozza.
- 140. §** (1) Ha a 136. § szerinti bírósági vezetői vizsgálat a bírósági vezető alkalmatlanságát állapította meg, a bírósági vezetőt vezetői tisztségéből azonnali hatállyal fel kell menteni.
- (2) A felmentett bírósági vezető a felmentést kimondó határozat ellen – a kézbesítéstől számított 15 napon belül – a szolgálati bírósághoz fordulhat jogorvoslatért.
- 141. §** (1) Ha a Kúria elnökhelyettesének, az ítélőtábla és a törvényszék elnökének, valamint helyettesének, továbbá a kollégiumvezetőnek a tisztsége a megbízási időtartam leteltével szűnik meg, őt pályázat kiírása nélkül, a vezetői tevékenységével azonos szintű bíróságra tanácselnöknek kell kinevezni.
- (2) Ha a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetőjének a tisztsége a megbízási időtartam leteltével szűnik meg, őt pályázat kiírása nélkül, törvényszékre tanácselnöknek kell kinevezni.
- (3) Az (1) és (2) bekezdésben nem említett bírósági vezetőt a határozott idő letelte után a korábbi bírói állásának megfelelő beosztásba kell helyezni.
- (4) Ha a bírósági vezető tisztsége a határozott idő letelte előtt szűnik meg, őt – pályázat nélkül – lehetőleg a korábbi szolgálati helyére és legalább a korábbival azonos bírói beosztásba kell helyezni.

IX. FEJEZET

BÍRÓI TESTÜLETEK

42. Közös szabályok

- 142. §** A bíróságok igazgatásában közreműködő bírói testületek:
- a) a Kúria teljes ülése, az ítélőtábla, a törvényszék összbírói értekezlete (a továbbiakban együtt: összbírói értekezlet),
 - b) a kollégium,
 - c) közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium, és
 - d) a Kúria, az ítélőtábla, továbbá a törvényszék bírói tanácsa.

43. Összbírói értekezlet

- 143. §** Az összbírói értekezlet résztvevői: a Kúriára, az ítélőtáblára, illetve a törvényszék esetében a törvényszékre és a törvényszék területén működő járásbíróságokra, valamint közigazgatási és munkaügyi bíróságra beosztott bírák.
- 144. §** Az összbírói értekezlet feladata:
- a) küldöttet választ az OBT-tagok megválasztásához,
 - b) véleményt nyilvánít a 131. § a) és b) pontjában meghatározott bírósági vezetők pályázatáról, és dönt a bírósági vezetői vizsgálat elrendelésének kezdeményezéséről,
 - c) megválasztja a bírói tanácsot, és évente legalább egyszer beszámoltatja működéséről,
 - d) dönt a bírói tanács tagjának felmentéséről, és
 - e) dönt az OBH elnöke által kinevezett bírósági vezetők felmentésének kezdeményezéséről.
- 145. §** (1) Az összbírói értekezletet a 16. § a)–c) pontjában felsorolt bíróságok elnöke hívja össze.
- (2) Az összbírói értekezletet össze kell hívni, ha azt a bírák egyharmada, a bíróság elnöke, a bírói tanács vagy az OBH elnöke kezdeményezte.

- 146. §** (1) Az összbírói értekezlet akkor határozatképes, ha azon a bírák több mint a fele részt vesz. Az összbírói értekezletet határozatképtelensége esetén legkésőbb 15 napon belül ismét össze kell hívni. A megismételt összbírói értekezlet a jelenlévők számától függetlenül határozatképes. Az összbírói értekezlet – eltérő döntésének hiányában – a határozatait titkos szavazással hozza.
- (2) Az összbírói értekezlet szavazattöbbséggel határoz.

44. Bírói tanács

- 147. §** (1) A bírói tanács tagjait és póttagjait az összbírói értekezlet 6 évre választja meg.
- (2) Ha a bírói tanács tagjainak és póttagjainak száma együttesen 5 főre csökkent, a tagok és a póttagok számát az összbírói értekezlet új választáson kiegészíti.
- 148. §** (1) A bírói tanácsnak 5–15 tagja és 3–13 póttagja van; a tagok és a póttagok számát az összbírói értekezlet határozza meg. A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényben a bírói kinevezési eljárás során szabályozott feladatai ellátása (a pályázók meghallgatása és a pályázatoknak az elért pontszámoknak megfelelően való rangsorolása) során a törvényszék bírói tanácsa – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – 2, az ítélőtábla elnöke által kijelölt ítélőtáblai bíróval, az ítélőtábla bírói tanácsa 2, a Kúria elnöke által kijelölt kúriai bíróval egészül ki, akik a bírói tanácsnak e feladatai ellátása során a többi taggal azonos jogokkal és kötelezettségekkel rendelkeznek.
- (2) Ha a közigazgatási és munkaügyi bíróságra kiírt pályázatra vonatkozik a kinevezési eljárás, a törvényszék bírói tanácsa 2, a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője által kijelölt bíróval egészül ki.
- (3) A bírói tanács az elnökét és elnökhelyettesét tagjai közül választja.
- (4) Nem választható a bírói tanács tagjává,
- a) aki ellen fegyelmi vagy – a magánvádas és pótmagánvádló vádindítványa alapján indult eljárást kivéve – büntetőeljárás van folyamatban vagy aki jogerős fegyelmi határozat hatálya alatt áll,
 - b) aki a 16. § a)–c) pontjában felsorolt bíróság elnöke és elnökhelyettese, vagy
 - c) akivel szemben eljárás van folyamatban alkalmatlanságának megállapítása iránt.
- 149. §** Megszűnik a bírói tanácsi tagság
- a) a bíró szolgálati viszonyának megszűnésével,
 - b) a tagságról való lemondással,
 - c) a tagságból való felmentéssel,
 - d) ha a 148. § (4) bekezdésében felsorolt ok utóbb következett be, vagy
 - e) a megbízás időtartamának leteltével.
- 150. §** (1) A bírói tanácsi tagság megszűnése esetén, továbbá a tartósan akadályozott tag helyett a bírói tanács által kijelölt póttag jár el.
- (2) A póttag bevonásának általános feltételeit a bírói tanács határozza meg.
- 151. §** (1) A bírói tanács
- a) véleményt nyilvánít a bíró kinevezése, beosztása, áthelyezése, a hozzájárulása nélkül történő kirendelése, továbbá – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – felmentése tárgyában,
 - b) kezdeményezheti a járásbírói, valamint a közigazgatási és munkaügyi bírósági elnök, elnökhelyettes, csoportvezető, csoportvezető-helyettes vizsgálatának elrendelését vagy felmentését,
 - c) véleményezi a bíróság éves költségvetési tervét és a jóváhagyott költségvetés felhasználását, és
 - d) véleményezi a bíróság szervezeti és működési szabályzatát és ügyelosztási tervét.
- (2) A bírói tanácsnak a bírák felmentésével kapcsolatos véleménynyilvánítási joga nem terjed ki arra az esetre, ha a felmentés oka a bíró
- a) lemondása,
 - b) magyar állampolgárságának elvesztése, továbbá cselekvőképességet kizáró vagy korlátozó gondnokság alá helyezése,
 - c) országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati képviselővé, polgármesterré vagy a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó állami vezetővé történő megválasztása, kinevezése,

- d) állami felsőoktatási intézmény rektorává vagy költségvetési szervként működő kutatóközpont vagy kutatóintézet vezetőjévé történő kinevezése, és
- e) nemzetközi szervezetnél vagy az Európai Unió valamely szervénél ítélkezésre vagy az igazságszolgáltatással összefüggő egyéb munkavégzésre irányuló jogviszony létesítése.

- 152. §** (1) A bírói tanács az üléseit szükség szerint, de évenként legalább négyszer tartja.
(2) A tagok több mint a felének írásbeli javaslatára a bírói tanácsot össze kell hívni.
(3) A bírói tanács ülése a bírák számára nyilvános, azon a bíróság elnöke állandó meghívottként részt vesz.
(4) A bírói tanács a személyi ügyekben történő véleménynyilvánítás esetén zárt ülést tarthat.

- 153. §** (1) A bírói tanács akkor határozatképes, ha ülésén tagjainak több mint a kétharmada részt vesz.
(2) A bírói tanács a döntéseit szavazattöbbséggel hozza, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. A jelen lévő tagok kétharmadának szavazata szükséges a tag és a vezető felmentésének kezdeményezéséhez.

45. Kollégium, továbbá a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium

- 154. §** (1) A kollégium meghatározott ügyszakba beosztott bírák testülete, amelyet a kollégiumvezető vezet.
(2) A Kúria kollégiumának tagjai a Kúria bírái és az ítéltáblák azonos kollégiumának vezetői.
(3) Az ítéltábla kollégiumának tagjai az ítéltábla adott ügyszakban működő bírái, valamint általuk az ítéltábla illetékességi területéhez tartozó törvényszékek adott ügyszakban működő kollégiumainak a bírái közül 6 évre választott bírák, továbbá az ítéltábla illetékességi területéhez tartozó törvényszékek azonos ügyszakban működő kollégiumainak vezetői.
(4) A törvényszéken a kollégium tagjai a törvényszék bírái, továbbá általuk a törvényszék területén működő járásbíróóságok, illetve közigazgatási és munkaügyi bíróság bírái közül a 6 évre választott bírák.

- 155. §** A kollégium
- a) véleményt nyilvánít – a járásbíróági, valamint a közigazgatási és munkaügyi bírósági állásra benyújtott pályázat kivételével – a bírói álláspályázatokról,
 - b) részt vesz a bíró szakmai tevékenységének értékelésében,
 - c) véleményezi az ügyelosztási tervet,
 - d) véleményt nyilvánít a 131. § c) pontjában meghatározott vezetői álláspályázatokról és kezdeményezheti a bírósági vezető bírósági vezetői vizsgálatának elrendelését vagy felmentését, és
 - e) ellátja a törvény által meghatározott egyéb feladatokat.

- 156. §** (1) A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium a külön törvényben meghatározott törvényszékek közigazgatási és munkaügyi ügyszakában eljáró bíráinak, valamint a külön törvényben meghatározott közigazgatási és munkaügyi bíróságok bíráinak speciális szakmai testülete, amelyet kollégiumvezető vezet.
(2) A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium tagjai az (1) bekezdésben megjelölt bírák. A munkáltatói jogkör gyakorlója köteles biztosítani, hogy a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium tagja a tagságból eredő jogait gyakorolhassa, kötelezettségeit teljesíthesse. A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium szervezeti kereteit az a törvényszék biztosítja, amelyen vagy amelyhez tartozó közigazgatási és munkaügyi bíróságon a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője ítélkezik.
(3) A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium ügyszak szerinti rész-kollégiumi ülést is tarthat, kivéve, ha a törvény a kollégium döntését követeli meg.
(4) A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium
- a) véleményt nyilvánít a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetői és kollégiumvezető-helyettesi álláspályázatról és kezdeményezheti a bírósági vezetői vizsgálatuk elrendelését vagy felmentésüket, továbbá
 - b) ellátja a törvény által meghatározott egyéb feladatokat.

ÖTÖDIK RÉSZ VEGYES RENDELKEZÉSEK

X. FEJEZET *A BÍRÓSÁGI DOLGOZÓK*

46. Bírószági fogalmazó és bírószági titkár

- 157. §** (1) A bírói tisztség ellátásához szükséges gyakorlati és elméleti ismeretek megszerzése végett a bíróságokon egyetemi jogi végzettségű, a külön törvényben meghatározott feltételeknek megfelelő fogalmazók működnek.
- (2) A bíróságokon a külön törvényben foglalt feltételeknek megfelelő, jogi szakvizsgával rendelkező bírószági titkárok működnek.
- (3) A bírószági titkár és a fogalmazó ellátja a külön törvényben meghatározott feladatokat. Ha a bírószági titkár külön törvény alapján a bíró feladatkörében jár el, eljárására a 3. §-ban foglalt rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.

47. Bírószági dolgozó

- 158. §** A bíróságon az ügyintézői, ügyviteli és egyéb feladatokat a bírószági tisztviselők, az írnokok és a fizikai alkalmazottak látják el.

48. Közös szabályok

- 159. §** A bírószági titkár és fogalmazó, valamint a bírószági tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott a bírósággal igazságügyi szolgálati jogviszonyban áll, amelynek szabályait külön törvény állapítja meg.

XI. FEJEZET *A BÍRÓSÁGI HATÁROZATOK VÉGREHAJTÁSA*

49. Általános rendelkezések

- 160. §** (1) A büntetések és az intézkedések végrehajtása során a bíróságra háruló feladatokat a büntetés-végrehajtási bíró látja el, aki a törvényszéken működik.
- (2) A polgári ügyben, munkaügyi vitában hozott marasztaló határozat és bírószági egyezség, valamint a büntetőügyben hozott, vagyoni kötelezettséget megállapító határozat végrehajtása – ha jogszabály nem tesz kivételt – a bíróság és a bírósági végrehajtó feladata.

50. Az eljáró személyek

- 161. §** A bírószági vezetőnek a bírószági végrehajtókkal kapcsolatos igazgatási tevékenységét a bírószági végrehajtásról szóló törvény állapítja meg.
- 162. §** A bírószági végrehajtó eljárása nemperes eljárás, a hatáskörében tett intézkedése mindenkre kötelező.

XII. FEJEZET**A BÍRÓSÁGOK FELADATAI A BÍRÓSÁGI HATÁROZATOK NYILVÁNOSSÁGÁNAK BIZTOSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN,
A BÍRÓSÁGI HATÁROZATOK GYŰJTEMÉNYE****51. A közzéteendő határozatok köre és a közzététel eljárási szabályai**

- 163. §** (1) A Kúria a jogegységi határozatot, az elvi bírósági határozatot, az elvi bírósági döntést, az általa az ügy érdemében hozott határozatot, az ítéletábra az általa az ügy érdemében hozott határozatot, a közigazgatási és munkaügyi bíróság – ha a felülvizsgált közigazgatási határozatot egyfokú eljárásban hozták, és a bíróság határozata ellen nincs helye rendes jogorvoslatnak – az általa a közigazgatási perben az ügy érdemében hozott határozatot a Bírósági Határozatok Gyűjteményében digitális formában közzéteszi.
- (2) A Bírósági Határozatok Gyűjteményében
- a) a fizetési meghagyásos, a végrehajtási, a cégbírósági, a csőd- és felszámolási, valamint a bíróságon vezetett névjegyzékekkel kapcsolatos eljárásban hozott bírósági határozatot nem kell közzétenni,
 - b) a házassági perben, az apaság és származás megállapítása iránti perben, a szülői felügyelet megszüntetésére irányuló perben, a gondnokság alá helyezés iránti perben hozott határozat nem tehető közzé, ha valamely fél a közzététel mellőzését kérte, és
 - c) a nemi erkölcs elleni bűncselekmény alapján indult büntetőeljárásban hozott határozat nem tehető közzé, ha ahhoz a sértett – a bíróság a hozzájárulás megadására irányuló felhívására – nem járult hozzá.
- (3) A közzétett bírósági határozathoz kapcsolva, azzal egyidejűleg közzé kell tenni mindazon bírósági és más hatósági vagy egyéb szerv által hozott határozatnak az OBH elnöke által meghatározott eljárásban a bíróság által anonimizált digitális másolatát is, amelyet a közzétett bírósági határozattal felülbíráltak vagy felülvizsgáltak.
- (4) A közbeszerzési eljárások bírósági felülvizsgálata során hozott határozatok közzétételére a közbeszerzésekről szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.
- (5) A bíróság elnöke – az (1)–(4) bekezdést meghaladó körben – elrendelheti a bíróság által hozott más határozat közzétételét is.
- 164. §** (1) A határozatot az azt meghozó bíróság elnöke a határozat írásba foglalásától számított harminc napon belül teszi közzé a Bírósági Határozatok Gyűjteményében.
- (2) Ha a már közzétett határozatot kijavítják, vagy annak tartalma kiegészítés folytán megváltozik, a kijavítást, kiegészítést annak jelzésével a jogerőre emelkedésétől számított öt munkanapon belül át kell vezetni a Bírósági Határozatok Gyűjteményében.
- 165. §** (1) A közzétett határozatok megjelölésében fel kell tüntetni a bíróság és a jogterület megnevezését, a határozat meghozatalának évét, valamint sorszámát.
- (2) A határozatot hozó bíróság a közzététellel egyidejűleg megjelöli azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján a bíróság a határozatot hozta.
- (3) Az OBH elnöke biztosítja, hogy a Bírósági Határozatok Gyűjteményében a határozatok szövegére és a megjelölt jogszabályhelyekre keresni lehessen.

52. A személyes adatok védelme a bírósági határozatok közzététele során

- 166. §** (1) A Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatban szereplő személyek azonosítását lehetővé tevő adatokat olyan módon kell törölni, hogy az ne járjon a megállapított tényállás sérelmével. Egyebekben a határozatban szereplő egyes személyeket az eljárásban betöltött szerepüknek megfelelően kell megjelölni.
- (2) A közzétett határozatban – ha törvény másként nem rendelkezik – nem kell törölni
- a) az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv és – ha törvény kivételt nem tesz – az e minőségében eljáró személy családi és utónevét, illetve neveit (a továbbiakban együtt: nevét), továbbá beosztását, ha az adott személy az eljárásban közfeladatának ellátásával összefüggésben vett részt,
 - b) a meghatalmazottként vagy védőként eljáró ügyvéd nevét,

- c) az alperesként pereszes természetes személy nevét, továbbá jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet nevét és székhelyét, ha a határozatot olyan ügyben hozták, amelyben jogszabály alapján közérdekű igényérvényesítésnek helye van,
 - d) a társadalmi szervezet vagy alapítvány nevét, székhelyét és képviselőjének nevét,
 - e) a közérdekből nyilvános adatot.
- (3) Ha a nyilvánosságot a tárgyalás egészéről vagy egy részéről kizárták, és a nyilvánosság kizárását megalapozó, törvényben meghatározott érdek védelme másképpen nem biztosítható, a határozat egyes részeinek vagy a határozat egészének a gyűjteményben való megjelentetését mellőzni, illetve a közzétett határozat egyes részeit vagy a határozat egészét a gyűjteményből törölni kell.
- (4) Az egy részében vagy egészében zárt tárgyalás alapján hozott határozatnak a Bírósági Határozatok Gyűjteményéből való törlését vagy a közzététel mellőzését polgári eljárásban a fél, büntetőeljárásban a sértett kérheti. A kérelmet az érintett legkésőbb a határozat közzétételét követő egy évig az OBH elnökéhez terjesztheti elő, aki haladéktalanul, de legkésőbb a kérelem kézhezvételétől számított öt munkanapon belül gondoskodik a kérelem teljesítéséről.
- (5) A minősített adat védelmét a bírósági határozatok közzétételekor is biztosítani kell.
- (6) A határozat szövegében az e §-ban meghatározottakon túl további szerkesztés nem végezhető.

XIII. FEJEZET

A BÍRÓSÁGI ÉPÜLETEK RENDJÉNEK FENNTARTÁSA

53. A bírósági épületekben tartózkodás alapvető szabályai, az épületek rendjéért felelős személyek

- 167. §** (1) A bírósági épületnek a közönség és ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségeibe és a tárgyalóterembe a bírósági ügyintézés és a nyilvános tárgyaláson történő részvétel céljából – e törvényben foglalt korlátozással – bárki beléphet.
- (2) A bíróság épületében tartózkodók kötelesek olyan magatartást tanúsítani, amely tiszteletben tartja az igazságszolgáltatás méltóságát, nem zavarja meg a bíróság működését és megfelel az épület használatának rendjére vonatkozó előírásoknak.
- 168. §** A bírósági épület rendjének biztosítása a bíróság elnökének feladata. A bíróság elnöke – a közigazgatási és munkaügyi bíróság, továbbá a járásbíróság esetében a törvényszék elnöke – e körben megállapítja a bírósági épület használatának rendjét, meghatározza a közönség és az ügyfélforgalom számára nyitva álló épületrészeket, valamint megalkotja és a központi honlapon, továbbá ha a bíróság saját honlappal rendelkezik, a bíróság honlapján is közzéteszi az ezekről szóló, az OBH elnöke által meghatározott követelményeknek megfelelő szabályzatot.
- 169. §** A bíróság épületébe, kivéve, ha eljárási cselekmény lefolytatásához az szükséges, lőfegyverrel, lőszerrel, robbanóanyaggal, robbantószerrel, illetve a közbiztonságra különösen veszélyes vagy rendbontásra alkalmas eszközzel – a rendőrség, a büntetés-végrehajtási testület vagy más fegyveres szervek hivatásos állományú, szolgálati feladatot ellátó tagjain kívül – senki nem léphet be. Ennek ellenőrzésére a bíróság elnöke, valamint az általa az épület rendjének biztosításával megbízott szervezet vagy személy (a továbbiakban együtt: rendfenntartást végző személy) jogosult.

54. Az épület rendjéért felelős személyek feladatai

- 170. §** (1) A rendfenntartást végző személy köteles elősegíteni, hogy az eljárásban részt vevő személyek, a hallgatóság és a sajtó – a rájuk vonatkozó jogszabályban előírtak szerint – gyakorolhassák jogaikat és teljesíthessék kötelezettségeiket. Ennek érdekében a rendfenntartást végző személy a következő intézkedéseket teheti:
- a) azt a személyt, aki a 167. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettségét megszegi, továbbá a bíróság épületében a tárgyalóterem kívül az általa tanúsított magatartással a tárgyaló bíróság munkáját, így különösen a tárgyalás szabályszerű menetét zavarja, a magatartás abbahagyására hívhatja fel, ha pedig ez nem vezet eredményre – a bíróság által idézett személy kivételével – a bíróság épületéből való távozásra szólíthatja fel,
 - b) a 169. §-ban foglaltakat megszegő személynek a bíróság épületébe történő belépését megtilthatja, vagy őt az épületből való távozásra szólíthatja fel,

- c) az önkéntes teljesítés elmaradása esetén gondoskodik a tanács elnöke, egyesbíró eljárása esetén az eljáró bíró (a továbbiakban e fejezetben együtt: tanács elnöke) által a tárgyalóteremből kiutasított személy kivezetéséről, valamint arról, hogy az adott tárgyalási napról kiutasított személy a tárgyalóterembe ne térhessen vissza,
 - d) az önkéntes teljesítés elmaradása esetén gondoskodik a tanács elnökének a nyilvánosság kizárásáról rendelkező határozata végrehajtásáról,
 - e) a bíróság épületébe belépő vagy onnan kilépő személyt csomagja tartalmának bemutatására felhívhatja; ha ennek az érintett nem tesz eleget, az épületbe történő belépését megtilthatja vagy az épületből való távozásra felszólíthatja.
- (2) Ha a rendfenntartást végző személy intézkedésének az érintett önként nem tesz eleget, a rendfenntartást végző személy az intézkedésre jogosult hatósághoz fordulhat.

- 171. §** (1) Ha a bíróság elnöke a 168. §-ban meghatározott feladatának ellátása körében – az ügyek elosztása során, az eljáró tanács elnöke, az OBH elnöke, illetve más bíróság vagy hatóság jelzése alapján vagy egyéb módon – észleli, hogy egy ügy elbírálása a rendfenntartás szempontjából kiemelt kockázatot jelenthet, a tárgyalások nyilvánosságának és az épület rendjének megfelelő biztosítása érdekében köteles a szükséges intézkedéseket megtenni.
- (2) A bíróság elnöke a kiemelt kockázatú ügyben a következő intézkedést vagy intézkedéseket teszi:
- a) biztosítja a megfelelő tárgyalótermet,
 - b) ha ennek feltételei adóttak, elrendeli a nyilvános tárgyalásnak a bíróság zártláncú televíziós hálózatan történő közvetítését,
 - c) biztosítja a rendfenntartást végző személyek fokozott készenlétét,
 - d) a rendfenntartást végző személyek számára elrendeli a bíróság épületébe belépő vagy onnan kilépő személyek csomagja tartalmának bemutatására való felhívás kötelező alkalmazását,
 - e) értesíti az intézkedésre jogosult hatóságot,
 - f) megteszi az épület rendjének fenntartása érdekében szükséges szervezési intézkedéseket.
- (3) Az eljáró tanács elnöke a tárgyalás előkészítése körében megvizsgálja, hogy az ügy körülményei – így különösen a felek, a terheltek vagy az idézett tanúk nagy száma, illetve az ügy társadalom széles körének figyelmét felkeltő tárgya – alapján szükség van-e az eljárási törvényekben foglalt, a tanács elnökének jogkörébe tartozó döntések mellett a (2) bekezdésben foglalt intézkedés megtételére, és ennek érdekében tájékoztatja a bíróság elnökét.
- (4) A bíróság elnöke az általa elrendelt intézkedésről az eljáró tanács elnökét és az intézkedéssel érintetteket tájékoztatja.

HATODIK RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

XIV. FEJEZET A TÖRVÉNY HATÁLYBALÉPÉSE VÉGREHAJTÁSA

55. Felhatalmazó rendelkezések

- 172. §** Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendeletben határozza meg az e törvény alapján közzétett bírósági határozatoknak a Bírósági Határozatok Gyűjteményében történő megjelölésének szabályait.

56. Hatályba léptető rendelkezések, a törvény rövidített megnevezése

- 173. §** (1) Ez a törvény – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
- (2) A törvény 1–65. §-a, 67. §-a, 68. § (2) bekezdése, 69. § (2) bekezdése, 70–87. §-a, 88. § (1)–(3) bekezdése, 89. és 90. §-a, 92. és 93. §-a, 94. § (2) és (4) bekezdése, 95. §-a, 96. § (2) bekezdése, 100. §-a, 102–113. §-a, 114. § (3) bekezdése, 115–172. §-a, 178–205. §-a, 207. és 208. §-a 2012. január 1-jén lép hatályba.
- (3) A törvény 88. § (4) bekezdése, 91. §-a, 94. § (1) és (3) bekezdése, 96. § (1) bekezdése, 97–99. §-a, 101. §-a és 209. §-a 2012. március 16-án lép hatályba.

- 174. §** E törvényt más jogszabályban „Bszi.” rövidítéssel kell megjelölni.

57. Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés és a köztársasági elnök intézkedéseinek ellenjegyzésére vonatkozó rendelkezés

- 175. §** E törvény 1–8. §-a, 12–15. §-a, II. Fejezete, III. Fejezete, 45. §-a, V. Fejezete, Harmadik és Negyedik Része, X. és XI. Fejezete, továbbá 177–195. §-a, 197. §-a, 207. §-a és 209. §-a az Alaptörvény 25. cikk (7) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.
- 176. §** A köztársasági elnöknek az e törvényben meghatározott tevékenysége során hozott döntéséhez és intézkedéséhez ellenjegyzés nem szükséges.

XV. FEJEZET**ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK****58. Az OBH elnökének és a Kúria elnökének első alkalommal történő megválasztása**

- 177. §** (1) A köztársasági elnök az OBH elnökének és a Kúria elnökének személyére első alkalommal legkésőbb 2011. december 15. napjáig tesz javaslatot. A jelöltet az Országgyűlés igazságüggyel foglalkozó bizottsága meghallgatja.
- (2) Az OBH elnökét és a Kúria elnökét első alkalommal az Országgyűlés 2011. december 31. napjáig választja meg.
- (3) Ha az Országgyűlés a (2) bekezdésben foglalt időpontig az OBH elnökét vagy a Kúria elnökét nem választja meg, és a köztársasági elnök 2012. március 15-e előtt tesz újabb javaslatot a jelölt személyére, a 103. § (3) bekezdés e) pontja nem alkalmazható.

59. Az OBT bíró tagjainak első alkalommal történő megválasztására vonatkozó átmeneti rendelkezések

- 178. §** (1) Az OBT bíró tagjainak első alkalommal történő választása során a 90. §, a 92. és 93. §, a 94. § (2) és (4) bekezdés, a 95. §, a 96. § (2) bekezdés és a 100. § rendelkezéseit a jelen alcímben foglalt rendelkezésekkel együtt kell alkalmazni.
- (2) Az OBT 14 bíró tagjának első alkalommal történő választása során a bírák küldöttértekezlete a küldöttek közül titkosan, szavazattöbbséggel 1 ítélőtáblai, 5 törvényszéki, 7 helyi bírósági és 1 munkaügyi bírósági bírót választ.
- (3) A küldöttértekezlet az OBT bíró tagjainak megválasztásával egyidejűleg 14 bírót – a szavazatoknak megfelelő, a szavazategyenlőséget kizáró sorrend meghatározásával – póttaggá választ a (2) bekezdésben foglaltaknak megfelelően.
- (4) A (2) és (3) bekezdésben megjelölt felső határnál több érvényes többségi szavazat esetén a (2) bekezdésben meghatározott bírósági szintenként jelöltek közül – a törvényben meghatározott számban – azokat kell az OBT megválasztott tagjainak (póttagjainak) tekinteni, akik a szavazatok közül sorrendben a legtöbb szavazatot kapták.
- (5) 2012. december 31-ig az OBT-ben a közigazgatási és munkaügyi bírósági szint képviselőjén a munkaügyi bírósági bírót kell érteni.
- 179. §** (1) A Kúria teljes ülése, valamint az ítélőtábla és a törvényszék összbírói értekezlete a bíróság engedélyezett bírói létszáma alapján minden 20 bírói létszám után – titkosan – egy-egy küldöttet választ. Ha a töredéklétszám a 10 főt meghaladja, további egy küldöttet kell választani. A megválasztott küldöttek száma a 20 főt nem haladhatja meg és 2 – törvényszék esetén 4 – főnél akkor sem lehet kevesebb, ha a bíróság engedélyezett bírói létszáma alapján egy vagy egy küldött sem választható.
- (2) A törvényszéken a küldötteket úgy kell megválasztani, hogy azok közül legalább egy helyi bírósági bíró és legalább egy munkaügyi bírósági bíró legyen.
- 180. §** A küldöttválasztó összbírói értekezleteket a 179. § (1) bekezdésben említett bíróságok elnökei legkésőbb 2012. január 30. napjáig kötelesek összehívni. A küldöttválasztó összbírói értekezletet határozatképtelensége esetén legkésőbb 2012. február 5. napjáig ismét össze kell hívni. A megismételt összbírói értekezlet a jelenlévők számától függetlenül határozatképes.

- 181. §** A küldöttek legkésőbb 2012. február 10. napjáig szakmai önéletrajzukat megküldik az OBH elnökének.
- 182. §** (1) Az OBH elnöke a legidősebb küldöttet (a továbbiakban: a küldöttek korelnöke) felkéri a küldöttértekezlet összehívására, levezetésére.
- (2) Az OBH elnöke az (1) bekezdésben foglalt felkéréssel egyidejűleg a legidősebb kúriai, ítélőtáblai, törvényszéki, helyi bírósági, munkaügyi bírósági küldöttből álló öttagú jelölőbizottságot – a szakmai önéletrajzok továbbítása mellett – felkéri, hogy (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a küldöttek közül a tagok és a póttagok személyére tegyen javaslatot.
- (3) A küldöttértekezletet – az OBH elnöke útján – a küldöttek korelnöke hívja össze legkésőbb 2012. március 1. napjáig, és egyidejűleg megküldi a küldötteknek a szakmai önéletrajzokat. A küldöttértekezlet akkor határozatképes, ha azon a küldötteknek több mint a fele megjelent. A küldöttértekezletet határozatképtelensége esetén legkésőbb 2012. március 5. napjáig ismét össze kell hívni. A megismételt küldöttértekezlet a jelenlévők számától függetlenül határozatképes.
- (4) A küldöttértekezletet a küldöttek korelnöke vezeti. A küldöttértekezleten jelölési és szavazati jog nélkül részt vehet, és felszólalhat a Kúria elnöke és az OBH elnöke.
- (5) Az OBT választott bíró tagjainak és a póttagjainak személyére a jelölőbizottság – a 178. § (2) bekezdésében meghatározott felső határok, továbbá a különböző ügyszakok képviselete biztosításának és a regionalitás elvének figyelembevételével – tesz javaslatot. Bármely küldött további javaslatot tehet. A szavazólapra azt a személyt kell felvenni, akit a jelenlévő küldötteknek legalább az egyharmada támogat.
- (6) A szavazólapra felvett jelöltnek nyilatkoznia kell, hogy áll-e fenn vele szemben e törvényben meghatározott kizáró ok.
- 183. §** (1) A szavazólapra a jelölteket vezetéknévük ábécé sorrendjében kell felvenni.
- (2) A jelöltre a szavazatot a név aláhúzásával kell megtenni. Aláhúzás hiányában vagy több név aláhúzása esetén a szavazat érvénytelen.
- (3) A küldöttértekezlet az OBT bíró tagjainak első alkalommal történő választása során a törvényben nem szabályozott egyéb kérdéseit szótöbbséggel maga állapítja meg.
- 184. §** Az OBT bíró tagjainak első alkalommal történő megválasztása során a szavazást a 100. § (1) bekezdésében meghatározott módon mindaddig folytatni kell, amíg – a 178. § (2) és (3) bekezdésében meghatározottak szerint – a szükséges számú jelölt az előírt számú szavazatot meg nem kapja.

60. A megbízatások lejárta, az új megbízatások kezdete időpontjának meghatározása

- 185. §** (1) Az Országos Igazságszolgáltatási Tanácsnak (a továbbiakban: OIT) és tagjainak, az OIT elnökének, a Legfelsőbb Bíróság elnökének és elnökhelyettesének, valamint az OIT Hivatala hivatalvezetőjének és hivatalvezető-helyettesének megbízatása az Alaptörvény hatálybalépésével megszűnik.
- (2) Az OBH elnökének és a Kúria elnökének megbízatási ideje 2012. január 1. napjától kezdődik.
- (3) Az e törvény alapján első alkalommal létrejövő OBT 2012. március 15-én kezdi meg működését. Az OBT első ülését 2012. március hónapban kell megtartani.
- 186. §** (1) A Legfelsőbb Bíróság elnöke tekintetében a 116. § (2) bekezdésében, az elnökhelyettese tekintetében a 141. § (1) bekezdésében foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.
- (2) A hivatalvezetői megbízatás megszűnését követően az OIT Hivatala volt vezetőjét pályázat nélkül tényleges bírói álláshelyre, legalább tanácselnöki munkakörbe kell beosztani a hivatali tevékenységét megelőző vagy azzal legalább azonos szintű, lehetőleg a lakóhelye szerinti szolgálati helyre.
- 187. §** A 2012. január 1. napját megelőzően kinevezett bírósági vezetők megbízatása – a 185. § (1) bekezdésben foglalt kivétellel – a kinevezésben meghatározott időtartamra szól.

61. A jogutódlással kapcsolatos rendelkezések

- 188. §** (1) A Legfelsőbb Bíróság, az OIT és elnöke jogutódlja az ítélkezési tevékenység tekintetében a Kúria, a bíróságok igazgatása tekintetében – sarkalatos törvényben meghatározott kivétellel – az OBH elnöke.

- (2) Az OIT Hivatalának általános jogutódja az OBH. Az OBH az OIT Hivatalának szervezeti keretein alakul meg.
- (3) A bírák és az igazságszolgáltatásban közreműködő más személyek képzését ellátó intézményt az igazságügyért felelős miniszter a Magyar Bírőképző Akadémia szervezeti keretein alapítja meg. Az intézmény működéséhez szükséges, e törvény hatálybalépésének napján a Magyar Bírőképző Akadémia feladatai ellátását szolgáló, e törvény hatálybalépésének napja szerinti állapotnak megfelelő ingó- és ingatlanvagyon tulajdon-, illetve vagyonkezelési jogának – és az ehhez kapcsolódó költségvetési előirányzatoknak – végleges átadásáról az OBH elnöke legkésőbb 2012. február 28. napjáig a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. bevonásával intézkedik.
- (4) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy a bírák és az igazságszolgáltatásban közreműködő más személyek képzését ellátó intézmény szervezeti és működési szabályait rendeletben állapítsa meg.

- 189. §** (1) A Legfelsőbb Bíróság bírái és igazságügyi alkalmazottai 2012. január 1-jétől a Kúria bírái és igazságügyi alkalmazottai. Magánjogi jogviszonyok esetében 2012. január 1-jétől a Legfelsőbb Bíróság helyébe a Kúria lép.
- (2) A Fővárosi Bíróság és az adott megyei bíróság jogutódja az adott törvényszék. A megyei bíróságok és a Fővárosi Bíróság elnöke tisztségének elnevezése 2012. január 1-jétől törvényszék elnöke.

- 190. §** Ahol a törvény járásbírásról, járásbírói bírósági vezetőről, illetve járásbírói bíróról rendelkezik, ott 2012. december 31. napjáig a kerületi és városi bíróságot, illetve együtt a helyi bíróságot, helyi bírósági vezetőt, illetve helyi bírósági bírót kell érteni. 2013. január 1-jétől az adott helyi bíróság jogutódja az adott járásbírói bíróság.

62. A közigazgatási és munkaügyi bíróság felállításával kapcsolatos átmeneti rendelkezések

- 191. §** (1) A közigazgatási és munkaügyi bíróságok és a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok a működésüket 2013. január 1. napján kezdik meg.
- (2) Az adott törvényszék területén működő munkaügyi bíróság általános jogutódja az adott törvényszék területén felállításra kerülő közigazgatási és munkaügyi bíróság.
- (3) Az adott törvényszék területén működő munkaügyi bíróság 2012. január 1. napját megelőzően kinevezett bírósági vezetőinek megbízatása a kinevezésben meghatározott időtartamra, az adott törvényszék területén felállításra kerülő közigazgatási és munkaügyi bíróságra szól.
- (4) Ha a munkaügyi bíróság bírósági vezetőinek megbízatása 2013. január 1-jét megelőzően jár le, a tisztség 2012. december 31-ig megbízás útján tölthető be.
- (5) Az adott törvényszék területén működő munkaügyi bíróságra beosztott bírák, az adott törvényszék területén felállításra kerülő közigazgatási és munkaügyi bírósághoz kerülnek beosztásra.
- (6) Ha a közigazgatási és munkaügyi bíróság felállításakor a törvényszéken közigazgatási ügyeket tárgyaló bírót – a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény alapján a bíróság hatáskörének csökkenésére tekintettel – a közigazgatási és munkaügyi bíróságra helyezik át, a törvényszéki bírói címét és illetményét a törvényszékre beosztott bíróra vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani.
- (7) Ha a közigazgatási és munkaügyi bíróság felállításakor az ítéltáblán közigazgatási ügyeket tárgyaló bírót – a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény alapján a bíróság hatáskörének csökkenésére tekintettel – alacsonyabb szintű bíróságra helyezik át, az ítéltáblai bírói címét és illetményét az ítéltáblára beosztott bíróra vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani.
- 192. §** (1) 2012. december 31-ig a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény szerinti munkaügyi bíróság jár el első fokon a munkaviszonyból és a munkaviszony jellegű jogviszonyból származó perekben, valamint a törvény által hatáskörébe utalt egyéb ügyekben.
- (2) 2012. december 31-ig a munkaügyi bíróságokra, a járásbírói bíróságokra, a munkaügyi bíróságok bírósági vezetőire a járásbírói bíróságok vezetőire vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.
- (3) 2012. december 31-ig a törvényszéken munkaügyi ügyeket tárgyaló bírák a polgári kollégium tagjai. Ha a munkaügyi bíróság valamely bírója tagja a törvényszék polgári kollégiumának, úgy 2012. december 31-ig a polgári kollégium tagja marad.

- 193. §** (1) 2012. december 31-ig a közigazgatási ügyekben első fokon a törvényszék, másodfokon a Fővárosi Ítéltábla jár el.
- (2) 2012. december 31-ig a Fővárosi Ítéltábla Közigazgatási Kollégiuma az ítéltábla kollégiumára vonatkozó szabályok szerint működik, kollégiumvezetőjére és kollégiumvezető-helyettesére az ítéltábla kollégiumvezetőjére és kollégiumvezető-helyettesére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.
- (3) 2012. december 31-ig a Fővárosi Törvényszék Közigazgatási Kollégiuma a törvényszék kollégiumára vonatkozó szabályok szerint működik, kollégiumvezetőjére és kollégiumvezető-helyettesére a törvényszék kollégiumvezetőjére és kollégiumvezető-helyettesére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.
- (4) 2012. december 31-ig azokon a törvényszékeken, ahol 2011. december 31. napjáig közigazgatási kollégium nem működött, a közigazgatási ügyeket tárgyaló bírák a polgári kollégium tagjai maradnak.

63. Egyéb átmeneti rendelkezések

- 194. §** (1) Az OBH elnöke 2012. október 1-jéig felülvizsgálja és szükség esetén módosítja, hatályon kívül helyezi vagy hatályában fenntartja az OIT által a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény alapján hozott szabályzatokat és ajánlásokat.
- (2) A bírói munkateher mérésére szolgáló adatlapok alapján történő statisztikai adatgyűjtésre első alkalommal a 2013. január 1-jét követően indult ügyekben kerül sor.
- 195. §** (1) A 32–44. § rendelkezéseit a 2012. január 1. napját követően indítványozott jogegységi eljárásokban kell alkalmazni.
- (2) Az e törvény hatálybalépését megelőzően hozott irányelvek, elvi döntések és kollégiumi állásfoglalások az eltérő iránymutatást tartalmazó jogegységi határozat meghozataláig alkalmazhatók.
- (3) A Kúria elnökének vagy kollégiumvezetőjének indítványára a Kúria teljes kollégiuma jogegységi tanácsként eljárva, jogegységi eljárás keretében az e törvény hatálybalépését megelőzően hozott irányelvek, elvi döntések és kollégiumi állásfoglalások irányelvként, elvi döntésként, kollégiumi állásfoglalásként való fenntartását megszüntetheti abban az esetben is, ha egyébként a 32. § (1) bekezdésében foglalt feltételek nem állnak fenn.
- 196. §** (1) Az Alkotmánybíróságra a fővárosi és megyei kormányhivatal által 2011. december 31-éig benyújtott indítványok elbírálása során a Kúrián működő önkormányzati tanács az Alkotmánybíróság által áttett indítvány beérkezését követő 30 napon belül határidő tűzésével felhívja a fővárosi és megyei kormányhivatalt az indítványnak a helyi önkormányzatokról szóló törvényben meghatározottak szerinti kiegészítésére. Az indítvány elbírálására megállapított határidőt a kiegészítés beérkezésének napjától kell számítani.
- (2) Az Alkotmánybíróságra a bíró által 2011. december 31-éig benyújtott indítványok elbírálása során a Kúrián működő önkormányzati tanács az Alkotmánybíróság által áttett indítvány beérkezését követő 30 napon belül határidő tűzésével felhívja a bírót az indítványnak az e törvényben meghatározottak szerinti kiegészítésére. Az indítvány elbírálására megállapított határidőt a kiegészítés beérkezésének napjától kell számítani.
- 197. §** A bírósági vezetői tisztség újbóli betölthetőségét korlátozó rendelkezések alkalmazása során a helyi bírósági elnöki, elnökhelyettesi megbízatás azonosnak minősül a járásbírói elnöki, elnökhelyettesi megbízatással, a közigazgatási és munkaügyi bírósági elnöki, elnökhelyettesi megbízatás azonosnak minősül a munkaügyi bírósági elnöki, elnökhelyettesi megbízatással, a megyei elnöki, elnökhelyettesi megbízatás azonosnak minősül a törvényszéki elnöki, elnökhelyettesi megbízatással.

XVI. FEJEZET

MÓDOSULÓ JOGSZABÁLYOK

64. Az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény módosítása

- 198. §** (1) Az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: lasz.) 1. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
- [A törvény hatálya]
- „b) az Országos Bírósági Hivatallal (a továbbiakban: OBH),”

- (2) Az lasz. 8. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A munkáltatói jogkör]

„a) az OBH elnökhelyettese és egyéb alkalmazottai tekintetében az OBH elnöke,”

- (3) Az lasz. 16. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép egyidejűleg a § a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Az eskü szövege az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló 2008. évi XXVII. törvényben foglalt eskü szövegéből és az annak zárómondatát megelőző következő szövegből áll:

„A munkaköri kötelezéseimet részrehajlás nélkül, lelkiismeretesen, kizárólag a jogszabályoknak megfelelően, pontosan, a legjobb tudásom szerint teljesítem.”

(2a) Az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló 2008. évi XXVII. törvényben foglalt eskü szövegében szereplő tisztség megnevezése a (2) bekezdés szerinti eskü tétele során: igazságügyi alkalmazott.”

- 199. §** (1) Az lasz. 31. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„31. § (1) Vezetői megbízást az kaphat, aki az általános képesítési feltételeken túl, az adott szakterületen legalább három év szakmai gyakorlattal rendelkezik. Jogszabály vagy pályázat további feltételeket határozhat meg.

- (2) Magasabb vezetői állásnak minősül az OBH elnökhelyettese, főosztályvezetője, a bíróságok főosztályvezetői, az egyéb igazságügyi szerv vezetője és helyettese, valamint a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalának az igazgatója.

- (3) A vezetőkre — a (4) bekezdésben foglaltak kivételével – ezen alcím rendelkezéseit kell alkalmazni.

- (4) Az OBH elnökhelyettese esetében a 32–34. §-ok nem alkalmazhatóak, az e §-ok szabályozási körébe tartozó kérdések tekintetében a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvényben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.”

- (2) Az lasz. 33. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Pályázat bármely vezetői állásra kiírható, a magasabb vezetői állást pályázat útján kell betölteni.”

- 200. §** (1) Az lasz. 41/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Törvény által meghatározott ügyben egyesbíró hatáskörében eljárásra jogosult bírósági titkárokat (a továbbiakban: kijelölt titkár) a törvényszék elnöke jelöli ki. A járásbírósnál működő titkárok esetében a törvényszék elnöke a járásbírósnak elnökének javaslatára dönt a kijelölésről. A kijelölésben meg kell határozni, hogy az mely ügyek körére vonatkozik.”

- (2) Az lasz. 96. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az OBH elnökhelyettese illetményére a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvénynek az államtitkár javadalmazására, juttatásaira az állami vezetők és az államigazgatási szervek köztisztviselői számára biztosított juttatásokról és azok feltételeiről szóló kormányrendeletnek az államtitkár részére biztosított juttatásokra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.”

- (3) Az lasz. a következő 134/A. §-sal egészül ki:

„134/A. § (1) Ahol a törvény járásbírósról rendelkezik, ott 2012. december 31. napjáig a kerületi és városi bíróságot, illetve együtt a helyi bíróságot kell érteni.

(2) Ahol a törvény közigazgatási és munkaügyi bíróságról rendelkezik, ott 2012. december 31. napjáig munkaügyi bíróságot kell érteni.”

- 201. §** Az lasz.

1. 1. § (3) bekezdésében az „OIT Hivatalánál” szövegrész helyébe az „OBH-nál”,
2. 1. § (4) bekezdésében és 6. § (1) bekezdésében a „fővárosi, megyei bírósági” szövegrész helyébe a „törvényszéki”,
3. 8. § (1) bekezdés e) pontjában a „fővárosi (megyei) bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék”, a „helyi bírósági” szövegrész helyébe a „járásbírósi”,
4. 11. § (2) bekezdésében a „választójoggal rendelkező” szövegrész helyébe a „cselekvőképes”,
5. 13. § (1) bekezdésében az „OIT Hivatala” szövegrész helyébe az „OBH elnöke”,
6. 13. § (7) bekezdésében az „OIT Hivatala” szövegrész helyébe az „OBH”, az „Országos Igazságszolgáltatási Tanács” szövegrész helyébe az „OBH elnöke”,
7. 14. § (7) bekezdésében az „OIT Hivatala” szövegrész helyébe az „OBH elnöke”,
8. 14. § (10) bekezdésében az „OIT” szövegrész helyébe az „OBH elnöke”,
9. 16. § (3) bekezdésében a „fővárosi, megyei bírósági” szövegrész helyébe a „törvényszéki”,
10. 35/A. § (1) bekezdésében az „OIT Hivatala” szövegrész helyébe az „OBH elnöke”,
11. 35/A. § (6) bekezdésében az „OIT” szövegrész helyébe az „OBH elnöke”,

12. 41/A. § (1) bekezdésében a „megyei bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék”,
 13. 61. § (1) bekezdésében az „OIT Hivatalánál” szövegrész helyébe az „OBH-nál”,
 14. 93. § (1) bekezdésében a „helyi (munkaügyi) bírósági” szövegrész helyébe, a „járásbírói és a közigazgatási és munkaügyi bírósági”, a „fővárosi (megyei) bíróságon” szövegrész helyébe „törvényszéken”,
 15. 93. § (4) bekezdésében az „OIT Hivatala” szövegrész helyébe az „OBH”,
 16. 94. § (4) bekezdésében az „OIT Hivatala” szövegrész helyébe az „OBH”,
 17. 95. § (2) bekezdésében a „fővárosi (megyei) bírósági” szövegrész helyébe a „törvényszéki”,
 18. 98. § (3) bekezdésében a „legfelsőbb bírósági” szövegrész helyébe a „kúriai”, a „Legfelsőbb Bíróság” szövegrész helyébe a „Kúria”,
 19. 103/A. § (1) bekezdés a) pontjában a „Legfelsőbb Bíróság és az OIT Hivatalának” szövegrész helyébe a „Kúria és az OBH”,
 20. 105. § (1) bekezdésében a „Legfelsőbb Bíróságon, az OIT Hivatalánál” szövegrész helyébe a „Kúrián, az OBH-nál”,
 21. 105. § (2) bekezdésében a „Legfelsőbb Bíróságon és az OIT Hivatalánál” szövegrész helyébe a „Kúrián és az OBH-nál”,
 22. 109. §-ában a „fővárosi (megyei) bírósági” szövegrész helyébe a „törvényszéki”,
 23. 119. § (1) bekezdésében az „Országos Igazságszolgáltatási Tanács” szövegrész helyébe az „OBH elnöke”,
 24. 119. § (3) bekezdésében „Országos Igazságszolgáltatási Tanács” szövegrészek helyébe az „OBH elnöke”,
 25. 119. § (4) bekezdésében „Országos Igazságszolgáltatási Tanács” szövegrész helyébe az „OBH elnöke”,
 26. 122. § (1) bekezdés e) pontjában a „Magyar Köztársaság kitüntetései” szövegrész helyébe a „Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéséről szóló törvénnyel”,
 27. 122. § (2) bekezdésében az „OIT Hivatala” szövegrész helyébe az „OBH”, az „OIT” szövegrész helyébe az „Országos Bírói Tanács”,
 28. 123. §-ában az „OIT” szövegrész helyébe az „OBH elnöke”,
 29. 135. § (3) bekezdés b) pontjában az „OIT Hivatalára” szövegrész helyébe az „OBH-ra”, az „OIT véleményének kikérésével egyetértésével” szövegrész helyébe az az „OBH elnöke véleményének kikérésével”, és
 30. 135. § (3) bekezdés c) pontjában az „OIT” szövegrész helyébe az „OBH elnöke”
- szöveg lép.

65. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosítása

- 202. §** A Be. 439. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
- „439. § (1) A jogegységi eljárásra a (2)–(5) bekezdésben foglalt eltérésekkel a bíróságok szervezetről és igazgatásáról szóló törvény jogegységi eljárásra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.
- (2) Ha a jogegységi eljárás eredménye a Kúria előtt folyamatban lévő más rendkívüli jogorvoslati eljárásra kihatással lehet, a Kúria a rendkívüli jogorvoslati eljárást a jogegységi határozat meghozataláig felfüggeszti.
- (3) Ha az elvi kérdésben adott iránymutatásból következően a jogegységi határozattal érintett jogerős bírósági határozatnak a terhelt büntetőjogi felelősségét megállapító rendelkezése törvénysértő, a jogegységi tanács a törvénysértő rendelkezést hatályon kívül helyezi, és a terheltet felmenti, illetve az eljárást megszünteti. Ha a terhelt fogva van, a fogvatartást is megszünteti.
- (4) A jogegységi határozat indokolása tartalmazza a terhelt felmentésének és az eljárás megszüntetésének indokait is.
- (5) A jogegységi határozatot közölni kell azzal a terhelttel is, akit felmentettek vagy akivel szemben az eljárást megszüntették. Ha az alapeljárásban a vádat magánvádló vagy pótmagánvádló képviselte, a határozatot vele is közölni kell.”
- 203. §** A Be.
- a) 13. § (1) bekezdésében, 13. § (2) bekezdés a) és b) pontjában, 13. § (3) bekezdés a) pontjában, 14. § (2) és (4) bekezdésében, 15. §-ában, 16. § (1) bekezdésének nyitó szövegrészében és (2) bekezdésében, 20. § (2) bekezdés a) pontjában, 131. § (1) és (3) bekezdésében, 142. § (3) és (4) bekezdésében, 207. § (1) és (6) bekezdésében, 208. § (1) és (2) bekezdésében, 215. § (3) bekezdésében, 242. § (1) bekezdés a) pontjában, 262/B. § (3) bekezdésében, 271. § (2) bekezdésében, 383. § (1) bekezdés a) pontjában, 411. § (1) bekezdésében, 414. § (2) bekezdésében, 471. § (1) bekezdésében, 473. § (1) bekezdésében, 485/B. § (2) bekezdésében, 486. §-ában a „megyei bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék”,

- b) 14. § (7) bekezdésében az „Országos Igazságszolgáltatási Tanács” szövegrész helyébe az „Országos Bírósi Hivatal elnöke”,
- c) 17. § (5) és (6) bekezdésében, 18. § (3) bekezdésében, 566. § (1) bekezdésében a „megyei bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék” szöveg, a „Fővárosi Bíróság” szövegrész helyébe a „Fővárosi Törvényszék”,
- d) 20. § (2) bekezdés b) pontjában a „megyei bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék” szöveg, a „megyei bíróságok” szövegrész helyébe a „törvényszékek” szöveg, a „megyei bíróságokhoz” szövegrész helyébe a „törvényszékekhez”,
- e) 20. § (2) bekezdés c) pontjában a „megyei bíróságok” szövegrész helyébe a „törvényszékek” szöveg, a „megyei bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék”,
- f) 20/A. §-ában az „A Legfelsőbb Bíróság az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnökének indítványára” szövegrész helyébe „Az Országos Bírósi Hivatal elnöke”,
- g) 29. § b) pontjában, 201. § (2) bekezdés b) pontjában a „bírósi és ügyészségi titkár, fogalmazó és ügyintéző” szövegrész helyébe a „bírósi titkár, az alügyész, a bírósi és ügyészségi fogalmazó, az ügyészségi megbízott és a bírósi ügyintéző” szöveg, a „megyei bírósi” szövegrész helyébe a „törvényszéki”,
- h) 34. §-ában az „ügyészségi titkár” szövegrész helyébe az „alügyész”, az „ügyintéző” szövegrész helyébe a „megbízott”,
- i) 44. § (5) bekezdésében a „megyei bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék”,
- j) 206/A. § (5) bekezdésében a „megyei (fővárosi) bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék”,
- k) 215. § (2) bekezdésében a „megyei bíróságnak” szövegrész helyébe a „törvényszéknek”,
- l) 241. § (2) bekezdésében, 460. § (3) bekezdésében, 488. §-ában az „ügyészségi titkár” szövegrész helyébe az „alügyész”,
- m) 448. § (2) bekezdésében az „Országos Igazságszolgáltatási Tanács” szövegrész helyébe az „Országos Bírósi Hivatal elnöke”,
- n) 472. § (5) bekezdésében a „megyei bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék” szöveg, az „Országos Igazságszolgáltatási Tanács” szövegrész helyébe az „Országos Bírósi Hivatal”,
- o) 473. § (2) bekezdésében a „Fővárosi Bíróság” szövegrész helyébe a „Fővárosi Törvényszék”,
- p) 604. § (5) bekezdés c) pontjában a „Országos Igazságszolgáltatási Tanács” szövegrész helyébe az „Országos Bírósi Hivatal elnöke” szöveg lép.

66. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosítása

204. § A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény

- a) 10. § (1) bekezdésében és (2) bekezdésének a) pontjában a „megyei bíróság (Fővárosi Bíróság)” szövegrész helyébe a „törvényszék”,
- b) 10. § (2) bekezdésének b) pontjában a „megyei bírósághoz (Fővárosi Bírósághoz)” szövegrész helyébe a „törvényszékhez”,
- c) 10. § (2) bekezdés c) pontjában és (3) bekezdésében, 18. § (2) bekezdésében, 45. § (2) bekezdés c) pontjában, 67. § (3) bekezdésében, 73/A. § (1) bekezdés a) pontjában, 214. § (2) bekezdésében, 235. § (4) bekezdésében, 262/A. §-ában, 270. § (1) bekezdésében, 271. § (1) bekezdés e) pontjában, 273. § (1) bekezdésében, (2) bekezdésének nyitó szövegében és (4) bekezdésében, 275. § (1)–(7) bekezdésében, 340/A. § (2) és (3) bekezdésében, a „Legfelsőbb Bíróság” szövegrész helyébe a „Kúria”,
- d) 11. § (5) bekezdésében, 114/B. § (3) bekezdésében, 235. § (3) bekezdésében, 273. § (3) és (5) bekezdésében, 274. § (1) bekezdésében a „Legfelsőbb Bíróság” szövegrészek helyébe a „Kúria”,
- e) 14. §-ában, 23. § (1) bekezdésének nyitó szövegében, valamint f) és o) pontjában, 45. § (2) bekezdés a) pontjában, 73/A. § (1) bekezdés b) pontjában, 147. § (2) bekezdésében, 235. § (3) bekezdésében, 326. § (9) bekezdésében, 358. §-ában, 367. §-ában, 386/A. § (1) bekezdésének nyitó szövegében, 394/B. § (1) bekezdés d) pontjában a „megyei bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék”,
- f) 18. § (2) bekezdésében, 249. § (2) bekezdésében a „megyei bíróságot” szövegrész helyébe a „törvényszéket”,
- g) 22. § (1) bekezdésében a „megyei bíróságok” szövegrész helyébe a „törvényszék”,
- h) 23. § (2) bekezdésében a „megyei bíróságnak” szövegrész helyébe a „törvényszéknek”, a „megyei bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék”,

- i) 41. § (6) bekezdés a) pontjában a „megyei bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék”, a „Fővárosi Bíróság és a Pest Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Fővárosi Törvényszék és a Budapest Környéki Törvényszék”,
 - j) 45. § (2) bekezdés b) pontjában a „helyi, megyei illetve munkaügyi bíróságok” szövegrész helyébe a „helyi bíróságok, törvényszékek illetve munkaügyi bíróságok”, a „helyi, megyei vagy munkaügyi bíróság” szövegrészek helyébe a „helyi bíróság, törvényszék vagy munkaügyi bíróság”,
 - k) 47. § (1) bekezdésében, az „A Legfelsőbb Bíróság az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnökének indítványára” szövegrész helyébe az „Az Országos Bírósági Hivatal elnöke”,
 - l) 94. § (1) bekezdésében a „megyei bíróságnál” szövegrész helyébe a „törvényszéknél”,
 - m) 102. § (6) bekezdésében az „Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala” szövegrészek helyébe az „Országos Bírósági Hivatal elnöke”,
 - n) 114/B. § (3) bekezdésében a „megyei bíróság” szövegrészek helyébe a „törvényszék”,
 - o) 149. § (3) bekezdésében a „megyei (fővárosi) bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék”,
 - p) 270. § (2) bekezdésében a „Legfelsőbb Bíróságtól” szövegrész helyébe a „Kúriától”
 - q) 272. § (4) bekezdésében, 340/A. § (2) bekezdésében a „Legfelsőbb Bírósághoz” szövegrész helyébe az „Kúriához”,
 - r) 311. § (5) bekezdésében az „Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala” szövegrész helyébe az „Országos Bírósági Hivatal elnöke”, az „A Hivatal” szövegrész helyébe az „Az elnök”,
 - s) 326. § (6) és (7) bekezdésében a „Fővárosi Bíróság” szövegrész helyébe a „Fővárosi Törvényszék”,
 - t) 326. § (13) bekezdésben a „megyei bíróság” szövegrészek helyébe a „törvényszék”, a „Fővárosi Bíróság” szövegrészek helyébe a „Fővárosi Törvényszék”,
 - u) 328. § (2) bekezdésben a „megyei bíróságnál” szövegrész helyébe a „törvényszéknél”,
 - v) 394/D. § (1) bekezdésében a „megyei bíróságok” szövegrész helyébe a „törvényszékek”,
 - w) 395. § (4) bekezdés a) pontjában az „Országos Igazságszolgáltatási Tanács” szövegrész helyébe az „Országos Bírósági Hivatal elnöke”
- szöveg lép.

67. A bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény módosítása

- 205. §** (1) A bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 4. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki
- „(4) A Pest Megyei Munkaügyi Bíróság jogutódja a Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság.”
- (2) A bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény
- a) 1. § (1) bekezdésében, 2. § (3) bekezdésében a „megyei bíróságok” szövegrész helyébe a „törvényszékek”,
 - b) 1. § (3) bekezdésében, 2. § (5) bekezdésében a „Legfelsőbb Bíróság” szövegrész helyébe a „Kúria”,
 - c) 3. § (1) és (2) bekezdésében a „megyei bíróságokon” szövegrész helyébe a „törvényszékeken”,
 - d) 4. § (2) bekezdésében a „Zala Megyei Bíróság” szövegrészek helyébe a „Zalaegerszegi Törvényszék”,
 - e) 1. mellékletének címében a „megyei bíróságok” szövegrész helyébe a „törvényszékek”,
 - f) 1. mellékletének 1. alcímében a „Fővárosi Bíróság” szövegrész helyébe a „Fővárosi Törvényszék”, 2. alcímében a „Baranya Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Pécsi Törvényszék”, 3. alcímében a „Bács-Kiskun Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Kecskeméti Törvényszék”, 4. alcímében a „Békés Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Gyulai Törvényszék”, 5. alcímében a „Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Miskolci Törvényszék”, 6. alcímében a „Csongrád Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Szegedi Törvényszék”, 7. alcímében a „Fejér Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Székesfehérvári Törvényszék”, 8. alcímében a „Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Győri Törvényszék”, 9. alcímében a „Hajdú-Bihar Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Debreceni Törvényszék”, 10. alcímében a „Heves Megyei Bíróság” szövegrész helyébe az „Egri Törvényszék”, 11. alcímében a „Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Szolnoki Törvényszék”, 12. alcímében a „Komárom-Esztergom Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Tatabányai Törvényszék”, 13. alcímében a „Nógrád Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Balassagyarmati Törvényszék”, 14. alcímében a „Pest Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Budapest Környéki Törvényszék”, 15. alcímében a „Somogy Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Kaposvári Törvényszék”, 16. alcímében a „Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Nyíregyházi Törvényszék”, 17. alcímében a „Tolna Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Szekszárdi Törvényszék”, 18. alcímében a „Vas Megyei Bíróság”

szövegrész helyébe a „Szombathelyi Törvényszék”, 19. alcímében a „Veszprém Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Veszprémi Törvényszék”, 20. alcímében a „Zala Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Zalaegerszegi Törvényszék”,

- g) 1. mellékletének 14/13. alcímében a „Pest Megyei” szövegrész helyébe a „Budapest Környéki”,
- h) a 3. melléklet címében a „megyei bíróságok” szövegrész helyébe a „törvényszékek”,
- i) a 3. melléklet 1. alcímében a „Fővárosi Bíróság” szövegrész helyébe a „Fővárosi Törvényszék”, 2. alcímében a „Csongrád Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Szegedi Törvényszék”, 3. alcímében a „Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Győri Törvényszék”, 4. alcímében a „Hajdú-Bihar Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Debreceni Törvényszék”, 5. alcímében a „Somogy Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Kaposvári Törvényszék” szöveg lép.

68. Az egyes büntető vonatkozású törvények módosításáról szóló 2011. évi CL. törvény módosítása

- 206. §** Az egyes büntető vonatkozású törvények módosításáról szóló 2011. évi CL. törvény 81. § a) pontjában a „20/A. §-ában, 22. §-ában” szövegrész a „22. §-ában” szöveggel lép hatályba.

XVII. FEJEZET

HATÁLYUKAT VESZTŐ JOGSZABÁLYOK ÉS RENDELKEZÉSEK

69. Hatályát veszítő jogszabály

- 207. §** Hatályát veszti a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény.

70. Hatályukat veszítő rendelkezések

- 208. §** (1) Hatályát veszti a Be.
- a) 440–445. §-a,
 - b) 601. § (1) bekezdésében a „megyei bíróságról, illetőleg” és „a Fővárosi Bíróságot, illetőleg” szövegrész.
- (2) Hatályát veszti az lasz.
- a) 8. § (1) bekezdés b) pontja,
 - b) 104. § (1) bekezdésében „az OIT Hivatalának vezetőhelyettese,” szövegrész,
 - c) 125. § (2) bekezdése,
 - d) 6. számú mellékletének 1. pontja.
- (3) Hatályát veszti a Pp.
- a) 10. § (4) bekezdésében az „, ahol pedig megyei bíróságról rendelkezik, ott ezen a Fővárosi Bíróságot” szövegrész,
 - b) 212. § (2) bekezdése.
- 209. §** Hatályát veszti a törvény
- a) 178. § (1)–(4) bekezdése, 179–184. §-a, és
 - b) 198–206. §-a.

Dr. Schmitt Pál s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2011. évi CLXII. törvény a bírák jogállásáról és javadalmazásáról*

A bírói függetlenség és pártatlanság alkotmányos elvének maradéktalan érvényre juttatása érdekében, a bírák jogállásának, javadalmazásának és előmenetelének szabályairól az Országgyűlés az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény 25–28. cikke alapján a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET

A BÍRÓI SZOLGÁLATI VISZONY LÉTREJÖTTE

1. Alapelvek

- 1. §** (1) A bíró ítélkező tevékenységében független.
(2) A bíró a bírósági szervezet tagjaként szolgálatot teljesít.
- 2. §** (1) A bírót az országgyűlési képviselővel azonos mentelmi jog illeti meg.
(2) A Kúria elnöke és az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) elnöke mentelmi jogának felfüggesztése tárgyában az Országgyűlés a jelenlévő képviselők kétharmadának szavazatával dönt, a mentelmi jog megsértése esetén szükséges intézkedést az Országgyűlés elnöke teszi meg.
(3) A bíró mentelmi jogának felfüggesztése tárgyában az OBH elnökének javaslatára a köztársasági elnök dönt. A mentelmi jog megsértése esetén szükséges intézkedést az OBH elnökének javaslatára a köztársasági elnök teszi meg.
(4) Az ülnököt az igazságszolgáltatásban való részvételével összefüggő cselekmény tekintetében mentelmi jog illeti meg. Az ülnök bíróság vagy más hatóság előtt – megbízatásának ideje alatt és azt követően – nem vonható felelősségre az igazságszolgáltatásban való részvétele miatt, továbbá a megbízatásának gyakorlása során általa közölt tény vagy vélemény miatt. Ez a mentesség nem vonatkozik a szigorúan titkos és titkos minősítésű adattal való visszaélésre, a rágalmozásra és a becsületsértésre, valamint az ülnök polgári jogi felelősségére. A mentesség kiterjed a közhatalmat gyakorló személy vagy közszereplő politikus sérelmére elkövetett becsületsértésre, valamint – amennyiben az ülnöknek nem volt tudomása arról, hogy a közlés a lényegét tekintve valótlan – rágalmozásra.
(5) Az ülnök mentelmi jogának felfüggesztésére és a mentelmi jog megsértése esetén szükséges intézkedés megtételére a (3) bekezdésben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

2. A bírói szolgálati viszony létrejötte

- 3. §** (1) A bíró szolgálati viszonya kinevezéssel jön létre.
(2) A bírót a köztársasági elnök nevezi ki.
(3) Kinevezésre kerül sor, ha
a) a pályázati eljárás során olyan személy nyeri el a pályázatot, aki nem áll bírói szolgálati viszonyban;
b) a törvény rendelkezései szerint pályázat kiírása nélkül olyan személyt kell kinevezni, aki nem áll bírói szolgálati viszonyban;
c) a határozott időre kinevezett bíró ismételten határozott idejű, vagy határozatlan idejű kinevezést kap;
d) a katonai bíró katonai bírói tisztségének megszüntetésével egyidejűleg a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén bírói kinevezést kap.
(4) Ha a köztársasági elnök által korábban felmentett bírót a munkaügyi jogvita alapján bírói tisztségébe vissza kell helyezni, a köztársasági elnök a felmentést megelőző kinevezés szerinti határozott vagy határozatlan idejű kinevezést ad.
(5) A kinevezésre vonatkozó javaslat és a kinevezési okirat tartalmazza a bírói szolgálati viszony kezdetét, valamint határozott idejű kinevezés esetén a bírói szolgálati viszony időtartamát, határozatlan idejű kinevezés esetén az erre való utalást.

* A törvényt az Országgyűlés a 2011. november 28-i ülésnapján fogadta el.

3. A bírói kinevezés feltételei

4. § (1) Magyarországon bírónak az a harmincadik életévét betöltött személy nevezhető ki, aki
- a) magyar állampolgár,
 - b) cselekvőképese,
 - c) egyetemi jogi végzettséggel rendelkezik,
 - d) a jogi szakvizsgát letette,
 - e) vállalja, hogy e törvény rendelkezéseinek megfelelően vagyonynyilatkozatot tesz,
 - f) legalább egy évig
 - fa) bírósági titkárként, alügyészként, ügyvédként, közjegyzőként, jogtanácsosként dolgozott,
 - fb) kormánytisztviselőként, illetve köztisztviselőként központi közigazgatási szervnél közigazgatási, illetve jogi szakvizsgához kötött munkakörben dolgozott,
 - fc) korábban alkotmánybíróként, bíróként, katonai bíróként, ügyészként működött,
 - fd) nemzetközi szervezetnél vagy az Európai Unió valamely szervénél ítélkezett, vagy az igazságszolgáltatással összefüggő tevékenységet folytatott,
 - g) a pályakezdeményezés vizsgálat eredménye alapján a bírói hivatás gyakorlására alkalmas.
- (2) Nem nevezhető ki bírónak az a személy,
- a) aki büntetett előéletű,
 - b) aki egyetemi jogi végzettséghez kötött foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll,
 - c) aki büntetlen előéletű, de a bíróság büncselekmény elkövetése miatt büntetőjogi felelősségét jogerős ítéletben megállapította
 - ca) szándékos büncselekmény miatt kiszabott öt évi vagy azt meghaladó végrehajtandó szabadságvesztés büntetés esetén a mentesítés beálltától számított tizenkét évig,
 - cb) szándékos büncselekmény miatt kiszabott öt évet el nem érő végrehajtandó szabadságvesztés büntetés esetén a mentesítés beálltától számított tíz évig,
 - cc) szándékos büncselekmény miatt kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés esetén a mentesítés beálltától számított nyolc évig,
 - cd) szándékos büncselekmény miatt kiszabott közérdekű munka vagy pénzbüntetés esetén a mentesítés beálltától számított öt évig,
 - ce) szándékos büncselekmény miatt kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett pénzbüntetés esetén a mentesítés beálltától számított három évig,
 - cf) gondatlan büncselekmény miatt kiszabott, végrehajtandó szabadságvesztés büntetés esetén a mentesítés beálltától számított nyolc évig,
 - cg) gondatlan büncselekmény miatt kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetés esetén a mentesítés beálltától számított öt évig,
 - ch) gondatlan büncselekmény miatt kiszabott közérdekű munka vagy pénzbüntetés esetén a mentesítés beálltától számított három évig,
 - d) akivel szemben a bíróság kényszergyógykezelést alkalmazott, a kényszergyógykezelést megszüntető végzés jogerőre emelkedésétől számított három évig,
 - e) akivel szemben a bíróság próbára bocsátást alkalmazott, a próbaidő, annak meghosszabbítása esetén a meghosszabbított próbaidő elteltétől számított három évig,
 - f) akivel szemben büntetőeljárás – ide nem értve a magánvádas vagy pótmagánvádó vádindítványa alapján indult eljárást – van folyamatban, a büntetőeljárás jogerős befejezéséig,
 - g) akit bíróként, ügyészként, kormánytisztviselőként, köztisztviselőként, közjegyzőként, ügyvédként, végrehajtóként, közalkalmazottként, fegyveres szerv hivatásos állományú tagjaként, igazságügyi alkalmazottként, alügyészként, ügyészségi fogalmazóként, ügyvédjelöltként, közjegyzőhelyettesként fegyelmi eljárásban a súlyosabb fegyelmi büntetéssel sújtottak, mindaddig, amíg a fegyelmi büntetés hatálya alatt áll.
- (3) Az (1) bekezdés f) pontjában írt kötelező bírósági titkári működés időtartamába legfeljebb 6 hónap beszámítható annak, aki legalább 3 évig az (1) bekezdés f) pontjában nem említett jogi szakvizsgához kötött munkakörben működött.

4. A katonai és a szabadalmi ügyekben eljáró bíró kinevezésének különös feltételei

- 5. §**
- (1) A katonai bíróvá való kinevezés előfeltétele az is, hogy a kinevezendő személy a Magyar Honvédség hivatásos tisztje legyen. A kinevezésre történő előterjesztéshez a honvédelemért felelős miniszter előzetes egyetértése szükséges. A katonai bírót erre a tisztségre kell kinevezni.
 - (2) A katonai bírót a honvédelemért felelős miniszter – a kinevezéssel egyidejűleg – rendelkezési állományba helyezi. A katonai bíró szolgálatát a bírói tisztsége megszűnéséig a bírósági szervezetnél teljesíti.
 - (3) A köztársasági elnök – az OBH elnökének javaslatára – a 4. § (1) bekezdés c), d) és f) pontjaiban meghatározott feltételek alól felmentést adhat a szabadalmi ügyekben eljáró bíró esetében, feltéve, hogy a kinevezendő személy egyetemi végzettséggel rendelkezik.

5. Pályaalkalmassági vizsgálat

- 6. §**
- (1) A pályaalkalmassági vizsgálat magában foglalja az egészségi, fizikai és pszichikai alkalmassági vizsgálatot. Ennek során vizsgálni kell a bírói munka végzését kizáró vagy számottevően befolyásoló pszichikai és egészségi okokat, valamint a bíró személyiségének intelligencia- és karakterjellemzőit. Jogszabályban meghatározott szempontok szerint állást kell foglalni abban a kérdésben, hogy a jelölt személyiségjegyei alapján a bírói munka elvégzésére várhatóan alkalmas-e.
 - (2) A pályaalkalmassági vizsgálatot és pályaalkalmassági felülvizsgálatot az igazságügyért felelős miniszter által – az OBH elnökének egyetértésével – kijelölt igazságügyi szakértőkből álló szakértői bizottság végzi. A vizsgálandó kompetenciák felsorolását e törvény 5. melléklete tartalmazza.
 - (3) A vizsgálatról készített részletes értékelést is tartalmazó szakmai vélemény és az alkalmasságra vonatkozó megállapítás – ha rendkívüli pályaalkalmassági vizsgálat elvégzését szükségessé tevő körülmény nem merül fel – három évig érvényes és új pályázat benyújtása esetén felhasználható.
 - (4) A pályaalkalmassági vizsgálatról készített részletes értékelést is tartalmazó szakmai véleményt, amely rögzíti az alkalmasságra vonatkozó megállapítást, meg kell küldeni a pályázónak.
 - (5) A pályaalkalmassági vizsgálat költségét a pályázó viseli. Az OBH elnöke a pályaalkalmassági vizsgálat költségét a nyertes pályázónak visszatéríti.
 - (6) A pályaalkalmassági vizsgálat és pályaalkalmassági felülvizsgálat szempontjainak, módjának és eljárásának részletes szabályairól külön jogszabály rendelkezik.

II. FEJEZET

A BÍRÓI PÁLYÁZATI ELJÁRÁS

6. A pályázat kiírása

- 7. §**
- (1) A bírói álláshelyre – a 8. §-ban meghatározott esetek kivételével – pályázatot kell kiírni.
 - (2) A kiválasztás során garantálni kell, hogy a bírói álláshelyet nyilvános és valamennyi – a jogszabályi, valamint a pályázati felhívásban meghatározott feltételeket teljesítő – pályázó számára egyenlő esélyt biztosító, e törvényben szabályozott pályázati eljárás eredményeként a legalkalmasabb jelölt nyerje el.
- 8. §**
- (1) Nem kell pályázatot kiírni
 - a) a 3. § (4) bekezdésében,
 - b) a 23. § (3) bekezdésében,
 - c) a 24. § (3) bekezdésében,
 - d) a 34. § (2) bekezdésében,
 - e) az 58. § (3) és (4) bekezdésében,
 - f) a 62. § (3) bekezdésében,
 - g) a 64. § (2) bekezdésében, valamint
 - h) a 97. § (3) bekezdésében meghatározott esetben.

- (2) Nem kell pályázatot kiírni abban az esetben sem, ha a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény alapján a Kúria elnökét vagy elnökhelyettesét, az OBH elnökét vagy elnökhelyettesét, vagy más bírósági vezetőt vezetői megbízatásának megszűnését követően tényleges bírói álláshelyre osztják be.
- (3) Ha az országgyűlési vagy az európai parlamenti képviselő a megválasztása előtt bíró volt és a képviselői megbízatásának megszűnésekor úgy nyilatkozott, hogy bíróvá történő ismételt kinevezését kéri, valamint a bírói kinevezéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik (ide nem értve a pályaalakmassági vizsgálaton való részvételt) akkor őt kérelmére, pályázat kiírása nélkül, a köztársasági elnök – az OBH elnökének javaslatára – határozatlan időre bíróvá kinevezi. Ezt követően a bírót az OBH elnöke tényleges bírói álláshelyre, indokolt esetben tanácselnöki munkakörbe osztja be a bíró képviselővé történő megválasztását megelőző vagy azzal legalább azonos szintű, lehetőleg a bíró lakóhelye szerinti szolgálati helyre.

- 9. §**
- (1) A pályázat kiírására az OBH elnöke jogosult.
 - (2) A bíróság elnöke a bíró felmentése esetén a felmentés kezdeményezésével egyidejűleg, a bírói szolgálati viszony egyéb okból történő megszűnése esetén a bírói szolgálati viszony megszűnéséhez vezető okokról való tudomásszerzéstől számított 8 munkanapon belül értesíti az OBH elnökét az álláshely megüresedéséről.
 - (3) Az OBH elnöke a bírói szolgálati viszony megszűnéséről való tudomásszerzést követő 15 napon belül tájékoztatja a bíróság elnökét, hogy a megüresedő bírói álláshelyre pályázatot ír ki, vagy a pályázatot nem írja ki, az álláshelyet másik bírósághoz csoportosítja át, a megüresedő álláshely betöltésére irányuló pályázat kiírásáról legkésőbb a tudomásszerzést követő 6 hónapon belül dönt, vagy az álláshelyet a törvény alapján pályázat kiírása nélkül tölti be.

- 10. §**
- (1) A pályázati felhívásnak tartalmaznia kell a bírói kinevezéshez szükséges valamennyi feltételt.
 - (2) Jogszabályban nem szereplő pályázati feltétel a munkakörhöz szükséges speciális szakismeret esetén, ahhoz kapcsolódóan írható elő; erről a pályázókat a pályázati felhívásban külön tájékoztatni kell. A pályázati feltételekben rögzíteni kell azt is, ha a pályázat e törvény 33. §-a szerint kerül kiírásra.
 - (3) A pályázati felhívást a bíróságok hivatalos lapjában, valamint a bíróságok központi internetes honlapján bárki számára hozzáférhető módon közzé kell tenni.

7. A pályázat benyújtása

- 11. §**
- (1) A pályázatot
 - a) járásbíróságra kiírt pályázat esetén a járásbíróság elnökéhez,
 - b) közigazgatási és munkaügyi bíróságra kiírt pályázat esetén a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnökéhez,
 - c) törvényszékre kiírt pályázat esetén a törvényszék elnökéhez,
 - d) ítéltáblára kiírt pályázat esetén az ítéltábla elnökéhez,
 - e) a Kúriára kiírt pályázat esetén a Kúria elnökéhez kell benyújtani.
 - (2) A bíróság elnöke a pályázót meghallgathatja.
 - (3) A járásbíróságra, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságra kiírt pályázat esetén a bíróság elnöke a pályázatot a pályázati határidő leteltét követő 5 munkanapon belül megküldi a törvényszék elnökének. A járásbíróság, illetve a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnöke a pályázót a pályázat megküldését megelőzően hallgathatja meg.
- 12. §**
- (1) A bírói álláshelyre pályázónak a pályázat benyújtásakor
 - a) igazolnia kell a kinevezéshez szükséges adatokat és tényeket, valamint
 - b) hatósági bizonyítvánnyal igazolnia kell azt a tényt, hogy a 4. § (2) bekezdés a)–f) pontjában meghatározott körülmény vele szemben nem áll fenn,
 - c) igazolnia kell, hogy rendelkezik érvényes pályaalakmassági vizsgálati eredménnyel.
 - (2) A pályázatban fel kell tüntetni a pályázó rövid úton történő elérhetőségét (elektronikus levélcím, telefon-, illetve telefax-szám stb.).
- 13. §**
- Ha a pályázó pályázata elkésett, azt a bíróság elnöke – a járásbíróság elnöke, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnöke kivételével – elutasítja; a hiányos pályázatot benyújtó pályázót [12. §, 45. § (1) bekezdés] pedig rövid határidő tűzésével felhívja a hiányok pótlására, ennek elmulasztása esetén a pályázatot elutasítja.

8. A pályázati rangsor

- 14. §** (1) A pályázati határidő leteltét követő 15 napon belül
- a) járásbírószágra, közigazgatási és munkaügyi bíróságra, valamint törvényszékre kiírt pályázat esetén a törvényszék,
 - b) ítélőtáblára kiírt pályázat esetén az ítélőtábla,
 - c) a Kúriára kiírt pályázat esetén a Kúria
- bírói tanácsa (a továbbiakban: bírói tanács) a pályázókat meghallgatja, és a pályázatokat az elért pontszámoknak megfelelően rangsorolja.
- (2) A járásbírószágra, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságra kiírt pályázat esetén az (1) bekezdésben meghatározott határidő akkor kezdődik, amikor a törvényszék elnökéhez megérkeztek a pályázatok.
- (3) Hiánypótlás esetén az (1) és (2) bekezdésben meghatározott határidő a hiánypótlási eljárás lefolytatását követően kezdődik.
- (4) A pályázati rangsor kialakítása során kizárólag a következő szempontok vehetők figyelembe:
- a) a bírósági fogalmazói és bírósági titkári joggyakorlati idő, illetve a bírói szolgálati idő szakmai értékelésének eredménye, nem bírósági joggyakorlattal rendelkező pályázó esetén a korábbi munkáltató értékelése,
 - b) a jogi szakvizsga letételét követő gyakorlati vagy szolgálati idő tartama,
 - c) a törvényszéki, az ítélőtáblai, továbbá a kúriai álláshelyre (a továbbiakban: magasabb bírói álláshely) pályázó esetében a kollégium véleménye,
 - d) a pályaalakmassági vizsgálat eredménye,
 - e) a jogi szakvizsga eredménye,
 - f) a tudományos fokozat,
 - g) a szakjogász, illetve egyéb (a munkakörhöz kapcsolódó) másoddiploma,
 - h) a jogi diploma megszerzését követően szakterületen végzett külföldi tanulmányút,
 - i) a nyelvismeret,
 - j) a jogi tárgyú publikáció,
 - k) jogszabály által jogi szakvizsgához kötött gyakorlati jogász foglalkozás keretében szervezett kötelező képzéseken elért eredmény és a fakultatív képzéseken való részvétel,
 - l) egyéb, a bírói tisztség betöltése szempontjából figyelembe vehető szakmai többletvetékenységi,
 - m) a bírói tanács általi meghallgatás eredménye,
 - n) a betöltendő álláshely szerinti járásbírószágra vagy közigazgatási és munkaügyi bíróság elnökének véleménye.
- (5) Az igazságügyért felelős miniszter rendeletben határozza meg a (4) bekezdésben felsorolt szempontokhoz rendelhető pontszámot a bírói, illetve a magasabb bírói álláshelyre benyújtott pályázat esetén. Magasabb bírói álláshelyre pályázó esetében a (4) bekezdésben foglaltak súlyozásakor az a) és c) pontban foglalt szempontnak kell kiemelt jelentőséget tulajdonítani.
- 15. §** (1) A bírói tanács a rangsor kialakítása során a pontszámok alapján kialakult sorrendtől nem térhet el.
- (2) Ha a rangsor első helyén több pályázó szerepel, közülük a bírói tanács egyszerű szótöbbséggel hozott, írásbeli, indokolt határozatával választja ki azt a pályázót, akit az álláshely betöltésére javasol.
- (3) A bírói tanács a pályázók rangsorát és a pályázatokat, továbbá – a (2) bekezdésben foglalt esetben – az írásbeli, indokolt határozatát haladéktalanul továbbítja a törvényszék, az ítélőtábla vagy a Kúria elnökéhez.
- 16. §** (1) Ha a törvényszék vagy az ítélőtábla elnöke egyetért azzal, hogy az első helyen rangsorolt pályázó töltsön be az álláshelyet, úgy a pályázati rangsort és a pályázatokat a pályázat elbírálása érdekében 8 munkanapon belül az OBH elnökének megküldi.
- (2) A törvényszék vagy az ítélőtábla elnöke a bírói tanács által felállított rangsортól eltérhet, és az álláshely betöltésére a rangsor második vagy harmadik helyén álló pályázót is javasolhatja. Ha a törvényszék vagy az ítélőtábla elnöke a bírói tanács által felállított rangsorban elsőként rangsorolt pályázótól eltérő pályázót javasol az álláshely betöltésére, ezt írásban indokolnia kell és indokolt javaslatát, a pályázati rangsort, valamint a pályázatokat a pályázat elbírálása érdekében 8 munkanapon belül az OBH elnöke részére megküldi.

9. A pályázat elbírálása

- 17. §** A pályázat elbírálója az OBH elnöke vagy – a Kúriára kiírt pályázat esetén – a Kúria elnöke.
- 18. §**
- (1) Ha az OBH elnöke egyetért azzal, hogy az első helyen rangsorolt pályázó töltse be az álláshelyet, és a rangsor első helyén álló pályázó nem bíró, úgy a pályázatnak 8 munkanapon belül a köztársasági elnökhöz kinevezésre történő felterjesztésével a pályázatot elbírálja.
 - (2) Ha az OBH elnöke egyetért azzal, hogy az első helyen rangsorolt pályázó töltse be az álláshelyet, és a rangsor első helyén álló pályázó bíró, úgy a pályázatot a bíró 8 munkanapon belül történő áthelyezésével elbírálja.
 - (3) Az OBH elnöke a bírói tanács által felállított rangsortól eltérhet, és az álláshely betöltésére a rangsor második vagy harmadik helyén álló pályázót is javasolhatja.
 - (4) Ha a javasolt pályázó nem bíró, úgy az OBH elnöke a pályázatot a köztársasági elnökhöz 8 munkanapon belül kinevezésre felterjeszti. Az eltérés indokairól – a köztársasági elnökhöz történő felterjesztéssel egyidejűleg – írásban tájékoztatja az Országos Bírói Tanácsot (a továbbiakban: OBT), és az OBT soron következő ülésén az indokait ismerteti. Az OBH elnökének az OBT részére történő írásbeli, és az OBT soron következő ülésén nyújtott szóbeli tájékoztatása nem érinti a köztársasági elnökhöz történő felterjesztést és a kinevezést.
 - (5) Ha a javasolt pályázó bíró, úgy az OBH elnöke a pályázatot a bíró 8 munkanapon belül történő áthelyezésével elbírálja. Az eltérés indokairól – az áthelyezéssel egyidejűleg – írásban tájékoztatja az OBT-t, és az OBT soron következő ülésén az indokait ismerteti. Az OBH elnökének az OBT részére történő írásbeli, és az OBT soron következő ülésén nyújtott szóbeli tájékoztatása nem érinti a bíró áthelyezését.
- 19. §** A Kúriára kiírt pályázat esetében a 18. §-ban foglaltakat az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:
- a) az OBH elnökének jogköreit a Kúria elnöke gyakorolja,
 - b) a Kúria elnöke a pályázatot akként bírálja el, hogy 8 munkanapon belül a felterjesztés és az áthelyezés érdekében megkeresi az OBH elnökét,
 - c) az OBH elnöke a Kúria elnöke megkeresésének 8 munkanapon belül eleget tesz.

10. Eredménytelen pályázat

- 20. §**
- (1) Eredménytelen a pályázat, ha egyetlen pályázat sem érkezik vagy azokat a bíróság elnöke a 13. §-ban foglaltak szerint elutasította, továbbá ha a pályázat elbírálására jogosult OBH elnöke, vagy kúriai pályázat esetén a Kúria elnöke a pályázók egyikével sem kívánja betölteni az álláshelyet.
 - (2) Ha a pályázat eredménytelen, új pályázatot kell kiírni.

11. A pályázók értesítése

- 21. §**
- (1) Az OBH elnöke a pályázat eredményéről – a Kúriára kiírt pályázat kivételével – értesíti a pályázattal érintett bíróság elnökét.
 - (2) A bíróság elnöke a pályázókat a pályázat eredményéről írásban tájékoztatja, egyidejűleg közli a pályázó rangsorban elfoglalt helyét és pontszámát.

12. Az eskü

- 22. §**
- (1) A bíró tevékenységének megkezdése előtt, a kinevezésétől számított 8 munkanapon belül esküt tesz a bíróság elnöke előtt. Az eskü szövege az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló 2008. évi XXVII. törvényben foglalt eskü szövegéből és az annak zárómondatát megelőző következő szövegből áll:
„Fogadom, hogy a rám bízott ügyeket tisztességes eljárásban, részrehajlás nélkül, lelkiismeretesen, kizárólag a törvényeknek megfelelően bírálok el; hivatásom gyakorlása során az igazságosság és a méltányosság vezérel.”
 - (2) Az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló 2008. évi XXVII. törvényben foglalt eskü szövegében szereplő tisztség megnevezése az (1) bekezdés szerinti eskü tétele során: bíró.
 - (3) Ha a bíró az eskü letételében akadályoztatva van, az esküt az akadály megszűnésétől számított nyolc munkanapon belül, de legkésőbb a kinevezésétől számított három hónap elteltével teheti le.
 - (4) Esküt az a bíró tehet, aki a vagyonnyilatkozatot benyújtotta.

III. FEJEZET

A BÍRÓI KINEVEZÉS TARTAMA, A BÍRÓ BEOSZTÁSA, ÁTHELYEZÉSE ÉS KIRENDELÉSE

13. A bírói kinevezés tartama

- 23. §** (1) A bíró kinevezése – a (2) bekezdésben, valamint a 25. § (2) és (4) bekezdésében foglalt kivétellel – első alkalommal (első bírói kinevezés) három évre, egyéb esetben határozatlan időre szól.
- (2) A bíró első kinevezése – a pályázat elbírálójának javaslatára – határozatlan időre szól, ha
- a) kinevezését megelőzően korábban – ha törvény eltérően nem rendelkezik – legalább három évig bíróként, illetve katonai bíróként dolgozott,
 - b) kinevezését közvetlenül megelőzően alkotmánybíróként működött vagy nemzetközi szervezetnél vagy az Európai Unió valamely szervénél ítélkezett, illetve az igazságszolgáltatással összefüggő tevékenységet folytatott, és legalább öt éves szakmai gyakorlatot szerzett,
 - c) kiemelkedő elméleti jogi jártasságot szerzett a tudomány vagy az oktatás területén.
- (3) Ha a bíró szolgálati viszonya a 90. § g) vagy n) pontja alapján szűnt meg, és az ott megjelölt megbízatása lejártát követő 30 napon belül kéri bírónak történő ismételt kinevezését, őt kérelmére, pályázat kiírása nélkül a köztársasági elnök – az OBH elnökének javaslatára – a megszűnést megelőző kinevezésének megfelelően határozott vagy határozatlan időre bírónak kinevezi. A bírói munkakörbe történő beosztásnál az 58. § (3) és (4) bekezdésében írt rendelkezéseket kell alkalmazni, a 90. § g) és n) pontjában megjelölt jogviszonyban eltöltött időt pedig szolgálati időként kell figyelembe venni.
- 24. §** (1) A bíróság elnöke a határozott idő utolsó napját megelőző 90 nappal korábban beszerzi a határozott időre kinevezett bíró nyilatkozatát arról, hogy kéri-e a határozatlan időre történő bírói kinevezését.
- (2) Ha a bíró kérte a határozatlan időre történő kinevezését, meg kell vizsgálni a bíró működésének teljes időtartama alatt végzett munkáját, feltéve, hogy az (1) bekezdésben megjelölt határidő megnyílt előtt tényleges bírói működésének időtartama – a 25. § (3) bekezdésben foglaltakra figyelemmel – a 18 hónapot meghaladta. A vizsgálatot az V. Fejezetben foglaltak megfelelő alkalmazásával kell lefolytatni azzal, hogy az elrendeléstől számított 30 napon belül be kell fejezni, és az értékelés során abban kell állást foglalni, hogy a bíró határozatlan idejű bírói kinevezésre alkalmas-e.
- (3) Ha a bírót a határozatlan idejű kinevezésre alkalmasnak találták, a kinevezési javaslatot – pályázat kiírása nélkül – a harmadik év utolsó napját megelőző 30 napon belül kell a köztársasági elnökhöz felterjeszteni.
- 25. §** (1) Ha a bíró a határozatlan időre történő bírói kinevezését nem kérte, vagy a 24. § (2) bekezdésében említett vizsgálat eredményeként a kinevezésre nem alkalmas, a bíró szolgálati viszonya a kinevezés napjától számított harmadik év utolsó napján szűnik meg.
- (2) Ha a bíró tényleges működésének időtartama a 18 hónapot nem érte el, a kinevezés – az OBH elnökének javaslatára – újra határozott időre, három évre szól, kivéve, ha a bíró a szolgálati viszonyát nem kívánja fenntartani. A kinevezési javaslat előterjesztésére a 24. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.
- (3) Részmunkaidőben történő munkavégzés esetén a 24. § (2) bekezdésében foglalt minimális tényleges bírói működési időtartamba a részmunkaidőben töltött időszak a részmunkaidőnek a teljes munkaidőhöz viszonyított arányában vehető figyelembe.
- (4) A bíró ismét 3 éves határozott idejű kinevezést kap, ha a 24. § (2) bekezdése szerinti vizsgálat eredményeként „alkalmas, utóvizsgálat lefolytatása indokolt” értékelést kap. A 24. §-ban, valamint az (1)–(3) bekezdésben foglaltakat az újabb határozott idejű kinevezés esetében is megfelelően alkalmazni kell.

14. A bíró beosztása

- 26. §** (1) A bírót első kinevezésekor az OBH elnöke, ezt követően a Kúriára a Kúria elnöke, az ítélőtáblára az ítélőtábla elnöke, a törvényszékre, a közigazgatási és munkaügyi bíróságra, valamint a járásbíróságra a törvényszék elnöke osztja be.
- (2) A bíró beosztásáról írásban kell rendelkezni, abban meg kell határozni a bíró szolgálati helyét, beosztását, a szolgálati ideje kezdetét, fizetési fokozatát, az ahhoz tartozó alapilletményét, a pótlékok jogcímét és összegét, valamint a kötelező előrelépése időpontját.

- (3) A bíró beosztása a határozott idejű első kinevezés, valamint a 25. § (2) és (4) bekezdésében meghatározott esetek kivételével határozatlan időre szól.
- (4) Ha a bírói álláshely betöltése nem pályázat útján történik, a bíró beosztásához a bíró hozzájárulása szükséges.
- (5) Ha a bíró más településen működő bíróságra való beosztását igazságügyi érdek is indokolja, a költözködéssel járó költségeit meg kell téríteni.

15. A bírói beosztás különös esetei és egyéb, a beosztástól eltérő foglalkoztatás

- 27. §**
- (1) Az OBH elnöke osztja be – a bíróság elnökének javaslatára – a katonai bírót a katonai tanácsba, valamint a Magyar Honvédségnél fennálló hivatásos szolgálati viszonyának megszűnésekor – a 97. § (3) bekezdése alapján – más bírói munkakörbe.
 - (2) A bírót az OBH elnöke az OBH-ba, a Kúria elnökének javaslatára a Kúriára, vagy az igazságügyért felelős miniszterrel egyetértésben az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba (a továbbiakban: minisztérium) is beoszthatja.
 - (3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott esetekben a bíró beosztásához a bíró hozzájárulása szükséges.
- 28. §**
- (1) A bíró – hozzájárulásával – az OBH elnökének döntése alapján tartós külszolgálatot láthat el. A tartós külszolgálatot ellátó bíró megtartja bírói tisztségét, de ítélezési tevékenységet kizárólag a külszolgálat keretében végezhet; a külszolgálat befejezését követően a tényleges bírói munkakörbe történő beosztására pedig az 58. § (3) és (4) bekezdését kell alkalmazni.
 - (2) A tartós külszolgálatot ellátó bíró – az e törvény szerint járó javadalmazáson felül – az OBH elnökének döntése szerint jogosult a külszolgálati tevékenységgel összefüggésben felmerülő, a nemzetközi szervezet vagy az Európai Unió által nem viselt vagy nem fedezett költségei megtérítésére.
 - (3) A tartós külszolgálatban eltöltött idő tartamát a tartós külszolgálat megkezdését megelőző szolgálati helyen eltöltött időnek kell tekinteni.
- 29. §**
- (1) A munkáltatói jogkör gyakorlója a bírót – írásbeli hozzájárulásával – határozott vagy határozatlan időre, kizárólag vagy részben, igazgatási feladatok ellátásával bízhatja meg.
 - (2) Az OBH elnöke több bíróságot érintő központi igazgatási feladat összehangolt végrehajtása érdekében a bíró hozzájárulásával és a bíró felett munkáltatói jogkört gyakorló bírósági elnök egyetértésével külön feladattal bízhatja meg a bírót.

16. A bíró kijelölése

- 30. §**
- (1) A közigazgatási és munkaügyi ügyekben eljáró bírákat a törvényszék bírái tekintetében a törvényszék elnökének javaslatára az OBH elnöke jelöli ki.
 - (2) A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 17. §-ának (5) és (6) bekezdésében, továbbá 448. §-ának (2) bekezdésében meghatározott ügyekben ítélező bírákat – a bíróság elnökének javaslatára – az OBH elnöke jelöli ki.
 - (3) Az (1) és (2) bekezdésben foglalt hatásköröket a Kúria bírái tekintetében a Kúria elnöke megfelelően gyakorolja.
 - (4) A jogszabálysértő önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló, valamint a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségének elmulasztása miatti eljárásban eljáró bírákat a Kúria elnöke jelöli ki.
 - (5) A Kúria elnöke az általa kijelölt bírák személyéről tájékoztatja az OBH elnökét.
 - (6) A bíró kijelöléséhez a bíró hozzájárulása szükséges.

17. Kirendelés

- 31. §**
- (1) A bíró kirendelésére a törvényszék elnöke jogosult, ha arra a törvényszék és a járásbíróság, a törvényszék és a közigazgatási és munkaügyi bíróság között, továbbá ha a törvényszék területén működő járásbíróságok, vagy a törvényszék területén működő járásbíróság és a közigazgatási és munkaügyi bíróság között kerül sor. Egyéb esetben a kirendelésre az OBH elnöke jogosult.
 - (2) A bírót szolgálati érdekből vagy szakmai fejlődésének elősegítése érdekében más szolgálati helyre lehet kirendelni.

- (3) A bírót – hozzájárulása nélkül – háromévenként, ezen belül legfeljebb egy évre lehet szolgálati érdekből bírói beosztásba, ideiglenesen más szolgálati helyre kirendelni.
- (4) A bíró a beosztásából eredő ítélkezési tevékenységének megtartása mellett más szolgálati helyre csak hozzájárulásával rendelhető ki.
- (5) A szakmai fejlődés elősegítése érdekében a bíró a törvényszék, az ítélőtábla és a Kúria elnökének kezdeményezésére, a törvényszékre, az ítélőtáblára, illetve a Kúriára kirendelhető.

- 32. §**
- (1) Ha a bírót a törvényszék illetékességi területén kívüli, illetve az ítélőtábla bíróját más szolgálati helyre rendelik ki, a kirendelésre jogosult OBH elnöknek ki kell kérnie az érintett
 - a) törvényszék,
 - b) ítélőtáblaelnökének véleményét.
 - (2) A kirendelésnél a bíró méltányos érdekét figyelembe kell venni.
 - (3) A bíró nem rendelhető ki hozzájárulása nélkül lakó-, vagy tartózkodási helyétől, illetve szolgálati helyétől eltérő településen lévő szolgálati helyre a következő esetekben:
 - a) a nő terhessége megállapításától gyermeke hároméves koráig,
 - b) ha a bíró kiskorú gyermekét egyedül neveli,
 - c) ha a bíró tartósan ápolásra szoruló hozzátartozóját gondozza,
 - d) a bíró tartós betegsége vagy súlyos egészségromlása esetén.
 - (4) E törvény alkalmazásában – a vagyonnyilatkozatra vonatkozó rendelkezések kivételével – hozzátartozón a polgári perrendtartásról szóló törvényben meghatározott személyeket kell érteni.
 - (5) A kirendelést a bíróval – annak megkezdése előtt legalább 30 nappal – írásban közölni kell, megjelölve a kirendelés indokát, helyét, kezdetét és időtartamát.

- 33. §**
- (1) A bíró a bírói álláshelyre kiírt pályázati feltételekben rögzített időbeli korlátozásnak megfelelően ideiglenesen más szolgálati helyre kirendelhető, ha ez a bíróságok közötti aránytalan ügyteher kiegyenlítése céljából szükséges. A pályázat benyújtása a kirendeléshez való hozzájárulásnak tekintendő.
 - (2) Az (1) bekezdés szerinti esetben a bírót az ideiglenes szolgálati helye szerinti bíróságra kell beosztani.

18. Áthelyezés

- 34. §**
- (1) Ha a bíró a továbbiakban pályázat alapján másik bíróságon tölt be bírói álláshelyet, az OBH elnöke áthelyezi.
 - (2) Ha a bíróság megszűnt, illetve hatásköre vagy illetékességi területe olyan mértékben csökkent, hogy ott a bíró további foglalkoztatása nem lehetséges, a bírót – méltányos érdekeit figyelembe véve – az OBH elnöke más, lehetőleg azonos szintű, vagy legfeljebb egygyel alacsonyabb szintű bíróságra áthelyezi.
 - (3) Ha a bírót a (2) bekezdés szerinti okból alacsonyabb szintű bíróságra helyezi át az OBH elnöke, megtartja korábbi illetményét és jogosult a korábbi bírói beosztására utaló elnevezés használatára.

IV. FEJEZET

A BÍRÓI JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

19. A bíró jogai

- 35. §**
- (1) A bíró részére a feladatai megfelelő ellátásához szükséges feltételeket biztosítani kell.
 - (2) A bíróra kiosztható ügyek számát úgy kell meghatározni, hogy az lehetővé tegye az eljárási és ügyviteli szabályok megtartását és a bírák arányos munkaterhét.
 - (3) Ha a bíróság a Be. kiemelt jelentőségű ügyekre, valamint a polgári perrendtartásról szóló törvény kiemelt jelentőségű perekre vonatkozó fejezetei szerinti ügyet tárgyal, úgy az eljáró bírakat az eljárási szabályok és határidők betartása érdekében az egyéb munkavégzés alól szükség szerint fel kell menteni, illetve mentesíteni kell.
 - (4) A bírót hivatása méltóságának és felelőssége súlyának megfelelő, függetlenségét biztosító javadalmazás illeti meg.

20. A bíró kötelezettségei

- 36. §** (1) A bíró hivatását esküjéhez hűen köteles gyakorolni, igazságszolgáltatási feladatainak teljesítését nem tagadhatja meg, a rábízott ügyekben folyamatosan, lelkiismeretesen köteles eljárni.
(2) A bíró minden ügyben befolyástól mentesen, és részrehajlás nélkül köteles eljárni.
(3) A bíró a döntés befolyásolására irányuló minden kísérletet köteles elhárítani és arról a bíróság elnökét tájékoztatni.
(4) A bíró az eljárása során köteles az ügyféllel szemben tisztességes és pártatlan magatartást tanúsítani.
- 37. §** (1) A bíró köteles a minősített adatot szolgálati viszonya alatt és annak megszűnése után is megőrizni, a titoktartás alól csak törvényben meghatározott szerv adhat felmentést.
(2) A bíró köteles a tisztségéhez méltó, kifogástalan magatartást tanúsítani és tartózkodni minden olyan megnyilvánulástól, amely a bírósági eljárásba vetett bizalmat vagy a bíróság tekintélyét csorbítaná.
(3) A bíró a rábízott ügyet annak munkaigényessége és az eljárás sajátosságai által meghatározott ésszerű határidőn belül köteles elbírálni.
(4) A bíró köteles a bírósági titkár és a hozzá beosztott bírósági fogalmazó szakmai fejlődését legjobb tudása szerint, lelkiismeretesen elősegíteni.
(5) A bíró a bírói szolgálati viszony keretében köteles a bírósági vezető törvényen alapuló és az ítékezés érdemét nem érintő igazgatási intézkedéseit teljesíteni és azok érvényesülését elősegíteni.
- 38. §** A bíró a bírói szolgálati viszony fennállása alatt a munkáltatói jogkör gyakorlójának írásbeli felhívására, a felhívás kézhezvételétől számított 15 munkanapon belül hatósági bizonyítvánnyal igazolja azt a tényt, hogy nem áll fenn vele szemben a 4. § (2) bekezdés a)–f) pontjában meghatározott körülmény.

21. Összeférhetetlenség

- 39. §** (1) A bírák nem lehetnek tagjai pártnak, és politikai tevékenységet nem folytathatnak.
(2) A bíró nem lehet országgyűlési, európai parlamenti vagy önkormányzati képviselő, polgármester, vagy a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó állami vezető.
- 40. §** (1) A bíró a tisztsége ellátásán kívül csak tudományos és oktatói, edzői, versenybírói, játékvezetői, művészi, szerzői jogi védelemben részesülő, továbbá lektori és szerkesztői, valamint műszaki alkotó munkát végezhet kereső tevékenységként, de ezzel nem veszélyeztetheti függetlenségét és pártatlanságát, illetve nem keltheti ennek látszatát, valamint nem akadályozhatja hivatali kötelezettségei teljesítését.
(2) A bíró nem lehet gazdasági társaság, kooperációs társaság, szövetkezet vezető tisztségviselője vagy személyes közreműködésre kötelezett tagja, gazdasági társaság, kooperációs társaság, szövetkezet felügyelő bizottságának tagja, továbbá gazdasági társaság, kooperációs társaság korlátlanul felelős tagja, valamint egyéni cég tagja.
(3) A bíró a bírói szolgálati viszonya szerinti munkaidejét egészben vagy részben érintő munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt csak a munkáltatói jogkör gyakorlójának előzetes hozzájárulásával létesíthet. A hozzájárulás megtagadása miatt jogvita nem kezdeményezhető.
(4) A bíró köteles a bírói szolgálati viszonya szerinti munkaidejét nem érintő munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését a munkáltatói jogkör gyakorlójának előzetesen bejelenteni. A munkáltatói jogkör gyakorlója a jogviszony létesítését megtiltja, ha az a bíró bírói szolgálati viszonya alapján betöltött munkakörével e törvény rendelkezései szerint összeférhetetlen.
(5) A bíró nem lehet választottbíró tagja.
- 41. §** A bíróság elnökének, elnökhelyettesének, valamint kollégiumvezetőjének és helyettesének, csoportvezetőjének és helyettesének a hozzátartozója ugyanazon bíróságon, kollégiumban vagy csoportban bíróként nem működhet.
- 42. §** (1) A bíró köteles haladéktalanul bejelenteni, ha vele szemben összeférhetlenségi ok merül fel.
(2) Az érintett bírák legkésőbb az összeférhetlenségi ok keletkezésétől számított 30 napon belül kötelesek közös megállapodással kezdeményezni az összeférhetlenségi ok megszüntetését, ennek elmaradása esetén a 41. §-ban meghatározott bírósági vezetőt a kinevező 30 napon belül vezetői tisztségéből felmenti.

- (3) A 41. §-ban szabályozott összeférhetetlenségi esetben felmentést az OBH elnöke adhat. Az összeférhetetlenség feloldásának kivételes módja az együttalkalmazási tilalom alóli felmentés. A felmentésre akkor kerülhet sor, ha az összes körülményre figyelemmel megállapítható, hogy az adott vezetői állás betöltése más módon nem lehetséges. A döntés mérlegelésénél a meghatározó szempont a szolgálati érdek.

22. Nyilatkozattétel

- 43. §** A bíró a szolgálati viszonyán kívül nyilvánosan nem fogalmazhat meg véleményt bíróság előtt folyamatban lévő vagy folyamatban volt ügyről, különös tekintettel az általa elbírált ügyekre.
- 44. §** (1) A bíró az általa intézett ügyről a sajtó, a rádió és a televízió részére nem adhat tájékoztatást.
(2) A bíróság előtt folyamatban lévő vagy befejezett ügyről a sajtó, a rádió és a televízió részére a bíróság elnöke vagy az általa megbízott személy adhat tájékoztatást.

23. A bírák képzése

- 45. §** (1) A bíró köteles az ítélkező tevékenység gyakorlásához szükséges rendszeres, térítésmentes továbbképzésen részt venni, és ötévente az OBH elnöke által kiadott szabályzatban előírt képzési kötelezettség teljesítését igazolni a munkáltatói jogkör gyakorlójának.
(2) Ha a bíró a képzési kötelezettségének önhibájából nem tesz eleget, soron kívül el kell rendelni a vizsgálatát, továbbá magasabb bírói álláshelyre nem nyújthat be pályázatot.
(3) A törvényszék, az ítélőtábla, valamint a Kúria elnöke biztosítja a bíró (1) bekezdésben foglalt kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges feltételeket.
(4) Az (1) bekezdés szerinti képzés rendszerének és a képzési kötelezettség teljesítésének szabályait az OBH elnöke szabályzatban határozza meg.

24. Az elektronikus aláírás használata

- 46. §** (1) A bíró külön jogszabály rendelkezése alapján minősített vagy fokozott biztonságú – hivatali – elektronikus aláírásával (a továbbiakban: elektronikus aláírás) látja el a hatáskörébe tartozó ügyben általa készített elektronikus okiratot.
(2) A bíró az elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatáshoz az OBH elnöke által megjelölt, az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény (a továbbiakban: Eat.) szerinti elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatást nyújtót (a továbbiakban: Szolgáltatót) veszi igénybe.
(3) A bíró az elektronikus aláírásával kapcsolatos szolgáltatás igénybevétele, fenntartása, illetve megszüntetése során az Eat. rendelkezései szerint jár el. A bíró a Szolgáltató részére nyújtott tájékoztatással egyidejűleg értesíti az OBH elnökét az Eat. 13. §-ában foglalt tájékoztatási kötelezettségének teljesítéséről.
(4) Az aláírás-létrehozó adat elvesztését vagy illetéktelen személy tudomására jutását a bíró az OBH elnökének is haladéktalanul jelenti, aki erről értesíti a Szolgáltatót. A Szolgáltató az OBH elnökének megkeresésére akkor köteles a tanúsítványt haladéktalanul visszavonni, ha az aláírás-létrehozó adat elvesztéséről vagy illetéktelen személy tudomására jutásáról szóló bejelentést részére a bíró korábban nem tette meg.
(5) Az OBH elnöke az elektronikus aláírás hitelesítése céljából kiállított tanúsítvány visszavonását, illetve felfüggesztését a bíró beosztásának megváltozása, szolgálati viszonyának megszűnése, szünetelése, illetve egyéb ok esetén a Szolgáltatónál kezdeményezi. A Szolgáltató köteles az OBH elnökének megkeresésére a tanúsítványt haladéktalanul visszavonni, illetve felfüggeszteni.
(6) A bírák elektronikus aláírásával kapcsolatos részletes igazgatási szabályokat az OBH elnöke határozza meg.

25. A bíró munkaideje

- 47. §** A bíró munkaideje heti negyven óra. A munkaidő – napi nyolc óra alapulvételével – havi, illetve négyheti keretben is megállapítható.
- 48. §** A bíró a munkáját a bíróság szervezeti és működési szabályzatában rögzített munkarend szerint végzi.

- 49. §** (1) A teljes munkaidőben foglalkoztatott bíró írásbeli kérelmére a munkáltató köteles a beosztásáról szóló okiratban heti húsz óra részmunkaidőt kikötni, ha a bíró a kérelem benyújtásakor a gyermek harmadik életéve betöltéséig, a gyermek otthoni gondozása céljából fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe.
- (2) A munkáltató a bírónak a munkaidő egyenlőtlen beosztására vonatkozó kérelmét csak abban az esetben tagadhatja meg, ha az számára lényegesen nagyobb munkaszervezési terhet jelentene. A munkáltató a bíró kérésére köteles írásban megindokolni a kérelem megtagadását.
- (3) A részmunkaidő kikötése
- a) a fizetés nélküli szabadság megszűnését követő naptól,
- b) ha a bírónak a Munka Törvénykönyve 134. § (3) bekezdés b) pontja alapján ki kell adni a rendes szabadságát, a szabadság leteltét követő naptól hatályos.
- (4) A (3) bekezdés b) pontban foglaltak alkalmazása esetén – a felek eltérő megállapodása hiányában – a rendes szabadság kiadását a fizetés nélküli szabadság lejártát követő első munkanapon meg kell kezdeni. Eltérő megállapodás esetén a rendes szabadság kiadását a fizetés nélküli szabadság lejártát követő harminc napon belül meg kell kezdeni.
- (5) A kérelmet az (1) bekezdés szerinti fizetés nélküli szabadság igénybevételének megszűnése előtt legalább hatvan nappal kell a munkáltatóval közölni. A kérelemben a bíró köteles tájékoztatni a munkáltatót
- a) a fizetés nélküli szabadság igénybevételére jogosító gyermeke harmadik életéve betöltésének időpontjáról, továbbá
- b) ha egyenlőtlen munkaidő-beosztásban kíván dolgozni, a munkaidő-beosztásra vonatkozó javaslatáról.
- (6) A (3) bekezdés szerinti időponttól a bírói szolgálati viszony alapján közvetlenül vagy közvetve nyújtott pénzbeli vagy természetbeni juttatás tekintetében e törvény erejénél fogva az időarányosság elve alkalmazandó, ha a juttatásra való jogosultság a munkaidő mértékével összefügg.
- (7) Az (1) bekezdés szerinti kérelem alapján kikötött részmunkaidőben a munkáltató a bírót
- a) a kérelem szerinti időpontig, de
- b) legfeljebb a gyermek hároméves koráig köteles foglalkoztatni. Ezt követően a bíró munkaidejét a kérelem benyújtása előtti mérték szerint, illetményét az időarányosság elvének megfelelő alkalmazásával kell megállapítani.

50. § A 49. § nem alkalmazható a bírósági vezetőre.

51. § A munkáltatói jogkör gyakorlója – kérelemre – fizetés nélküli szabadságot biztosít a külszolgálat időtartamára a bírónak, ha házastársa külszolgálatot teljesít.

- 52. §** (1) Bírói feladatok ellátása céljából a bíró kötelezhető készenlét és ügyelet teljesítésére. A bíró heti munkaideje, az ügyelet időtartama, valamint a készenlét alatt végzett munka időtartamának együttes mértéke a heti negyvennyolc órát nem haladhatja meg. Munkaidőkeret megállapítása esetén a heti munkaidő együttes mértékét a munkaidőkeret átlagában kell figyelembe venni.
- (2) A készenlét, ügyelet teljesítéséért a bírót külön díjazás illeti meg.
- (3) E törvény alkalmazásában:
- a) ügyelet: a munkáltató által meghatározott helyen és ideig;
- b) készenlét: a bíró által megjelölt helyen, a munkavégzés helyére tekintettel elérhetően történő rendelkezésre állás.
- (4) Az ügyelet és a készenlét időtartama alatt a bíró köteles gondoskodni a munkára képes állapotának megőrzéséről, és a munkáltató utasítása alapján munkát végezni.
- (5) A készenlét és az ügyelet részletes szabályait az OBH elnöke szabályzatban állapítja meg.

26. A bíró tárgyalási kötelezettsége

- 53. §** (1) A munkáltatói jogkört gyakorló bírósági elnök – az első kinevezéstől számított egy év bírói gyakorlat elteltével – kérelemre engedélyezheti, hogy a bíró munkáját csak a tárgyalási napjain végezze a bíróságon.
- (2) Az engedélyt a bíróság elnöke visszavonhatja, különösen a bíró nem megfelelő munkavégzése, többszöri vagy súlyos ügyintézési késedelme esetén. A visszavonás okát a bíróval írásban közölni kell.

- (3) A bíró bíróságon kívüli munkavégzésének engedélyezése esetén is köteles a szolgálati viszonyból eredő hivatali kötelezettségeinek rendszeresen eleget tenni.

54. § A bíró köteles a kijelölt tárgyalási napokon tárgyalási tevékenységét úgy végezni, hogy a tárgyalási nap kihasználásával is elősegítse az ügyek időszerű elbírálását.

27. A bíró szabadsága

- 55. §** (1) Az 1. fizetési fokozatba tartozó bíró alapszabadsága évi 30 munkanap, ezt követően az alapszabadság a második fizetési fokozatban évi két munkanappal, majd fizetési fokozatonként évi egy munkanappal emelkedik.
(2) A bírót az 50. életéve betöltésének évétől – a fizetési fokozatától függetlenül – évi 40 munkanap alapszabadság illeti meg.
(3) A bírósági vezetők évi 5 munkanap pótszabadságra jogosultak. Az évi alapszabadság és a vezetői pótszabadság együttes mértéke a 40 munkanapot nem haladhatja meg.

56. § A Bíróságok Napja július 15-e, amely a bíróságokon – az igazságügyi alkalmazottakra is kiterjedően – munkaszüneti nap.

28. Az OBH-ba beosztott bíró jogállása

- 57. §** (1) Az OBH-ba beosztott bíró megtartja bírói tisztségét, de nem ítélkezhet. Javadalmazására a bíróra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.
(2) Határozott időre kinevezett bíró az OBH-ba nem osztható be.
- 58. §** (1) Az OBH-ba beosztott bírák tekintetében – ha e törvény vagy a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény eltérően nem rendelkezik – a munkáltatói jogkört az OBH elnöke gyakorolja.
(2) A bíró hivatali tevékenysége során köteles végrehajtani az OBH elnökének intézkedéseit, utasításait.
(3) A hivatali beosztás megszűnését követően a bírót tényleges bírói álláshelyre, indokolt esetben pályázat nélkül tanácselnöki munkakörbe kell beosztani, illetve kinevezni a bíró hivatali tevékenységét megelőző vagy azzal legalább azonos szintű, lehetőleg a bíró lakóhelye szerinti szolgálati helyre.
(4) A bíró – hozzájárulásával – más szolgálati helyre is beosztható.
(5) Az OBH-ba beosztott bíró jogállására egyebekben a 35–55. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.
- 59. §** (1) Az OBH elnöke a bíró hivatali beosztását megszüntetheti, a bíró kérelmére megszünteti.
(2) A bíró a megszüntetés közlését követően további 30 napig köteles feladatait ellátni, amittől a felek közös megegyezéssel eltérhetnek.

29. A minisztériumba beosztott bíró jogállása

- 60. §** (1) A bírót a minisztériumba a jogszabályok előkészítésében történő részvétel, kegyelmi ügyek intézése vagy egyéb igazságügyi munkatapasztalatot igénylő feladat ellátása céljából lehet beosztani.
(2) A minisztériumba beosztott bíró megtartja bírói tisztségét, de nem ítélkezhet. Javadalmazására a bíróra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.
(3) Határozott időre kinevezett bíró a minisztériumba nem osztható be.
(4) A minisztériumba beosztott bíró felett a munkáltatói jogkört az igazságügyért felelős miniszter gyakorolja.
- 61. §** (1) A bíró köteles a vezetői intézkedéseket, utasításokat teljesíteni, érvényesülésüket elősegíteni.
(2) A minisztériumba beosztott bíró jogállására – a 45. § kivételével – a 35–55. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.
- 62. §** (1) Az OBH elnöke a bíró minisztériumi beosztását megszünteti:
a) a bíró kérelmére,
b) az igazságügyért felelős miniszter indítványára.

- (2) A bíró a megszüntetés közlését követően további 30 napig köteles feladatait ellátni, ettől a felek közös megegyezéssel eltérhetnek.
- (3) A minisztériumi beosztás megszűnését követően a bíró tényleges bírói álláshelyre beosztására az 58. § (3) és (4) bekezdésében írt rendelkezéseket kell alkalmazni.

30. A Kúriára beosztott bíró jogállása

- 63. §**
- (1) A bírót a Kúriára a jogegységi határozatok előkészítésével és joggyakorlat-elemzéssel kapcsolatos feladatok ellátására be lehet osztani.
 - (2) A Kúriára az (1) bekezdésben meghatározott feladat ellátására beosztott bíró a Kúrián nem ítélezhet, megtartja korábbi illetményét és jogosult a korábbi bírói beosztására utaló elnevezés használatára.
 - (3) Határozott időre kinevezett bíró a Kúriára nem osztható be.
 - (4) A Kúriára beosztott bíró jogállására a 35–55. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell. A Kúriára beosztott bíró felett a munkáltatói jogkört a Kúria elnöke gyakorolja.
- 64. §**
- (1) Az OBH elnöke a bíró kúriai beosztását megszünteti:
 - a) a bíró kérelmére,
 - b) a Kúria elnökének indítványára.
 - (2) A kúriai beosztás megszűnését követően a bíró tényleges bírói álláshelyre beosztására az 58. § (3) és (4) bekezdésében írt rendelkezéseket kell alkalmazni.

V. FEJEZET

A BÍRÓ MUNKÁJÁNAK ÉRTÉKELÉSE ÉS AZ ALKALMATLANSÁGI ELJÁRÁSOK

31. Általános rendelkezések

- 65. §**
- (1) A bíró munkáját e törvény szerint értékelni kell.
 - (2) A bírósági vezető ítélkező munkáját e törvény szerint kell értékelni, amelynek elrendelésére a kinevező jogosult.
- 66. §**
- Az értékelést megalapozó vizsgálatnak – a jogerősen befejezett ügyek alapján – fel kell tárnia a bíró anyagi, eljárási és ügyviteli jogszabály-alkalmazási és tárgyalásvezetési gyakorlatát.

32. Az értékelést elősegítő tevékenységi kimutatás

- 67. §**
- A bíró éves tevékenységéről az ügyforgalmi és tevékenységi adatok, továbbá a másodfokú és a felülvizsgálati határozatok alapján kimutatást kell készíteni. Az OBH elnöke szabályzatban határozza meg, hogy a kimutatásnak milyen adatokat kell tartalmaznia. A kimutatást a bíróság elnökének éves tájékoztatójával egyidejűleg közzé kell tenni a bíróságok belső informatikai hálózatán (intranet). A kimutatás adatait a bíró vizsgálatánál, értékelésénél figyelembe kell venni.

33. Rendszeres és soron kívüli értékelés

- 68. §**
- A határozott idejű kinevezést követően határozatlan időre kinevezett bíró tevékenységét e kinevezést követően a harmadik évben, majd nyolcévenként kell – utoljára a bíróra irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőző hatodik évben lehet – értékelni. Ha a bíró első kinevezése határozatlan időre történt, a bíró tevékenységét a kinevezést követő harmadik év eltelte előtt, majd a kinevezést követő hatodik évben, ezután nyolcévenként kell – utoljára a bíróra irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőző hatodik évben lehet – értékelni.
- 69. §**
- Soron kívül értékelni kell a bíró tevékenységét, ha
- a) bármely okból felmerül, hogy a bírói tevékenység ellátására szakmai okból nem képes,
 - b) a bíró azt maga kéri.

- 76. §** (1) Az értékelés eredményeként a bíró
- a) kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas,
 - b) kiválóan alkalmas,
 - c) alkalmas,
 - d) alkalmas, utóvizsgálat lefolytatása indokolt,
 - e) alkalmatlan értékelést kaphat.
- (2) A bíróság elnöke az értékelés eredményét írásban megindokolja, és azt a bírónak, valamint – a kúriai bíró kivételével – a bíró beosztása szerint illetékes fellebbviteli (felülvizsgálati ügyekben eljáró) bíróság kollégiumvezetőjének, a járásbírói bíróság esetén az ítéletábrá, közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró, valamint a törvényszéken közigazgatási és munkaügyi ügyeket tárgyaló bíróság esetén a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium vezetőjének megküldi.
- 77. §** Ha a Be. kiemelt jelentőségű ügyekre, valamint a polgári perrendtartásról szóló törvény kiemelt jelentőségű perekre vonatkozó fejezetei szerinti ügyet tárgyaló bíróság ezen ügyekre meghatározott törvényi határidőt önhibájából mulasztja el, úgy e körülményt az értékelésnél figyelembe kell venni és az értékelés eredményeként „alkalmas” értékelésnél magasabb minősítést nem kaphat.
- 78. §** (1) Ha a bíróság az értékelés eredményeként „alkalmas, utóvizsgálat lefolytatása indokolt” értékelést kap, az értékelő az értékelésben megállapítja a tapasztalt hiányosságokat, rendellenességeket és megjelöli a kívánt változtatás fő szempontjait, amelyeket a következő vizsgálat alkalmával meg kell vizsgálni. A következő vizsgálatot 2 éven belül el kell végezni. A 25. § (4) bekezdése szerint ismét határozott időre kinevezett bíróság vizsgálatát a határozott idő leteltét megelőzően kell elvégezni.
- (2) A bíróság a következő vizsgálatkor alkalmatlan minősítést kap abban az esetben is, ha az értékelése e vizsgálat alkalmával sem éri el legalább az alkalmas értékelést.

37. Jogorvoslat az értékelés eredményével szemben

- 79. §** Ha az értékelés eredményét vagy az annak írásbeli indoklásában kifejtetteket a bíróság vagy a bíróság beosztása szerint illetékes fellebbviteli (felülvizsgálati ügyekben eljáró) bíróság kollégiumvezetője, illetve a járásbírói bíróság esetén az ítéletábrá, közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró, valamint a törvényszéken közigazgatási és munkaügyi ügyeket tárgyaló bíróság esetén a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium vezetője vitatja – a 81. §-ban foglalt eset kivételével –, az értékelés eredményének kézhezvételét követő 30 napon belül jogorvoslatért az elsőfokú szolgálati bírósághoz fordulhat.
- 80. §** A jogorvoslat tárgyában hozott határozat ellen a fegyelmi határozatra vonatkozó szabályok szerint van helye fellebbezésnek és másodfokú eljárásnak.

38. A szakmai alkalmatlansági eljárás

- 81. §** (1) Alkalmatlan minősítés esetén a bíróság elnöke az értékelés közlésével egyidejűleg felszólítja a bíróságot, hogy 30 napon belül mondjon le bírói tisztségéről.
- (2) Ha a bíróság a felszólításnak nem tett eleget, erről a bíróság elnöke haladéktalanul értesíti az elsőfokú szolgálati bíróságot. A szolgálati bíróság – a 84. §-ban foglalt eltérésekkel – a fegyelmi eljárás szabályainak megfelelő alkalmazásával alkalmatlansági eljárást folytat le és soron kívüli eljárásban dönt a bíróság alkalmasságáról. Alkalmatlanná nyilvánítás esetén a szolgálati bíróság határozatot hoz a felmentési ok fennállásáról.
- 82. §** Az alkalmatlanságról hozott határozat ellen a fegyelmi határozatra vonatkozó szabályok szerint van helye fellebbezésnek és másodfokú eljárásnak.
- 83. §** Az alkalmatlanságot megállapító értékelés közlésének napjától a szolgálati bíróság jogerős határozatáig terjedő időben a bíróság olyan tevékenységet nem folytathat, amely kizárólag bírói hatáskörbe tartozik.

39. A szolgálati bíróság eljárása az értékelés vitatása, illetve az alkalmatlanság megállapítása esetén

- 84. §** (1) A bíróság elnökének értesítése alapján az elsőfokú szolgálati bíróság kijelölt tanácsa megindítja az alkalmatlansági eljárást és az előzetes vizsgálat lefolytatására vizsgálóbiztost rendel ki.
- (2) A vizsgálóbiztos köteles a tényállás megállapításához szükséges valamennyi körülményt tisztázni. Ennek érdekében meghallgathatja az eljárás alá vont bírót és az értékelő bírósági elnököt, tanúkat hallgathat ki, a bírói értékelés irataiba betekinthez. A bírák és a bíróság dolgozói kötelesek részére a szükséges tájékoztatást megadni.
- (3) Ha a kijelölt tanács megítélése szerint az értékelés homályos, hiányos, önmagával ellentétben állónak látszik, vagy helyességéhez egyébként nyomatékos kétség fér, a kijelölt tanács az értékelő bírósági elnököt és az eljárás alá vont bírót meghallgatja.
- (4) A kijelölt tanács indokolással ellátott határozatával
- a) megállapítja a bíró alkalmatlanságát,
 - b) módosítja az értékelő vezető által alkalmazott minősítést vagy
 - c) eljárási szabálysértés esetén a bíróval szemben indult eljárást megszünteti, és a bíró munkájának új értékelését rendeli el.
- (5) A kijelölt tanács a (4) bekezdés a) pontja szerinti határozat jogerőre emelkedését követően haladéktalanul megküldi a határozatot az OBH elnökének a bíró felmentése iránti intézkedések megtétele érdekében.
- 85. §** A 84. §-ban foglalt szabályok megfelelő alkalmazásával kell eljárni az értékeléssel szemben előterjesztett jogorvoslat elbírálása során is.

40. Az egészségügyi alkalmatlansági eljárás

- 86. §** (1) Ha a bíró tevékenységének ellátására egészségügyi okból tartósan nem képes, a bíróság elnöke őt írásban felszólítja, hogy tisztségéről 30 napon belül mondjon le. A felszólításban röviden meg kell jelölni azokat az okokat, amelyek a bíró egészségügyi alkalmatlanságára utalnak.
- (2) Ha a bíró az (1) bekezdés szerinti felszólítás ellenére tisztségéről nem mond le, meg kell vizsgáltatni a bíró egészségi állapotát, és annak eredményétől függően kell eljárni.
- (3) Ha a bíró a munkáltató által elrendelt orvosi vizsgálaton önhibájából nem vesz részt, úgy kell tekinteni, hogy az alkalmatlanság jogkövetkezményének alkalmazását tudomásul veszi.
- 87. §** (1) Ha a bíró tisztségéről – egészségügyi okból – a 86. §-ban írt felszólításra mond le vagy a bírót tisztségéből egészségügyi alkalmatlanság miatt mentik fel, részére a bírói szolgálati viszonyban töltött idő után, ha az a 10 évet nem haladja meg 9 havi, ezt meghaladó bírói szolgálati viszonyban töltött idő esetén 13 havi illetményének megfelelő összeget kell kifizetni.
- (2) Ha az egészségügyi okból felmentett bíró részére saját jogú nyugellátást állapítanak meg, az (1) bekezdés szerinti juttatás nem illeti meg.

VI. FEJEZET**A BÍRÓ SZOLGÁLATI VISZONYÁNAK SZÜNETELÉSE ÉS MEGSZŰNÉSE****41. A bíró szolgálati viszonyának szünetelése**

- 88. §** (1) Ha a bíró országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati képviselői vagy polgármesteri választáson jelöltetni kívánja magát, köteles e szándékát – legkésőbb a jelöltkénti indulásának a választási szervnél való bejelentését követő napig – a munkáltatói jogkör gyakorlójának bejelenteni. A bejelentéstől a választás eredményének közzétételéig, illetve megválasztása esetén mandátuma igazolásáig a bíró szolgálati viszonya szünetel. A szünetelés időtartama szolgálati viszonyban töltött időnek minősül.
- (2) A szolgálati viszony szünetelését követően a bíró beosztására az 58. § (3) és (4) bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

42. A bírói szolgálati viszonyának megszűnése

89. § A bíró szolgálati viszonya megszűnik:

- a) a bíró halálával,
- b) a 25. § (1) bekezdésében foglalt esetben,
- c) felmentéssel.

90. § A bírót fel kell menteni,

- a) ha bírói tisztségéről lemondott,
- b) ha a bíró tisztségének ellátására egészségügyi okból tartósan alkalmatlanná vált vagy a 84. § szerinti alkalmatlansági eljárás során alkalmatlanná nyilvánították,
- c) ha a bíróval szemben jogerősen szabadságvesztést vagy közérdekű munkát szabtak ki, kényszergyógykezelését rendelték el,
- d) ha a bíró a bírói esküt a 22. §-ban meghatározott határidőn belül nem tette le,
- e) ha a bíró kinevezésének a 4. § (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt feltételei már nem állnak fenn,
- f) ha a bírót országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati képviselőnek vagy polgármesternek megválasztották, vagy a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó állami vezetőnek megválasztották vagy kinevezték,
- g) ha a bíró – az OBH elnökének egyetértésével – nemzetközi szervezetnél vagy az Európai Unió valamely szervénél pályázat alapján ítélkezésre vagy az igazságszolgáltatással összefüggő egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyt létesít,
- h) ha a bíró
 - ha) a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt (a továbbiakban: felső korhatár) – a Kúria elnöke kivételével – betöltötte, vagy
 - hb) a felső korhatár betöltése előtt a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 18. § (2a) bekezdésében foglalt feltételek fennállására hivatkozással maga kéri nyugállományba helyezését,
- i) ha a bíróval szemben lefolytatott fegyelmi eljárás során jogerős fegyelmi büntetésként a bírói tisztségből való felmentést indítványozták,
- j) ha a bíró a 34. § (2) bekezdésében írtak szerinti áthelyezéséhez nem járul hozzá,
- k) ha a bíró a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségét szándékosan elmulasztja, vagy a vagyonyilatkozatában – a vele közös háztartásban élő hozzátartozók adatait is ideértve – lényeges adatot, tényt szándékosan valótlanul közöl, illetve elhallgat, vagy a vagyonyilatkozatát és a személyes adat kezelésére felhatalmazó nyilatkozatát visszavonja,
- l) ha a bíró a 38. §-ban meghatározott igazolási kötelezettségének ismételt szabályszerű felhívásra 15 munkanapon belül nem tesz eleget, és nem bizonyítja, hogy a kötelezettség elmulasztása rajta kívülálló ok következménye,
- m) ha a bíró a munkáltató által elrendelt orvosi vizsgálaton a 86. § (3) bekezdése szerint nem vesz részt,
- n) ha állami felsőoktatási intézmény rektorává vagy költségvetési szervként működő kutatóközpont vagy kutatóintézet vezetőjévé nevezik ki,
- o) ha a bíró szolgálati viszonyát jogellenesen megszüntette.

91. § A bíró – kérelmére – felmenthető, ha rokkantsági (baleseti rokkantsági) nyugdíjra válik jogosulttá.

92. § A szolgálati viszony jogellenes megszüntetésének minősül, ha a bíró azt lemondás nélkül vagy az irányadó felmentési idő lejárta előtt – egyoldalúan – szüntette meg.

93. § (1) A bíró tisztségéről bármikor írásban lemondhat.

(2) A bíró lemondása esetén a lemondási idő 3 hónap. Az OBH elnöke a bíró kérelmére ennél rövidebb időhöz is hozzájárulhat, továbbá a bírót a lemondási időre vagy egy részére mentesítheti a munkavégzési kötelezettség alól.

94. § (1) A Tny. 18. § (2a) bekezdésében foglalt feltételek fennállására hivatkozással akkor kérhető a felmentés, ha a feltételekkel legkésőbb a felmentési idő utolsó napján rendelkezik a bíró.

- (2) A bíró felmentési ideje – a (3) bekezdésben említett esetek kivételével – egy hónap, amelyre a bírót a munkavégzési kötelezettség alól mentesíteni kell.
- (3) Nyugállományba helyezés, a felső korhatár elérése esetén, valamint ha a bíró szolgálati viszonya a 90. § j) pontja szerint szűnik meg, a bíró felmentési ideje 6 hónap. A bírót a munkavégzési kötelezettség alól 3 hónapra mentesíteni kell. A bíró kérelmére a munkavégzési kötelezettség alóli mentesítés idejét az OBH elnöke ennél rövidebb tartamban is megállapíthatja.
- (4) A munkavégzési kötelezettség alól mentesített bíró nem ítélezhet, bírósági vezetői beosztás esetén vezetőként nem járhat el, a bírói tisztséghez fűződő szavazati, illetve igazgatási jogokat nem gyakorolhatja.

95. § A nyugállományba helyezett bíró a nyugállományba vonulását közvetlenül megelőzően betöltött beosztásának és vezetői tisztségének megnevezését a „nyugalmazott” jelzővel jogosult viselni.

- 96. §**
- (1) A 90. és 91. §-ban foglalt feltételek fennállása esetén a bíró felmentésére vonatkozó javaslatot – a bíróság elnökének kezdeményezésére, illetve a közigazgatási és munkaügyi bíróság vagy a szolgálati bíróság jelzése alapján – az OBH elnöke terjeszti a köztársasági elnök elé. Az előterjesztésben meg kell jelölni a felmentés jogcímét és a megszűnés időpontját.
 - (2) Ha a bíró felmentésére a felső korhatár elérése miatt kerül sor, az előterjesztést olyan időpontban kell megtenni, hogy a felmentési idő a felső korhatár betöltését megelőzően járjon le.

- 97. §**
- (1) A katonai bíró felmentéséről szóló javaslatot az OBH elnöke a honvédelemért felelős miniszterrel együttesen terjeszti a köztársasági elnök elé.
 - (2) A katonai bírónak a Magyar Honvédségnél fennálló szolgálati viszonya – a lemondás kivételével – csak akkor szüntethető meg, ha katonai bírói tisztsége is megszűnik.
 - (3) Ha a katonai bíró a Magyar Honvédségnél fennálló szolgálati viszonya megszűnésekor más bírói munkakörbe való beosztását kéri, az OBH elnöke az érintett bíró szolgálati viszonyának megtartása mellett a katonai bírói tisztségből történő felmentéséről, és egyben bírói tisztségre való kinevezéséről szóló javaslatot terjeszt a köztársasági elnök elé. A bírót ilyen esetben legalább törvényszékre kell beosztani azzal, hogy amennyiben a korábbi szolgálati helye szerinti törvényszékre osztják be, a korábbi bírósági vezetői kinevezését megtartja; e rendelkezéstől azonban a bíró hozzájárulásával el lehet térni. Ha a katonai bíró nem kéri más bírói munkakörbe való beosztását, az OBH elnöke a katonai bírói tisztségből való felmentéséről szóló javaslatot terjeszt a köztársasági elnök elé.

98. § A bíró szolgálati viszonyának megszűnését a felmentés állapítja meg.

VII. FEJEZET

A MUNKÁLTATÓI JOGKÖR

43. A munkáltatói jogkör gyakorlója és egyes jogosítványai

- 99. §**
- (1) Ha e törvény másként nem rendelkezik, a bírák tekintetében a munkáltatói jogkört
 - a) a kinevezési jogkörébe tartozó vezetők esetében az OBH elnöke,
 - b) a kúriai bíró esetében a Kúria elnöke,
 - c) az ítéltáblai bíró esetében az ítéltábla elnöke,
 - d) a törvényszéki, a járásbírói, valamint a közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró esetében a törvényszék elnöke gyakorolja.
 - (2) A munkáltatói jogkör gyakorlását törvényben külön nem nevesített esetekben
 - a) az OBH elnöke az általános helyettesére,
 - b) a törvényszék elnöke a járásbírói bírák tekintetében a járásbírói elnökére, a közigazgatási és munkaügyi bírósági bírák esetében a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnökére – a bíró értékelésének elrendelése kivételével – írásban átruházhatja.

- 100. §** (1) A munkáltatói jogkör gyakorlója a bírói szolgálati viszony fennállása alatt írásban, a mulasztás jogkövetkezményeinek ismertetésével felhívhatja a bírót annak igazolására, hogy vele szemben nem áll fenn a 4. § (2) bekezdés a)–f) pontjában meghatározott körülmény.
- (2) Ha az (1) bekezdésben meghatározott felhívásra a bíró igazolja, hogy vele szemben a 4. § (2) bekezdés a)–f) pontjában meghatározott körülmény nem áll fenn, a munkáltatói jogkör gyakorlója az igazolásra szolgáló hatósági bizonyítvány kiadása iránti eljárásért megfizetett igazgatási szolgáltatási díjat a bíró részére megtéríti.
- (3) A munkáltatói jogkör gyakorlója a 4. § (2) bekezdés a)–f) pontjában meghatározott körülmény vizsgálata céljából kezeli a bírói szolgálati viszony létesítését megelőzően a bírói kinevezésre pályázó személy és a bíró azon személyes adatait, amelyeket az e célból a bünyügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány tartalmaz.
- (4) A 12. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint a 38. §-ban meghatározottak alapján megismert személyes adatokat a munkáltatói jogkör gyakorlója a bírói szolgálati viszony létesítéséről meghozott döntés időpontjáig vagy – a bírói szolgálati viszony létesítése és fennállása esetén – a bírói szolgálati viszony megszűnéséig kezeli.

VIII. FEJEZET

A BÍRÓ FEGYELMI FELELŐSSÉGE

44. Szolgálati bíróság

- 101. §** A bírák fegyelmi és az ezzel összefüggő kártérítési ügyeiben, továbbá a bíró munkájának szakmai értékeléséből és vezetői munkájának értékeléséből eredő jogvitákban a Budapest területén működő ítélőtábla mellett elsőfokú szolgálati bíróság (a továbbiakban: elsőfokú szolgálati bíróság), a Kúria mellett másodfokú szolgálati bíróság (a továbbiakban: másodfokú szolgálati bíróság, a továbbiakban együtt: szolgálati bíróság) jár el.
- 102. §** (1) A szolgálati bíróság elnökét és tagjait a Kúria, az ítélőtáblák és a törvényszékek bírái közül az OBT nevezi ki. A szolgálati bíróság elnökhelyettesét az adott szolgálati bíróság elnöke nevezi ki.
- (2) A szolgálati bíróság tagjaira a Kúria teljes ülése, illetve az ítélőtábla és a törvényszék összbírói értekezlete tesz javaslatot.
- (3) A szolgálati bíróság tagja e feladatát az ítélkezési vagy igazgatási munkája mellett látja el.
- (4) A szolgálati bíróság tagja – szolgálati bírói tevékenységével arányos – díjazásra jogosult. A díjazás részletes szabályait az OBH elnöke szabályzatban határozza meg.
- 103. §** (1) Az elsőfokú szolgálati bíróság létszáma legfeljebb 75 fő, a másodfokú szolgálati bíróság létszáma legfeljebb 15 fő.
- (2) Nem nevezhető ki a szolgálati bíróság bírójává az a bíró, aki
- a) az OBT tagja,
 - b) az OBT póttagja,
 - c) a fegyelmi eljárás kezdeményezésére jogosult elnök vagy annak helyettese,
 - d) a törvény szerint beosztása következtében nem ítélkezhet, illetve akinek a szolgálati viszonya szünetel, vagy
 - e) hozzátartozói kapcsolatban áll az OBH elnökével vagy annak helyettesével, továbbá az ítélőtábla vagy a törvényszék elnökével, illetve elnökhelyettesével.
- (3) A szolgálati bíróság bíráinak megbízatása a kinevezéstől számított 6 évre szól.
- (4) Akadályoztatása esetén a szolgálati bíróság elnökét az elnökhelyettes teljes jogkörrel helyettesíti.
- 104. §** (1) A szolgálati bíróság bírájaként nem járhat el az, aki ellen fegyelmi vagy – a magánvádas és pótmagánvádoló vádindítványa alapján indult eljárást kivéve – büntetőeljárás van folyamatban, az eljárás jogerős befejezéséig.
- (2) A szolgálati bíróság bírájának e tisztsége megszűnik:
- a) a bírói szolgálati viszony megszűnésével,
 - b) a szolgálati bírósági bírói tisztségéről való lemondással,
 - c) a fegyelmi vagy a büntetőjogi felelőssége jogerős megállapításával,
 - d) ha a 103. § (2) bekezdésében szabályozott összeférhetetlenségi ok a tagság fennállása alatt következett be, vagy
 - e) ha a szolgálati bírósági bíró kötelességeinek vétkes megszegése, hosszabb időn át történő elmulasztása vagy súlyos elhanyagolása miatt a szolgálati bíróság – titkos szavazással, a szolgálati bírósági bírák legalább kétharmadának szavazatával – tagjainak sorából kizárta.

45. A fegyelmi vétség

- 105. §** Fegyelmi vétséget követ el a bíró, ha vétkesen
- a szolgálati viszonyával kapcsolatos kötelezettségeit megszegi, vagy
 - az életmódjával, magatartásával a bírói hivatás tekintélyét sérti vagy veszélyeztet.

46. A fegyelmi eljárás kezdeményezése

- 106. §** (1) Ha a fegyelmi vétség elkövetésének gyanúja bírósági vezetővel szemben merül fel, a fegyelmi eljárás megindítását a kinevezési jogkör gyakorlója kezdeményezi az elsőfokú szolgálati bíróság elnökénél.
- (2) Ha a fegyelmi vétség elkövetésének gyanúja vezetői kinevezéssel nem rendelkező bíróval szemben merül fel, a fegyelmi eljárás megindítását
- kúriai bíró esetén a Kúria elnöke,
 - az ítéletábla bírójánál az ítéletábla elnöke,
 - a törvényszéki bíró, a járásbíró, továbbá a közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró esetén a törvényszék elnöke,
- kezdeményezi az elsőfokú szolgálati bíróság elnökénél.
- (3) Ha a bíróval szemben büntetőeljárás indult – ide nem értve a magánvádas és pótmagánvádoló vádindítványa alapján indult eljárást –, a fegyelmi eljárást meg kell indítani.
- 107. §** Ha fegyelmi eljárás alá vont bíróval szemben büntetőeljárás van folyamatban, a fegyelmi eljárást fel kell függeszteni.
- 108. §** (1) Ha a bíró vétkessége enyhébb fokú, és a köteleességszegés nem, vagy csak csekély mértékben járt következménnyel, a fegyelmi eljárás kezdeményezésétől el lehet tekinteni.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti esetben a fegyelmi eljárás kezdeményezésére jogosult a bírót figyelmeztetésben részesíti. Az írásban közölt döntés ellen a bíró a közléstől számított 15 napon belül fegyelmi eljárás lefolytatását kérheti. Ha a bíró a fegyelmi eljárás lefolytatását kérte, erről a fegyelmi eljárás kezdeményezésére jogosult az elsőfokú szolgálati bíróság elnökét haladéktalanul értesíti; ebben az esetben a fegyelmi eljárás lefolytatása nem tagadható meg.
- 109. §** A fegyelmi eljárás kezdeményezéséről az érintett bírót az eljárás kezdeményezője haladéktalanul értesíti. Ha a fegyelmi eljárást nem az OBH elnöke kezdeményezte, a kezdeményezésről az OBH elnökét is értesíteni kell.
- 110. §** (1) Fegyelmi eljárás nem kezdeményezhető, ha a kezdeményezésére jogosult a tudomására jutástól számított 3 hónap alatt azt nem indítványozta, illetve a fegyelmi vétséget képező magatartás befejezése óta 3 év már eltelt.
- (2) Ha a bíró fegyelmi vétséget megvalósító magatartása miatt büntetőeljárás indult és az a büntetőjogi felelősséget megállapító határozattal fejeződött be, az eljárás jogerős befejezésétől számított egy éven túl nincs helye fegyelmi felelősségre vonásnak.

47. A fegyelmi eljárás megindítására és az eljáró tanácsra vonatkozó szabályok

- 111. §** A fegyelmi eljárás megindításáról, a fegyelmi eljárás megtagadásáról vagy előzetes vizsgálat elrendeléséről – az érintett bíró egyidejű értesítése mellett – a szolgálati bíróság kijelölt fegyelmi tanácsa dönt.
- 112. §** (1) A 101. §-ban meghatározott ügyekben első fokon az elsőfokú szolgálati bíróság jár el.
- (2) Az elsőfokú szolgálati bíróság határozata ellen bejelentett fellebbezéseket a másodfokú szolgálati bíróság bírálja el.
- 113. §** (1) A szolgálati bíróság 3 tagú tanácsban (a továbbiakban: szolgálati bíróság tanácsa) jár el, amelyet a szolgálati bíróság elnöke alakít meg.
- (2) A fegyelmi eljárás előkészítését és az előzetes vizsgálatot vizsgálóbiztos végzi. Vizsgálóbiztosként nem járhat el az érintett bíró beosztásának megfelelő szintnél alacsonyabb szintű bíróság bírója.
- (3) A szolgálati bíróság elnöke a naptári év végén a következő naptári évre beosztást készít, amelyben meghatározza, hogy a szolgálati bírák milyen sorrendben látják el a vizsgálóbiztosi teendőket.

- 114. §** Szolgálati bíróként az adott ügyben nem járhat el,
- a) akinek tanúkénti meghallgatása az eljárásban szükségessé válhat,
 - b) az a vizsgálóbiztos, aki az ügyben eljár,
 - c) az eljárás alá vont bíró hozzátartozója,
 - d) akitől az ügy elfogulatlan elbírálása egyéb okból nem várható el.
- 115. §** (1) Ha olyan körülmény merül fel, amely a vizsgálóbiztosnak, illetve a szolgálati bíróság tanácsa elnökének vagy tagjának az elfogulatlanságát kétségessé teszi, a fegyelmi eljárás alá vont bíró elfogultsági kifogást terjeszthet elő.
- (2) Az elfogultság kérdésében a szolgálati bíróság elnöke által kijelölt másik tanács határoz.
- (3) Ha a kifogást az elsőfokú szolgálati bíróság elnöke ellen terjesztették elő, az elfogultság kérdésében a másodfokú szolgálati bíróság tanácsa határoz. Ha az elfogultsági kifogást a másodfokú szolgálati bíróság elnöke ellen terjesztették elő, az elfogultság kérdésében a Kúria elnöke határoz.
- 116. §** (1) Az elsőfokú szolgálati bíróság elnökének kizártsága esetén az eljáró elsőfokú tanácsot a másodfokú szolgálati bíróság elnöke jelöli ki.
- (2) A másodfokú szolgálati bíróság elnökének kizártsága esetén az eljáró tanácsot a Kúria elnöke jelöli ki.
- (3) A fegyelmi ügy másodfokú elbírálásában nem vehet részt az, aki az első fokú eljárásban részt vett.

48. A bírói tisztségéből való felfüggesztés

- 117. §** (1) Az elsőfokú szolgálati bíróság tanácsa a bírót tisztségéből felfüggeszti, ha a bírót előzetes letartóztatásba vagy házi őrizetbe helyezték, illetve vele szemben lakhelyelhagyási tilalmat vagy ideiglenes kényszergyógykezelést rendeltek el, illetve, ha a szolgálati helyén való jelenléte a tényállás megállapítását gátolná.
- (2) A felfüggesztésről hozott határozat ellen az eljárás alá vont bíró és az eljárás kezdeményezője a határozat közlésétől számított 8 napon belül a másodfokú szolgálati bíróságnál fellebbezéssel élhet, amelynek nincs halasztó hatálya. A másodfokú szolgálati bíróság a fellebbezést 8 napon belül elbírálja.
- 118. §** (1) A bírói tisztségéből való felfüggesztés idejére a bírót megilleti az illetménye, amelynek legfeljebb 50 százalékát egy hónapra vissza lehet tartani. A teljes illetményt vissza kell tartani a bírói tisztségéből való felmentés indítványozását kimondó fegyelmi határozat meghozatalától annak jogerőre emelkedéséig. A visszatartásról a szolgálati bíróság tanácsa határoz, határozata ellen nincs helye fellebbezésnek.
- (2) Nem jár illetmény a felfüggesztés időtartamának azon részére, amelyre a bíró akkor sem kapna illetményt, ha a felfüggesztésre nem került volna sor.
- (3) A visszatartott illetményt a fegyelmi határozat jogerőre emelkedése után ki kell fizetni, kivéve, ha a fegyelmi eljárás a bírói tisztségéből való felmentés indítványozását kimondó fegyelmi határozattal zárul. Ugyanígy kell eljárni, ha a bíró szolgálati viszonya időközben a felmentése folytán szűnt meg.

49. A fegyelmi eljárás

- 119. §** A fegyelmi eljárást és az előzetes vizsgálatot a nyilvánosság kizárásával kell lefolytatni.
- 120. §** (1) A vizsgálóbiztos köteles a tényállás megállapításához szükséges valamennyi körülményt tisztázni. Ennek érdekében meghallgatja az eljárás alá vont bírót, tanúkat hallgathat ki, szakértőt vehet igénybe és egyéb bizonyítást végezhet. A vizsgálóbiztos a bíróság irataiba betekinthet, a bírák és a bíróság dolgozói kötelesek részére a szükséges tájékoztatást megadni.
- (2) A vizsgálóbiztos az eljárásról a szolgálati bíróság tanácsa részére 15 napon belül írásbeli jelentést készít.
- 121. §** (1) A vizsgálóbiztos jelentésének előterjesztését követő 15 napon belül a szolgálati bíróság tanácsa dönt a fegyelmi eljárás megindításáról vagy megtagadásáról és a felfüggesztésről.
- (2) Az eljárás alá vont bíró a képviselével más bírót vagy ügyvédet bízhat meg.
- (3) A tárgyalásra az eljárás alá vont bírót és képviselőjét, valamint a fegyelmi eljárás kezdeményezőjét és a vizsgálóbiztost meg kell idézni. Ha a fegyelmi eljárást nem az OBH elnöke kezdeményezte, a tárgyalás időpontjáról az OBH elnökét értesíteni kell. Az idézéssel, illetve az értesítéssel együtt a vizsgálóbiztos jelentését is kézbesíteni kell.

- (4) Ha az eljárás alá vont bíró a szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg és a mulasztását alapos okkal nem mentette ki, a tárgyalást távollétében is meg lehet tartani.

- 122. §** (1) A tárgyaláson a szolgálati bíróság tanácsa bizonyítást vehet fel.
(2) A tárgyaláson az eljárás alá vont bíró és a képviselője, valamint az eljárás kezdeményezője kérdéseket tehet fel, az OBH elnöke – amennyiben a tárgyaláson értesítés alapján van jelen – kérdés feltevését indítványozhatja.
(3) A határozat meghozatala előtt az eljárás kezdeményezője, majd az eljárás alá vont bíró és a képviselő felszólalhat.
(4) A tárgyaláson a fegyelmi eljárás kezdeményezőjét – akadályoztatása esetén – az elnökhelyettes, az OBH elnökét az általános helyettese vagy az általa kijelölt bíró képviseli.

- 123. §** (1) A szolgálati bíróság tanácsa indokolással ellátott határozatával a fegyelmi eljárás alá vont bírót
a) felmenti,
b) vétkesnek mondja ki és fegyelmi büntetést szab ki,
c) a bíróval szemben indult eljárást megszünteti.
(2) Ha a bíró vétkessége enyhébb fokú, és a köteleességszegés nem, vagy csak csekély mértékben járt következménnyel, a szolgálati bíróság tanácsa indokolással ellátott határozatával a fegyelmi büntetés kiszabásától eltekinthet és az eljárás megszüntetése mellett a bíróval szemben figyelmeztetést alkalmazhat.
(3) Ha a fegyelmi eljárás tárgyává tett cselekmény miatt a büntetőbíróság jogerős határozatában már megállapította a bíró felelősségét, a szolgálati bíróság tanácsa nem állapíthatja meg, hogy az eljárás alá vont bíró nem követte el a terhére rótt cselekményt.
(4) A fegyelmi eljárást az (1) bekezdés c) pontja alapján meg kell szüntetni az eljárás alá vont bíró halála esetén, ha fegyelmi eljárás kezdeményezését kizáró ok merült fel, illetve ha a bíró szolgálati viszonya időközben megszűnt. Utóbbi esetben a szolgálati bíróság tanácsa a fegyelmi vétség elkövetését megállapíthatja, de a határozat fegyelmi büntetést nem tartalmazhat.

- 124. §** (1) A fegyelmi vétséget elkövető bíróval szemben kiszabható fegyelmi büntetések:
a) feddés,
b) megrovás,
c) egy fizetési fokozattal való visszavetés,
d) vezetői tisztségből való felmentés,
e) bírói tisztségből való felmentés indítványozása.
(2) A fegyelmi büntetés kiszabásánál figyelembe kell venni a köteleességszegés súlyát és következményeit, a vétkesség fokát.
(3) Bírói tisztségből való felmentés indítványozása esetén a bírónak a tisztségből való felfüggesztését fenn kell tartani vagy el kell rendelni. Más fegyelmi büntetés kiszabása esetében a fegyelmi határozatban a felfüggesztést meg kell szüntetni.
(4) A fegyelmi eljárás lefolytatásával összefüggő költségeket a bíróság viseli, ha azonban a bíró fegyelmi felelősségét jogerősen megállapították, a bíró köteles megtéríteni az általa indítványozott eljárási cselekmények, illetve a részéről igénybe vett képviselő költségeit.

50. A másodfokú fegyelmi eljárás

- 125. §** (1) A fegyelmi határozat egy példányát a kihirdetéstől számított 8 napon belül a bíró és a fegyelmi eljárás kezdeményezője részére kézbesíteni kell. Az OBH elnöke részére a határozat egy példányát akkor is meg kell küldeni, ha a fegyelmi eljárást nem az OBH elnöke kezdeményezte.
(2) Az első fokú határozat ellen a bíró és a fegyelmi eljárás kezdeményezője a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fellebbezést jelenthet be. A fellebbezést az elsőfokú szolgálati bíróság tanácsához kell benyújtani.
(3) A másodfokú szolgálati bíróság az első fokú fegyelmi határozatot – annak kártérítésről, valamint a költségek megtérítéséről rendelkező részére is kiterjedően – helyben hagyja, megváltoztatja vagy az eljárást megszünteti, illetve a másodfokú eljárásban nem orvosolható lényeges eljárási szabálysértés esetén a határozatot hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú szolgálati bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.
(4) A másodfokú eljárásra és határozatra egyebekben az elsőfokú eljárás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

- 126. §** (1) A bíró a fegyelmi büntetés jogerős kiszabása után
- megrovás esetén egy évig,
 - egy fizetési fokozattal való visszavetés, illetve a vezetői tisztségből való felmentés esetén két évig,
 - a bírói tisztségből való felmentés indítványozása esetén 3 évig áll a fegyelmi büntetés hatálya alatt.
- (2) A fegyelmi büntetés hatálya alatt álló bíró
- magasabb bírói beosztásba nem kerülhet,
 - vezetővé nem nevezhető ki,
 - magasabb fizetési fokozatba nem sorolható,
 - részére a magasabb bírói beosztásnak megfelelő cím nem adományozható.
- (3) A vezetői tisztségből való felmentésre irányuló fegyelmi büntetést a kinevezésre jogosult hajtja végre.
- 127. §** (1) A fegyelmi büntetés hatálya alatt álló bírót – kérelmére – az elsőfokú szolgálati bíróság a jogkövetkezmények alól mentesítheti, ha a 126. § (1) bekezdése szerinti idő fele már eltelt, feltéve, hogy a bíró ellen újabb fegyelmi eljárás nincs folyamatban.
- (2) A magasabb fizetési fokozatba történő előresorolás időpontját a fegyelmi büntetéshez fűződő jogkövetkezmények alóli mentesülést vagy mentesítést követően – a 126. § (1) bekezdése szerinti idő figyelmen kívül hagyásával – az eredeti időponttól számítva kell megállapítani.
- 128. §** A jogerősen kiszabott hatályos fegyelmi büntetést a bíró személyi anyagában nyilván kell tartani.

51. Új eljárás kezdeményezése

- 129. §** (1) A jogerős fegyelmi határozat ellen az eljárás alá vont bíró és képviselője, valamint a fegyelmi eljárás kezdeményezésére jogosult új eljárást kezdeményezhet, ha olyan tényre vagy bizonyítékra, illetve jogerős határozatra hivatkozik, amelyet a fegyelmi eljárásban nem bíráltak el, feltéve, hogy e körülmények más határozatot eredményeztek volna.
- (2) Az új eljárást az elsőfokú szolgálati bíróságnál lehet kezdeményezni, amely az első fokú eljárás szabályainak megfelelő alkalmazásával jár el.
- (3) Új eljárás kezdeményezésének a bíró terhére csak a bíró életében és csak az elévülési időn belül van helye.

52. A Kúriára, az OBH-ba és a minisztériumba beosztott bíróra vonatkozó sajátos rendelkezések

- 130. §** A Kúriára, az OBH-ba és a minisztériumba beosztott bíró tekintetében a 105–129. § rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a Kúriára beosztott bíró ellen a Kúria elnöke, a minisztériumba beosztott bíró ellen az igazságügyért felelős miniszter, az OBH-ba beosztott bíró ellen az OBH elnöke kezdeményezheti a fegyelmi eljárás megindítását.

IX. FEJEZET

A KÁRTÉRÍTÉSI FELELŐSSÉG

53. A bíró kártérítési felelőssége

- 131. §** (1) A bíró a szolgálati viszonyából eredő kötelezettségének szándékos vagy súlyosan gondatlan megszegésével a munkáltatónak okozott kárért anyagi felelősséggel tartozik.
- (2) A bíró felelősségét, a kár bekövetkeztét és mértékét a munkáltatónak kell bizonyítania.
- 132. §** A bíró háromhavi illetménye erejéig felel, ha a kárt súlyosan gondatlan magatartásával okozta. Szándékos károkozás esetén a bíró a teljes kárösszegért felel.
- 133. §** (1) A bíró a vétkességére tekintet nélkül a teljes kárt köteles megtéríteni a visszaszolgáltatási vagy elszámolási kötelezettséggel, jegyzék vagy elismervény alapján átvett olyan dolgokban bekövetkezett hiány esetén, amelyeket állandóan őrizetében tart, kizárólagosan használ vagy kezel.

- (2) Mentesül a bíró a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a hiányt elháríthatatlan külső ok idézte elő, vagy a munkáltató a biztonságos őrzés feltételeit nem biztosította és e körülményre a bíró a munkáltató figyelmét előzetesen felhívta.
- (3) Az (1) bekezdésben meghatározott feltételek meglétét, a kár bekövetkeztét és mértékét a munkáltatónak kell bizonyítania.
- (4) A megőrzésre átadott dolog megrongálódásából eredő kár esetén a bíró a vétkességi felelősségre vonatkozó szabályok szerint felel azzal az eltéréssel, hogy a vétlenség bizonyítása őt terheli.

- 134. §** (1) Ha a bíró a kárt fegyelmi vétség elkövetésével összefüggésben okozta, a kártérítési felelősséget a fegyelmi eljárás keretében kell elbírálni.
- (2) Fegyelmi vétség elkövetésével össze nem függő kártérítési ügyben a bíró kártérítési felelősségét a munkáltatói jogkör gyakorlója – a kár tudomására jutásától számított 60 napon belül – indokolt határozattal bírálja el. A kártérítési eljárásra a fegyelmi eljárás szabályait kell megfelelően alkalmazni. A munkáltató határozata ellen a bíró 15 napon belül bírósághoz fordulhat.

54. A munkáltató kártérítési felelőssége

- 135. §** (1) A munkáltató a bírónak a szolgálati viszonyával összefüggésben okozott kárért vétkességére tekintet nélkül, teljes mértékben felel.
- (2) Mentesül a munkáltató a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt a működési körén kívül eső elháríthatatlan ok vagy kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.
- (3) Nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amelyet a károsult vétkes magatartása idézett elő.
- (4) A bírónak kell bizonyítania, hogy a károkozás a szolgálati viszonyával összefüggésben következett be.

- 136. §** (1) A munkáltatót a 135. § szerinti felelősség terheli a bírónak a munkahelyére bevitt tárgyaiban, dolgaiban bekövetkezett kárért.
- (2) A munkáltató előírhatja a munkahelyre bevitt dolgok meghatározott helyen való elhelyezését, illetve a bevitel bejelentését. A munkába járáshoz, illetve a munkavégzéshez nem szükséges dolgok bevitelét a munkáltató megtilthatja, korlátozhatja vagy feltételhez kötheti. Ha a bíró az előírt szabályokat megszegi, a bekövetkezett kárért a munkáltató csak szándékos károkozása esetén felel.

- 137. §** (1) A munkáltató a 135–136. §-on alapuló felelőssége alapján a bírónak az elmaradt jövedelmét, dologi kárát, a nem vagyoni kárát, illetve a sérelemmel és ennek elhárításával összefüggésben felmerült indokolt költségeit köteles megtéríteni.
- (2) A bíró szolgálati viszonya körében az elmaradt jövedelem megállapításánál a bíró elmaradt illetményét, továbbá azon rendszeres szolgáltatások pénzbeli értékét kell figyelembe venni, amelyekre a szolgálati viszonya alapján jogosult, feltéve, ha azokat a károkozást megelőzően rendszeresen igénybe vette.
- (3) A szolgálati viszonyon kívüli elmaradt jövedelemként a károkozás folytán elmaradt azon rendszeres keresetet kell figyelembe venni, amelyet a bíró az e törvény 40. § (1) bekezdése alapján folytatott kereső foglalkozása keretében kapott.
- (4) Az elmaradt jövedelem megállapításánál figyelembe kell venni azt a jövőbeni változást is, amelynek meghatározott időpontban való bekövetkezésével előre számolni lehetett.
- (5) Nem kell megtéríteni az olyan szolgáltatások értékét, amelyek rendeltetésük szerint csak munkavégzés esetén járnak, továbbá a költségtérítés címén kapott összeget.

- 138. §** (1) A természetbeni juttatások értékét, valamint a dologi kár összegét a kártérítés megállapításakor irányadó fogyasztói ár alapján kell meghatározni.
- (2) A dologi kár összegét az avulás figyelembevételével kell kiszámítani. Ha a dologban okozott kár értékcsökkenés nélkül kijavítható, kárként a javítási költséget kell figyelembe venni.

- 139. §** (1) A munkáltató köteles megtéríteni a bíró hozzátartozójának a károkozással összefüggésben felmerült kárát és indokolt költségeit is.
- (2) Ha a károkozással összefüggésben a bíró meghalt, eltartott hozzátartozója az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően olyan összegű tartást pótló kártérítést is igényelhet, amely szükségleteinek – a tényleges, illetve az elvárhatóan elérhető jövedelmét is figyelembe véve – a sérelem előtti színvonalon való kielégítését biztosítja.
- 140. §** A kártérítés kiszámításánál a kár összegéből le kell vonni
- a) az elmaradt illetményre eső nyugdíjjárulékot, egészségbiztosítási járulékot, munkavállalói járulékot,
 - b) az állami egészség- és társadalombiztosítás keretében járó ellátások ellenértékét,
 - c) azt az összeget, amelyet a bíró a munkaereje hasznosításával megkeresett, ide nem értve a bíró rokkantsága esetén rendkívüli erőmegfeszítéssel elért jövedelmet,
 - d) azt az összeget, amelyhez a bíró a megrongálódott dolog hasznosításával hozzájutott,
 - e) azt az összeget, amelyet a jogosult a károkozás folytán megtakarított.
- 141. §** (1) Kártérítésként járadékot is meg lehet állapítani. Rendszerint járadékot kell megállapítani, ha a kártérítés a károsult vagy a vele szemben tartásra jogosult hozzátartozója tartását, illetve tartásának a kiegészítését hivatott szolgálni.
- (2) Ha a kárnak vagy egy részének a mértéke pontosan nem számítható ki, a munkáltató olyan összegű általános kártérítés megfizetésére köteles, amely a károsult teljes anyagi kárpótlására alkalmas. Általános kártérítés járadékként is megállapítható.
- (3) Ha a kártérítés megállapítása után a bíró lényeges körülményeiben változás következik be, mind a károsult, mind a munkáltató a megállapított kártérítés módosítását kérheti.
- 142. §** (1) A bíró a kártérítési igényét a munkáltatónál írásban érvényesíti. A munkáltató az igény elismeréséről vagy elutasításáról 60 napon belül indokolt írásbeli választ ad. Amennyiben a munkáltató a kártérítési felelősségét elismeri, haladéktalanul intézkedik a kár megtérítése iránt.
- (2) Ha a munkáltató a kártérítési felelősségét nem vagy csak részben ismerte el, továbbá, ha a megtérített összeg a károsult szerint a sérelem teljes orvoslására nem elegendő, a károsult az igényét bíróság előtt érvényesítheti.
- 143. §** (1) Az elévülés szempontjából önállóan kell tekinteni
- a) az illetmény és a táppénz,
 - b) az illetmény és a sérelem folytán csökkent kereset,
 - c) az átlagilletmény és a rokkantsági nyugdíj
- különbözetének a megtérítése iránti igényt.
- (2) Ha a sérelemmel összefüggésben több és egymástól eltérő időpontban esedékes újabb elkülönülő kárigény származik, ezek elévülési idejét egymástól függetlenül, az egyes igények esedékessé válásától kezdődően, külön-külön kell számítani.
- (3) Az elévülési idő az (1) bekezdésben foglalt megkülönböztetéssel
- a) a táppénz első fizetésének napjától,
 - b) attól az időponttól, amikor a sérelem folytán bekövetkezett munkaképesség-csökkenés első ízben vezetett jövedelemkiesésben megmutatkozó károsodásra,
 - c) a rokkantsági nyugállományba helyezés időpontjától
- kezdődik.
- (4) Járadékigény 6 hónapnál régebbi időre visszamenőleg csak akkor érvényesíthető, ha a jogosultat a követelés érvényesítésében mulasztás nem terheli. Három évnél régebbi időre visszamenőleg járadékigény nem érvényesíthető.
- 144. §** (1) A munkáltató a szükséghez képest a bírótól, illetve hozzátartozójától a munkavégzésből származó jövedelméről, jövedelmi viszonyairól évente igazolást kérhet.
- (2) A munkáltató a károsultat 15 napon belül értesíti, ha a kártérítés mértékének módosítására alapul szolgáló bérfejlesztést hajtott végre.

*X. FEJEZET**A BÍRÓI SZOLGÁLATI VISZONYBÓL EREDŐ JOGVITA***55. A szolgálati jogvita és az eljáró szervek**

- 145. §** (1) A bíró a szolgálati viszonyából eredő igénye érvényesítése érdekében szolgálati jogvitát kezdeményezhet. A munkáltatói jogkör gyakorlójának a mérlegelési jogkörében hozott döntése ellen jogvita csak abban az esetben kezdeményezhető, ha a munkáltató a döntésének a kialakítására irányadó jogszabályokat megsértette.
- (2) A szolgálati jogvitában a 146. §-ban foglalt kivétellel a szolgálati bíróság jár el.
- 146. §** (1) Az e törvény által a szolgálati bíróság hatáskörébe nem utalt szolgálati jogvitában a közigazgatási és munkaügyi bíróság jár el.
- (2) A közigazgatási és munkaügyi bírósághoz a keresetet a sérelmezett intézkedés (határozat), magatartás vagy ezek elmulasztása esetén 15 napon belül kell benyújtani.

*XI. FEJEZET**A SZEMÉLYI NYILVÁNTARTÁS***56. A személyi nyilvántartás adattartalma és kezelése**

- 147. §** (1) A bíróról a (2) bekezdésben foglalt tartalommal személyi nyilvántartást kell vezetni.
- (2) A személyi nyilvántartás a kinevezéshez szükséges iratokat, a bünygyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítványt, a bíró önéletrajzát, fényképét, az esküokmányt, a személyi adatlapot, a bírói kinevezéséről, beosztásáról, elektronikus aláírási jogosultságáról és a vezetői kinevezéséről szóló okiratokat, a bíró értékeléséről szóló iratot, a szervezett kötelező képzésekre és a fakultatív képzésekre vonatkozó adatokat, valamint az azokon való részvételt igazoló okiratokat, az elismerésekről és kitüntetésekéről szóló okiratokat, valamint a hatályos fegyelmi büntetésről és a kártérítésről szóló határozatot tartalmazza. A személyi adatlap tartalmát a törvény 1. melléklete határozza meg. A mellékletben szereplő adatokon kívül – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – adatszerzés nem végezhető, ilyen adatot nem lehet nyilvántartani. A bíró a nyilvántartott adatokban bekövetkezett változásokat köteles haladéktalanul bejelenteni.
- (3) A bírák központi személyi nyilvántartásának feladatait az OBH látja el. A minisztériumba beosztott bíró adatait a minisztériumban kell nyilvántartani. A bíró személyi adatlapját a törvényszéken, az ítélőtáblán vagy a Kúrián is nyilván kell tartani.
- (4) A személyi nyilvántartás – e törvény felhatalmazásának hiányában – más nyilvántartási rendszerrel nem kapcsolható össze.
- 148. §** (1) A bíró a róla készült személyi nyilvántartást bármikor megtekintheti, jogosult a nyilvántartott helytelen adatok helyesbítését és a jogellenesen nyilvántartott adatok törlését kérni, illetve a jogellenesen kért adat közlését megtagadni. A nyilvántartásba egyébként csak a munkáltatói jogokat gyakorló vezető, valamint – megbízása alapján – a vezetői döntéseket előkészítő és végrehajtó dolgozó tekinthet be.
- (2) A bírónak a személyi nyilvántartásban szereplő adatairól és az iratok tartalmáról – a bíró nevére, beosztására, szolgálati helyére, továbbá elektronikus aláírási jogosultságára vonatkozó adat kivételével – csak igazságügyi szerv részére lehet tájékoztatást adni, illetve a Szolgáltató részére az elektronikus aláírási jogosultságról vezetett nyilvántartás adataiból az elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatás biztosításához az Eat. szerint szükséges mértékben adatot továbbítani.
- 149. §** A személyi nyilvántartást a bíró szolgálati viszonya megszűnését követően – a 100. § (4) bekezdésében meghatározott kivétellel – 50 évig kell őrizni.

XII. FEJEZET
A BÍRÁK JAVADALMAZÁSA

57. A Kúria elnökének illetménye és juttatásai

- 150. §** (1) A Kúria elnökének havi illetménye a köztisztviselői illetményalap 39-szerese.
(2) A Kúria elnökének társadalombiztosítási jogállására a bírói szolgálati viszonyban állókra vonatkozó szabályok az irányadók.
(3) A Kúria elnöke megbízatásának időtartama bírói szolgálati viszonyban töltött időnek, illetve nyugdíjra jogosító szolgálati időnek számít.
- 151. §** A Kúria elnökének minden naptári évben negyven munkanap szabadság jár.
- 152. §** (1) A Kúria elnöke elnöki rezidencia használatára jogosult.
(2) A Kúria elnöke – személyi, illetve hivatali célra – két személygépkocsi használatára jogosult.
(3) A Kúria elnöke – a szolgáltatást nyújtó egészségügyi intézmény és a Kúria megállapodása szerint – valamennyi egészségügyi ellátást térítésmentesen veheti igénybe.
(4) A Kúria elnöke térítésmentesen jogosult rádiótelefon- és internethasználatra, valamint a kormányzati célú hírközlő hálózat használatára.
- 153. §** (1) A Kúria elnöke hivatalos külföldi kiküldetése idején kíséretre és ellátmányként költségtérítésre jogosult.
(2) A költségtérítés magában foglalja
a) az állami vezetőkre irányadó külön jogszabály szerinti külföldi napidíjat, továbbá
b) a kiküldetés teljesítésével összefüggésben felmerülő indokolt költségek számlával igazolt összegét.
(3) Ha a külföldre utazás menetrendszerű repülőgéppel, illetve vonattal történik, a Kúria elnöke első osztályt vagy ennek megfelelő utazási komfortfokozatot vehet igénybe.
(4) A Kúria elnöke külföldre utazás és külföldről történő hazautazás esetén, illetve hivatalos külföldi küldöttség fogadása, kísérése céljából jogosult a repülőtéri kormányváró helyiségek használatára.
- 154. §** A Kúria elnöke – hivatalos és magánprogramokra is kiterjedően – a védett személyek és a kijelölt létesítmények védelméről szóló jogszabályban foglaltak szerint személyi védelemre jogosult.
- 155. §** A Kúria elnöke, valamint a vele együtt üdülő házastársa, élettársa, gyermeke, szülője, unokája és gyermekének házastársa – térítési díj ellenében – jogosult a Kormány központi üdülőjének használatára. A térítési díj a szállás- és étkezési költséget, valamint az üdülési szolgáltatások díját foglalja magában.
- 156. §** A Kúria elnökének halála esetén házastársát, ennek hiányában élettársát (a továbbiakban együtt: özvegy) – özvegy hiányában örökösét, több örökös esetén örököseit – egy összegben a Kúria elnöke hathavi illetményének megfelelő összegű juttatás illeti meg.

58. A Kúria elnökhelyettesének illetménye és juttatásai

- 157. §** (1) A Kúria elnökhelyettesét – szolgálati idejétől függetlenül – a legmagasabb fizetési fokozatba kell besorolni.
(2) A Kúria elnökhelyettese e törvénynek a kúriai bíró beosztási pótlékára irányadó szabálya szerinti beosztási pótlékra jogosult.
(3) A Kúria elnökhelyettese vezetői pótlékra a 3. mellékletben foglaltak szerint jogosult.
- 158. §** A Kúria elnökhelyettesének juttatásaira az állami vezetők és az államigazgatási szervek köztisztviselői számára biztosított juttatásokról és azok feltételeiről szóló kormányrendeletnek a miniszter részére biztosított juttatásokra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.

59. Az OBH elnökének illetménye és juttatásai

- 159. §** (1) Az OBH elnökét – szolgálati idejétől függetlenül – a legmagasabb fizetési fokozatba kell besorolni.
(2) Az OBH elnöke beosztási pótlékra jogosult. A beosztási pótlék összege a bírói illetményalap összegének 60 százaléka.
(3) Az OBH elnöke vezetői pótlékra jogosult. A vezetői pótlék összege a bírói illetményalap összegének 130 százaléka.
- 160. §** Az OBH elnökének juttatásaira az állami vezetők és az államigazgatási szervek köztisztviselői számára biztosított juttatásokról és azok feltételeiről szóló kormányrendeletnek a miniszter részére biztosított juttatásokra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.
- 161. §** Ha az OBH elnökének bírói tisztsége az OBH elnöki tisztség érintése nélkül szűnik meg, az OBH elnökének tiszteletdíjára a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvénynek a miniszter javadalmazására, juttatásaira az állami vezetők és az államigazgatási szervek köztisztviselői számára biztosított juttatásokról és azok feltételeiről szóló kormányrendeletnek a miniszter részére biztosított juttatásokra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni. Jogállására egyebekben a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényt kell alkalmazni azzal, hogy ha az OBH elnöke öregségi nyugdíjban részesül, tiszteletdíjának nettó összegét a részére járó nyugdíj havi nettó összegével csökkentett mértékben kell folyósítani.

60. Az OBH elnökhelyettesének illetménye és juttatásai

- 162. §** (1) Az OBH elnökhelyettesét – szolgálati idejétől függetlenül – a legmagasabb fizetési fokozatba kell besorolni.
(2) Az OBH elnökhelyettese beosztási pótlékra jogosult. A beosztási pótlék összege a bírói illetményalap összegének 60 százaléka.
(3) Az OBH elnökhelyettese vezetői pótlékra jogosult. A vezetői pótlék összege a bírói illetményalap összegének 60 százaléka.
- 163. §** Az OBH elnökhelyettesének juttatásaira – függetlenül attól, hogy a beosztást bíró vagy nem bíró tölti be – az állami vezetők és az államigazgatási szervek köztisztviselői számára biztosított juttatásokról és azok feltételeiről szóló kormányrendeletnek az államtitkár részére biztosított juttatásokra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.
- 164. §** Ha az OBH elnökhelyettese igazságügyi alkalmazott, javadalmazására és jogállására az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló, valamint a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

61. Közös szabályok

- 165. §** Ha a Kúria elnöke és helyettese, valamint az OBH elnöke és helyettese megbízatása megszűnt, jogosult az e megbízatására utaló elnevezést használni, kivéve ha e megbízatása a tisztségtől való megfosztás miatt, vagy a 90. § c), e) vagy i) pontja alapján szűnt meg.
- 166. §** (1) A Kúria elnökét és helyettesét, valamint volt elnökét, továbbá az OBH elnökét és helyettesét megillető juttatások igénybevételével kapcsolatban felmerült költség – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a központi költségvetésről szóló törvény bíróságokra vonatkozó költségvetési fejezetét terheli.
(2) A Kúria elnöke és helyettese, valamint volt elnöke, továbbá az OBH elnöke és helyettese köteles a részére járó juttatások igénybevételéhez szükséges adatokat – ideértve az adatok megváltozását is – haladéktalanul közölni az érintett szervvel. A jogalap nélkül felvett juttatást az erre irányuló felhívás kézhezvételétől számított 15 napon belül kell visszafizetni.

62. A javadalmazás általános szabálya

- 167. §** A bíró az e törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén
- illetményre,
 - egyéb javadalmazásra, kedvezményre és költségtérítésre jogosult.

63. A bíró illetménye

- 168. §** A bíró illetménye alapilletményből, továbbá pótlékból tevődik össze. A beosztási pótlék, a vezetői pótlék és a címpótlék alapilletmény jellegű.

64. A bírói illetményalap és a bíró alapilletménye

- 169. §** (1) A bíró alapilletményét az e törvény szerint számított szolgálati ideje alapján, a bírói illetményalap és a törvény 2. mellékletében fizetési fokozatonként meghatározott szorzószámok szorzataként kell megállapítani.
(2) A bírói illetményalapot évenként a központi költségvetésről szóló törvény határozza meg úgy, hogy annak összege az előző évi összegnél nem lehet alacsonyabb.
- 170. §** (1) Az 1. fizetési fokozatba kell besorolni azt a bírót, aki a kinevezésekor bírói szolgálati idővel még nem rendelkezik vagy a beszámított szolgálati idő a 3 évet nem haladja meg.
(2) A bíró minden 3 év szolgálati idő megszerzése után eggyel magasabb fizetési fokozatba lép.
- 171. §** A bírót – kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas, illetve kiválóan alkalmas minősítés esetén – a bírói tisztségének fennállása alatt két alkalommal a kollégium előterjesztésére eggyel magasabb fizetési fokozatba lehet besorolni. Két soron kívüli előresorolás között legalább hat évnek kell eltelnie. A soron kívüli előresorolásnál a korábbi fizetési fokozatban eltöltött időt az új fizetési fokozatban eltöltött időként kell figyelembe venni. A soron kívüli előresorolásokat az adott év első napjával kell végrehajtani.
- 172. §** (1) A szolgálati időt – a (2) bekezdésben foglalt eltéréssel – a bírói kinevezés napjától kell számítani.
(2) Szolgálati időként kell figyelembe venni a kinevezés előtt bírói és ügyészi szolgálati viszonyban töltött időt. A bírói kinevezés előtt a jogi szakvizsgához kötött egyéb jogviszonyban vagy tevékenységgel eltöltött idő a szolgálati időbe részben vagy egészben beszámítható.
(3) A szolgálati idő számításánál a töredék évet egész évként kell figyelembe venni.

65. A beosztási pótlék és a címpótlék

- 173. §** (1) A járásbírói bíró, a közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró, a törvényszéki bíró, az ítéltábla bírójának, valamint a Kúria bírójának beosztási pótlékra jogosult.
(2) A beosztási pótlék összege a bírói illetményalap összegének
a) a járásbírói bírónál 10,
b) a közigazgatási és munkaügyi bírósági bírónál 15,
c) a törvényszéki bírónál 20,
d) az ítéltábla bírójánál 40,
e) a Kúria bírójánál 60 százaléka.
- 174. §** (1) Kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas, illetve kiválóan alkalmas minősítés és az adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött legalább 6 év után – beszámítva a magasabb szintű bíróságon bírói szolgálati viszonyban töltött időt is – az OBT
a) a járásbírói, valamint a közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró részére „címetes törvényszéki bíró”,
b) a törvényszéki bíró részére „címetes táblabíró”,
c) az ítéltábla bírójának részére „címetes kúriai bíró”,
d) a kúria bírójának részére „kúriai tanácsos”
címet adományozhat.
(2) Az adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött legalább húsz év után – beszámítva a magasabb szintű bíróságon bírói szolgálati viszonyban töltött időt is – az OBT
a) a járásbírói, valamint a közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró részére „címetes törvényszéki bíró”,
b) a törvényszéki bíró részére „címetes táblabíró”,

- c) az ítélőtábla bírása részére „címzetes kúriai bíró”,
 - d) a kúria bírása részére „kúriai tanácsos”
címet adományoz.
- (3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti cím adományozásával a címzetes törvényszéki bíró a bírói illetményalap összegének a 20 százalékát, a címzetes táblabíró a 30 százalékát, a címzetes kúriai bíró az 50 százalékát, a kúriai tanácsos a 70 százalékát kitevő összegre jogosult. Egyidejűleg a tényleges beosztással járó beosztási pótléokra való jogosultság megszűnik.

175. § Ha a bírót – a fegyelmi okot kivéve – szolgálati érdekből alacsonyabb szintű bíróságra helyezik át, vagy alacsonyabb szintű bíróságra rendelik ki, korábbi beosztási pótlékára, illetve címére és a címmel járó pótléokra továbbra is jogosult. Szolgálati érdeknek minősül az is, ha a bírót alacsonyabb szintű bíróságon vezetőnek nevezik ki, vagy újabb beosztására pályázat nélkül került sor.

66. A vezetői pótlék

- 176. §** (1) A bírósági vezető vezetői pótlékra a 3. mellékletben foglaltak szerint jogosult.
(2) A vezetői pótlékot a bírói illetményalap összegének a százalékában kell meghatározni.
(3) A vezetői pótlék csak egy jogcímen, a magasabb vezetői beosztás után jár.
- 177. §** (1) A vezetői pótlék összegének a megállapítása szempontjából a kiemelt járásbíróság elnöke és elnökhelyettese a törvényszék elnökével és elnökhelyettesével, csoportvezetője a nagyobb járásbíróság elnökével, csoportvezető-helyettese a kisebb járásbíróság elnökével azonos beosztásúnak minősül.
(2) A vezetői pótlékra való jogosultság szempontjából kiemelt járásbíróságnak minősül az a járásbíróság, ahol a bírák engedélyezett létszáma az 50 főt meghaladja, nagyobb járásbíróságnak minősül a törvényszék székhelyén működő járásbíróság, továbbá az a bíróság, ahol a bírák engedélyezett létszáma a 8 főt meghaladja.
- 178. §** (1) A vezetői pótlék összegének a megállapítása szempontjából annak a közigazgatási és munkaügyi bíróságnak az elnöke és elnökhelyettese, ahol
a) a bírák engedélyezett létszáma az 50 főt meghaladja a törvényszék elnökével és elnökhelyettesével,
b) a bírák engedélyezett létszáma a 8 főt meghaladja a nagyobb járásbíróság elnökével és elnökhelyettesével,
c) ahol a bírák engedélyezett létszáma a 8 főt nem haladja meg, a kisebb járásbíróság elnökével és elnökhelyettesével
azonos beosztásúnak minősül.
(2) Ha a közigazgatási és munkaügyi bíróságon a bírák engedélyezett létszáma az 50 főt meghaladja, akkor a közigazgatási és munkaügyi bíróság csoportvezetője a nagyobb járásbíróság elnökével, csoportvezető-helyettese a kisebb járásbíróság elnökével azonos beosztásúnak minősül. Ha a közigazgatási és munkaügyi bíróságon a bírák engedélyezett létszáma a 8 főt meghaladja, akkor csoportok felállítása esetén a csoportvezető és a csoportvezető-helyettes a nagyobb járásbíróság csoportvezetőjével, illetve a nagyobb járásbíróság csoportvezető-helyettesével azonos beosztásúnak minősül.
(3) A vezetői pótlék összegének a megállapítása szempontjából a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumvezető a törvényszék kollégiumvezetőjével, a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumvezető helyettese a törvényszék kollégiumvezető-helyettesével azonos beosztásúnak minősül.

67. Az idegennyelv-ismereti pótlék

- 179. §** (1) A bíró idegennyelv-ismereti pótlékra jogosult, ha munkakörében az idegen nyelvet a munkáltatója rendelkezése szerint használja, és az adott nyelvből az állami nyelvvizsga letételét igazoló bizonyítvánnyal vagy azzal egyenértékű igazolással rendelkezik.
(2) A pótlék minden idegen nyelv után külön-külön jár.

- 180. §** (1) A pótlék mértéke idegennyelv-vizsgáknként havonta
- a) felsőfokú komplex nyelvvizsga esetén a bírói illetményalap összegének nyolc százaléka, szóbeli vagy írásbeli nyelvvizsga esetén négy-négy százaléka,
 - b) középfokú komplex nyelvvizsga esetén a bírói illetményalap összegének négy százaléka, szóbeli vagy írásbeli nyelvvizsga esetén két-két százaléka.
- (2) Az angol, a francia és a német nyelvnek a 179. § (1) bekezdése szerint igazolt ismeretért a pótlék mértéke nyelvvizsgáknként havonta
- a) felsőfokú komplex nyelvvizsga esetén a bírói illetményalap összegének tizenkettő százaléka,
 - b) középfokú komplex nyelvvizsga esetén a bírói illetményalap összegének nyolc százaléka,
 - c) alacsony fokú komplex nyelvvizsga esetén a bírói illetményalap összegének két százaléka.
- (3) Ha a bíró a (2) bekezdésben meghatározott idegen nyelvekből szóbeli vagy írásbeli nyelvvizsgával rendelkezik, az (1) bekezdésben foglalt komplex nyelvvizsgára meghatározott mérték szerint jogosult pótlékra.
- (4) Ha a bíró ugyanazon idegen nyelvből azonos típusú, de különböző fokozatú, illetve különböző típusú és különböző fokozatú nyelvvizsgával rendelkezik, a magasabb mértékű pótlékra jogosult. Ha a bíró különböző típusú, de azonos fokozatú nyelvvizsgával rendelkezik, nem jogosult a komplex nyelvvizsgánál magasabb mértékű pótlékra.
- (5) Ha a bíró – a felsőfokú szaknyelvi vizsga kivételével – tanulmányi szerződés alapján pénzbeli támogatást kap a nyelvvizsga megszerzéséhez, idegennyelv-ismereti pótlékra mindaddig nem jogosult, amíg a havonta fizetendő pótlék halmozott összege nem éri el a tanulmányi szerződés alapján kifizetett pénzbeli támogatás mértékét.

68. A kiegészítő pótlék és a képzettségi pótlék

- 181. §** (1) A munkáltatói jogkör gyakorlója – a központi költségvetésről szóló törvény bíróságokra vonatkozó költségvetési fejezetében meghatározott személyi juttatások kiemelt előirányzatán belül – a bíró részére határozott időre, illetve a feladat ellátásának idejére kiegészítő pótlékot állapíthat meg, ha a bíróság alaptevékenységébe tartozó munkaköri feladatai mellett sajtószóvivői, instruktori vagy más, a működéshez szükséges feladatokat rendszeresen teljesít.
- (2) A kiegészítő pótlék összege az illetményalap öt százalékától harminc százalékáig terjedhet, és több feladat teljesítése esetén sem haladhatja meg az illetményalap negyven százalékát.
- 182. §** (1) A munkáltatói jogkör gyakorlója – a központi költségvetésről szóló törvény bíróságokra vonatkozó költségvetési fejezetében meghatározott személyi juttatások kiemelt előirányzatán belül – a bíró részére képzettségi pótlékot állapíthat meg felsőfokú iskolarendszerű képzésben, továbbképzésben szerzett szakképesítés, szakképzettség, továbbá doktori (PhD) vagy ennél magasabb tudományos fokozat elnyerése esetén, ha a megszerzett ismeretek a munkaköre ellátásánál vagy a bíróság feladatainak teljesítése során közvetlenül hasznosíthatók.
- (2) A képzettségi pótlék összege az illetményalap tíz százalékától harminc százalékáig terjedhet.
- (3) Ha a bíró a munkáltatóval kötött tanulmányi szerződés alapján pénzügyi támogatást kap a képzettség megszerzéséhez, a képzettségi pótlékra addig nem jogosult, amíg a havonta fizethető pótlék összege nem éri el a tanulmányi szerződés alapján számára nyújtott pénzügyi támogatás mértékét.

69. Egyéb javadalmazások, kedvezmények és költségterítések

- 183. §** (1) A bíró cafetéria-juttatásként – választása szerint, az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztáráról szóló 1993. évi XCVI. törvény 12. § (3) bekezdésére is figyelemmel – a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 71. § (1) bekezdés a)–f) pontjaiban, továbbá (3) bekezdésében felsorolt juttatásokra, legfeljebb az ott meghatározott mértékig jogosult. Az OBH elnöke további választható juttatásokat is meghatározhat, illetve az egyes juttatások választható mértékét magasabban is meghatározhatja.
- (2) Nem jogosult cafetéria-juttatásra a tartós külszolgálaton lévő bíró, valamint a bíró azon időtartam vonatkozásában, amelyre illetményre vagy átlagkeresetre nem jogosult, feltéve, hogy a távollét időtartama meghaladja a harminc napot.
- (3) A bíró írásban vagy elektronikus úton a tárgyév január 15-ig, illetve a bírói szolgálati viszony létesítésekor vagy az áthelyezésekor nyilatkozik arról, hogy a cafetéria-juttatás összegén belül milyen juttatásokra tart igényt. A nyilatkozat ezt követően csak akkor módosítható, ha azt az OBH elnökének szabályzata lehetővé teszi. Az OBH elnöke szabályzatban előírhatja, hogy a bíró helyi utazására szolgáló bérlet választására vonatkozó nyilatkozatot korábban kell megtenni.

- (4) A bírót megillető cafetéria-juttatás éves összegét az OBH elnöke határozza meg, az azonban nem lehet alacsonyabb a bírói illetményalap összegének ötven százalékánál, és nem lehet magasabb a bírói illetményalap összegének háromszorosánál. A cafetéria-juttatás éves összege biztosít fedezetet az egyes juttatásokhoz kapcsolódó, a juttatást teljesítő munkáltatót terhelő közterhek megfizetésére is.
- (5) A (2) bekezdésben meghatározott esetben, illetve ha a bíró szolgálati viszonya a tárgyév közben szűnik meg, az időarányos részt meghaladó mértékben igénybe vett cafetéria-juttatás értékét a távollét vége utáni első munkanapon, illetve a bírói szolgálati viszony megszűnésekor vissza kell fizetni, illetve – a bíró választása szerint, ha a juttatás természete ezt lehetővé teszi – vissza kell adni (a továbbiakban együtt: visszafizetés). Nem kell visszafizetni a cafetéria-juttatás értékét, ha a bírói szolgálati viszony a bíró halála miatt szűnik meg.
- (6) Ha a bírót a tárgyév közben áthelyezik, cafetéria-juttatásra az egyes munkáltatóknál időarányosan jogosult. Ha a bíró a korábbi munkáltatónál az időarányos részt meghaladó értékű cafetéria-juttatást vett igénybe, visszafizetési kötelezettség nem terheli, azonban az időarányos részt meghaladó mértékkel az új munkáltatónál igénybe vehető cafetéria-juttatás értékét – legfeljebb az új munkáltatónál igénybe vehető juttatás mértékéig – csökkenteni kell.

- 184. §**
- (1) A bíró 25, 30, 35, illetve 40 év szolgálati idő után jubileumi jutalomra jogosult.
 - (2) A jubileumi jutalom 25 év szolgálati idő után a bíró 2 havi, 30 év után a 3 havi, 35 év után négyhavi, 40 év után az 5 havi illetménye.
 - (3) A jubileumi jutalomra jogosító idők számítása során a bírói szolgálati viszonyban eltöltött időn kívül az ügyészségi szolgálati viszonyban, az igazságügyi alkalmazotti jogviszonyban, az Alkotmánybíróság tagjaként, az országgyűlési biztosként, illetve az alapvető jogok biztosaként, az országgyűlési képviselőként, a főállású polgármesterként vagy főállású alpolgármesterként, az állami vezetőként, a kormánytisztviselői jogviszonyban, a közszolgálati jogviszonyban, a közalkalmazotti jogviszonyban, a fegyveres szerveknél és a Magyar Honvédségnél szolgálati viszonyban, továbbá a foglalkoztatásra irányuló más jogviszonyban (munkaviszonyban, 1992. január 20-át követően szövetkezetnél munkaviszony jellegű jogviszonyban [2006. évi X. törvény 56. § (2) bekezdés] stb.) eltöltött időt is figyelembe kell venni.
 - (4) A (3) bekezdésben foglaltakon kívül jubileumi jutalomra jogosító időnek számít az ügyvédi tevékenység, valamint a közjegyzői és a bírósági végrehajtói szolgálat időtartama is, kivéve az ügyvédi tevékenység, illetve a közjegyzői, valamint a bírósági végrehajtói szolgálat szünetelésének idejét.
 - (5) Ha a jubileumi jutalomra jogosító idők számítása során azonos időszakra több jogviszonyt is figyelembe lehetne venni, közülük csak egy jogviszony számítható be.
 - (6) Ha a bíró bármely korábbi foglalkoztatási jogviszonyában jubileumi jutalomban részesült, az ugyanazon fokozat szerinti jutalom ismételt nem illeti meg.
 - (7) A bíró részére – ha bírói szolgálati viszonya nyugállományba vonulása miatt szűnik meg – ki kell fizetni
 - a) a nyugdíjazás évében esedékessé váló jubileumi jutalmat,
 - b) a 30 év szolgálati idő után járó jubileumi jutalmat, ha a jubileumi jutalomra jogosító szolgálati idejéből 2 év vagy ennél kevesebb van hátra,
 - c) a 35, illetve 40 év szolgálati idő után járó jubileumi jutalmat, ha a jubileumi jutalomra jogosító szolgálati idejéből 3 év vagy ennél kevesebb van hátra.
 - (8) Ha a bíró szolgálati viszonya a bíró halála miatt szűnik meg, a jubileumi jutalmat – a (6) és (7) bekezdés alkalmazásával – az örökösének kell kifizetni.

- 185. §** A bírót a munkaidején túl teljesített ügyeletért és készenlétért díjazás illeti meg. Ügyelet esetén a díj összege a bírónak az ügyeletben töltött órákra eső illetménye, készenlét esetén ennek 50 százaléka. Ha a bíró az ügyeletet, illetve a készenlétet pihenőnapon vagy munkaszüneti napon teljesíti, kétszeres összegű díjazásra jogosult.

- 186. §**
- (1) Ha a bírót a szolgálati helyétől eltérő más településen működő olyan bíróságra rendelik ki, ahonnan a munkahelyére naponta nem tud visszautazni, a kirendelésen töltött munkanapokra – a közlekedési és a szállásköltség megtérítésén túl – ételmezési költségátalányként kirendelési díjra jogosult. Ha a kirendelésre a 32. § (1) bekezdése alapján kerül sor, a bíró a díj 150 százalékára jogosult.
 - (2) Az a bíró, aki tisztségét a 33. §-ban foglaltakra tekintettel kiírt pályázat alapján tölti be, rendelkezésre állási pótlékra jogosult. A pótlék összege a bírói illetményalap összegének 20 százaléka.

- 187. §** (1) A bírót belföldi kiküldetés esetén – az étellemezéssel kapcsolatos többletköltségek fedezésére – napidíjként a bírói illetményalap egy munkanapra eső részének a 20 százaléka illeti meg. Ha a kiküldetésben töltött idő a 6 órát nem haladja meg, de a 4 órát eléri, a napidíj fele jár. A napidíj összegének kiszámításánál havonta 21 napot kell figyelembe venni.
- (2) Nem számolható el napidíj azokra a munkanapokra, amikor a bíró kirendelési díjra jogosult, továbbá, ha a munkáltató a napi teljes étellemezést a kiküldetés helyén természetben biztosítja.
- (3) Szálloda igénybevétele esetén, amennyiben a szállodaköltség a kötelező reggeli árát tartalmazza, a napidíj összegét 20 százalékkal csökkenteni kell.
- (4) Kiküldetés és kirendelés esetén a bíró a vasúti első osztály igénybevételére jogosult.
- 188. §** (1) A bíró részére lakhatási támogatások nyújthatók, amelyek különösen a következők:
- a) bírósági érdekből történő vezetői kinevezés, áthelyezés, továbbá kirendelés miatt más lakóhelyre költözéshez a bíróság kezelésében álló lakás biztosítása – a bírósági érdekből történő kirendelés kivételével – lakbér megállapításával,
- b) az addigi lakóhely vagy a szolgálati hely szerinti településen, illetve azok vonzáskörzetében lakástulajdon megszerzésének, bővítésének, korszerűsítésnek támogatása kamatmentes munkáltatói kölcsönnel,
- c) a lakhatással kapcsolatos költségekhez való hozzájárulás,
- d) más településre költözés költségeihez való hozzájárulás.
- (2) A bíróság kezelésében álló lakáshoz való bérleti jog legfeljebb a bíró bírói szolgálati viszonyának megszűnéséig maradhat fenn.
- 189. §** (1) A bíró részére a bíróságok éves költségvetésében biztosított előirányzatoktól függően, a cafetéria-rendszeren kívül egyéb juttatások adhatók, így különösen:
- a) önkéntes kiegészítő pénztárgatagsági támogatás,
- b) letelepedési segély,
- c) a más településre költözés költségeihez való hozzájárulás,
- d) szociális és temetési segély, családalapítási támogatás,
- e) tanulmányi ösztöndíj, képzési, továbbképzési és nyelvtanulási támogatás,
- f) illetményelőleg,
- g) a bírói szolgálati viszonyban töltött idő anyagi elismerése,
- h) hosszú bírói szolgálati viszony esetén megtakarítás jellegű életbiztosítás kötése,
- i) a helyi munkába járás támogatása,
- j) kezességvállalással vagy kedvezményes kölcsönrel gépkocsi-vásárlás támogatása.
- (2) A nyugállományú bíró pénzbeli és természetbeni támogatásban részesíthető.
- (3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott juttatások részletes feltételeit és mértékét az OBH elnöke – az érdek-képviselői szervekkel együttműködve – állapítja meg.
- 190. §** (1) Az állam készfizető kezességet vállal a bíró által a lakás építéséhez, vásárlásához hitelintézettől igényelt állami kamattámogatású kölcsön összegének a hitel fedezetéül szolgáló, hitelcél szerinti lakásingatlan hitelbiztosítéki értékének 60%-át meghaladó részére, legfeljebb e hitelbiztosítéki érték 100%-áig.
- (2) Az állam az (1) bekezdésben foglalt készfizető kezességet annál a bírónál vállalhat, aki
- a) legalább három éves bírói szolgálati viszonnal rendelkezik,
- b) sem felmentési, sem lemondási idejét nem tölti,
- c) ellen nem folyik fegyelmi eljárás, nem áll fegyelmi büntetés hatálya alatt,
- d) nem áll büntetőeljárás hatálya alatt,
- e) az (1) bekezdés szerinti, korábbi kezességvállalással biztosított hitelrész a hitelintézetnek kiegyenlített, illetve a vele közös háztartásban élő házas- vagy élettársa – az igénylés időpontjában – az állami kezességvállalással biztosított lakáscélú hitel törlesztésére nem kötelezett,
- f) a kölcsönt nyújtó hitelintézet belső szabályai szerint – saját, illetve adóstársa jövedelmi helyzetét is figyelembe véve – a kölcsön teljes összegére vonatkozóan hitelképesnek bizonyul.
- (3) A (2) bekezdés a) pontjának alkalmazása szempontjából a bíró korábbi igazságügyi alkalmazotti szolgálati jogviszonyát, illetve ügyészégi szolgálati viszonyát be kell számítani.

- (4) A (2) bekezdés a)–c) pontjában foglalt feltételek teljesülését, valamint a kezességvállalás alapjául szolgáló szolgálati viszony fennállását a munkáltatói jogkör gyakorlója igazolja.
- (5) A (2) bekezdés d) pontjában foglalt feltétel teljesülését a bíró hatósági bizonyítvánnyal igazolja, a (2) bekezdés e) pontjában foglalt feltétel teljesüléséről a bíró a kölcsönt nyújtó hitelintézetnek nyilatkozik.

- 191. §** (1) A bíró a munkáltatói jogkör gyakorlójának köteles bejelenteni a hitelszerződés megkötését követő öt munkanapon belül
- a) a hitelszerződést kötő pénzügyi intézmény nevét, címét,
 - b) az állami kezességvállalással biztosított hitel nagyságát,
 - c) a hitel lejártának időpontját.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott adatokban bekövetkezett változásokról a bíró haladéktalanul köteles tájékoztatni a munkáltatói jogkör gyakorlóját.

- 192. §** (1) Ha a bíró szolgálati viszonya a 25. § (1) bekezdése, a 90. § a) pontja, a 90. § b) pontja – ha az alkalmatlanság nem egészségügyi ok következménye –, továbbá a 90. § c)–e), i), k)–m) pontja alapján szűnik meg, a még fennálló állami kezesség után a központi költségvetés javára – a hitelintézet útján – egyszeri kezességvállalási díjat kell fizetnie. A kezességvállalási díj mértéke a kezességgel biztosított kötelezettség összegének kettő százaléka.
- (2) A munkáltatói jogkör gyakorlója a bíró szolgálati viszonyának az (1) bekezdés szerinti megszűnése esetén erről nyolc napon belül értesíti a bíró által a 191. § (1) bekezdése alapján bejelentett hitelintézetet.
- (3) A hitelintézet megállapítja és nyolc napon belül írásban közli a bírónak az (1) bekezdés szerint megfizetendő kezességvállalási díj összegét, amelyet a bíró a hitelintézeti értesítés kézhezvételétől számított 30 napon belül a folyósító hitelintézet részére megfizet.
- (4) Ha a bíró az (1) bekezdés szerinti fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a hitelintézet erről, valamint a bíró adatairól nyolc napon belül értesíti az állami adóhatóságot.
- (5) Ha az állam a készfizető kezességvállalás alapján a bíró helyett a kezességvállalással biztosított – a hitelintézetnek meg nem térülő – összeget kifizette, illetve az (1) bekezdés szerinti egyszeri kezességvállalási díj megfizetését a bíró elmulasztotta, akkor a bíró ezen tartozásai a Magyar Állammal szembeni köztartozásnak minősülnek, amelyet az állami adóhatóság adók módjára hajt be.
- (6) A kezességvállalásból eredő helytállási kötelezettség teljesítésének módját a Kormány rendeletben állapítja meg.

- 193. §** A hitelintézet a negyedévet követő hónap 15. napjáig tájékoztatja a kincstárt a bírónak nyújtott kölcsönök állami kezességvállalással érintett részének negyedév végén fennálló állományáról, továbbá e kölcsönök számáról. Az adatgyűjtés és adatszolgáltatás egyedi azonosításra alkalmatlan módon történhet.

- 194. §** A bíró részére a Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló törvénnyel alapított kitüntetés, illetve a törvényben kapott felhatalmazás alapján alapított kitüntető cím, díj, oklevél, plakett vagy más elismerés adományozható.

70. A Kúriára, az OBH-ba és a minisztériumba beosztott bíróra vonatkozó eltérő rendelkezések

- 195. §** (1) A Kúriára, az OBH-ba és a minisztériumba beosztott bíróra a 167–194. §-ban foglalt rendelkezéseket a (2)–(6) bekezdések szerinti eltéréssel kell alkalmazni.
- (2) A bíró a beosztási pótlékára a korábbi beosztásának megfelelően jogosult. Ha a bíró korábban helyi bíróságon, illetve járásbíróságon működött, részére a törvényszéki bírákra vonatkozó mértékű beosztási pótlékot kell megállapítani, és a Kúrián, az OBH-ban és a minisztériumban beosztott bíróként eltöltött szolgálati idő tartamát törvényszéken eltöltött időnek kell tekinteni.
- (3) Az OBH-ban és a minisztériumban főosztályvezetői, főosztályvezető-helyettesi, illetve osztályvezetői munkakört ellátó bírák vezetői pótlékra az a) és b) pontokban foglaltak szerint jogosultak. A vezetői pótlék
- a) a főosztályvezetők és a főosztályvezető-helyettesek esetén a törvényszék elnökére, illetve elnökhelyettesére,
 - b) az osztályvezetők esetén a nagyobb járásbíróság elnökére
- irányadó összeggel azonos.
- (4) Az OBH-ba beosztott bíró a (2) bekezdés szerint járó beosztási pótlékon felül a bírói illetményalap összegének 10 százaléka is jogosult.

- (5) A bíró soron kívüli előresorolására és részére magasabb bírói cím adományozására – a minisztériumba beosztott bíró esetén az igazságügyért felelős miniszternek, az OBH-ba beosztott bíró esetén az OBH elnökének, valamint a Kúriára beosztott bíró esetén a Kúria elnökének javaslatára – az OBT jogosult.
- (6) A bírót ügyeleti és készenléti díj nem illeti meg, túlmunkájáért a kormánytisztviselőkre vonatkozó szabályok szerint szabadidő-átalány állapítható meg.

- 196. §** (1) A bíró, illetve az ülnök részére az e törvény, valamint más jogszabály alapján őt megillető javadalmazás és egyéb pénzbeli juttatás kifizetése az általa meghatározott fizetési számlára történő átutalással, fizetési számla hiányában pénzforgalmi számláról történő készpénzkifizetés kézbesítése útján történik.
- (2) A javadalmazás fizetési számlára történő átutalása és egyszeri felvétele, illetve a pénzforgalmi számláról történő készpénzkifizetés a bíró, illetve az ülnök részére költségtöbbletet nem okozhat.

XIII. FEJEZET

VAGYONNYILATKOZAT

71. A vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség és a vagyonnyilatkozat-tételre kötelezettek köre

- 197. §** Az alapvető jogok és köteleességek pártatlan és elfogulatlan érvényesítése, valamint a közélet tisztaságának biztosítása és a korrupció megelőzése céljából a bíró a 4. melléklet szerinti adattartalommal, az e törvényben meghatározott eljárási szabályok szerint vagyonnyilatkozatot tesz (a továbbiakban: bírói vagyonnyilatkozat), továbbá háromévenként számot ad az előző vagyonnyilatkozatban foglaltakhoz képest bekövetkezett vagyongyarapodásáról és annak jövedelmi forrásairól. A bíró a vele közös háztartásban élő házastársára, élettársára és gyermekére (a továbbiakban e fejezetben együtt: hozzátartozók) vonatkozóan is külön-külön vagyonnyilatkozatot tesz (a továbbiakban: hozzátartozói vagyonnyilatkozat). Ha e törvény másként nem rendelkezik, a hozzátartozói vagyonnyilatkozatra a bírói vagyonnyilatkozatra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.
- 198. §** A vagyonnyilatkozatot az eskü letételét megelőzően, ezt követően a kötelezettség esedékessé válásának évében március hó 31. napjáig kell megtenni.
- 199. §** (1) A bírói és a hozzátartozói vagyonnyilatkozat (a továbbiakban együtt: vagyonnyilatkozat) két egymástól elkülönülő részből, a személyi adatokat tartalmazó személyi részből és a nyilatkozatot tartalmazó vagyoni részből áll.
- (2) A vagyonnyilatkozat személyi részét két példányban kell kitölteni. A bírói és a hozzátartozói vagyonnyilatkozat személyi részének egy-egy példányát külön-külön, a személyi nyilvántartásban a bíró részére megállapított nyilvántartási számmal ellátott zárt borítékban a munkáltatói jogkör gyakorlójának, az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó vezetők esetében az OBH elnökének (a továbbiakban együtt: a munkáltatói jogkör gyakorlója) kell átadni, a másik példány a bírónál marad.
- (3) A bíró a vagyonnyilatkozat személyi részéhez külön nyilatkozatot csatol, amelyben felhatalmazza az OBT-t, hogy a vagyonnyilatkozatban foglaltak ellenőrzése céljából, az ahhoz szükséges mértékben a személyes adatait kezelje. A felhatalmazást teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.
- (4) A (3) bekezdésben meghatározott felhatalmazást a bíróval közös háztartásban élő hozzátartozótól is meg kell szerezni és a hozzátartozói vagyonnyilatkozat személyi részéhez kell csatolni.

72. A soron kívüli vagyonnyilatkozat

- 200. §** (1) A munkáltatói jogkör gyakorlója a 198. §-ban meghatározott időponttól függetlenül is vagyonnyilatkozat tételére kötelezheti a bírót, ha a vagyoni helyzetére vonatkozóan olyan bejelentést tesznek, amely szerint alaposan feltehető, hogy vagyongyarapodása a szolgálati viszonyából, illetve a munkáltató által ismert más törvényes forrásból származó jövedelme alapján nem igazolható.
- (2) Nem lehet soron kívül nyilatkozattételre kötelezni a bírót, ha a bejelentés névtelen, illetve nyilvánvalóan alaptalan, vagy olyan tényt, illetve körülményt tartalmaz, amelyre nézve a munkáltatói jogkör gyakorlója már korábban nyilatkozattételre hívta fel a bírót. A soron kívüli vagyonnyilatkozat átadására, kezelésére, összevetésére, az ellenőrzési eljárás kezdeményezésére és lefolytatására az általános szabályok az irányadók.

73. A vagyonyilatkozat kezelése és a vagyonyilatkozatba való betekintés

- 201. §** (1) A bírói vagyonyilatkozat vagyoni részét három példányban, a hozzátartozói vagyonyilatkozat vagyoni részét két példányban kell kitölteni. A bírói vagyonyilatkozat vagyoni részének két példányát külön-külön, továbbá a hozzátartozói vagyonyilatkozat vagyoni részének egyik példányát a bíró nyilvántartási számával ellátott zárt borítékban a munkáltatói jogkör gyakorlójának kell átadni. A bírói vagyonyilatkozat vagyoni részének harmadik, illetve a hozzátartozói vagyonyilatkozat vagyoni részének másik példánya a bírónál marad.
- (2) A munkáltatói jogkör gyakorlója írásban igazolja a vagyonyilatkozat személyi és vagyoni részének átvételét.
- (3) A munkáltatói jogkör gyakorlója a bírói vagyonyilatkozat vagyoni részét tartalmazó zárt boríték egyik példányát, továbbá a hozzátartozói vagyonyilatkozat vagyoni részét tartalmazó zárt borítékot megküldi az OBH elnökének. A vagyoni részt tartalmazó zárt borítékok kezeléséről az OBH gondoskodik.
- (4) A vagyonyilatkozattal kapcsolatos összes iratot az egyéb iratoktól elkülönítetten kell kezelni.
- 202. §** (1) Az OBH a bírói és hozzátartozói vagyonyilatkozat vagyoni részét, a munkáltatói jogkör gyakorlója a bírói és hozzátartozói vagyonyilatkozat személyi részét és a bírói vagyonyilatkozat vagyoni részét tartalmazó zárt borítékot 10 évig, de legfeljebb a bíró szolgálati viszonyának fennállásig megőrzi. A vagyoni rész adatait az OBH elektronikus nyilvántartási rendszerben is kezelheti. Az adatok számítógépes nyilvántartása más adatrendszerrel nem kapcsolható össze, abból az ellenőrzési eljárással össze nem függő feldolgozás nem végezhető. A határidő lejártát követően a bírói és hozzátartozói vagyonyilatkozat személyi és vagyoni részének adatait meg kell semmisíteni, illetve a számítógépes nyilvántartásból törölni kell.
- (2) A közös háztartás megszűnése esetén a hozzátartozó adatai tekintetében az (1) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni.
- (3) A bírói és hozzátartozói vagyonyilatkozatok személyi és vagyoni részeinek megsemmisítéséről a munkáltatói jogkör gyakorlója gondoskodik, aki a vagyonyilatkozatok őrzésére megállapított időtartam leteltekor – a nyilvántartási szám és a kiegészítő kód egyidejű közlésével – haladéktalanul megkeresi az OBH-t az ott kezelt vagyoni részek visszaküldése iránt. Az OBH a vagyonyilatkozatokat a megkeresés beérkezésétől számított 15 napon belül köteles visszaküldeni.
- 203. §** (1) A bíró vagyonyilatkozatába a bíró és a munkáltatói jogkör gyakorlója, a hozzátartozói vagyonyilatkozatba – a reá vonatkozó adatok tekintetében – a bíróval közös háztartásban élő hozzátartozója, továbbá mind a bírói, mind a hozzátartozói vagyonyilatkozatba az e fejezet szerinti ellenőrzési eljárás esetén az OBT tagjai, valamint a szolgálati jogvitával összefüggésben a szolgálati bíróság, illetve a bíróság jogosult betekinteni.
- (2) A vagyonyilatkozatban foglalt adatokról harmadik személynek csak a bíró, illetve – a reá vonatkozó adatok tekintetében – a vele közös háztartásban élő hozzátartozó írásbeli hozzájárulásával adható tájékoztatás.
- (3) A munkáltatói jogkör gyakorlója, valamint az OBT gondoskodik arról, hogy a vagyonyilatkozatot az adatvédelmi szabályoknak megfelelően kezeljék és az abban foglaltakat az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személyeken kívül más ne ismerhesse meg.
- (4) A szolgálati viszony megszűnésekor a vagyonyilatkozatot a bíró részére vissza kell adni. A közös háztartás megszűnése esetén a vagyonyilatkozat reá vonatkozó részét a hozzátartozónak kell visszaadni.
- (5) A vagyonyilatkozat átadására, kezelésére, ellenőrzésére és az abban foglalt adatok védelmére vonatkozó részletes szabályokat az OBH elnöke szabályzatban állapítja meg.

74. Az ellenőrzési eljárás

- 204. §** A vagyonyilatkozatot az átadását követő hatvan napon belül a munkáltatói jogkör gyakorlója a bíró jelenlétében összeveti a legutolsó vagyonyilatkozatával. Ha a vagyongyarapodásra a bírónak a szolgálati viszonyából vagy a munkáltató által ismert más törvényes forrásból származó jövedelme nem ad magyarázatot, a munkáltatói jogkör gyakorlója – a bírói és a hozzátartozói vagyonyilatkozat személyi részeit és az azokhoz csatolt felhatalmazást [199. § (3) és (4) bekezdés] tartalmazó zárt borítékok egyidejű megküldésével – a bírói vagyonyilatkozatok összevetésének napjától számított tizenöt napon belül ellenőrzési eljárást kezdeményez az OBT-nál. Az összevetésről, a bíró meghallgatásáról, illetve az ellenőrzési eljárás kezdeményezéséről jegyzőkönyvet kell felvenni, amelynek egy példányát át kell adni a bírónak.

- 205. §** (1) Az ellenőrzési eljárást az OBT, vagy az általa kijelölt tagja folytatja le.
(2) Ellenőrzési eljárás kezdeményezése esetén, az ellenőrzés lefolytatása céljából a személyi részben feltüntetett adatok segítségével a személyi és a vagyoni rész adatait egymáshoz kell rendelni. Az ellenőrzési eljárást hat hónapon belül be kell fejezni. Az ellenőrzési eljárás befejezését követően a személyi és a vagyoni rész egymáshoz rendelését meg kell szüntetni és a személyi részben foglalt adatokat tartalmazó borítékot a munkáltatói jogkör gyakorlójának vissza kell küldeni, egyidejűleg a személyi rész adatait a számítógépes nyilvántartásból törölni kell.
- 206. §** (1) Az ellenőrzés célja a vagyongyarapodás okának megállapítása. Az OBT vagy az általa kijelölt tagja
a) a bírót, a vele közös háztartásban élő hozzátartozót, valamint más személyeket meghallgathat,
b) szakértőt rendelhet ki,
c) más szervektől, személyektől adatokat szerezhet be.
(2) A meghallgatni kívánt személyek nem kötelesek nyilatkozatot tenni. A bíró meghallgatásának megkísérlése kötelező. A megkeresett személyek, szervek az adatszolgáltatásnak a reájuk vonatkozó jogszabályok szerint kötelesek eleget tenni.
(3) A bíró és – a reá vonatkozó adatok tekintetében – a bíróval közös háztartásban élő hozzátartozója a (2) bekezdésben foglaltak szerint beszerzett adatokba az adatok nyilvántartásának módjától függetlenül jogosult betekinteni.
(4) A (2) bekezdés alapján átvett adatokat – feltéve, hogy az ellenőrzés megállapításai alapján nem indult a bírói szolgálati viszonyból eredő jogvita vagy büntetőeljárás – az ellenőrzési eljárás befejezése után meg kell semmisíteni.
- 207. §** Az OBT az ellenőrzési eljárás megállapításait közli a munkáltatói jogkör gyakorlójával. A munkáltatói jogkör gyakorlója a döntéséről és annak indokairól 15 napon belül tájékoztatja a bírót és az OBT-t. Ha a bíró a munkáltatói jogkör gyakorlójának a 90. § k) pontjára alapított döntését vitatja, jogorvoslatért bírósághoz fordulhat.

75. A Kúria elnökére és az OBH elnökére vonatkozó rendelkezések

- 208. §** (1) A Kúria elnökére és az OBH elnökére a 197–207. §-ban foglalt rendelkezéseket az e §-ban, valamint a 209. és 210. §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.
(2) A Kúria elnöke és az OBH elnöke a megválasztásától számított harminc napon belül az e törvény 4. melléklete szerinti vagyonyilatkozat személyi és vagyoni részének egy-egy példányát zárt borítékban átadja az Országgyűlés elnökének. A zárt borítékok kezeléséről az Országgyűlés összeférhetlenségi ügyekkel foglalkozó bizottsága (a továbbiakban: bizottság) gondoskodik.
(3) Az elnöki megbízás megszűnésekor a vagyonyilatkozatot a Kúria elnöke, illetve az OBH elnöke részére vissza kell adni. A közös háztartás megszűnése esetén a vagyonyilatkozat reá vonatkozó részét a hozzátartozónak vissza kell adni.
- 209. §** (1) Ellenőrzési eljárás kezdeményezése esetén az ellenőrzés lefolytatása céljából a személyi és vagyoni rész adatait egymáshoz kell rendelni. Az ellenőrzési eljárás befejezését követően a személyi és vagyoni rész egymáshoz rendelését meg kell szüntetni.
(2) Az ellenőrzést a bizottság tagjaiból sorsolással létrehozott háromtagú vizsgálóbizottság végzi. Az ellenőrzési eljárás megállapításairól a bizottság tájékoztatja az Országgyűlést.
(3) A vagyonyilatkozattal összefüggésben a munkáltatói jogkör gyakorlóján az Országgyűlést kell érteni.
- 210. §** A Kúria elnökének és az OBH elnökének vagyonyilatkozata – az azonosító adatok kivételével – nyilvános. A vagyonyilatkozat nyilvánosságra hozataláról az Országgyűlés elnöke gondoskodik. A hozzátartozói vagyonyilatkozat nem nyilvános.

76. A Kúriára, az OBH-ba és a minisztériumba beosztott bíróra vonatkozó rendelkezés

- 211. §** A 197–207. § rendelkezéseit kell alkalmazni a Kúriára, az OBH-ba és a minisztériumba beosztott bíróra is, azzal, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója a Kúria elnöke, az OBH elnöke, illetve az igazságügyért felelős miniszter.

XIV. FEJEZET

AZ ÜLNÖK JOGÁLLÁSA ÉS JAVADALMAZÁSA

77. Az ülnök jogállása és választása

- 212. §** (1) Ülnöknek az a büntetlen előéletű, cselekvőképés magyar állampolgár választható meg, aki a 30. évét betöltötte és nem áll közügyektől eltiltás hatálya alatt.
- (2) A katonai büntetőeljárásban eljáró katonai tanácsok ülnökeinek (a továbbiakban: katonai ülnök) megválasztásához az (1) bekezdésben meghatározott feltételeken túl az is szükséges, hogy a jelölt a Magyar Honvédségnél, illetve rendvédelmi szervnél hivatásos szolgálati viszonyban álljon.
- (3) Az ülnök nem lehet tagja pártnak, és politikai tevékenységet nem folytathat.
- 213. §** (1) Az ülnököket a bíróság illetékességi területén lakóhellyel rendelkező nagykorú magyar állampolgárok, a bíróság illetékességi területén működő helyi önkormányzatok és a társadalmi szervezetek – kivéve a pártokat – jelölik.
- (2) A fiatalkorúak büntető ügyeiben eljáró bíróság pedagógus ülnökeit a bíróság illetékességi területén működő alapfokú és középfokú nevelési-oktatási intézmények tantestületei jelölik.
- (3) A katonai ülnököket a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek illetékes parancsnokai – az ott működő érdek-képviselői szervek javaslataira is figyelemmel – jelölik.
- (4) A közigazgatási és munkaügyi bíróság ülnökeit elsősorban a munkavállalók és munkaadók érdek-képviselői szervei jelölik.
- 214. §** (1) A jelölt a jelölés elfogadásáról írásban nyilatkozik. A nyilatkozat a jelölt nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét, lakóhelyét, iskolai végzettségét, szakképzettségét, foglalkozását, munkahelye nevét és címét, havi átlagkeresetét, valamint az aláírását tartalmazza.
- (2) A jelölt a jelölés elfogadását követően haladéktalanul, az ülnökké történő megválasztására jogosult képviselő-testület részére hatósági bizonyítvánnyal igazolja büntetlen előéletét.
- (3) Ha a jelölt a (2) bekezdésben meghatározott igazolási kötelezettségét elmulasztja, ülnökké megválasztani nem lehet.
- (4) Az ülnök megválasztására jogosult képviselő-testület a (2) bekezdésben meghatározott személyes adatokat a jelölt ülnökké történő megválasztásáról meghozott döntésig kezeli.
- (5) Egy jelölt kizárólag egy bírósághoz választható meg ülnökké.
- 215. §** (1) A járásbíróság ülnökeit a bíróság székhelye szerint illetékes helyi önkormányzat, illetve települési nemzeti önkormányzat képviselő-testülete, a törvényszék, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság ülnökeit a megyei, illetve megyei városi képviselő-testület és a területi nemzeti önkormányzatok képviselő-testületei választják meg. A Budapest területén működő járásbíróságok ülnökeit a bíróság illetékességi területe szerinti helyi önkormányzatok és települési nemzeti önkormányzatok képviselő-testületei választják meg. Olyan járásbíróság esetén, amelynek székhelye nem az illetékességi területén helyezkedik el, az ülnököket az illetékességi terület szerinti megyei képviselő-testület és a területi nemzeti önkormányzatok képviselő-testületei választják meg.
- (2) A katonai ülnököket a rendfokozatuknak megfelelő állománygyűlésen választják meg.
- 216. §** (1) Az ülnökök megbízatása – a 217. § (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 4 évre szól.
- (2) Az ülnökök választását a köztársasági elnök tűzi ki.
- (3) Az OBH elnöke megállapítja, hogy a választó szerv melyik bírósághoz hány ülnököt választ.
- 217. §** (1) A korábban megválasztott ülnökök megbízatása az új ülnökválasztástól számított 30 nap elteltével jár le.
- (2) Ha az ülnökök megválasztására a köztársasági elnök által ülnökválasztásra kitűzött időpontban nem kerül sor, a korábban megválasztott ülnökök megbízatása az új ülnökök megválasztásától számított 30 nap elteltével jár le.
- (3) Ha a járásbírósági ülnökök választása eredményeként olyan kevés számú ülnök megválasztására került sor, ami a bíróság működését veszélyezteti, az ülnöki feladatokat a törvényszék elnöke által meghatározott rendben azon törvényszékhez megválasztott ülnökök is elláthatják, amelynek illetékességi területéhez az érintett járásbíróság tartozik.
- (4) Ha a megválasztott ülnökök száma nem éri el az OBH elnöke által megállapított létszámot, az OBH elnöke kezdeményezheti a köztársasági elnöknel a soron kívüli ülnökválasztás kiírását.

- 218. §** (1) A megválasztott ülnök tisztsége gyakorlásának megkezdése előtt bírói esküt tesz.
- (2) Az ülnököt előre megállapított rendben a bíróság elnöke hívja be, és osztja be az ítélező tanácsokba.
- (3) A bíróság elnöke a bírósághoz megválasztott valamennyi ülnök részére évenként legalább egyszer, egyébként akkor, ha ezt az időszerű feladatok megkívánják, értekezletet tart (ülnöki értekezlet).
- 219. §** (1) A bíróság elnöke az ülnököt, annak megbízatása időtartama alatt írásban, a mulasztás jogkövetkezményeinek ismertetésével felhívhatja büntetlen előéletének – a felhívás közlésétől számított 15 munkanapon belüli – igazolására.
- (2) Ha az (1) bekezdésben meghatározott felhívásra az ülnök büntetlen előéletét igazolja, a bíróság az igazolás céljából a bünyügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány kiadása iránti eljárásért megfizetett igazgatási szolgáltatási díjat az ülnök részére megtéríti.
- (3) Ha az ülnök az (1) bekezdésben foglalt felhívásnak nem tesz eleget, a bíróság elnöke az ülnököt ismételten felhívja büntetlen előéletének igazolására, egyben tájékoztatja az igazolás elmulasztásának jogkövetkezményeiről.
- (4) Ha
- a) az ülnök a (3) bekezdésben meghatározott ismételt felhívás kézhezvételétől számított 15 munkanapon belül igazolási kötelezettségének nem tesz eleget, és nem bizonyítja, hogy a kötelezettség elmulasztása rajta kívül álló ok következménye vagy
- b) a bíróság elnöke az ülnök büntetett előéletének tényét az igazolás céljából a bünyügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány tartalma alapján megállapítja,
- a bíróság elnöke az ülnököt megválasztó képviselő-testületnél kezdeményezi az ülnök megbízatásának megszüntetését, és ezzel egyidejűleg a megbízatás megszüntetése kezdeményezésének tényét az ülnökkel közli.
- (5) A (4) bekezdésben meghatározott közlés napjától az ülnök az ítélezési tevékenységét nem gyakorolhatja.
- (6) Az (1)–(3) bekezdés alapján megismert személyes adatokat a bíróság elnöke és az ülnököt megválasztó képviselő-testület az ülnöki megbízatás megszűnéséig kezeli.

78. Az ülnök megbízatásának megszűnése

- 220. §** (1) Az ülnök megbízatása megszűnik:
- a) az ülnök halálával,
- b) a megbízatásának lejártával,
- c) ha a 212. § (1) bekezdésében foglalt feltételek valamelyike már nem áll fenn,
- d) a 70. év betöltésével,
- e) lemondással,
- f) ha a 219. § (4) bekezdésében meghatározott esetben az ülnököt megválasztó képviselő-testület az ülnököt visszahívja.
- (2) A katonai ülnök megbízatása – a nyugállományba helyezést kivéve – akkor is megszűnik, ha a szolgálati viszonya megszűnt.
- (3) Az ülnök a képviselő-testülethez intézett írásbeli nyilatkozatával lemondhat megbízatásáról.
- (4) A lemondó nyilatkozat érvényességéhez a képviselő-testület elfogadó nyilatkozata nem szükséges.
- (5) A lemondásról a képviselő-testület az illetékes bíróság elnökét haladéktalanul értesíti, a lemondás bejelentésének napjától az ülnök az ítélezési tevékenységét nem gyakorolhatja.
- (6) Az (1) bekezdés c), d) és f) pontjában írt esetben az ülnöki megbízatás megszűnését a képviselő-testület határozattal állapítja meg, és erről az illetékes bíróság elnökét haladéktalanul értesíti.

79. Az ülnök javadalmazása

- 221. §** (1) A munkaviszonyban, kormánytisztviselői, közszolgálati vagy közalkalmazotti jogviszonyban, a fegyveres szerveknél és a Magyar Honvédségnél szolgálati viszonyban, vagy foglalkoztatásra irányuló más jogviszonyban (szövetkezetnél munkaviszony jellegű jogviszonyban [2006. évi X. törvény 56. § (2) bekezdés] stb.) álló ülnököt ülnöki működésének időtartamára a távolléti díja illeti meg.
- (2) Ha valamely jogszabályban biztosított juttatáshoz való jogosultság, illetve annak mértéke meghatározott munkateljesítménytől vagy a munkában eltöltött napok számától függ, az ülnöki működés időtartamát munkában töltött időként kell számításba venni.

- (3) Az (1) bekezdésben meghatározott jogviszonyokban nem álló, vagy az ülnöki működése idejére munkabérben (díjazásban) nem részesülő ülnököt tiszteletdíj illeti meg. A tiszteletdíj mértéke az ülnök működésének minden napjára a bírói illetményalap egy munkanapra eső összegének a 25 százaléka.
- (4) Ha a távolléti díj az (1) bekezdés szerinti esetben nem éri el a (3) bekezdésben meghatározott tiszteletdíj arányos részét, azt a tiszteletdíj összegéig ki kell egészíteni.
- (5) Az ülnök a hivatalos kiküldetésével járó költségeket a bírókra irányadó rendelkezések megfelelő alkalmazásával számolhatja el.

XV. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- 222. §** A bírák szolgálati viszonyára az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 3. §-ának (1)–(4) bekezdését, 4. §-át, 5. §-át, 6–12. §-át, 15. §-át, 18–19/A. §-át, 21–28. §-át, 74. §-át, 76. §-ának (6)–(8) bekezdését, 76/B. §-ának (1)–(2) bekezdését, 78/A. §-át, 79. § (2) bekezdését, 84/A. § (1) bekezdés a) pontját és (2) bekezdését, 85. §-át, 90. §-ának (1)–(4) bekezdését, 93. § (3) bekezdését, 97–98. §-ait, 107. §-át, 122. §-át, 123. §-ának (1) bekezdését, 125. §-át, 130. §-ának (2) bekezdését, 132. §-ának (2) bekezdését, 133. §-át, 134. § (1)–(3) bekezdését, (4) bekezdésének első mondatát, továbbá (5)–(11) bekezdését, 135–140/A. §-át, 142/A. §-át, 151. §-ának (2) és (4) bekezdését, 151/A. §-ának (1)–(2) és (5)–(6) bekezdését, 152. §-át, 153. §-ának (1) bekezdését, 154. §-ának (1) bekezdése első és harmadik mondatát, 155–157. §-át, 158. §-ának (1) bekezdése első mondatát és (2)–(3) bekezdését, 159–164. §-át, 202. § (2) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.
- 223. §** Az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a katonai bíró szolgálati viszonyára a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény rendelkezéseit is megfelelően alkalmazni kell azzal az eltéréssel, hogy a katonai bíró bármilyen illetményre és a jubileumi jutalomra e törvény alapján jogosult, és fegyelmi felelősségre vonására kizárólag e törvény alapján kerülhet sor.
- 224. §** A köztársasági elnöknek az e törvénnyel a hatáskörébe utalt döntéséhez ellenjegyzés nem szükséges.
- 225. §** (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a tartós külszolgálatot ellátó bírónak az e törvény szerinti javadalmazásán kívüli egyéb juttatásait – az OBH elnöke véleményének kikérésével – rendeletben állapítsa meg.
- (2) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy
- a) a pályaaalkalmassági vizsgálat szempontjait, módját és eljárását az egészségügyért felelős miniszterrel egyetértésben – az OBH elnöke véleményének kikérésével –,
 - b) a bírák igazolványára vonatkozó szabályokat,
 - c) a bírói pályázati eljárás részletes szabályait, a bírói állaspályázatok elbírálását, valamint a pályázati rangsor kialakítása során figyelembe vehető szempontokhoz rendelhető pontszámokat – az OBH elnöke véleményének kikérésével –
- rendelettel állapítsa meg.
- 226. §** (1) E törvény – a (2) és (3) bekezdésben foglaltak kivételével – 2012. január 1-jén lép hatályba.
- (2) E törvény 173. § (2) bekezdés b) pontja és 178. §-a 2013. január 1-jén lép hatályba.
- (3) E törvény 233. § e) pontja 2012. március 8-án lép hatályba.
- 227. §** (1) Az e törvény hatálybalépését megelőzően hivatalt betöltött volt legfelsőbb bírósági elnökre a köztársasági elnök, a miniszterelnök, az Országgyűlés elnöke, az Alkotmánybíróság elnöke és a Legfelsőbb Bíróság elnöke tiszteletdíjáról és juttatásairól szóló 2000. évi XXXIX. törvény rendelkezéseit annyiban kell alkalmazni, hogy a köztársasági elnök, a miniszterelnök, az Országgyűlés elnöke, az Alkotmánybíróság elnöke és a Legfelsőbb Bíróság elnöke tiszteletdíjáról és juttatásairól szóló 2000. évi XXXIX. törvény 26. § (1) bekezdése és 22. § (1) bekezdése szerinti juttatásra jogosult, ha e törvény hatálybalépéséig az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, és a juttatást kérelmezte.
- (2) A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény alapján a 2011. évre járó külön juttatást 2012. január 31-ig kell kifizetni.

- (3) Azon bírák részére, akiknek e törvény 174. § (2) és (3) bekezdése alapján 2012. január 1-jét követően címpótlék jár, a címpótlékot első ízben a 2012. április hónapra járó illetmény kifizetésével egyidejűleg kell kifizetni. A 2012. január, február és március hónapra járó elmaradt címpótlékot a 2012. április hónapra járó illetmény kifizetésével egyidejűleg kell kifizetni.
- (4) Az e törvény 184. § (3)–(5) bekezdésének figyelembevételével megállapított jubileumi jutalmat első ízben 2013. január 31. napjáig kell kifizetni.

228. § (1) Ahol e törvény járásbírósról, járásbírósi vezetőről, illetve járásbírósi bíróról rendelkezik, azon 2012. december 31. napjáig városi, valamint kerületi (együtt: helyi) bíróságot, városi, valamint kerületi (együtt: helyi) bírósági vezetőt, illetve városi, valamint kerületi (együtt: helyi) bírósági bírót kell érteni.

(2) 2012. december 31. napjáig a munkaügyi bíróságra, munkaügyi bírósági vezetőre, valamint a munkaügyi bírósági bíróra e törvénynek a járásbírósról, járásbírósi vezetőre, valamint járásbírósi bíróra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) Ahol e törvény alügyészről rendelkezik, azon a 2012. január 1-jét megelőzően ügyészségi titkárként ügyészségi szolgálati viszonyban álló személyt kell érteni.

229. § (1) 2012. január 1-jétől az OIT Hivatalába beosztott bíró beosztása a beosztásról szóló határozatban foglaltak szerint az OBH-ba való beosztásnak tekintendő.

(2) 2012. január 1-jétől a Legfelsőbb Bíróságra beosztott bíró beosztása a beosztásról szóló határozatban foglaltak szerint a Kúriára való beosztásnak tekintendő.

(3) 2012. január 1-jétől a minisztériumba beosztott bíró beosztása a beosztásról szóló határozatban foglaltak szerint változatlanul a minisztériumba való beosztásnak tekintendő.

(4) A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény alapján kiírt és 2011. december 31-jéig még le nem zárult pályázati eljárásokat 2012. január 1-jét követően akként kell folytatni, hogy a már teljesedésbe ment pályázati eljárási cselekményeket nem kell megismételni, azonban a pályázati eljárás során teendő további intézkedéseket e törvény alapján kell fogyanatosítani. A helyi bíróságra kiírt pályázatokat a helyi bíróságra, a munkaügyi bíróságra kiírt pályázatokat a munkaügyi bíróságra, a megyei bíróságra kiírt pályázatokat a törvényszékre, az ítélőtáblára kiírt pályázatokat az ítélőtáblára, a Legfelsőbb Bíróságra kiírt pályázatokat a Kúriára kiírt pályázatként kell lefolytatni.

(5) A szolgálati bíróság 2012. január 1. napját megelőzően megválasztott tagjainak megbízatása a megválasztásukkor meghatározott időtartamra szól.

230. § (1) E törvény rendelkezéseit a felső korhatárt 2013. január 1-jét megelőzően betöltött bírák esetében a (2) és (3) bekezdésben foglalt eltéréssel kell alkalmazni.

(2) Ha a bíró a felső korhatárt 2012. január 1-jét megelőzően betöltötte, a felmentési idejének kezdő időpontja 2012. január 1., záró időpontja 2012. június 30., és a bírói tisztség 2012. június 30. napjával szűnik meg. A felmentésre vonatkozó előterjesztést olyan időpontban kell megtenni, hogy a felmentésre vonatkozó határozat legkésőbb 2012. június 30-án meghozatalra kerülhessen.

(3) Ha a bíró a felső korhatárt a 2012. január 1. és 2012. december 31. közötti időszakban tölti be a felmentési idejének kezdő időpontja 2012. július 1., záró időpontja 2012. december 31., és a bírói tisztség 2012. december 31. napjával szűnik meg. A felmentésre vonatkozó előterjesztést olyan időpontban kell megtenni, hogy a felmentésre vonatkozó határozatot legkésőbb 2012. december 31-én meg lehessen hozni.

231. § A 25. § (3) bekezdését a részmunkaidőben történő foglalkoztatásnak az egyes munkaügyi tárgyú és más kapcsolódó törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2011. évi CV. törvény hatálybalépését követően ledolgozott időtartama tekintetében kell alkalmazni.

232. § Az OBH elnöke e törvény hatályba lépésétől számított 1 éven belül felülvizsgálja az Országos Igazságszolgáltatási Tanács által a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény 24. § (5) bekezdése alapján az együttalkalmazási tilalom alól adott felmentéseket.

233. § E törvény

- a) az UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a szülői szabadságról kötött keretmegállapodásról szóló, 1996. június 3-i 96/34/EK tanácsi irányelvnek,
 - b) az UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a részmunkaidős foglalkoztatásról kötött keretmegállapodásról szóló, 1997. december 15-i 97/81/EK tanácsi irányelvnek,
 - c) az ESZSZ, az UNICE és a CEEP által a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodásról szóló, 1999. június 28-i 1999/70/EK tanácsi irányelvnek,
 - d) a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló, 2003. november 4-i 2003/88/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
 - e) a BUSINESSEUROPE, az UEAPME, a CEEP és az ESZSZ által a szülői szabadságról kötött felülvizsgált keretmegállapodás végrehajtásáról és a 96/34/EK hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. március 8-i 2010/18/EU tanácsi irányelvnek
- való megfelelést szolgálja.

- 234. §** Az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény a következő 120. §-sal egészül ki:
- „120. § (1) A munkáltatói jogkör gyakorlója – a központi költségvetésről szóló törvény vonatkozó költségvetési fejezetében meghatározott személyi juttatások kiemelt előirányzatán belül – az igazságügyi alkalmazott részére képzettségi pótlékot állapíthat meg felsőfokú iskolarendszerű képzésben, továbbképzésben szerzett szakképesítés, szakképzettség, továbbá doktori (PhD) vagy ennél magasabb tudományos fokozat elnyerése esetén, ha a megszerzett ismeretek a munkaköre ellátásánál vagy a feladatainak teljesítése során közvetlenül hasznosíthatók.
- (2) A képzettségi pótlék összege az illetményalap tíz százalékától harminc százalékáig terjedhet.
- (3) Ha az igazságügyi alkalmazott a munkáltatóval kötött tanulmányi szerződés alapján pénzügyi támogatást kap a képzettség megszerzéséhez, a képzettségi pótlékra addig nem jogosult, amíg a havonta fizethető pótlék összege nem éri el a tanulmányi szerződés alapján számára nyújtott pénzügyi támogatás mértékét.”

- 235. §** (1) Az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény 122. §-a a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:
- „(3) Kiváló munkavégzés esetén és igazságügyi szolgálati jogviszonyban eltöltött legalább tíz év után az I. fizetési osztályba tartozó igazságügyi alkalmazottnak „főtanácsos” cím adományozható.
- (4) A címmel az illetményalap tizenöt százalékának megfelelő összegű címpótlék jár havonta. A címpótlék alapilletmény jellegű.”
- (2) Az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény 3. számú melléklete helyébe e törvény 6. melléklete lép.

- 236. §** (1) Hatályát veszti a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény.
- (2) Hatályát veszti az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény 2. § (5) bekezdése.
- (3) Hatályát veszti az Európai Parlament magyarországi képviselőinek jogállásáról szóló 2004. évi LVII. törvény 6. § (5) bekezdése.
- (4) E törvény 234. §-a és 235. §-a, továbbá e törvény 6. melléklete 2012. január 2-án hatályát veszti.

- 237. §** (1) E törvény 1–4. alcíme, III. Fejezete, 19–22. alcíme, 25–30. alcíme, V–X. Fejezete, XII. Fejezete, XIII. Fejezete, 223. §-a, 224. §-a, valamint 226–233. §-a, továbbá 236. §-a az Alaptörvény 25. cikk (7) bekezdése, valamint 26. cikk (1) és (2) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.
- (2) E törvénynek más jogszabályban alkalmazandó rövid megjelölése: Bjt.

Dr. Schmitt Pál s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

*1. melléklet a 2011. évi CLXII. törvényhez***A bírák személyi nyilvántartásának adatköre**

1. Személyi adatok:
 - a) nyilvántartási szám
 - b) név (nőknél a leánykori név is),
 - c) születési hely és idő,
 - d) anyja neve,
 - e) lakóhely,
 - f) családi állapot,
 - g) házastárs neve,
 - h) gyermekei neve és születési ideje.
2. Végzettség, képzettség:
 - a) a legmagasabb iskolai végzettség (több végzettség esetén valamennyi)
 - b) szakvizsga és szaktanfolyam megnevezése és időpontja,
 - c) szakképzettség,
 - d) jelenleg folytatott tanulmányok megnevezése,
 - e) tudományos fokozat,
 - f) idegennyelv-ismeret,
 - g) a szervezett kötelező képzéseken elért eredmény és a fakultatív képzéseken való részvétel.
3. Katonai szakképzettség száma, katonai rendfokozat.
4. A bírói szolgálati viszonnal kapcsolatos adatok:
 - a) a bírói kinevezés időpontja
 - b) a beszámított szolgálati idő kezdete,
 - c) a szolgálati időbe beszámított korábbi tevékenységek és a vonatkozó munkahelyek megnevezése, a belépés és kilépés időpontjai, a beosztások (munkakörök) megjelölése és a beszámított jogviszonyok megszűnésének jogcímei,
 - d) az erkölcsi bizonyítvány száma és kelte,
 - e) a szolgálati helyek (időtartam kezdete és vége),
 - f) beosztások (időtartam kezdete és vége),
 - g) elektronikus aláírásra jogosultság (időtartam kezdete és vége),
 - h) vezetői munkakörök (időtartam kezdete és vége),
 - i) szakterületek (időtartam kezdete és vége),
 - j) FEOR szám.
5. Illetmény:
 - a) a fizetési fokozat megjelölése, annak összege és a besorolás időpontja, a következő kötelező előresorolás időpontja,
 - b) a beosztási pótlék megnevezése és összege,
 - c) a vezetői pótlék megnevezése és összege,
 - d) az egyéb folyósított pótlékok megnevezése és összege,
 - e) az összilletmény összege.
6. A tárgyévben kapott jubileumi jutalom, egyéb javadalmazások, kedvezmények és költségtérítések megnevezése, összegei és egyéb adatai.
7. A más kereső foglalkozás megnevezése.
8. A korábbi értékelés időpontjai és az összefoglaló vélemények szerinti minősítések.
9. A kitüntetések és egyéb elismerések megnevezése és az adományozás időpontja.
10. A hatályos fegyelmi büntetésre vonatkozó adatok.

11. A munkából való távollétek jogcíme és időtartama.
12. A bírói szolgálati viszony megszűnésének jogcíme, időpontja, a végkielégítésre vonatkozó adatok.

Megjegyzés: A bíró nyilvántartási száma a bíró szolgálati helyére és beosztására utal, továbbá a szolgálati helyen belüli azonosításra szolgál.

2. melléklet a 2011. évi CLXII. törvényhez

A bírák alapilletménye a különböző fizetési fokozatokban

	A	B
1.	Fizetési fokozatok	Szorószámok
2.	1.	1,00
3.	2.	1,10
4.	3.	1,20
5.	4.	1,25
6.	5.	1,30
7.	6.	1,35
8.	7.	1,40
9.	8.	1,45
10.	9.	1,50
11.	10.	1,55
12.	11.	1,60
13.	12.	1,65
14.	13.	1,70
15.	14.	1,75

3. melléklet a 2011. évi CLXII. törvényhez

A vezetői pótlék a bírói illetményalap százalékában

	A	B
1.	A vezetői munkakörök	Százalék
2.	A Kúria elnökhelyettese	80
3.	Az ítélőtábla elnöke A Kúria kollégiumvezetője A Fővárosi Törvényszék elnöke	60
4.	Az ítélőtábla elnökhelyettese A Kúria kollégiumvezető-helyettese A törvényszék elnöke	50
5.	A Kúria tanácselnöke Az ítélőtábla kollégiumvezetője A Fővárosi Törvényszék elnökhelyettese	45
6.	Az ítélőtábla kollégiumvezető-helyettese	40
7.	Az ítélőtábla tanácselnöke A Fővárosi Törvényszék kollégiumvezetője A törvényszék elnökhelyettese	35

8.	A Fővárosi Törvényszék kollégiumvezető-helyettese A törvényszék kollégiumvezetője A nagyobb járásbíróság elnöke	30
9.	A törvényszék kollégiumvezető-helyettese A törvényszék tanácselnöke A törvényszék csoportvezetője A nagyobb járásbíróság elnökhelyettese A kisebb járásbíróság elnöke	25
10.	A törvényszék csoportvezető-helyettese A nagyobb járásbíróság csoportvezetője	20
11.	A nagyobb járásbíróság csoportvezető-helyettese A kisebb járásbíróság elnökhelyettese	15

4. melléklet a 2011. évi CLXII. törvényhez

VAGYONNYILATKOZAT**SZEMÉLYI RÉSZ****A nyilatkozatot adó személyi adatai**

A bíró

neve:

szül. ideje: szül. helye:

anyja neve:

állandó lakásának címe:

munkáltató megnevezése, címe:

nyilvántartási száma:

A bíróval közös háztartásban élő házas-, illetve élettárs

neve:

szül. ideje: szül. helye:

anyja neve:

állandó lakásának címe:

A bíróval közös háztartásban élő gyermek

neve:

szül. ideje: szül. helye:

anyja neve:

állandó lakásának címe:

(nyilvántartási szám)

VAGYONI RÉSZ**I. Rész**

A nyilatkozatot adó éves jövedelme: év Ft.
 év Ft.
 év Ft.

II. Rész**Vagyoni nyilatkozat****A) Ingatlanok****1. Lakástulajdon és lakótelek-tulajdon (vagy állandó, illetve tartós használat, haszonélvezeti jog):**

a) címe: város/község út/utca hsz.
 alapterülete: m², tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

b) címe: város/község út/utca hsz.
 alapterülete: m², tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

c) címe: város/község út/utca hsz.
 alapterülete: m², tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

2. Üdültulajdon és üdülőtelek-tulajdon (vagy állandó, illetve tartós használat, haszonélvezeti jog):

a) címe: város/község út/utca hsz.
 alapterülete: m², tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

b) címe: város/község út/utca hsz.
 alapterülete: m², tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

c) címe: város/község út/utca hsz.
 alapterülete: m², tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

3. Egyéb, nem lakás céljára szolgáló épület-(épületrész-)tulajdon (vagy állandó használat, haszonélvezeti jog):

a) megnevezése (zártkerti építmény, műhely, üzlet, műterem, rendelő, garázs stb.):
 címe: város/község út/utca hsz.
 alapterülete: m², tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

b) megnevezése:
 címe: város/község út/utca hsz.
 alapterülete: m², tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

c) megnevezése:
 címe: város/község út/utca hsz.
 alapterülete: m², tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

d) megnevezése:
 címe: város/község út/utca hsz.
 alapterülete: m², tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

4. Termőföldtulajdon (vagy állandó használat, haszonélvezeti jog):

a) megnevezése:
 címe: város/község hrsz., alapterülete: m²,
 művelési ága: tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

b) megnevezése:
 címe: város/község hrsz., alapterülete: m²,
 művelési ága: tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

c) megnevezése:
 címe: város/község hrsz., alapterülete: m²,
 művelési ága: tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

d) megnevezése:
 címe: város/község hrsz., alapterülete: m²,
 művelési ága: tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

B) Nagy értékű ingóságok

1. Gépjárművek:

a) személygépkocsi: típus rendszám
 a szerzés ideje, jogcíme:
 típus rendszám
 a szerzés ideje, jogcíme:
 típus rendszám
 a szerzés ideje, jogcíme:

- b) tehergépjármű, autóbusz: típus rendszám
a szerzés ideje, jogcíme:
..... típus rendszám
a szerzés ideje, jogcíme:
..... típus rendszám
a szerzés ideje, jogcíme:
2. Védett műalkotás, védett gyűjtemény:
- a) egyedi alkotások:
- alkotó cím nyilvántartási szám
a szerzés ideje, jogcíme:
..... alkotó cím nyilvántartási szám
a szerzés ideje, jogcíme:
..... alkotó cím nyilvántartási szám
a szerzés ideje, jogcíme:
- b) gyűjtemény
- megnevezés db nyilvántartási szám
a szerzés ideje, jogcíme:
..... megnevezés db nyilvántartási szám
a szerzés ideje, jogcíme:
..... megnevezés db nyilvántartási szám
a szerzés ideje, jogcíme:
3. Egyéb, darabonként vagy készletenként (gyűjteményenként) a mindenkori köztisztviselői illetményalap tízszeres összegét meghaladó értékű ingóság:
- a) megnevezés azonosító adat
a szerzés ideje, jogcíme:
- b) megnevezés azonosító adat
a szerzés ideje, jogcíme:
- c) megnevezés azonosító adat
a szerzés ideje, jogcíme:
- d) megnevezés azonosító adat
a szerzés ideje, jogcíme:
- e) megnevezés azonosító adat
a szerzés ideje, jogcíme:
4. Értékpapírban elhelyezett megtakarítás (részvény, kötvény, részjegy, kincstárjegy, vagyonjegy stb.):
- megnevezés szám érték
..... megnevezés szám érték
..... megnevezés szám érték
..... megnevezés szám érték
..... megnevezés szám érték
5. Takarékbetétben elhelyezett megtakarítás:
- pénzüintézet betétkönyv száma összeg
..... pénzüintézet betétkönyv száma összeg
..... pénzüintézet betétkönyv száma összeg
..... pénzüintézet betétkönyv száma összeg
..... pénzüintézet betétkönyv száma összeg

6. A mindenkori köztisztviselői illetményalap tízszeres összegét meghaladó készpénz:

..... Ft

7. Az összességében a mindenkori köztisztviselői illetményalap tízszeres összegét meghaladó pénzügyi számlakövetelés vagy más, szerződés alapján fennálló pénzkövetelés:

..... pénzügyi számla	 számlaszám	 összeg
..... pénzügyi számla	 számlaszám	 összeg
..... pénzügyi számla	 számlaszám	 összeg
..... pénzügyi számla	 számlaszám	 összeg
..... pénzügyi számla	 számlaszám	 összeg

A pénzkövetelés jogcíme	A kötelezett neve, lakcíme	A követelés összege	A szerződés (követelés)	
			kelte	lejárat ideje

8. Más, jelentősebb értékű – közölni kívánt – vagyontárgyak, ha azok együttes értéke a mindenkori köztisztviselői illetményalap tízszeres összegét meghaladja:

.....	megnevezés		azonosító adat
.....	megnevezés		azonosító adat
.....	megnevezés		azonosító adat
.....	megnevezés		azonosító adat
.....	megnevezés		azonosító adat

III. Rész

Ebbe a rovatba kérjük feltüntetni a pénzügyi számlával, magánszemélyekkel szemben esetlegesen fennálló tartozásait

1. Pénzügyi számlával szemben:

A hitel megnevezése	A tartozás összege	A tartozás	
		kelte	lejárat ideje

2. Magánszemélyekkel szemben (feltéve, ha a hitelező magánszemély írásban hozzájárult e pontban meghatározott adatai közzétételéhez):

A hitelező neve, lakcíme	A tartozás összege	A tartozás	
		kelte	lejárat ideje

IV. Rész

Egyéb közlendők

Gazdasági érdekeltségi nyilatkozat

1. Gazdasági társaságban (közkereseti társaság, betéti társaság, közös vállalat, korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság), kooperációs társaságban vagy szövetkezetben fennálló tisztsége (a társaság vezető tisztségviselője, felügyelő bizottságának tagja, könyvvizsgálója) vagy érdekeltsége:

I.

1. cégbejegyzés száma:
2. gazdasági társaság neve, formája:
3. székhelye:
4. az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, Bt. esetén beltag/kültag stb.):
.....
5. a tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya:%
6. a tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya:%
7. nyereségből való részesedése:%
8. a gazdasági társaságban viselt tisztsége:

II.

1. cégbejegyzés száma:
2. gazdasági társaság neve, formája:
3. székhelye:
4. az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, Bt. esetén beltag/kültag stb.):
.....
5. a tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya:%
6. a tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya:%
7. nyereségből való részesedése:%
8. a gazdasági társaságban viselt tisztsége:

III.

1. cégbejegyzés száma:
2. gazdasági társaság neve, formája:
3. székhelye:
4. az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, Bt. esetén beltag/kültag stb.):
.....
5. a tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya:%
6. a tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya:%
7. nyereségből való részesedése:%
8. a gazdasági társaságban viselt tisztsége:

IV.

1. cégbejegyzés száma:
2. gazdasági társaság neve, formája:
3. székhelye:
4. az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, Bt. esetén beltag/kültag stb.):
.....
5. a tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya:%
6. a tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya:%
7. nyereségből való részesedése:%
8. a gazdasági társaságban viselt tisztsége:

V.

1. cégbejegyzés száma:
2. gazdasági társaság neve, formája:
3. székhelye:
4. az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, Bt. esetén beltág/kültág stb.):
.....
5. a tulajdoni érdekeltség keletkezésekor aránya:%
6. a tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya:%
7. nyereségből való részesedése:%
8. a gazdasági társaságban viselt tisztsége:

Kelt: év hó nap

.....
aláírás

(csak munkáltatónak átadott példányon)

5. melléklet a 2011. évi CLXII. törvényhez

A pályázati eljárás és a bírói értékelés során vizsgálandó kompetenciák

A pályázati eljárás és a bírói értékelés során vizsgálandó kompetenciák:

1. döntési képesség,
2. együttműködési képesség,
3. elemző gondolkodás,
4. előrelátás,
5. fegyelmezettség,
6. felelősségtudat,
7. határozottság,
8. igényesség,
9. integritás,
10. kommunikáció,
11. konfliktuskezelés,
12. kreativitás,
13. magabiztosság, határozottság,
14. önállóság,
15. probléma- és helyzetelemzés,
16. problémamegoldás,
17. szakmai ismeretek alkalmazása,
18. szervező és tervező képesség,
19. szóbeli, írásbeli kommunikációs készség,
20. tárgyilagosság.

6. melléklet a 2011. évi CLXII. törvényhez

„3. melléklet az 1997. évi LXVIII. törvényhez

A bírósági titkár és a bírósági fogalmazó alapilletménye

Fizetési osztály	Fizetési fokozatok és a szorzószámok (az illetményalap = 1)			
	1.	2.	3.	4.
I. osztály: bírósági titkár	0,7 (0–2 év)	0,8 (3–4 év)	0,9 (5–6 év)	1 (7 évtől)
II. osztály: bírósági fogalmazó	0,38	0,41	0,44	0,47

„

2011. évi CLXIII. törvény az ügyészségről*

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

- 1. §** (1) Az ügyészség az igazságszolgáltatás közreműködőjeként érvényesíti az állam büntetőigényét a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározott feltételek szerint; irányítja, felügyeli, illetve elvégzi a vádat előkészítő nyomozási eljárást, képviseli a közvádat a bírósági eljárásban, felügyeletet gyakorol a büntetés-végrehajtás törvényessége felett.
- (2) Az ügyészség a közérdek védelme érdekében közreműködik annak biztosításában, hogy mindenki betartsa a törvényeket. A jogszabályok megsértése esetén – törvényben meghatározott esetekben és módon – fellép a törvényesség érdekében. Ha törvény másként nem rendelkezik, fellépésre akkor köteles, ha a törvényt sértés megszüntetésére hivatott szerv az Alaptörvényben, valamint törvényben és más jogszabályban vagy közjogi szervezetszabályozó eszközben meghatározott kötelezettsége ellenére a szükséges intézkedést nem teszi meg, vagy ha a törvényt sértésből eredő jogsérelem elhárítása érdekében azonnali ügyészi intézkedésre van szükség.
- 2. §** (1) Az 1. §-ban megjelölt feladatok teljesítése érdekében az ügyészség
- a büntetőeljárásról szóló törvényben (a továbbiakban: büntetőeljárási törvény) meghatározott ügyekben nyomoz (ügyészségi nyomozás);
 - felügyel arra, hogy a nyomozó hatóság az önállóan végzett nyomozást a törvény rendelkezéseit megtartva végezze (nyomozás feletti felügyelet);
 - törvényben meghatározott egyéb jogokat gyakorol a nyomozással összefüggésben;
 - közzététélként gyakorolja a vádemelés közhatalmi jogkörét; a bírósági eljárásban képviseli a vádat, továbbá gyakorolja a büntetőeljárási törvényben számára biztosított jogorvoslati jogokat;
 - törvényességi felügyeletet lát el a büntetések, a mellékbüntetések, az intézkedések, a személyi szabadságot elvonó és azt korlátozó eljárási kényszerintézkedések, az utógondozás, valamint a bűnügyi, a szabálysértési és a körözési nyilvántartás végrehajtásáról szóló jogszabályi rendelkezések megtartása felett, továbbá közreműködik a büntetés-végrehajtási bíró eljárásában;
 - közreműködik abban, hogy a bírósági eljárásban a törvényeket helyesen alkalmazzák (az ügyész részvétele a bíróságok polgári, munkaügyi, közigazgatási és gazdasági jogi peres és nemperes eljárásaiban);
 - elősegíti, hogy a hatósági jogkört gyakorló, illetve bíróságon kívüli jogvitát intéző szervek a jogszabályok rendelkezéseit megtartsák;

* A törvényt az Országgyűlés a 2011. november 28-i ülésnapján fogadta el.

- h) kiemelt figyelmet fordít a kiskorúak által és sérelmükre elkövetett bűncselekmények üldözésére, a fiatalkorúak ellen indult szabálysértési és büntetőeljárás különös szabályainak betartására; törvényben meghatározott esetekben közreműködik a kiskorúak jogainak érvényre juttatásában és eljárást kezdeményez a szükséges gyermekvédelmi intézkedések megtétele érdekében;
 - i) ellátja a nemzetközi szerződésekből, különösen a jogsegély kérésével és nyújtásával összefüggésben rá háruló feladatokat;
 - j) teljesíti Magyarországnak az Eurojustban való részvételével kapcsolatos feladatokat;
 - k) ellátja a tevékenysége körében okozott jogsértések és károk megtérítése miatt indított perekben való képviselői feladatokat.
- (2) A törvényben meghatározott feladatokat a legfőbb ügyész közvetlenül vagy az illetékes ügyész útján látja el.

- 3. §**
- (1) Az ügyészség független, csak a törvényeknek alárendelt önálló alkotmányos szervezet.
 - (2) Az ügyészség az Alaptörvényben és a törvényekben meghatározott feladatait a döntésért felelős ügyészségi alkalmazott személyének megállapítását biztosító, alá-fölrendeltségen alapuló szervezeti rendben végzi.
 - (3) A legfőbb ügyész sem közvetlenül, sem közvetve nem utasítható valamely meghatározott tartalmú egyedi döntés meghozatalára vagy megváltoztatására.
 - (4) Az ügyészi tevékenységgel összefüggésben az ügyész jogait és kötelességeit csak törvény állapíthatja meg.
 - (5) A legfőbb ügyészt és az ügyészeket az országgyűlési képviselővel azonos mentelmi jog illeti meg.
 - (6) A legfőbb ügyészre az országgyűlési képviselők mentelmi jogával kapcsolatos eljárási szabályokat kell alkalmazni. A mentelmi jog felfüggesztése tárgyában az Országgyűlés a jelen lévő képviselők kétharmadának szavazatával dönt, a mentelmi jog megsértése esetén a szükséges intézkedést az Országgyűlés elnöke teszi meg.
 - (7) Az ügyész mentelmi jogának felfüggesztése tárgyában a legfőbb ügyész dönt, mentelmi jogának megsértése esetén a szükséges intézkedést a legfőbb ügyész teszi meg.

- 4. §**
- (1) Mindenki köteles biztosítani, hogy az ügyészek a részükre jogszabályban megállapított jogokat akadálytalanul gyakorolhassák.
 - (2) Ha törvény az ügyésznek utasítási jogkört biztosít, az utasított szervek az utasításnak kötelesek eleget tenni.
 - (3) Az ügyész feladat- és hatásköreinek ellátása során a bíróságok és más bíróságon kívüli jogalkalmazó szervek eljárásaiban keletkezett iratokba, az általuk vezetett nyilvántartásokba korlátozás nélkül betekinthez, az iratokból másolatot, a nyilvántartásokból adatszolgáltatást kérhet. Adatok és iratok szolgáltatása érdekében az ügyész más közhatalmat gyakorló szerveket, gazdálkodó és más szervezeteket megkereshet. A megkeresett szerv vezetője a megkeresésnek az ügyész által megjelölt határidőben köteles eleget tenni. Adatok és iratok büntetőeljárás során történő beszerzésére a büntetőeljárási törvény rendelkezései az irányadók.
 - (4) Az ügyész eljárása során az eljárással érintett szerv, személy rendelkezése alatt álló területre, helyiségbe – ha törvény vagy törvény felhatalmazása alapján jogszabály másként nem rendelkezik – igazolványa felmutatásával beléphet.
 - (5) Az ügyész szakértőt vehet igénybe, ha különleges szakértelemre is szükség van az ügy megítélése szempontjából bizonyítandó tény megállapításához.

- 5. §**
- (1) Az ügyész a tudomására jutott jogsértés vagy jogszabálysértő mulasztás miatt jogszabályban megállapított feltételek fennállása esetén büntető, fegyelmi, szabálysértési, illetve hatósági eljárást, büntetés-végrehajtási ügyekben kártérítési eljárást is kezdeményez. A kezdeményezés címzettje érdemi döntésének egy példányát köteles az ügyésznek haladéktalanul megküldeni.
 - (2) Az ügyész elbírálja a hatósági határozat, intézkedés, jogszabálysértő mulasztás ellen hozzá intézett kérelmeket, közérdekű bejelentéseket, jogsértésre utaló jelzéseket (a továbbiakban együtt: kérelem). Amennyiben a hozzá intézett kérelem vizsgálatára nincs hatásköre, gondoskodik annak áttételéről a hatáskörrel rendelkező szervhez.
 - (3) Ha a kérelmet az ügyész alaptalannak találja, indokolt állásfoglalásával elutasítja. A kérelmező a felülvizsgálat érdekében – az állásfoglalás kézbesítésétől számított – 8 napon belül a felettes ügyészséghez fordulhat, ennek lehetőségéről a kérelmezőt tájékoztatni kell.

- (4) Ha törvény másként nem rendelkezik, a kérelem érdemi elbírálása mellőzhető, ha azt nem határidőben, vagy nem a jogosult terjesztette elő, vagy a kérelmet változatlan tényállás mellett az ügyészség már korábban elbírálta, vagy a kérelmező – a jogszabálynak megfelelő jogorvoslati tájékoztatás ellenére – a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséggel nem élt, továbbá ha a kérelmet a sérelmezett határozat jogerőre emelkedésétől, illetve a végrehajtás elrendelésétől számított egy éven túl nyújtják be. Az elbírálás mellőzéséről és annak okáról a kérelmezőt tájékoztatni kell.

- 6. §** (1) Az ügyészség a központi költségvetésről szóló törvényben önálló költségvetési fejezetet alkot.
(2) A legfőbb ügyész összeállítja az ügyészség költségvetésére vonatkozó javaslatát és az annak végrehajtására vonatkozó beszámolóját, amelyet a Kormány a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat és az annak végrehajtására vonatkozó törvényjavaslat részeként változtatás nélkül terjeszt az Országgyűlés elé.
- 7. §** (1) Az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak munkájuk során és magatartásukban az Alaptörvényt és a jogszabályokat kötelesek megtartani.
(2) Az ügyészek a törvényekben előírtaknak megfelelően, következetesen és méltányosan járnak el, ügyészi kötelezettségeiket legjobb szaktudásuk szerint teljesítik. E körben az ügyész
- a tisztességes és hatékony bűnüldözés megvalósítása, a jogsértések megelőzése, a törvényesség biztosítása és az emberi jogok védelme érdekében nemzeti és nemzetközi szinten együttműködik a bíróságokkal, a nyomozó hatóságokkal, a büntető jogszabályok végrehajtásában közreműködő egyéb szervekkel, a bűnmegelőzést szolgáló kormányzati, közigazgatási és más szervekkel, a tudomány képviselőivel, a védőkkel, ügyvédi kamarákkal, jogvédő szervezetekkel;
 - az alapvető emberi jogok tiszteletben tartásával, a jogi előírásoknak megfelelően és a kölcsönös segítségnyújtás szellemében teljesíti más államok ügyészi szerveinek vagy más bűnüldöző hatóságainak megkereséseit;
 - az arra jogosult szervezetek adott tájékoztatás, vélemény adása során tárgyilagos és szakszerű véleményt ad;
 - mérlegelési jogkörét pártatlanul, méltányosan, a törvények megtartása mellett, külső befolyástól mentesen gyakorolja.
- (3) Az ügyész
- nem lehet olyan szervezet tagja, amely törvényt sértő tevékenységet folytat;
 - elfogultságot jelent be minden olyan ügyben, amelyhez személyes érdeke fűződik;
 - nem kérhet és nem fogadhat el ajándékot, adományt és egyéb előnyt tevékenységével kapcsolatban;
 - nem élhet vissza hivatali tekintélyével;
 - magánéletében is a hivatásához méltó magatartást tanúsít.

II. FEJEZET

AZ ÜGYÉSZSÉG SZERVEZETE ÉS MŰKÖDÉSE, AZ ÜGYÉSZEK JOGÁLLÁSA

- 8. §** (1) Magyarország ügyészi szervei:
- a Legfőbb Ügyészség,
 - a fellebbviteli főügyészségek,
 - a főügyészségek,
 - a járási ügyészségek.
- (2) Az ügyészségi nyomozás, továbbá indokolt esetben más ügyészségi feladatok ellátására önálló főügyészség, illetve járási szintű ügyészség létesíthető.
(3) Az ügyészség szervezetét, működését és illetékességét – törvényi keretek között – a legfőbb ügyész utasítással szabályozza.
(4) A legfőbb ügyészi utasítást az ügyészség hivatalos lapjában, az Ügyészségi Közlönyben, valamint a Hivatalos Értesítőben közzé kell tenni.
- 9. §** (1) A Legfőbb Ügyészség önállóan működő és gazdálkodó központi költségvetési szerv; jogi személy.
(2) A Legfőbb Ügyészséget a legfőbb ügyész, a fellebbviteli főügyészséget fellebbviteli főügyész, a főügyészséget főügyész, a járási ügyészséget vezető ügyész vezeti.

- (3) A legfőbb ügyész, a legfőbb ügyész helyettese, a legfőbb ügyészségi főosztályvezető ügyész, a fellebbviteli főügyész és a főügyész az ügyészségek működésének, szakmai tevékenységének, a szakágak együttműködésének segítésére körlevelet adhat ki. A legfőbb ügyészi, a legfőbb ügyész helyettesi és a főosztályvezető ügyészi körlevelet az Ügyészségi Közlönyben közzé kell tenni.

- 10. §** (1) Az ügyészség tudományos és kutató intézménye az Országos Kriminológiai Intézet, amely a bűnözés kutatása, a kriminológia, a kriminalisztika és a büntető-jogtudományok elméletének és gyakorlatának fejlesztése céljából működik.
- (2) Az Országos Kriminológiai Intézetre vonatkozó szabályokat legfőbb ügyészi utasítás határozza meg.

- 11. §** (1) Az ügyészi szervezetet a legfőbb ügyész vezeti és irányítja.
- (2) A legfőbb ügyész
- a) tanácskozási joggal részt vehet az Országgyűlés ülésein, valamint a Kúria teljes ülésein;
 - b) bűncselekmény nyomozását bármely nyomozó hatóságtól az ügyészség hatáskörébe vonhatja, az ügyek ügyészségi nyomozása során más nyomozó hatóságok tagjai közreműködését – szolgálati, közszolgálati jogviszonyukat nem érintve – az országos vezető egyetértésével igénybe veheti;
 - c) a büntetőeljárási törvényben meghatározottak szerint a büntetőügyekben hozott jogerős határozatok ellen felülvizsgálati indítványt vagy a törvényesség érdekében jogorvoslatot nyújthat be a Kúriához;
 - d) jogegységi eljárást kezdeményezhet a Kúria előtt, illetve a Kúria előtti jogegységi eljárásban gyakorolja törvényben meghatározott jogkörét;
 - e) indítványozza közvélemény bírálat vagy szabálysértés miatt a mentelmi jog felfüggesztését, illetve ha törvény az eljárás megindítását valamely szerv, személy hozzájárulásához köti, kezdeményezi a hozzájárulás megadását;
 - f) jogszabály tervezetére – kivéve az önkormányzati rendelet tervezetét – véleményt nyilváníthat, az ügyészség jogállását, feladatát érintő jogszabályok tervezetére véleményt nyilvánít;
 - g) törvény kezdeményezésére, illetve rendelet és közjogi szervezetszabályozó eszköz kibocsátására jogosult szervnél jogszabály, illetve közjogi szervezetszabályozó eszköz alkotását, módosítását vagy hatályon kívül helyezését javasolhatja;
 - h) az Alkotmánybírósághoz fordulhat az ügyész részvételével lefolytatott egyedi ügyben alkalmazott jogszabály Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét okozó alaptörvény-ellenességének vizsgálata érdekében, ha a jogosult maga nem képes jogainak védelmére, vagy a jogsérelem a személyek nagyobb csoportját érinti;
 - i) kezdeményezheti az Alkotmánybíróságnál jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatát;
 - j) a Kúria előtti eljárásban a bíróságok ítélezési gyakorlatának egységesítése érdekében jogkérdésben, a közérdeket képviselve, saját kezdeményezésére, vagy bármely fél kérelmére kifejezheti, a Kúria felhívására kifejti szakmai véleményét akkor is, ha az ügyész az eljárásban nem vesz részt. A legfőbb ügyész véleményét, amely a Kúriát nem köti, az eljárásban részt vevő felekkel közölni kell.
- (3) Ha a legfőbb ügyész az intézkedésben akadályoztatva van, vagy a legfőbb ügyészi tisztség nincs betöltve, jogkörét az előzetesen kijelölt legfőbb ügyész helyettes gyakorolja.

- 12. §** (1) Az ügyészek a legfőbb ügyésznek alárendelten működnek, számukra utasítást csak a legfőbb ügyész és a felettes ügyész adhat.
- (2) Az ügyészi szervek közül
- a) a Legfőbb Ügyészség a fellebbviteli főügyészségeket és a főügyészségeket,
 - b) a főügyészség a járási és a járási szintű ügyészségeket
- irányítja.
- (3) Felettes ügyészség
- a) a Legfőbb Ügyészség az összes ügyészi szerv;
 - b) a főügyészség a megye (főváros) területén működő járási ügyészségek tekintetében.

- (4) Ha jogszabály vagy legfőbb ügyészi utasítás eltérően nem rendelkezik, felettes ügyész
- a Legfőbb Ügyészségen: a legfőbb ügyész, a legfőbb ügyész helyettes, továbbá feladatkörében – ha az adott ügyben kiadmányozásra jogosult – a más vezető beosztású ügyész;
 - a fellebbviteli főügyészségen: a legfőbb ügyész, a legfőbb ügyész helyettes, a fellebbviteli főügyész, továbbá feladatkörében – ha az adott ügyben kiadmányozásra jogosult – a Legfőbb Ügyészség ügyésze, a fellebbviteli főügyész helyettes és a fellebbviteli főügyészség osztályvezető ügyésze;
 - a főügyészségen: a legfőbb ügyész, a legfőbb ügyész helyettes, a főügyész, továbbá feladatkörében – ha az adott ügyben kiadmányozásra jogosult – a Legfőbb Ügyészség ügyésze, a főügyész helyettes és a főügyészségi osztályvezető (csoportvezető) ügyész;
 - a járási ügyészségen: a c) pontban említett ügyész, valamint a vezető ügyész, továbbá feladatkörében – ha az adott ügyben kiadmányozásra jogosult – a főügyészségi ügyész és a vezetőhelyettes ügyész, illetve az osztályvezető ügyész és a csoportvezető ügyész.

- 13. §** (1) A felettes ügyész az alárendelt ügyészeket utasíthatja, tőlük bármely ügy elintézését saját hatáskörébe vonhatja, illetve az ügy elintézésére más – alárendelt – ügyészt jelölhet ki.
- (2) Ha a Legfőbb Ügyészségnek a 12. § (4) bekezdésének a) pontjában megjelölt ügyésze a járási ügyészt utasítja vagy attól valamely ügy elintézését elvonja, erről a felettes főügyészt (főügyészséget) egyidejűleg tájékoztatja.
- (3) Az utasítás végrehajtása során az utasítottnak a közvetlen felettesét tájékoztatnia kell, ha az utasítást nem tőle kapta, kivéve, ha az utasítás olyan ügyben történt, amelynek az intézéséből a közvetlen felettest kizárták.

- 14. §** (1) Az ügyészi szerv vezetője
- a költségvetési keretek között gondoskodik az ügyészség működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekről;
 - gyakorolja a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló törvény által hatáskörébe utalt munkáltatói jogköröket;
 - a legfőbb ügyész utasításában meghatározott kivételekkel irányítja az ügyészség gazdálkodási tevékenységét;
 - ellenőrzi az eljárási határidők megtartását;
 - gondoskodik az ügyviteli és igazgatási szabályok megtartásáról;
 - irányítja és ellenőrzi az alárendelt vezető ügyészek igazgatási tevékenységét;
 - biztosítja az érdekképviselők jogainak gyakorlását;
 - felelős az ügyészségek működésével kapcsolatban törvényben előírt személyes adatokat tartalmazó, valamint jogszabályokban elrendelt – személyes adatokat nem tartalmazó – nyilvántartások vezetéséért, adatok szolgáltatásáért;
 - gondoskodik az ügyészség ügyfélfogadási idejének az ügyészség honlapján történő közzétételéről;
 - ellátja azokat az egyéb feladatokat, amelyeket jogszabály vagy legfőbb ügyészi utasítás a feladatkörébe utal.
- (2) Az (1) bekezdés a) és c) pontjában foglalt feladatköröket – a járási ügyészségek tekintetében – a főügyész gyakorolja.

- 15. §** (1) Az ügyészi feladatokat az ügyészek mellett – nem teljes ügyészi jogkört gyakorló – alügyészek, ügyészségi fogalmazók és ügyészségi megbízottak is végzik, munkájukat más ügyészségi alkalmazottak (tisztviselők, írnokok és fizikai alkalmazottak) segítik.
- (2) Az ügyészi jogkörben eljáró alügyészt és ügyészségi fogalmazót az eljárási cselekménye tekintetében – a 21. § (3) bekezdésében meghatározott körben – az ügyész kötelezettségei terhelik, és az ügyésszel azonos jogok illetik meg.

III. FEJEZET

AZ ÜGYÉSZSÉG BÜNTETŐJOGI TEVÉKENYSÉGE

- 16. §** (1) Az ügyész köteles biztosítani
- minden, a hivatali tevékenysége során tudomására jutott bűncselekmény következtetés üldözését; továbbá
 - hogy senkit törvényellenesen ne vonjanak büntetőjogi felelősségre, ne fosszanak meg személyi szabadságától, senkit törvénytelen jogfosztás, korlátozás vagy zaklatás ne érjen.
- (2) A bűnözés elleni küzdelem érdekében az ügyész összehangolt intézkedéseket kezdeményezhet a nyomozó hatóságoknál, illetve más érdekelt szerveknél.

1. Az ügyész feladatai a nyomozással és a vádemeléssel kapcsolatban

- 17. §** (1) Az ügyész a vádemelés feltételeinek megállapítása végett
- a) nyomozást végeztet;
 - b) felügyeli a nyomozó hatóság önálló nyomozását; illetve
 - c) a büntetőeljárási törvényben meghatározott esetekben a nyomozást maga végzi.
- (2) A nyomozás során az ügyész a büntetőeljárás hatékony és a lehető leggyorsabb lefolytatása érdekében rendelkezik az ügyről, a nyomozás elvégzendő feladatairól. A nyomozásra vonatkozó intézkedéseiről, az általa elvégzett eljárási cselekmények, az általa tett intézkedések és meghozott határozatok megalapozottságáért, jogszerűségéért felelős.
- (3) A nyomozás feletti felügyelet keretében az ügyész a törvényben meghatározott jogkörei felhasználásával minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a nyomozó hatóság az önálló nyomozását törvényesen, az emberi jogok tiszteletben tartásával, a vádemelés kérdésében történő döntésre alkalmas módon teljesítse. Így különösen
- a) megvizsgálhatja és megváltoztathatja a nyomozó hatóság határozatait és a nyomozás során tett intézkedéseit, az esetleges jogsértés kiküszöbölése iránt haladéktalanul intézkedik;
 - b) a nyomozó hatóságot a nyomozással kapcsolatban utasíthatja, az utasításának végrehajtását ellenőrzi;
 - c) elbírálja a nyomozás során előterjesztett, a feladatkörébe tartozó jogorvoslati kérelmeket.
- (4) Az ügyész gondoskodik arról, hogy a nyomozás során a büntetőeljárás résztvevőinek jogai érvényesüljenek.
- 18. §** (1) Az ügyészségi nyomozás elrendeléséig – a rendőrségi törvényben meghatározott okokból és szabályok szerint – titokban információ gyűjthető. Ahol a rendőrségi törvény a titkos információgyűjtés körében a rendőri szerv vagy annak vezetője számára állapít meg jogokat és kötelezettségeket, ott az ügyészségi nyomozást végző ügyészi szervet vagy annak vezetőjét kell érteni.
- (2) Ha a rendőrségi törvény a bírói engedélyhez nem kötött titkos információgyűjtés keretében végzett cselekményhez az ügyész engedélyét (hozzájárulását, jóváhagyását) írja elő, az engedélyezés jogkörét a felettes ügyész gyakorolja.
- (3) Az ügyész (felettes ügyész) a titkos információgyűjtés elvégzése érdekében – a feljelentés elutasításának, vagy a nyomozás megszüntetésének kilátásba helyezése, valamint az adatkérés kivételével – a nyomozó hatóságot utasítja vagy titkos információgyűjtés végzésére jogosult más szolgálatot (hivatal) megkeresi.
- (4) Ha a titkos információgyűjtés szükségessége a nemzetbiztonsági szolgálatok (hivatalok) hivatásos állományú tagját érintően merül fel, az ügyész e tényről tájékoztatja azon szolgálat főigazgatóját, amelynek állományába az érintett személy tartozik. A titkos információgyűjtés elvégzésére ilyen esetben az ügyész az érintett nemzetbiztonsági szolgálatot (hivatal) is felkérheti.
- (5) Az ügyészségi nyomozás során a bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzésre a büntetőeljárási törvény rendelkezései az irányadók.
- 19. §** (1) Közvádliként az ügyész dönt a vádemelésről, vagy az eljárás más, a büntetőeljárási törvényben meghatározott módon történő befejezéséről.
- (2) A vádnak törvényesen beszerzett bizonyítékokon kell alapulnia.
- (3) Az ügyész gondoskodik arról, hogy az ügy eldöntéséhez szükséges minden tény, bizonyíték és jogi okfejtés a bíróság elé kerüljön.
- 20. §** (1) A büntetőeljárásról szóló törvény eltérő rendelkezése hiányában az ügyész a határozatot vagy intézkedést a bűncselekményre a Büntető Törvénykönyvben meghatározott elévülési időn belül hivatalból is felülvizsgálhatja.
- (2) A hivatalból történő felülvizsgálat különösen akkor indokolt, ha a felülvizsgálandó határozat vagy intézkedés megalapozatlan vagy törvényt sértő, illetve a felmerült új tény vagy körülmény vádemelést eredményezhet.

2. A büntetőbíróságok előtti ügyészi tevékenység

- 21. §** (1) Az ügyész az igazságszolgáltatás közreműködőjeként érvényesíti az állam büntetőigényét a büntetőbíróságok előtt, egyúttal közreműködik abban, hogy a bíróságok határozatai megfeleljenek az Alaptörvénynek és a törvényeknek.
- (2) E feladat megvalósítása érdekében az ügyész
- a büntetőügyekben a tárgyaláson képviseli a vádat, a váddal rendelkezhet;
 - a bíróság döntése előtt az ügyben felmerülő minden kérdésben indítványt tehet;
 - gyakorolja a büntetőeljárás törvényben számára biztosított jogorvoslati jogokat.
- (3) A vád képviselétét – törvényben meghatározott esetben – alügyész és ügyészégi fogalmazó is elláthatja.

3. A törvényekben meghatározott joghátrányok végrehajtása törvényességének felügyelete

- 22. §** (1) Az ügyész az e címben foglalt felügyeleti tevékenysége során bármely időpontban és helyen ellenőrizheti a törvényekben meghatározott joghátrányok és jogkorlátozások végrehajtásának, a fogvatartottakkal való bánásmódnak a törvényességét, a végrehajtás alatt állók jogvédelmére vonatkozó rendelkezések érvényesülését. E rendelkezés megfelelő alkalmazásával jár el az utógondozás és a bűnügyi nyilvántartás vonatkozásában is.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzéssel érintett – személyi szabadságot kizáró vagy korlátozó, illetve más jogot korlátozó joghátrányokat végrehajtó – szerv vezetője köteles az ügyésznek a törvények megtartására és a fogva tartás körülményeire vonatkozó rendelkezését teljesíteni. E szerv vezetője az ügyészi rendelkezésben foglalt utasítás ellen felettes szerve útján – 15 napon belül – előterjesztést tehet a felettes ügyészhez, amelynek nincs halasztó hatálya.
- (3) Az ügyész köteles haladéktalanul szabadlábra helyezni azt, akit törvényes határozat nélkül vagy a határozatban megjelölt időponton túl tartanak fogva.
- (4) Az ügyész törvénytörő gyakorlat vagy mulasztásban megnyilvánuló törvénytörés megszüntetése érdekében felhívással fordul az illetékes vezetőhöz, aki ez alapján intézkedni köteles. Az illetékes vezető az ügyészi felhívás ellen 15 napon belül – felettes szerve útján – előterjesztést tehet a felettes ügyészhez, amelynek az ügyészi felhívásban foglaltak végrehajtására halasztó hatálya van.
- 23. §** (1) Az ügyész a büntetés-végrehajtáshoz kapcsolódó bírósági eljárásban részt vehet, indítványt tehet, illetve jogorvoslattal élhet.
- (2) Ha az ügyész a bíróság büntetés-végrehajtási igazgatási tevékenységével összefüggésben intézkedésre okot adó körülményt észlel, a jogszabályi rendelkezés érvényesülésének biztosítása érdekében az illetékes bíróság elnökének intézkedését kezdeményezi.
- 24. §** (1) Felügyeleti jogkörében az ügyész
- meghallgathatja a fogvatartottakat, illetve megvizsgálhatja a büntető ügyben hozott határozatok végrehajtásával kapcsolatos panaszokat,
 - megtekintheti a fogvatartás körülményeit és rendjét szabályozó utasításokat, a fogvatartási iratokat,
 - a végrehajtás bármely kérdésében vizsgálatot tarthat, illetve az ellenőrzött szervet vizsgálat tartására kérheti fel,
 - a végrehajtásra illetékes szervek vezetőitől iratok és adatok rendelkezésre bocsátását, illetve megküldését, továbbá felvilágosítás adását kérheti,
 - a végrehajtási szerveknél általános érvényű rendelkezés (intézkedés, utasítás stb.) kiadását, módosítását vagy hatályon kívül helyezését kezdeményezheti.
- (2) Az illetékes szerv vezetője az (1) bekezdés c) és d) pontjában megjelölt ügyészi felkérésnek köteles haladéktalanul eleget tenni. Amennyiben az illetékes szerv vezetője az (1) bekezdés e) pontjában foglalt kezdeményezéssel nem ért egyet, a 22. § (4) bekezdésben meghatározott módon előterjesztésnek van helye.

4. A nemzetközi bűnügyi együttműködés

- 25. §** (1) Amennyiben a nemzetközi bűnügyi együttműködésről szóló törvények másként nem rendelkeznek, a legfőbb ügyész dönt
- a büntetőeljárás külföldi hatóság részére történő átadásáról vagy a külföldi hatóságnál történő feljelentésről;
 - a külföldi hatóság által felajánlott büntetőeljárás átvételéről; valamint
 - másik állam igazságügyi hatósága részére adható, illetve az attól kérhető eljárási jogsegélyek tárgyában.

- (2) Az (1) bekezdés szerinti nemzetközi bűnügyi együttműködés során az ügyészszégi adatkezelésre vonatkozó rendelkezések figyelembe vételével kell eljárni.

IV. FEJEZET

AZ ÜGYÉSZSÉG KÖZÉRDEKVÉDELMI FELADATAI

5. A közérdekvédelmi feladatok közös szabályai

- 26. §** (1) Az ügyészszégnek e törvényben nem szabályozott, az igazságszolgáltatás közreműködőjeként gyakorolt büntetőjogon kívüli közérdekű feladat- és hatásköreiről külön törvények rendelkeznek. Az ügyész ezeket a hatásköreit a törvénysértés kiküszöbölése érdekében elsősorban bírósági peres és nemperes eljárások megindításával (perindítási jog), valamint hatósági eljárások kezdeményezésével és jogorvoslat előterjesztésével gyakorolja (a továbbiakban együtt: fellépés).
- (2) Az ügyész – törvény eltérő rendelkezésének hiányában – intézkedésének megalapozása érdekében hivatalból vizsgálatot folytat, ha a tudomására jutott adat vagy más körülmény megalapozottan súlyos törvénysértésre, mulasztásra vagy törvénysértő állapotra (a továbbiakban együtt: törvénysértés) utal.
- (3) Azokban az ügyekben, amelyekben az ügyész fellép, és az ellenérdekű fél a fellépésre okot adó körülményt saját maga is orvosolni tudja, az ügyész a fellépését megelőzően önkéntes teljesítésre történő felhívással (a továbbiakban: felhívás) élhet, amelyben 60 napon belüli határidő tűzésével indítványozza a törvénysértés megszüntetését. A felhívás címzettje a megadott határidőn belül az iratok megküldésével tájékoztatja az ügyészt arról, hogy a törvénysértést orvosolta, testületi döntést igénylő esetben a testület összehívásáról intézkedett, vagy – indokai kifejtésével – arról, hogy a felhívásban foglaltakkal nem ért egyet.
- (4) Ha a felhívás címzettje az ügyész által megadott határidőn belül a felhívásban foglaltaknak nem tesz eleget, nem válaszol, vagy a felhívásban foglaltakkal nem ért egyet, az ügyész 30 napon belül fellép, vagy értesíti a címzettet az eljárása megszüntetéséről. Testületi döntést igénylő esetben ezt a határidőt a testület döntést hozó ülésének időpontjától kell számítani.
- (5) Ha az ügyész törvényben meghatározott fellépési joga mérlegelésen alapul, és a fellépés mellőzéséről dönt, a fellépés érdekében hozzá forduló kérelmezőt indokolt állásfoglalásban köteles erről tájékoztatni. A kérelmező jogosult – a kézhezvételtől számított 8 napon belül – a felettes ügyésznél az állásfoglalás felülvizsgálatát kezdeményezni. A felülvizsgálat lehetőségéről a kérelmezőt tájékoztatni kell.
- (6) A felhívás szabályait a 27–30. §-ban szabályozott eljárásokban, az ott meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.
- (7) A törvénysértésnek nem minősülő hiányosságra és az olyan, csekély jelentőségű törvénysértésre, amely fellépést nem tesz indokolttá, az ügyész jelzésben hívja fel az illetékes szerv vezetőjének figyelmét. Ha az ügyész ezt kéri, az illetékes szerv vezetője a jelzéssel kapcsolatos álláspontjáról az ügyészt harminc napon belül értesíti.

6. Az ügyész részvétele peres és nemperes eljárásokban

- 27. §** (1) Az ügyész
- a perben felperesként vagy az ellene indított perben alperesként vesz részt,
 - a mások között folyó perben törvény felhatalmazása alapján felléphet, vagy
 - a más által indított perbe – törvényben meghatározott esetben és módon – beléphet.
- (2) Az ügyészt abban a peres vagy nemperes eljárásban, amelyet törvény alapján indít, vagy ellene indítanak, a féllel azonos jogok illetik meg.
- (3) Perbeli fellépése esetén az ügyész a fél jogait gyakorolja, de köteles tiszteletben tartani a felek rendelkezési jogát.
- (4) Az ügyészt jogorvoslati jog illeti meg a peres és nemperes eljárásban hozott határozatok közül azokkal szemben, amelyet törvény alapján vele bármely módon közölni kell. Törvény által meghatározott esetben az ügyészt jogorvoslati jog illeti meg akkor is, ha az eljárásban félként nem vett részt, vagy a határozatot vele közölni nem kellett.
- (5) Törvény perindításra jogosíthatja az ügyészt különösen:
- a nemzeti vagyonnal történő rendelkezéssel,
 - a közpénzek jogszerűtlen felhasználásával,
 - a semmis szerződéssel a közérdekben okozott sérelem megszüntetésével,
 - a közhiteles nyilvántartásba bejegyzett adatokkal,

- e) a környezet, természet és termőföld védelmével,
 - f) magánszemélyek fogyasztói szerződésai (általános szerződési feltételek) megtámadásával,
 - g) családi jogállás megváltoztatásával összefüggésben.
- (6) Ha törvény az ügyészt perindításra jogosítja, az eljárás közérdekűségét vélelmezni kell.

7. Egyes jogi személyekkel és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel kapcsolatos ügyészi feladatok

- 28. §**
- (1) Az ügyészt törvényben meghatározott jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek (a továbbiakban együtt: jogi személy) közhiteles nyilvántartásba vételét (bejegyzését), törlését elrendelő, valamint a nyilvántartásba bejegyzett adatok változásával kapcsolatban hozott bírósági határozattal (hatósági döntéssel) szemben jogorvoslati vagy perindítási jog illeti meg. Ha a közhiteles nyilvántartás adata törvénysértő, vagy utóbb törvénysértővé vált, az ügyész – törvényben meghatározott feltételek alapján – az adat törlését, kijavítását, megváltoztatását kezdeményezheti.
- (2) Ha törvény alapján az ügyész jogi személy működésének törvényességét ellenőrizheti, a jogi személy nyilvántartásba vételéről (bejegyzéséről), illetve nyilvántartási adataiban elrendelt változásról rendelkező bírósági határozatot (hatósági döntést) az ügyésszel közölni kell.
- (3) Ha jogi személy működésének törvényessége felett bíróság, közigazgatási hatóság, vagy bíróságon kívüli más jogalkalmazó szerv gyakorol törvényességi felügyeletet, az ügyész – törvényben meghatározott feltételek alapján – törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezhet.
- (4) Törvény felhatalmazása alapján az ügyész a jogi személy feloszlata, megszüntetése vagy a törvényes működés helyreállítása érdekében pert indít, ha a tudomására jutott súlyos jogszabálysértés, illetve más adat vagy körülmény folytán alappal tehető fel, hogy a jogi személy a működését beszüntette, illetve Alaptörvényt vagy jogszabályt sértő tevékenységet folytat. Ha törvény kifejezetten nem zárja ki, az ügyész pert indít akkor is, ha a jogszabálysértés a jogi személy törvényes működését veszélyezteti.
- (5) A működés beszüntetése, illetve folyamatos törvénysértés esetét kivéve a pert megelőző felhívásra az ügyész tudomásra jutásától számított 6 hónapon belül, de legfeljebb az arra okot adó körülmény bekövetkezését követő 3 éven belül kerülhet sor.

8. Egyes hatósági eljárásokhoz és intézményekhez kapcsolódó ügyészi feladatok

- 29. §**
- (1) Az ügyész ellenőrzi a közigazgatási hatóságok, valamint a bíróságon kívüli más jogalkalmazó szervek által hozott egyedi, bíróság által felül nem bírált jogerős vagy végrehajtható döntések, valamint hatósági intézkedések törvényességét.
- (2) Ha törvény másképp nem rendelkezik, az ügyész a közigazgatási hatósági döntés érdemére kiható törvénysértés esetén a jogerőre emelkedéstől vagy a végrehajtás elrendelésétől számított legfeljebb egy éven belül, kötelezettséget megállapító, jogot elvonó vagy korlátozó döntés esetén a végrehajtáshoz való jog elévüléséig, követelés biztosítását vagy dolog zárlatát elrendelő döntéssel szemben mindaddig, amíg ez az állapot fennáll, felhívással él a törvénysértés megszüntetése érdekében.
- (3) Az ügyész a felhívásban indítványozhatja a törvénysértő döntés végrehajtásának felfüggesztését. A felhívás címzettje a végrehajtást a döntéséig köteles azonnal felfüggeszteni, és erről az ügyészt egyidejűleg tájékoztatni.
- (4) Az ügyész a felhívását az ügyben eljáró szerv felügyeleti szervéhez nyújtja be. Ha a döntést hozó szervnek nincs felügyeleti szerve, vagy felügyeleti szerve a Kormány, vagy ha az ügyben felügyeleti intézkedés jogszabály alapján kizárt, a felhívást az ügyész a döntést hozó szervhez nyújtja be.
- (5) A felhívás eredménytelensége esetén az ügyész az alapügyben hozott jogerős döntést támadhatja meg bíróság előtt.
- (6) Törvény egyes közigazgatási és szabálysértési eljárásban elrendelt kényszerintézkedések foganatosítását, egyéb eljárási cselekmények elvégzését, illetve titkos információszerezésre irányuló – büntetőeljáráson kívüli – hatósági eljárás megindítását az ügyész előzetes jóváhagyásához kötheti vagy feljogosíthatja az ügyészt ezek megtiltására.
- (7) Az ügyész ellenőrizheti a gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet folytató intézmények működésének törvényességét. A feltárt törvénysértés megszüntetése érdekében az ügyész az intézmény vezetőjénél felhívással élhet. Amennyiben az intézmény vezetője a felhívással nem ért egyet, fenntartójához fordul. Az intézmény fenntartója

a felhívás tartalmáról egyeztetést kezdeményez a felettes ügyészszéggel, ezzel egyidejűleg a javasolt intézkedésnek az egyeztetés lezárulásáig történő elhalasztásáról dönthet.

9. A szabálysértési ügyekkel kapcsolatos ügyészi feladatok

- 30. §**
- (1) Ha a szabálysértési hatóság bűncselekményt bíralt el szabálysértésként, az ügyész a határozat ellen a bűncselekmény elévülési idején belül élhet felhívással.
 - (2) A jogerős döntés ellen az elkövető javára az elkövetett szabálysértésről a nyilvántartásban kezelt adatok törlési határidejéig van helye felhívásnak.
 - (3) Az ügyész a bíróság előtti eljárásban a szabálysértési hatóság felhívással kapcsolatos észrevételeire nyilatkozatot és az ügy eldöntésére irányuló indítványt tehet.
 - (4) Az ügyész törvényben meghatározott szabályok szerint elbírálja a szabálysértési hatóság intézkedése és határozata ellen benyújtott panaszt. Az ügyész határozata a szabálysértési hatóságra kötelező.
 - (5) A szabálysértési hatóság eljárást megszüntető határozatát az ügyész számára megismerhetővé teszi.
 - (6) Törvényben meghatározott okból és esetekben a bíróság jogerős határozata ellen az ügyész külön törvény szerint jogorvoslattal élhet.

V. FEJEZET

AZ ÜGYÉSZSÉGI ADATKEZELÉS

- 31. §**
- (1) Az ügyészség törvényben szabályozott büntetőjogi, közérdekvédelmi, valamint ügyviteli, statisztikai és tudományos kutatási célú feladatainak ellátásához – az ügyészi szervezetben kijelölt központi, területi és helyi adatkezelő szervein keresztül, legfőbb ügyészi utasításban felsorolt adatkörben – személyes és különleges adatokat kezelhet.
 - (2) Az ügyészségi adatot kezelő szerv vezetője informatikus ügyészségi alkalmazott közreműködésével gondoskodik a személyes adatok körében a jogosulatlan hozzáférés, közlés, megváltoztatás vagy törlés megelőzéséről, illetve a törlés szabályozását biztosító technikai és logikai védelemről.
 - (3) Az ügyészségi adatot kezelő szerv gondoskodik arról, hogy a személyes adatok védelmének biztosítása érdekében
 - a) az érintett az adatkezelő szerv által kezelt adataihoz – ha törvény kivételt nem tesz – hozzáférhessen, illetve gyakorolhassa a helyesbítéshez vagy a törléshez való jogát;
 - b) a tárolt adatokat töröljék, ha azok kezelésének oka – törvény rendelkezése szerint – megszűnt, vagy a bíróság az adatvédelmi eljárás során a törlést elrendelte.
- 32. §**
- (1) Az ügyészség tevékenysége során a rendőrségtől és más hatóságoktól az általuk kezelt személyes és különleges adatokat a felhasználás céljának megjelölésével átveheti és – a törvény korlátai között – kezelheti. Az adatátvétel tényét mind az adatátadó, mind az adatátvevő szervnél dokumentálni kell. Az ügyészség által történő adatátvételért, illetve az adat felhasználását érintő utasítások jogszerűségéért az átvevő ügyészségi szerv vezetője, az utasítástól eltérő átvételért és felhasználásért az átvevő, illetve felhasználó ügyészségi alkalmazott felel, a visszaélés személyes adattal bűncselekményének megvalósulása esetén a büntetőjogi felelősség a bűncselekményt elkövetett ügyészségi alkalmazottat terheli.
 - (2) Az ügyviteli, igazgatási és szolgálati jellegű adatok a legfőbb ügyész engedélye nélkül nem továbbíthatók és nyilvánosságra nem hozhatók. Ezen adatkörbe tartoznak különösen azok az iratok, melyekhez joghatás nem fűződik (belső feljegyzések, elemzések, jelentések, tervezetek, az ügyészi szervezeten belül kiadott egyedi utasítások).
 - (3) A nyomozó hatóságnak egyedi ügyben adott utasítások csak a büntetőeljárás jogerős befejezése után hozhatók nyilvánosságra.
 - (4) A (2)–(3) bekezdésben foglaltaktól közérdekből vagy különös méltánylást érdemlő esetben a legfőbb ügyész eltérhet.
 - (5) Az ügyészség a büntetőjogi tevékenysége során keletkező és általa kezelt személyes adatokról – a büntetőeljárás szabályainak megfelelően – az érintetteknek a nyilvántartási határidő lejártáig tájékoztatást nyújt, kérelemre adathelyesbítést végez. Az eljárás jogerős befejezésével az adatkezelés célja nem szűnik meg, ezért az ügyészség az adatot a külön törvény alapján kiadott iratkezelési szabályzatban meghatározott határidőig kezelheti.
 - (6) Az ügyészség a büntetőjogi tevékenysége során keletkező és általa kezelt adatokat a büntetőügyben eljáró más hatóság, a büntetés-végrehajtási szervezet és a nemzetbiztonsági szolgálatok, valamint fegyelmi eljárásban történő felhasználáshoz a Magyar Honvédség és a rendőrség; a kegyelem iránti előterjesztéshez, továbbá jogsegélykérelem

elintézéséhez és a bünygyi jogsegélyről szóló jogszabályokban meghatározott, illetve nemzetközi egyezményből eredő feladatai teljesítéséhez az igazságügyért felelős miniszter részére kérelemre – a kérelmező szerv által törvény alapján kezelhető adatok körére kiterjedően – átadhatja. Az adatátadást, illetőleg az adatátvételt mindkét szervnél dokumentálni kell.

- (7) Az ügyészség a titkos információgyűjtés alkalmazásával érintett személyek (beleértve az ügyészséggel együttműködőket és a fedett nyomozókat is) adatait – a különleges eszközzel végzett megfigyelés során rögzített érdektelen információ vagy az ügyben nem érintett személy adatai kivételével – és az alkalmazás eredményét
- a) ha büntetőeljárás nem indul, a titkos információgyűjtés lezárását követő legfeljebb 2 évig;
 - b) büntetőeljárás lefolytatása esetén a büntethetőség elévüléséig;
 - c) elítélés esetén a büntetett előlélethez fűződő hátrányok alóli mentesítésig, illetve legfeljebb 20 évig;
 - d) együttműködők, illetőleg fedett nyomozók esetén az együttműködés, illetőleg a fedett nyomozói tevékenység megszűnésétől számított 20 évig

kezelheti.

- (8) A különleges eszközzel végzett megfigyelés során rögzített érdektelen információt, illetve az ügyben nem érintett személy adatait az ügyész az adatok átvételét követően haladéktalanul, de legkésőbb 48 órán belül megsemmisíti.
- (9) Az ügyészség Magyarországgal két- és többoldalú nemzetközi szerződés alapján együttműködő nemzetközi bűnüldöző és igazságszolgáltatási szervezetek részére az ügyészségi nyomozás körébe tartozó bűncselekményekkel összefüggésben keletkezett személyes adatokat – beleértve a bünygyi, valamint a titkos információgyűjtés során keletkezett adatokat is – ezen szervezeteknek, illetve szervezetektől nemzetközi szerződés, valamint az e szervezetekkel való együttműködésre vonatkozó törvény rendelkezéseinek alkalmazásával adhat át, illetve ilyen adatokat vehet át. Az átadás, illetve az átvétel feltétele, hogy a személyes adatok kezelésének követelményei az adatkezelőnél minden egyes adat tekintetében teljesüljenek.
- (10) Bűnmegelőzési, bűnüldözési és nemzetbiztonsági érdekből a legfőbb ügyész jogosult az ügyészség által kezelt személyes adatoknak más adatkezelésekkel történő összekapcsolását, külföldi adatkezelők részére történő átadását engedélyezni, feltéve, hogy az adatkezelés feltételei minden egyes személyes adatra nézve teljesülnek. A külföldi adattovábbításnak nemzetközi szerződésen vagy viszonyosságon kell alapulnia.

33. § Az ügyészség büntetőjogi tevékenysége körében keletkezett, vagy kezelt személyes adatokat – a 34. § (2)–(3) bekezdésben foglalt kivétellel – elkülönítve kell kezelni az ügyészség közérdekvédelmi tevékenysége során keletkezett vagy kezelt személyes adatoktól. Az ügyészség közérdekvédelmi tevékenysége során keletkezett vagy kezelt személyes adatok kezelésére a 32. § (3)–(10) bekezdés rendelkezései nem alkalmazhatók.

- 34. §**
- (1) Az ügyészség a közérdekvédelmi tevékenysége során átveheti és kezelheti, a bíróság részére átadhatja a büntetőjogi tevékenysége során keletkezett személyes és különleges adatot, amely a külön törvény felhatalmazása alapján az ügyész által közérdekből indítható polgári peres és a nemperes eljárásokban az eljárás megindításához vagy az eljárás szempontjából jelentős tények megállapításához szükséges.
 - (2) Az ügyészség a büntetőjogi tevékenysége során átveheti és kezelheti az ügyészség közérdekvédelmi tevékenysége során kezelt személyes és különleges adatot, amely a büntető és büntetőeljárás jogszabályok alkalmazása szempontjából jelentős tények megállapításához szükséges.
 - (3) Az ügyészség a közérdekvédelmi tevékenysége során a bíróságtól, az eljárással érintett szervtől vagy személytől, valamint az egyéb olyan szervtől, személytől, amelyet törvény arra kötelez, hogy az ügyész megkeresésére adatot szolgáltatson, átveheti és kezelheti a tevékenysége ellátásához szükséges személyes és különleges adatot. Ezen adatokat, valamint a közérdekvédelmi tevékenysége során keletkezett vagy az érintettől származó adatot a bíróság vagy hatóság részére továbbíthatja, ha az szükséges az ügyész által indítható polgári peres és nemperes eljárásokban az eljárás megindításához, az eljárás szempontjából jelentős tények megállapításához, a hatóság nem kizárólag kérelemre megindítható eljárásának megindításához, a hatóság eljárása szempontjából jelentős tények megállapításához vagy az ügyészséghez érkezett kérelem, panasz kivizsgálásához.
 - (4) A közérdekvédelmi tevékenysége során keletkező és általa kezelt adatokról az ügyészség az érintettnek tájékoztatást nyújt, kérelemre adathelyesbítést végez.

- 35. §**
- (1) Az ügyészség által kezelt adatok statisztikai célokra csak egyedi azonosításra nem alkalmas formában használhatók fel.
 - (2) Statisztikai adatok – a rendőrség és a nemzetbiztonsági szolgálatok kivételével – csak az (1) bekezdésben meghatározott módon adhatók át külső szervek számára.

- (3) Tudományos kutatás céljára a legfőbb ügyész, az illetékes legfőbb ügyész helyettes vagy az általa feljogosított ügyészségi vezető engedélyével lehet az adatokat rendelkezésre bocsátani.
- (4) A tudományos kutatások eredményei, illetve a statisztikai feldolgozások nyilvánosságra hozhatók, ha a bennük szereplő adatok egyedi azonosításra nem alkalmasak.

- 36. §**
- (1) Az ügyész, alügyész, ügyészségi fogalmazó és ügyészségi megbízott – törvényben szabályozott feladatainak ellátásához – az ügyészi szervezetben, illetve más szervek körében kezelt, személyes és különleges adatokat törvényben szabályozott megszorításokkal kezelhet.
 - (2) Az ügyész, alügyész, ügyészségi fogalmazó és ügyészségi megbízott a hivatala gyakorlása során a tudomására jutott adatokat köteles a minősített adat védelmére, a magántitokra és a személyes adatok védelmére, továbbá a statisztikára, valamint a közérdekű adatok nyilvánosságára vonatkozó szabályok szerint – az e törvényben meghatározott eltérésekkel – kezelni.
 - (3) Az ügyész, alügyész, ügyészségi fogalmazó és ügyészségi megbízott közvetlenül vagy az ügyészségi informatikai eszközök felhasználásával – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a feladatkörének ellátása során jogosult arra, hogy:
 - a) a büntetőeljárásról szóló törvényben, illetve e törvényben meghatározott feladatai teljesítése érdekében szükség szerint – az általános munkarend korlátaitól függetlenül – térítés nélkül igénybe vegye a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás, a központi szabálysértési nyilvántartás, a közúti közlekedési nyilvántartás, a külföldre utazásban korlátozottakra és az útlevélre vonatkozó nyilvántartások, a külön törvény szerinti bünyügyi nyilvántartási rendszer, a személy- és tárgykörözések nyilvántartása, a cégnyilvántartás, az ingatlan-nyilvántartás, a büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartottak nyilvántartása, a határregisztrációs rendszer, a vámregisztrációs és vámárnyilatkozat-feldolgozó rendszer, továbbá az egyes nyomozó szervek nyomozást támogató informatikai rendszereinek adatszolgáltatását; az erre irányuló adatkéréseket hiányos és töredék adatok esetén is teljesíteni kell;
 - b) az általa beszerzett, illetőleg az eljárása során keletkezett személyes adatokat törvény által megállapított részletes szabályok szerint kezelje; a minősített adat az ügyészt, alügyészt, ügyészségi fogalmazót és az ügyészségi megbízottat – a nemzetbiztonsági szervek minősített adatkezelését kivéve – nem akadályozhatja, de a minősített adat megtartására vonatkozó rendelkezések rá nézve is kötelezőek;
 - c) a legfőbb ügyész – vagy az általa feljogosított ügyészségi vezető – engedélyével közérdekből az ügykörébe tartozó személyes adatok közül az érintett nevét és az ügkapcsolatot nyilvánosságra hozza.
 - (4) Az (1)–(3) bekezdésben foglalt adatkezelési szabályokat a tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott is köteles betartani. Adatkezelésük részletes szabályait a munkáltatói jogkör gyakorlója személyre szólóan írja elő.

- 37. §**
- Az Országos Kriminológiai Intézet a feladatkörébe tartozó vizsgálatai során állami szervektől és bíróságoktól bünyügyi és szabálysértési iratok rendelkezésre bocsátását kérheti, azokat tanulmányozhatja, és az azokban szereplő adatokat egyedi azonosításra nem alkalmas módon nyilvánosságra hozhatja.

VI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

10. Hatályba léptető rendelkezés, a törvény rövid megjelölése

- 38. §** Ez a törvény 2012. január 1-jén lép hatályba.
- 39. §** E törvénynek más jogszabályban alkalmazandó rövid megjelölése: Ütv.

11. Átmeneti rendelkezések

- 40. §**
- (1) Ahol jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz
 - a) ügyészségi titkárt említ, alügyészt,
 - b) ügyészségi ügyintézőt említ, ügyészségi megbízottatkell érteni.

- (2) Ahol e törvény járási ügyészségről, illetve járási ügyészről rendelkezik, azon 2012. december 31. napjáig helyi ügyészséget, illetve helyi ügyészt kell érteni.

- 41. §** (1) A törvény hatályba lépésének napján az el nem bírált óvást, felszólalást, figyelmeztetést visszavontnak kell tekinteni. A törvény hatályba lépésétől számított öt napon belül a címzett ezeket az intézkedéseket az iratokkal együtt visszaküldi az intézkedést benyújtó ügyészségnek.
- (2) Ha az óvással érintett döntés végrehajtását felfüggesztették, a szerv, szervezet az iratok visszaküldésével egyidejűleg intézkedik a végrehajtás folytatásáról.
- (3) Az elutasított óvás miatt indult bírósági eljárást hivatalból meg kell szüntetni, kivéve, ha abban bíróság már érdemben határozott.

12. Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés

- 42. §** E törvény
- a) 1–30. §-a, 40. §-a, 41. §-a és 43. § a)–c) pontja az Alaptörvény 29. cikk (7) bekezdése,
- b) 49. §-a az Alaptörvény 46. cikk (6) bekezdése
- alapján sarkalatosnak minősül.

13. Hatályon kívül helyező rendelkezés

- 43. §** Hatályát veszti
- a) a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény,
- b) az egyes rendészeti tárgyú és az azokkal összefüggő törvények módosításáról szóló 2010. évi CXLVII. törvény 1–3. §-a,
- c) az egyes büntető tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi CLXI. törvény 64–66. §-a,
- d) a Magyar Köztársaság ügyészi szervezetéről szóló 143/1997. (IX. 30.) KE határozat,
- e) a Magyar Köztársaság ügyészi szervezetéről szóló 143/1997. (IX. 30.) KE határozat módosításáról rendelkező 38/2001. (IV. 5.) KE határozat,
- f) a Magyar Köztársaság ügyészi szervezetéről szóló 143/1997. (IX. 30.) KE határozat módosításáról rendelkező 186/2002. (XII. 12.) KE határozat,
- g) a Magyar Köztársaság ügyészi szervezetéről szóló 143/1997. (IX. 30.) KE határozat módosításáról rendelkező 188/2003. (X. 13.) KE határozat, valamint
- h) a Magyar Köztársaság ügyészi szervezetéről szóló 143/1997. (IX. 30.) KE határozat módosításáról rendelkező 31/2004. (III. 18.) KE határozat.

14. Módosuló jogszabályok

- 44. §** (1) A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 9. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(5) A bíróság előtt az ügyészségről szóló törvény szabályai szerint illetékes ügyész jár el.”
- (2) A Pp. 274. §-a a következő (6)–(8) bekezdésekkel egészül ki:
- „(6) A tanács elnöke jogkérdésben az iratok megküldése mellett, határidő tűzésével a legfőbb ügyészt álláspontjának kifejtésére hívhatja fel.
- (7) A legfőbb ügyész álláspontját a felekkel közölni kell, és arra a tanács elnöke által tűzött határidőn belül észrevételt tehetnek. Ezt a szabályt kell alkalmazni akkor is, ha a legfőbb ügyész nem a tanács elnökének kezdeményezésére fejt ki álláspontját.
- (8) Abban az eljárásban, amelyben a legfőbb ügyész álláspontját kifejtette, részére a Kúria felülvizsgálati határozatát meg kell küldeni.”
- 45. §** A használati minták oltalmáról szóló 1991. évi XXXVIII. törvény 27. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(2) A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala döntései ellen nincs helye fellebbezésnek, újrafelvételi és felügyeleti eljárásnak, valamint ügyészi felhívásnak.”

- 46. §** A mikroelektronikai félvezető termékek topográfiájának oltalmáról szóló 1991. évi XXXIX. törvény 17. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala döntései ellen nincs helye fellebbezésnek, újrafelvételi és felügyeleti eljárásnak, valamint ügyészi felhívásnak.”
- 47. §** A Munkavállalói Résztulajdonosi Programról szóló 1992. évi XLIV. törvény 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„11. § A szervezet működésének törvényességét az ügyészség az irányadó jogszabályok szerint ellenőrzi. Ha a működés törvényessége másként nem biztosítható az ügyészség a bírósághoz fordulhat.”
- 48. §** (1) Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény (a továbbiakban: Öbp.) 6. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A pénztárt a székhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) bíróság veszi nyilvántartásba. A nyilvántartásba vétel iránti kérelmet az alakuló közgyűlést követő 30 napon belül kell benyújtani a bírósághoz. A kérelemhez mellékelni kell az alakuló közgyűlés által elfogadott alapszabályt, az alakuló közgyűlés jegyzőkönyvét, a jelenléti ívet, valamint a kérelem beadását követően a számlavezetésre feljogosított pénzforgalmi szolgáltató igazolását pénzforgalmi számla megnyitásáról. A bíróság a nyilvántartásba vételről nemperes eljárásban határoz és határozatát a kérelmezővel egyidejűleg kézbesíti az ügyész részére, továbbá megküldi a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (a továbbiakban: Felügyelet).”
- (2) Az Öbp. 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„8. § A pénztárak működésének törvényességét az ügyészség az irányadó jogszabályok szerint ellenőrzi. Ha a működés törvényessége másképpen nem biztosítható az ügyészség keresettel a bírósághoz fordulhat. A pénztárak állami felügyeletét e törvény VI. fejezete alapján a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete látja el.”
- (3) Az Öbp. 40/B. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A pénztártitok és az üzleti titok megtartásának kötelezettsége nem áll fenn a feladatkörében eljáró)
„c) a pénztárak működése törvényességének ellenőrzésére jogosult ügyészséggel,”
- (4) Az Öbp. 42/A. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A bíróság az átalakulás átvezetéséről, a hiánypótlás elrendeléséről a kérelem beérkezésétől számított 8 napon belül határoz. A nyilvántartásba vételt elrendelő határozatot a bíróság a Felügyeletnek megküldi és az illetékes ügyésznek kézbesíti. Az átalakulás a bírósági nyilvántartásba vétellel történik meg, az átalakulás napjára visszamenőleges hatállyal. A bíróság a határozatában az átalakulás napját feltünteti.”
- 49. §** (1) A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 7/A. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:
„(2a) A megbízhatósági vizsgálat befejezéséről szóló határozat kézhezvételétől számított 8 munkanapon belül az ügyész megvizsgálja annak törvényességét, majd visszaküldi az elrendelő szervnek. Jogszabálysértés megállapítása esetén írásba foglalt indokolt határozatával új határozat hozatalára utasítja a megbízhatósági vizsgálatot folytató szervet, ha pedig azt állapítja meg, hogy a megbízhatósági vizsgálat végrehajtására a részletes tervtől eltérően került sor, felelősségre vonást is kezdeményez.”
- (2) Az Rtv. 7/C. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) Az ügyész az e törvényben foglalt jogosítványok mellett a megbízhatósági vizsgálat törvényességének ellenőrzése során az ügyészségről szóló törvényben szabályozott jogokat gyakorolja.”
- 50. §** A találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény 53/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala döntései ellen nincs helye fellebbezésnek, újrafelvételi és felügyeleti eljárásnak, valamint az ügyészségről szóló törvény szerinti ügyészi felhívásnak.”
- 51. §** A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 109. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) Az ügyészség az irányadó jogszabályok szerint közreműködik a környezetvédelmi hatóságok eljárásai és döntései törvényességének biztosításában.”

- 52. §** A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 60. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) Az ügyészség az irányadó jogszabályok szerint közreműködik a természetvédelmi hatóságok eljárásai és döntései törvényességének biztosításában.”
- 53. §** A védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény 46/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala döntései ellen nincs helye fellebbezésnek, újrafelvételi és felügyeleti eljárásnak, valamint az ügyészségről szóló törvény szerinti ügyési felhívás kibocsátásnak.”
- 54. §** Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 49. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) Nem szabható ki bírság az olyan jogerős és végrehajtható építési, illetve bontási engedély alapján elvégzett építési tevékenységgel összefüggésben, amelynek az alapját képező határozatot utóbb az építésügyi hatóság a saját hatáskörében vagy az ügyészségről szóló törvény szerinti ügyési felhívás folytán visszavonta, vagy amelyet a bíróság hatályon kívül helyezett, illetve az Alkotmánybíróság határozata alapján az építésügyi hatóság felügyeleti szerve megváltoztatta vagy megsemmisítette kivéve, ha az építetű a visszavonásra (megváltoztatásra, megsemmisítésre, hatályon kívül helyezésre) alapot adó ok tekintetében rosszhiszeműen járt el.”
- 55. §** (1) A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 36. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) A szabálysértési hatóság eljárása, határozatai és intézkedései törvényességének biztosítása érdekében tett ügyési fellépés tárgyában a helyi bíróság dönt.”
- (2) Az Sztv. 78. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) A szabálysértési hatóság által elrendelt elővezetés elrendeléséről az ügyészt haladéktalanul értesíteni kell. Az ügyész az elővezetést elrendelő határozatba elektronikus úton tekint be. Ha az ügyész az elővezetéssel nem ért egyet, az elővezetés megkezdéséig határozattal az elővezetési határozatot hatályon kívül helyezi. Az elővezetés az ügyész intézkedéséig nem hajtható végre.”
- (3) Az Sztv. 90. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az elkésztett vagy nem a jogosult által előterjesztett kifogást a szabálysértési hatóság elutasítja.”
- (4) Az Sztv. 91. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„91. § (1) Az ügyész e törvényben szabályozott eltérésekkel gyakorolja az ügyészségről szóló törvény szerinti törvényességi ellenőrzési jogait a szabálysértési hatóságok eljárása, határozata, és intézkedése felett.
(2) A szabálysértési ügyben benyújtott ügyési felhívásnak a kifogásolt határozat, intézkedés végrehajtására halasztó hatálya van.
(3) Az elkövető terhére ügyési felhívásnak csak a határozat jogerőre emelkedésétől számított hat hónapon belül van helye.
(4) Ha a szabálysértési hatóság az ügyési felhívást alaposnak tartja, a törvénysértő rendelkezést köteles nyolc napon belül hatályon kívül helyezni vagy módosítani, és erről egyidejűleg az ügyészt értesíteni.
(5) A felhívás eredménytelensége esetén az ügyész a jogerős határozatot megtámadja, a szabálysértési hatóság az ügy iratait nyolc napon belül megküldi a bíróságnak.
(6) A bíróság egyesbíróként az ügyési indítvány és az iratok alapján, harminc napon belül indokolt végzéssel határoz. A bíróság határozata ellen nincs helye jogorvoslatnak.
(7) Ha a bíróság az ügyész fellépését megalapozottnak tartja, a szabálysértési hatóságot az indítványozott eljárás lefolytatására kötelezi.
(8) A bíróság döntését követően az ügy iratait, határozatának kiadmányaival együtt, visszaküldi a szabálysértési hatóságnak. A bíróság határozatának egy kiadmányát közvetlenül az ügyésznek küldi meg.
(9) Ha az ügyész a fellépését visszavonja, a bíróság az iratokat intézkedés nélkül visszaküldi a szabálysértési hatóságnak.”

- 56. §** (1) A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt.) 57/B. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának az 57/A. §-ban szabályozott eljárására a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit a következő eltérésekkel kell alkalmazni:)
„d) a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala döntéseivel szemben nincs helye fellebbezésnek, újrafelvételi és felügyeleti eljárásnak, valamint az ügyészségről szóló törvény szerinti felhívás kibocsátásnak; a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala döntéseit a Fővárosi Bíróság – az 57/C. §-ban foglaltak szerint – nemperes eljárásban vizsgálja felül;”
- (2) Az Szjt. 93. § (3) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala a felügyelet körében – ha a nyilvántartásba vételhez szükséges feltételek hiányát vagy az (1) bekezdésben említett jogszabályok megsértését észleli – megteszi a következő intézkedéseket:)
„b) kezdeményezi a szervezet működése törvényességének ügyészi ellenőrzését, ha a működés törvényességének helyreállításához ügyészi intézkedés szükségessége merül fel;”
- 57. §** A formatervezési minták oltalmáról szóló 2001. évi XLVIII. törvény 32/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala döntései ellen nincs helye fellebbezésnek, újrafelvételi és felügyeleti eljárásnak, valamint az ügyészségről szóló törvény szerinti felhívásnak.”
- 58. §** Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény 16/E. § (4) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A közzétett hirdetménynek a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben meghatározottakon túl tartalmaznia kell:)
„d) a határozattal szembeni bírósági felülvizsgálat, felügyeleti eljárás vagy az ügyészi felhívás tényét és – amennyiben rendelkezésre áll – azok eredményét.”
- 59. §** Az európai területi együttműködési csoportosulásról szóló 2007. évi XCIX. törvény 10. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az európai területi társulás működésének törvényességét az ügyészség az irányadó jogszabályok szerint ellenőrzi. Ha az európai területi társulás működésének törvényessége másképp nem biztosítható, az ügyész a Fővárosi Bírósághoz fordulhat.”

Dr. Schmitt Pál s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2011. évi CLXIV. törvény**a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról****I. FEJEZET**BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK***1. A törvény hatálya**

- 1. §** (1) E törvény hatálya kiterjed az ügyészség által foglalkoztatott ügyészségi alkalmazottak ügyészségi szolgálati viszonyára.
- (2) Ügyészségi alkalmazott
- a) az ügyész;
 - b) az alügyész;
 - c) az ügyészségi fogalmazó;
 - d) az érdemi feladatot végző ügyintéző (a továbbiakban: tisztviselő);
 - e) az ügyviteli feladatot végző foglalkoztatott (a továbbiakban: írnok);
 - f) az a)–e) pontban nem említett más ügyészségi dolgozó (a továbbiakban: fizikai alkalmazott).
- (3) E törvénynek az ügyész ügyészségi szolgálati viszonyára vonatkozó rendelkezéseit az alügyészre és az ügyészségi fogalmazóra a XIV. Fejezetben foglalt eltérésekkel, a tisztviselőre, az írnokra és a fizikai alkalmazottra pedig abban az esetben kell alkalmazni, ha e törvény kifejezetten így rendelkezik.
- (4) A katonai ügyészek mellett ügyészségi alkalmazottként a Magyar Honvédség hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai vezénylés alapján teljesíthetnek szolgálatot.

2. A munkáltatói jogkör gyakorlója

- 2. §** (1) Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a munkáltatói jogkört a legfőbb ügyész gyakorolja. A legfőbb ügyész e jogkörét – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – egészben vagy részben más, vezetői munkakört betöltő ügyészségi alkalmazottra átruházhatja.
- (2) Ügyész, alügyész és az ügyészségi fogalmazó esetében nincs helye a munkáltatói jogkör átruházásának az olyan jogkör tekintetében, amelynek gyakorlójaként törvény a legfőbb ügyészt nevezi meg.

*II. FEJEZET**ÜGYÉSZSÉGI TESTÜLETEK***3. Az ügyészségi alkalmazottak tanácsa és az Ügyészségi Alkalmazottak Országos Tanácsa**

- 3. §** (1) Ügyészségi alkalmazottak tanácsa (a továbbiakban: alkalmazotti tanács) működik
- a) a Legfőbb Ügyészségen;
 - b) a fellebbviteli főügyészségeken;
 - c) a főügyészségeken, az alárendelt járási ügyészségekre is kiterjedő hatáskörrel;
 - d) az Országos Kriminológiai Intézetben (a továbbiakban: OKRI).
- (2) Az alkalmazotti tanácsokat az (1) bekezdésben felsorolt szervenként az ott szolgálatot teljesítő ügyészségi alkalmazottak választják öt évre. A főügyészségen működő alkalmazotti tanács megválasztásában részt vesznek a főügyészség alá rendelt járási ügyészségeken szolgálatot teljesítő ügyészségi alkalmazottak is.
- (3) Az alkalmazotti tanács tagjainak száma, ha az ügyészségi alkalmazottak száma a választás időpontjában
- a) a húsz főt nem haladja meg három,
 - b) a száz főt nem haladja meg négy,
 - c) a száz főt meghaladja öt fő.

* A törvényt az Országgyűlés a 2011. november 28-i ülésnapján fogadta el.

- (4) Ha az alkalmazotti tanács tagjainak száma három, közülük legalább egy főt, ha az alkalmazotti tanács tagjainak száma négy vagy öt, közülük legalább két főt nem az ügyészek közül kell megválasztani.
- (5) Az alkalmazotti tanácsok tagjaik közül egy-egy főt delegálnak öt évre az Ügyészségi Alkalmazottak Országos Tanácsába (a továbbiakban: Országos Tanács).
- (6) Az Országos Tanácsra és tagjaira e törvényben eltérően nem szabályozott kérdésekben az alkalmazotti tanácsra, illetve az annak tagjaira irányadó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.
- (7) A tevékenységükhöz szükséges időre az alkalmazotti tanács tagjait (tisztviselőit) legfeljebb nyolc óra, az Országos Tanács tagjait (tisztviselőjét) legfeljebb további nyolc óra munkaidő-kedvezmény illeti meg havonta. Erre az időre távolléti díj jár.

- 4. §**
- (1) Az alkalmazotti tanácsot egyetértési jog illeti meg a jóléti célú pénzeszközök felhasználásával, illetve az ilyen jellegű intézmények és ingatlanok hasznosításával kapcsolatos tervek elfogadása tekintetében.
 - (2) Ha az egyetértés hiánya miatt a felek között vita merül fel, akkor a Munka Törvénykönyvének az egyeztetésre, a közvetítésre és a kötelező döntőbírói eljárásra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.
 - (3) Az alkalmazotti tanácsnak véleményezési joga van
 - a) az ügyészségi alkalmazottak lényeges érdekeit, illetve nagyobb csoportját érintő munkáltatói intézkedések tervezetét, így különösen az ügyészi szervek hatáskörébe tartozó szervezeti változtatásokra vonatkozó elképzeléseket,
 - b) az új munkaszervezési módszerek bevezetését,
 - c) az ügyészi szervezet által meghirdetett – anyagi vagy erkölcsi elismeréssel járó – pályázatot,
 - d) a munkarend kialakítását,
 - e) e törvény által meghatározott egyéb kérdéseketilletően.
 - (4) Ha az (1) és (3) bekezdésben felsorolt tárgykörben a döntés (intézkedés) az alkalmazotti tanácsok legalább kétharmadának jogkörét érinti, az alkalmazotti tanácsok jogkörében az Országos Tanács jár el. Az Országos Tanács állásfoglalását kell kikérni abban az esetben is, ha az alkalmazotti tanácsok a tervezett döntés (intézkedés) tekintetében nem egybehangzóan nyilatkoztak.
 - (5) Az alkalmazotti tanács (Országos Tanács) az ügyészség tervezett intézkedésével [(1) és (3) bekezdés] kapcsolatos álláspontját tizenöt napon belül közli a munkáltatóval. Ennek elmulasztását úgy kell tekinteni, mintha az intézkedéssel egyetértene. A tizenöt napos határidőt a tervezetnek az elnökhöz való érkezésétől kell számítani.
 - (6) Az (1)–(4) bekezdésben foglaltakat sértő intézkedés érvénytelenségének megállapítása iránt az alkalmazotti tanács (Országos Tanács) a tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül, de legkésőbb az intézkedés megtételét követő hatvan napon belül a Munka Törvénykönyvének a munkaügyi vitákra vonatkozó szabályai szerint jogvitát kezdeményezhet. A keresetnek az intézkedés végrehajtására halasztó hatálya van.

- 5. §**
- (1) Az alkalmazotti tanács (Országos Tanács) tagja (tisztviselője) a 4. § (1) és (3) bekezdésében meghatározott jogosultság gyakorlásával összefüggésben – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a munkáltató nyilvántartásaiba betekinthez, s minden olyan kérdésben tájékoztatást kérhet, amely az ügyészségi alkalmazottak ügyészségi szolgálati viszonyával összefüggő szociális érdekeivel, valamint az egyenlő bánásmód követelményére vonatkozó szabályok megtartásával kapcsolatos. A munkáltató a betekintést és a tájékoztatást nem tagadhatja meg.
 - (2) Az alkalmazotti tanács és az Országos Tanács, illetve ezek tagjai (tisztviselői) a jogkörük gyakorlása során tudomásukra jutott személyes adatokat nem hozhatják nyilvánosságra a név, a szolgálati hely és a beosztás kivételével. Egyéb adatokat, tényeket csak a munkáltató jogos érdekeinek veszélyeztetése, illetve az ügyészségi alkalmazottak személyiségi jogainak megsértése nélkül hozhatják nyilvánosságra.
 - (3) A (2) bekezdésben foglalt kötelezettség az alkalmazotti tanácsot és az Országos Tanácsot, illetve ezek tagjait (tisztviselőit) megbízatásuk, illetve ügyészségi szolgálati viszonyuk megszűnése után is terheli.
 - (4) E törvényben nem szabályozott kérdésekben az alkalmazotti tanácsra (Országos Tanácsra) a Munka Törvénykönyvének az üzemi tanácsra (központi üzemi tanácsra) vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni, kivéve az üzemi megbízottra és az elnök díjazására vonatkozó szabályait.

4. Az összügyészi értekezlet

- 6. §**
- (1) Összügyészi értekezletet tartanak
 - a) a Legfőbb Ügyészségen,
 - b) a fellebbviteli főügyészségen,
 - c) a főügyészségenszolgálatot teljesítő ügyészek. A főügyészség és az alárendelt járási ügyészségek ügyészei közös összügyészi értekezletet tartanak.
 - (2) Az összügyészi értekezlet – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – tanácsadó, véleményező és javaslattevői joggal működik.
 - (3) Az irányítása alá tartozó ügyészi szervezet összügyészi értekezletét
 - a) a legfőbb ügyész,
 - b) a fellebbviteli főügyész,
 - c) a főügyészhívja össze.
 - (4) Az összügyészi értekezlet összehívása kötelező
 - a) e törvényben, továbbá a legfőbb ügyész által meghatározott esetekben;
 - b) ha azt a részvételre jogosult ügyészek egyharmada, illetve az érdekelt munkavállalói érdekképviselői szerv a napirend megjelölésével kéri.
 - (5) A (4) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben az összügyészi értekezletet az indítvány kézhezvételét követő tizenöt napon belüli időpontra kell összehívni.
 - (6) Az összügyészi értekezlet akkor határozatképes, ha azon a részvételre jogosult ügyészek több mint kétharmada jelen van. A határozatképesség megállapítása szempontjából figyelmen kívül kell hagyni azt az ügyészt, aki
 - a) keresőképtelen;
 - b) rendes, szülési vagy fizetés nélküli szabadságon van.
 - (7) Az összügyészi értekezlet határozatait – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – szótöbbséggel hozza.

5. Az ügyészi tanács

- 7. §**
- (1) Ügyészi tanács működik
 - a) a Legfőbb Ügyészségen;
 - b) a fellebbviteli főügyészségen;
 - c) a főügyészségen, az alárendelt járási ügyészségekre is kiterjedő hatáskörrel.
 - (2) Az ügyészi tanács véleményt nyilvánít – a legfőbb ügyészt és a legfőbb ügyész helyettest kivéve – az ügyész kinevezését (magasabb munkakörbe helyezését) és felmentését, továbbá egyéb olyan kérdést illetően, amelyben a munkáltatói jogkör gyakorlója a véleményét kéri, vagy a véleményének kikérését e törvény, illetve a legfőbb ügyész elrendeli.
 - (3) A véleménynyilvánításra az az ügyészi tanács illetékes, ahová az ügyészt kinevezik, illetve, ahol a felmentésre javasolt ügyész szolgálati helye van.
 - (4) A véleménynyilvánítás joga az ügyészi tanács tagjait együttesen illeti meg. Az ügyészi tanács akkor határozatképes, ha az ülésén a tagoknak több mint fele részt vesz.
 - (5) Az ügyészi tanács határozatait szótöbbséggel hozza. Az ülést vezető elnök (elnökhelyettes) csak abban az esetben szavaz, ha az ügyészi tanács többi tagja között szavazategyenlőség alakult ki.
 - (6) A véleménynyilvánítás határideje a megkeresésnek az ügyészi tanács elnökéhez (elnökhelyetteséhez) érkezésétől számított nyolc nap. E határidő elmulasztása esetében a döntés az ügyészi tanács véleményének hiányában is meghozható.
- 8. §**
- (1) Az ügyészi tanács tagjainak száma, ha az ügyészek száma a választás időpontjában
 - a) a hét főt nem haladja meg három,
 - b) a hatvan főt nem haladja meg négy,
 - c) a hatvan főt meghaladja öt.

- (2) Az ügyészi tanács tagjait, közülük az elnököt, elnökhelyettest öt évre az ügyészek közül titkos szavazással választja:
 - a) a Legfőbb Ügyészség összügyészi értekezlete;
 - b) a fellebbviteli főügyészség összügyészi értekezlete;
 - c) a főügyészség és az alárendelt járási ügyészségek együtt megtartott összügyészi értekezlete.
- (3) Az ügyészi tanácsnak a szavazatok számának sorrendjében az lehet a tagja, aki – a leadott érvényes szavazatok egynegyedét meghaladóan – a legtöbb érvényes szavazatot kapta. Ha a választás nem jár eredménnyel, a szavazást mindaddig meg kell ismételni, amíg a választáshoz szükséges szavazattöbbséget eléri.
- (4) Nem választható az ügyészi tanács tagjává az az ügyész, aki fegyelmi büntetés hatálya alatt áll.
- (5) Nem választható az ügyészi tanács tagjává a legfőbb ügyész és a magasabb vezető állású ügyész.
- (6) Az ügyészi tanács póttagjának kell tekinteni, aki az érvényesen leadott szavazatok legalább húsz százalékát megszerezte. Ha az ügyészi tanács tagjának a megbízatása megszűnik, a kieső tag helyére az ügyészi tanácsba a megválasztott póttagok közül – az elért szavazatok sorrendjében – megfelelő számban tanácstagot kell behívni.

- 9. §**
- (1) Megszűnik az ügyészi tanácstagság
 - a) a megbízatás idejének lejártával;
 - b) az ügyész ügyészségi szolgálati viszonyának megszűnésével, illetve a munkavégzési kötelezettség alóli végleges mentesítésével;
 - c) az ügyésznek az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba, hat hónapot meghaladó időtartamra való beosztásával;
 - d) az ügyész hat hónapot meghaladó tartamú tartós külszolgálatra kirendelésével,
 - e) az ügyész legfőbb ügyésszé történő megválasztásával vagy magasabb vezető állású munkakörbe való kinevezésével;
 - f) a tagságról való lemondással;
 - g) a tagságból való felmentéssel;
 - h) az ügyész büntető, illetve fegyelmi felelősségét megállapító határozat jogerőre emelkedésével.
 - (2) A tagságból történő felmentésről az összügyészi értekezlet dönt titkos szavazással. A felmentéshez a leadott érvényes szavazatok több mint fele szükséges.
 - (3) Szünetel az ügyészi tanácstagság a fegyelmi eljárás megindításától annak jogerős befejezéséig, illetve az ügyészségi szolgálati viszony szünetelése alatt.
 - (4) Ha az ügyészi tanács tagjainak száma három fő alá csökken, vagy mind az elnök, mind az elnökhelyettes ügyészi tanácstagsága megszűnik, új választást kell tartani.
- 10. §**
- (1) Az ügyészi tanács a működését – e törvény keretei között – ügyrendben szabályozza.
 - (2) E törvényben nem szabályozott kérdésekben az ügyészi tanácsra az alkalmazotti tanácsra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy az ügyészi tanács egyetértési jogot nem gyakorol, és csak a jogosítványai gyakorlásához szükséges mértékben kérhet tájékoztatást.

III. FEJEZET

AZ ÜGYÉSZSÉGI SZOLGÁLATI VISZONY LÉTESÍTÉSE, MÓDOSÍTÁSA, A VEZETŐK MEGBÍZATÁSA, KINEVEZÉSE, A VEZETŐI KINEVEZÉS MEGBÍZATÁS MEGSZÜNÉSE

6. A kinevezés

- 11. §**
- (1) Ügyésszé azt a cselekvőképes magyar állampolgárt lehet kinevezni, akinek egyetemi jogi végzettsége van, és külön jogszabály szerint jogi szakvizsgával rendelkezik. A katonai ügyészi kinevezés további feltétele, hogy a kinevezendő személy a Magyar Honvédség hivatásos állományú tisztje legyen.
 - (2) Az (1) bekezdésben foglalt feltételeken túl az a személy nevezhető ki ügyésszé, aki a jogi szakvizsga letételét követően
 - a) alügyészként, bírósági titkárként, közjegyzőként, ügyvédként, jogtanácsosként, az OKRI-ban kutatóként, nyomozó hatóságnál nyomozóként legalább egy évig ténylegesen dolgozott,
 - b) a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 1. §-a (2) bekezdésének, a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Ktjv.) hatálya alá tartozó szervnél közigazgatási, illetve jogi szakvizsgához kötött munkakörben legalább egy évig ténylegesen dolgozott,

- c) ügyészként, alkotmánybíróként, bíróként működött,
 - d) nemzetközi szervezetnél, az Európai Unió valamely szervénél ítélkezett, az igazságszolgáltatással összefüggő tevékenységet legalább egy évig ténylegesen folytatott.
- (3) A (2) bekezdés alkalmazásában az alügyészi működés időtartamába legfeljebb hat hónap beszámítható annak, aki a jogi szakvizsga letételét követően a (2) bekezdésben nem említett, jogi szakvizsgához kötött munkakörben legalább három évig működött.
- (4) Nem választható meg legfőbb ügyésznek, illetve nem nevezhető ki ügyésznek az a személy,
- a) aki büntetett előéletű,
 - b) aki egyetemi jogi végzettséghez kötött foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll,
 - c) aki büntetlen előéletű, de a bíróság bűncselekmény elkövetése miatt büntetőjogi felelősségét jogerős ítéletben megállapította, amíg a bűnügyi nyilvántartásból nem törlik
 - ca) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, ötévi vagy azt meghaladó végrehajtandó szabadságvesztés büntetés esetén a mentesítés beálltától számított tizenkét évig,
 - cb) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, öt évet el nem érő végrehajtandó szabadságvesztés esetén a mentesítés beálltától számított tíz évig,
 - cc) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés esetén a mentesítés beálltától számított nyolc évig,
 - cd) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott közérdekű munka vagy pénzbüntetés esetén a mentesítés beálltától számított öt évig,
 - ce) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett pénzbüntetés esetén a mentesítés beálltától számított három évig,
 - cf) gondatlan bűncselekmény miatt kiszabott, végrehajtandó szabadságvesztés büntetés esetén a mentesítés beálltától számított nyolc évig,
 - cg) gondatlan bűncselekmény miatt kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés esetén a mentesítés beálltától számított öt évig,
 - ch) gondatlan bűncselekmény miatt kiszabott közérdekű munka vagy pénzbüntetés esetén a mentesítés beálltától számított három évig,
 - d) akivel szemben a bíróság kényszergyógykezelést alkalmazott, a kényszergyógykezelést megszüntető végzés jogerőre emelkedésétől számított három évig,
 - e) akivel szemben a bíróság próbára bocsátást alkalmazott, a próbaidő, annak meghosszabbítása esetén a meghosszabbított próbaidő elteltétől számított három évig,
 - f) akivel szemben büntetőeljárás – ide nem értve a magánvádas vagy pótmagánvádó vádindítványa alapján indult eljárást – van folyamatban, a büntetőeljárás jogerős bejezéséig,
 - g) akit ügyészként, bíróként, kormánytisztviselőként, köztisztviselőként, végrehajtóként, közalkalmazottként, fegyveres szerv hivatásos állományú tagjaként, igazságügyi alkalmazottként, alügyészként és fogalmazónként, ügyvédként, ügyvédjelöltként, közjegyzőként, közjegyző helyettesként a legsúlyosabb fegyelmi büntetéssel sújtottak, mindaddig, amíg a fegyelmi büntetés hatálya alatt áll,
 - h) aki külön törvényben szabályozott vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségét megszegte.
- (5) A katonai ügyész kinevezéséhez a honvédelemért felelős miniszter egyetértése szükséges. A katonai ügyészt erre a tisztségre kell kinevezni. A katonai ügyészt a honvédelemért felelős miniszter – a kinevezéssel egyidejűleg – rendelkezési állományba helyezi. A katonai ügyész szolgálatát az ügyészségi szolgálati viszonya megszűnéséig az ügyészi szervezetben teljesíti.
- (6) Fontos és bizalmas munkakörre ügyészségi szolgálati viszony azzal a személlyel létesíthető, aki külön törvényben előírt módon hozzájárul nemzetbiztonsági ellenőrzéséhez. A hozzájáruláshoz a külön törvényben meghatározott hozzátartozó nyilatkozatát is csatolni kell.

- 12. §** (1) A legfőbb ügyész jogkörébe tartozó ügyészi kinevezés előtt a pályázónak részt kell vennie az ügyészi pályára való alkalmasságának vizsgálatán (a továbbiakban: pályaalakmassági vizsgálat).
- (2) Ha a pályaalakmassági vizsgálaton vagy a külön törvényben meghatározott, a bírói pályára való pályaalakmasság vizsgálatán (a továbbiakban: bírói pályaalakmassági vizsgálat) a pályázó korábban már részt vett és annak elvégzésétől a pályázat benyújtásáig három év még nem telt el – feltéve, hogy más körülmény a vizsgálatot nem indokolja –, az ügyészi kinevezés előtt azt megismételni nem kell.

- (3) A pályáalkalmassági vizsgálat egészségi, fizikai és pszichikai vizsgálatból áll. A vizsgálatot a bíró pályáalkalmassági vizsgálatára irányadó – külön jogszabályban meghatározott – rendelkezések szerint kell elvégezni azzal az eltéréssel, hogy a bíróra vonatkozó kompetenciákat nem kell ellenőrizni.
- (4) A pályáalkalmassági vizsgálatot az ügyészség kezdeményezi.
- (5) A pályáalkalmassági vizsgálat alapján készített véleményt a vizsgálatot kezdeményezőnek és a pályázónak meg kell küldeni.
- (6) A pályáalkalmassági vizsgálat költségét a pályázó viseli. Ha a pályázó a megpályázott ügyészi tisztséget elnyerte, részére a vizsgálat költségét a munkáltató megtéríti.

- 13. §**
- (1) A legfőbb ügyész az ügyészt első alkalommal az ügyészi tisztségbe pályázat útján nevezi ki.
 - (2) A pályázat kiírására, elbírálására és a pályázat eredményének közlésére a 19. § (1)–(4) bekezdésének, továbbá a 20. § (1)–(3) bekezdésének rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
- 14. §**
- (1) A legfőbb ügyész helyettest a legfőbb ügyész javaslatára a köztársasági elnök határozatlan időre nevezi ki a határozatlan időre kinevezett ügyészek közül.
 - (2) A legfőbb ügyész az ügyészt első alkalommal (első ügyészi kinevezés) három évre, azt követően pedig – a 17. § (4) bekezdésében meghatározott esetek kivételével – határozatlan időre nevezi ki. Az ügyész első kinevezése határozatlan időre szól, ha
 - a) kinevezését megelőzően korábban legalább három évig ügyészként, illetve katonai ügyészként működött, vagy
 - b) kinevezését közvetlenül megelőzően alkotmánybíróként, bíróként, katonai bíróként működött, nemzetközi szervezetnél vagy az Európai Unió Bíróságán ítélkezett, az Európai Unió Bíróságán főtanácsnokként működött, és az e pontban, valamint az a) pontban említett munkakörökben, tevékenységekkel együttesen legalább hároméves szakmai gyakorlatot szerzett, vagy
 - c) kiemelkedő elméleti jogi jártasságot szerzett a tudomány vagy az oktatás területén, vagy
 - d) a volt országgyűlési képviselő az országgyűlési képviselői megbízatásának megszűnésekor úgy nyilatkozott, hogy ügyésszé történő ismételt kinevezését kéri, és a kinevezéshez szükséges feltételekkel rendelkezik, ide nem értve a pályáalkalmassági vizsgálaton való részvételt, vagy
 - e) a volt európai parlamenti képviselő az európai parlamenti képviselői megbízatásának megszűnésekor úgy nyilatkozott, hogy ügyésszé történő ismételt kinevezését kéri, és a kinevezéshez szükséges feltételekkel rendelkezik, ide nem értve a pályáalkalmassági vizsgálaton való részvételt.
- 15. §**
- (1) Az ügyészségi szolgálati viszony a kinevezéssel (megválasztással) és annak elfogadásával jön létre.
 - (2) A kinevezési okiratnak tartalmaznia kell az ügyészségi szolgálati viszony kezdetét, az ügyész azonosítására alkalmas személyes adatokat, munkakörét, szolgálati helyét, a besorolásnál figyelembe vett szolgálati idő kezdő időpontját, a fizetési fokozatot, az illetményt. A kinevezési okirat az ügyészségi szolgálati viszonyt érintő más kérdésről is rendelkezhet.
- 16. §**
- (1) A legfőbb ügyész a megválasztása után az Országgyűlés előtt esküt tesz.
 - (2) Az ügyésznek a kinevezésétől számított nyolc munkanapon belül kell esküt tennie. Ha az ügyész az eskütételben akadályozva van, a határidőt az akadály megszűnésétől kell számítani. Az ügyész az eskütételt követően kezdi meg működését. Ha az ügyész a kinevezésétől számított három hónap elteltével az esküt nem tette le, ügyészségi szolgálati viszonya megszűnik.
 - (3) Az eskü szövege az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló 2008. évi XXVII. törvényben foglalt eskü szövegéből és az annak zárómondatát megelőző következő szövegből áll:
„Törvényes kötelezettségeim teljesítése során elfogulatlanul és részrehajlás nélkül járok el.”
 - (4) Az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló 2008. évi XXVII. törvényben foglalt eskü szövegében szereplő tisztség megnevezése a (3) bekezdés szerinti eskü tétele során: ügyész.
 - (5) A legfőbb ügyész helyettes a köztársasági elnök előtt, a többi ügyész pedig a munkáltatói jogkör gyakorlója előtt tesz esküt.
 - (6) A legfőbb ügyészt, a legfőbb ügyész helyettest az országgyűlési képviselőkre vonatkozó szabályok szerint terheli a vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség, első ízben a megválasztását, kinevezését követő harminc napon belül. A vagyonnyilatkozat nyilvántartására, ellenőrzésére, kezelésére az országgyűlési képviselők vagyonnyilatkozatának nyilvántartására, ellenőrzésére, kezelésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

- 17. §** (1) A munkáltatói jogkör gyakorlója legkésőbb az első ügyészi kinevezés időtartamának [14. § (2) bekezdés] lejártát megelőző kilencven nappal korábban beszerzi a határozott időre kinevezett ügyész nyilatkozatát arról, hogy kéri-e a határozatlan időre történő kinevezését. Ha az ügyész kéri a határozatlan időre történő kinevezését és a tényleges ügyészi működésének időtartama a 18 hónapot az előbbiekben említett időpontig meghaladta, az ügyészt a munkáltatói jogkör gyakorlója minősíti. Ennek során értékeli – az ügyész működésének teljes időtartamára kiterjedően – az ügyész munkáját, különös tekintettel az anyagi jogi, az eljárásjogi és az ügyviteli szabályok betartására.
- (2) A minősítés eredményét legkésőbb az első ügyészi kinevezés időtartamának lejártát megelőző hatvanadik napig írásban közölni kell az ügyésszel és a legfőbb ügyésszel.
- (3) A legfőbb ügyész a minősítés eredményét mérlegelve az ügyészt az első ügyészi kinevezés időtartamának lejártát követő nappal, pályázat nélkül határozatlan időre kinevezi, ha az ügyész alkalmasságát megállapította.
- (4) Ha az (1) bekezdésben említett minősítést azért nem lehet elkészíteni, mert az ügyész tényleges működésének időtartama a 18 hónapot nem érte el, vagy a legfőbb ügyész a minősítés eredményét mérlegelve az ügyész alkalmasságát utóvizsgálat lefolytatásától teszi függővé, a kinevezés újabb három évre szól. Ezekben az esetekben a határozott időre szóló első ügyészi kinevezésre vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.
- (5) Ha a legfőbb ügyész a minősítés eredményét mérlegelve az ügyész alkalmatlanságát állapította meg, vagy az ügyész a határozatlan időre történő kinevezését nem kérte, az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya a határozott idő lejártának napjával megszűnik.

7. A vezetők megbízatása, kinevezése

- 18. §** (1) Az ügyészt a magasabb vezető állású ügyészi és vezető állású ügyészi munkakörbe – a legfőbb ügyész helyettes kivételével – a legfőbb ügyész nevezi ki.
- (2) Magasabb vezető állású ügyész:
- a) a legfőbb ügyész helyettes;
 - b) a legfőbb ügyészségi főosztályvezető ügyész;
 - c) a legfőbb ügyészségi főosztályvezető helyettes ügyész;
 - d) a legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyész;
 - e) a fellebbviteli főügyész;
 - f) a fellebbviteli főügyészhelyettes;
 - g) a főügyész;
 - h) a főügyészhelyettes.
- (3) Vezető állású ügyész:
- a) a legfőbb ügyészségi osztályvezető helyettes ügyész;
 - b) a fellebbviteli főügyészségi osztályvezető ügyész;
 - c) a főügyészségi osztályvezető ügyész;
 - d) a legfőbb ügyészségi csoportvezető ügyész;
 - e) a főügyészségi csoportvezető ügyész;
 - f) a járási ügyészséget vezető ügyész (a továbbiakban: járási vezető ügyész);
 - g) a járási vezetőhelyettes ügyész;
 - h) járási ügyészségi csoportvezető ügyész.
- (4) A legfőbb ügyész pályázat útján tölti be a kinevezési jogkörébe tartozó magasabb vezető állású és vezető állású ügyészi munkaköröket, továbbá a legfőbb ügyészségi és a fellebbviteli főügyészségi ügyészi munkaköröket. A legfőbb ügyész – a legfőbb ügyész helyettesi állás kivételével – más állás pályázat útján történő betöltését is elrendelheti. A 14. § (2) bekezdés d)–e) pontjában, 23. § (1), (3) és (5) bekezdésében, a 24. § (3) és (5) bekezdésében, a 25. § (2) és (4) bekezdésében, a 36. § (4) és (8) bekezdésében meghatározott esetben a felajánlott állás pályázat nélkül tölthető be.
- 19. §** (1) A pályázatot a legfőbb ügyész írja ki. A nyilvános pályázati felhívásnak a pályázat elnyeréséhez szükséges valamennyi feltételt és a pályázat elbírálásának határidejét tartalmaznia kell. Jogszabályban nem szereplő pályázati feltétel a munkakörhöz szükséges speciális szakismeret esetén, ahhoz kapcsolódóan írható elő; erről a pályázókat a pályázati felhívásban külön tájékoztatni kell.
- (2) A pályázatot az Ügyészségi Közlönyben és az ügyészség internetes honlapján hozzáférhetővé kell tenni. A pályázat benyújtására meghatározott idő az internetes közzétételtől számítva tíz napnál rövidebb nem lehet.

- (3) A pályázónak a pályázatában fel kell tüntetni rövid úton történő elérhetőségét (elektronikus levélcím, telefon-, illetve telefax-szám stb.).
- (4) Az elkészített pályázat érdemben nem bírálható el. A hiányos pályázat benyújtóját pedig rövid határidő tűzésével fel kell hívni a hiány pótlására. Ennek elmulasztása esetén a pályázat érdemben nem bírálható el.
- (5) A pályázat elbírálásáig, illetve eredményes pályázat esetén az azt követő kinevezésig a legfőbb ügyész megbízást adhat a betöltetlen vezetői munkakör ellátására.

- 20. §**
- (1) A legfőbb ügyésznek a pályázat elbírálása előtt meg kell ismernie az ügyészi tanács, valamint
 - a) a főosztályvezető ügyész, a főosztályi szervezetbe nem tartozó legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyész, a fellebbviteli főügyész és a főügyész esetében a legfőbb ügyész helyettes,
 - b) az a) pontban nem említett legfőbb ügyészségi magasabb vezető állású ügyész, vezető állású ügyész és ügyész esetében a főosztályvezető ügyész, illetve a főosztályi szervezetbe nem tartozó legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyész,
 - c) a fellebbviteli főügyészhelyettes, a fellebbviteli osztályvezető ügyész és a fellebbviteli főügyészségi ügyész esetében a fellebbviteli főügyész,
 - d) a főügyészhelyettes, a főügyészség és a járási ügyészség vezető állású ügyésze esetében a főügyész, véleményét a pályázóról.
 - (2) A pályázat eredményéről a pályázókat legkésőbb a pályázati határidő lejártát követő három hónapon belül írásban kell tájékoztatni.
 - (3) Csak azt lehet a pályázatra kiírt munkakörbe kinevezni, aki a pályázaton részt vett, és a pályázati feltételeknek megfelelt.
 - (4) Ha nincs alkalmas pályázó, új pályázatot kell kiírni.
 - (5) Az új pályázat eredménytelensége esetén a vezetői munkakör megbízás útján tölthető be. A megbízás legfeljebb egy évre szólhat.

- 21. §**
- (1) A vezetői tisztséget betöltő ügyész tartós távolléte esetén a legfőbb ügyész – pályázat nélkül – határozott időre szóló megbízást adhat a vezetői feladatok ellátására. Ha a megbízás tartama meghaladja a százhusz munkanapot, a megbízáshoz az ügyész hozzájárulása szükséges.
 - (2) Az (1) bekezdésben, a 19. § (5) bekezdésében és a 20. § (5) bekezdésében említett vezetői megbízás bármikor, indokolás nélkül visszavonható. A megbízás lejártával a megbízott vezetőt – a felek eltérő megállapodása hiányában – eredeti munkakörében kell tovább foglalkoztatni.

8. A legfőbb ügyész és a legfőbb ügyész helyettes megbízatásának megszűnése

- 22. §**
- (1) A legfőbb ügyész megbízatása megszűnik:
 - a) a megbízatási időtartam [Alaptörvény 29. cikk (4) bekezdés] leteltével;
 - b) felmentésével;
 - c) lemondásával;
 - d) hetvenedik életévének a betöltésével;
 - e) országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati képviselővé, illetve polgármesterré történő megválasztásával [48. § (2) bekezdés], továbbá a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó állami vezetővé (a továbbiakban: állami vezető) történő megválasztásával vagy kinevezésével;
 - f) összeférhetlenségének megállapításával (47. §);
 - g) hivatalvesztése kimondásával;
 - h) a bíróságnak vele szemben bűncselekmény miatt szabadságvesztést, közérdekű munkát kiszabó jogerős határozatával, továbbá, ha büntetőeljárás során jogerős határozattal kényszergyógykezelését rendelték el;
 - i) halálával;
 - j) ha a 11. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek valamelyike már nem áll fenn.
 - (2) Ha a legfőbb ügyész megbízatása
 - a) az (1) bekezdés a) pontja vagy
 - b) az (1) bekezdés d) pontjaalapján szűnt meg, a legfőbb ügyészi jogköröket az új legfőbb ügyész megbízatása kezdetéig gyakorolja.

- 23. §** (1) A megbízási időtartam leteltét követő nappal a volt legfőbb ügyészt – ha ehhez hozzájárul – más ügyészi munkakörbe kell áthelyezni. Ha a volt legfőbb ügyész az áthelyezéséhez nem járul hozzá, ügyészségi szolgálati viszonya a megbízási időtartam leteltének időpontjában megszűnik. A 22. § (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben a megbízási időtartam letelte időpontjának az új legfőbb ügyész megbízása kezdetét kell tekinteni.
- (2) A köztársasági elnök javaslatára az Országgyűlés határozatával felmentheti a legfőbb ügyészt megbízása alól, ha a legfőbb ügyész neki fel nem róható okból nem képes eleget tenni a megbízásából adódó feladatainak.
- (3) A (2) bekezdésben említett esetben a volt legfőbb ügyészt – ha ehhez hozzájárul – más ügyészi munkakörbe kell áthelyezni. Ha a volt legfőbb ügyész az áthelyezéséhez nem járul hozzá, vagy a más ügyészi munkakörből eredő feladatainak ellátására sem lenne képes, ügyészségi szolgálati viszonyát felmentéssel kell megszüntetni. Ilyen esetben az ügyészi tanács véleményének kikérése mellőzhető. A felmentési idő hat hónap, amely a legfőbb ügyészi megbízás alól való felmentést követő nappal kezdődik. A volt legfőbb ügyészt a felmentési idő teljes tartamára mentesíteni kell a munkavégzési kötelezettség alól. A volt legfőbb ügyészt végkielégítés és a mentesítés időtartamára átlagilletménye illeti meg. Nem jár átlagilletmény arra az időre, amely alatt a volt legfőbb ügyész munkabére egyébként sem lenne jogosult.
- (4) A legfőbb ügyész a köztársasági elnök útján az Országgyűlés elnökéhez intézett nyilatkozatával bármikor, indokolás nélkül lemondhat megbízásáról. A lemondás érvényességéhez elfogadó nyilatkozat nem szükséges. A megbízásról történő lemondás ideje hat hónap; a felek ennél rövidebb időben is megállapodhatnak. A lemondási idő azon a napon kezdődik, amikor a lemondásról szóló jognyilatkozat az Országgyűlés elnökéhez megérkezik.
- (5) A (4) bekezdésben említett esetben a volt legfőbb ügyészt – ha ehhez hozzájárul – a lemondási idő lejártát követő nappal más ügyészi munkakörbe kell áthelyezni. Ha a volt legfőbb ügyész az áthelyezéséhez nem járul hozzá, ügyészségi szolgálati viszonya a lemondási idő lejártának napjával megszűnik.
- (6) Az (1), a (3) és az (5) bekezdésben említett munkáltatói intézkedést az újonnan megválasztott legfőbb ügyész, ennek hiányában a legfőbb ügyész helyettes teszi meg. A volt legfőbb ügyészt a Legfőbb Ügyészségen vagy kérésére alacsonyabb szintű ügyészségen más – lehetőleg vezető – ügyészi munkakörbe kell áthelyezni. A volt legfőbb ügyészt áthelyezése esetén „címzetes főügyész” cím és a beosztási pótlékon kívül – választása szerint – a legfőbb ügyészségi főosztályvezető ügyész vezetői pótlékával azonos összegű címpótlék vagy az új munkakörére megállapított vezetői pótlék illeti meg. A volt legfőbb ügyész fizetési fokozatba sorolását az áthelyezés nem érinti.
- (7) A köztársasági elnök javaslatára az Országgyűlés határozatával kimondja a legfőbb ügyész hivatalvesztését, ha a legfőbb ügyész neki felróható okból nem tesz eleget megbízásából eredő feladatainak, illetve jogerős ítéletben megállapított büntetést követett el, vagy más módon tisztségére méltatlanná vált.
- (8) A 22. § (1) bekezdés d) pontjában említett esetben a legfőbb ügyészt hathavi átlagilletményének megfelelő összeg illeti meg.
- (9) A 22. § (1) bekezdés d)–j) pontjaiban meghatározott esetekben a legfőbb ügyész ügyészségi szolgálati viszonya is megszűnik. A hetvenedik életévét betöltött legfőbb ügyész ügyészségi szolgálati viszonya a 22. § (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben az új legfőbb ügyész megbízása kezdetén szűnik meg.
- (10) Ha a legfőbb ügyész megbízása a 22. § (1) bekezdés j) pontja alapján szűnik meg, ennek tényét a köztársasági elnök állapítja meg.

- 24. §** (1) A legfőbb ügyész helyettes megbízása megszűnik:
- a) felmentésével;
 - b) lemondásával;
 - c) a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltésével;
 - d) országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati képviselővé, illetve polgármesterré történő megválasztásával [48. § (2) bekezdés], továbbá állami vezetővé történő megválasztásával vagy kinevezésével;
 - e) összeférhetlenségének megállapításával (47. §);
 - f) hivatalvesztése kimondásával;
 - g) a bíróságnak vele szemben bűncselekmény miatt szabadságvesztést, közérdekű munkát kiszabó jogerős határozatával, továbbá, ha büntetőeljárás során jogerős határozattal kényszergyógykezelését rendelték el;
 - h) halálával;
 - i) ha a 11. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek valamelyike már nem áll fenn.
- (2) A köztársasági elnök a legfőbb ügyész javaslatára bármikor, indokolás nélkül felmentheti a legfőbb ügyész helyettes megbízása alól.

- (3) A (2) bekezdésben említett esetben a volt legfőbb ügyész helyettest – ha ehhez hozzájárul – más ügyészi munkakörbe kell áthelyezni. Ha a volt legfőbb ügyész helyettes az áthelyezéséhez nem járul hozzá, vagy a más ügyészi munkakörből eredő feladatainak az ellátására nem lenne képes, ügyészségi szolgálati viszonyát felmentéssel kell megszüntetni. Ilyen esetben az ügyészi tanács véleményének kikérése mellőzhető. A felmentési idő hat hónap, amely a legfőbb ügyész helyettesi megbízatás alól való felmentést követő nappal kezdődik. A volt legfőbb ügyész helyettest a felmentési idő teljes tartamára mentesíteni kell a munkavégzési kötelezettség alól. A volt legfőbb ügyész helyettest végkielégítés és a mentesítés időtartamára átlagilletménye illeti meg. Nem jár átlagilletmény arra az időre, amely alatt a volt legfőbb ügyész helyettes munkabérre egyébként sem lenne jogosult.
- (4) A legfőbb ügyész helyettes a legfőbb ügyész útján a köztársasági elnökhöz intézett nyilatkozatával bármikor, indokolás nélkül lemondhat megbízatásáról. A lemondás érvényességéhez elfogadó nyilatkozat nem szükséges. A megbízatásról történő lemondás ideje hat hónap; a felek ennél rövidebb időben is megállapodhatnak. A lemondási idő azon a napon kezdődik, amikor a lemondásról szóló jognyilatkozat a köztársasági elnökhöz megérkezik.
- (5) A (4) bekezdésben említett esetben a volt legfőbb ügyész helyettest – ha ehhez hozzájárul – a lemondási idő lejártát követő nappal más ügyészi munkakörbe kell áthelyezni. Ha a volt legfőbb ügyész helyettes az áthelyezéséhez nem járul hozzá, ügyészségi szolgálati viszonya a lemondási idő lejártának napjával megszűnik.
- (6) A (3) és (5) bekezdésben említett munkáltatói intézkedést a legfőbb ügyész teszi meg. A volt legfőbb ügyész helyettest a Legfőbb Ügyészségen vagy kérésére alacsonyabb szintű ügyészségen más – lehetőleg vezető – ügyészi munkakörbe kell áthelyezni. A volt legfőbb ügyész helyettest áthelyezése esetén „címzetes főügyész” cím és a beosztási pótlékon kívül – választása szerint – a legfőbb ügyészségi főosztályvezető-helyettes ügyész vezetői pótlékával azonos összegű címpótlék vagy az új munkakörére megállapított vezetői pótlék illeti meg. A volt legfőbb ügyész helyettes fizetési fokozatba sorolását az áthelyezés nem érinti.
- (7) A köztársasági elnök a legfőbb ügyész javaslatára kimondja a legfőbb ügyész helyettes hivatalvesztését, ha a legfőbb ügyész helyettes neki felróható okból nem tesz eleget megbízatásából eredő feladatainak, illetve jogerős ítéletben megállapított büntetést követett el, vagy más módon tisztségére méltatlanná vált.
- (8) Az (1) bekezdés c) pontjában említett esetben a legfőbb ügyész helyettest hathavi átlagilletményének megfelelő összeg illeti meg.
- (9) Az (1) bekezdés c)–i) pontjaiban meghatározott esetekben a legfőbb ügyész helyettes ügyészségi szolgálati viszonya is megszűnik.
- (10) Ha a legfőbb ügyész helyettes megbízatása az (1) bekezdés i) pontja alapján szűnik meg, ennek tényét a köztársasági elnök állapítja meg.

9. A vezetői kinevezés visszavonása

- 25. §** (1) A legfőbb ügyész kinevezési jogkörébe tartozó vezetői kinevezés határozatlan időre szól, és az indokolás nélkül bármikor visszavonható. A vezetői kinevezés visszavonása előtt ki kell kérni az ügyészi tanács véleményét.
- (2) A kinevezés visszavonásakor a vezetőt, ha ehhez hozzájárul – választása szerint a szolgálati helyével vagy a vezetői kinevezését megelőző szolgálati helyével azonos helységben, vezetői beosztásának megfelelő vagy annál alacsonyabb szintű ügyészségen – más ügyészi munkakörbe kell áthelyezni.
- (3) Ha a volt vezető az áthelyezéséhez nem járul hozzá, vagy az ügyészi munkakörből eredő feladatainak az ellátására nem lenne képes, ügyészségi szolgálati viszonyát felmentéssel kell megszüntetni. Ilyen esetben az ügyészi tanács véleményének kikérése mellőzhető. A felmentési idő a kinevezés visszavonását követő nappal kezdődik. A volt vezetőt a felmentési idő teljes tartamára mentesíteni kell a munkavégzési kötelezettség alól.
- (4) A legfőbb ügyész kinevezési jogkörébe tartozó magasabb vezető állású ügyész hat hónapos határidővel, vezető állású ügyész pedig három hónapos határidővel vezetői tisztségéről lemondhat; a felek ennél rövidebb határidőben is megállapodhatnak. Lemondás esetében a legfőbb ügyész a vezetőt – ha ehhez hozzájárul – szolgálati helyével azonos helységben, illetve a vezetői kinevezését megelőző szolgálati helyére és lehetőleg a korábbival legalább azonos vezetői beosztásba más ügyészi munkakörbe helyezi. Ha a vezető az áthelyezéséhez nem járul hozzá, ezt úgy kell tekinteni, hogy ügyészségi szolgálati viszonya a lemondási idő lejártának napjával lemondással megszűnik.

10. A kinevezés módosítása

- 26. §** A kinevezést módosítani – a legfőbb ügyészi és a legfőbb ügyész helyettesi megbízatás alóli felmentés, illetve a vezetői kinevezés visszavonása, továbbá jogerős fegyelmi büntetés kivételével – csak a munkáltatói jogkör gyakorlója és az ügyész közös megegyezésével lehet. Egyebekben a Munka Törvénykönyvének a munkaszerződés módosítására vonatkozó szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy nem kell közös megegyezés
- a) munkáltatói intézkedés folytán az illetményben bekövetkező növekedéshez;
 - b) jogszabályi rendelkezés folytán az illetményben bekövetkező változáshoz.

11. A kirendelés

- 27. §** (1) Az ügyészt – hozzájárulása nélkül – háromévenként, ezen belül legfeljebb egy évre lehet ügyészségi érdekből vagy szakmai fejlődésének elősegítése érdekében ügyészi munkakörbe, ideiglenesen – szolgálati helyével azonos megyében lévő – más szolgálati helyre kirendelni. A fővárosban, illetve Pest megyében szolgálatot teljesítő ügyész a fővárosban vagy Pest megye területén lévő más szolgálati helyre rendelhető ki. A kirendelésnél az ügyész méltányos érdekét figyelembe kell venni. A kirendelést – a megkezdése előtt legalább tizenöt nappal – az ügyésszel írásban közölni kell, megjelölve a kirendelés helyét, kezdetét és annak időtartamát.
- (2) Az ügyész – hozzájárulásával – az (1) bekezdésben meghatározott időtartamon túl, illetve az (1) bekezdésben nem említett szolgálati helyre is kirendelhető.
- (3) Nem rendelhető ki hozzájárulása nélkül lakó-, vagy tartózkodási helyétől (a továbbiakban e §-ban együtt: lakóhely), illetve szolgálati helyétől más településen lévő szolgálati helyre:
- a) a nő várandóssága megállapításától gyermeke hároméves koráig;
 - b) kiskorú gyermekét egyedül nevelő ügyész;
 - c) tartósan ápolásra szoruló közeli hozzátartozóját gondozó ügyész;
 - d) az ügyész tartós betegsége vagy súlyos egészségromlása esetén.
- (4) Ha az ügyészt a szolgálati helyétől vagy lakóhelyétől eltérő más településen működő olyan ügyészségre rendelik ki, ahonnan naponta nem tud lakóhelyére visszautazni, a kirendelésben töltött munkanapokra – a közlekedési és szállás költségmegtérítésén túl – élelmezési költségátalányként az 57. § (1)–(3) bekezdése szerint számított összegű napidíj illeti meg. Ha az ügyészt más főügyészség illetékességi területére, továbbá a fellebbviteli főügyészség ügyészét más szolgálati helyre rendelik ki, a napidíj 150%-ára jogosult.
- (5) Kirendelés esetén az ügyész vasúton történő utazásakor az első osztály igénybevételére jogosult.
- (6) Ha az ügyész a kirendelés helyéről naponta nem tud lakóhelyére visszautazni, a kirendelés helye és az ügyész lakóhelye közötti oda- és visszautazás költségeit a munkáltató az ügyésznek megtéríti:
- a) a heti egy alkalommal, valamint a munkaszüneti napok alkalmával és a szabadság igénybevételekor történő hazautazás esetében, továbbá
 - b) ha az utazásra a munkáltató érdekkörében felmerült okból, illetve a munkáltató engedélyével került sor.

12. Az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba beosztott ügyész

- 28. §** (1) A legfőbb ügyész az ügyészt – hozzájárulásával és az igazságügyért felelős miniszter egyetértése esetén – beoszthatja az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba a jogszabályok előkészítésében való részvétel vagy más ügyészi munkatapasztalatot igénylő feladat ellátása céljából.
- (2) Az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba beosztott ügyész (a továbbiakban: minisztériumba beosztott ügyész) megtartja ügyészi tisztségét, de ügyészi jogkört nem gyakorolhat. Javalmazására az ügyészre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.
- (3) A minisztériumba beosztott ügyész köteles a vezetői intézkedéseket, utasításokat teljesíteni, érvényesülésüket elősegíteni.
- (4) A minisztériumba beosztott ügyész jogállására a 44–48. §, a 49. § (1) bekezdés, 55. §, valamint a 79. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
- (5) A minisztériumba beosztott ügyész felett a fegyelmi jogkört a legfőbb ügyész gyakorolja a X. fejezet rendelkezései szerint azzal, hogy a fegyelmi eljárás megindítását az igazságügyért felelős miniszter kezdeményezheti.

- 29. §** (1) A legfőbb ügyész az ügyész igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba való beosztását megszünteti:
- a) az ügyész kérelmére,
 - b) az igazságügyért felelős miniszter indítványára,
 - c) hivatalból, előzetesen kikérve az igazságügyért felelős miniszter véleményét.
- (2) Az ügyész a beosztás megszüntetésének közlését követően további 30 napig köteles az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumban a feladatait ellátni, ettől azonban a felek közös megegyezéssel eltérhetnek.
- (3) Az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba történt beosztása megszűnését követően az ügyészt tényleges ügyészi álláshelyre kell – pályázat nélkül – kinevezni, az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba való beosztását megelőző vagy azzal legalább azonos szintű, lehetőleg az ügyész lakóhelye szerinti, illetve korábbi szolgálati helyével azonos városban lévő szolgálati helyre. Hozzájárulásával az ügyész más szolgálati helyre is kinevezhető.

13. Nemzetközi szervezetnél vagy az Európai Unió keretében külföldön munkát végző ügyész

- 30. §** (1) A legfőbb ügyész az ügyészt – hozzájárulásával – határozott időre tartós külszolgálatra rendelheti ki nemzetközi szervezetnél vagy az Európai Unió keretében igazságügyi együttműködési feladatok ellátására.
- (2) A tartós külszolgálatra kirendelt ügyész ügyészi jogkört a legfőbb ügyész által meghatározott körben és módon gyakorolhat.
- (3) A legfőbb ügyész az ügyész tartós külszolgálati kirendelését megszünteti az ügyész kérelmére vagy hivatalból. A legfőbb ügyész az ügyészt a kirendelés megszüntetésének közlését követő három hónapig a külszolgálat ellátására kötelezheti.
- (4) Tartós külszolgálati kirendelésének megszűnését követően az ügyészt lehetőség szerint korábbi szolgálati helyén, eredeti munkakörében kell foglalkoztatni, vagy kinevezését – pályázat nélkül – külszolgálati kirendelését megelőző vagy azzal legalább azonos szintű, az ügyész lakóhelye szerinti, illetve korábbi szolgálati helyével azonos városban lévő szolgálati helyre és lehetőleg az eredetivel azonos munkakörre kell módosítani. Hozzájárulásával az ügyész kinevezése más szolgálati helyre és munkakörre is módosítható.

- 31. §** (1) Az ügyész kérelmére a legfőbb ügyész a munkavégzés időtartamára – határozott időre – szóló fizetés nélküli szabadságot engedélyezhet nemzetközi szervezetnél vagy az Európai Unió szerveinél az ügyészi tisztséggel összeegyeztethető, ügyészi szakértelmet igénylő, pályázat útján elnyert állás betöltésére. A fizetés nélküli szabadság engedélyezésének megtagadása miatt jogvita nem indítható.
- (2) Az ügyész kérelmére a legfőbb ügyész a külszolgálat időtartamára fizetés nélküli szabadságot engedélyez az ügyésznek, ha házastársa külszolgálatot teljesít.
- (3) A fizetés nélküli szabadság tartama alatt az ügyészt az ügyészségi szolgálati viszonyból származó jogok nem illetik meg, és ilyen kötelezettségek nem terhelik.
- (4) Ha a fizetés nélküli szabadság tartama a hat hónapot meghaladja, és az ügyész vezetői megbízással vagy vezetői kinevezéssel rendelkezik, vezetői megbízása, illetve kinevezése a fizetés nélküli szabadság kezdetét megelőző nappal a törvény erejénél fogva megszűnik.
- (5) Hat hónapot meghaladó tartamú fizetés nélküli szabadság esetén a munkavégzésre irányuló jogviszony, vagy a házastárs külszolgálatának megszűnését követően az ügyész részére – három hónappal korábban bejelentett kérelmére, pályázat nélkül – lehetőleg az ügyész lakóhelye szerinti, illetve korábbi szolgálati helyével azonos városban lévő másik szolgálati helyen ügyészi munkakört kell biztosítani. Ha az ügyész nem nyújt be a visszavételére irányuló kérelmet, a felajánlott munkakört nem fogadja el, vagy a felajánlás kézhezvételétől számított harminc napon belül nem nyilatkozik, ügyészségi szolgálati viszonya a fizetés nélküli szabadság utolsó napjával megszűnik.
- (6) Amennyiben a legfőbb ügyész nem engedélyezi az (1) bekezdésben említett fizetés nélküli szabadságot, az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya a munkavégzésre irányuló jogviszony kezdete előtti napon megszűnik. A megszűnés időpontját a felek ettől eltérően is meghatározhatják.

14. A felsőoktatásban munkát végző ügyész

- 32. §** Az ügyész kérelmére a legfőbb ügyész a munkavégzés időtartamára – határozott időre szóló – fizetés nélküli szabadságot engedélyezhet a felsőoktatásban oktatói, magasabb vezetői vagy vezetői munkakör betöltésére. Ilyen

esetben a 31. § (3)–(5) bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni. A fizetés nélküli szabadság engedélyezésének megtagadása miatt jogvita nem indítható.

IV. FEJEZET

AZ ÜGYÉSZSÉGI SZOLGÁLATI VISZONY MEGSZŰNÉSE

15. A legfőbb ügyész és a legfőbb ügyész helyettes ügyészségi szolgálati viszonyának megszűnése

33. § A legfőbb ügyész és a legfőbb ügyész helyettes megbízatásának megszűnése – a 22–24. §-ban meghatározott esetekben és módon – ügyészségi szolgálati viszonyuk megszűnését is eredményezi.

16. A legfőbb ügyész által kinevezett ügyész ügyészségi szolgálati viszonyának megszűnése

34. § A legfőbb ügyész által kinevezett ügyész ügyészségi szolgálati viszonya megszűnik:
- a felek közös megegyezésével;
 - felmentésével;
 - lemondásával;
 - a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltésével;
 - rendkívüli lemondásával;
 - országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati képviselővé, illetve polgármesterré történő megválasztásával (48. §), továbbá állami vezetővé történő megválasztásával vagy kinevezésével;
 - összeférhetlenségének megállapításával;
 - hivatalvesztés fegyelmi büntetést kiszabó jogerős fegyelmi határozattal;
 - a bíróságnak vele szemben szabadságvesztést, közérdekű munkát kiszabó jogerős határozatával, továbbá, ha büntetőeljárás során jogerős határozattal kényszergyógykezelését rendelték el;
 - a 17. § (5) bekezdésében szabályozott esetben;
 - a 31. § (4)–(5) bekezdésében szabályozott esetben;
 - halálával;
 - ha a 11. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek valamelyike már nem áll fenn;
 - e törvényben előírt eskütételi kötelezettség megszegésével;
 - külön törvényben meghatározott vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség megszegésével.
35. § Az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya az ügyész és a legfőbb ügyész közös megegyezésével bármikor megszüntethető.
36. § (1) Az ügyész ügyészségi szolgálati viszonyát a legfőbb ügyész felmentéssel akkor szüntetheti meg, ha
- megszűnt az ügyészségnek az a tevékenysége, amelynek körében az ügyészt foglalkoztatták;
 - átstrukturizálás, létszámcsökkentés következtében az ügyész munkaköre feleslegessé vált;
 - az ügyész feladatai ellátására tartósan alkalmatlan, illetve az 51. § (3) bekezdésében említett vizsgálatnak nem vetette alá magát;
 - az ügyész rokkantsági (baleseti rokkantsági) nyugdíjban részesül;
 - az ügyész felmentése a 25. § (3) bekezdésében meghatározott okból válik szükségessé;
 - a rokkantsági (baleseti rokkantsági) vagy a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 18. § (2a) bekezdésében foglalt öregségi nyugdíj jogosultság feltételeivel legkésőbb a felmentési idő leteltekor rendelkező ügyész felmentését e jogcímre hivatkozással maga kéri.
- (2) Az (1) bekezdés c) pontját kell alkalmazni, ha a legfőbb ügyész a minősítés eredményét mérlegelve az ügyész alkalmatlanságát állapította meg, és az ügyész felszólítás ellenére nem mondott le ügyészi tisztségéről.
- (3) Az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott esetben sem szüntethető meg az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya felmentéssel, ha fennállnak a Munka Törvénykönyvében meghatározott felmondási tilalmak.

- (4) Az (1) bekezdés a)–c) pontja alapján az ügyész akkor menthető fel, ha a képzettségének, illetve alkalmasságának megfelelő másik betölthető munkakör nincs, vagy ha az ilyen munkakörbe való áthelyezéséhez nem járul hozzá. Ez a korlátozás nem vonatkozik arra az esetre, ha az ügyész felmentésére az (1) bekezdés c) pontja alapján azért kerül sor, mert az 51. § (3) bekezdésében említett vizsgálatnak nem vetette alá magát.
- (5) Az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya csak különösen indokolt esetben szüntethető meg felmentéssel:
- a) a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőző öt éven belül, ha nem részesül saját jogú nyugellátásban;
 - b) ha az ügyész anyja, gyermeke hároméves koráig, feltéve, hogy szülési vagy a gyermek gondozása céljából fizetés nélküli szabadságot nem vesz igénybe;
 - c) ha az ügyész egyedülálló, az eltartott gyermeke nappali iskolai tanulmányainak befejezéséig, de legfeljebb a gyermek huszonöt éves koráig.
- (6) A rokkantsági (baleseti rokkantsági) nyugdíjra, vagy a Tny. 18. § (2a) bekezdésében foglalt öregségi nyugdíjra jogosult ügyészt, ha (1) bekezdés f) pontja alapján felmentését kezdeményezi, a legfőbb ügyész köteles a társadalombiztosítási ellátás igénybe vétele érdekében – az ügyészi tanács véleményének kikérése nélkül – felmenteni. Ez a jog a rokkantsági (baleseti rokkantsági) nyugdíjban részesülő ügyészt is megilleti, ha felmentését az (1) bekezdés d) pontja alapján kezdeményezi. E jogcímenen az ügyész kezdeményezésére csak egy alkalommal kötelező a felmentés.
- (7) A rokkantsági (baleseti rokkantsági) nyugdíjra, a Tny. 18. § (2a) bekezdésében foglalt öregségi nyugdíjra szerzett jogosultságát az ügyésznek kell igazolnia.
- (8) A katonai ügyész ügyészségi szolgálati viszonyát felmentéssel kell megszüntetni, ha hivatásos állományú katonai szolgálati viszonya megszűnt, és más ügyészi munkakörben történő foglalkoztatásához nem járul hozzá, vagy az alkalmasságának megfelelő másik betölthető ügyészi munkakör nincs. Ilyen esetben a Munka Törvénykönyvében írt felmondási tilalmakat nem kell figyelembe venni. Ha a katonai ügyész ügyészségi szolgálati viszonya más okból szűnik meg, a legfőbb ügyész a hivatásos állományú katonát a Honvéd Vezérkar főnökének a rendelkezésére bocsátja. Ha a katonai ügyész hivatásos katonai szolgálati viszonya lemondással szűnt meg, és más ügyészi munkakörben történő foglalkoztatásához nem járul hozzá, ezt úgy kell tekinteni, hogy ügyészségi szolgálati viszonya a lemondási idő lejártának napjával lemondással megszűnik.

37. § (1) A felmentést indokolni kell; az indokolásból a felmentés okának világosan ki kell tűnnie. A felmentés okának valóságát és okszerűségét a munkáltatónak kell bizonyítania.

(2) Az ügyész felmentési ideje – a (3) bekezdésben írt kivételtől eltekintve – hat hónap.

(3) Az ügyész felmentési ideje egy hónap, ha felmentése – egészségügyi okot kivéve – alkalmatlansága miatt történt.

(4) Az ügyészt a felmentés időtartamának legalább a felére, – a (3) bekezdésben írt esetben a teljes időre – mentesíteni kell a munkavégzési kötelezettség alól. Ha az ügyész kéri, a munkavégzési kötelezettség alóli mentesítés ideje ennél rövidebb tartamú is lehet.

38. § (1) Az ügyész a legfőbb ügyészhez intézett nyilatkozatával az ügyészségi szolgálati viszonyáról bármikor lemondhat.

(2) A magasabb vezető állású ügyész lemondási ideje hat hónap, a többi ügyészé három hónap; ennek egy részére vagy egészére a munkavégzés alól mentesítés adható.

39. § A munkavégzés alóli mentesítés időtartamára az ügyészt átlagilletménye illeti meg. Nem jár átlagilletmény arra az időre, amely alatt az ügyész munkabérre egyébként sem lenne jogosult. A munkavégzési kötelezettség alól végleg mentesített ügyész esetében nem kell alkalmazni a 45. §-ban meghatározott rendelkezéseket.

40. § (1) Rendkívüli lemondással az ügyész az ügyészségi szolgálati viszonyát akkor szüntetheti meg, ha a munkáltató

- a) az ügyészségi szolgálati viszonyból eredő lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy
- b) olyan magatartást tanúsít, amely az ügyészségi szolgálati viszony fenntartását lehetetlenné teszi.

(2) A rendkívüli lemondás jogát az ennek alapjául szolgáló okról való tudomásszerzéstől számított hat napon belül, legfeljebb azonban az ok bekövetkeztétől számított hat hónapig lehet gyakorolni.

(3) Rendkívüli lemondás esetén a munkáltató az ügyész részére annyi időre járó átlagilletményét köteles kifizetni, amennyi felmentése esetén járna, az ügyészségi szolgálati viszony megszűnésének időpontját pedig az ügyészre irányadó felmentési idő figyelembevételével kell meghatározni.

- 41. §** (1) Ha a legfőbb ügyész által kinevezett ügyész szolgálati viszonya a 34. § f), i), k), m)–o) pontja alapján szűnik meg, ennek tényét a legfőbb ügyész állapítja meg. A 34. § d) pontjában említett esetben az ügyészt hathavi átlagilletményének megfelelő összeg illeti meg.
- (2) A határozott időre szóló ügyészségi szolgálati viszony esetén [14. § (2) bekezdés, 17. § (4) bekezdés] a felmentési, illetve a lemondási idő nem terjedhet túl a határozott idő lejártának időpontján.

17. A végkielégítés

- 42. §** (1) Az ügyészt, ha az ügyészségi szolgálati viszonya felmentése vagy rendkívüli lemondása folytán megszűnik, valamint a 97. § (5) bekezdésében meghatározott esetben végkielégítés illeti meg. Az ügyésznek a 43. § (1) bekezdése szerinti esetben végkielégítés jár akkor is, ha ügyészségi szolgálati viszonya nem e bekezdésben említett módon szűnt meg.
- (2) A végkielégítés összege, ha az ügyészségi szolgálati viszonyban töltött ideje legalább
- a) három év: egy havi,
 - b) öt év: kéthavi,
 - c) nyolc év: háromhavi,
 - d) tíz év: négyhavi,
 - e) tizenhárom év: öt havi,
 - f) tizenhat év: hat havi,
 - g) húsz év: nyolc havi
- átlagilletménynek megfelelő összeg.
- (3) Végkielégítésre nem jogosult az ügyész, ha – az egészségügyi okot kivéve – alkalmatlanság címén vagy arra tekintettel mentették fel, hogy az 51. § (3) bekezdésében említett vizsgálatnak nem vetette alá magát. Nem jár végkielégítés, ha az ügyész legkésőbb az ügyészségi szolgálati viszony megszűnését követő napon nyugdíjasnak minősül, felmentését a 36. § (1) bekezdés d), f) pontjára hivatkozással maga kéri, valamint ha – rendkívüli lemondása kivételével – a határozott időre szóló ügyészségi szolgálati viszonya szűnik meg.
- (4) Ismételten létesített ügyészségi szolgálati viszony felmentéssel történő megszűnésekor a végkielégítés alapjául a korábbi végkielégítést követően ügyészségi szolgálati viszonyban töltött időt lehet csak figyelembe venni.
- (5) A végkielégítéssel kapcsolatos rendelkezések a katonai ügyészre akkor vonatkoznak, ha hivatásos állományú katonai szolgálati viszonya is megszűnik. Ez esetben a katonai ügyészt végkielégítés csak e törvény szerint illeti meg.

18. Az ügyészségi szolgálati viszony jogellenes megszüntetése

- 43. §** (1) Ha a bíróság megállapítja, hogy a munkáltató az ügyészségi szolgálati viszonyt jogellenesen szüntette meg, a jogkövetkezmények tekintetében a Munka Törvénykönyvének a munkaviszony jogellenes megszüntetésére és jogkövetkezményére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.
- (2) Amennyiben az ügyészségi szolgálati viszonyt az ügyész valamely, az ügyészségi szolgálati viszony megszüntetésére vonatkozó szabály megszegésével szünteti meg, ezt úgy kell elbírálni, mintha az ügyészségi szolgálati viszonya hivatalvesztés fegyelmi büntetés folytán szűnt volna meg, valamint köteles a munkáltató számára a rá irányadó lemondási időre – határozott időre szóló ügyészségi szolgálati viszony esetén legfeljebb a hátralévő időre – járó illetményének megfelelő összeget megfizetni. A munkáltató jogosult az ezt meghaladó kárának érvényesítésére is.

V. FEJEZET

AZ ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG

- 44. §** (1) Az ügyész nem lehet országgyűlési, európai parlamenti, önkormányzati képviselő, polgármester és állami vezető.
- (2) Összeférhetetlenség miatt meg kell szüntetni a legfőbb ügyész, a legfőbb ügyész helyettes ügyészségi szolgálati jogviszonyát, ha vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségének teljesítését megtagadja, a teljesítést elmulasztja, vagy vagyonnyilatkozatában lényeges adatot, tényt valótlannul közöl.
- 45. §** (1) Az ügyész a tisztsége ellátásán kívül nem folytathat kereső tevékenységet, kivéve tudományos és oktatói (edzői, versenybírói, játékvezetői), művészi, szerzői jogi védelemben részesülő, továbbá lektori és szerkesztői, műszaki alkotó

munkát, feltéve, hogy ezzel nem veszélyezteti függetlenségét és pártatlanságát, valamint nem akadályozza hivatali kötelezettségei teljesítését.

- (2) Az ügyész nem lehet gazdasági társaság, kooperációs társaság, szövetkezet vezető tisztségviselője vagy személyes közreműködésre kötelezett tagja, gazdasági társaság, kooperációs társaság, szövetkezet felügyelő bizottságának tagja, továbbá gazdasági társaság, kooperációs társaság korlátlanul felelős tagja, valamint egyéni cég tagja.
- (3) Az ügyész az ügyészségi szolgálati viszony munkaidejét egészben vagy részben érintő munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt csak a munkáltatói jogkör gyakorlójának előzetes hozzájárulásával létesíthet. A hozzájárulás megtagadása miatt jogvita nem kezdeményezhető.
- (4) Az ügyészségi szolgálati viszony munkaidejét nem érintő munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését az ügyész köteles a munkáltatói jogkör gyakorlójának előzetesen bejelenteni. A munkáltatói jogkör gyakorlója a jogviszony létesítését megtiltja, ha az ügyész ügyészségi szolgálati viszony alapján betöltött munkakörével e törvény rendelkezései szerint összeférhetetlen.

- 46. §**
- (1) Nem létesíthető olyan ügyészségi szolgálati viszony, amelyben az ügyészségi alkalmazott hozzátartozójával [155. § (1) bekezdés] irányítási (felügyeleti), ellenőrzési vagy elszámolási kapcsolatba kerülne.
 - (2) Az (1) bekezdésben foglalt tilalom alól a legfőbb ügyész esetében a köztársasági elnök, a többi ügyészségi alkalmazott esetében pedig a legfőbb ügyész – különösen indokolt esetben – felmentést adhat. A döntés meghozatalánál meghatározó szempont az ügyészség érdeke.

- 47. §**
- (1) Az ügyészségi alkalmazott köteles haladéktalanul bejelenteni, ha vele szemben összeférhetlenségi ok merül fel.
 - (2) Az ügyész az Alaptörvény 29. cikk (6) bekezdésében és az e törvény 44. § (1) bekezdésében meghatározott összeférhetlenségi okot legkésőbb a kinevezésekor (megválasztásakor), a 45. § (1)–(2) bekezdésében meghatározott összeférhetlenségi okot pedig a kinevezéstől (megválasztásától) számított tizenöt napon belül köteles megszüntetni. Ennek megtörténteig az ügyész a tisztségéből eredő jogkörét nem gyakorolhatja.
 - (3) Ha az ügyész a (2) bekezdésben írt kötelezettségének az előírt ideig nem tesz eleget, vagy tisztsége gyakorlása során vele szemben összeférhetlenségi ok merül fel
 - a) a legfőbb ügyész esetében a köztársasági elnök,
 - b) a többi ügyész esetében pedig a legfőbb ügyész – az ügyészi tanács előzetes véleményét kikérve – állapítja meg az összeférhetlenséget.
 - (4) Ha az ügyész az eljárás ideje alatt a vele szemben fennálló összeférhetlenségi okot megszünteti, az összeférhetlenség megállapítását mellőzni lehet.
 - (5) Ha a 46. § (1) bekezdése szerinti összeférhetlenség az ügyészségi szolgálati viszony fennállása alatt merül fel, akkor – az összeférhetlenség alóli felmentés, illetve a hozzátartozók megállapodása hiányában – a legfőbb ügyész és hozzátartozója esetében a legfőbb ügyész tekintetében kell megállapítani az összeférhetlenséget, más esetben a (3) bekezdés b) pontjában említett dönti el, hogy melyik ügyészségi alkalmazott tekintetében állapítja meg az összeférhetlenséget.
 - (6) Az ügyészségi szolgálati viszony a (3) és (5) bekezdésben meghatározott esetben az összeférhetlenség megállapításának napjával szűnik meg.

- 48. §**
- (1) Ha az ügyész országgyűlési, európai parlamenti, önkormányzati képviselői, illetve polgármesteri választáson jelöltetni kívánja magát, köteles e szándékát – a jelöltkénti indulásnak a választási szervnél való bejelentését követő napig – a munkáltatói jogkör gyakorlójának bejelenteni. A bejelentéstől a választás eredményének közzétételéig, illetve megválasztása esetén mandátuma igazolásáig az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya szünetel. A szünetelés időtartama ügyészségi szolgálati viszonyban töltött időnek minősül.
 - (2) Az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya az országgyűlési, az európai parlamenti, önkormányzati képviselővé, illetve polgármesterré történő megválasztásával megszűnik.
 - (3) Az országgyűlési, európai parlamenti, önkormányzati képviselői és a polgármesteri megbíztatás időtartamát – ha e megbíztatás megszűnésekor az ügyész ismét ügyészségi szolgálati viszonyt létesít – ügyészségi szolgálati viszonyban töltött időnek kell tekinteni.

19. Igazolási kötelezettség

- 49. §** (1) Az ügyészségi szolgálati viszony fennállása alatt az ügyész a munkáltatói jogkör gyakorlójának írásban – a mulasztás jogkövetkezményeire való figyelmeztetéssel – közölt felhívására, tizenöt munkanapon belül igazolja, hogy vele szemben nem áll fenn a 11. § (4) bekezdés a)–b) pontjában, c) pont ca)–cc), cf)–cg) alpontjában, továbbá a c) pont cd) és ch) alpont első fordulatában, valamint d) pontjában meghatározott körülmény.
- (2) Ha az (1) bekezdésben meghatározott felhívásra az ügyész igazolja, hogy vele szemben a 11. § (4) bekezdés a)–b) pontjában, c) pont ca)–cc), cf)–cg) alpontjában, továbbá a c) pont cd) és ch) alpont első fordulatában, valamint d) pontjában meghatározott körülmény nem áll fenn, a munkáltató az igazolás céljából a bünyügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány kiadása iránti eljárásért megfizetett igazgatási szolgáltatási díjat az ügyész részére megtéríti.
- (3) A munkáltatói jogkör gyakorlója a 11. § (4) bekezdés a)–f) pontjában meghatározott körülmény vizsgálata céljából kezeli
- a) az ügyészi tisztségre jelölt személy,
- b) az ügyész
- azon személyes adatait, amelyeket az e célból a bünyügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány tartalmaz.
- (4) A 156. § (1) bekezdés, valamint az (1) bekezdés alapján a hatósági bizonyítványban rögzített személyes adatokat a munkáltatói jogkör gyakorlója az ügyészségi szolgálati viszony létesítéséről meghozott döntés időpontjáig vagy – az ügyészségi szolgálati viszony létesítése és fennállása esetén – az ügyészségi szolgálati viszony megszűnéséig kezeli.
- (5) Az (1)–(4) bekezdésben a munkáltatói jogkör gyakorlója részére meghatározott jogosultságokat a legfőbb ügyész tekintetében a köztársasági elnök, a legfőbb ügyész helyettes tekintetében a legfőbb ügyész gyakorolja.
- (6) Ha az ügyész az (1) bekezdésben meghatározott igazolási kötelezettsége teljesítésének ismételt szabályszerű felhívásra sem tesz eleget, és nem bizonyítja, hogy a kötelezettség elmulasztása rajta kívülálló ok következménye, ügyészségi szolgálati viszonyát összeférhetetlenség miatt meg kell szüntetni.

VI. FEJEZET

A MINŐSÍTÉS

- 50. §** (1) Az ügyészt – a legfőbb ügyész és a legfőbb ügyész helyettes kivételével – a határozott időre szóló első ügyészi kinevezés időtartamának lejártáig, határozatlan időre szóló első kinevezés [14. § (2) bekezdés] esetén a kinevezést követő három év letelte előtt, azt követően – feltéve, hogy a minősítési időszakban legalább egy évig a minősítő vagy helyettese irányítása alatt dolgozott – nyolc évenként minősíteni kell. Nem kell minősíteni az ügyészt a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőző hat évben.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott eseteken túl akkor is minősíteni kell az ügyészt, ha az ügyész
- a) azt kéri, feltéve, hogy az előző minősítése óta két év már eltelt,
- b) szakmai alkalmatlanságára, vagy az előző minősítés értékelése megváltoztatásának szükségességére utaló körülmény merült fel.
- (3) A (2) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben a soron kívüli minősítés elrendelését az ügyésszel írásban közölni kell.
- (4) A minősítés a munkáltatói jogkör gyakorlójának feladata. A minisztériumba beosztott ügyész hivatali munkáját az igazságügyért felelős miniszter a kormánytisztviselőkre vonatkozó szabályok szerint értékeli.
- (5) A minősítés célja az ügyész szakmai tevékenységének megítélése, az ezt befolyásoló ismeretek, képességek, személyiségjegyek értékelése, továbbá a szakmai fejlődés elősegítése.
- (6) A minősítésben csak kellően alátámasztott, tényeken alapuló megállapítások szerepelhetnek.
- 51. §** (1) A minősítés eredményeként az ügyész
- a) kiváló, magasabb beosztásra alkalmas,
- b) kiválóan alkalmas,
- c) alkalmas,
- d) alkalmas, utóvizsgálat lefolytatása indokolt,
- e) alkalmatlan
- értékelést kaphat.

- (2) Alkalmatlan minősítés esetén a minősítés ismertetésekor fel kell szólítani az ügyészt, hogy harminc napon belül mondjon le ügyészi tisztségéről.
- (3) Ha az alkalmatlanság egészségügyi ok következménye, és az ügyész tisztségéről a (2) bekezdés szerinti felszólítás ellenére nem mond le, meg kell vizsgáltatni az ügyész egészségi állapotát, és annak eredményétől függően kell eljárni. A vizsgálatnak az ügyész köteles magát alávetni. A vizsgálatra a 12. § (3)–(5) bekezdésének rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. A vizsgálat költségeit a munkáltató viseli.
- (4) Ha az ügyész a minősítés eredményeként „alkalmas, utóvizsgálat lefolytatása indokolt” értékelést kap, a munkáltatói jogkör gyakorlója a minősítésben megállapítja a tapasztalt hiányosságokat, rendellenességeket és megjelöli a kívánt változtatás fő szempontjait, amelyeket a következő minősítést megelőzően meg kell vizsgálni. A következő minősítést 2 éven belül el kell végezni. A 17. § (4) bekezdése szerint ismét határozott időre kinevezett ügyész minősítését legkésőbb a határozott idő lejártát megelőző hatvanadik napig kell elvégezni.
- (5) Az ügyész a következő minősítéskor alkalmatlan minősítést kap abban az esetben is, ha e minősítés alkalmával legalább az alkalmas értékelést nem éri el.

- 52. §**
- (1) A minősítést az ügyésszel ismertetni kell. A minősítést át kell adni az ügyésznek az ismertetés időpontja előtt legalább három munkanappal. Az ismertetésen a munkáltatói jogkör gyakorlóján kívül részt vesz annak az ügyészségnek a vezetője is, ahol az ügyész szolgálatát teljesíti. A megismerés tényét az ügyész a minősítésen aláírásával igazolja, és legkésőbb az ismertetéskor feltüntetheti esetleges észrevételeit.
 - (2) A minősítés egy példányát az ismertetéskor az ügyésznek át kell adni.
 - (3) Az ügyész minősítését megtekinthetik
 - a) az ügyész és az általa erre feljogosított személy;
 - b) az ügyész szolgálati felettesei;
 - c) a személyügyi feladatok intézésével megbízott ügyészségi alkalmazott;
 - d) annak az ügyészségi szervnek a vezetője és személyügyi feladatok intézésével megbízott ügyésze, ahová az ügyész áthelyezését tervezik.
 - (4) Az ügyész a minősítés hibás vagy valótlan ténymegállapításának, illetve a személyiségi jogát sértő megállapításának a megsemmisítését a bíróságtól kérheti.

VII. FEJEZET

A MUNKAVÉGZÉS

- 53. §**
- (1) Az ügyész köteles a legfőbb ügyész, illetve a felettes ügyész utasításának eleget tenni.
 - (2) Az utasítást az ügyész kívánságára írásba kell foglalni. Ennek megtörténteig az ügyész az utasítás végrehajtására – a (7) bekezdésben foglalt esetet kivéve – nem köteles.
 - (3) Az ügyész köteles az utasítás végrehajtását megtagadni, ha annak teljesítésével bűncselekményt, illetve szabálysértést valósítana meg.
 - (4) Az ügyész az utasítás végrehajtását megtagadhatja, ha annak teljesítése az életét, az egészségét vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné.
 - (5) Ha az utasítást az ügyész jogszabállyal vagy jogi meggyőződéssel nem tartja összeegyeztethetőnek, az ügy elintézése alól mentesítését kérheti írásban, jogi álláspontját kifejtve. Az ilyen kérelem teljesítése nem tagadható meg; az ügy elintézését ez esetben más ügyészre kell bízni, vagy azt a felettes ügyész saját hatáskörébe vonhatja.
 - (6) Ha az utasítás végrehajtása jogellenesen kárt idézhet elő, és az ügyész ezzel számolhat, köteles erre az utasítást adó figyelmét felhívni.
 - (7) Az ügyész a halaszthatatlan intézkedést – a (3)–(4) bekezdésben foglalt esetet kivéve – akkor is köteles megtenni, ha az utasítás teljesítése alól mentesítését kérte.

- 54. §**
- (1) Az ügyész köteles tevékenysége gyakorlásához szükséges rendszeres továbbképzésen részt venni, és a legfőbb ügyész által kiadott utasításban előírt képzési kötelezettség teljesítését ténylegesen ügyészségi szolgálati viszonyban töltött öt évenként a munkáltatói jogkör gyakorlójának igazolni. A kötelezettség teljesítéséhez szükséges feltételeket az ügyészségnek kell biztosítani.
 - (2) Ha az ügyész a képzési kötelezettségének önhibájából nem tesz eleget, soron kívül minősíteni kell, továbbá magasabb ügyészi álláshelyre nem nyújthat be pályázatot.

- (3) A képzés rendszerének és a képzési kötelezettség teljesítésének szabályait a legfőbb ügyész utasításban határozza meg.

- 55. §**
- (1) A teljes munkaidőben foglalkoztatott ügyész írásbeli kérelmére a munkáltató köteles a kinevezésben heti húsz óra részmunkaidőt kikötni, ha az ügyész a kérelem benyújtásakor a gyermek harmadik életéve betöltéséig, a gyermek otthoni gondozása céljából fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe.
- (2) A munkáltató az ügyésznek a munkaidő egyenlőtlen beosztására vonatkozó kérelmét csak abban az esetben tagadhatja meg, ha az számára lényegesen nagyobb munkaszervezési terhet jelentene. A munkáltató köteles írásban megindokolni a kérelem megtagadását.
- (3) A részmunkaidő kikötése
- a) a fizetés nélküli szabadság megszűnését követő naptól,
- b) ha az ügyésznek ki kell adni a korábbi évekre járó rendes szabadságát, akkor a szabadság leteltét követő naptól hatályos.
- (4) A (3) bekezdés b) pontjában foglaltak alkalmazása esetén – a felek eltérő megállapodása hiányában – a rendes szabadság kiadását a fizetés nélküli szabadság lejártát követő első munkanapon meg kell kezdeni. Eltérő megállapodás esetén a rendes szabadság kiadását a fizetés nélküli szabadság lejártát követő harminc napon belül meg kell kezdeni.
- (5) A kérelmet az (1) bekezdés szerinti fizetés nélküli szabadság igénybevételének megszűnése előtt legalább hatvan nappal kell a munkáltatóval közölni. A kérelemben az ügyész köteles tájékoztatni a munkáltatót
- a) a fizetés nélküli szabadság igénybevételére jogosító gyermeke harmadik életéve betöltésének időpontjáról, továbbá
- b) ha egyenlőtlen munkaidő-beosztásban kíván dolgozni, a munkaidő-beosztásra vonatkozó javaslatáról.
- (6) A (3) bekezdés szerinti időponttól az ügyészségi szolgálati viszony alapján közvetlenül vagy közvetve nyújtott pénzbeli vagy természetbeni juttatás tekintetében e törvény erejénél fogva az időarányosság elve alkalmazandó, ha a juttatásra való jogosultság a munkaidő mértékével összefügg.
- (7) Az (1) bekezdés szerinti kérelem alapján kikötött részmunkaidőben a munkáltató az ügyészt
- a) a kérelem szerinti időpontig, de
- b) legfeljebb a gyermek hároméves koráig
- köteles foglalkoztatni. Ezt követően az ügyész munkaidejét a kérelem benyújtása előtti mérték szerint, illetményét az időarányosság elvének megfelelő alkalmazásával kell megállapítani.
- (8) Az (1)–(7) bekezdés nem alkalmazható a magasabb vezető és a vezető állású ügyész, valamint a katonai ügyész tekintetében.

- 56. §**
- (1) Az ügyész rendkívüli esetben a munkaidejét meghaladóan is munkára kötelezhető, illetve köteles ügyeletet vagy készenlétet ellátni. Az ügyelet és a készenlét munkaszüneti napon is elrendelhető. A munkaidő-beosztástól eltérő, a munkaidőkereten felüli, illetve a készenlét, ügyelet alatt elrendelt munkavégzés rendkívüli munkavégzésnek minősül.
- (2) Az ügyészt a munkanapon végzett rendkívüli munkáért – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – díjazás nem illeti meg. A rendszeresen rendkívüli munkát végző ügyész számára azonban legfeljebb évi tíz munkanap szabadidő-átalány állapítható meg.
- (3) A pihenőnapon és munkaszüneti napon végzett rendkívüli munka ellenértékeként – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – az ügyészt a munkavégzés időtartama kétszeresének megfelelő mértékű szabadidő illeti meg.
- (4) Az ügyészt a munkaidőn túl teljesített ügyeletért és készenlétért díjazás illeti meg. A díj összege az ügyésznek az ügyeletben töltött órákra jutó illetménye, készenlét esetén ennek az ötven százaléka. Ha az ügyész az ügyeletet, illetve a készenlétet pihenőnapon vagy munkaszüneti napon teljesíti, kétszeres összegű díjazásra jogosult.
- (5) Az ügyész részére a szabadidőt (szabadidő-átalányt) a tárgyévben kell kiadni, ha ez nem lehetséges, azt meg kell váltani. A megváltás mértéke az ügyész illetményének a szabadidőre jutó arányos összege.
- (6) E törvény alkalmazásában:
- a) *ügyelet*: a munkáltató által meghatározott helyen és ideig;
- b) *készenlét*: az ügyész által megjelölt helyen, a munkavégzés helyére tekintettel elérhetően történő rendelkezésre állás. Az ügyelet és a készenlét időtartama alatt az ügyész köteles gondoskodni a munkára képes állapotának megőrzéséről, és a munkáltató utasítása alapján munkát végezni.

- (7) A minisztériumba beosztott ügyészt ügyeleti és készenléti díj nem illeti meg, rendkívüli munkavégzéséért a kormánytisztviselőkre vonatkozó szabályok szerint szabadidő-átalány állapítható meg.

- 57. §** (1) Az ügyészt hat órát meghaladó belföldi kiküldetés esetén – az étellemezéssel kapcsolatos többletköltségek fedezésére – napidíjként az illetményalap egy munkanapra eső részének a húsz százaléka illeti meg. Ha a kiküldetésben töltött idő a hat órát nem haladja meg, de a négy órát eléri, a napidíj fele jár.
- (2) Ha a munkáltató az ügyész részére az étellemezést biztosítja, vagy ha a szállásköltség az étkezés árát is tartalmazza, a napidíjat étkezésenként a következő mértékben kell csökkenteni:
- a) reggeli esetében húsz százalékkal;
 - b) ebéd esetében ötven százalékkal;
 - c) vacsora esetében harminc százalékkal.
- (3) Az ügyész belföldi napidíjának kiszámításánál havonta huszonegy munkanapot kell figyelembe venni. A napidíjat tíz forintra felkerekítve kell megállapítani.
- (4) Az ügyész a belföldi kiküldetésnél vasúton történő utazásakor az első osztály igénybevételére jogosult. Az utazási és szállásköltségek a munkáltatót terhelik.

VIII. FEJEZET

A JAVADALMAZÁS

20. A javadalmazás általános szabályai

- 58. §** (1) Az ügyészt hivatása méltóságának és felelőssége súlyának megfelelő – az igazságszolgáltatásban, a törvényesség biztosításában betöltött szerepéhez méltó – javadalmazás illeti meg.
- (2) A tisztségéhez fűződő, e törvényben nem szabályozott egyéb jogosultságok tekintetében a legfőbb ügyész a Kúria elnökével, a legfőbb ügyész helyettes a Kúria elnökhelyettesével, a főosztályvezető ügyész a Kúria kollégiumvezetőjével azonos beosztásúnak minősül.
- (3) A legfőbb ügyész – hivatalos és magánprogramokra kiterjedően – a védett személyek és a kijelölt létesítmények védelméről szóló jogszabályban foglaltak szerint személyi védelemre jogosult.
- 59. §** (1) Az ügyész az e törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén
- a) illetményre,
 - b) egyéb javadalmazásra, kedvezményre és költségtérítésre jogosult.
- (2) Az ügyész illetménye alapilletményből, továbbá az e törvényben meghatározott pótlékból tevődik össze. A beosztási pótlék, a vezetői pótlék és a címpótlék alapilletmény jellegű.
- (3) Az alapilletmény és a pótlékok számításának alapjául szolgáló ügyészi illetményalapot (a továbbiakban: illetményalap) évenként a központi költségvetésről szóló törvény határozza meg úgy, hogy annak összege az előző évinél nem lehet alacsonyabb és mindenkor meg kell felelnie a bírói illetményalaphoz.
- (4) A legfőbb ügyész a Kúria elnökével azonos illetményre és más javadalmazásra jogosult. A legfőbb ügyészt tényleges illetményétől függetlenül e törvény alapján is be kell sorolni.

21. Az alapilletmény

- 60. §** Az ügyész alapilletményét az e törvény szerint számított szolgálati idő (a továbbiakban: szolgálati idő) alapján, az illetményalap és e törvény 1. mellékletében fizetési fokozatonként meghatározott szorzószámok szorzataként kell megállapítani. A besorolásánál számított alapilletmény havibér, amelynek fokozatait e törvény 1. melléklete tartalmazza.
- 61. §** (1) Az 1. fizetési fokozatba kell besorolni azt az ügyészt, aki a kinevezésekor szolgálati idővel még nem rendelkezik, vagy a kinevezésekor beszámított szolgálati idő a három évet nem haladja meg.
- (2) Az ügyész minden három év szolgálati idő megszerzése után eggyel magasabb fizetési fokozatba lép.

- (3) A legfőbb ügyészt és a legfőbb ügyész helyettest – szolgálati idejüktől függetlenül – a legmagasabb fizetési fokozatba kell besorolni.

- 62. §** (1) A szolgálati időt – a (2) bekezdésben foglalt eltéréssel – az ügyészi kinevezés napjától kell számítani.
(2) Szolgálati időként kell figyelembe venni az ügyészként ügyészségi szolgálati viszonyban és a bírói szolgálati viszonyban töltött időt. Az ügyészi kinevezés előtt a jogi szakvizsgához kötött egyéb jogviszonyban vagy munkakörben, illetve tevékenységgel eltöltött idő a szolgálati időbe részben vagy egészben beszámítható.
(3) A (2) bekezdésben foglalt rendelkezés alkalmazásakor a szolgálati időt úgy kell meghatározni, hogy a következő fizetési fokozatba sorolás az év első napjával történjék.
- 63. §** (1) Az ügyészt – kiváló, magasabb ügyészi beosztásra alkalmas, illetve kiválóan alkalmas minősítés esetén – az ügyészi tisztségének a fennállása alatt két alkalommal eggyel magasabb fizetési fokozatba lehet besorolni. Két soron kívüli előresorolás között legalább hat évnek kell eltelnie. A soron kívüli előresorolásnál a korábbi fizetési fokozatban megszerzett szolgálati időt az új fizetési fokozatban is figyelembe kell venni.
(2) A soron kívüli előresorolást az adott naptári év első napjával kell végrehajtani.

22. Az illetménypótlékok

- 64. §** (1) Az ügyészt havonta beosztási pótlék illeti meg, amelynek összege az illetményalap
- tíz százaléka a járási ügyészség ügyésze esetében,
 - húsz százaléka a főügyészség ügyésze esetében,
 - negyven százaléka a fellebbviteli főügyészség ügyésze esetében,
 - hatvan százaléka a Legfőbb Ügyészség ügyésze esetében.
- (2) Kiváló, magasabb ügyészi beosztásra alkalmas, illetve kiválóan alkalmas minősítés esetén és az adott szintű ügyészségen, ügyészként eltöltött legalább hat év után – beszámítva a magasabb szintű ügyészségen ügyészként teljesített időt is –
- a járási ügyészség ügyésze részére „Címzetes főügyészségi ügyész”,
 - a főügyészség ügyésze részére „Címzetes fellebbviteli főügyészségi ügyész”,
 - a fellebbviteli főügyészség ügyésze részére „Címzetes legfőbb ügyészségi ügyész”,
 - a Legfőbb Ügyészség ügyésze részére „Legfőbb ügyészségi tanácsos” cím adományozható.
- (3) Az adott szintű ügyészségen ténylegesen folytatott ügyészi gyakorlattal eltöltött legalább húsz év után
- a helyi ügyészség ügyésze részére „Címzetes főügyészségi ügyész”,
 - a főügyészség ügyésze részére „Címzetes fellebbviteli főügyészségi ügyész”,
 - a fellebbviteli főügyészség ügyésze részére „Címzetes legfőbb ügyészségi ügyész”,
 - a Legfőbb Ügyészség ügyésze részére „Legfőbb ügyészségi tanácsos” cím jár.
- (4) A (2)–(3) bekezdésben meghatározott cím adományozásával címpótlék jár havonta. A pótlék összege az illetményalap
- húsz százaléka a „Címzetes főügyészségi ügyész”,
 - harminc százaléka a „Címzetes fellebbviteli főügyészségi ügyész”,
 - ötven százaléka a „Címzetes legfőbb ügyészségi ügyész”,
 - hetven százaléka „Legfőbb ügyészségi tanácsos” cím adományozása esetén. A címpótlékban részesülő ügyészt beosztási pótlék nem illeti meg.
- (5) Ha az ügyészt ügyészségi érdekből alacsonyabb szintű ügyészséghez helyezik át, korábbi beosztási pótlékára, illetve címére és a címmel járó pótlékra továbbra is jogosult, valamint a korábbi szolgálati helye szintjének megfelelő munkaköri elnevezést a továbbiakban is használhatja. Ügyészségi érdekek minősül, ha az ügyészt alacsonyabb szintű ügyészségen vezetőnek nevezik ki, valamint ha a 25. § (2) vagy (4) bekezdésében, illetve 36. § (1) bekezdésének a)–b) pontjában említett okból alacsonyabb szintű ügyészségre helyezik át.
- (6) Alacsonyabb szintű ügyészségre történő kirendelés esetén az ügyész beosztási pótléka nem változik, illetőleg címét és a címmel járó pótlékát megtartja, valamint a korábbi szolgálati helye szintjének megfelelő munkaköri elnevezést a továbbiakban is használhatja. Magasabb szintű ügyészségre történő kirendelés esetében az ügyész a kirendelés helyének megfelelő beosztási pótlékra jogosult; a kirendelés időtartamára az ügyészt a címpótlék nem illeti meg.

- 65. §** (1) A 2. mellékletben meghatározott vezetői tisztséget betöltő ügyészt havonta vezetői pótlék illeti meg.
(2) A vezetői pótlékot – a 2. mellékletben meghatározottak szerint – az illetményalap százalékában kell megállapítani.
(3) A vezetői pótlékra való jogosultság szempontjából az a nagyobb főügyészség, ahol – az alárendelt járási ügyészségekkel együtt – az ügyészek engedélyezett létszáma a kilencven főt meghaladja.
(4) A vezetői pótlékra való jogosultság szempontjából kiemelt járási ügyészségnek minősül az a járási ügyészség, ahol az ügyészek engedélyezett létszáma a húsz főt meghaladja, nagyobb járási ügyészségnek tekintendő az a járási ügyészség, ahol az ügyészek engedélyezett létszáma az öt főt meghaladja.
(5) A vezetői pótlék csak egy jogcímen, a magasabb vezetői tisztség után jár.
- 66. §** (1) A munkáltatói jogkör gyakorlója – a központi költségvetésről szóló törvény ügyészségre vonatkozó költségvetési fejezetében meghatározott személyi juttatások kiemelt előirányzata terhére – az ügyész részére határozott időre, illetve a feladat ellátásának idejére kiegészítő pótlékot állapíthat meg, ha az ügyészség alaptevékenységébe tartozó munkaköri feladatai mellett sajtósóvivői, instruktori vagy más, a működéshez szükséges feladatokat rendszeresen teljesít.
(2) A kiegészítő pótlék összege az illetményalap öt százalékától harminc százalékáig terjedhet, és több feladat teljesítése esetén sem haladhatja meg az illetményalap negyven százalékát.
- 67. §** (1) A munkáltatói jogkör gyakorlója – a központi költségvetésről szóló törvény ügyészségre vonatkozó költségvetési fejezetében meghatározott személyi juttatások kiemelt előirányzata terhére – az ügyész részére képzettségi pótlékot állapíthat meg felsőfokú iskolarendszerű képzésben, továbbképzésben szerzett szakképesítés, szakképzettség, továbbá doktori (PhD) vagy ennél magasabb tudományos fokozat elnyerése esetén, ha a megszerzett ismeretek a munkaköre ellátásánál vagy az ügyészség feladatainak teljesítése során közvetlenül hasznosíthatók.
(2) A képzettségi pótlék összege az illetményalap tíz százalékától harminc százalékáig terjedhet.
(3) Ha az ügyész a munkáltatóval kötött tanulmányi szerződés alapján pénzügyi támogatást kap a képzettség megszerzéséhez, addig a képzettségi pótlékra nem jogosult, amíg a havonta fizethető pótlék összege nem éri el a tanulmányi szerződés alapján számára nyújtott pénzügyi támogatás mértékét.
- 68. §** (1) Az ügyész idegennyelv-ismereti pótlékra jogosult, ha munkakörében az idegen nyelvet a munkáltatói jogkör gyakorlójának rendelkezése szerint használja, és az adott nyelvből állami nyelvvizsga tételét igazoló bizonyítvánnyal vagy azzal egyenértékű igazolással rendelkezik.
(2) A pótlék minden idegen nyelv után külön-külön jár.
(3) A pótlék mértéke idegen nyelvvizsgánként havonta
a) felsőfokú komplex nyelvvizsga esetén az illetményalap nyolc százaléka, szóbeli vagy írásbeli nyelvvizsga esetén négy-négy százaléka;
b) középfokú komplex nyelvvizsga esetén az illetményalap négy százaléka, szóbeli vagy írásbeli nyelvvizsga esetén két-két százaléka.
(4) Az angol, a francia és a német nyelvnek az (1) bekezdés szerint igazolt ismeretért a pótlék mértéke idegen nyelvvizsgánként havonta
a) felsőfokú komplex nyelvvizsga esetén az illetményalap tizenkét százaléka;
b) középfokú komplex típusú nyelvvizsga esetén az illetményalap nyolc százaléka,
c) alacsony fokú komplex típusú nyelvvizsga esetén az illetményalap két százaléka.
(5) Ha az ügyész a (4) bekezdésben meghatározott idegen nyelvekből szóbeli vagy írásbeli nyelvvizsgával rendelkezik, a (3) bekezdésben foglalt komplex nyelvvizsgára meghatározott mérték szerint jogosult pótlékra.
(6) Ha az ügyész ugyanazon idegen nyelvből azonos típusú, de különböző fokozatú, illetve különböző típusú és különböző fokozatú nyelvvizsgával rendelkezik, a magasabb mértékű pótlékra jogosult. Ha pedig az ügyész különböző típusú, de azonos fokozatú nyelvvizsgával rendelkezik, nem jogosult a komplex nyelvvizsgánál magasabb mértékű pótlékra.
(7) Ha az ügyész – kivéve a felsőfokú szaknyelvi vizsgát – tanulmányi szerződés alapján pénzügyi támogatást kap a nyelvvizsga megszerzéséhez, idegennyelv-ismereti pótlékra mindaddig nem jogosult, amíg a havonta fizetendő pótlék együttes összege nem éri el a tanulmányi szerződés alapján kifizetett pénzügyi támogatás mértékét.

23. Egyéb javadalmazások, kedvezmények és költségtérítések

- 69. §** A kiemelkedő, illetve tartósan jó munkát végző ügyészt a munkáltatói jogkör gyakorlója jutalomban részesítheti.
- 70. §**
- (1) A huszonöt, harminc, harmincöt, illetve negyven évi ügyészségi szolgálati viszonnal rendelkező ügyésznek jubileumi jutalom jár.
 - (2) A jubileumi jutalom
 - a) huszonöt év ügyészségi szolgálati viszony esetén kéthavi,
 - b) harminc év ügyészségi szolgálati viszony esetén háromhavi,
 - c) harmincöt év ügyészségi szolgálati viszony esetén négyhavi,
 - d) negyven év ügyészségi szolgálati viszony esetén öthavi illetménynek megfelelő összeg.
 - (3) Az ügyésznek – ha nyugdíjazásakor az ügyészségi szolgálati viszonya megszűnik – ki kell fizetni:
 - a) a nyugdíjazása évében esedékessé váló jubileumi jutalmat;
 - b) a harminc év ügyészségi szolgálati viszony után járó jubileumi jutalmat, ha a jubileumi jutalomra jogosító szolgálati viszonyából két év vagy ennél kevesebb van hátra;
 - c) a harmincöt és a negyven év ügyészségi szolgálati viszony után járó jubileumi jutalmat, ha a jubileumi jutalomra jogosító szolgálati viszonyából három év vagy ennél kevesebb van hátra.
 - (4) Ha az ügyész bármely korábbi foglalkoztatási jogviszonyában jubileumi jutalomban részesült, az ugyanazon fokozat szerinti jutalom ismételt nem illeti meg.
 - (5) Ha az ügyészségi szolgálati viszony az ügyész halála miatt szűnik meg, a jubileumi jutalmat – a (3)–(4) bekezdésben foglalt szabály alkalmazásával – az örökösének kell kifizetni.
- 71. §**
- (1) Az ügyész cafetéria-juttatásként – választása szerint, az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény 12. § (3) bekezdésére is figyelemmel – a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 71. § (1) bekezdés a)–f) pontjaiban, továbbá (3) bekezdésében felsorolt juttatásokra, legfeljebb az ott meghatározott mértékig jogosult. A legfőbb ügyész utasításban további választható juttatásokat is meghatározhat, illetve az egyes juttatások választható mértékét magasabban is meghatározhatja.
 - (2) Nem jogosult cafetéria-juttatásra a tartós külszolgálaton lévő ügyész, valamint az ügyész azon időtartam vonatkozásában, amelyre illetményre vagy átlagkeresetre nem jogosult, feltéve, hogy a távollét időtartama meghaladja a harminc napot.
 - (3) Az ügyész írásban vagy elektronikus úton a tárgyév január 15-ig, illetve a jogviszony létesítésekor nyilatkozik arról, hogy a cafetéria-juttatás összegén belül milyen juttatásokra tart igényt. A nyilatkozat ezt követően csak akkor módosítható, ha azt a legfőbb ügyész utasításban lehetővé teszi. A legfőbb ügyész utasításban előírhatja, hogy a helyi utazásra szolgáló bérlet választására vonatkozó nyilatkozatot korábban kell megtenni.
 - (4) Az ügyészt megillető cafetéria-juttatás éves összegét a legfőbb ügyész határozza meg, az azonban nem lehet alacsonyabb az illetményalap ötven százalékánál, és nem lehet magasabb az illetményalap háromszorosánál. A cafetéria-juttatás éves összege biztosít fedezetet az egyes juttatásokhoz kapcsolódó, a juttatást teljesítő munkáltatót terhelő közterhek megfizetésére is.
 - (5) A (2) bekezdésben meghatározott esetben, illetve ha az ügyész szolgálati jogviszonya a tárgyév közben szűnik meg, az időarányos részt meghaladó mértékben igénybe vett cafetéria-juttatás értékét a távollét vége utáni első munkanapon, illetve a jogviszony megszűnésekor vissza kell fizetni, illetve – az ügyész választása szerint, ha a juttatás természete ezt lehetővé teszi – vissza kell adni (a továbbiakban együtt: visszafizetés). Nem kell visszafizetni a cafetéria-juttatás értékét, ha a jogviszony az ügyész halála miatt szűnik meg.
- 72. §**
- (1) Az ügyész részére lakhatási támogatások nyújthatók, amelyek különösen a következők:
 - a) ügyészségi érdekű kinevezés, áthelyezés, továbbá kirendelés miatt más lakóhelyre költözéshez az ügyészség kezelésében álló lakás biztosítása – ügyészségi érdekű kirendelés kivételével – lakbér megállapításával;
 - b) az addigi lakóhely vagy a szolgálati hely szerinti településen, illetve azok vonzáskörzetében lakástulajdon megszerzésének, bővítésének, korszerűsítésnek támogatása kamatmentes munkáltatói kölcsönnel;
 - c) a lakhatással kapcsolatos költségekhez való hozzájárulás;
 - d) más településre költözés költségeihez való hozzájárulás.

- (2) Az ügyészség kezelése alatt álló lakáshoz való bérleti jog legfeljebb az ügyész ügyészségi szolgálati viszonyának megszűnéséig maradhat fenn.

- 73. §** (1) Az ügyész részére – az ügyészség éves költségvetésében biztosított előirányzatoktól függően, a cafetéria rendszeren kívül – egyéb juttatások is adhatók, így különösen
- a) tanulmányi ösztöndíj;
 - b) képzési, továbbképzési és nyelvtanulási támogatás;
 - c) szociális, temetési segély;
 - d) családalapítási támogatás;
 - e) letelepedési segély;
 - f) illetményelőleg;
 - g) az önkéntes kiegészítő pénztári tagság támogatása;
 - h) az ügyészségi szolgálati viszonyban töltött idő anyagi elismerése;
 - i) hosszú ügyészségi szolgálati viszony esetén megtakarítás jellegű életbiztosítás kötése;
 - j) a helyi munkába járás támogatása;
 - k) kezességvállalással vagy kedvezményes kölcsönrel gépkocsi vásárlás támogatása.
- (2) A nyugállományú ügyész pénzbeli és természetbeni támogatásban részesíthető.
- (3) Az (1)–(2) bekezdésben említett juttatások részletes feltételeit és mértékét a legfőbb ügyész – az érintett munkavállalói érdekképviselői szervezetekkel és az Ügyészségi Alkalmazottak Országos Tanácsával egyetértésben – állapítja meg.
- (4) Az ügyész a legfőbb ügyész által kiadott utasítás szerint talárt visel, amelynek költsége az ügyészség költségvetését terheli.

- 74. §** (1) Az állam készfizető kezességet vállal az ügyész által a lakás építéséhez, vásárlásához hitelintézettől igényelt állami kamattámogatású kölcsön összegének a hitel fedezetéül szolgáló, hitelcél szerinti lakásingatlan hitelbiztosítéki értékének 60%-át meghaladó részére, legfeljebb e hitelbiztosítéki érték 100%-áig.
- (2) Az állam készfizető kezességet a (1) bekezdésben foglaltakon túl annál az ügyésznél vállalhat, aki:
- a) legalább hároméves ügyészségi szolgálati viszonnal, illetve igazságügyi szolgálati jogviszonnyal rendelkezik,
 - b) felmentési vagy lemondási idejét nem tölti,
 - c) ellen nem folyik fegyelmi eljárás, nem áll fegyelmi büntetés hatálya alatt, vagy
 - d) nem áll büntetőeljárás hatálya alatt,
 - e) az (1) bekezdés szerinti, korábbi kezességvállalással biztosított hitelrész a hitelintézetnek kiegyenlítette, illetve a vele közös háztartásban élő házas- vagy élettárs – az igénylés időpontjában – állami kezességvállalással biztosított lakáscélú hitel törlesztésére nem kötelezett,
 - f) a kölcsönt nyújtó hitelintézet belső szabályai szerint – saját, illetve adóstársa jövedelmi helyzetét is figyelembe véve – a kölcsön teljes összegére vonatkozóan hitelképesnek bizonyul.
- (3) A (2) bekezdés a)–c) pontjában foglalt feltételek teljesülését, valamint a kezességvállalás alapjául szolgáló szolgálati viszony fennállását a munkáltatói jogkör gyakorlója igazolja.
- (4) A (2) bekezdés d) pontjában foglalt feltétel teljesülését az ügyész hatósági bizonyítvánnyal igazolja, a (2) bekezdés e) pontjában foglalt feltétel teljesüléséről az ügyész a kölcsönt nyújtó hitelintézetnek nyilatkozik.
- (5) Az ügyész a munkáltatói jogkör gyakorlójának köteles bejelenteni a hitelszerződés megkötését követő öt munkanapon belül
- a) a hitelszerződést kötő pénzintézet nevét, címét,
 - b) az állami kezességvállalással biztosított hitel nagyságát,
 - c) a hitel lejártának időpontját.
- A fenti adatokban bekövetkezett változásokról az ügyész haladéktalanul köteles tájékoztatni a munkáltatói jogkör gyakorlóját.

- 75. §** (1) Amennyiben az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya a 22. § (1) bekezdésének c), f)–h), j) pontja, 24. § (1) bekezdésének b), e)–g), i) pontja, 34. §-ának a), c), g)–k), m)–o) pontja vagy a 36. § (1) bekezdésének c) pontja alapján szűnik meg – ha az alkalmatlanság nem egészségügyi ok következménye –, a még fennálló állami kezesség után a központi költségvetés javára – a hitelintézet útján – egyszeri kezességvállalási díjat kell fizetnie. A kezességvállalási díj mértéke a kezességgel biztosított kötelezettség összegének kettő százaléka.

- (2) A munkáltatói jogkör gyakorlója az ügyész ügyészségi szolgálati viszonyának az (1) bekezdés szerinti megszűnése esetén erről nyolc napon belül értesíti az ügyész által a 74. § (5) bekezdés alapján bejelentett hitelintézetet.
- (3) A hitelintézet megállapítja és nyolc napon belül írásban közli az ügyésszel az (1) bekezdés szerint megfizetendő kezességvállalási díj összegét, melyet az ügyész a hitelintézeti értesítés kézhezvételétől számított harminc napon belül a folyósító hitelintézet részére megfizet.
- (4) Ha az ügyész az (1) bekezdés szerinti fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a hitelintézet erről, valamint az ügyész adatairól nyolc napon belül értesíti az állami adóhatóságot.
- (5) A hitelintézet a negyedét követő hónap 15. napjáig tájékoztatja a kincstárt az ügyésznek nyújtott kölcsönök állami kezességvállalással érintett része negyedév végén fennálló állományáról, továbbá e kölcsönök számáról. Az adatgyűjtés és adatszolgáltatás egyedi azonosításra alkalmatlan módon történhet.
- (6) Amennyiben az állam a készfizető kezességvállalás alapján az ügyész helyett a kezességvállalással biztosított – a hitelintézetnek meg nem térülő – összeget kifizette, illetve a (1) bekezdés szerinti egyszeri kezességvállalási díj megfizetését az ügyész elmulasztotta, akkor az ügyész ezen tartozásai a Magyar Állammal szembeni köztartozásnak minősülnek, amelyet az állami adóhatóság adók módjára hajt be.
- (7) A kezességvállalásból eredő helytállási kötelezettség teljesítésének módját a Kormány rendeletben állapítja meg.

- 76. §** (1) Az ügyészt megillető javadalmazás és egyéb pénzbeli juttatás kifizetése – a napidíj, az utazási és szállásköltség, továbbá más költségtérítés, valamint a 72–73. §-ban említett juttatások kivételével – az általa meghatározott fizetési számlára történő átutalással, pénzforgalmi számláról történő készpénzkifizetés kézbesítése útján történik.
- (2) A fizetési számlára történő átutalás és az összeg egyszeri felvétele, illetve a kifizetés az ügyész számára költségtöbbletet nem okozhat.

- 77. §** (1) A minisztériumba beosztott ügyészre az 57–76. §-okban foglalt rendelkezéseket a (2)–(4) bekezdések szerinti eltéréssel kell alkalmazni.
- (2) Az ügyész a beosztási pótlékára a korábbi beosztásának megfelelően jogosult. Ha az ügyész korábban járási ügyészségen működött, részére a főügyészségi ügyészre vonatkozó mértékű beosztási pótlékot kell megállapítani, és a minisztériumba beosztott ügyészként eltöltött szolgálati idő tartamát főügyészségen eltöltött időnek kell tekinteni.
- (3) Az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumban főosztályvezetői, főosztályvezető-helyettesi, illetve osztályvezetői munkakört ellátó ügyész vezetői pótlékra a következők szerint jogosult:
- a) a főosztályvezető és a főosztályvezető-helyettes vezetői pótléka a főügyészre, illetve a főügyészhelyettesre,
 - b) osztályvezető vezetői pótléka a nagyobb járási ügyészséget vezető ügyészre irányadó összeggel azonos.
- (4) Az ügyész soron kívüli előresorolására és részére cím adományozására – a minisztériumba beosztott ügyész esetén az igazságügyért felelős miniszter javaslatára – a legfőbb ügyész jogosult.

- 78. §** (1) A tartós külszolgálatra kirendelt ügyész – e törvény szerint járó javadalmazáson felül – a legfőbb ügyész döntése szerint jogosult a külszolgálati tevékenységgel összefüggésben felmerülő, a nemzetközi szervezet vagy az Európai Unió által nem viselt vagy nem fedezett költségei megtérítésére.
- (2) A tartós külszolgálatban eltöltött idő tartamát a kinevezés szerinti szolgálati helyen eltöltött időnek kell tekinteni.

IX. FEJEZET

A PIHENŐIDŐ

- 79. §** (1) Az 1. fizetési fokozatba tartozó ügyész alapszabadsága évi harminc munkanap. A 2. fizetési fokozattal kezdődően az alapszabadság a fizetési fokozattal azonos számú munkanappal emelkedik.
- (2) Az ügyészt az ötvenedik életéve betöltésének évétől – a fizetési fokozatától függetlenül – évi negyven munkanap alapszabadság illeti meg.
- (3) A magasabb vezető állású és a vezető állású ügyész évi öt munkanap pótszabadságra jogosult. Az alapszabadság és a vezetői pótszabadság együttes mértéke évente a negyven munkanapot nem haladhatja meg.
- (4) Az ügyészt az (1)–(3) bekezdésben meghatározott szabadságon felül megilleti a Munka Törvénykönyvében meghatározott pótszabadság is.
- (5) Az ügyésznek az (1)–(4) bekezdésben meghatározott szabadság időtartamára a Munka Törvénykönyve szabályai szerinti díjazás jár.

- (6) Az ügyész megilleti – a Munka Törvénykönyve szabályai szerint – a munkaközi szünet, a napi munka befejezése és a másnapi munkakezdés közötti pihenőidő, a pihenőnap és munkaszüneti nap, a betegszabadság, továbbá az egyéb munkaidő-kedvezmény is.
- (7) A munkáltatói jogkör gyakorlója abban az esetben is engedélyezhet az ügyész számára fizetés nélküli szabadságot, amikor azt a Munka Törvénykönyve kötelezően nem írja elő.

80. § Az ügyészségi alkalmazottak számára munkaszüneti napnak minősül az Ügyészség Napjaként minden év június 10-e, amely megemlékezés az első magyar ügyészi törvény, az 1871. évi XXXIII. törvénycikk kihirdetéséről.

X. FEJEZET

A FEGYELMI FELELŐSSÉG

81. § E fejezet rendelkezéseit a legfőbb ügyész által kinevezett ügyész fegyelmi felelősségére kell alkalmazni.

- 82. §**
- (1) Fegyelmi vétséget követ el az az ügyész, aki
 - a) hivatali kötelességét vétkenesen megszegi, vagy
 - b) életmódjával, illetve magatartásával hivatása tekintélyét sérti vagy veszélyezteti.
 - (2) A katonai ügyész a hivatásos tiszthez méltatlan magatartással elkövetett fegyelemsértésért – ha az nem minősül az (1) bekezdés szerinti fegyelmi vétségnek – a hivatásos állományú katonára vonatkozó jogszabályok előírásai szerint felel.
 - (3) Ha a fegyelmi vétség csekély súlyú, a fegyelmi jogkör gyakorlója a fegyelmi eljárás lefolytatásától és a fegyelmi büntetés kiszabásától eltekinthet. A fegyelmi jogkör gyakorlója az ügyészt ilyen esetben írásbeli figyelmeztetésben részesítheti. A figyelmeztetés ellen jogorvoslatnak – a fegyelmi határozatra vonatkozó szabályok szerint – akkor van helye, ha az ügyész a terhére rótt vétség elkövetését vitatja.
 - (4) Az ügyész a szóban elhangzott figyelmeztetés írásba foglalását igényelheti, amellyel szemben a (3) bekezdésben foglaltak szerint van helye jogorvoslatnak.
 - (5) A fegyelmi eljárást le kell folytatni, ha az ügyésszel szemben szándékos bűncselekmény miatt büntetőeljárás – ide nem értve a magánvádló feljelentése vagy a pótmagánvádló vádindítványa alapján indult eljárást – indult.

- 83. §**
- (1) Nem indítható fegyelmi eljárás, ha a fegyelmi vétség felfedezése óta három hónap vagy annak elkövetése óta három év eltelt. A fegyelmi vétség akkor tekinthető felfedezettnek, amikor arról, illetve az elkövetésével alaposan gyanúsítható személyéről a fegyelmi jogkör gyakorlója vagy annak szolgálati felettese tudomást szerzett.
 - (2) Ha az ügyész fegyelmi vétséget megvalósító magatartása miatt büntetőeljárás, illetve szabálysértési eljárás indult, és az az ügyész felelősségét megállapító határozattal fejeződött be, a jogerős határozatnak a munkáltatóval való közlésétől számított három hónapon túl, illetve ha az eljárás az (1) bekezdésben említett hároméves határidőn túl fejeződik be, akkor az eljárás jogerős befejezésétől számított egy éven túl nincs helye fegyelmi felelősségre vonásnak.

- 84. §**
- (1) Az ügyésszel szemben kiszabható fegyelmi büntetések:
 - a) feddés;
 - b) megrovás;
 - c) a legfőbb ügyész által adományozott elismerés – ideértve a címet is – visszavonása;
 - d) egy fizetési fokozattal való visszavetés;
 - e) alacsonyabb munkakörbe helyezés, illetve vezetői tisztségből való felmentés;
 - f) hivatalvesztés.
 - (2) Az elismerés visszavonása az (1) bekezdés d)–f) pontjaiban meghatározott fegyelmi büntetésekkel együttesen is kiszabható.
 - (3) Az alacsonyabb munkakörbe helyezés csak az ügyész képezésének megfelelő munkakörbe történhet, s az mind határozott, mind pedig határozatlan időre kiszabható. Az alacsonyabb munkakörbe helyezés más – az ügyész szolgálati helyével vagy lakóhelyével azonos helységben lévő – szolgálati helyre is történhet.
 - (4) A fegyelmi büntetés kiszabásánál figyelembe kell venni a kötelezettségszegés súlyát, következményeit és a vétkesség fokát.

- 85. §** (1) A fegyelmi jogkört gyakorolja:
- a legfőbb ügyész – a legfőbb ügyészségi főosztályi szervezetbe tartozó osztályvezető ügyész kivételével – a magasabb vezető állású ügyészek felett;
 - a legfőbb ügyész helyettes a titkárságán szolgálatot teljesítő ügyészek felett;
 - a főosztályvezető ügyész a vezetése alatt álló főosztály a) pontban nem említett ügyészei felett;
 - a főosztályi szervezetbe nem tartozó legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyész a vezetése alatt álló osztály ügyészei felett;
 - a fellebbviteli főügyész a vezetése alatt álló fellebbviteli főügyészség a) pontban nem említett ügyészei felett;
 - a főügyész a vezetése alatt álló főügyészség a) pontban nem említett ügyészei és a főügyészség alá rendelt járási ügyészségek ügyészei felett.
- (2) Az 84. § (1) bekezdésének c)–f) pontjában meghatározott fegyelmi büntetés kiszabására az (1) bekezdés b)–f) pontjában említett esetben is csak a legfőbb ügyész jogosult.
- (3) A legfőbb ügyész az (1) bekezdés b)–f) pontjában említett esetben hatáskörébe vonhatja a fegyelmi jogkör gyakorlását.
- 86. §** (1) A fegyelmi eljárást a 85. § (1) bekezdésében említett fegyelmi jogkört gyakorló személy rendeli el indokolt írásbeli határozattal. A határozatot a fegyelmi eljárás alá vont ügyésznek kézbesíteni kell. A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.
- (2) A fegyelmi eljárást harminc nap alatt kell lefolytatni. A határidő egy ízben harminc nappal meghosszabbítható.
- (3) A fegyelmi eljárást fel lehet függeszteni, ha az ügyben büntetőeljárás, illetve szabálysértési eljárás is indult, vagy szakértői vélemény beszerzése miatt szükséges.
- (4) A fegyelmi eljárást folytatni kell, ha a felfüggesztés oka megszűnt. A felfüggesztés tartama a fegyelmi eljárás lefolytatására nyitva álló határidőbe nem számít be.
- 87. §** (1) A fegyelmi eljárás alá vont ügyészt a fegyelmi jogkör gyakorlója az állásából felfüggeszti, ha az ügyészt előzetes letartóztatásba vagy házi őrizetbe helyezték, illetve vele szemben lakhelyelhagyási tilalmat vagy ideiglenes kényszergyógykezelést rendeltek el. A felfüggesztést a legfőbb ügyész akkor is elrendelheti, ha az ügyész büntetőeljárás – ide nem értve a magánvádas vagy pótmagánvádoló vádindítványa alapján indult eljárást – hatálya alatt áll, továbbá ha az ügyész jelenléte a tényállás tisztázását gátolná, vagy a fegyelmi vétség súlya és jellege a szolgálati helyétől való távoltartását indokolja. A felfüggesztésről hozott határozat ellen az eljárás alá vont ügyész és képviselője a határozat közlésétől számított nyolc napon belül a fegyelmi határozatra vonatkozó szabályok szerint jogorvoslattal élhet, amelynek nincs halasztó hatálya.
- (2) Az állásból történő felfüggesztést meg kell szüntetni, ha annak indoka már nem áll fenn.
- (3) A felfüggesztés idejére az ügyészt alapilletményének és rendszeres bérpótlékainak megfelelő összegű munkabér illeti meg. Ennek ötven százalékát a felfüggesztés megszüntetéséig vissza lehet tartani. A teljes összeget kell visszatartani a hivatalvesztés büntetést kiszabó fegyelmi határozat kézbesítésétől annak jogerőre emelkedéséig. A munkabér visszatartása ellen nincs helye jogorvoslatnak.
- (4) Nem jár munkabér a felfüggesztésnek arra az időtartamára, amely alatt a munkabérre az ügyész akkor sem lenne jogosult, ha felfüggesztésre nem került volna sor.
- (5) A visszatartott munkabért a fegyelmi határozat jogerőre emelkedése után ki kell fizetni, kivéve ha a fegyelmi eljárás hivatalvesztés büntetés kiszabásával zárult, vagy az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya a 34. § (1) bekezdés i) pontja alapján szűnt meg. Ugyanígy kell eljárni, ha az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya időközben megszűnt. Ha pedig az ügyész munkabére a fegyelmi büntetés következtében csökkent, a visszatartott összeget az új munkabér alapulvételével kell kifizetni.
- 88. §** (1) A fegyelmi jogkör gyakorlója köteles a tényállás megállapításához szükséges valamennyi körülményt tisztázni. Ennek érdekében meghallgatja az eljárás alá vont ügyészt, tanúkat hallgathat meg, szakértő közreműködését veheti igénybe, s egyéb bizonyítást végezhet.
- (2) A fegyelmi jogkör gyakorlója a fegyelmi vétség kivizsgálásával fegyelmi biztost bízhat meg. Ilyen esetben is köteles azonban az eljárás alá vont ügyészt meghallgatni. Fegyelmi biztos nem lehet az eljárás alá vont ügyész irányítása (felügyelete) alá tartozó ügyészségi alkalmazott.

- 89. §** Az eljárás alá vont ügyész képviseletével a fegyelmi jogkör gyakorlójánál alacsonyabb munkakört betöltő ügyészt vagy ügyvédet bízhat meg. Az ügyész kérelmére a fegyelmi eljárás során az ügyészségen működő munkavállalói érdekképviseleti szerv részvételét, illetve képviseleti jogának gyakorlását biztosítani kell.
- 90. §**
- (1) Az eljárás alá vont ügyész meghallgatását úgy kell kitűzni, hogy azon képviselője, illetve az érdekképviseleti szerv nevében eljáró személy is jelen lehessen. A meghallgatáson az ügyésszel és képviselőjével, illetve az érdekképviseleti szerv nevében eljáró személlyel közölni kell a fegyelmi vétség elkövetésére vonatkozó adatokat, elébe kell tární a bizonyítékokat, biztosítani kell, hogy az ügy iratait megtekinthesse, és védekezését, valamint bizonyítási indítványát előadhassa.
 - (2) Ha az eljárás alá vont ügyész meghallgatására tartós akadályoztatása miatt az eljárás időtartama alatt nem kerülhet sor, a fegyelmi vétség elkövetésével kapcsolatos megállapításokat és azok bizonyítékait írásban kell vele közölni, és nyolc nap határidő kitűzésével fel kell hívni, hogy védekezését terjessze elő. Ha az ügyész alapos okból védekezését ily módon sem tudja közölni, az eljárást az akadály megszűnéséig fel kell függeszteni. A felfüggesztett eljárásra a 86. § (4) bekezdésében írtakat kell alkalmazni.
 - (3) A fegyelmi határozat meghozatalát nem akadályozza, hogy az eljárás alá vont ügyész alapos ok nélkül a meghallgatáson nem jelenik meg, vagy írásbeli védekezését a megjelölt határidőn belül nem terjeszti elő.
- 91. §**
- (1) A fegyelmi eljárás során lefolytatott bizonyításról és az ügyész meghallgatásáról jegyzőkönyvet kell felvenni.
 - (2) A fegyelmi eljárás alá vont ügyész és a képviselője a fegyelmi ügy irataiba betekinthez, azokról feljegyzést, másolatot készíthet.
- 92. §**
- (1) Fegyelmi jogkör gyakorlójaként, fegyelmi biztосként és jegyzőkönyvvezetőként nem járhat el az, aki az eljárás alá vont ügyész hozzátartozója [155. § (1) bekezdés] vagy akitől az eljárásban való elfogulatlan részvétel nem várható el.
 - (2) Elfogultsági kifogást az eljárás alá vont ügyész, annak képviselője, illetve az érdekképviseleti szerv nevében eljáró személy jelenthet be.
 - (3) A legfőbb ügyésszel – mint fegyelmi jogkör gyakorlójával – szemben bejelentett elfogultsági kifogást maga a legfőbb ügyész, a fegyelmi jogkör más gyakorlójával szemben bejelentett elfogultsági kifogást pedig a szolgálati felettes bírálja el. Ha a legfőbb ügyész, illetve a szolgálati felettes az elfogultsági kifogásnak helyt ad, a fegyelmi eljárást
 - a) a legfőbb ügyész helyett a legfőbb ügyész helyettes,
 - b) a fegyelmi jogkör más gyakorlója helyett pedig a szolgálati felettes folytatja le, illetve hoz a fegyelmi ügyben határozatot.
 - (4) A fegyelmi biztossal és a jegyzőkönyvvezetővel szemben bejelentett elfogultsági kifogást a fegyelmi jogkör gyakorlója bírálja el. Ha az elfogultsági kifogásnak helyt ad, más fegyelmi biztost, illetve jegyzőkönyvvezetőt bíz meg.
 - (5) Az elfogultsági kifogás elbírálásának eredménye ellen külön jogorvoslatnak nincs helye.
- 93. §**
- (1) A fegyelmi jogkör gyakorlója határozatával a fegyelmi eljárás alá vont ügyészt a fegyelmi vétségben vétkesnek mondja ki, és büntetést szab ki, vagy a 82. § (3) bekezdése alapján a fegyelmi büntetés kiszabásától eltekint, és figyelmeztetést alkalmaz. Meg kell szüntetnie a fegyelmi eljárást, ha az eljárás alá vont ügyész ügyészségi szolgálati viszonya a határozat közlése előtt megszűnt, továbbá ha megállapítást nyert, hogy az eljárás alá vont ügyész a terhére rótt fegyelmi vétséget nem követte el, vagy annak elkövetése nem bizonyítható, illetve az elévült.
 - (2) Ha a fegyelmi eljárás tárgyává tett köteleességszegés miatt a büntetőbíróсág jogerős határozatával már megállapította az ügyész felelősségét, a fegyelmi jogkör gyakorlója nem állapíthatja meg, hogy az eljárás alá vont ügyész nem követte el a terhére rótt fegyelmi vétséget.
 - (3) A hivatalvesztés fegyelmi büntetés esetén az ügyész állásából való felfüggesztését fenn kell tartani, vagy el kell rendelni. Más fegyelmi büntetés kiszabása esetén a felfüggesztést meg kell szüntetni.
- 94. §**
- (1) A legfőbb ügyész helyettes, a főosztályvezető ügyész, a főosztályi szervezetbe nem tartozó legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyész, a fellebbviteli főügyész és a főügyész által hozott fegyelmi határozat ellen az eljárás alá vont ügyész és képviselője a határozat kézbesítésétől számított tizenöt nap alatt a legfőbb ügyészhez kifogással élhet.
 - (2) A legfőbb ügyész a kifogást elutasítja, vagy annak helyt ad, s a határozatot egészben vagy részben az ügyész javára megváltoztatja, megalapozatlanság esetén pedig a határozatot hatályon kívül helyezi, és a fegyelmi jogkör gyakorlóját új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja. Az új eljárásra a 86. § (2) bekezdésében meghatározott határidők, egyebekben a fegyelmi eljárás szabályai vonatkoznak.

- (3) A legfőbb ügyész határozata ellen az eljárás alá vont ügyész és képviselője a határozat kézbesítésétől számított tizenöt nap alatt a bírósághoz fordulhat.

- 95. §** (1) A fegyelmi határozatot az ellene benyújtott jogorvoslat jogerős elbírálásáig nem lehet végrehajtani. Ha azonban az ügyész a fegyelmi határozat jogerőre emelkedése előtt az ügyészségi szolgálati viszonyát megszünteti, a határozat azonnal végrehajthatóvá válik.
- (2) A hivatalvesztést kiszabó fegyelmi határozat a szülési szabadság tartama alatt nem hajtható végre.

- 96. §** (1) Az ügyész a hivatalvesztés fegyelmi büntetésnél három évig, a vezetői tisztségből való felmentés, alacsonyabb munkakörbe helyezés, egy fizetési fokozattal való visszavetés, az elismerés visszavonása fegyelmi büntetésnél két évig, megrovás esetén egy évig a fegyelmi büntetés hatálya alatt áll. Ha az ügyész a büntetés hatályának eltelte előtt jogerősen újabb fegyelmi büntetésben részesül, az új büntetésre előírt határidővel büntetésének hatálya meghosszabbodik. Az ügyész a hatályos fegyelmi büntetéséről köteles számot adni. Ha az ügyészségi szolgálati viszony hivatalvesztés miatt szűnt meg, a volt ügyésszel a büntetés hatályának fennálltaig újabb ügyészségi szolgálati viszony nem létesíthető.
- (2) A fegyelmi büntetés hatálya alatt álló ügyész
- a) magasabb beosztásba nem kerülhet,
 - b) vezetői tisztségbe nem nevezhető ki,
 - c) magasabb fizetési fokozatba nem sorolható,
 - d) részére e törvényben meghatározott cím nem adományozható.
- (3) Az (1) bekezdésben meghatározott időtartam elteltével a fegyelmi büntetést minden nyilvántartásból törölni kell.
- (4) A fegyelmi büntetés hatálya alól az arra érdemes ügyészt kérelmére a fegyelmi büntetés kiszabására jogosult fegyelmi jogkört gyakorló személy mentesítheti, ha a büntetés időbeli hatályának fele eltelt, feltéve, hogy az ügyész újabb fegyelmi büntetésben nem részesült.
- (5) A fegyelmi büntetés hatálya miatt elmaradt magasabb fizetési fokozatba történő előresorolás a mentesülés vagy a mentesítés időpontjában esedékes. A következő előresorolás időpontját – a fegyelmi büntetés hatálya miatti szünetelés figyelmen kívül hagyásával – az eredeti időponttól számítva kell megállapítani.

- 97. §** (1) A bíróság által el nem bírált jogerős fegyelmi határozat ellen az eljárás alá vont ügyész és képviselője a határozat jogerőre emelkedésétől számított hat hónapon belül új eljárást kezdeményezhet, ha olyan tényre vagy bizonyítékra, illetve jogerős határozatra hivatkozik, amelyet korábban nem bíráltak el, feltéve, hogy elbírálás esetén az reá nézve kedvezőbb határozatot eredményezett volna.
- (2) Az új eljárást a sérelmezett határozat meghozatalára jogosult fegyelmi jogkört gyakorlónál kell kezdeményezni. A kérelmet elutasító határozat ellen a fegyelmi határozatra vonatkozó szabályok szerint jogorvoslatnak van helye. Az eljárásra a fegyelmi eljárás szabályait kell megfelelően alkalmazni.
- (3) Ha az ügyész az új eljárás kezdeményezésére okot adó körülményről csak hat hónap után szerzett tudomást, vagy csak később jutott abba a helyzetbe, hogy új eljárást kezdeményezzen, a határidőt ettől az időponttól kell számítani. A megtámadott határozat jogerőre emelkedésétől számított három év eltelte után új eljárás nem kezdeményezhető.
- (4) A magasabb vezető állású ügyész és a vezető állású ügyész, továbbá – az új eljárásnak hat hónap utáni kezdeményezése esetén – a többi ügyész nem követelheti az eredeti munkakörben vagy szolgálati helyen történő további foglalkoztatását, s hat hónapon túli időre munkabér-követelést sem támaszthat.
- (5) Az ügyész az ügyészségi szolgálati viszonyának helyreállítása helyett a felmentés esetén egyébként járó végkielégítés kétszeres összegére tarthat igényt.

- 98. §** A bíróság által fegyelmi ügyben hozott jogerős határozat elleni perújítás során a 97. § (4)–(5) bekezdésében foglalt rendelkezést is alkalmazni kell.

- 99. §** A fegyelmi eljárás lefolytatásával kapcsolatos indokolt költségeket az ügyészség viseli. Ha azonban az ügyész fegyelmi felelősségét jogerősen megállapították, az ügyész köteles megtéríteni az általa indítványozott eljárási cselekmények költségeit, illetve a részéről igénybe vett képviselő költségeit.

*XI. FEJEZET**A KÁRTÉRÍTÉSI FELELŐSSÉG*

- 100. §** (1) Az ügyész az ügyészségi szolgálati viszonyából eredő kötelességének vétkes megszegésével okozott kárért kártérítési felelősséggel tartozik.
- (2) Az ügyész vétkességét, a kár bekövetkeztét, illetve mértékét, valamint az okozati összefüggést a munkáltatónak kell bizonyítania.
- 101. §** (1) Gondatlan károkozás esetén – a (2) bekezdésben foglalt esetek kivételével – a kártérítés mértéke az ügyész egyhavi illetményének ötven százalékát nem haladhatja meg.
- (2) Gondatlan károkozás esetén az ügyész háromhavi illetménye erejéig felel, amennyiben
- a) a kárt súlyos gondatlanságával, illetve az ellenőrzési kötelezettség elmulasztásával vagy hiányos teljesítésével okozta;
- b) a kár olyan – jogszabályba ütköző – utasítása teljesítéséből keletkezett, amelynek következményeire az utasított ügyész előzőleg a figyelmét felhívta.
- 102. §** Szándékos károkozás esetén az ügyész a teljes kárt köteles megtéríteni.
- 103. §** A Munka Törvénykönyve rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni
- a) a visszaszolgáltatási vagy elszámolási kötelezettséggel átvett dolgokban bekövetkezett hiányért és a leltárhiányért való felelősségre;
- b) a megőrzésre átadott dolog megrongálódása folytán keletkezett kárért való felelősségre;
- c) az együttesen okozott kárért való felelősségre;
- d) a kár összegének meghatározására.
- 104. §** (1) A legfőbb ügyész helyettes kártérítési felelősségét a legfőbb ügyész, a többi ügyész kártérítési felelősségét pedig a fegyelmi jogkör gyakorlója kártérítési határozattal állapítja meg.
- (2) A kártérítési felelősség megállapítására, a kártérítési határozat elleni jogorvoslatra a fegyelmi eljárás szabályait kell megfelelően alkalmazni a következő eltérésekkel
- a) a kártérítési határozat az elévülési időn belül hozható meg;
- b) a legfőbb ügyész helyettes a vele szemben hozott kártérítési határozat ellen annak közlését követő tizenöt napon belül közvetlenül a bírósághoz fordulhat.
- (3) Ha az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya a kártérítési határozat közlése előtt megszűnt, az általa okozott kár megtérítése iránti igényét a munkáltató a bíróság előtt érvényesítheti.
- 105. §** Az ügyészségnek az ügyéssel szemben az ügyészségi szolgálati viszonyból eredő kártérítési felelősségére és a kártérítés iránti igény érvényesítésének rendjére a Munka Törvénykönyvének a munkáltató kártérítési felelősségére vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.

*XII. FEJEZET**A JOGVITÁK*

- 106. §** (1) Az ügyész az ügyészségi szolgálati viszonyából keletkező igényének érvényesítése érdekében, valamint a munkáltatói jogkör gyakorlójának intézkedése vagy az intézkedés elmulasztása miatt jogvitát kezdeményezhet. A jogvitára az e törvényben meghatározott eltérésekkel a Munka Törvénykönyvének a munkaügyi jogvitákra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.
- (2) Nem kezdeményezhető jogvita
- a) az Országgyűlésnek a legfőbb ügyész, illetve a köztársasági elnöknek a legfőbb ügyész helyettes megbízatása megszüntetésével kapcsolatos intézkedése miatt;
- b) a munkáltatói jogkör gyakorlójának mérlegelési jogkörébe tartozó döntés vagy annak elmulasztása miatt, kivéve, ha a munkáltatói jogkör gyakorlója a döntésének kialakítására irányadó szabályokat megsértette;
- c) ha azt e törvény kizárja.

XIII. FEJEZET**A SZEMÉLYI NYILVÁNTARTÁS**

- 107. §** (1) A munkáltató az ügyésről – az ügyészségi szolgálati viszonyból származó jogosultságok és kötelezettségek megállapításához – az 3. mellékletben meghatározott, valamint a (4) bekezdés szerinti iratokban szereplő adatokat kezelheti (személyi nyilvántartás).
- (2) A munkáltató az ügyészre vonatkozó adatok közül az ügyész hozzájárulása nélkül – közérdekből – adhat tájékoztatást az ügyész nevéről, szolgálati helyéről és beosztásáról, valamint – ha törvény azt megengedi – egyéb adatairól.
- (3) A személyi nyilvántartás más adatrendszerrel nem kapcsolható össze.
- (4) Az ügyész ügyészségi szolgálati viszonyával kapcsolatos iratok közül a személyi adatlapot, a kinevezéshez szükséges iratokat, a bünyügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítványt, a pályakezesség vizsgálata alapján készített vélemény, az önéletrajzot, a fényképet, a kinevezési (megbízási), kinevezés-módosító okiratot, az esküokmányt, a besoroláshoz, az áthelyezésről, kinevezésről rendelkező és a kitüntetésről (elismerésről) szóló iratokat, a szervezett kötelező és fakultatív képzésekre vonatkozó adatokat, az azokon való részvételt igazoló okiratokat, a minősítést, a hatályban lévő fegyelmi büntetést kiszabó határozatot, valamint az ügyészségi szolgálati viszonyt megszüntető iratot együttesen kell tárolni.
- (5) A személyi adatlapot az 3. mellékletben meghatározott, valamint a (4) bekezdés szerinti iratokban szereplő adatok rögzíthetők.
- (6) A személyi nyilvántartás központi feladatait a Legfőbb Ügyészség, helyi feladatait az ügyész szolgálati helye szerinti fellebbviteli főügyészség, illetve főügyészség látja el. A minisztériumba beosztott ügyész adatait a minisztériumban kell nyilvántartani.
- (7) A személyi nyilvántartást – ideértve a (4) bekezdésben szereplő iratokat is – az ügyész ügyészségi szolgálati viszonyának megszűnését követően – az 49. § (4) bekezdésében meghatározott kivétellel – ötven évig kell megőrizni.
- 108. §** (1) Az ügyésztől készült személyi nyilvántartásba – ideértve az 107. § (4) bekezdésében szereplő iratokat is – betekinthetnek
- a) az ügyész;
- b) az ügyész szolgálati felettesei;
- c) a személyügyi, a képzési feladatok intézésével megbízott ügyészségi alkalmazott;
- d) e törvényben vagy az ügyész által erre felhatalmazott más személy.
- (2) Az ügyész jogosult a róla nyilvántartott helytelen adat helyesbítését, a jogellenesen nyilvántartott adat törlését kérni, továbbá a jogellenesen kért adat közlését megtagadni. A munkáltató köteles a helytelen adatot haladéktalanul helyesbíteni, illetve törölni.
- (3) Az ügyész köteles a róla nyilvántartott adatokban bekövetkezett változást haladéktalanul a munkáltatói jogkör gyakorlójának írásban bejelenteni.

XIV. FEJEZET**AZ ALÜGYÉSZ ÉS AZ ÜGYÉSZSÉGI FOGALMAZÓ ÜGYÉSZSÉGI SZOLGÁLATI VISZONYA**

- 109. §** (1) Ügyészségi fogalmazóvá azt a cselekvőképes magyar állampolgárt lehet kinevezni, akinek egyetemi jogi végzettsége van. Katonai ügyészségi fogalmazóvá történő kinevezés további feltétele, hogy a kinevezendő személy a Magyar Honvédség hivatásos állományú tisztje legyen.
- (2) Az alügyész kinevezésének az (1) bekezdésben meghatározottakon túl további feltétele, hogy a kinevezendő személy három év joggyakorlattal és külön jogszabály szerinti jogi szakvizsgával rendelkezzen.
- 110. §** (1) Az alügyészt és az ügyészségi fogalmazót határozatlan időre a legfőbb ügyész nevezi ki és menti fel.
- (2) Az (1) bekezdéstől eltérően az ügyészségi szolgálati viszony helyettesítés, vagy meghatározott feladat elvégzése céljából, vagy legfeljebb egy évi időtartamra más célból határozott időre is létesíthető.

- (3) Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó az eskütételt követően kezdi meg működését. Az eskü szövege az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló 2008. évi XXVII. törvényben foglalt eskü szövegéből és az annak zárómondatát megelőző következő szövegből áll:
- „A hatáskörömbbe tartozó ügyekben részrehajlás nélkül, lelkiismeretesen, kizárólag a törvényeknek megfelelően járok el; hivatali kötelességeimet pontosan, lelkiismeretesen teljesítem.”
- (4) Az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló 2008. évi XXVII. törvényben foglalt eskü szövegében szereplő tisztség megnevezése a (3) bekezdés szerinti eskü tétele során az eskütevő tisztségétől függően: alügyész vagy ügyészségi fogalmazó.

- 111. §** Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó kirendelésére az ügyész kirendelésére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a kirendelésük esetén a napidíj összegét a 113. § szerint kell megállapítani.
- 112. §** (1) Az ügyészségi fogalmazót alügyésszé kinevezését megelőzően kell minősíteni. Az alügyészt a határozott időre szóló kinevezés időtartamának lejártáig, határozatlan időre szóló kinevezés esetén a kinevezést követő három év letelte előtt, azt követően – az öregségi nyugdíjra való jogosultságot megelőző hat év kivételével – nyolc évenként, valamint az ügyészi tisztségre történő pályázatának benyújtását követő két héten belül minősíteni kell, feltéve, hogy az előző minősítés ismertetése óta hat hónap eltelt.
- (2) Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó minősítésére egyebekben az 50. § (2)–(6) bekezdését és az 51–52. §-t kell megfelelően alkalmazni.
- 113. §** (1) Az alügyészt és az ügyészségi fogalmazót hat órát meghaladó belföldi kiküldetés esetén – az étellemezéssel kapcsolatos többletköltségek fedezésére – napidíjként az illetményalap egy munkanapra eső részének a tíz százaléka illeti meg. Ha a kiküldetésben töltött idő a hat órát nem haladja meg, de a négy órát eléri, a napidíj fele jár.
- (2) Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó belföldi kiküldetésére egyebekben az 57. § (2)–(4) bekezdésének a rendelkezéseit kell alkalmazni.
- 114. §** (1) Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó illetménye alapilletményből, továbbá e törvényben meghatározott pótlékból tevődik össze. Az illetményük megállapítása alapjául a mindenkorai illetményalap szolgál. Az alapilletmény nem lehet kevesebb, mint a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összege.
- (2) Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó alapilletményét (havibért) a megfelelő fizetési osztályba, ezen belül a megfelelő fizetési fokozatba való besorolással kell megállapítani. A fizetési osztályokon belül a magasabb fizetési fokozatokhoz – az illetményalap arányában – növekvő mértékű szorzószámok tartoznak.
- (3) A fizetési osztályokat és a fizetési fokozatokat az alügyész és az ügyészségi fogalmazó esetében a 4. melléklet tartalmazza.
- (4) Az alügyészt az I. fizetési osztályba kell besorolni.
- (5) Az ügyészségi fogalmazót a II. fizetési osztályba, ezen belül – az egyetemi jogi végzettségét igazoló oklevél minősítésétől függően – az 1–3. fizetési fokozat valamelyikébe kell besorolni.
- 115. §** (1) Az alügyész fizetési fokozatát a (2)–(5) bekezdésben foglaltak szerint számított szolgálati idő alapján kell megállapítani.
- (2) A szolgálati időt – a (3)–(4) bekezdésben foglalt kivétellel – a kinevezés (alkalmazás) napjától kell számítani azzal, hogy a kezdő évet (töredékévet) egész évként kell figyelembe venni.
- (3) Szolgálati időként kell figyelembe venni a bírósági titkárként igazságügyi szolgálati jogviszonyban eltöltött időt.
- (4) Részben vagy egészben szolgálati időként lehet figyelembe venni a kinevezés előtt jogi képzéshez kötött munkakörben a jogi szakvizsga letételének napjától eltöltött időt.
- (5) A (3)–(4) bekezdésben foglalt rendelkezés alkalmazásakor a beszámítandó szolgálati időt úgy kell meghatározni, hogy a következő fizetési fokozatba való előresorolás a naptári év első napjával történjék. A (4) bekezdés szerinti beszámításnál figyelemmel kell lenni a helyes illetményarányokra is.

- 116. §** A munkáltató az alügyész és az ügyészségi fogalmazó alapilletményét a munkavégzés színvonalára figyelemmel határozott vagy határozatlan időre – a központi költségvetésről szóló törvény ügyészségre vonatkozó költségvetési fejezetében meghatározott személyi juttatások kiemelt előirányzatán belül – legfeljebb harminc százalékkal megemelheti, vagy legfeljebb húsz százalékkal csökkentett mértékben is megállapíthatja.
- 117. §** (1) Az ügyészségi fogalmazót legalább egy év joggyakorlat után – átlagon felüli munkavégzése és joggyakorlati eredménye alapján – eggyel magasabb fizetési fokozatba lehet előresorolni.
(2) Átlagon felüli színvonalú munkavégzés esetén az alügyész egy alkalommal – soron kívül – eggyel magasabb fizetési fokozatba sorolható.
(3) Az (1)–(2) bekezdés szerinti előresorolást a naptári év első napjával kell végrehajtani, ennek során a korábbi fizetési fokozatban megszerzett szolgálati időt az új fizetési fokozatban is figyelembe kell venni.
(4) Kiváló munkavégzés esetén és ügyészségi szolgálati viszonyban eltöltött legalább tíz év után az alügyésznek „főtanácsos” cím adományozható.
(5) A címmel az illetményalap tizenöt százalékának megfelelő összegű címpótlék jár havonta. A címpótlék alapilletmény jellegű.
- 118. §** (1) Az alügyész alapilletménye nem lehet kevesebb az ügyészségi szolgálati viszonya kezdetétől számítva azonos szolgálati idővel rendelkező kormánytisztviselőnek a Ktjv. 19. § (1) bekezdésében meghatározott szerveknél elért, illetménykiegészítéssel növelt alapilletményénél. Ha alügyész az egyetemi jogi végzettség megszerzése előtt is ügyészségi szolgálatban viszonyban állt, azt az időt az összehasonlításnál figyelmen kívül kell hagyni.
(2) Az ügyészségi fogalmazó alapilletménye nem lehet kevesebb a fogalmazói kinevezésétől számítva azonos szolgálati idővel rendelkező kormánytisztviselőnek a megyei kormányhivatalnál elért, illetménykiegészítéssel növelt alapilletményénél.
(3) Az (1)–(2) bekezdés szerint számított illetménykülönbséget életpálya-különbsézként kell kifizetni.
- 119. §** Az alügyészre és az ügyészségi fogalmazóra a 67–76. § rendelkezéseit is megfelelően alkalmazni kell.
- 120. §** (1) Az alügyész alapszabadsága évi huszonnyolc munkanap, az ügyészségi fogalmazó alapszabadsága pedig évi huszonhét munkanap.
(2) Az alapszabadság a 2. fizetési fokozatba tartozó alügyésznél egy, majd a következő fizetési fokozatok elérésekor további egy-egy munkanappal növekedik.
(3) A magasabb fizetési fokozatba előresorolt ügyészségi fogalmazó alapszabadságát egy munkanappal növelni kell.
(4) Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó szabadságára és más pihenőidejére egyebekben az ügyész szabadságára és más pihenőidejére vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni a 79. § (1)–(3) bekezdésében foglaltak kivételével.
- 121. §** (1) Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó ügyészségi szolgálati viszonyára az e fejezetben nem szabályozott kérdésekben – a (2)–(5) bekezdésben meghatározott kivételekkel – e törvénynek a legfőbb ügyész által kinevezett ügyész ügyészségi szolgálati viszonyára vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
(2) Nem alkalmazhatók az alügyész és az ügyészségi fogalmazó ügyészségi szolgálati viszonyára e törvénynek a következő rendelkezései: a 6–10. §, a 11. § (1)–(3) bekezdése, a 13–14. §, 17. §, a 28–32. §, a 34. § d) és m) pontja, az 54. §, az 58. §, a 60–66. §, továbbá – az ügyészségi fogalmazó esetében – a 12. §.
(3) Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó ügyészségi szolgálati viszonya a hetvenedik életévének betöltésével, valamint akkor is megszűnik, ha a 109. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek valamelyike már nem áll fenn. A legfőbb ügyész az ügyészségi szolgálati viszonyt felmentéssel akkor is megszüntetheti, ha az alügyész és az ügyészségi fogalmazó nyugdíjasnak minősül.
(4) A 36. § (6)–(7) bekezdésében foglaltak az öregségi nyugdíjra jogosult alügyész és ügyészségi fogalmazó esetében is alkalmazandók.
(5) Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó ügyészségi szolgálati viszonya a határozott idő lejártával is megszűnik. A határozott időre létesített ügyészségi szolgálati viszony felmentéssel a 36. § (1)–(4) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában is megszüntethető, ha a munkáltató a határozott időből még hátralévő időre jutó, de legfeljebb egyévi átlagilletményét az alügyésznek és az ügyészségi fogalmazónak előre megfizeti.

XV. FEJEZET

A TISZTVISELŐ, AZ ÍRNOK ÉS A FIZIKAI ALKALMAZOTT ÜGYÉSZSÉGI SZOLGÁLATI VISZONYA

- 122. §** (1) Tisztviselővé azt a cselekvőképes magyar állampolgárt lehet kinevezni, akinek legalább középfokú végzettsége van. Tisztviselő a szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező ügyészségi megbízott is, aki az ügyész irányítása és felügyelete mellett, önálló felelősséggel ügyészi részjogosítványokat gyakorol.
- (2) Írnokká, illetve fizikai alkalmazottá az a személyt lehet kinevezni, aki
- a) magyar állampolgár, illetve a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény (a továbbiakban: Szmvtv.) szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, vagy
- b) az a) pontban meghatározott személyeknek az Szmvtv. szerinti családtagja, ha a feladatkör ellátásához szükséges mértékű magyar nyelvismerettel és legalább alacsonyabb fokú végzettséggel rendelkezik. Fontos és bizalmas ügyészségi munkakört csak magyar állampolgár tölthet be.
- (3) Nem nevezhető ki tisztviselőnek, írnoknak, fizikai alkalmazottnak az a személy, aki
- a) büntetett előéletű,
- b) a betöltendő munkakörnek megfelelő vagy a munkakör részét képező foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll,
- c) külön törvényben szabályozott vagyoni nyilatkozat-tételi kötelezettségét megszegte.
- (4) Nem nevezhető ki ügyészségi megbízottnak a (3) bekezdésben említetteken túl, aki a 11. § (4) bekezdés a)–f) pontjában meghatározott feltételeknek nem felel meg.
- (5) Jogszállás, illetve a legfőbb ügyész a kinevezést az (1)–(4) bekezdésben foglaltakon túl meghatározott iskolai végzettséghez, képzéshez, illetve gyakorlati időhöz kötheti.
- (6) A legfőbb ügyész a tisztviselők, írnokok és fizikai alkalmazottak részére munkaköri elnevezést állapíthat meg, és a munkakör ellátásához szükséges – az ügyészségi munka sajátos ismereteiről származó – vizsga letételének kötelezettségét is előírhatja.
- 123. §** (1) A tisztviselő, írnok és fizikai alkalmazott ügyészségi szolgálati viszonya kinevezéssel és annak elfogadásával – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – határozatlan időre létesül.
- (2) Az (1) bekezdésben említettekkel ügyészségi szolgálati viszony helyettesítés, illetve meghatározott feladat elvégzése céljából, vagy legfeljebb egy évi időtartamra más célból határozott időre is létesíthető. Nyugdíjasnak minősülő személy kinevezése ettől eltérő határozott időre is szólhat. Határozott időre kell kinevezni azt a személyt, aki a munkakörének betöltéséhez szükséges képzés megszerzésére halasztást kapott.
- 124. §** (1) A tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott kinevezésekor az ügyészségi szolgálati viszony létesítésével egyidejűleg próbaidő is kiköthető. A próbaidő tartama legfeljebb hat hónapig terjedhet, amely nem hosszabbítható meg.
- (2) A próbaidő alatt az ügyészségi szolgálati viszonyt bármelyik fél indoklás nélkül azonnali hatállyal megszüntetheti.
- (3) Nem köthető ki próbaidő, ha az ügyészségi szolgálati viszony létesítésekor vezetői kinevezésre is sor kerül.
- 125. §** (1) A tisztviselő és az írnok a kinevezésétől számított nyolc munkanapon belül a munkáltatói jogkör gyakorlója előtt esküt tesz. Ha a tisztviselő vagy az írnok az eskütételben akadályozva van, a határidőt az akadály megszűnésétől kell számítani. Ha a tisztviselő, az írnok a kinevezésétől számított három hónap elteltével az esküt nem tette le, ügyészségi szolgálati viszonya megszűnik.
- (2) Az eskü szövege az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló 2008. évi XXVII. törvényben foglalt eskü szövegéből és az annak zárásmontát megelőző következő szövegből áll:
- „A hatáskörömbbe tartozó ügyekben részrehajlás nélkül, lelkiismeretesen, kizárólag a törvényeknek megfelelően járok el; hivatali kötelességeimet pontosan, lelkiismeretesen teljesítem.”
- (3) Az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló 2008. évi XXVII. törvényben foglalt eskü szövegében szereplő tisztség megnevezése a (2) bekezdés szerinti eskü tétele során az eskütevő tisztségétől függően: tisztviselő vagy írnok.
- (4) A nem magyar állampolgár írnok a (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően a hazára való hivatkozás nélkül tesz esküt.
- 126. §** A tisztviselői munkakör betöltésére a munkáltatói jogkör gyakorlója pályázatot írhat ki. A pályázatra egyebekben e törvénynek az ügyészek pályázatára vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

- 127. §** (1) A tisztviselő – az alkalmazotti tanács véleményének kikérését követően – a munkamegosztás szempontjából elkülönült szervezeti egység vezetőjévé is kinevezhető. A vezetői kinevezés határozatlan időre szól.
- (2) Magasabb vezető állású tisztviselő: a gazdasági főigazgató, az OKRI igazgatója és helyettese, a főosztályvezető, a főosztályvezető-helyettes, a legfőbb ügyészszéki főosztályi szervezetbe nem tartozó osztályvezető.
- (3) Vezető állású tisztviselő: az osztályvezető, az osztályvezető-helyettes, a csoportvezető és az irodavezető.
- 128. §** (1) A tisztviselő vezetői kinevezése indokolás nélkül bármikor visszavonható.
- (2) A kinevezés visszavonásakor a vezetőt, ha ehhez hozzájárul – választása szerint a szolgálati helyével vagy a vezetői kinevezését megelőző szolgálati helyével azonos helységben, vezetői beosztásának megfelelő vagy annál alacsonyabb szintű ügyészségen – más tisztviselői munkakörbe kell áthelyezni.
- (3) Az áthelyezéshez való hozzájárulás hiányában a 25. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezést kell megfelelően alkalmazni.
- (4) A magasabb vezető állású tisztviselő három hónapos határidővel, a vezető állású tisztviselő pedig két hónapos határidővel vezetői tisztségéről lemondhat; a felek ennél rövidebb időben is megállapodhatnak. Lemondás esetében a munkáltatói jogkör gyakorlója a vezetőt – ha ehhez hozzájárul – szolgálati helyével azonos helységben, illetve a vezetői kinevezését megelőző szolgálati helyére és lehetőleg a korábbival legalább azonos vezetői beosztásba más tisztviselői munkakörbe helyezi. Ha a vezető az áthelyezéséhez nem járul hozzá, ezt úgy kell tekinteni, hogy ügyészségi szolgálati viszonya a lemondási idő lejártának napjával lemondással megszűnik.
- 129. §** A tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott kirendelésére az ügyész kirendelésére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a kirendelésük esetén a napidíj összegét a 134. § szerint kell megállapítani.
- 130. §** (1) A tisztviselő, írnok és fizikai alkalmazott ügyészségi szolgálati viszonya megszűnik
- a felek közös megegyezésével;
 - felmentésével;
 - lemondásával;
 - azonnali hatállyal a próbaidő alatt;
 - a határozott idő lejártával;
 - rendkívüli lemondásával;
 - összeférhetetlenségének megállapításával;
 - elbocsátás fegyelmi büntetést kiszabó jogerős fegyelmi határozattal;
 - a bíróságnak vele szemben végrehajtandó szabadságvesztést kiszabó jogerős határozatával, továbbá ha büntetőeljárás során kényszergyógykezelését rendelték el;
 - halálával;
 - az eskütételi kötelezettség megszegésével;
 - külön törvényben meghatározott vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettség megszegésével.
- (2) Az írnok és a fizikai alkalmazott ügyészségi szolgálati viszonya az (1) bekezdésben említetteken kívül megszűnik, ha a 122. § (2) bekezdésében meghatározott feltételnek nem felel meg.
- (3) A tisztviselő ügyészségi szolgálati viszonya az (1) bekezdésben említetteken túl megszűnik, ha a 122. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek valamelyike már nem áll fenn.
- (4) Az ügyészségi megbízott ügyészségi szolgálati viszonya az (1), (3) bekezdésben említetteken túl megszűnik a bíróságnak vele szemben szándékos bűncselekmény miatt felfüggesztett szabadságvesztést, közérdekű munkát kiszabó jogerős határozatával.
- (5) A közös megegyezésre, a felmentésre, a lemondásra, a rendkívüli lemondásra, a 17. § kivételével a határozott időre szóló ügyészségi szolgálati viszony megszüntetésére, a végkielégítésre és az ügyészségi szolgálati viszony jogellenes megszüntetésére e törvénynek az ügyészekre vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy
- a tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott
 - ügyészségi szolgálati viszonya felmentéssel akkor is megszüntethető, ha nyugdíjasnak minősül,
 - esetében a 36. § (6)–(7) bekezdésében foglaltak akkor is alkalmazandók, ha a tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott öregségi nyugdíjra jogosult;

- b) a határozott időre létesített ügyészégi szolgálati viszony felmentéssel a 36. § (1)–(4) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában is megszüntethető, ha a munkáltató a határozott időből még hátralévő időre jutó, de legfeljebb egyévi átlagilletményét a tisztviselőnek, írnoknak, fizikai alkalmazottnak előre megfizeti;
- c) a tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott lemondási ideje két hónap.

131. § A tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott pártban tisztséget nem viselhet, párt nevében vagy érdekében – az országgyűlési, az európai parlamenti, illetve az önkormányzati választásokon jelöltként való részvételét kivéve – közszereplést nem vállalhat. Összeférhetlenségükre egyebekben a 45–47. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a tisztviselő, írnok és fizikai alkalmazott

- a) pártban viselt tisztségét legkésőbb a kinevezésekor köteles megszüntetni;
- b) a 45. § (1) bekezdésében tiltott kereső tevékenységet is folytathat, továbbá gazdasági társaságban, kooperációs társaságban, közhasznú társaságban, szövetkezetben személyes közreműködési kötelezettséggel járó tagsági viszonyt létesíthet, valamint egyéni cég tagja lehet, ha ahhoz a munkáltatói jogkör gyakorlója előzetesen hozzájárult;
- c) összeférhetlenségét a munkáltatói jogkör gyakorlója állapítja meg.

132. § (1) A magasabb vezető állású és vezető állású tisztviselőt a vezetői tisztségbe történt kinevezését követő három év elteltével, majd azt követően – feltéve, hogy a minősítési időszakban legalább egy évig a minősítő vagy helyettese irányítása alatt dolgozott – nyolc évenként minősíteni kell. Nem kell minősíteni a tisztviselőt az öregségi nyugdíjra való jogosultságát megelőző hat évben.

- (2) Az (1) bekezdésben nem említett tisztviselőt, továbbá az írnokot és a fizikai alkalmazottat csak abban az esetben kell minősíteni, ha szakmai alkalmatlanságára utaló körülmény merült fel.
- (3) A minősítésre egyebekben az ügyész minősítésére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

133. § (1) Az írnok és a fizikai alkalmazott esetében az 53. § (1), (3)–(4) és (6) bekezdésében, a tisztviselő esetében ezeken túl az 53. § (2) és (7) bekezdésében foglalt rendelkezéseket is megfelelően alkalmazni kell.

- (2) A tisztviselő részére a munkaidő-beosztástól eltérő, illetve a munkaidőkereten felül végzett rendkívüli munka esetén azzal azonos tartamú szabadidő jár. A pihenőnapon vagy munkaszüneti napon teljesített rendkívüli munkavégzés ellenértékéeként – ide nem értve a készenlét és az ügyelet alatt elrendelt munkavégzést – kétszeres tartamú szabadidő jár. A szabadidőt a rendkívüli munka teljesítését követően, de legfeljebb egy hónapon belül kell kiadni. Ha a szabadidő egy hónapon belül nem adható ki, azt pénzben kell megváltani. A megváltás mértéke a tisztviselő kifizetésekor illetményének a szabadidőre eső arányos összege. A rendszeresen rendkívüli munkavégzést teljesítő tisztviselő részére a szabadidő helyett legfeljebb évi tíz munkanap szabadidő-átalány állapítható meg. A tisztviselő rendkívüli munkavégzésére, az ügyeletre és a készenlétre egyebekben az 56. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
- (3) Az írnok és a fizikai alkalmazott által teljesített ügyeletre és készenlétre az 56. §-nak, a rendkívüli munkavégzés elrendelésére, továbbá a munkaidő-beosztástól eltérő, a munkaidőkereten felül végzett rendkívüli munka ellenértékére pedig a Munka Törvénykönyve rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

134. § (1) A tisztviselőt, az írnokot és a fizikai alkalmazottat hat órát meghaladó belföldi kiküldetés esetén – az étellelmezéssel kapcsolatos többletköltségek fedezésére – napidíjként az illetményalap egy munkanapra eső részének a tíz százaléka illeti meg. Ha a kiküldetésben töltött idő a hat órát nem haladja meg, de a négy órát eléri, a napidíj fele jár. A napidíjra való jogosultságot nem érinti a szolgálati helyen kívül végzett munka gyakorisága.

- (2) A tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott belföldi kiküldetésénél az 57. § (2)–(4) bekezdésében foglalt rendelkezést is megfelelően alkalmazni kell.

135. § (1) A tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott illetménye alapilletményből, továbbá pótlékból tevődik össze. A tisztviselő és az írnok illetményének megállapítása alapjául az illetményalap szolgál.

- (2) A beosztási pótlék, a vezetői pótlék és a címpótlék alapilletmény jellegű. Az alapilletmény és az alapilletmény jellegű pótlékok együttes összege nem lehet kevesebb, mint a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér), illetve a garantált bérminimum összege.

- 136. §** (1) Az alapilletményt (havibért) a tisztviselő, az írnok munkaköre és az annak ellátásához szükséges iskolai végzettsége (képzettség) alapján a megfelelő fizetési osztályba, ezen belül – szolgálati ideje szerint – a megfelelő fizetési fokozatba való besorolással kell megállapítani. A fizetési osztályokon belül a magasabb fizetési fokozatokhoz – az illetményalap arányában – növekvő mértékű szorzószámok tartoznak.
- (2) A fizetési osztályokat és a fizetési fokozatokat a tisztviselő és az írnok esetében az 5. melléklet tartalmazza.
- (3) A III. fizetési osztályba a szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel, a IV. fizetési osztályba a legalább középfokú végzettséggel rendelkező tisztviselők tartoznak. A nem szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel és a szakirányú felsőfokú szakképesítéssel is rendelkező tisztviselőt kivételesen a III. fizetési osztályba lehet besorolni. A besorolásnál a képesítési követelmények meghatározásáról szóló jogszabályok és legfőbb ügyészi utasítások rendelkezéseit is figyelembe kell venni.
- (4) Az írnokot a IV. fizetési osztályba kell besorolni.
- (5) A fizikai alkalmazott alapilletményét a felek közös megegyezésével a Munka Törvénykönyve alapján kell megállapítani.
- 137. §** (1) A tisztviselő és az írnok fizetési fokozatát a (2)–(5) bekezdésben foglaltak szerint számított szolgálati idő alapján kell megállapítani.
- (2) A szolgálati időt – a (3)–(4) bekezdésben foglalt kivétellel – a kinevezés (alkalmazás) napjától kell számítani azzal, hogy a kezdő évet (töredékévet) egész évként kell figyelembe venni.
- (3) Szolgálati időként kell figyelembe venni az igazságügyi szolgálati jogviszonyban hasonló jellegű munkakörben eltöltött időt.
- (4) Részben vagy egészben szolgálati időként lehet figyelembe venni
- a) a III. fizetési osztályba tartozó tisztviselő esetében a kinevezéséig a szakirányú végzettségének megfelelő munkakörben vagy tevékenységgel eltöltött időt,
- b) az a) pontban nem említett tisztviselő és az írnok esetében pedig a 154. § (1) és (3) bekezdésében felsorolt jogviszonyokban eltöltött időt.
- (5) A (3)–(4) bekezdésben foglalt rendelkezések alkalmazásakor a beszámítandó szolgálati időt úgy kell meghatározni, hogy a következő fizetési fokozatba való előresorolás a naptári év első napjával történjék. A (4) bekezdés szerinti beszámításnál figyelemmel kell lenni a helyes illetményarányokra is.
- 138. §** Ha a tisztviselő, az írnok az 5. melléklet szerinti magasabb fizetési osztályba kerül, az addig elért fizetési fokozatát az új fizetési osztályban legfeljebb két fokozattal csökkenteni lehet, az új alapilletményének azonban a korábbi meg kell haladnia.
- 139. §** (1) A IV. fizetési osztályba tartozó tisztviselő, ha nem szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel, vagy munkakörének betöltéséhez nem szükséges szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel, illetve munkakörének betöltéséhez szükséges szakirányú felsőfokú vagy emelt szintű szakképesítéssel rendelkezik, az illetményalap tizenöt százalékával növelt összegű alapilletményre jogosult.
- (2) A munkáltató a tisztviselő, az írnok alapilletményét a munkavégzés színvonalára figyelemmel határozott vagy határozatlan időre – a központi költségvetésről szóló törvény ügyészségre vonatkozó költségvetési fejezetében meghatározott személyi juttatások kiemelt előirányzatán belül – legfeljebb harminc százalékkal megemelheti, vagy legfeljebb húsz százalékkal csökkentett mértékben is megállapíthatja.
- 140. §** (1) A tisztviselő, az írnok átlagon felüli színvonalú munkavégzés esetén két alkalommal – soron kívül – eggyel magasabb fizetési fokozatba sorolható. Két soron kívüli előresorolás között legalább hat évnek kell eltelnie.
- (2) A soron kívüli előresorolást a naptári év első napjával kell végrehajtani, ennek során a korábbi fizetési fokozatban megszerzett szolgálati időt az új fizetési fokozatban is figyelembe kell venni.
- 141. §** (1) A Legfőbb Ügyészségen és az OKRI-nál dolgozó felsőfokú iskolai végzettségű tisztviselőt beosztási pótlék illeti meg.
- (2) A beosztási pótlék mértéke a Legfőbb Ügyészségen az illetményalap tíz-tizenöt százaléka, az OKRI-nál öt-tíz százaléka.
- (3) A beosztási pótlék összegét a (2) bekezdésben meghatározott keretek között a tisztviselő ügyészségi szolgálati viszonyban töltött idejének a figyelembevételével kell megállapítani.
- (4) Az ügyészségi megbízott – a szolgálati idejétől függően – az illetményalap tíz-tizenöt százalékának megfelelő összegű munkaköri pótlékre jogosult.

- (5) Az OKRI-nál dolgozó kutatót – legfőbb ügyészi utasításban rögzített követelmények teljesítésétől függően – az illetményalap tíztől ötven százalékáig terjedő összegű kutatói pótlék illeti meg.

- 142. §** (1) A tisztviselő és az írnok beosztási pótlékkal növelt alapilletménye nem lehet kevesebb
- a) a Legfőbb Ügyészség és az OKRI alkalmazottja esetén a Ktv. 19. § (1) bekezdésében említett szerveknél,
 - b) az a) pontba nem tartozó szervek alkalmazottja esetén a megyei kormányhivatalnál
- a besorolása szerint azonos szolgálati idővel rendelkező kormánytisztviselő illetménykiegészítéssel növelt alapilletményénél. A Ktv. szerinti I. besorolási osztály az e törvény szerinti III. fizetési osztálynak, a Ktv. szerinti II. besorolási osztály pedig az e törvény szerinti IV. fizetési osztálynak felel meg.
- (2) Az (1) bekezdés szerint számított illetménykülönbözetet életpálya-különbözetként kell kifizetni.
- 143. §** (1) A vezetői tisztséget betöltő tisztviselőt havonta vezetői pótlék illeti meg.
- (2) Az irodavezető vezetői pótlékra csak akkor jogosult, ha legalább két beosztottja van.
- (3) A vezetői pótlékot a 6. mellékletben meghatározottak szerint az illetményalap százalékában – a szolgálati hely szintje, nagysága és a beosztottak létszáma alapján – kell megállapítani.
- 144. §** (1) A munkáltatói jogkör gyakorlója a munkakörének megfelelő, legalább öt éves szakmai gyakorlattal rendelkező szakirányú felsőfokú iskolai végzettségű tisztviselőt szakmai tanácsadónak, a tíz éves szakmai gyakorlattal rendelkező szakirányú felsőfokú iskolai végzettségű tisztviselőt pedig szakmai főtanácsadónak nevezheti ki. A kinevezések együttes száma nem haladhatja meg az ügyészség felsőfokú iskolai végzettségű tisztviselői létszámának egyharmadát.
- (2) A szakmai tanácsadó a 6. mellékletben az osztályvezetőre, a szakmai főtanácsadó a főosztályvezetőre megállapított – a munkáltatói jogkör gyakorlója által meghatározott – vezetői pótlékkal azonos összegű tanácsadó pótlékra jogosult. Ha a szakmai tanácsadót, szakmai főtanácsadót vezetői pótlék is megilleti, részére a magasabb összegű pótlék jár.
- (3) A szakmai tanácsadói és főtanácsadói kinevezést vissza kell vonni, ha az érintett azonos vagy magasabb pótlékkal járó vezetői kinevezést, megbízást kap, vagy az a munkájának értékelése alapján indokolt. Visszavonás esetén a pótlék folyósítását meg kell szüntetni, az érintett a besorolása szerinti illetményre jogosult.
- 145. §** (1) Kiváló munkavégzés esetén és ügyészségi szolgálati viszonyban eltöltött legalább tíz év után
- a) a III. fizetési osztályba sorolt tisztviselőnek „főtanácsos”,
 - b) a IV. fizetési osztályba sorolt tisztviselőnek pedig „tanácsos”
- cím adományozható.
- (2) A „főtanácsos” címmel az illetményalap tizenöt százalékának, a „tanácsos” címmel pedig tíz százalékának megfelelő összegű címpótlék jár havonta.
- 146. §** (1) A tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott veszélyességi pótlékra jogosult, ha foglalkoztatására munkaideje nagyobb részében egészségkárosító kockázatok között kerül sor, vagy a védelem csak egyéni védőeszköz tartós használatával valósítható meg.
- (2) A veszélyességi pótlékra jogosító munkaköröket a legfőbb ügyész határozza meg.
- (3) A veszélyességi pótlék mértéke az illetményalap öt-tíz százaléka havonta.
- 147. §** (1) Az ügyészségi megbízottat évi huszonhat munkanap, más tisztviselőt és az írnokot évi huszonöt munkanap alapszabadság illeti meg.
- (2) Az alapszabadság a 2. fizetési fokozatba tartozó tisztviselőnél és írnoknál egy, majd a következő fizetési fokozatok elérésekor további egy-egy munkanappal – legfeljebb azonban tíz munkanappal – növekedik.
- (3) A fizikai alkalmazottat évi huszonöt munkanap alapszabadság illeti meg. Az alapszabadság az ügyészségi szolgálati viszonyban eltöltött minden három év után egy-egy munkanappal – legfeljebb azonban tíz munkanappal – növekedik. A megnövekedett mértékű alapszabadság annak az évnek az első napjától jár, amelyben a fizikai alkalmazott az ahhoz szükséges ügyészségi szolgálati időt elérte.
- (4) A magasabb vezető állású tisztviselőt évi öt munkanap, a vezető állású tisztviselőt évi három munkanap vezetői pótszabadság is megilleti az (1)–(2) bekezdésben említett alapszabadságon felül.
- (5) A tisztviselőt, az írnokot és a fizikai alkalmazottat az (1)–(4) bekezdésben meghatározott szabadságon felül megilleti a Munka Törvénykönyvében meghatározott pótszabadság is.

- (6) A tisztviselőt, az írnokot és a fizikai alkalmazottat az (1)–(5) bekezdésben meghatározott szabadság időtartamára a Munka Törvénykönyve szabályai szerinti díjazás illeti meg.
- (7) A tisztviselőt, az írnokot és a fizikai alkalmazottat megilleti – a Munka Törvénykönyve szabályai szerint – a munkaközi szünet, a napi munka befejezése és a másnapi munkakezdés közötti pihenőidő, a pihenőnap és munkaszüneti nap, a betegszabadság, továbbá az egyéb munkaidő-kedvezmény is.
- (8) A munkáltatói jogkör gyakorlója abban az esetben is engedélyezhet a tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott számára fizetés nélküli szabadságot, amikor a Munka Törvénykönyve azt kötelezően nem írja elő.

148. § A tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott fegyelmi felelősségre vonására e törvénynek az ügyész fegyelmi felelősségére vonatkozó szabályai alkalmazandók a következő eltérésekkel:

- a) az eljárás alá vont ügyészségi alkalmazottat az első meghallgatásakor ki kell oktatni az eljárással kapcsolatos jogaira;
- b) a 96. § (2) bekezdésében foglaltakon túl a fegyelmi büntetés hatálya alatt álló tisztviselő, írnok magasabb fizetési osztályba nem sorolható és a fegyelmi büntetés hatálya miatt elmaradt magasabb fizetési osztályba történő besorolása a mentesülés vagy mentesítés időpontjában esedékes, az előresorolás időpontját – a fegyelmi büntetés hatálya miatti szünetelés figyelmen kívül hagyásával – az eredeti időponttól számítva kell megállapítani;
- c) a fizikai alkalmazott esetében az egy fizetési fokozattal visszavetés fegyelmi büntetés helyett legfeljebb kétévi időtartamra alapilletmény csökkentés fegyelmi büntetést kell kiszabni; a csökkentés mértéke az alapilletmény öt százalékáig terjedhet;
- d) az alacsonyabb munkakörbe helyezés a fegyelmi büntetés kiszabása előtti munkakörére előírt szintű képesítésnek megfelelő munkakörbe, illetve – ha a kinevezési követelmény alól korábban felmentést kapott – a tényleges képesítésének megfelelő munkakörbe történhet;
- e) a hivatalvesztés fegyelmi büntetés helyett elbocsátás fegyelmi büntetést kell kiszabni;
- f) a fegyelmi felelősségre vonásra a munkáltatói jogkör gyakorlója jogosult, ezt a jogát a járási ügyészséget vezető ügyészre átruházhatja;
- g) a legfőbb ügyész által adományozott elismerés visszavonásához a legfőbb ügyész előzetes egyetértése szükséges;
- h) az eljárás alá vont fegyelmi határozat ellen annak közlését követő tizenöt napon belül közvetlenül a bírósághoz fordulhat;
- i) ha a tisztviselővel, az írnokkal vagy a fizikai alkalmazottal szemben büntetőeljárás indult – ha a fegyelmi eljárás elrendelése egyéb okból nem szükséges –, a fegyelmi eljárás elrendelése nem kötelező.

149. § E törvénynek az ügyész kártérítési felelősségére vonatkozó rendelkezéseit a tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott esetében is megfelelően alkalmazni kell, azzal az eltéréssel, hogy

- a) a tisztviselővel, az írnokkal és a fizikai alkalmazottal szemben a munkáltatói jogkör gyakorlója jogosult kártérítési határozatot hozni, és
- b) az eljárás alá vont a kártérítési határozat ellen, annak közlését követő tizenöt napon belül közvetlenül a bírósághoz fordulhat.

150. § A tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott ügyészségi szolgálati viszonyára e törvénynek az ügyészek ügyészségi szolgálati viszonyára vonatkozó rendelkezései közül megfelelően alkalmazni kell a következő rendelkezéseket is

- a) a 11. § (6) bekezdését,
- b) a 15. §-t,
- c) a 21. §-t,
- d) a 26. §-t,
- e) a kinevezési feltételeknek megfelelő, illetve az ügyészségi szolgálati viszony fennállása alatt a jogviszony megszűnését eredményező körülmények igazolására a 49. §-t,
- f) az 55. §-t,
- g) a 67–76. §-t,
- h) a 80. §-t,
- i) a 105–108. §-t.

XVI. FEJEZET

AZ ÜGYÉSZSÉGI SZOLGÁLATI VISZONYRA VONATKOZÓ EGYÉB RENDELKEZÉSEK

- 151. §** (1) Az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a Magyar Honvédség hivatásos állományába is tartozó ügyészségi alkalmazottak szolgálati viszonyára a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény rendelkezéseit is megfelelően alkalmazni kell, azzal az eltéréssel, hogy kizárólag e törvény alapján jogosultak javadalmazásra, azonban a tisztviselők, írnokok, fizikai alkalmazotti beosztásban lévők jogosultak a honvédelmi pótléokra.
- (2) A katonai ügyésznek és más hivatásos állományba tartozó ügyészségi alkalmazottnak a Magyar Honvédséggel fennálló szolgálati viszonya – a lemondása kivételével – akkor szüntethető meg, illetve a törvény erejénél fogva a hivatásos szolgálat felső korhatárának elérése miatt csak akkor szűnik meg, ha ügyészségi szolgálati viszonya megszűnik.
- (3) A Magyar Honvédség hivatásos állományába is tartozó ügyészségi alkalmazottak részére rendszeresített rendfokozatokat e törvény 7. melléklete tartalmazza.
- 152. §** (1) A legfőbb ügyész részére az Országgyűlés elnöke, a legfőbb ügyész helyettes részére pedig a köztársasági elnök igazolványt állít ki.
- (2) A volt legfőbb ügyész és legfőbb ügyész helyettes – ha ügyészségi szolgálati viszonya már nem áll fenn és legfőbb ügyészi vagy legfőbb ügyész helyettesi megbízatása a 22. § (1) bekezdésének a)–d) pontjában, illetve a 24. § (1) bekezdésének a)–c) pontjában említett okból szűnt meg – jogosult a megbízatására utaló elnevezést a „volt” megjelöléssel, nyugdíjasként pedig a „nyugalmazott” megjelöléssel használni.
- (3) A volt legfőbb ügyészre a Kúria volt elnökére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni, ha e törvény eltérően nem rendelkezik.
- (4) Az ügyészségi alkalmazott – ha az ügyészségi szolgálati viszonya már nem áll fenn és az nem a 34. § f)–o) pontjában, 130. § (1) bekezdés d)–e), g)–l) pontjában, a 130. § (2)–(4) bekezdésében említett okból szűnt meg, illetve a felmentésére az egészségügyi okot kivéve nem a 36. § (1) bekezdésének c) vagy e) pontja alapján került sor – jogosult a tisztségére utaló elnevezést nyugdíjasként a „nyugalmazott” megjelöléssel használni.
- 153. §** (1) Az ügyészségi alkalmazottak ügyészségi szolgálati viszonyára az Alaptörvényben, az ügyészségről szóló törvényben és az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a Munka Törvénykönyvét és törvényi felhatalmazás alapján kiadott egyéb rendelkezést is megfelelően alkalmazni kell a (2)–(6) bekezdésben foglalt rendelkezések figyelembevételével.
- (2) Nem alkalmazhatók az ügyészségi alkalmazottak szolgálati viszonyára a Munka Törvénykönyvének a következő rendelkezései
- a) a bevezető rendelkezések közül: a 13. § (2)–(5) bekezdése;
- b) a munkaügyi kapcsolatok szabályai közül: a 17. § (4) bekezdése, a 20. §-a, a 30–41/A. §-a, a 43–45. §-a, az 53. § (3) bekezdése, az 57. § (2) és (4) bekezdése, a 62. § (2) bekezdése, a 64. §-a, 65–70. §-a;
- c) a munkaviszonyra vonatkozó szabályok közül: a 72. §-ának (4)–(5) és (7) bekezdése, a 76. §-ának (1) és (4) bekezdése, (7) bekezdésének g) pontja, a 78. §-ának (1)–(2) bekezdése, a 79. § (3)–(5) bekezdése, a 80–81. §-a, a 84/A. §-a (1) bekezdés b) pontja, a 86–87. §-a, 88–89. §-a, a 91–92. §-a, a 95–96. §-a, a 101. §-a, a 104. §-ának (1)–(3) bekezdése, a 105. § (1) bekezdésének utolsó mondata, (6)–(7) bekezdése, a 106–106/B. §-a, a 108–109. §-a, a 116. §-a, a 117/A. §-a, a 117/B. §-a (3) bekezdésének b) pontja és (4) bekezdése, a 129. §-ának (1) bekezdése, a 148. §-a, a 150. §-ának (1) bekezdése, a 166–168. §-a, a 173. §-a, a 188–193/Z. §-a;
- d) a vegyes és átmeneti rendelkezések közül: a 209. §.
- (3) Az ügyészségi alkalmazottak szolgálati viszonyára a Munka Törvénykönyve
- a) 23. §-át azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az érdekképviseleti szerv abban az esetben sem élhet a kifogás jogával, ha a jogvita lehetőségét e törvény kizárja;
- b) 105. §-ának (1) bekezdését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy gazdasági érdek alatt ügyészségi érdeket kell érteni;
- c) 110. §-ának (2) bekezdését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy tanulmányi szerződés más munkáltatóval csak az ügyészség előzetes engedélyével köthető;
- d) 117. §-a (1) bekezdésének a) pontját azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a munkaközi szünetet munkaidőn belül kell kiadni;

- e) 130. §-a (2) bekezdésének f) pontját azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az állásból való felfüggesztés tartamára rendes szabadság nem jár,
 - f) 198. §-ának (1) bekezdését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az egyeztetés során létrejött megállapodás, illetve a döntőbíró döntése a felekre kötelező;
 - g) 202. §-a (1) bekezdésének c) pontját azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a rendkívüli felmondás alatt rendkívüli lemondást kell érteni.
- (4) A Munka Törvénykönyve 147. §-át és a 149. §-át csak az írnok és a fizikai alkalmazott esetében kell alkalmazni.
- (5) Ahol a Munka Törvénykönyve
- a) munkavállalót említ, ott ügyészt, alügyészt, ügyészségi fogalmazót, tisztviselőt, írnokot és fizikai alkalmazottat,
 - b) munkaszerződést (megállapodást) említ, ott kinevezést,
 - c) munkaviszonyt említ, ott ügyészségi szolgálati viszonyt,
 - d) munkaviszonyra vonatkozó szabályt említ, ott az ügyészségi szolgálati viszonyra alkalmazandó törvényt és az abban adott felhatalmazás alapján kiadott egyéb jogszabályt, továbbá a legfőbb ügyész által – az érdekelt munkavállalói érdekképviselői szervezetekkel egyetértésben – az e törvényben kapott felhatalmazás alapján kiadott utasítást,
 - e) a szakszervezeti reprezentativitás meghatározása szempontjából üzemi tanácsot említ, ott az alkalmazotti tanácsot,
 - f) együttdöntési jogot említ, ott az alkalmazotti tanács (Országos Tanács) határozatképessége szempontjából egyetértési jogot,
 - g) rendes felmondást említ, ott a rendes felmondás alatt lemondást, illetve felmentést,
 - h) kivételesen fontos gazdasági érdeket említ, ott kivételesen fontos ügyészségi érdeket
- kell érteni.
- (6) Ahol e törvény a „nyugdíjasnak minősül”, „öregségi nyugdíjra jogosult”, „öregségi nyugdíjra való jogosultság”, „rokkantsági (baleseti rokkantsági) nyugdíjban részesül” kifejezést használja, e fogalmak tekintetében a Munka Törvénykönyve 87/A.§-át kell alkalmazni azzal, hogy a legfőbb ügyész helyettes és az ügyész esetében e fogalmakat a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt be nem töltött személyre kell alkalmazni. Nyugdíjasnak minősül az alügyész, az ügyészségi fogalmazó, továbbá a tisztviselő, írnok, fizikai alkalmazott, valamint a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt be nem töltött ügyész abban az esetben is, ha felmentését a Tny. 18.§ (2a) bekezdésére vagy rokkantsági nyugdíjra szerzett jogosultságára hivatkozással maga kéri.

- 154. §** (1) E törvény alkalmazásában – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – ügyészségi szolgálati viszonyban töltött időnek kizárólag az ügyészségnél szolgálati viszonyban töltött időt kell tekinteni.
- (2) A végkielégítés összegének megállapításakor – az (1) bekezdésben említetten kívül – ügyészségi szolgálati viszonyban töltött időnek kell tekinteni a bírói szolgálati viszonyban, az igazságügyi szolgálati jogviszonyban megszakítás nélkül eltöltött időt.
- (3) A jubileumi jutalomra jogosító idők számítása során és a fizikai alkalmazott alapszabadságának a megállapításakor az ügyészségi szolgálati viszonyban töltött idő számításánál – az (1) bekezdésben említetten kívül – az Alkotmánybíróságnál és a bíróságnál szolgálati viszonyban, kormánytisztviselői jogviszonyban, közszolgálati jogviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban, továbbá más foglalkoztatási jogviszonyban (szolgálati viszonyban, munkaviszonyban), valamint 1992. január 20-át követően szövetkezetenél munkaviszony jellegű jogviszonyban [2006. évi X. törvény 56. § (2) bekezdés] töltött időt is figyelembe kell venni.
- (4) A jubileumi jutalomra jogosító idők számítása során ügyészségi szolgálati viszonyban töltött időnek tekintendő az (1) és (3) bekezdésben írtakon túl az ügyvédi tevékenység és a közjegyzői szolgálat tartama, ide nem értve a jogviszony szünetelését.
- (5) Ha az ügyészségi szolgálati viszonyban eltöltött idő megállapításakor azonos időtartamra több jogviszony vehető figyelembe, közülük erre az időre csak egy jogviszony számítható be.
- (6) A társadalombiztosításra vonatkozó szabályok alkalmazása szempontjából az ügyészségi szolgálati viszonyban töltött időt munkaviszonyban töltött időnek kell tekinteni.

- 155. §** (1) E törvény alkalmazásában hozzátartozó: az egyeneságbeli rokon és ennek házastársa, az örökbefogadó, a nevelő- és a mostohaszülő, az örökbefogadott, a nevelt és a mostohagyermek, a testvér és ennek házastársa, a házastárs, a bejegyzett élettárs, az élettárs, valamint a házastárs és bejegyzett élettárs egyeneságbeli rokona és testvére.

- (2) Ahol e törvény a „ténylegesen dolgozott”, „ténylegesen működött”, „ténylegesen folytatott”, „ténylegesen szolgálati viszonyban töltött idő” kifejezéseket használja, azon olyan időszakokat kell érteni, amely alatt az ügyészségi alkalmazott, a tisztségre jelölt személy foglalkoztatási jogviszonyában illetményre, teljes vagy részösszegű távolléti díjra vagy átlagilletményre, illetve az említettekkel azonos munkabérre volt jogosult.

- 156. §** (1) Az ügyészségi szolgálati viszony létesítéséhez, és a besoroláshoz szükséges, illetve a jogviszony fennállása alatt, azzal összefüggésben keletkezett adatokat és tényeket az ügyészségi szolgálati viszonyt létesítő személynek, illetve az ügyészségi alkalmazottnak igazolnia kell.
- (2) Az ügyészségi szolgálati viszonyt érintő minden lényeges jognyilatkozatot írásba kell foglalni. Törvény eltérő rendelkezése hiányában nem kell írásba foglalni a munka szervezésével, a napi munkavégzéssel kapcsolatos munkáltatói intézkedéseket.

- 157. §** Az ügyészségi alkalmazottak ügyészségi szolgálati viszonyával kapcsolatban a legfőbb ügyész – az érintett munkavállalói érdekképviselői szervezetekkel egyetértésben – szabályokat állapíthat meg az olyan kérdésekben, amelyeket e törvény nem szabályoz, és a Munka Törvénykönyve szerint a kollektív szerződés keretébe tartozhatnak.

XVII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- 158. §** (1) Ez a törvény 2012. január 1. napján lép hatályba.
- (2) E törvény hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Üsztv.)
- 159. §** (1) E törvény I. Fejezete, III–XIII. Fejezete, 151. és 152. §-a, 154–157. §-a, 158. § (2) bekezdése, 160–165. §-a, valamint 1–3. és 7. melléklete az Alaptörvény 29. cikk (7) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.
- (2) E törvénynek más jogszabályban alkalmazandó rövid megjelölése: Üjt.
- 160. §** (1) E törvény rendelkezéseit a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt 2013. január 1-jét megelőzően betöltött legfőbb ügyész helyettes és ügyész (a továbbiakban e §-ban együtt: ügyész) esetében a (2) és (4) bekezdésben foglalt eltéréssel kell alkalmazni.
- (2) Ha az ügyész a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt 2012. január 1-jét megelőzően betöltötte, szolgálati viszonyát felmentéssel – végkielégítés, felmentési tilalom és korlát nélkül – kell megszüntetni; a felmentési idejének kezdő időpontja 2012. január 1., záró időpontja 2012. június 30., és az ügyész szolgálati viszonya 2012. június 30. napjával szűnik meg.
- (3) Ha az ügyész a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt a 2012. január 1. és 2012. december 31. közötti időszakban tölti be, szolgálati viszonyát felmentéssel – végkielégítés, felmentési tilalom és korlát nélkül – kell megszüntetni; a felmentési idejének kezdő időpontja 2012. július 1., záró időpontja 2012. december 31., és az ügyész szolgálati viszonya 2012. december 31. napjával szűnik meg.
- (4) Az e törvény 41. § (1) bekezdés második mondatában foglaltakat a (2)–(3) bekezdésben szabályozott esetben azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az ügyészt háromhavi átlagilletményének megfelelő összeg illeti meg.
- 161. §** (1) Az Üsztv. hatályon kívül helyezése az abban szabályozott választott testületek működését a megbízatásuk lejártáig nem érinti.
- (2) Az e törvénnyel bevezetett összeférhetlenségi okot az ügyészségi alkalmazott köteles e törvény hatálybalépésétől számított tizenöt napon belül megszüntetni. Ha az ügyészségi alkalmazott e kötelezettségének nem tesz eleget, vele szemben a munkáltatói jogkör gyakorlója köteles megállapítani az összeférhetlenséget.
- (3) Ha az ügyészt és a vezetői tisztséget betöltő tisztviselőt e törvény hatálybalépése előtt az Üsztv. 41. §-ának (1) bekezdésében, 88. §-ának (1) bekezdésében meghatározott alkalommal már minősítették, és a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig 15 év vagy annál kevesebb van hátra, újabb minősítésüket csak az e törvény 50. §-ának (2) bekezdésében említett okból kell elvégezni.
- (4) E törvény hatályba lépése előtt indított olyan fegyelmi eljárást, amelyben még nem hoztak határozatot, e törvény rendelkezései szerint kell tovább folytatni.

- 162. §** (1) E törvény hatályba lépése előtt a „Címzetes katonai fellebbviteli ügyészségi ügyész” címben részesült katonai ügyészek a továbbiakban a „Címzetes fellebbviteli főügyészségi ügyész”, a „Címzetes katonai főügyészségi ügyész” címben részesültek „Címzetes legfőbb ügyészségi ügyész” cím viselésére, és az azzal járó pótlékra jogosultak e törvény szabályai szerint.
- (2) E törvény nem érinti a volt honvédségi közalkalmazottak más, rájuk vonatkozó külön jogszabályban foglalt jogait.
- 163. §** (1) E törvény nem érinti a hatálybalépése előtt az ügyésszel az Üsztv. 14. § (4) bekezdés második mondata alapján határozott időre létesített ügyészségi szolgálati viszony érvényességét. Az ilyen ügyészségi szolgálati viszony megszűnésére a tisztviselővel határozott időre létesített ügyészségi szolgálati viszony megszűnésére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy az ügyészségi szolgálati viszony – a határozott idő lejártá jogcímén – legkésőbb 2012. június 30-án megszűnik.
- (2) E törvény hatályba lépésével az ügyészségi titkár kinevezése alügyészre változik. Ahol jogszabály ügyészségi titkárt említ, azon alügyészt, alügyész alatt pedig a korábban hatályos szabályok alapján kinevezett ügyészségi titkárt is érteni kell.
- (3) Az ügyészségi nyomozót – egyetértése esetén – e törvény hatályba lépésével ügyészségi megbízottá kell kinevezni, ha szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezik. Amennyiben az ügyészségi nyomozó szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel nem rendelkezik, tisztviselővé kell kinevezni. A kinevezéskor a fizetési osztályba és fokozatba sorolás az ügyészségi alkalmazott hátrányára nem változhat. Amennyiben az ügyészségi nyomozó ügyészségi megbízott vagy tisztviselő kinevezésével nem ért egyet, ügyészségi szolgálati viszonyából e törvény hatályba lépésének napján kezdődő felmentési idővel átszervezés jogcímén fel kell menteni. Ebben az esetben a felmondási tilalomra és korlátra vonatkozó szabályokat nem kell alkalmazni.
- (4) E törvény hatályba lépésével az ügyészségi ügyintéző kinevezése ügyészségi megbízottra változik.
- (5) E törvény hatályba lépésekor a „címzetes legfőbb ügyészségi főtanácsos” címet viselő ügyész a címét továbbra is használhatja, és e törvényben a „címzetes főügyész” címre megállapított jogosultság illeti meg.
- (6) E törvény alkalmazásában tisztviselőnek kell tekinteni azt az érdemi feladatot végző ügyintézőt is, akinek alapfokú végzettsége van, ha az Üsztv. hatálybalépése előtt tisztviselőnek sorolták be.
- 164. §** (1) Ahol jogszabály legalacsonyabb ügyészi alapilletményt említ, azon illetményalapot kell érteni.
- (2) Ahol e törvény
- a) járási ügyészséget említ, helyi ügyészséget,
 - b) járási ügyészségi ügyészt említ, helyi ügyészségi ügyészt,
 - c) járási vezető ügyészt említ, helyi vezető ügyészt,
 - d) járási vezetőhelyettes ügyészt említ, helyi vezetőhelyettes ügyészt,
 - e) járási ügyészségi csoportvezető ügyészt említ, helyi ügyészségi csoportvezető ügyészt
- kell érteni 2012. december 31. napjáig.
- (3) E törvény hatályba lépésével az ügyészségi alkalmazott illetménye – változatlan beosztás esetén vagy végrehajtható fegyelmi büntetés hiányában – nem csökkenhet. Az illetmény e törvény rendelkezéseinek megfelelően, de legalább a megállapítás kori mértékben jár.
- 165. §** (1) Az ügyészségi alkalmazott e törvény hatályba lépésétől számított harminc napon belül kérheti a jubileumi jutalomra való jogosultság szempontjából figyelembe vett szolgálati viszonyban töltött idejének újbóli megállapítását. A kérelemhez az ügyészségi alkalmazottnak csatolni kell a szolgálati viszonyban töltött idő megállapításához beszámítani kért jogviszonyok fennállását igazoló okiratokat.
- (2) A munkáltatói jogkör gyakorlója köteles a kérelemről a benyújtástól számított harminc napon belül dönteni, megalapozottság esetén a szolgálati viszonyban töltött időt megfelelően módosítani, és erről az ügyészségi alkalmazottat értesíteni.
- (3) Ha az e törvény hatályba lépésekor ügyészségi szolgálati viszonyban álló ügyészségi alkalmazott
- a) a (2) bekezdésben foglaltak szerint e törvény hatályba lépése előtt jubileumi jutalomra lett volna jogosult, és
 - b) a jubileum időpontjában ügyészségi szolgálati viszonyban állt, továbbá
 - c) részére a jubileumi jutalmat – bármely jogviszonyt tekintve – nem folyósították, azt számára e törvény hatályba lépését követő három hónapon belül kell kifizetni.
- (4) Ha az ügyészségi alkalmazott a (3) bekezdés alapján több jubileumi jutalomra is jogosulttá válik, úgy részére a legmagasabb összegűt kell kifizetni.

- (5) Ha az ügyészégi alkalmazott a (3)–(4) bekezdés alapján jubileumi jutalomra jogosult, az azzal járó összegből le kell vonni a hatálybalépés előtt kifizetett jubileumi jutalom összegét, ha ez utóbbira a jogosultság – az újból elismert szolgálati viszonyban töltött idő alapján – nem állapítható meg.

166. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

- a) az UNICE, az ETUC és a CEEP által a határozott ideig tartó munkavégzéssel kapcsolatosan kötött keretmegállapodásról szóló, a Tanács 1999/70/EK irányelvével, a Munka Törvénykönyvéről szóló törvény irányadó rendelkezéseivel együtt,
- b) az UNICE, az ETUC és a CEEP által a részmunkaidőről kötött keretmegállapodásról szóló, a Tanács 97/81/EK irányelvével a Munka Törvénykönyvéről szóló törvény irányadó rendelkezéseivel együtt,
- c) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.

Dr. Schmitt Pál s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. melléklet a 2011. évi CLXIV. törvényhez

Az ügyész alapilletmény táblázata

Az illetményalap = 1

Fizetési fokozatok	Szorószámok
1.	1,00
2.	1,10
3.	1,20
4.	1,25
5.	1,30
6.	1,35
7.	1,40
8.	1,45
9.	1,50
10.	1,55
11.	1,60
12.	1,65
13.	1,70
14.	1,75

2. melléklet a 2011. évi CLXIV. törvényhez

Az ügyész vezetői pótléka

A vezetői pótlék az illetményalap százalékában

A vezetői munkakörök		%
1.	A legfőbb ügyész	100
2.	A legfőbb ügyész helyettes	80
3.	A főosztályvezető ügyész A fellebbviteli főügyész A nagyobb főügyészségi főügyész Országos illetékességű főügyészség főügyésze	60
4.	A főosztályvezető-helyettes ügyész A fellebbviteli főügyészhelyettes A főügyész	50
5.	A legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyész A nagyobb főügyészségi főügyészhelyettes Országos illetékességű főügyészség főügyészhelyettese	45
6.	A fellebbviteli osztályvezető ügyész	40
7.	A főügyészhelyettes A kiemelt helyi ügyészségi vezető ügyész	35
8.	A nagyobb főügyészségi osztályvezető ügyész Országos illetékességű főügyészség osztályvezető ügyésze A kiemelt helyi ügyészségi vezetőhelyettes ügyész A nagyobb helyi ügyészségi vezető ügyész	30
9.	A főügyészségi osztályvezető ügyész A nagyobb helyi ügyészségi vezetőhelyettes ügyész A kisebb helyi ügyészségi vezető ügyész	25
10.	A főügyészségi csoportvezető ügyész	20
11.	A kiemelt és a nagyobb helyi ügyészségi csoportvezető ügyész A kisebb helyi ügyészségi vezetőhelyettes ügyész	15

3. melléklet a 2011. évi CLXIV. törvényhez

A személyi nyilvántartás adatköre

Az ügyészségi alkalmazott

I.

- neve, születési neve,
- igazolvány képe,
- ügyviteli nyilvántartási sorszáma,
- állampolgársága,
- születési helye, ideje,
- anyja neve,
- lakóhelye, tartózkodási helye, telefonszáma, e-mail címe,
- családi állapota,
- házastársa, bejegyzett élettársa, élettársa neve, foglalkozása, munkahelye,
- gyermekeinek neve, születési ideje;

II.

- legmagasabb iskolai végzettsége, az oklevél, diploma minősítése, a megszerzés éve, az iskola, a kar, a tagozat, a szak, a képzés szintjének megnevezése,
- a tanulmányok folytatására kötött szerződés ténye, a képző intézmény megnevezése, a szerződéskötés dátuma, a támogatás típusa, a tanulmányok tényleges befejezésének éve,
- szakképzettsége, a megszerzés éve, jogi szakvizsga megszerzésének éve, eredménye,
- posztgraduális képzés keretében szerzett szakképesítése, a képző intézmény megnevezése, a megszerzés éve,
- szakmai tanfolyami végzettsége, a képző intézmény, a tanfolyam, a képzés szintjének megnevezése, a megszerzés éve, eredménye,
- belső tanfolyamon való részvétel éve, a tanfolyam megnevezése,
- jelenlegi iskolai tanulmánya, a képző intézmény, a kar, a tagozat, a szak, a képzés szintjének megnevezése, a kezdés éve,
- képzési kötelezettség alá eső képzés adatai,
- tudományos fokozata,
- idegennyelv-ismerete;

III.

- ügyészségi szolgálati viszonyának kezdete,
- a besorolásnál beszámított szolgálati idő kezdete,
- a szolgálati időbe, illetve az ügyészségi szolgálati viszonyként beszámított korábbi munka- (szolgálati) viszonyának adatai:
 - = munkahely (munkakör) megnevezése,
 - = belépés dátuma,
 - = kilépés dátuma,
 - = a jogviszony megszűnésének módja;

IV.

- szolgálati helye, beosztása, a kinevezés (megbízás) időpontja, szakterülete, a kinevezés (megbízás) egyéb adatai,
- besorolása, kötelező előbbre sorolásának időpontja, alapilletménye, illetménypótlékai, jutalma,
- tartós (harminc napot meghaladó időtartamú, rendes szabadságon kívüli) távollétének megnevezése, kezdete, befejezése,
- munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonya, vizsgabizottsági tagsága (a tagság kezdete, vége, a vizsga tárgya), oktatói címe, egyéb oktatási tevékenységének megnevezése;

V.

- kitüntetése, elismerése, tudományos pályázati díja,
- hatályos fegyelmi büntetése,
- az ügyészségi szolgálati viszonyból származó kártérítési kötelezettsége,
- minősítésének időpontja,
- külföldi ösztöndíja,
- külföldi konferencián való részvétel éve, a konferencia szervezője, témája
- lakásszerzésének munkáltatói támogatása,
- letelepedésének támogatása;

VI.

- az ügyészségi szolgálati viszony megszűnésének ideje, módja, a végkielégítés adatai, új munkahelye;

VII.

- fegyverviselési engedélyének kelte, száma,
- szolgálati, önvédelmi, vadász lőfegyverének gyártási száma, típusa.

VIII.

Az állami készfizető kezességvállalással összefüggő adatok

- a hitelszerződést kötő pénzüstet neve, címe;
- az állami kezességvállalással biztosított hitel nagysága;
- a hitel lejáratának időpontja.

IX.

- nemzetbiztonsági ellenőrzési kötelezettsége, szintje,
- utolsó nemzetbiztonsági ellenőrzésének időpontja és szintje.

X.

- vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettsége, esedékessége,
- utolsó vagyonnyilatkozat tételének időpontja.

4. melléklet a 2011. évi CLXIV. törvényhez

Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó alapilletmény táblázata

Az illetményalap = 1

Fizetési osztály	Fizetési fokozatok és szorzószámok			
	1.	2.	3.	4.
I. osztály alügyész	0,70 0–2 év	0,80 3–4 év	0,90 5–6 év	1,00 7 évtől
II. osztály ügyészségi fogalmazó	0,38	0,41	0,44	0,47

5. melléklet a 2011. évi CLXIV. törvényhez

Az ügyészségi tisztviselő és az írnok alapilletmény táblázata

Az illetményalap = 1

Fizetési fokozat	Szolgálati idő	Fizetési osztályok és szorzószámok	
		III. osztály	IV. osztály
1.	0–1	0,38	0,20
2.	2–4	0,45	0,24
3.	5–7	0,50	0,27
4.	8–10	0,55	0,30
5.	11–13	0,60	0,33
6.	14–16	0,65	0,36
7.	17–19	0,70	0,39
8.	20–22	0,75	0,42
9.	23–25	0,80	0,45
10.	26–28	0,85	0,48
11.	29–31	0,90	0,51
12.	32–34	0,95	0,54
13.	35–37	1,00	0,57
14.	37 évtől	1,05	0,60

6. melléklet a 2011. évi CLXIV. törvényhez

A tisztviselő vezetői pótléka

A vezetői pótlék az illetményalap százalékában

A vezetői munkakörök		%
1.	A gazdasági főigazgató	70
2.	A főosztályvezető Az OKRI igazgatója	40–60
3.	A főosztályvezető-helyettes Az OKRI igazgatóhelyettese	35–45
4.	Az osztályvezető	25–40
5.	Az osztályvezető-helyettes	20–25
6.	A csoportvezető	15–20
7.	Az irodavezető	5–20

7. melléklet a 2011. évi CLXIV. törvényhez

A Magyar Honvédség hivatásos állományába is tartozó ügyészségi alkalmazottak részére rendszeresített rendfokozatok

Rendfokozat	Beosztás megnevezése
Vezérőrnagy	főosztályvezető ügyész
Dandártábornok	főosztályvezető-helyettes ügyész fellebbviteli főügyész főügyész főügyész-helyettes
Ezredes	legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyész legfőbb ügyészségi osztályvezető-helyettes ügyész legfőbb ügyészségi ügyész fellebbviteli főügyész-helyettes fellebbviteli főügyészségi osztályvezető ügyész főügyészségi osztályvezető ügyész legfőbb ügyészségi osztályvezető
Alezredes	főügyészségi csoportvezető ügyész fellebbviteli főügyészségi ügyész főügyészségi ügyész legfőbb ügyészségi szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező tisztviselő
Őrnagy	alügyész legfőbb ügyészségi csoportvezető legfőbb ügyészségi irodavezető
Százados	ügyészségi fogalmazó legfőbb ügyészségi tisztviselő
Törzsszázlós	főügyészségi vezető állású tisztviselő
Zászlós	főügyészségi tisztviselő főügyészségi írnok
Főtörzsőrmester	gépjárművezető

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A nemzetgazdasági miniszter 42/2011. (XII. 2.) NGM rendelete a megyei (fővárosi) munkaügyi központok illetékességéről, valamint a felnőttképzési tevékenység megkezdésének és folytatásának részletes szabályairól szóló 2/2010. (II. 16.) SZMM rendelet módosításáról

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 47. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján,

az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 73. § m) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálatról szóló 315/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nfszr.) 1. mellékletében meghatározott megyei (fővárosi) munkaügyi központok, valamint kirendeltségek illetékességi területét, továbbá az Nfszr. 8. § (1) bekezdésében meghatározott kirendeltség és szolgáltató központok működési területét e rendelet melléklete tartalmazza.
- (2) A felsőfokú (alapfokozat, mesterfokozat, főiskolai szintű végzettség, egyetemi szintű végzettség) végzettséggel rendelkező és pályakezdő álláskereső ügyeiben a főváros egészére kiterjedően a Budapest Főváros Kormányhivatala Munkaügyi Központjának a mellékletben meghatározott kirendeltsége rendelkezik általános illetékességgel. A hajléktalan álláskereső ügyeiben – az ügyfél nyilatkozata alapján – a főváros egészére kiterjedően a Fővárosi Kormányhivatal Munkaügyi Központjának a mellékletben meghatározott kirendeltsége eljárhat.
- 2. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetést követő harmadik napon lép hatályba.
- (2) E § (4) bekezdése, valamint a melléklet 1/b. pontja 2012. január 1-jén lép hatályba.
- (3) Hatályát veszti a megyei munkaügyi központok illetékességéről, valamint az álláskeresői járadék és álláskeresői segély megállapításához szükséges igazolólapról szóló 34/2009. (XII. 30.) SZMM rendelet módosításáról szóló 16/2011. (IV. 15.) NGM rendelet, továbbá a felnőttképzési tevékenység megkezdésének és folytatásának részletes szabályairól szóló 2/2010. (II. 16.) SZMM rendelet 1. melléklete, a nemzetgazdasági miniszter szabályozási feladatkörébe tartozó egyes miniszteri rendeleteknek a fővárosi és megyei kormányhivatalok felállításával összefüggő módosításáról szóló 27/2010. (XII. 31.) NGM rendelet 70. § (2) bekezdése, valamint 4. melléklete.
- (4) Hatályát veszti az 1. § (2) bekezdésének első mondata, valamint a melléklet 1/a. pontja.
- 3. §** Az 1. §-t, valamint a mellékletet a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.
- 4. §** A felnőttképzési tevékenység megkezdésének és folytatásának részletes szabályairól szóló 2/2010. (II. 16.) SZMM rendelet 1. § c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E rendelet hatálya kiterjed)
„c) a fővárosi és megyei kormányhivatal munkaügyi központjára,”.

Dr. Matolcsy György s. k.,
nemzetgazdasági miniszter

Melléklet a 42/2011. (XII. 2.) NGM rendelethez

- 1/a. Budapest Főváros Kormányhivatala Munkaügyi Központ
 - 1.1. Székhelye: 1082 Budapest, VIII. kerület, Kisfaludy u. 11.
 - 1.2. Illetékességi területe: Főváros
 - 1.3. Kirendeltségei:
 - 1.3.1. Heltai Jenő téri Kirendeltség (I., II., III.)
 - 1.3.2. Kassai utcai Kirendeltség (IV., XIV., XV.)
 - 1.3.3. Katona József utcai Kirendeltség (V., VI., XIII.)
 - 1.3.4. Baross utcai Kirendeltség (VII., VIII., IX.)
 - 1.3.5. Vívó utcai Kirendeltség (X., XVI., XVII.)
 - 1.3.6. Bartók Béla úti Kirendeltség 132. (XI., XII., XXII.)
 - 1.3.7. Darus utcai Kirendeltség (XVIII., XIX.)
 - 1.3.8. János utcai Kirendeltség (XX., XXIII.)
 - 1.3.9. Mansfeld Péter utcai Kirendeltség (XXI.)
 - 1.3.10. Haller utcai Kirendeltség (Főváros területén élő hajléktalan állás keresők ügyeinek intézése)
 - 1.3.11. Pályakezdő és Diplomás Állás keresők Kirendeltség (Ráday utcai Kirendeltség)
- 1/b. Budapest Főváros Kormányhivatala Munkaügyi Központ
 - 1.1. Székhelye: 1082 Budapest, VIII. kerület, Kisfaludy u. 11.
 - 1.2. Illetékességi területe: Főváros
 - 1.3. Kirendeltségei:
 - 1.3.1. Heltai Jenő téri Kirendeltség (I., II., III.)
 - 1.3.2. Kassai utcai Kirendeltség (IV., XIV., XV.)
 - 1.3.3. Katona József utcai Kirendeltség (VI., XIII.)
 - 1.3.4. Baross utcai Kirendeltség (V., VII., VIII.)
 - 1.3.5. Vívó utcai Kirendeltség (X., XVI., XVII.)
 - 1.3.6. Ráday utcai Kirendeltség (IX., XI., XII., XXII.)
 - 1.3.7. Darus utcai Kirendeltség (XVIII., XIX.)
 - 1.3.8. János utcai Kirendeltség (XX., XXIII.)
 - 1.3.9. Mansfeld Péter utcai Kirendeltség (XXI.)
 - 1.3.10. Haller utcai Kirendeltség (Főváros területén élő hajléktalan állás keresők ügyeinek intézése)
2. Pest Megye Kormányhivatal Munkaügyi Központja
 - 2.1. Székhelye: 1082 Budapest, Kisfaludy u. 11.
 - 2.2. Illetékességi terület: Pest megye
 - 2.3. Kirendeltségei:
 - 2.3.1. Budaörsi Kirendeltség
 - Biatorbágy
 - Budakeszi
 - Budaörs
 - Herceghalom
 - Nagykovács
 - Páty
 - Pilisborosjenő
 - Pilisszentiván
 - Pilisvörösvár
 - Remeteszőlős
 - Solymár
 - Törökbálint
 - Üröm

2.3.2. Érdi Kirendeltség

Diósd

Érd

Pusztazámor

Sóskút

Százhalombatta

Tárnok

2.3.3. Ráckevei Kirendeltség

Apaj

Áporka

Délegyháza

Dömsöd

Dunaharaszti

Dunavarsány

Halásztelek

Kiskunlacháza

Lórév

Majosháza

Makád

Ráckeve

Szigetbecse

Szigetcsép

Szigethalom

Szigetszentmárton

Szigetszentmiklós

Szigetújfalu

Taksony

Tököl

2.3.4. Szentendrei Kirendeltség

Budakalász

Csobánka

Dunabogdány

Kisoroszi

Leányfalu

Pilisszántó

Pilisszentkereszt

Pilisszentlászló

Pócsmegyer

Pomáz

Szentendre

Szigetmonostor

Tahitófalu

Visegrád

2.3.5. Váci Kirendeltség

Acsa

Bernecebaráti

Csornád

Csörög

Csővár

Dunakeszi

Fót

Galgagyörk

Göd

Ipolydamásd

Ipolytölgyes

Kemence

Kismaros

Kisnémedi

Kosd

Kóspallag

Letkés

Márianosztra

Nagybörzsöny

Nagymaros

Órbottyán

Penc

Perőcsény

Püspökatvan

Püspökszilágy

Rád

Szob

Szokolya

Sződ

Sződliget

Tésa

Vác

Vácduka

Váchartyán

Vácrátót

Vámosmikola

Verőce

Zebegény

2.3.6. Zsámbéki Kirendeltség

Budajenő

Perbál

Piliscsaba

Pilisjászfalu

Telki

Tinnye

Tök

Zsámbék

2.3.7. Ceglédi Kirendeltség

Abony

Albertirsa

Cegléd

Ceglédbercel

Csemő

Dánszentmiklós

Jászkarajenő

Kocsér

Kőröstetétlen

Mikebuda

Nagykőrös

Nyársapát

Tápiószőlős

Törtei

Újszilvás

2.3.8. Dabasi Kirendeltség

Alsónémedi

Bugyi

Dabas

Felsőpakony

Gyál

Hernád

Inárcs

Kakucs

Ócsa

Örkény

Pusztavacs

Táborfalva

Tatárszentgyörgy

Újhartyán

Újlengyel

2.3.9. Gödöllői Kirendeltség

Aszód

Bag

Csömör

Dány

Domony

Erdőkertes

Galgahévíz

Galgamácsa

Gödöllő

Hévízgyörk

Iklad

Isaszeg

Kartal

Kerepes

Kistarcsa

Mogyoród

Nagytarcsa

Pécel

Szada

Tura

Vácegres

Váckisújfalu

Vácszentlászló

Valkó

Veresegyház

Verseg

Zsámbok

2.3.10. Monori Kirendeltség

Bénye

Csévharaszt

Ecser

Gomba

Gyömrő

Káva
Maglód
Mende
Monor
Monori erdő
Nyáregyháza
Péteri
Pilis
Sülysáp
Üllő
Úri
Vasad
Vecsés

2.3.11. Nagykátai Kirendeltség

Farmos
Kóka
Nagykáta
Pánd
Szentlőrinc-káta
Szentmártonkáta
Tápióbicske
Tápiógyörgye
Tápióság
Tápiószecső
Tápiószele
Tápiószentmárton
Tóalmás

3. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja

3.1. Székhelye: 6000 Kecskemét, Klapka u. 34.

3.2. Illetékességi területe: Bács-Kiskun megye

3.3. Kirendeltségei:

3.3.1. Kecskeméti Kirendeltség és Szolgáltató Központ

Ágasegyháza
Ballószög
Felsőlajos
Fülöpháza
Helvécia
Izsák
Jakabszállás
Kecskemét
Kerekegyháza
Kunbaracs
Ladánybene
Lajosmizse
Nyárlőrinc
Orgovány
Városföld

(A szolgáltatások tekintetében a Kecskeméti Kirendeltség és Szolgáltató Központ működési területe: a Bajai Kirendeltség, a Bácsalmási Kirendeltség, a Jánoshalmi Kirendeltség, a Kalocsa Kirendeltség, a Kecskeméti Kirendeltség, a Kiskőrösi Kirendeltség, a Kiskunfélegyházi Kirendeltség, a Kiskunhalasi Kirendeltség, a Kiskunmajsai Kirendeltség, a Kunszentmiklósi Kirendeltség, a Tiszakécskei Kirendeltség illetékességi területére terjed ki.)

3.3.2. Bajai Kirendeltség

Baja
Bácsbokod
Bácsborsód
Bácsszentgyörgy
Bátmonostor
Csátalja
Csávoly
Dávod
Dunafalva
Érsekhalma
Érsekcsanád
Felsőszentiván
Gara
Hercegszántó
Nagybaracska
Nemesnádudvar
Rém
Sükösd
Szeremle
Vaskút

3.3.3. Kalocsai Kirendeltség

Bátya
Drágszél
Dunaegyháza
Dunapataj
Dunaszentbenedek
Dunatetétlen
Dusnok
Fajsz
Foktő
Géderlak
Hajós
Harta
Homokmégy
Kalocsa
Miske
Ordas
Öregcsertő
Solt
Szakmár
Uzód
Újsolt
Újtelek

3.3.4. Kiskőrösi Kirendeltség

Akasztó
Bócsa
Császártöltés
Csengőd
Fülöpszállás
Kaskantyú
Kecel
Kiskőrös

- Páhi
- Soltszentimre
- Soltvadkert
- Tabdi
- Tázlár
- 3.3.5. Kiskunfélegyházi Kirendeltség
 - Bugac
 - Bugacpusztaháza
 - Fülöpjakab
 - Gátér
 - Kiskunfélegyháza
 - Kunszállás
 - Pálmonostora
 - Petőfiszállás
 - Tiszaalpár
- 3.3.6. Kiskunhalasi Kirendeltség
 - Balotaszállás
 - Harkakötöny
 - Imrehegy
 - Kelebia
 - Kiskunhalas
 - Kisszállás
 - Kunfehértó
 - Pirtó
 - Tompa
 - Zsana
- 3.3.7. Bácsalmási Kirendeltség
 - Bácsalmás
 - Bácsszőlős
 - Csikéria
 - Katymár
 - Kunbaja
 - Madaras
 - Mátételke
 - Tataháza
- 3.3.8. Jánoshalmi Kirendeltség
 - Jánoshalma
 - Borota
 - Kéleshalom
 - Mélykút
- 3.3.9. Kiskunmajsai Kirendeltség
 - Csolyospálos
 - Jászszentlászló
 - Kiskunmajsa
 - Kömpöc
 - Móricgát
 - Szank
- 3.3.10. Kunszentmiklósi Kirendeltség
 - Apostag
 - Dunavecse
 - Kunadacs
 - Kunpeszér
 - Kunszentmiklós

- Szabadszállás
- Szalkszentmárton
- Tass
- 3.3.11. Tiszakécskei Kirendeltség
 - Lakitelek
 - Szentkirály
 - Tiszakécske
 - Tiszaug
- 4. Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja
 - 4.1. Székhelye: 5600 Békéscsaba, Árpád sor 2/6.
 - 4.2. Illetékességi területe: Békés megye
 - 4.3. Kirendeltségei:
 - 4.3.1. Békéscsabai Kirendeltség és Szolgáltató Központ
 - Békéscsaba
 - Csabasabadi
 - Csárdaszállás
 - Csorvás
 - Doboz
 - Gerendás
 - Kétsoprony
 - Köröstarcsa
 - Mezőberény
 - Szabadkígyós
 - Telekgerendás
 - Újkígyós
 - (A szolgáltatások tekintetében a Békéscsabai Kirendeltség és Szolgáltató Központ működési területe: a Békéscsabai Kirendeltség, a Békési Kirendeltség, a Gyulai Kirendeltség, az Orosházi Kirendeltség, a Szarvasi Kirendeltség, a Szeghalmi Kirendeltség, a Gyomaendrődi Kirendeltség, a Mezőkovácsházi Kirendeltség, a Sarkadi Kirendeltség illetékességi területére terjed ki.)
 - 4.3.2. Békési Kirendeltség
 - Békés
 - Bélmegyer
 - Kamut
 - Murony
 - Tarhos
 - 4.3.3. Gyulai Kirendeltség
 - Elek
 - Gyula
 - Kétegyháza
 - Lőkösháza
 - 4.3.4. Sarkadi Kirendeltség
 - Biharugra
 - Geszt
 - Körösnagyharsány
 - Kötegyán
 - Méhkerék
 - Mezőgyán
 - Okány
 - Sarkad
 - Sarkadkeresztúr
 - Újszalonta
 - Zsadány

4.3.5. Orosházi Kirendeltség

Békéssámszon
Csanádapáca
Gádos
Kardoskút
Nagyszénás
Orosháza
Pusztaföldvár
Tótkomlós

4.3.6. Szarvasi Kirendeltség

Békésszentandrás
Csabacsúd
Kardos
Kondoros
Örménykút
Szarvas

4.3.7. Szeghalmi Kirendeltség

Bucsa
Füzesgyarmat
Kertészsziget
Körösladány
Körösújfalú
Szeghalom
Vésztő

4.3.8. Gyomaendrődi Kirendeltség

Dévaványa
Ecsefalva
Gyomaendrőd
Hunya

4.3.9. Mezőkovácsházi Kirendeltség

Almáskamarás
Battonya
Dombegyház
Dombiratos
Kaszaper
Kevermes
Kisdombegyház
Kunágota
Magyarbánhegyes
Magyardombegyház
Medgyesbodzás
Medgyesegyháza
Mezőhegyes
Mezőkovácsháza
Nagybánhegyes
Nagykamarás
Pusztatottlaka
Végegyháza

5. Csongrád Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja
- 5.1. Székhelye: 6721 Szeged, Bocskai u. 10–12.
- 5.2. Illetékességi területe: Csongrád megye
- 5.3. Kirendeltségei:
 - 5.3.1. Szegedi Kirendeltség és Szolgáltató Központ
 - Algyő
 - Deszk
 - Dóc
 - Domaszék
 - Kübekháza
 - Röszke
 - Sándorfalva
 - Szatymaz
 - Szeged
 - Tiszasziget
 - Újszentiván
 - Zsombó

(A szolgáltatások tekintetében a Szegedi Kirendeltség és Szolgáltató Központ működési területe: a Csongrádi Kirendeltség, a Hódmezővásárhelyi Kirendeltség, a Kisteleki Kirendeltség, a Makói Kirendeltség, a Mórahalmi Kirendeltség, a Szegedi Kirendeltség, a Szentesi Kirendeltség illetékességi területére terjed ki.)
 - 5.3.2. Csongrádi Kirendeltség
 - Csanytelek
 - Csongrád
 - Felgyő
 - Tömörkény
 - 5.3.3. Hódmezővásárhelyi Kirendeltség
 - Hódmezővásárhely
 - Mártély
 - Mindszent
 - Székkutas
 - 5.3.4. Kisteleki Kirendeltség
 - Baks
 - Balástya
 - Csengele
 - Kistelek
 - Ópusztaszer
 - Pusztaszer
 - 5.3.5. Makói Kirendeltség
 - Ambrózfalva
 - Apátfalva
 - Csanádalberti
 - Csanádpalota
 - Ferencszállás
 - Földeák
 - Királyhegyes
 - Kiszombor
 - Klárafalva
 - Köveg
 - Magyarcsanád
 - Makó
 - Maroslele
 - Nagyér
 - Nagylak

Óföldreák

Pitvaros

5.3.6. Móraalmi Kirendeltség

Ásotthalom

Bordány

Forráskút

Mórahalom

Öttömös

Pusztamérges

Ruzsa

Üllés

Zákányszék

5.3.7. Szentesi Kirendeltség

Árpádhalom

Derekegyház

Eperjes

Fábiánsebestyén

Nagymágocs

Nagytőke

Szegvár

Szentés

6. Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja

6.1. Székhelye: 4024 Debrecen, Piac u. 42–48.

6.2. Illetékességi területe: Hajdú-Bihar megye

6.3. Kirendeltségei:

6.3.1. Debreceni Kirendeltség és Szolgáltató Központ

Debrecen

Derecske

Hajdúsámson

Konyár

Mikepércs

Nyíradony

Sáránd

Tépe

(A szolgáltatások tekintetében a Debreceni Kirendeltség és Szolgáltató Központ működési területe: a Debreceni Kirendeltség, a Berettyóújfalui Kirendeltség, a Püspökladányi Kirendeltség, a Hajdúböszörményi Kirendeltség, a Hajdúnánási Kirendeltség, a Hajdúszoboszlói Kirendeltség, a Balmazújvárosi Kirendeltség, a Hajdúhadházi Kirendeltség, a Polgári Kirendeltség, Biharkeresztesi Kirendeltség, a Komádi Kirendeltség, a Vámospércsi Kirendeltség, a Létavértesi Kirendeltség illetékességi területére terjed ki.)

6.3.2. Berettyóújfalui Kirendeltség

Bakonszeg

Berettyóújfalu

Csökmő

Darvas

Esztár

Furta

Gáborján

Hencida

Kismarja

Mezőpeterd

Mezősas

Pocsaj

- Szentpéterszeg
- Vekerd
- Váncsod
- Zsáka
- 6.3.3. Püspökladányi Kirendeltség
 - Báránd
 - Bihardancsháza
 - Biharnagybajom
 - Bihartorda
 - Földes
 - Kaba
 - Nagyrábé
 - Püspökladány
 - Sáp
 - Sárrétudvari
 - Szerep
 - Tetétlen
- 6.3.4. Hajdúböszörményi Kirendeltség
 - Hajdúböszörmény
- 6.3.5. Hajdúnánási Kirendeltség
 - Hajdúdorog
 - Hajdúnánás
- 6.3.6. Hajdúszoboszlói Kirendeltség
 - Ebes
 - Hajdúszoboszló
 - Hajdúszovát
 - Nádudvar
 - Nagyhegyes
- 6.3.7. Balmazújvárosi Kirendeltség
 - Balmazújváros
 - Egyek
 - Hortobágy
- 6.3.8. Hajdúhadházi Kirendeltség
 - Bocskai kert
 - Hajdúhadház
 - Téglás
- 6.3.9. Polgári Kirendeltség
 - Folyás
 - Görbeháza
 - Polgár
 - Tiszacsege
 - Tiszagyulaháza
 - Újszentmargita
 - Újtikos
- 6.3.10. Biharkeresztesi Kirendeltség
 - Ártánd
 - Bedő
 - Berekböszörmény
 - Biharkeresztes
 - Bojt
 - Nagykerek
 - Told

6.3.11. Komádi Kirendeltség

Komádi
Körösszakál
Körösszegapáti
Magyarhomorog
Újiráz

6.3.12. Vámspércsi Kirendeltség

Fülöp
Nyírábrány
Nyíracsád
Nyírmártonfalva
Újléta
Vámspércs

6.3.13. Létavértesi Kirendeltség

Álmosd
Bagamér
Hajdúbagos
Hosszúpályi
Kokad
Létavértes
Monostorpályi

7. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja

7.1. Székhelye: 5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 6–8.

7.2. Illetékességi területe: Jász-Nagykun-Szolnok megye

7.3. Kirendeltségei:

7.3.1. Szolnoki Kirendeltség és Szolgáltató Központ

Besenyszög
Cibakháza
Csataszög
Hunyadfalva
Jászladány
Kőtelek
Nagykörű
Martfű
Mezőhek
Rákóczi falva
Rákócziújfalva
Szajol
Szászberek
Szolnok
Tiszaöldvár
Tiszajenő
Tiszasüly
Tiszavárkony
Tószeg
Újszász
Vezseny
Zagyvarékas

(A szolgáltatások tekintetében a Szolnoki Kirendeltség és Szolgáltató Központ működési területe: a Szolnoki Kirendeltség, a Jászberényi Kirendeltség, a Karcagi Kirendeltség, a Kunhegyesi Kirendeltség, a Kunszentmártoni Kirendeltség, a Mezőtúri Kirendeltség, a Törökszentmiklósi Kirendeltség, a Tiszafüredi Kirendeltség illetékességi területére terjed ki.)

7.3.2. Jászberényi Kirendeltség

Alattyán
Jánoshida
Jászágó
Jászsószentgyörgy
Jászapáti
Jászárokszállás
Jászberény
Jászboldogháza
Jászdózsa
Jászfelsőszentgyörgy
Jászfényszaru
Jászivány
Jászfákóhalma
Jáskisér
Jászszentandrás
Jásztelek
Pusztamonostor

7.3.3. Karcagi Kirendeltség

Berekfürdő
Karcag
Kisújszállás
Kunmadaras

7.3.4. Kunhegyesi Kirendeltség

Abádszalók
Kenderes
Kunhegyes
Tiszabura
Tiszagyenda
Tiszaroff
Tomajmonostora

7.3.5. Kunszentmártoni Kirendeltség

Csépa
Cserkeszőlő
Kunszentmárton
Mesterszállás
Nagyrév
Öcsöd
Szelevény
Tiszainoka
Tiszasas
Tizsakürt

7.3.6. Mezőtúri Kirendeltség

Kétpó
Mezőtúr
Túrkeve

7.3.7. Törökszentmiklósi Kirendeltség

Fegyvernek
Kengyel
Kuncsorba
Örményes
Tiszaabő
Tiszapüspöki

Tiszatenyő

Törökszentmiklós

7.3.8. Tiszafüredi Kirendeltség

Nagyiván

Tiszaderzs

Tiszafüred

Tiszaigar

Tiszaörs

Tiszaszentimre

Tiszaszőlős

8. Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja

8.1. Székhelye: 4400 Nyíregyháza, Hősök tere 9.

8.2. Illetékességi területe: Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

8.3. Kirendeltségei:

8.3.1. Nyíregyházi Kirendeltség és Szolgáltató Központ

Apagy

Balsa

Beszterec

Buj

Demecser

Érpatak

Gávavencsellő

Ibrány

Kálmánháza

Kék

Kemecse

Kótaj

Nagycserkesz

Nagyhalász

Napkor

Nyírbogdány

Nyíregyháza

Nyírpazony

Nyírtelek

Nyírtét

Nyírtura

Paszab

Rakamaz

Sényő

Szabolcs

Székely

Tímár

Tiszabercel

Tiszanagyfalu

Tiszarád

Tiszatelek

Újfehértó

Vasmegyer

(A szolgáltatások tekintetében a Nyíregyházi Kirendeltség és Szolgáltató Központ működési területe: a Nyíregyházi Kirendeltség, a Baktalórántházi Kirendeltség, a Csengeri Kirendeltség, a Nagykállói Kirendeltség, a Fehérgyarmati Kirendeltség, a Kisvárdai Kirendeltség, a Mátészalkai Kirendeltség, a Nyírbátori Kirendeltség, a Tiszavasvári Kirendeltség, a Vásárosnaményi Kirendeltség illetékességi területére terjed ki.)

8.3.2. Baktalórántházai Kirendeltség

Baktalórántháza

Besenyőd

Laskod

Levelek

Magy

Nyíribrony

Nyírájkó

Nyírkércs

Ófehértó

Petneháza

Ramocsaháza

Rohod

8.3.3. Csengeri Kirendeltség

Csenger

Csengersima

Csengerújfalú

Komlódtótfalu

Pátyod

Porcsalma

Szamosangyalos

Szamosbecs

Szamostatárfalva

Tyukod

Ura

8.3.4. Nagykállói Kirendeltség

Balkány

Biri

Bököny

Geszteréd

Kállósején

Nagykálló

Szakoly

8.3.5. Fehérgyarmati Kirendeltség

Botpalád

Cégénydányád

Csaholc

Császló

Csegöld

Darnó

Fehérgyarmat

Fülesd

Gacsály

Garbolc

Gyügye

Hermánszeg

Jánkmajtis

Kérsején

Kisar

Kishódos

Kisnamény

Kispalád

Kisszekeres

Kölcse

Kömörő
Magosliget
Mánd
Méhtelek
Milota
Nábrád
Nagyar
Nagyhódos
Nagyszekeres
Nemesborzova
Olcsvaapáti
Panyola
Penyige
Rozsály
Sonkád
Szamossályi
Szamosújlak
Szatmárcseke
Tiszabecs
Tizacsécse
Tizakóród
Tisztaberek
Tunyogmatolcs
Túristvándi
Túrricse
Uszka
Vámosoroszi
Zajta
Zsarolyán

8.3.6. Kisvárdai Kirendeltség

Ajak
Anarcs
Benk
Berkesz
Döge
Dombrád
Eperjeske
Fényeslitke
Gégény
Győröcske
Gyulaháza
Jéke
Kékcse
Kisvárd
Komoró
Lövőpetri
Mándok
Mezőladány
Nyírkársz
Nyírlövő
Nyírtass
Pap
Pátroha

Rétközberencs
Szabolcsbáka
Szabolcsveresmart
Tiszabezdéd
Tizsakanyár
Tiszaogorós
Tiszaszentmárton
Tornyospálca
Tuzsér
Újdombrád
Újkenéz
Záhony
Zsurk

8.3.7. Mátészalkai Kirendeltség

Fábiánháza
Fülpösdaróc
Géberjén
Győrtelek
Hodász
Jármí
Kántorjánosi
Kocsord
Mátészalka
Mérk
Nagydobos
Nagyecsed
Nyírsaholy
Nyírkáta
Nyírmeggyes
Nyírparasznya
Ökörítőfülpös
Ópályi
Őr
Papos
Rápolt
Szamoskér
Szamosszeg
Tiborszállás
Vaja
Vállaj

8.3.8. Nyírbátori Kirendeltség

Bátorliget
Encsencs
Kisléta
Máriapócs
Nyírbátor
Nyírbéltek
Nyírbogát
Nyírszászári
Nyírders
Nyírgelse
Nyírgyulaj
Nyírlugos

- Nyírmihálydi
- Nyírpilis
- Nyírvasvári
- Ömböly
- Penészlek
- Piricse
- Pócspetri
- Terem
- 8.3.9. Tiszavasvári Kirendeltség
 - Szorgalmatos
 - Tizadada
 - Tizadob
 - Tiszaeszlár
 - Tizalök
 - Tiszavasvári
- 8.3.10. Vásárosnaményi Kirendeltség
 - Aranyosapáti
 - Barabás
 - Beregdaróc
 - Beregsurány
 - Csaroda
 - Gelénes
 - Gemzse
 - Gulács
 - Hetefejércse
 - Ilk
 - Jánd
 - Kisvarsány
 - Lónya
 - Márokpapi
 - Mátyus
 - Nagyvarsány
 - Nyírmada
 - Pusztadobos
 - Tákos
 - Tarpa
 - Tiszaadony
 - Tizakerecseny
 - Tizaszalka
 - Tizavid
 - Tivadar
 - Olcsva
 - Vámosatya
 - Gyüre
 - Vásárosnamény

- 9. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja
- 9.1. Székhelye: 3530 Miskolc, Mindszent tér 3.
- 9.2. Illetékességi területe: Borsod-Abaúj-Zemplén megye
- 9.3. Kirendeltségei:
 - 9.3.1. Miskolci Kirendeltség és Szolgáltató Központ
 - Alsózsolca
 - Arnót

Berzék
Bőcs
Bükkaranyos
Bükkszentkereszt
Emőd
Felsőzsolca
Gesztely
Harsány
Hernádkak
Hernádnémeti
Kisgyőr
Kistokaj
Köröm
Mályi
Miskolc
Muhi
Nyékládháza
Onga
Ónod
Répáshuta
Sajóbábony
Sajóecseg
Sajóhídvég
Sajókeresztúr
Sajólád
Sajópálfala
Sajópetri
Sajósenye
Sajóvámos
Szirmabesenyő

(A szolgáltatások tekintetében a Miskolci Kirendeltség és Szolgáltató Központ működési területe: a Miskolci Kirendeltség, az Encsi Kirendeltség, a Kazincbarcikai Kirendeltség, a Tiszaújvárosi Kirendeltség, a Mezőkövesdi Kirendeltség, az Ózdi Kirendeltség, a Sárospataki Kirendeltség, a Sátoraljaújhelyi Kirendeltség, a Szerencsi Kirendeltség, az Edelényi Kirendeltség, a Szikszói Kirendeltség, a Tokaji Kirendeltség, a Putnoki Kirendeltség, a Gönci Kirendeltség, a Mezőcsáti Kirendeltség illetékességi területére terjed ki.)

9.3.2. Encsi Kirendeltség

Abaújalpár
Abaújkér
Alsógagy
Arka
Baktakék
Beret
Boldogkőújfalu
Boldogkőváralja
Csenyéte
Detek
Encs
Fáj
Fancsal
Felsőgagy
Fóny
Forró
Fulókércs

Gagyapáti
Garadna
Gibárt
Hejce
Hernádbúd
Hernádcéce
Hernádpetri
Hernádszentandrás
Hernádszurdok
Hernádvécse
Ináncs
Korlát
Litka
Méra
Mogyoróska
Novajdrány
Pere
Pusztaradvány
Regéc
Szalaszend
Szemere
Vizsoly

9.3.3. Kazincbarcikai Kirendeltség

Alacska
Alsószuha
Alsótelekes
Bánhorváti
Berente
Dédestapolcsány
Dövény
Felsőkelecsény
Felsőnyárád
Felsőtelekes
Imola
Izsófalva
Jákfalva
Kazincbarcika
Kánó
Kondó
Kurityán
Malyinka
Múcsony
Nagybarca
Ormosbánya
Parasznya
Radostyán
Ragály
Rudabánya
Rudolftelep
Sajógalgóc
Sajóivánka
Sajókápolna
Sajókaza

Sajólászlófalva

Sajószentpéter

Szuhafő

Szuhakálló

Tardona

Trizs

Vadna

Varbó

Zádorfalva

Zubogy

9.3.4. Tiszaújvárosi Kirendeltség

Girincs

Hejőbába

Hejőkeresztúr

Hejőkürt

Hejőpapi

Kesznyéten

Kiscséc

Nagycséc

Nemesbikk

Oszlár

Sajóörös

Sajószöged

Szakáld

Tiszapalkonya

Tiszaújváros

9.3.5. Mezőkövesdi Kirendeltség

Bogács

Borsodgeszt

Borsodivánka

Bükkábrány

Bükkzsérc

Cserépfalu

Cserépváralja

Csincse

Egerlövő

Kács

Mezőkeresztes

Mezőkövesd

Mezőnagymihály

Mezőnyárad

Négyes

Sály

Szentistván

Szomolya

Tard

Tibolddaróc

Tiszabábolna

Tiszavalk

Vatta

9.3.6. Ózdi Kirendeltség

Arló

Bánréve

Borsodbóta
Borsodnádásd
Borsodszentgyörgy
Bükkmogyorósd
Csernely
Csokvaomány
Domaháza
Farkaslyuk
Hangony
Járdánháza
Királd
Kissikátor
Lénárddaróc
Nekézseny
Ózd
Sajónémeti
Sajópüspöki
Sáta
Uppony

9.3.7. Sárospataki Kirendeltség

Bodrogolaszi
Erdőhorváti
Györgyarló
Háromhuta
Hercegkút
Kenézlő
Komlóska
Makkoshotyka
Olaszliszka
Sárazsadány
Sárospatak
Tizacsermely
Tizakarád
Tolcsva
Vajdácska
Vámosújfalú
Viss
Zalkod

9.3.8. Sátoraljaújhelyi Kirendeltség

Alsóberecki
Alsóregmec
Bodroghalom
Bózsva
Cigánd
Dámóc
Felsőberecki
Felsőregmec
Filkeháza
Füzér
Füzérkajata
Füzérkomlós
Füzérradvány
Hollóháza

Karcsa
Karos
Kishuta
Kisrosvággy
Kovácsvággy
Lácacséke
Mikóháza
Nagyhuta
Nagyrosvággy
Nyíri
Pácin
Pálháza
Pusztafalu
Révleányvár
Ricse
Sátoraljaújhely
Semjén
Vágáshuta
Vilyvitány
Zemplénagárd

9.3.9. Szerencsi Kirendeltség

Abaújszántó
Alsódobsza
Baskó
Bekecs
Erdőbénye
Golop
Legyesbénye
Mád
Megyaszó
Mezőzombor
Monok
Prügy
Rátka
Sima
Sóstófalva
Szerencs
Taktaharkány
Taktakenéz
Taktaszada
Tállya
Tiszalúc
Újcsanáros

9.3.10. Edelényi Kirendeltség

Abod
Aggtelek
Balajt
Becskeháza
Bódvalenke
Bódvarákó
Bódvaszilas
Boldva
Borsodszirák

Damak
Debréte
Edelény
Égerszög
Galvács
Hangács
Hegymeg
Hidvégardó
Irota
Jósvafő
Komjáti
Ládbesenyő
Lak
Martonyi
Meszes
Nyomár
Perkupa
Rakaca
Rakacaszend
Szakácsi
Szalonna
Szendrő
Szendrőlád
Szin
Szinpetri
Szögliget
Szőlősárdó
Szuhogy
Teresztenye
Tomor
Tornabarakony
Tornakápolna
Tornanádaska
Tornaszentandrás
Tornaszentjakab
Varbóc
Viszló
Ziliz

9.3.11. Szikszói Kirendeltség

Abaújlak
Abaújszolnok
Alsóvadász
Aszaló
Büttös
Csobád
Felsődobsza
Felsővadász
Gadna
Gagybátor
Gagyvendégi
Halmaj
Hernádkércs
Homrogd

- Kány
- Keresztéte
- Kázmárk
- Kiskinizs
- Krasznokvajda
- Kupa
- Léh
- Monaj
- Nagykinizs
- Nyésta
- Pamlény
- Perecse
- Rásonysápberencs
- Szászfa
- Selyeb
- Szentistvánbaksa
- Szikszo
- 9.3.12. Tokaji Kirendeltség
 - Bodrogkeresztúr
 - Bodrogkisfalud
 - Csobaj
 - Taktabáj
 - Tarcal
 - Tiszaladány
 - Tiszatardos
 - Tokaj
 - Szegi
 - Szegilong
- 9.3.13. Putnoki Kirendeltség
 - Dubicsány
 - Gömörszőlős
 - Hét
 - Kelemér
 - Putnok
 - Sajómercse
 - Sajóvelezd
 - Serényfalva
- 9.3.14. Gönci Kirendeltség
 - Abaújvár
 - Gönc
 - Göncruszka
 - Hidasnémeti
 - Kéked
 - Pányok
 - Telkibánya
 - Tornyosnémeti
 - Vilmány
 - Zsujta
- 9.3.15. Mezőcsáti Kirendeltség
 - Ároktő
 - Gelej
 - Hejőszalonta
 - Igrici

Mezőcsát
Tiszadorogma
Tiszakeszi
Tiszatarján

10. Heves Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja

10.1. Székhelye: 3300 Eger, Kossuth Lajos u. 9.

10.2. Illetékességi területe: Heves megye

10.3. Kirendeltségei:

10.3.1. Egri Kirendeltség és Szolgáltató Központ

Andornaktálya
Balaton
Bátor
Bekölce
Bélapátfalva
Bodony
Bükkszentmárton
Demjén
Eger
Egerbakta
Egerbocs
Egercsehi
Egerszalók
Egerszólát
Feldebrő
Felsőtárkány
Hevesaranyos
Kerecsend
Maklár
Mikófalva
Mónosbél
Nagytálya
Nagyvisnyó
Noszvaj
Novaj
Ostoros
Parád
Parádsasvár
Recsk
Sirok
Szarvaskő
Szilvásvárad
Szúcs
Tarnaszentmária
Verpelét

(A szolgáltatások tekintetében az Egri Kirendeltség és Szolgáltató Központ működési területe: az Egri Kirendeltség, a Gyöngyösi Kirendeltség, a Hatvani Kirendeltség, a Hevesi Kirendeltség, a Füzesabonyi Kirendeltség, a Pétervásári Kirendeltség illetékességi területére terjed ki.)

10.3.2. Gyöngyösi Kirendeltség

Abasár
Adács
Atkár
Detk

Domoszló
Gyöngyösoroszi
Gyöngyös
Gyöngyöshalász
Gyöngyöspata
Gyöngyössolymos
Gyöngyöstarján
Halmajugra
Karácsond
Kisnána
Ludas
Markaz
Mátraszentimre
Nagyfüged
Nagyréde
Pálosvörösmart
Szúcsi
Vámosgyörk
Vécs
Visonta
Visznek

10.3.3. Hatvani Kirendeltség

Apc
Boldog
Csány
Ecséd
Hatvan
Heréd
Hort
Kerekharaszt
Lőrinci
Nagykökényes
Petőfibánya
Rózsaszentmárton
Zagyvaszántó

10.3.4. Hevesi Kirendeltség

Átány
Boconád
Erdőtelek
Erk
Heves
Hevesvezekény
Kisköre
Kömlő
Pély
Tarnabod
Tarnaméra
Tarnaörs
Tarnaszentmiklós
Tarnaszádány
Tenk
Tiszanána
Zaránk

10.3.5. Füzesabonyi Kirendeltség

Aldebrő
Besenyőtelek
Dormánd
Egerfarmos
Füzesabony
Kál
Kápolna
Kompolt
Mezőszemere
Mezőtárkány
Nagyút
Poroszló
Sarud
Szihalom
Tófalu
Újlőrincfalva

10.3.6. Pétervásári Kirendeltség

Bükkszék
Bükkszenterzsébet
Erdőkövesd
Fedémes
Istenmezeje
Ivád
Kisfüzes
Mátraballa
Mátraderecske
Pétervására
Szajla
Szentdomonkos
Tarnalelesz
Terpes
Váraszó

11. Nógrád Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja

11.1. Székhelye: 3100 Salgótarján, Alkotmány út 11.

11.2. Illetékességi területe: Nógrád megye

11.3. Kirendeltségei:

11.3.1. Salgótarjáni Kirendeltség és Szolgáltató Központ

Bárna
Cered
Egyházaskerve
Etes
Ipolytarnóc
Karancsalja
Karancsberény
Karancsbeszterce
Karancslapujtő
Karancsság
Kazár
Kishartyán
Litke
Mátraszele

Mihálygerge
Rákócziánya
Salgótarján
Ságújfalu
Somoskőújfalu
Szalmatercs
Sóshartyán
Szilaspogony
Vizslás
Zabar

(A szolgáltatások tekintetében a Salgótarjáni Kirendeltség és Szolgáltató Központ működési területe: a Salgótarjáni Kirendeltség, a Balassagyarmati Kirendeltség, a Pásztói Kirendeltség, a Szécsényi Kirendeltség, a Bányaterenyi Kirendeltség, a Rétsági Kirendeltség illetékességi területére terjed ki.)

11.3.2. Balassagyarmati Kirendeltség

Balassagyarmat
Becske
Bercel
Cserháthaláp
Cserhátsurány
Csesztve
Csitár
Debercsény
Dejtár
Drégelypalánk
Érsekvadkert
Galgaguta
Herencsény
Hont
Hugyag
Iliny
Ipolyszög
Ipolyvece
Magyarnándor
Mohora
Nógrádkövesd
Nógrádmárcal
Órhalom
Patak
Patvarc
Szanda
Szécsénke
Szügy
Terény

11.3.3. Pásztói Kirendeltség

Alsótold
Bér
Bokor
Buják
Csécse
Cserhátszentiván
Ecseg
Egyházasdengeleg
Erdőkürt

- Erdőtarcsa
- Felsőtold
- Garáb
- Héhalom
- Jobbágyi
- Kálló
- Kisbágyon
- Kozárd
- Kutasó
- Mátraszőlős
- Palotás
- Pásztó
- Szarvasgede
- Szirák
- Szurdokpüspöki
- Tar
- Vanyarc
- 11.3.4. Szécsényi Kirendeltség
 - Endrefalva
 - Hollókő
 - Ludányhalászi
 - Magyargéc
 - Nagylóc
 - Nógrádmegyer
 - Nógrádsípek
 - Nógrádszakál
 - Piliny
 - Rimóc
 - Szécsény
 - Szécsényfelfalu
 - Varsány
- 11.3.5. Bátorterenyi Kirendeltség
 - Bátortereny
 - Dorogháza
 - Kisbárkány
 - Lucfalva
 - Márkháza
 - Mátramindszent
 - Mátranovák
 - Mátratereny
 - Mátraverebély
 - Nagybárkány
 - Nagykeresztúr
 - Nemti
 - Sámson háza
 - Szuha
- 11.3.6. Rétsági Kirendeltség
 - Alsópetény
 - Bánk
 - Berkenye
 - Borsosberény
 - Diósjenő
 - Felsőpetény

Horpács
Keszeg
Kétdobony
Kisecset
Legénd
Nagyoroszi
Nézsza
Nógrád
Nógrádsáp
Nőtincs
Ősagárd
Pusztaberki
Rétság
Romhány
Szátok
Szendehegy
Szente
Tereske
Tolmács

12. Baranya Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja
12.1. Székhelye: 7621 Pécs, Király u. 46.
12.2. Illetékességi területe: Baranya megye
12.3. Kirendeltségei:
12.3.1. Pécsi Kirendeltség és Szolgáltató Központ

Abaliget
Aranyosgadány
Áta
Bakonya
Berkesd
Birján
Bogád
Cserkút
Egerág
Ellend
Görcsöny
Gyód
Husztót
Keszü
Kisherend
Kovácsszénája
Kozármisleny
Kökény
Kővágószőlős
Kővágótóttós
Lothárd
Magyarsarlós
Nagykozár
Orfű
Pécs
Pécsudvard
Pellérd
Pereked

Pogány

Regenye

Romonya

Szemely

Szilágy

Szőke

Szőkéd

(A szolgáltatások tekintetében a Pécsi Kirendeltség és Szolgáltató Központ működési területe: a Pécsi Kirendeltség, a Komlói Kirendeltség, a Szigetvári Kirendeltség, a Siklósi Kirendeltség, a Mohácsi Kirendeltség, a Sellyei Kirendeltség, a Szentlőrinci Kirendeltség illetékességi területére terjed ki.)

12.3.2. Komlói Kirendeltség

Ág

Alsómocsolád

Apátvarasd

Bakoca

Baranyajenő

Baranyaszentgyörgy

Bikal

Bodolyabér

Egyházaskozár

Erdősmecske

Felsőegerszeg

Gerényes

Gödre

Hegyhátmaróc

Hidas

Hosszúhetény

Kárász

Kisbeszterce

Kishajmás

Kisvaszar

Köblény

Komló

Liget

Lovászhetény

Mágocs

Magyaregregy

Magyarhertelend

Magyarszék

Mánfa

Martonfa

Máza

Mecseknádasd

Mecsekpölöske

Mekényes

Meződ

Mindszentgodisa

Nagyhajmás

Nagypall

Óbánya

Ófalu

Oroszló

Pécsvárad

Palé
Sásd
Szágy
Szalatnak
Szárász
Szászvár
Tarrós
Tékes
Tófű
Tormás
Varga
Vásárosdombó
Váznok
Vékény
Zengővárkony

12.3.3. Szigetvári Kirendeltség

Almamellék
Almáskeresztúr
Bánfa
Basal
Boldogasszonyfa
Botykapeterd
Bűrös
Csebény
Csertő
Dencsháza
Endrőc
Gyöngyösmellék
Hobol
Horváthertelend
Ibafa
Katádfa
Kétújfalu
Kisdobsza
Kistamási
Magyarlukafa
Merenye
Molvány
Mozsgó
Nagydobsza
Nagypeterd
Nagyváty
Nemeske
Nyugotszenterzsébet
Patapoklosi
Pettend
Rózsafa
Somogyapáti
Somogyhárság
Somogyhatvan
Somogyviszló
Szentdénes
Szentegát

Szentlászló
Szigetvár
Szörény
Szulimán
Teklafalu
Tótszentgyörgy
Várad
Vásárosbéc
Zádor
12.3.4. Siklósi Kirendeltség
Alsószentmárton
Babarcszőlős
Baksa
Beremend
Bisse
Bosta
Cún
Csarnóta
Diósviszló
Drávacsehi
Drávacsepely
Drávapalkonya
Drávapiski
Drávaszabolcs
Drávaszerdahely
Egyházasharaszti
Garé
Gordisa
Harkány
Illocska
Ipacsfa
Ivánbattyán
Kásád
Kémes
Kislippó
Kisdér
Kisharsány
Kisjakabfalva
Kiskassa
Kistapolca
Kistótfalu
Kovácsida
Lapáncsa
Magyarbóly
Márfa
Márok
Matty
Nagyharsány
Nagytótfalu
Ócsárd
Old
Palkonya
Pécsdevecser

Peterd
Rádfalva
Siklós
Siklósbodony
Siklósnagyfalu
Szalánta
Szava
Szaporca
Szilvás
Tengeri
Tésenfa
Téseny
Túrony
Újpetre
Villány
Villánykövesd
Vokány

12.3.5. Mohácsi Kirendeltség

Babarc
Bár
Belvárdgyula
Bezedek
Bóly
Borjád
Dunaszekcső
Erdősmárok
Erzsébet
Fazekasboda
Feked
Geresdlak
Görcsönydoboka
Hásságy
Himesháza
Homorúd
Ivándárda
Kátoly
Kékesd
Kisbudmér
Kisnyárad
Kölked
Lánycsók
Lippó
Liptód
Majs
Maráza
Máriakéménd
Monyoród
Mohács
Nagybudmér
Nagynyárad
Olasz
Palotabozsok
Pócsa

Sárok
Sátorhely
Somberek
Szajk
Szebény
Szederkény
Székelyszabar
Szellő
Szűr
Töttös
Udvar
Véménd
Versend

12.3.6. Sellyei Kirendeltség

Adorjás
Baranyahídvég
Besence
Bogádmindszent
Bogdása
Csányoszró
Drávafok
Drávaiványi
Drávakeresztúr
Drávasztára
Felsőszentmárton
Gilvánfa
Hegyszentmárton
Hirics
Kákics
Kemse
Kisasszonyfa
Kisszentmárton
Kórós
Lúzsok
Magyarmecske
Magyartelek
Markóc
Marócsa
Nagycsány
Okorág
Ózdfalu
Páprád
Piskó
Sámod
Sellye
Sósvertike
Vejti
Vajszló
Zaláta

12.3.7. Szentlőrinci Kirendeltség

Bicsérd
Boda
Bükkösd

Cserdi
Csonkamindszent
Dinnyeberki
Gerde
Gyöngyfa
Helesfa
Hetvehely
Kacsóta
Királyegyháza
Okorvölgy
Pécsbagota
Sumony
Szabadszentkirály
Szentkatalin
Szentlőrinc
Velény
Zók

13. Somogy Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja
- 13.1. Székhelye: 7400 Kaposvár, Fő u. 37–39.
- 13.2. Illetékességi területe: Somogy megye
- 13.3. Kirendeltségei:
- 13.3.1. Kaposvári Kirendeltség és Szolgáltató Központ
- Alsóbogát
Bárdudvarnok
Baté
Bodrog
Bőszénfa
Büssü
Cserénfa
Csoma
Csombárd
Csököly
Ecseny
Edde
Felsőmocsolád
Fonó
Gadács
Gálosfa
Gige
Gölle
Hajmás
Hedrehely
Hencse
Hetes
Igal
Jákó
Juta
Kadarkút
Kaposfő
Kaposgyarmat
Kaposhomok
Kaposkeresztúr
Kaposmérő

Kaposszerdahely
Kaposújlak
Kaposvár
Kazsok
Kercseliget
Kisasszond
Kisgyalán
Kiskorpád
Kőkút
Magyaratád
Magyaregres
Mernye
Mezőcsokonya
Mike
Mosdós
Nagybajom
Nagyberki
Orci
Osztopán
Pálmajor
Patalom
Patca
Polány
Ráksi
Rinyakovácsi
Sántos
Simonfa
Somodor
Somogyaszaló
Somogygeszti
Somogyjád
Somogysárd
Somogyszil
Szabadi
Szenna
Szentbalázs
Szentgálóskér
Szilvásszentmárton
Taszár
Újvárfalva
Várda
Visnye
Zimány
Zselickisfalud
Zselickislak
Zselicszentpál

(A szolgáltatások tekintetében a Kaposvári Kirendeltség és Szolgáltató Központ működési területe: a Barcsi Kirendeltség, a Kaposvári Kirendeltség, a Marcali Kirendeltség, a Nagyatádi Kirendeltség, a Siófoki Kirendeltség, a Balatonboglári Kirendeltség, a Csurgói Kirendeltség, a Tabi Kirendeltség illetékességi területére terjed ki.)

13.3.2. Barcsi Kirendeltség

Babócsa
Barcs
Bélavar

Bolhó
Csokonyavisonta
Darány
Drávagárdony
Drávatamási
Heresznye
Homokszentgyörgy
Istvándi
Kálmánca
Kastélyosdombó
Komlósd
Lad
Lakócsa
Patosfa
Péterhida
Potony
Rinyaújlak
Rinyaújnép
Somogyaracs
Szentborbás
Szulok
Tótújfalu
Vízvár

13.3.3. Marcali Kirendeltség

Balatonberény
Balatonkeresztúr
Balatonmárfürdő
Balatonszentgyörgy
Balatonújlak
Böhönye
Csákány
Csömend
Főnyed
Gadány
Hollád
Hosszúvíz
Kelevíz
Kéthely
Libickozma
Marcali
Mesztegnyő
Nagyszakácsi
Nemesdéd
Nemeskisfalud
Nemesvid
Nikla
Pusztakovácsi
Sávoly
Somogyfajsz
Somogysámson
Somogysimonyi
Somogyszentpál
Somogyzsitfa

Szegerdő
Szenyér
Szőkedencs
Tapsony
Táska
Tikos
Varásló
Vése
Vörs

13.3.4. Nagyatádi Kirendeltség

Bakháza
Beleg
Bolhás
Görgeteg
Háromfa
Kaszó
Kisbajom
Kutas
Lábod
Nagyatád
Nagykorpád
Ötvöskónyi
Rinyabesenyő
Rinyaszentkirály
Segesd
Somogyszob
Szabás
Tarany

13.3.5. Siófoki Kirendeltség

Ádánd
Balatonendréd
Balatonföldvár
Balatonőszöd
Balatonszabadi
Balatonszárszó
Balatonszemes
Bálványos
Kereki
Kőröshegy
Kötcse
Nagyberény
Nagycsepely
Nyim
Pusztaszemes
Ságvár
Siófok
Siójut
Som
Szántód
Szólád
Teleki
Zamárdi

13.3.6. Balatonboglári Kirendeltség

Balatonboglár
Balatonfenyves
Balatonlelle
Buzsák
Fonyód
Gamás
Gyugy
Hács
Kisberény
Látrány
Lengyeltóti
Ordacsehi
Öreglak
Pamuk
Somogybabod
Somogytúr
Somogyvámos
Somogyvár
Szőlősgyörök
Visz

13.3.7. Csurgói Kirendeltség

Berzence
Csurgó
Csurgónagymarton
Gyékényes
Iharos
Iharosberény
Inke
Órtilos
Pogányszentpéter
Porrog
Porrogszentkirály
Porrogszentpál
Somogybükkösd
Somogycsicsó
Somogyudvarhely
Szenta
Zákány
Zákányfalu

13.3.8. Tabi Kirendeltség

Andocs
Bábonymegyer
Bedegkér
Bonnya
Fiad
Kánya
Kapolc
Kára
Karád
Kisbárapáti
Lulla
Miklósi

Nágocs
Sérsekszőlős
Somogyacsa
Somogydöröcske
Somogyegres
Somogymeggyes
Szorosad
Tab
Tengőd
Torvaj
Törökkoppány
Zala
Zics

14. Tolna Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja
14.1. Székhelye: 7100 Szekszárd, Szent István tér 11–13.
14.2. Illetékességi területe: Tolna megye
14.3. Kirendeltségei:
14.3.1. Szekszárdi Kirendeltség és Szolgáltató Központ

Alsónána
Alsónyék
Báta
Bátaszék
Bogyiszló
Decs
Fadd
Fácánkert
Felsőnána
Harc
Kéty
Kistormás
Kölesd
Medina
Murga
Őcsény
Pörböly
Sárpilis
Sióagárd
Szálka
Szedres
Szekszárd
Tengelic
Tolna
Várdomb
Zomba

(A szolgáltatások tekintetében a Szekszárdi Kirendeltség és Szolgáltató Központ működési területe: a Szekszárdi Kirendeltség, a Bonyhádi Kirendeltség, a Paksi Kirendeltség, a Dombóvári Kirendeltség, a Tamási Kirendeltség illetékességi területére terjed ki.)

- 14.3.2. Bonyhádi Kirendeltség
Aparhant
Bátaapáti
Bonyhád
Bonyhádvarasd

- Cikó
- Grábóc
- Györe
- Izmény
- Kakasd
- Kisdorog
- Kismányok
- Kisvejke
- Lengyel
- Mórág
- Mócsény
- Mucsfa
- Nagymányok
- Nagyvejke
- Tevel
- Váralja
- Závod
- 14.3.3. Dombóvári Kirendeltség
 - Attala
 - Csibrák
 - Csikóstóttós
 - Dalmand
 - Dombóvár
 - Döbrököz
 - Gyulaj
 - Jágónak
 - Kapospula
 - Kaposszekcső
 - Kocsola
 - Kurd
 - Lápaő
 - Nak
 - Szakcs
 - Várong
- 14.3.4. Paksi Kirendeltség
 - Bikács
 - Bölcske
 - Dunaföldvár
 - Dunaszentgyörgy
 - Gerjen
 - Györköny
 - Kajdacs
 - Madocsa
 - Nagydorog
 - Németkér
 - Paks
 - Pálfa
 - Pusztahencse
 - Sárszentlőrinc
- 14.3.5. Tamási Kirendeltség
 - Belecska
 - Diósberény
 - Dúzs

Értény
Felsőnyék
Fürged
Gyönk
Hógyész
Iregszemcse
Kalaznó
Keszőhidegkút
Kisszékely
Koppányszántó
Magyarkeszi
Miszla
Mucsi
Nagykónyi
Nagyszékely
Nagyszokoly
Ozora
Pári
Pincehely
Regöly
Simontornya
Szakadát
Szakály
Szárazd
Tamási
Tolnanémedi
Udvari
Újireg
Varsád

15. Fejér Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja
- 15.1. Székhelye: 8000 Székesfehérvár, Sörház tér 1.
- 15.2. Illetékességi területe: Fejér megye
- 15.3. Kirendeltségei:
- 15.3.1. Székesfehérvári Kirendeltség és Szolgáltató Központ
- Aba
Bakonykúti
Csákvár
Csór
Csősz
Fehérvárcsurgó
Füle
Gánt
Iszkaszentgyörgy
Jenő
Káloz
Kincsesbánya
Kisláng
Kőszárhegy
Lovasberény
Magyaralmás

Moha
Nadap
Nádasdladány
Pákozd
Pátka
Polgárdi
Sárkeresztes
Sárkeresztúr
Sárkeszi
Sárosd
Sárszentmihály
Seregélyes
Soponya
Sukoró
Szabadbattyán
Szabadegyháza
Székesfehérvár
Tác
Úrhida
Zámoly

(A szolgáltatások tekintetében a Székesfehérvári Kirendeltség és Szolgáltató Központ működési területe: a Székesfehérvári Kirendeltség, a Bicskei Kirendeltség, a Dunaújvárosi Kirendeltség, az Enyingi Kirendeltség, az Ercsi Kirendeltség, a Gárdonyi Kirendeltség, a Móri Kirendeltség, a Sárbogárdi Kirendeltség illetékességi területére terjed ki.)

15.3.2. Bicskei Kirendeltség

Alcsútdoboz
Bodmér
Bicske
Csabdi
Etyek
Felcsút
Mány
Szár
Tabajd
Óbarok
Újbarok
Vál
Vértesboglár
Vértesacsa

15.3.3. Dunaújvárosi Kirendeltség

Adony
Baracs
Daruszentmiklós
Dunaújváros
Előszállás
Kisapostag
Kulcs
Mezőfalva
Nagykarácsony
Nagyvenyim
Perkáta
Rácalmás

15.3.4. Enyingi Kirendeltség

Dég
Enying
Igar
Lajoskomárom
Lepsény
Mátyásdomb
Mezőkomárom
Mezőszentgyörgy
Mezőszilas
Szabadhidvég

15.3.5. Ercsi Kirendeltség

Beloianisz
Besnyő
Ercsi
Ivánca
Pusztaszabolcs
Ráckeresztúr

15.3.6. Gárdonyi Kirendeltség

Baracska
Gárdony
Gyúró
Kajászó
Kápolnásnyék
Martonvásár
Tordas
Velence
Vereb
Pázmánd
Zichyújfalu

15.3.7. Móri Kirendeltség

Bakonycsernye
Balinka
Bodajk
Csákberény
Csókakő
Isztimér
Mór
Nagyveleg
Pusztavám
Söréd

15.3.8. Sárbogárdi Kirendeltség

Alap
Alsószentiván
Cece
Hantos
Nagylók
Sárbogárd
Sáregres
Sárszentágota
Vajta

16. Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja
- 16.1. Székhelye: 2800 Tatabánya, Népház út 12.
- 16.2. Illetékességi területe: Komárom-Esztergom megye
- 16.3. Kirendeltségei:
 - 16.3.1. Tatabányai Kirendeltség és Szolgáltató Központ
 - Gyermely
 - Héreg
 - Környe
 - Szárliget
 - Szomor
 - Tarján
 - Tatabánya
 - Várgesztes
 - Vértessomló
 - Vértesszőlős

(A szolgáltatások tekintetében a Tatabányai Kirendeltség és Szolgáltató Központ működési területe: a Tatabányai Kirendeltség, a Tatai Kirendeltség, a Dorogi Kirendeltség, a Kisbéri Kirendeltség, a Komáromi Kirendeltség, az Oroszlányi Kirendeltség, az Esztergomi Kirendeltség illetékességi területére terjed ki.)
 - 16.3.2. Tatai Kirendeltség
 - Baj
 - Dunaalmás
 - Dunaszentmiklós
 - Kocs
 - Naszály
 - Neszmély
 - Szomód
 - Tardos
 - Tata
 - Vértestolna
 - 16.3.3. Dorogi Kirendeltség
 - Annavölgy
 - Bajna
 - Csolnok
 - Dág
 - Dorog
 - Epöl
 - Kesztölc
 - Leányvár
 - Máriaalom
 - Nagysáp
 - Piliscsév
 - Sárisáp
 - Tokod
 - Tokodaltáró
 - Uny
 - 16.3.4. Kisbéri Kirendeltség
 - Ácsteszér
 - Aka
 - Ászár
 - Bakonybánk
 - Bakonysárkány
 - Bakonyszombathely
 - Bársonyos

- Császár
- Csatka
- Ete
- Kisbér
- Kerékteleki
- Réde
- Súr
- Vérteskethely
- 16.3.5. Komáromi Kirendeltség
 - Ács
 - Almásfüzitő
 - Bábolna
 - Bana
 - Csém
 - Csép
 - Kisigmánd
 - Komárom
 - Mocsa
 - Nagyigmánd
 - Tárkány
- 16.3.6. Oroszlányi Kirendeltség
 - Bokod
 - Dad
 - Kecskéd
 - Kömlőd
 - Oroszlány
 - Szákszend
- 16.3.7. Esztergomi Kirendeltség
 - Bajót
 - Dömös
 - Esztergom
 - Lábatlan
 - Mogyorósbánya
 - Nyergesújfalu
 - Pilismarót
 - Süttő
 - Tát
- 17. Veszprém Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja
 - 17.1. Székhelye: 8200 Veszprém, Megyeház tér 3.
 - 17.2. Illetékességi területe: Veszprém megye
 - 17.3. Kirendeltségei:
 - 17.3.1. Veszprémi Kirendeltség és Szolgáltató Központ
 - Bánd
 - Barnag
 - Hajmáskér
 - Hárskút
 - Herend
 - Hidegkút
 - Királyszentistván
 - Litér
 - Márkó
 - Mencshely

Nagyvázsony
Nemesvámos
Papkeszi
Pula
Sóly
Szentgál
Szentkirályszabadja
Tótvázsony
Veszprém
Veszprémfajsz
Vilonya
Vöröstó

(A szolgáltatások tekintetében a Veszprémi Kirendeltség és Szolgáltató Központ működési területe: a Veszprémi Kirendeltség, az Ajkai Kirendeltség, a Balatonalmádi Kirendeltség, a Balatonfüredi Kirendeltség, a Sümegi Kirendeltség, a Tapolcai Kirendeltség, a Várpalotai Kirendeltség, a Pápai Kirendeltség, a Zirci Kirendeltség illetékességi területére terjed ki.)

17.3.2. Ajkai Kirendeltség

Adorjánháza
Ajka
Apácatorna
Bakonypölöske
Borszörcsök
Csehbánya
Csögle
Dabrony
Devecser
Doba
Egeralja
Halimba
Iszkáz
Kamond
Karakószörcsök
Kerta
Kisberzsény
Kiscsősz
Kislőd
Kispirit
Kisszőlős
Kolontár
Magyarpolány
Nagyalásony
Nagypirit
Noszlop
Öcs
Oroszi
Pusztamiske
Somlójenő
Somlószőlős
Somlónásárhely
Somlóvecse
Szőc
Tüskevár
Úrkút

Városlőd

Vid

17.3.3. Balatonalmádi Kirendeltség

Alsóörs

Balatonalmádi

Balatonfőkajár

Balatonfűzfő

Balatonkenese

Balatonvilágos

Csajág

Felsőörs

Küngös

Lovas

17.3.4. Balatonfüredi Kirendeltség

Aszófő

Balatonakali

Balatoncsicsó

Balatonfüred

Balatonszepezd

Balatonszőlős

Balatonudvari

Csopak

Dörgicse

Monoszló

Óbudavár

Örvényes

Paloznak

Pécsely

Szentantalfa

Szentjakabfa

Tagyon

Tihany

Vászoly

Zánka

17.3.5. Sümegi Kirendeltség

Bazsi

Bodorfa

Csabrendek

Dabronc

Gógánfa

Gyepükaján

Hetyefő

Hosztót

Káptalanfa

Megyer

Nemeshany

Nyírád

Rigács

Sümeg

Sümegprága

Szentimrefalva

Ukk

Veszprémgalsa

- Zalaerdőd
- Zalagyömörő
- Zalameggyes
- Zalaszegvár
- 17.3.6. Tapolcai Kirendeltség
 - Ábrahámhegy
 - Badacsonytomaj
 - Badacsonytördemic
 - Balatonhenye
 - Balatonederics
 - Balatonrendes
 - Gyulakeszi
 - Hegyesd
 - Hegymagas
 - Kapolcs
 - Káptalantóti
 - Kékkút
 - Kisapáti
 - Kővágóörs
 - Köveskál
 - Lesencefalu
 - Lesenceistvánd
 - Lesencetomaj
 - Mindszentkál
 - Monostorapáti
 - Nemesgulács
 - Nemesvita
 - Raposka
 - Révfülöp
 - Salföld
 - Sáska
 - Szentbékkál
 - Szigliget
 - Taliándörög
 - Tapolca
 - Uzsa
 - Vigántpetend
 - Zalahaláp
- 17.3.7. Várpalotai Kirendeltség
 - Berhida
 - Öskü
 - Ősi
 - Pétfürdő
 - Várpalota
 - Tés
- 17.3.8. Pápai Kirendeltség
 - Adásztevel
 - Bakonyjókó
 - Bakonykoppány
 - Bakonyság
 - Bakonyszentiván
 - Bakonyszücs
 - Bakonytamási

Béb
Békás
Csót
Dáka
Döbrönte
Egyházaskesző
Farkasgyepű
Ganna
Gecse
Homokbödöge
Kemenesszentpéter
Kemeneshőgyész
Külsővat
Kup
Lovászpátona
Magyargencs
Malomsok
Marcalgergelyi
Marcaltő
Mezőlak
Mihályháza
Nagyacsád
Nagydém
Nagygyimót
Nagytevel
Nemesgörzsöny
Németbánya
Nemesszalók
Nóráp
Nyárad
Pápa
Pápadereske
Pápakovácsi
Pápasalamon
Pápateszér
Takácsi
Ugod
Vanyola
Várkesző
Vaszar
Vinár

17.3.9. Zirci Kirendeltség

Bakonybél
Bakonynána
Bakonyoszlop
Bakonyszentkirály
Borzavár
Csesznek
Csetény
Dudar
Eplény
Gic
Jásd

Lókút
Nagyesztergár
Olaszfalu
Pénzesgyőr
Porva
Szápár
Zirc

18. Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja
- 18.1. Székhelye: 9021 Győr, Városház tér 3.
- 18.2. Illetékességi területe: Győr-Moson-Sopron megye
- 18.3. Kirendeltségei:
- 18.3.1. Győri Kirendeltség és Szolgáltató Központ
- Abda
Árpás
Bakonygyirót
Bakonypéterd
Bakonyszentlászló
Bőny
Börcs
Csikvánd
Dunaszeg
Dunaszentpál
Écs
Felpéc
Fenyőfő
Gönyű
Gyarmat
Gyömöre
Győr
Győrasszonyfa
Győrladamér
Győrság
Győrszemere
Győrújbarát
Győrújfalú
Győrzámoly
Ikrény
Kajárpéc
Kisbajcs
Koroncó
Kunsziget
Lázi
Mezőörs
Mérges
Mórichida
Nagybajcs
Nagyszentjános
Nyalka
Nyúl
Öttevény
Pannonhalma (iroda)
Pázmándfalú

Pér
Ravazd
Rábapatona
Rábacsécsény
Rábaszentmihály
Rábaszentmiklós
Rétalap
Románd
Sikátor
Sokorópátka
Szerecseny
Táp
Tápszentmiklós
Tarjánpuszta
Tényő
Tét (iroda)
Töltéstava
Vámosszabadi
Veszprémvarsány
Vének

(A szolgáltatások tekintetében a Győri Kirendeltség és Szolgáltató Központ működési területe: a Győri Kirendeltség, a Csornai Kirendeltség, a Kapuvári Kirendeltség, a Mosonmagyaróvári Kirendeltség, a Soproni Kirendeltség illetékességi területére terjed ki.)

18.3.2. Soproni Kirendeltség

Ágfalva
Csáfordjánosfa
Csér
Ebergőc
Egyházasköte
Fertőboz
Fertőd (iroda)
Fertőendréd
Fertőhomok
Fertőrákos
Fertőszentmiklós
Fertőszéplak
Gyalóka
Harka
Hegykő
Hidegség
Iván
Kópháza
Lövő (iroda)
Nagycenk
Nagylózs
Nemeskér
Pereszteg
Petőháza
Pinnye
Pusztacsilád
Répceszemere
Répcevis
Röjtökmuzsaj

Sarród
Sopron
Sopronhorpács
Sopronkövesd
Szakony
Und
Újkér
Völcsej
Zsira

18.3.3. Mosonmagyaróvári Kirendeltség

Ásványráró
Bezenye
Darnózseli
Dunakiliti
Dunaremete
Dunasziget
Feketeerdő
Halászi
Hédervár
Hegyeshalom
Jánossomorja
Károlyháza
Kimle
Kisbodak
Lébény
Levél
Lipót
Máriakálnok
Mecsér
Mosonmagyaróvár
Mosonszentmiklós
Mosonszolnok
Mosonudvar
Püski
Rajka
Újrónafő
Várbalog

18.3.4. Csornai Kirendeltség

Acsalag
Barbacs
Bágyogszovát
Bezi
Bodonyhely
Bogyoszló
Bősárkány
Cakóháza
Csorna
Dör
Egyed
Enese
Farád
Fehértó
Györsövényház

- Jobaháza
- Kóny
- Kisbabot
- Maglóca
- Magyarkeresztúr
- Markotabödöge
- Páli
- Pásztori
- Potyond
- Rábacsanak
- Rábapordány
- Rábasebes
- Rábaszentandrás
- Rábatamási
- Rábcakapi
- Sobor
- Sopronnémeti
- Szany
- Szil
- Szilsárkány
- Tárnokréti
- Vág
- Zsebeháza
- 18.3.5. Kapuvári Kirendeltség
 - Agyagosszergény
 - Babót
 - Beled (iroda)
 - Cirák
 - Csapod
 - Dénesfa
 - Edve
 - Gyóró
 - Himod
 - Hövej
 - Kapuvár
 - Kisfalud
 - Mihályi
 - Osli
 - Rábakecöl
 - Szár föld
 - Vadosfa
 - Vásárosfalu
 - Veszkény
 - Vitnyéd
- 19. Vas Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja
 - 19.1. Székhelye: 9700 Szombathely, Hollán E. u. 1.
 - 19.2. Illetékességi területe: Vas megye
 - 19.3. Kirendeltségei:
 - 19.3.1. Szombathelyi Kirendeltség és Szolgáltató Központ
 - Acsád
 - Balogunyom
 - Bozzai

Bucsu
Csempeszkopács
Dozmat
Felsőcsatár
Gencsapáti
Gyanógeregye
Horvátlövő
Ják
Kisunyor
Meszlen
Nárai
Narda
Nemesbőd
Nemeskolta
Perenye
Pornóapáti
Rábatöttös
Rum
Salköveskút
Sé
Söpte
Sorkifalud
Sorkikápolna
Sorokpolány
Szentpéterfa
Szombathely
Tanakajd
Táplánszentkereszt
Torony
Vasasszonyfa
Vaskeresztes
Vassurány
Vasszécseny
Vasszilvagy
Vát
Vép
Zsennye

(A szolgáltatások tekintetében a Szombathelyi Kirendeltség és Szolgáltató Központ működési területe: a Szombathelyi Kirendeltség, a Celldömölki Kirendeltség, a Körmenyi Kirendeltség, a Kőszegi Kirendeltség, a Sárvári Kirendeltség, a Szentgotthárdi Kirendeltség, a Vasvári Kirendeltség illetékességi területére terjed ki.)

19.3.2. Celldömölki Kirendeltség

Boba
Borgáta
Celldömölk
Csöngye
Duka
Egyházashetye
Jánosháza
Karakó
Keléd
Kemeneskápolna
Kemenesmagasi
Kemenesmihályfa

Kemenespálfa
Kemenessömjén
Kemenesszentmárton
Kenyeri
Kissomlyó
Köcsk
Mersevát
Mesteri
Nagysimonyi
Nemeskeresztúr
Nemeskocs
Ostffyasszonyfa
Pápoc
Szergény
Tokorcs
Vönöck
19.3.3. Körmentdi Kirendeltség
Bajánsenye
Csákánydoroszló
Daraboshegy
Döbörhegy
Döröske
Egyházashollós
Egyházasrádóc
Felsőjánosfa
Felsőmarác
Halastó
Halogy
Harasztifalu
Hegyháthodász
Hegyhátsál
Hegyhátszentjakab
Hegyhátszentmárton
Ispánk
Ivác
Katafa
Kemestaródfa
Kercaszomor
Kerkáskápolna
Kisrákos
Körmend
Magyarnádalja
Magyarszecsőd
Magyarszombatfa
Molnaszecsőd
Nádasd
Nagykölked
Nagymizdó
Nagyrákos
Nemesrempehollós
Órimagyarósd
Óriszentpéter
Pankasz

- Pinkamindszent
- Rádóckölked
- Szaknyér
- Szalafő
- Szarvaskend
- Szatta
- Szőce
- Vasalja
- Velemér
- Viszák
- 19.3.4. Kőszegi Kirendeltség
 - Bozsok
 - Bük
 - Cák
 - Csepreg
 - Gyöngyösfalu
 - Horvátzsidány
 - Kiszsídaný
 - Kőszeg
 - Kőszegdorosló
 - Kőszegpaty
 - Kőszegszerdahely
 - Lukácsháza
 - Nemescsó
 - Olmod
 - Peresznye
 - Pusztacsó
 - Tömörd
 - Tormásliget
 - Velem
- 19.3.5. Sárvári Kirendeltség
 - Bejcgýertyános
 - Bő
 - Bögöt
 - Bögöte
 - Chernelházadamonya
 - Csánig
 - Csénye
 - Gérce
 - Gór
 - Hegyfalú
 - Hosszúpereszteg
 - Ikervár
 - Iklanberény
 - Jákfa
 - Káld
 - Kenéz
 - Lócs
 - Meggyeskovácsi
 - Megyehíd
 - Mesterháza
 - Nagygeresd
 - Nemesládony

- Nick
- Nyőgér
- Ölbő
- Pecöl
- Porpác
- Pósfa
- Rábapaty
- Répcelak
- Répceszentgyörgy
- Sajtoskál
- Sárvár
- Simaság
- Sitke
- Sótony
- Szeleste
- Tompaládony
- Uraiújfalu
- Vámoscsalád
- Vásárosmiske
- Vasegerszeg
- Vashosszúfalu
- Zsédény
- 19.3.6. Szentgotthárdi Kirendeltség
 - Alsószőlők
 - Apátistvánfalva
 - Csörötnék
 - Felsőszőlők
 - Gasztony
 - Kétvölgy
 - Kondorfa
 - Magyarlak
 - Nemesmedves
 - Orfalu
 - Rábagyarmat
 - Rátót
 - Rönök
 - Szakonyfalu
 - Szentgotthárd
 - Vasszentmihály
- 19.3.7. Vasvári Kirendeltség
 - Alsóújlak
 - Andrásfa
 - Bérbaltavár
 - Csehi
 - Csehimindszent
 - Csipkerek
 - Egervölgy
 - Gersekarát
 - Győrvár
 - Hegyhátszentpéter
 - Kám
 - Mikosszéplak
 - Nagytilaj

Olaszfa
Oszkó
Pácsony
Petőmihályfa
Püspökmolnári
Rábahídvég
Sárfimizdó
Szemenye
Telekes
Vasvár

20. Zala Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja
20.1. Székhelye: 8900 Zalaegerszeg, Mártírok útja 42–44.
20.2. Illetékességi területe: Zala megye
20.3. Kirendeltségei:
20.3.1. Zalaegerszegi Kirendeltség és Szolgáltató Központ
Alibánfa
Alsónemesapáti
Babosdöbréte
Bagod
Bak
Baktüttös
Becsvölgye
Bezeréd
Bocfölde
Boncodfölde
Böde
Búcsúszentlászló
Csatár
Csonkahegyhát
Csöde
Dobronhegy
Egervár
Gellénháza
Gomboszeg
Gósfá
Gyűrűs
Hagyárosbörönd
Hottó
Iborfia
Kávás
Kemendollár
Keménfa
Kisbucsa
Kiskutas
Kispáli
Kustánszeg
Lakhegy
Lickóvadamos
Milejszeg
Misefa
Nagykapornak
Nagykutas

Nagylengyel
Nagypáli
Nemesapáti
Nemeshetés
Nemesrádó
Nemessándorháza
Nemesszentandrás
Németfalu
Orbányosfa
Ormándlak
Ozmánbük
Pacsa
Padár
Pálfiszeg
Pethőhenye
Petrikeresztúr
Pókaszepetk
Pölöske
Pusztaderics
Pusztaszentlászló
Salomvár
Sárhida
Söjtör
Szentkozmadombja
Szentpéterúr
Teskánd
Tófej
Vasboldogasszony
Vaspör
Vöckönd
Zalaboldogfa
Zalacséb
Zalaegerszeg
Zalaháshágy
Zalaigrice
Zalaistvánd
Zalalövő
Zalaszentgyörgy
Zalaszentiván
Zalaszentlőrinc
Zalaszentmárton
Zalaszentmihály
Zalatárnok

(A szolgáltatások tekintetében a Zalaegerszegi Kirendeltség és Szolgáltató Központ működési területe: a Zalaegerszegi Kirendeltség, a Keszthelyi Kirendeltség, a Lenti Kirendeltség, a Zalaszentgróti Kirendeltség illetékességi területére terjed ki.)

20.3.2. Keszthelyi Kirendeltség

Alsópáhok
Balatongyörök
Bókaháza
Cserszegtomaj
Dióskál
Egeraracsa

Esztergályhorváti
Felsőpáhok
Gétye
Gyenesdiás
Hévíz
Karmacs
Keszthely
Nemesbük
Rezi
Sármellék
Szentgyörgyvár
Vállus
Várvolgy
Vindornyafok
Vindornyalak
Vonyarcvashegy
Zalaapáti
Zalaköveskút
Zalaszántó
Zalavár

20.3.3. Lenti Kirendeltség

Alsószenterzsébet
Baglad
Barlahida
Belsősárd
Bödeháza
Csertalajos
Csesztreg
Csömödér
Dobri
Felsőszenterzsébet
Gáborjánháza
Gosztola
Gutorfölde
Hernyék
Iklódbördöce
Kálócfa
Kányavár
Kerkabarabás
Kerkafalva
Kerkakutas
Kerkateskánd
Kissziget
Kozmadombja
Külsősárd
Lendvadedes
Lendvajakabfa
Lenti
Lovászi
Magyarföld
Márokföld
Mikekarácsonyfa
Nemesnép

Nova
Ortaháza
Páka
Pördefölde
Pórszombat
Pusztapáti
Ramocsa
Rédics
Resznek
Szécsisziget
Szentgyörgyvölgy
Szentpéterfölde
Szijártóháza
Szilvagy
Tormafölde
Tornyiszentmiklós
Zalabaksa
Zalaszombatfa
Zebecke

20.3.4. Zalaszentgróti Kirendeltség

Almásháza
Batyk
Döbröce
Dötk
Kallósd
Kehidakustány
Kisgörbő
Kisvásárhely
Ligetfalva
Mihályfa
Nagygörbő
Óhíd
Pakod
Sénye
Sümegecsehi
Szalapa
Tekenyé
Tilaj
Türje
Vindornyaszlós
Zalabér
Zalacsány
Zalaszentgrót
Zalaszentlászló
Zalavég

20.3.5. Nagykanizsai Kirendeltség és Szolgáltató Központ

Alsórajk
Balatonmagyaród
Belezná
Bocska
Börzönce
Csapi
Eszteregnye
Felsőrajk

Fityeház
Fűzvölgy
Galambok
Garabonc
Gelse
Gelsesziget
Hahót
Homokkomárom
Hosszúvölgy
Kacorlak
Kerecseny
Kilimán
Kisrécse
Liszó
Magyarszentmiklós
Magyarszerdahely
Miháld
Murakeresztúr
Nagybakónak
Nagykanizsa
Nagyrada
Nagyrécse
Nemespátró
Orosztony
Pat
Pölöskefő
Pötréte
Rigyác
Sand
Sormás
Surd
Szepetnek
Újudvar
Zalakaros
Zalakomár
Zalamerenye
Zalasárszeg
Zalaszabar
Zalaszentbalázs
Zalaszentjakab
Zalaújlak

(A szolgáltatások tekintetében a Nagykanizsai Kirendeltség és Szolgáltató Központ működési területe: a Nagykanizsai Kirendeltség, valamint a Letenyei Kirendeltség illetékességi területére terjed ki.)

20.3.6. Letenyei Kirendeltség

Bánokszentgyörgy
Bázakerettye
Becsehely
Borsfa
Bucsuta
Csörnyeföld
Kerkaszentkirály
Kiscsehi
Kistolmács
Lasztonya

Letenye
Lispesztadorján
Maróc
Molnári
Murarátka
Muraszemenye
Oltárc
Petrivente
Pusztamagyaród
Semjénháza
Szentlisló
Szentmargitfalva
Tótszentmárton
Tótszerdahely
Valkonya
Várfölde
Zajk

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai és végzései

Az Alkotmánybíróság 105/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 33/2011. (IV. 12.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 33/2011. (IV. 12.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.

A kifogást tevők 2011. március 7-én országos népszavazás kezdeményezésére irányulóan aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtották be, amelyen az alábbi kérdés szerepelt: »Egyetért-e azzal, hogy az Országgyűlés alkosson törvényt arra, hogy a „KÉRDÉSEK AZ ÚJ ALKOTMÁNYRÓL” kérdőíven visszaküldött válaszokat a Magyar Országos Közjegyzői Kamara Elnöksége, mint közjegyzőkből álló testület összesítse és az így kapott eredményről állítson ki tanúsítványt, majd e tanúsítványt küldje meg az új Alkotmány elfogadása előtt valamennyi országgyűlési képviselőnek.« Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta. Megállapította, hogy a kezdeményezés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglaltaknak, mely szerint „[a] népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”

Az OVB érvelése szerint »[n]em tekinthető egyértelműnek az a kezdeményezés, amely több kérdést tartalmaz, amelyekről a választópolgárnak nincs módja külön-külön véleményt nyilvánítani. Jelen esetben az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés több alkérdésből tevődik össze, így a kérdésre (kérdésekre) nem lehet egy „igen”-nel vagy „nem”-mel felelni.«

Az OVB ezen túlmenően megállapította, „a népszavazási eljárás jogszabályokban meghatározott időtartamára és folyamatára tekintettel a népszavazásra feltenni kívánt kérdés lehetetlen célra irányul, ezáltal a kérdés a Testület álláspontja szerint értelmezhetetlen, nem egyértelmű. A kérdés hitelesítése esetén az aláírásgyűjtésre rendelkezésre álló határidő a népszavazásra feltenni kívánt kérdés tárgyán több hónappal túlmutatna, a választópolgároknak pedig egy, már idejétmúlt kérdés támogatásáról kellene dönteniük.”

Az OVB megállapította, hogy mindezekre tekintettel „a kérdés nem felel meg sem a választópolgári, sem a jogalkotói egyértelműség követelményének, (...) nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe és megfogalmazása sem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek”, ezért az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését az Nsztv. 10. §-ának a) és c) pontjára, valamint 13. § (1) bekezdésére tekintettel megtagadta. Az OVBh. a Magyar Közlöny 2011. évi 38. számában, 2011. április 12-én került közzétételre. A kezdeményezők 2011. április 20-án – a törvényes határidőn belül – kifogást nyújtottak be melyben kérték, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg az OVB kifogással támadott határozatát, és utasítsa új eljárásra az OVB-t.

A kifogást tevők szerint az OVBh. indokolása jogszabálysértő. Álláspontjuk szerint a kezdeményezésben szereplő kérdés megfelel mind a választópolgári, mind a jogalkotói egyértelműség követelményének, mivel arra egyetlen „igen” vagy „nem” szavazattal lehet válaszolni. Hozzáadték: »az OVB tagjai nyelvész, illetve magyar nyelv és irodalom szakterületen bölcsész diplomával nem rendelkeznek, ezért a kérdés nyelvi „érthetősége” olyan szakkérdés, amelyben – szakértő bevonása nélkül – nem dönthettek volna, egyszerű többségi szavazás útján.«

A kifogást tevők vitatták azt is, hogy a kérdés lehetetlen célra irányulna. »Indítványozók álláspontja szerint a kérdés mindaddig, amíg ezeknek az adatoknak a számbavétele és hitelesítése nem történik meg, nem tekinthető okafogyottnak. A kérdés ugyanis nem tartalmazza, hogy mely új Alkotmányról van szó. Az Országgyűlés által 2011. április 18-án elfogadott dokumentum, ugyanis nem Alkotmány, hanem Alaptörvényként került elfogadásra. A népszavazási kérdést megfogalmazó választópolgárok célja az volt, hogy „az emberek” által a kérdőívekre adott válaszokat (mintegy az emberek nyilatkozatait összesítő eredményként) a jövőbeni új Alkotmány elfogadása előtt ismerjék meg az országgyűlési képviselők. Az Országgyűlés által elfogadott „Alaptörvény” ugyanis nem tekinthető a népszavazási kérdésben foglalt „új Alkotmány” szövegrésszel azonosnak.«

Az indítványozók kifejtették továbbá: »a kérdés megfogalmazása kizárólag a választópolgárokra tartozik. Nincs olyan jogszabály, amely tiltaná a bővített mondatból álló kérdés megfogalmazását, vagy a kérdés megfogalmazására meghatározott betűhelyszámot írta elő.«

A kifogást tevők mindezekon túlmenően az OVB eljárását jogsértőnek találták egyrészt amiatt, hogy nem előbb hozott határozatot, másrészt amiatt, hogy az OVB 2011. április 4-ei üléséről készült jegyzőkönyvet nem tették közzé.

II. A kifogás nem megalapozott.

Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. Az OVB a kifogással támadott határozatában megállapította, hogy a kérdés nem felel meg a választópolgári egyértelműség követelményének [Nsztv. 13. § (1) bekezdés].

Az Alkotmánybíróság – az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve – a kifogást nem találta megalapozottnak. Ezért a 33/2011. (IV. 12.) OVB határozatot az abban foglalt indokok helyességére tekintettel, azonos indokok alapján helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 620/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 106/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 65/2011. (VI. 24.) OVB határozatát megsemmisíti és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a hitelesítési eljárás kezdeményezője kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 65/2011. (VI. 24.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen, amelyben az OVB határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kéri.
- Az OVB vitatott határozatában az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 10. § c) pontja alapján megtagadta annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívnek a hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepel: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az álláskeresői járadék folyósításának időtartama az álláskeresővé válást megelőzően folyamatosan munkaviszonyban töltött idő egyötödénél, de legfeljebb 270 napnál kevesebb ne lehessen?”
- Az OVB a kérdés hitelesítését azért tagadta meg, mert az nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében előírt egyértelműségi követelménynek.
- Az OVB úgy ítélte meg, hogy „a népszavazásra feltenni kívánt kérdés megtévesztő, ugyanis a 'legfeljebb' és a 'kevesebb' szavak egyidejű alkalmazása nyelvtanilag nem értelmezhető, értelemzavaró kapcsolat áll fenn a mondatban.”
- A kifogás tevő álláspontja szerint az OVBh. nem megalapozott, az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdés megfelel mind a választópolgári, mind a jogalkotói egyértelműség követelményének. Álláspontja szerint a „legfeljebb” és a „kevesebb” szavak a kérdésben nem állnak szemantikai ellentétben. A kérdésből egyértelműen következik, hogy az álláskeresői járadék folyósításának időtartama – igen válasz esetén – a jogszerző idő egyötöde, de az eredményes népszavazás alapján 270 napnál hosszabb folyósítási idő megállapítására a törvényhozónak jogalkotási kötelezettsége. A kérdésben szereplő megfogalmazás a jogi nyelvben és a köznyelvben is gyakran alkalmazott fordulat, amelynek egyértelműségét vitatva a jogrendszer számos rendelkezését lehetne megkérdőjelezni. Hangsúlyozza, hogy a leghosszabb jogosultsági időre utaló megfogalmazás az álláskeresői járadék hagyományos szabályain alapuló pontos és világos követelményt jelenít meg.
- II. A kifogás elbírálása során az Alkotmánybíróság az alábbi jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg döntését:
- 1) Az Nsztv.-nek az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó szabályai:
- „2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
- „3. § (1) Népszavazás kitűzésére irányuló állampolgári kezdeményezés, illetőleg népi kezdeményezés támogatására a hitelesített mintapéldánnyal megegyező aláírásgyűjtő íveken lehet aláírást gyűjteni.”
- „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
- a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,
- b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,
- c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,
- d) ugyanazon tartalmú kérdésben három éven belül eredményes országos népszavazást tartottak,

e) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”

„13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.
(2) A konkrét kérdést a kezdeményezésben megfogalmazott formában kell népszavazásra bocsátani.”

2) A Ve.-nek az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó szabályai:

„117. § (1) Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti.

(2) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos határozatát nyolc napon belül a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.”

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

- III. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (Abtv.) 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

A kifogás megalapozott.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata során több határozatában értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. E határozataiban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lenni. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen felelni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt jogkörének – Alkotmányban szabályozott – korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Ezért a kérdés egyértelműségének megállapításakor az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés – az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint – el tudja-e dönten, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség). [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 24/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABH 2006, 358, 360–361.]

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a „legfeljebb” és „kevesebb” szavak egyidejű alkalmazása nem teszi nyelvtanilag értelmezhetetlenné a kérdést.

A kérdés nem megkérdőjelezhető, tartalma egyértelműen megállapítható: a jogalkotó úgy határozza meg az álláskeresői járadék folyósításának időtartamát, hogy az ne legyen az álláskeresővé válást megelőzően folyamatos munkaviszonyban töltött idő egyötödénél kevesebb, azonban ha a jogszerző idő egyötöde meghaladja a 270 napot, 270 napnál ne legyen kevesebb.

A kérdés mind a választópolgári, mind a jogalkotói egyértelműség követelményeit kielégíti.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés hitelesítése – az OVBh. indokolásában felsorakoztatott indokok alapján – az Nsztv. 13. §-ában szabályozott egyértelműség hiányára hivatkozással nem tagadható meg. Ezért az Alkotmánybíróság a Ve. 130. § (3) bekezdése alapján az OVBh.-t megsemmisítette és az OVB-t új eljárásra utasította.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben történt közzétételére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 977/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 107/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 67/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a hitelesítési eljárás kezdeményezője kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 67/2011. (VI. 24.) OVB határozata ellen, amelyben az OVB határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kéri. Az OVB vitatott határozatában megtagadta annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívnek a hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepel: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a tankötelezettség annak a tanévnek a végéig tartson, amelyben az érintett személy a 18. életévét betöltötte?” Az OVB a kérdés hitelesítését azért tagadta meg, mert az nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében előírt egyértelműségi követelménynek. Az egyértelműség követelménye azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen felelni. Az OVB álláspontja szerint a népszavazására feltenni kívánt kérdés a hatályos jogi szabályozással megegyező szabályozás kialakítását célozza, és azt sugallja a választópolgároknak, hogy „igen” szavazatukkal a fennálló jogszabályi helyzet megváltoztatására szavaznak, valójában azonban a mai jogi szabályozást erősítenék meg, a „nem” válasz pedig értelmetlen lenne. Mindezekre tekintettel az OVB – hivatkozással az Nsztv. 10. § c) pontjára és 13. § (1) bekezdésére – a kérdés hitelesítését megtagadta. A kifogás benyújtója szerint az OVBh.-ban kifejtett indokok megalapozatlanok. A kifogás hivatkozik az Alkotmánybíróság népszavazási kérdések egyértelműségének megítélésben kialakított gyakorlatára. Álláspontja szerint a kérdés maradéktalanul eleget tesz, mind a választópolgári, mind a jogalkotói egyértelműség Alkotmánybíróság által kialakított követelményének. A választópolgári egyértelműségnek – a kifogástevő szerint – önmagában a kérdés tartalma tekintetében kell fennállnia, ugyanis a választópolgár a kívánt szabályozás tartalmáról dönt, s nem arról, hogy az Országgyűlésnek az eredményes népszavazás alapján milyen szabályozási megoldást kell választania. A kifogásban előadottak szerint nem sérti a kérdés a jogalkotói egyértelműség követelményét sem. A jogalkotói egyértelműségnek az eredményes népszavazást követően kell fennállnia. Tekintettel arra, hogy a népszavazási eljárás során a szabályozási környezet megváltozhat, a parlamentnek a népszavazás eredményének ismeretében kell eldöntenie azt, hogy a népszavazásra bocsátott kérdésből milyen – szabályozási, vagy a szabályozástól való tartózkodás – kötelezettsége származik. A kifogás rámutat arra, hogy a kérdés megfogalmazásával kapcsolatosan az OVB által felhozott kifogás alaptalan. A kérdés kötőereje – a választópolgárok és a jogalkotó számára is egyértelműen – arra terjed ki, hogy a tankötelezettség felső korhatára a 18. életév betöltéséig tartson. Az OVB határozata a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában 2011. június 24-én jelent meg. A kifogást a Ve. 130. § (1) bekezdésében előírt módon és határidőn belül, 2011. július 8-án nyújtották be az OVB-hez.
- II. 1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (Abtv.) 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek

megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

2. Az Alkotmánybíróság a határozattal szemben benyújtott kifogás érveit nem találta megalapozottnak. Az OVB a kifogásolt határozatban az aláírásgyűjtő ív hitelesítését jogszerűen tagadta meg, ezért az Alkotmánybíróság az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve, az indokok helyességére tekintettel a 67/2011. (VI. 24.) OVB határozatot helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 978/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 108/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 69/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a hitelesítési eljárás kezdeményezője kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 69/2011. (VI. 24.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen, amelyben az OVB határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kéri.

Az OVB vitatott határozatában – az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 10. § c) pontja alapján – megtagadta annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívnek a hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepel:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkaviszony egyoldalú megszüntetésére irányadó szabályok a 2011. január 1-jén hatályos szabályok szerint legyenek?”

Az OVB a kérdés hitelesítését azért tagadta meg, mert az nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében előírt egyértelműségi követelménynek.

Az OVB álláspontja szerint a kérdés nem felel meg sem a választópolgári, sem a jogalkotói egyértelműség követelményének, mert nem egyértelműen meghatározott, hogy egy eredményes népszavazást követő jogalkotás milyen jogszabályokat, milyen módon és mértékben érintene.

A jogalkotó számára sem lenne egyértelmű, hogy ha egy eredményes ügydöntő népszavazáson a „nem” szavazatok lesznek többségben, terheli-e, s ha igen milyen jogalkotási kötelezettség.

A kifogás benyújtója szerint az OVBh.-ban kifejtett indokok megalapozatlanok. A kifogás hivatkozik az Alkotmánybíróság népszavazási kérdések egyértelműségének megítélésben kialakított gyakorlatára.

Álláspontja szerint a kérdés maradéktalanul eleget tesz, mind a választópolgári, mind a jogalkotói egyértelműség Alkotmánybíróság által kialakított követelményének. A választópolgári egyértelműségnek – a kifogástevő szerint – önmagában a kérdés tartalma tekintetében kell fennállnia, ugyanis a választópolgár a kívánt szabályozás tartalmáról dönt, s nem arról, hogy az Országgyűlésnek az eredményes népszavazás alapján – az akkor hatályos jogszabályokkal összefüggésben – milyen szabályozási megoldást kell választania.

A kifogásban előadottak szerint nem sérti a kérdés a jogalkotói egyértelműség követelményét sem. A jogalkotói egyértelműségnek az eredményes népszavazást követően kell fennállnia. Tekintettel arra, hogy a népszavazási eljárás során a szabályozási környezet megváltozhat, a parlamentnek a népszavazás eredményének ismeretében kell eldöntenie azt, hogy a népszavazásra bocsátott kérdésből milyen – szabályozási, vagy a szabályozástól való tartózkodás – kötelezettsége származik.

Az OVB álláspontja – a kifogásban kifejtettek szerint – alapvetően ellentétes a jogállamisággal és a népszavazás intézményével. A kérdés valóban a hatályos norma szövegét idézi. „Azaz az állam elvárja az állampolgároktól, hogy megismerjék, megértsék a rendelkezést és aszerint alakítsák jogviszonyaikat. Lehetetlen tehát, hogy ezzel az elvárással egyidejűleg azt állítsa az állam, hogy a választópolgárok számára nem egyértelmű annyira, hogy eldönthessék, egyetértene-e a szabály fenntartásával vagy hasonló tartalmú szabály ismételt megállapításával.” – indokolja álláspontját a kifogás tevő.

Az OVB határozata a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában 2011. június 24-én jelent meg. A kifogást a Ve. 130. § (1) bekezdésében előírt módon és határidőn belül, 2011. július 8-án nyújtották be az OVB-hez.

- II. A kifogás elbírálása során az Alkotmánybíróság az alábbi jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg döntését:
- 1) Az Nsztv.-nek az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó szabályai:
- „2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
- „3. § (1) Népszavazás kitűzésére irányuló állampolgári kezdeményezés, illetőleg népi kezdeményezés támogatására a hitelesített mintapéldánnyal megegyező aláírásgyűjtő íveken lehet aláírást gyűjteni.”
- „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
- a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,
- b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,
- c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,
- d) ugyanazon tartalmú kérdésben három éven belül eredményes országos népszavazást tartottak,
- e) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”
- „13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.
- (2) A konkrét kérdést a kezdeményezésben megfogalmazott formában kell népszavazásra bocsátani.”
- 2) A Ve.-nek az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó szabályai:
- „117. § (1) Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti.
- (2) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos határozatát nyolc napon belül a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.”
- „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- (...)
- (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helyben hagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- III. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (Abtv.) 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
- A kifogás nem megalapozott.
- Az Alkotmánybíróság gyakorlata során több határozatában értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. E határozataiban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lenni. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen felelni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt jogkörének – Alkotmányban szabályozott – korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Ezért a kérdés egyértelműségének megállapításakor az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés – az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint – el tudja-e döntení, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség). [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 24/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABH 2006, 358, 360–361.]
- A választópolgároknak a kérdés alapján abban kell állást foglalniuk, hogy egyetértenek-e azzal, hogy a munkaviszony egyoldalú megszüntetésére a 2011. január 1-jén hatályos szabályok legyenek az irányadók.

Az Mt. 2011. január 1-jén hatályos szövege a munkaviszony egyoldalú megszüntetésének több módját, anyagi és eljárásjogi garanciákkal körülbástyázva szabályozza, ennek megfelelően egy szerteágazó szabályrendszert tartalmaz. Bár a kérdés – megfogalmazása alapján – látszólag egyszerű, „igen”-nel vagy „nem”-mel megválaszolható, a választópolgárok számára egy sok elemből álló, összetett kérdést jelent. A választópolgárok nem tudják egyértelműen kinyilvánítani az akaratukat, mert nem tehetnek különbséget az egyes rendelkezések között aszerint, hogy melyek fenntartásával értenek egyet és melyekkel nem.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az OVB határozata megalapozott, az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében szabályozott egyértelműségi követelménynek, így az OVB jogszerűen tagadta meg az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdés hitelesítését. Ezért a kifogást elutasította, és az OVBh.-t helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való közzétételére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 979/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 109/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 73/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a hitelesítési eljárás kezdeményezője kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 73/2011. (VI. 24.) OVB határozata ellen, amelyben az OVB határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kéri.

Az OVB vitatott határozatában megtagadta annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívnek a hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepel: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a Munka Törvénykönyve szerinti alapszabadság mértéke a 2011. január 1-jén hatályos szabályokhoz képest ne csökkenjen?”

Az OVB a kérdés hitelesítését azért tagadta meg, mert az nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében előírt egyértelműségi követelménynek. Az egyértelműség követelménye azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen felelni. Az OVB szerint a választópolgárok számára nem egyértelmű, hogy mi értendő a kérdésben meghatározott „2011. január 1-jén hatályos szabályok” alatt. A választópolgároktól ugyanis nem várható el, hogy a jogszabályok részletes tartalmával tisztában legyenek. Az OVB álláspontja szerint magából a népszavazási kérdésből ki kell derülnie, hogy a választópolgár aláírásával, illetve szavazatával milyen kérdést támogat. Mindezekre tekintettel az OVB – hivatkozással az Nsztv. 10. § c) pontjára és 13. § (1) bekezdésére – a kérdés hitelesítését megtagadta.

A kifogás benyújtója szerint az OVBh.-ban kifejtett indokok megalapozatlanok. A kifogás hivatkozik az Alkotmánybíróság népszavazási kérdések egyértelműségének megítélésben kialakított gyakorlatára. Álláspontja szerint a kérdés maradéktalanul eleget tesz, mind a választópolgári, mind a jogalkotói egyértelműség Alkotmánybíróság által kialakított követelményének. A választópolgári egyértelműségnek – a kifogástevő szerint – önmagában a kérdés tartalma tekintetében kell fennállnia, ugyanis a választópolgár a kívánt szabályozás tartalmáról dönt, s nem arról, hogy az Országgyűlésnek az eredményes népszavazás alapján milyen szabályozási megoldást kell választania. A kifogásban előadottak szerint nem sérti a kérdés a jogalkotói egyértelműség követelményét sem. A jogalkotói egyértelműségnek az eredményes népszavazást követően kell fennállnia. Tekintettel arra, hogy a népszavazási eljárás során a szabályozási környezet megváltozhat, a parlamentnek a népszavazás eredményének ismeretében kell eldöntenie azt, hogy a népszavazásra bocsátott kérdésből milyen – szabályozási, vagy a szabályozástól való tartózkodás – kötelezettsége származik. A kifogás rámutat arra, hogy a kérdés megfogalmazásával kapcsolatosan az OVB által felhozott kifogások is alaptalanok. A kérdés kötőereje – a választópolgárok és a jogalkotó számára is egyértelműen – arra terjed ki, hogy a munkavállalók alapszabadság mértéke ne csökkenjen a 2011. január 1-jén hatályos jogszabályokban biztosított mértékhez képest.

Az OVB határozata a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában 2011. június 24-én jelent meg. A kifogást a Ve. 130. § (1) bekezdésében előírt módon és határidőn belül, 2011. július 8-án nyújtották be az OVB-hez.

II. A kifogás nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (Abtv.) 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
2. Az Alkotmánybíróság a határozattal szemben benyújtott kifogás érveit nem találta megalapozottnak. Az OVB a kifogásolt határozatban az aláírásgyűjtő ív hitelesítését jogszerűen tagadta meg, ezért az Alkotmánybíróság az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve, az indokok helyességére tekintettel a 73/2011. (VI. 24.) OVB határozatot helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 980/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 110/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 80/2011. (VI. 24.) OVB határozatát megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 80/2011. (VI. 24.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta az országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:
- „Egyetért-e Ön azzal, hogy az általános öregségi nyugdíjkorhatár előtt jogszerűen folyósított nyugdíj összege ne csökkenjen?”
- Határozatában az OVB azzal érvelt, hogy a feltenni kívánt kérdésben megtartásra kerülő országos népszavazás eredményének az Országgyűlés csak úgy tudna eleget tenni, ha magát az Alkotmányt, pontosabban annak 70/E. § (3) bekezdését módosítaná. Az Alkotmány módosítására azonban csak az Alkotmányban előírt eljárási rendben, az Alkotmány által feljogosított alkotmányozó hatalom által kerülhet sor. Így „az Alkotmány módosítására irányuló kérdésben választópolgárok által kezdeményezett népszavazásnak nincs helye”.
- Az országos népszavazás kezdeményezőinek egyike – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján – kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, s kérte az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását.
- A kifogástevő azt állította, hogy a népszavazási kérdés az OVB álláspontjától eltérően nem irányul alkotmánymódosításra. Az Alkotmány 70/E. §-ának hivatkozott (3) bekezdése alapján ugyanis az Országgyűlés számos szabályozási megoldás közül választhat, s egyáltalán nem köteles a nyugdíjrendszer, a nyugellátás módosítására. Amennyiben a kérdés eredményes népszavazáson támogatást kap, akkor az Országgyűlésnek pusztán tartózkodnia kellene az Alkotmány által lehetővé tett számos szabályozási megoldás egyikétől, jelen esetben: az általános öregségi nyugdíjkorhatár előtt jogszerűen folyósított nyugdíj összegének csökkentésétől.
- A kifogástevő megjegyezte, hogy a népszavazás eredményéből következő módosítási moratórium alkalmazhatatlanná sem tenné az Alkotmány említett rendelkezését, mert jelen esetben a kérdés csak az ellátások egy részhalmazára: az általános öregségi nyugdíjkorhatár előtt jogszerűen folyósított nyugdíj összegének csökkentésétől való tartózkodásra vonatkozik.
- Az OVBh. a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában 2011. június 24-én jelent meg, a kifogást 2011. július 8-án – a törvényi határidőn belül – terjesztették elő az OVB-nél.
- II. 1. Az Alkotmány érintett rendelkezései:
- „28/C. § (1) Országos népszavazást döntéshozatal vagy véleménynyilvánítás céljából lehet tartani, a népszavazás elrendelésére kötelezően vagy mérlegelés alapján kerül sor.”
- „70/E. § (3) Az ellátáshoz való jog a nyugellátás tekintetében az általános öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött, a nyugellátás törvényi feltételeinek megfelelő személyre terjed ki. Törvény az e korhatárt be nem töltött személynek is nyugellátást állapíthat meg. Az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőzően folyósított nyugellátás törvényben meghatározottak szerint csökkenthető és szociális ellátássá alakítható, munkavégzésre való képesség esetén megszüntethető.”
2. Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) érintett rendelkezései:
- „2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
(...)

b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani, (...)”

3. A Ve. érintett rendelkezése:

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

III. A kifogás megalapozott.

1. Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB határozata ellen beérkezett kifogás megfelel-e a Ve. 77. § (2) bekezdése a)–c) pontjaiban, illetve a Ve. 130. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, valamint, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.] Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]
2. Az OVB az Nsztv. 10. § b) pontjára hivatkozva tagadta meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését. Az OVBh. indokolása szerint az adott kérdésben megtartásra kerülő országos népszavazás eredményének az Országgyűlés csak úgy tudna eleget tenni, ha az Alkotmány 70/E. § (3) bekezdését módosítaná. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor – az OVB álláspontjával ellentétesen – úgy ítélte meg, hogy a népszavazási kezdeményezésben szereplő kérdésnek nem tárgya az Alkotmány 70/E. § (3) bekezdésének módosítása. A kérdés eredményes népszavazáson történő támogatása esetén egyáltalán nem lenne szükség az Alkotmány hivatkozott 70/E. § (3) bekezdésének megváltoztatására. Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság az OVBh.-t megalapozatlannak találta, azt megsemmisítette és az OVB-t új eljárásra utasította.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 981/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 111/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 84/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 84/2011. (VI. 24.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.
A kezdeményező – aki azonos a kifogástevővel – országos népszavazás kezdeményezésére irányulóan aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be, amelyen az alábbi kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkaviszonyban járó szabadság kiadására vonatkozó szabályok a 2011. január 1-jén hatályos szabályok szerint legyenek?”
Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta. Megállapította, hogy a kezdeményezésben foglalt kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt követelménynek, mert a választópolgárok számára nem egyértelmű mi értendő a „2011. január 1-jén hatályos szabályok” alatt. A választópolgároktól ugyanis nem várható el, hogy a jogszabályok részletes tartalmával tisztában legyenek. Mindezekre tekintettel az OVB – hivatkozással az Nsztv. 10. § c) pontjára és 13. § (1) bekezdésére – a kérdés hitelesítését megtagadta.
A kifogástevő álláspontja szerint az OVBh. nem megalapozott, mert a népszavazási kérdésnek nem kell a döntéssel összefüggő valamennyi részletet tartalmaznia, elegendő, ha a kérdésre egyértelműen lehet igen-nel vagy nem-mel válaszolni. Véleménye szerint a kérdés alapján a választópolgár egyértelműen tud dönteni, nem szükséges, hogy a kérdésből kiderüljenek a szabadság kiadásának részletszabályai, valamint azok a választópolgár számára megismerhetőek. Véleménye szerint helytelen az OVB arra vonatkozó álláspontja, hogy a választópolgároktól nem várható el a jogszabályok részletes ismerete, mert a jogállam jogrendje arra épül, hogy a választópolgárok tudatos és tájékozott döntéshozók, akik ismerik a rájuk vonatkozó szabályokat. Mindezekre tekintettel a kifogástevő az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra való utasítását kérte az Alkotmánybíróságtól.
Az OVB kifogással támadott határozata a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában 2011. június 24-én jelent meg, a kifogást 2011. július 8-án – a törvényi határidőn belül – terjesztették elő az OVB-nél.
- II. A kifogás nem megalapozott.
 1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]

2. Az OVB a kifogással támadott határozatában megállapította, hogy a kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének.

Az Alkotmánybíróság – az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve – a kifogást nem találta megalapozottnak. Ezért a 84/2011. (VI. 24.) OVB határozatot az abban foglalt indokok helyességére tekintettel, azonos indokok alapján helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 982/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 112/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 91/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 91/2011. (VI. 24.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.
A kezdeményező – aki azonos a kifogástevével – országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be, amelyen az alábbi kérdés szerepelt:
„Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkáltató rendes felmondása esetén a felmondási idő legalább 30 nap legyen?”
Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta. Megállapította, hogy a kezdeményezésben foglalt kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt követelménynek. Határozatában utalt arra, hogy a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 92. § (1) bekezdése szerint „[a] felmondási idő legalább harminc nap, az egy évet azonban nem haladhatja meg, ettől érvényesen eltérni nem lehet”. A népszavazásra feltenni kívánt kérdés a hatályos jogi szabályozással megegyező szabályozás kialakítását célozza, és azt sugallja a választópolgárnak, hogy „igen” szavazatával a fennálló jogszabályi helyzet megváltoztatására szavaz, valójában azonban a mai jogi szabályozást erősítené meg, a „nem” válasz pedig értelmetlen lenne. Mindezekre tekintettel az OVB – hivatkozással az Nsztv. 10. § c) pontjára és 13. § (1) bekezdésére – a kérdés hitelesítését megtagadta.
A kifogástevő álláspontja szerint az OVBh. nem megalapozott, mert a kérdés mind a jogalkotói, mind a választópolgári egyértelműség kritériumának megfelel. Kifejti, hogy a választópolgári egyértelműségnek önmagában a kérdés tekintetében kell fennállnia, nem pedig a hatályos jogszabályokkal való összefüggésben; emellett a jogalkotói egyértelműség követelményét is teljesíti a kérdés. Az „igen” válaszok többsége esetén az Országgyűlést jogalkotási kötelezettség terheli, ha a munkáltatói rendes felmondás esetén a felmondási idő nem éri el a harminc napot, és az ezzel ellentétes jogalkotástól való tartózkodásra köteles, ha a munkáltatói rendes felmondás esetén a felmondási idő legalább harminc nap. A kifogástevő a fenti indokok alapján kérte az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását az Alkotmánybíróságtól.
Az OVB kifogással támadott határozata a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában 2011. június 24-én jelent meg, a kifogást 2011. július 8-án – a törvényi határidőn belül – terjesztették elő az OVB-nél.
- II. A kifogás nem megalapozott.
 1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]

2. Az OVB a kifogással támadott határozatában megállapította, hogy a kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének.

Az Alkotmánybíróság – az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve – a kifogást nem találta megalapozottnak. Ezért a 91/2011. (VI. 24.) OVB határozatot az abban foglalt indokok helyességére tekintettel, azonos indokok alapján helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 984/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 113/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 90/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 90/2011. (VI. 24.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.

A kezdeményező – aki azonos a kifogástevővel – országos népszavazás kezdeményezésére irányulóan aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be, amelyen az alábbi kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkáltató rendes felmondásának indoka csak a munkavállaló képességeivel, a munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával, illetve a munkáltató működésével összefüggő ok lehet?”

Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta. Megállapította, hogy a kezdeményezésben foglalt kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt követelménynek. Határozatában utal rá, hogy a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 89. § (3) bekezdése értelmében „[a] felmondás indoka csak a munkavállaló képességeivel, a munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával, illetve a munkáltató működésével összefüggő ok lehet”. A népszavazásra feltenni kívánt kérdés a hatályos jogi szabályozással megegyező szabályozás kialakítását célozza, és azt sugallja a választópolgárnak, hogy „igen” szavazatával a fennálló jogszabályi helyzet megváltoztatására szavaz, valójában azonban a mai jogi szabályozást erősítené meg, a „nem” válasz pedig értelmetlen lenne. Mindezekre tekintettel az OVB – hivatkozással az Nsztv. 10. § c) pontjára és 13. § (1) bekezdésére – a kérdés hitelesítését megtagadta.

A kifogástevő álláspontja szerint az OVBh. nem megalapozott, mert a kérdés mind a jogalkotói, mind a választópolgári egyértelműség kritériumának megfelel. Kifejti, hogy a választópolgári egyértelműségnek önmagában a kérdés tekintetében kell fennállnia, nem pedig a hatályos jogszabályokkal való összefüggésben; emellett a jogalkotói egyértelműség követelményeit is teljesíti a kérdés. Véleménye szerint az „igen” válaszok többsége esetén az Országgyűlést jogalkotási kötelezettség terheli, ha a munkáltatói rendes felmondás a fent említett indokok nélkül is közölhető, és az ezzel ellentétes jogalkotástól való tartózkodásra köteles, ha a felmondás indokai csak a fent megnevezett okok lehetnek. A kifogástevő mindezen indokok alapján az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kérte az Alkotmánybíróságtól.

Az OVB kifogással támadott határozata a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában 2011. június 24-én jelent meg, a kifogást 2011. július 8-án – a törvényi határidőn belül – terjesztették elő az OVB-nél.

- II. A kifogás nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]

2. Az OVB a kifogással támadott határozatában megállapította, hogy a kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének.

Az Alkotmánybíróság – az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve – a kifogást nem találta megalapozottnak. Ezért a 90/2011. (VI. 24.) OVB határozatot az abban foglalt indokok helyességére tekintettel, azonos indokok alapján helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 985/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 114/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak az országos népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 98/2011. (VI. 24.) OVB határozatát megsemmisíti és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 98/2011. (VI. 24.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.
- A kezdeményező – aki azonos a kifogástevővel – országos népszavazás kezdeményezésére irányulóan aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be, amelyen az alábbi kérdés szerepelt:
- „Egyetért-e Ön azzal, hogy a jogszerűen megszerzett nyugdíjjogosultságot az Országgyűlés ne vonja el?”
- Az OVB az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 10. § b) pontja alapján megtagadta az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését, mert véleménye szerint a népszavazásra feltenni kívánt kérdés az Alkotmány 70/E. § (3) bekezdésének módosítására irányul.
- A kifogást tevő álláspontja szerint az OVBh. nem megalapozott, mert az Alkotmány 70/E. § (3) bekezdése nem kötelezi arra az Országgyűlést, hogy bármilyen változtatást eszközöljön a nyugdíjrendszerben. Véleménye szerint igenlő népszavazási eredmény esetén az Országgyűlésnek törvényalkotóként az Alkotmány által lehetővé tett számos szabályozási megoldás egyikére, jelen esetben a nyugdíjak egy csoportja tekintetében azok elvonásától való tartózkodásra lenne kötelezett. Megjegyzi továbbá, hogy a népszavazás eredményéből esetleg következő módosítási moratórium nem tenné alkalmazhatatlanná az Alkotmány említett rendelkezését, mert jelen esetben a kérdés csak az ellátások egy részhalmozására, a jogszerűen megszerzett nyugdíjjogosultságokra vonatkozik. A kifogástevő a fenti indokok alapján kérte az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását az Alkotmánybíróságtól.
- Az OVB kifogással támadott határozata a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában 2011. június 24-én jelent meg, a kifogást 2011. július 8-án – a törvényi határidőn belül – terjesztették elő az OVB-nél.
- II. Az Alkotmánybíróság az OVB határozata ellen benyújtott kifogást az alábbi rendelkezések alapján vizsgálta meg:
1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezése:
„70/E. § (3) Az ellátáshoz való jog a nyugellátás tekintetében az általános öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött, a nyugellátás törvényi feltételeinek megfelelő személyre terjed ki. Törvény az e korhatárt be nem töltött személynek is nyugellátást állapíthat meg. Az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőzően folyósított nyugellátás törvényben meghatározottak szerint csökkenthető és szociális ellátássá alakítható, munkavégzésre való képesség esetén megszüntethető.”
 2. Az Nsztv. érintett rendelkezései:
„2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.
10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
(...)
b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,
(...).”

3. A Ve. érintett rendelkezései:

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

III. A kifogás megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]
2. Az Alkotmánybíróság – az OVB álláspontjával ellentétesen – úgy ítélte meg, hogy a népszavazási kezdeményezésben szereplő konkrét kérdésnek nem az a tárgya, hogy az Alkotmány 70/E. § (3) bekezdését módosítsa. Egy eredményes és kötelező népszavazásból nem következik, hogy az Országgyűlésnek az Alkotmány OVB által hivatkozott rendelkezését módosítani kellene. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság a fent kifejtettek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

Az Alkotmánybíróság határozatának közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragya András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 986/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 115/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 97/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 97/2011. (VI. 24.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.

A kezdeményező – aki azonos a kifogástevővel – országos népszavazás kezdeményezésére irányulóan aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be, amelyen az alábbi kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkaviszonyban járó fizetett éves szabadság legalacsonyabb mértéke ne legyen kevesebb húsz napnál?”

Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta. Megállapította, hogy a kezdeményezésben foglalt kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt követelménynek, mert nem állapítható meg, hogy a kezdeményező mit ért „fizetett éves szabadság” kifejezés alatt. A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) 131. § (1) bekezdése szerint „[a]z alapszabadság mértéke húsz munkanap”. Az Mt. több különböző szabadság típust nevesít, így rendes szabadságot, mely alap- és pótszabadságból áll, valamint betegszabadságot és szülési szabadságot stb. Nem egyértelmű, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdés mely szabadság típus vonatkozásában kíván jogalkotást kezdeményezni. Mindezekre tekintettel az OVB – hivatkozással az Nsztv. 10. § c) pontjára és 13. § (1) bekezdésére – a kérdés hitelesítését megtagadta.

A kifogástevő álláspontja szerint az OVBh. nem megalapozott, mert a „fizetett éves szabadság” fogalma mind jogilag, mind a köztudatban egyértelmű jelentéssel bír. Azt az időtartamot jelenti, amelyre a munkavállaló rendkívüli események (szülés, betegség stb.) bekövetkezése nélkül is jogosult, amelynek ideje alatt nem köteles munkát végezni, de fizetésre jogosult. A kérdés arra irányul, hogy ennek a legalacsonyabb idejét évi legalább húsz napban állapítsa meg a jogalkotó. Véleménye szerint az „igen” válaszok többsége esetén az Országgyűlést jogalkotási kötelezettség terheli, ha van olyan munkavállaló, akit nem illet meg legalább évi húsz nap fizetett szabadság, és az ezzel ellentétes jogalkotástól való tartózkodásra köteles, ha minden munkavállalónak jár legalább évi húsz fizetett szabadság. A kifogástevő mindezen indokok alapján az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kérte az Alkotmánybíróságtól.

Az OVB kifogással támadott határozata a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában 2011. június 24-én jelent meg, a kifogást 2011. július 8-án – a törvényi határidőn belül – terjesztették elő az OVB-nél.

- II. A kifogás nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]

2. Az OVB a kifogással támadott határozatában megállapította, hogy a kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének.

Az Alkotmánybíróság – az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve – a kifogást nem találta megalapozottnak. Ezért a 97/2011. (VI. 24.) OVB határozatot az abban foglalt indokok helyességére tekintettel, azonos indokok alapján helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 987/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 116/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 95/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 95/2011. (VI. 24.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.

A kezdeményező – aki azonos a kifogástevővel – országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be, amelyen az alábbi kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkaidőkereten felül végzett munkáért járó bérpótléokra vonatkozó szabályok a 2011. január 1-jén hatályos szabályok szerint legyenek?”

Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta. Megállapította, hogy a kezdeményezésben foglalt kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt követelménynek, mert a választópolgárok számára nem egyértelmű mi értendő a „munkaidőkereten felül végzett munkáért járó bérpótléokra vonatkozó szabályok” alatt. Nem egyértelmű ugyanis, hogy egy eredményes népszavazást követő jogalkotás pontosan milyen jogszabályokat, milyen módon és mértékben érintene. Nem egyértelmű továbbá, hogy mi értendő a kérdésben meghatározott „2011. január 1-jén hatályos szabályok” alatt. A választópolgároktól ugyanis nem várható el, hogy a jogszabályok részletes tartalmával tisztában legyenek. Mindezekre tekintettel az OVB – hivatkozással az Nsztv. 10. § c) pontjára és 13. § (1) bekezdésére – a kérdés hitelesítését megtagadta.

A kifogástevő szerint a választópolgári egyértelműségnek önmagában a kérdés tekintetében kell fennállnia, nem pedig a hatályos jogszabályokkal való összefüggésben. A választópolgár a kívánt szabályozásról dönt, nem pedig arról, hogy az Országgyűlés ez alapján milyen döntést kell, hogy hozzon. Véleménye szerint a kérdés megfelel a jogalkotói egyértelműség követelményének is, mert az Országgyűlés eredményes népszavazás esetén el fogja tudni dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, milyen. Kifejti, szerinte a kérdésben használt „munkaidőkereten felül végzett munkáért járó bérpótléokra vonatkozó szabályok” megfogalmazás egyértelműen lehatárolja a választópolgár számára a szabályozási területet, amelynek tekintetében kifejtethetik azon akaratukat, hogy azok megegyezzenek a 2011. január 1-jén hatályos szabályokkal. Álláspontja szerint az Alkotmánybíróság gyakorlata egyértelműséget követel meg és nem azt, hogy a kérdésben szerepeljen a döntés valamennyi következménye és hatása. Hivatkozik továbbá arra is, hogy a 2011. január 1-jén hatályos szabályok részleteiben is megismerhetők a Magyar Közlönyből és a jogtárakból. Mindezekre tekintettel a kifogástevő az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra való utasítását kérte az Alkotmánybíróságtól.

Az OVB kifogással támadott határozata a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában 2011. június 24-én jelent meg, a kifogást 2011. július 8-án – a törvényi határidőn belül – terjesztették elő az OVB-nél.

- II. A kifogás nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési

eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]

2. Az OVB a kifogással támadott határozatában megállapította, hogy a kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének.

Az Alkotmánybíróság – az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve – a kifogást nem találta megalapozottnak. Ezért a 95/2011. (VI. 24.) OVB határozatot az abban foglalt indokok helyességére tekintettel, azonos indokok alapján helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 988/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 117/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 94/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a hitelesítési eljárás kezdeményezője kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 94/2011. (VI. 24.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen, amelyben az OVB határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kéri.

Az OVB vitatott határozatában az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 10. § c) pontja alapján megtagadta annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívnek a hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepel:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkáltató a munkaviszonyt rendkívüli felmondással csak akkor szüntethesse meg, ha a munkavállaló a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi?”

Az Országos Választási Bizottság a kérdés hitelesítését azért tagadta meg, mert az nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében előírt egyértelműségi követelménynek.

Az OVB szerint a népszavazásra feltenni kívánt kérdés tartalmilag megegyezik a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) 93. § (1) bekezdésében foglaltakkal, tehát a hatályos jogi szabályozással megegyező szabályozás kialakítását célozza. „A kérdés az átlagos választópolgárnak azt sugallja, hogy 'igen' szavazatával a fennálló jogszabályi helyzet megváltoztatására szavaz. Valójában azonban a kérdésre adott 'igen' válasszal a mai jogi szabályozást erősítenék meg, míg a 'nem' válasz értelmetlen lenne.”

Az OVBh. indokolása szerint az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdés nem egyértelmű azért sem, mert – bár a hatályos norma szövegét ismétli meg – túlságosan összetett és a választópolgárok számára nem egyértelmű kifejezéseket tartalmaz, így nem lennének tisztában azzal, hogy pontosan milyen tartalmú népszavazási kezdeményezést támogatnak.

A kifogás benyújtója szerint az OVBh.-ban kifejtett indokok megalapozatlanok. A kifogás hivatkozik az Alkotmánybíróság népszavazási kérdések egyértelműségének megítélésben kialakított gyakorlatára.

Álláspontja szerint a kérdés maradéktalanul eleget tesz, mind a választópolgári, mind a jogalkotói egyértelműség Alkotmánybíróság által kialakított követelményének. A választópolgári egyértelműségnek – a kifogástevő szerint – önmagában a kérdés tartalma tekintetében kell fennállnia, ugyanis a választópolgár a kívánt szabályozás tartalmáról dönt, s nem arról, hogy az Országgyűlésnek az eredményes népszavazás alapján – az akkor hatályos jogszabályokkal összefüggésben – milyen szabályozási megoldást kell választania.

A kifogásban előadottak szerint nem sérti a kérdés a jogalkotói egyértelműség követelményét sem. A jogalkotói egyértelműségnek az eredményes népszavazást követően kell fennállnia. Tekintettel arra, hogy a népszavazási eljárás során a szabályozási környezet megváltozhat, a parlamentnek a népszavazás eredményének ismeretében kell eldöntenie azt, hogy a népszavazásra bocsátott kérdésből milyen – szabályozási, vagy a szabályozástól való tartózkodás – kötelezettsége származik.

Az OVB álláspontja – a kifogásban kifejtettek szerint – alapvetően ellentétes a jogállamisággal és a népszavazás intézményével. A kérdés valóban a hatályos norma szövegét idézi. „Azaz az állam elvárja az állampolgároktól, hogy megismerjék, megértsék a rendelkezést és aszerint alakítsák jogviszonyaikat. Lehetetlen tehát, hogy ezzel az elvárással

egyidejűleg azt állítsa az állam, hogy a választópolgárok számára nem egyértelmű annyira, hogy eldönthessék, egyetértenek-e a szabály fenntartásával vagy hasonló tartalmú szabály ismételt megállapításával.” – indokolja álláspontját a kifogás tevő.

Az OVB határozata a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában 2011. június 24-én jelent meg. A kifogást a Ve. 130. § (1) bekezdésében előírt módon és határidőn belül, 2011. július 8-án nyújtották be az OVB-hez.

- II. A kifogás elbírálása során az Alkotmánybíróság az alábbi jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg döntését:
- 1) Az Nsztv.-nek az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó szabályai:
- „2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
- „3. § (1) Népszavazás kitűzésére irányuló állampolgári kezdeményezés, illetőleg népi kezdeményezés támogatására a hitelesített mintapéldánnyal megegyező aláírásgyűjtő íveken lehet aláírást gyűjteni.”
- „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
- a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,
 - a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,
 - a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,
 - ugyanazon tartalmú kérdésben három éven belül eredményes országos népszavazást tartottak,
 - az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”
- „13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.
- (2) A konkrét kérdést a kezdeményezésben megfogalmazott formában kell népszavazásra bocsátani.”
- 2) A Ve.-nek az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó szabályai:
- „117. § (1) Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti.
- (2) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos határozatát nyolc napon belül a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.”
- „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- (...)
- (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- III. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (Abtv.) 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

A kifogás megalapozott.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata során több határozatában értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. E határozataiban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lenni. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen felelni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt jogkörének – Alkotmányban szabályozott – korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Ezért a kérdés egyértelműségének megállapításakor

az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés – az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint – el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség). [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 24/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABH 2006, 358, 360–361.]

Az Mt. 96. § (1) bekezdése a következő rendelkezést tartalmazza:

„A munkáltató, illetve a munkavállaló a munkaviszonyt rendkívüli felmondással megszüntetheti, ha a másik fél

a) a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy

b) egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi. Ettől érvényesen eltérni nem lehet.”

Megállapítható tehát, hogy az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdés tartalmát tekintve megegyezik az Mt. hatályos szabályával.

Az OVB helytállóan állapította meg, hogy a választópolgárok számára a kérdés alapján nem nyilvánvaló, hogy az általuk támogatott népszavazási kezdeményezés nem a hatályos jog megváltoztatására, hanem annak fenntartására irányul. Erre tekintettel az OVB jogszerűen döntött úgy, hogy a kérdés megfogalmazása nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében szabályozott egyértelműség követelményének. Ezért az Alkotmánybíróság az OVB 94/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság eljárása során figyelemmel volt arra is, hogy az OVB a jelen ügy tárgyát képező aláírásgyűjtő íven szereplő kérdéshez hasonló tartalmú – az egyértelműség követelményének megfelelően megfogalmazott – kérdést 156/2011. (IX. 9.) OVB határozatában hitelesített, és az OVB-nek azt a határozatát az Alkotmánybíróság 1371/H/2011. AB határozatában helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben történt közzétételére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 989/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 118/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 96/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a hitelesítési eljárás kezdeményezője kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 96/2011. (VI. 24.) OVB határozata ellen, amelyben az OVB határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kéri.

Az OVB vitatott határozatában megtagadta annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívnek a hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepel: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkaidő-beosztás szerinti pihenőnapon végzett munkáért járó bérpótléokra vonatkozó szabályok a 2011. január 1-jén hatályos szabályok szerint legyenek?”

Az OVB a kérdés hitelesítését azért tagadta meg, mert az nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében előírt egyértelműségi követelménynek. Az egyértelműség követelménye azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen felelni. Az OVB szerint a választópolgárok számára nem egyértelmű, hogy mi értendő a kérdésben meghatározott „munkaidő-beosztás szerinti pihenőnapon végzett munkáért bérpótléokra vonatkozó”, illetve a „2011. január 1-jén hatályos szabályok” alatt. A választópolgároktól ugyanis nem várható el, hogy a jogszabályok részletes tartalmával tisztában legyenek. Az OVB álláspontja szerint magából a népszavazási kérdésből ki kell derülnie, hogy a választópolgár aláírásával, illetve szavazatával milyen kérdést támogat. Mindezekre tekintettel az OVB – hivatkozással az Nsztv. 10. § c) pontjára és 13. § (1) bekezdésére – a kérdés hitelesítését megtagadta.

A kifogás benyújtója szerint az OVBh.-ban kifejtett indokok megalapozatlanok. A kifogás hivatkozik az Alkotmánybíróság népszavazási kérdések egyértelműségének megítélésben kialakított gyakorlatára. Álláspontja szerint a kérdés maradéktalanul eleget tesz, mind a választópolgári, mind a jogalkotói egyértelműség Alkotmánybíróság által kialakított követelményének. A választópolgári egyértelműségnek – a kifogástevő szerint – önmagában a kérdés tartalma tekintetében kell fennállnia, ugyanis a választópolgár a kívánt szabályozás tartalmáról dönt, s nem arról, hogy az Országgyűlésnek az eredményes népszavazás alapján milyen szabályozási megoldást kell választania. Másrészt a 2011. január 1-jén hatályos szabályok bárki által megismerhetők a Magyar Közlönyből és jogtárakból. A kifogásban előadottak szerint nem sérti a kérdés a jogalkotói egyértelműség követelményét sem. A jogalkotói egyértelműségnek az eredményes népszavazást követően kell fennállnia. Tekintettel arra, hogy a népszavazási eljárás során a szabályozási környezet megváltozhat, a parlamentnek a népszavazás eredményének ismeretében kell eldöntenie azt, hogy a népszavazásra bocsátott kérdésből milyen – szabályozási, vagy a szabályozástól való tartózkodás – kötelezettsége származik. A kifogás rámutat arra, hogy a kérdés megfogalmazásával kapcsolatosan az OVB által felhozott kifogások is alaptalanok. A kérdés kötőereje – a választópolgárok és a jogalkotó számára is egyértelműen – arra terjed ki, hogy a munkaidőkereten felül végezett munkáért járó bérpótlék mértéke a munkavállalók számára ne változzon a 2011. január 1-jén hatályos szabályokhoz képest.

Az OVB határozata a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában 2011. június 24-én jelent meg. A kifogást a Ve. 130. § (1) bekezdésében előírt módon és határidőn belül, 2011. július 8-án nyújtották be az OVB-hez.

II. A kifogás nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (Abtv.) 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
2. Az Alkotmánybíróság a határozattal szemben benyújtott kifogás érveit nem találta megalapozottnak. Az OVB a kifogásolt határozatban az aláírásgyűjtő ív hitelesítését jogszerűen tagadta meg, ezért az Alkotmánybíróság az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve, az indokok helyességére tekintettel a 96/2011. (VI. 24.) OVB határozatot helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 990/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 119/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 92/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a hitelesítési eljárás kezdeményezője kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 92/2011. (VI. 24.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen, amelyben az OVB határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kéri.

Az OVB vitatott határozatában az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 10. § c) pontja alapján megtagadta annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívnek a hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepel: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkáltató rendes felmondása esetén a felmondási idő legalább fele alatt a munkáltató a munkavállalót a munkavégzés alól felmentse?”

Az Országos Választási Bizottság a kérdés hitelesítését azért tagadta meg, mert az nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében előírt egyértelműségi követelménynek.

Nem egyértelmű a kérdés, mert nem állapítható meg pontosan, hogy mi értendő a „legalább fele alatt” kifejezésen és hogy a kérdés a munkavégzés alóli felmentés kötelező vagy lehetséges voltára utal-e.

Az Országos Választási Bizottság szerint a népszavazásra feltenni kívánt kérdés tartalmilag megegyezik a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) 93. § (1) bekezdésében foglaltakkal, tehát a hatályos jogi szabályozással megegyező szabályozás kialakítását célozza. „A kérdés az átlagos választópolgárnak azt sugallja, hogy 'igen' szavazatával a fennálló jogszabályi helyzet megváltoztatására szavaz. Valójában azonban a kérdésre adott 'igen' válasszal a mai jogi szabályozást erősítenék meg, míg a 'nem' válasz értelmetlen lenne.”

A kifogás benyújtója szerint az OVBh.-ban kifejtett indokok megalapozatlanok. A kifogás hivatkozik az Alkotmánybíróság népszavazási kérdések egyértelműségének megítélésben kialakított gyakorlatára.

Álláspontja szerint a kérdés maradéktalanul eleget tesz mind a választópolgári, mind a jogalkotói egyértelműség Alkotmánybíróság által kialakított követelményének. A választópolgári egyértelműségnek – a kifogástevő szerint – önmagában a kérdés tartalma tekintetében kell fennállnia, ugyanis a választópolgár a kívánt szabályozás tartalmáról dönt, s nem arról, hogy a az Országgyűlésnek az eredményes népszavazás alapján milyen szabályozási megoldást kell választania.

A kifogásban előadottak szerint nem sérti a kérdés a jogalkotói egyértelműség követelményét sem. A jogalkotói egyértelműségnek az eredményes népszavazást követően kell fennállnia. Tekintettel arra, hogy a népszavazási eljárás során a szabályozási környezet megváltozhat, a parlamentnek a népszavazás eredményének ismeretében kell eldöntenie azt, hogy a népszavazásra bocsátott kérdésből milyen – szabályozási, vagy a szabályozástól való tartózkodás – kötelezettsége származik.

A kifogás rámutat arra, hogy a kérdés megfogalmazásával kapcsolatosan az OVB által felhozott kifogások is alaptalanok. A kérdés kötőereje – a választópolgárok és a jogalkotó számára is egyértelműen – arra terjed ki, hogy a jogi szabályozás ne engedje meg, hogy rendes felmondás esetén a munkáltató ne mentse fel a munkavállalót a munkavégzés alól legalább a felmondási idő fele idejében.

Az OVB határozata a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában 2011. június 24-én jelent meg. A kifogást a Ve. 130. § (1) bekezdésében előírt módon és határidőn belül, 2011. július 8-án nyújtották be az OVB-hez.

- II. A kifogás elbírálása során az Alkotmánybíróság az alábbi jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg döntését:
- 1) Az Nsztv.-nek az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó szabályai:
- „2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
- „3. § (1) Népszavazás kitűzésére irányuló állampolgári kezdeményezés, illetőleg népi kezdeményezés támogatására a hitelesített mintapéldánnyal megegyező aláírásgyűjtő íveken lehet aláírást gyűjteni.”
- „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
- a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,
 - a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,
 - a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,
 - ugyanazon tartalmú kérdésben három éven belül eredményes országos népszavazást tartottak,
 - az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”
- „13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. (2) A konkrét kérdést a kezdeményezésben megfogalmazott formában kell népszavazásra bocsátani.”
- 2) A Ve.-nek az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó szabályai:
- „117. § (1) Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti. (2) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos határozatát nyolc napon belül a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.”
- „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. (...)
- (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helyben hagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

- III. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (Abtv.) 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

A kifogás megalapozott.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata során több határozatában értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. E határozataiban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lenni. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen felelni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt jogkörének – Alkotmányban szabályozott – korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Ezért a kérdés egyértelműségének megállapításakor az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés – az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint – el tudja-e döntení, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség). [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 24/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABH 2006, 358, 360–361.]

Az Mt. 93. § (1) bekezdése a következő rendelkezést tartalmazza:

„A munkáltató rendes felmondása esetén köteles a munkavállalót a munkavégzés alól felmenteni. Ennek mértéke a felmondási idő fele. A töredéknapot egész napként kell figyelembe venni.”

Megállapítható tehát, hogy az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdés megegyezik az Mt. hatályos szabályával.

Az OVB helytállóan állapította meg, hogy a választópolgárok számára a kérdés alapján nem nyilvánvaló, hogy az általuk támogatott népszavazási kezdeményezés nem a hatályos jogi szabályozás megváltoztatására, hanem annak fenntartására irányul. Erre tekintettel az OVB helytállóan döntött úgy, hogy a kérdés megfogalmazása nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében szabályozott egyértelműség követelményének. Ezért az Alkotmánybíróság az OVB 92/2011. (VI. 24.) OVB. határozatát helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben történt közzétételére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 991/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 120/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 93/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a hitelesítési eljárás kezdeményezője kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 93/2011. (VI. 24.) OVB határozata ellen, amelyben az OVB határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kéri.

Az OVB vitatott határozatában megtagadta annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívnek a hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepel: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkáltató rendes felmondása esetén a felmondási idő alatt a munkavégzés alól felmentett munkavállalót átlagkeresete illesse meg?”

Az OVB a kérdés hitelesítését azért tagadta meg, mert az nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében előírt egyértelműségi követelménynek. Az egyértelműség követelménye azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen felelni. Az OVB álláspontja szerint a népszavazásra feltenni kívánt kérdés a hatályos jogi szabályozással megegyező szabályozás kialakítását célozza, és azt sugallja a választópolgároknak, hogy „igen” szavazatukkal a fennálló jogszabályi helyzet megváltoztatására szavaznak, valójában azonban a mai jogi szabályozást erősítenék meg, a „nem” válasz pedig értelmetlen lenne. Mindezekre tekintettel az OVB – hivatkozással az Nsztv. 10. § c) pontjára és 13. § (1) bekezdésére – a kérdés hitelesítését megtagadta.

A kifogás benyújtója szerint az OVBh.-ban kifejtett indokok megalapozatlanok. A kifogás hivatkozik az Alkotmánybíróság népszavazási kérdések egyértelműségének megítélésben kialakított gyakorlatára. Álláspontja szerint a kérdés maradéktalanul eleget tesz, mind a választópolgári, mind a jogalkotói egyértelműség Alkotmánybíróság által kialakított követelményének. A választópolgári egyértelműségnek – a kifogástevő szerint – önmagában a kérdés tartalma tekintetében kell fennállnia, ugyanis a választópolgár a kívánt szabályozás tartalmáról dönt, s nem arról, hogy az Országgyűlésnek az eredményes népszavazás alapján milyen szabályozási megoldást kell választania. A kifogásban előadottak szerint nem sérti a kérdés a jogalkotói egyértelműség követelményét sem. A jogalkotói egyértelműségnek az eredményes népszavazást követően kell fennállnia. Tekintettel arra, hogy a népszavazási eljárás során a szabályozási környezet megváltozhat, a parlamentnek a népszavazás eredményének ismeretében kell eldöntenie azt, hogy a népszavazásra bocsátott kérdésből milyen – szabályozási, vagy a szabályozástól való tartózkodás – kötelezettsége származik. A kifogás rámutat arra, hogy a kérdés megfogalmazásával kapcsolatosan az OVB által felhozott kifogás alaptalan. A kérdés kötőereje – a választópolgárok és a jogalkotó számára is egyértelműen – arra terjed ki, hogy a munkáltató rendes felmondása esetén a felmentési idő tartama alatt a munkavégzés alól felmentett munkavállalót törvényben meghatározott mértékű járandóság illesse meg.

Az OVB határozata a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában 2011. június 24-én jelent meg. A kifogást a Ve. 130. § (1) bekezdésében előírt módon és határidőn belül, 2011. július 8-án nyújtották be az OVB-hez.

II. A kifogás nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (Abtv.) 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
2. Az Alkotmánybíróság a határozattal szemben benyújtott kifogás érveit nem találta megalapozottnak. Az OVB a kifogásolt határozatban az aláírásgyűjtő ív hitelesítését jogszerűen tagadta meg, ezért az Alkotmánybíróság az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve, az indokok helyességére tekintettel a 93/2011. (VI. 24.) OVB határozatot helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 992/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 121/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak az országos népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 83/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján magánszemély kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 83/2011. (VI. 24.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen. Az OVB vitatott határozatában hitelesítette annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívének a mintapéldányát, amelyen a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkaviszonyban járó szabadságot kettőnél több részletben változatlanul csak a munkavállaló kérésére lehessen kiadni?” Az OVBh. indokolása megállapította, hogy a kezdeményezés megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, ezért a mintapéldány hitelesíthető.
A kifogást tevő álláspontja szerint az OVBh. jogszabálysértő, mert a feltenni kívánt kérdés nem egyértelmű. Egyrészt a hatályos Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) 134. § (4) bekezdése a feltenni kívánt kérdéssel azonos módon írja elő a szabadság kiadásának rendjét, ezért az Országgyűlést nem terhelne jogalkotási feladat az eredményes népszavazás esetén. A kérdésben szereplő „változatlanul” fordulat pedig véleménye szerint alkalmas a választópolgárok megtévesztésére. Mindezek alapján a kifogást tévő kéri az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárás lefolytatására való kötelezését.
- II.
 1. Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) szerint:
„13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.
(2) A konkrét kérdést a kezdeményezésben megfogalmazott formában kell népszavazásra bocsátani.”
 2. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény így rendelkezik:
„77. § (2) A kifogásnak tartalmaznia kell
a) a jogszabálysértés megjelölését,
b) a jogszabálysértés bizonyítékait,
c) a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és – ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér – postai értesítési címét,
d) a kifogás benyújtójának választása szerint telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetőleg kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét.”
„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
(2) Az Országgyűlés népszavazást elrendelő, valamint kötelezően elrendelendő népszavazás elrendelését elutasító határozata elleni kifogást a határozat közzétételét követő nyolc napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. Az Országos Választási Bizottság a kifogás benyújtásáról haladéktalanul tájékoztatja az Országgyűlés elnökét, a népszavazást elrendelő határozat elleni kifogásról a köztársasági elnököt is.
(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

3. Az Mt. felhívott rendelkezése szerint:

„134. § (4) A szabadságot kettőnél több részletben csak a munkavállaló kérésére lehet kiadni. Kivételesen fontos gazdasági érdek, illetve a munkáltató működési körét közvetlenül és súlyosan érintő ok miatt a munkáltató kettőnél több részletben is kiadhatja a szabadságot, azonban – a felek eltérő megállapodása hiányában – ebben az esetben is megilleti a munkavállalót naptári évenként legalább egyszer legalább tizennégy összefüggő naptári nap távollétet biztosító szabadság.”

III. A kifogás nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]. Az Alkotmánybíróság megvizsgálta a kifogást és megállapította, hogy azt határidőben nyújtották be, ezért a kifogást a továbbiakban érdemben vizsgálta.
2. A kifogást tevők alapvetően arra hivatkoztak, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdéséből eredő egyértelműség követelményének.
- 2.1. Az Alkotmánybíróság gyakorlata során több határozatban értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdését. E határozataiban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen felelni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt jogköre – Alkotmányban szabályozott – korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Ezért a kérdés egyértelműségének megállapításakor vizsgálni kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés el tudja-e döntení, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség) [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 24/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABH 2006, 358, 360–361.; 84/2008. (VI. 13.) AB határozat, ABH 2008, 695, 703.]. Az Alkotmánybíróság – az Nsztv. 8. § (4) bekezdésével összefüggésben – azt is kifejtette, hogy az Nsztv. nem zárja ki, hogy a hatályos jogszabályi környezetre, így akár több jogszabály összességére vonatkozó kérdés az OVB hitelesítése alapján népszavazás tárgya lehessen [84/2008. (VI. 13.) AB határozat, ABH 2008, 695, 701.; 4/2009. (II. 4.) AB határozat, ABH 2009, 87, 92.]. Más határozataiban pedig rámutatott: az Nsztv. 13. § (1) bekezdése nem támaszt olyan követelményt a népszavazás kezdeményezőivel szemben, hogy a kérdés megfogalmazásakor pontosan használják a hatályos jogszabályok terminológiáját, illetőleg pontosan meghatározzák azt, hogy a népszavazási kezdeményezés mely jogszabályok módosítására, hatályon kívül helyezésére, vagy változatlan állapotban való fenntartására irányul [43/2007. (VI. 27.) AB határozat, ABH 2007, 571, 575.; 105/2007. (XII. 13.) AB határozat, ABH 2007, 891, 896.]. Az Alkotmánybíróság a 74/2008. (V. 22.) AB határozatában külön kiemelte: „a kérdéssel szemben nem alkotmányos követelmény, hogy a kezdeményező pontosan megjelölje, hogy az adott fogalmat mely jogszabály tartalmazza”. Utalt továbbá arra, hogy a kérdésben szereplő „továbbra is” fordulatból a választópolgár egyszerű nyelvtani értelmezéssel is megállapíthatja, mire (milyen tartalmú törvényi szabályozás fenntartására) irányul a kérdés (ABH 2008, 646, 650.).
- 2.2. A jelen vizsgálat tárgyát képező kérdés a munkaviszonyban járó szabadság kettőnél több részletben való kiadásával függ össze. A kifogást tevők szerint a kérdés – figyelemmel a hatályos szabályozásra – megtévesztő, mert nem lehet tudni, mit jelent a „változatlanul” fordulat.

Az Alkotmánybíróság figyelembe vette, hogy az Mt. jelenleg hatályos 134. § (4) bekezdése – kivétellel enyhített főszabályként – tartalmazza azt az előírást, amelynek jogrendszerben való megtartását a népszavazást kezdeményezők kívánják; eszerint a munkáltató kettőnél több részletben jelenleg a munkavállaló hozzájárulásával adhatja ki a szabadságot. Azonban önmagában emiatt, illetve azért, mert „igen” válasszal a választópolgárok a hatályos szabályok fenntartását támogatják, a kérdés nem tekinthető megtévesztőnek. Az indítványozók által kifogásolt „változatlanul” fordulat valójában épp azt juttatja kifejezésre, hogy a kérdésre adott „igen” válasszal a szavazók

a hatályos rendszer fenntartását, míg a „nem”-mel annak megváltoztatását támogatják. Ezzel együtt az is egyértelmű, hogy eredményes népszavazás nyomán a jogalkotót terheli-e jogalkotási kötelezettség, s ha igen, milyen tartalommal. Az Alkotmánybíróság emellett megjegyzi: a kérdés megfogalmazására olyan körülmények között került sor, amikor nyilvánosságot kapott, hogy folynak az új Munka Törvénykönyvének előkészületei. Társadalmi vita folyik a tervezett változtatásokról, így a munkaviszony munkáltató által történő megszüntetésének feltételeiről. A népszavazási kezdeményezés ebben a társadalmi vitában való állásfoglalásra irányul. Mivel a kérdés tartalmát képező rendelkezés az Mt. elfogadása óta lényegében változatlan, széles körben, mind a munkáltatók, mind a munkavállalók körében ismert szabály. Így e körülményekre figyelemmel sem helytálló a kérdés megtevesztő, illetve félrevezető jellegére alapított érvelés.

Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság nem találta megalapozottnak az Nsztv. 13. § (1) bekezdésének sérelmére alapozott kifogást.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 994/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 122/2011. (XII. 2.) AB határozata**A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!**

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kitűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 66/2011. (VI. 24.) OVB határozatát megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárás lefolytatására utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I.
 1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 66/2011. (VI. 24.) OVB határozatában (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az álláskeresői járadék összege ne lehessen alacsonyabb az álláskeresővé válást megelőző 12 havi átlagkereset 80%-ánál?”
Az OVB szerint a kérdés azért nem bocsátható népszavazásra, mert az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés a) pontjában foglalt tilalomba ütközik. Az indokolás utal arra, hogy a költségvetési törvényre vonatkozó kizáró ok alapján valamely kérdés akkor nem bocsátható népszavazásra, ha a kérdés a költségvetési törvény módosítását tartalmazza, vagy a kérdésből okszerűen következik a tiltott tárgykörként megjelölt törvények megváltoztatása, illetve ha a kérdés arra irányul, hogy a választópolgárok pontosan határozzanak meg jövőbeli költségvetési törvényben szereplő egyes kiadásokat. Ebből következően az OVB úgy véli, hogy a kérdést támogató eredményes népszavazás esetén az Országgyűlés csak a költségvetési törvény módosításával tehetne eleget a népszavazási döntésnek.
 2. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a népszavazás kezdeményezőjétől kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az OVBh. ellen.
A kifogás előterjesztője szerint az OVB döntése nem megalapozott, az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítésnek lett volna helye. Indokolásában hangsúlyozta, hogy a járadékmérték meghatározásából nem következne a költségvetési kiadások emelkedése, hiszen a tényleges kiadások mértéke számos más egyedi tényezőtől is függ. Ebből szerinte nem várható a költségvetési kiadások mértékének feltétlen megváltoztatása, és egyébként is a jogalkotónak számos lehetősége maradna arra, hogy a költségvetési törvény módosítása nélkül hajtsa végre a népszavazási döntést. Utalt arra is, hogy a kifogás benyújtásának időpontjában zárószavazás előtt álló törvényjavaslat a juttatás feltételrendszerének átfogó szigorítását hajtja végre.
- II.
 1. Az Alkotmány rendelkezése:
„28/C. § (5) Nem lehet országos népszavazást tartani:
a) a költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról, a központi adónemekről és illetékekről, a vámokról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvények tartalmáról, (...)”
 2. Az Nsztv. vonatkozó rendelkezései:
„2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
[...]
b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani, (...)”
 3. A Ve. alkalmazott szabályai:
„77. § (2) A kifogásnak tartalmaznia kell
a) a jogszabálysértés megjelölését,
b) a jogszabálysértés bizonyítékait,
[...]”

(5) Ha a kifogás elkésett, vagy nem tartalmazza a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglaltakat, a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. Ha a kifogás áttételére kerül sor, a kifogás határidőben történt benyújtásának vizsgálatakor azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor az első választási bizottsághoz beérkezett.”

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

[...]

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

III. A kifogás megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben és az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
2. Az Alkotmánybíróság előzetesen megvizsgálta, hogy a jelen ügyben előterjesztett kifogás megfelel-e a törvényi feltételeknek. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogást a törvényes határidőn belül [Ve. 130. § (1) bekezdés], és a kifogásra előírt tartalmi követelményeknek [Ve. 77. § (2) bekezdés] megfelelően nyújtották be. Ebből következően a kifogás érdemi elbírálásra alkalmas.
- 3.1. A tiltott népszavazási tárgykörökről, ezen belül is különösen a költségvetési törvénnyel való összefüggésekről az 51/2001. (XI. 29.) AB határozat szól részletesen. Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésére utalva kifejtette: „[a]z alkotmányi felsorolásból következik, hogy az alkotmányi szabályozás kiemelkedő jelentőségével a tiltott tárgykörök zárt, szoros értelmezése áll összhangban. Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés a) pontjában szereplő rendelkezés konkrét törvények, többek között a költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról szóló törvény tartalmát vonja ki a népszavazás jogintézménye alól. A költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról szóló törvény az adott alkotmányi rendelkezés közvetlen végrehajtásaként megjelenő törvényhozási tárgykört jelenti. Az Alkotmány 19. § (3) bekezdés d) pontjában, valamint a 32/C. § (1) bekezdésében szereplő költségvetés és annak végrehajtása (zárszámadás) fordulat teljes egészében megegyezik az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés a) pontjában szereplő kifejezésekkel. A költségvetésről szóló törvény fogalmába semmiképpen sem tartozhat bele az összes olyan jogszabály, amelynek pénzügyi-költségvetési vonzata van.” (ABH 2001, 392, 394–395.)

A hivatkozott határozatban a nyugdíjmelés számítása módjának megváltoztatására irányuló kérdéssel összefüggésben az Alkotmánybíróság hangsúlyozta: „[ö]nmagában az, hogy a népszavazás eredménye esetlegesen érinti az Országgyűlés mozgásterét a következő költségvetési törvény megalkotásakor, nem teszi tiltottá a népszavazást. Jelen esetben a népszavazásra bocsátandó kérdés nem tartalmazza sem a költségvetési, sem a zárszámadási törvény módosítását, okszerűen nem következik a kérdésből a tiltott tárgykörként megjelölt törvények megváltoztatása; a kérdés nem irányul arra, hogy a választópolgárok pontosan határozzanak meg jövőbeli költségvetési törvényben szereplő egyes kiadásokat.

A népszavazásra szánt kérdésből egyébként eredményes népszavazás esetén sem következik szükségszerűen a nyugdíjak emelése.” (ABH 2001, 392, 395.)

Az Alkotmánybíróság összegzésül, elvi élel lezögezte: „[ö]nmagában az, hogy a népszavazásra szánt kérdés távoli, közvetett összefüggésben áll valamely tiltott népszavazási tárgykörrel, nem eredményezi a kérdés tiltott tárgykörűvé válását.” (ABH 2001, 392, 395.)

- 3.2. Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben előterjesztett kifogás elbírálása során megállapította, hogy a népszavazási kérdés nem tartalmazza a költségvetési törvény módosítását, illetőleg nem is irányul ilyen tartalmú törvény elfogadására. Megállapította az Alkotmánybíróság azt is, hogy a kérdésből okszerűen nem következik egyetlen tiltott tárgykörbe tartozó törvény módosítása sem. Ezzel kapcsolatban utal az 59/2004. (XII. 14.) AB határozatban kifejtettekre, konkrétan arra, hogy az okszerű következmény valamely kiadási főösszeg szükségképpen megváltoztatásában nyilvánul meg. (ABH 2004, 834, 837.) Az álláskereső járadék a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvényben nem szerepel kiadási főösszegként.

A kérdés továbbá nem irányul arra, hogy a választópolgárok pontosan határozzanak meg jövőbeli költségvetési törvényben szereplő valamely kiadást. A ténylegesen kifizetendő egyes álláskeresési járadékösszegek mértékének megállapítását számos tényező befolyásolja, így pontos jövőbeni kiadás nem prognosztizálható. Amint azt a 33/2007. (VI. 6.) AB határozat (ún. első kórházi napidíjas határozat) tartalmazza: „[a]z Alkotmánybíróság szerint valamely költségvetésben (vagy a kiadások tekintetében jövőbeli költségvetésben) szereplő nem minden előirányzat módosulása vagy módosítása vonja maga után szükségszerűen magának a költségvetési törvénynek a módosítását. Ha a népszavazás eredményes, és a választópolgárok úgy döntenek, hogy a feltett kérdéssel egyetértenek, akkor a kórházi napidíjról szóló népszavazás szükségszerű következménye az lehet, hogy a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 18/A. §-át, s nem a költségvetési törvényt kell az Országgyűlésnek módosítania. Nem az Egészségbiztosítási Alap költségvetésének egyik sora, hanem ez a törvényi szabály vonatkozik arra a kérdésre, hogy kell-e kórházi napidíjat fizetni. Ez a törvényi szabály az, amelynek következménye a költségvetésben a kórházi napidíjra vonatkozó előirányzat megjelenése. Önmagában a kórházi napidíjjal összefüggő bevétel – vagy, mint az OVB határozatában szerepel, tétel – elmaradása, az Alap költségvetésének ez a módosulása az Ebtv. módosítása következtében, a költségvetésről szóló törvényt nem érinti közvetlenül és jelentős módon. Eredményes népszavazásból sem következne okszerűen a költségvetési törvény módosítása. Ezért az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének a) pontjával nem ellentétes.” (ABH 2007, 394, 401.)

Az idézett értelmezést erősíti meg az 59/2007. (X. 17.) AB határozat (az ún. második kórházi napidíjas határozat), amiben az Alkotmánybíróság kimondta: „[ö]nmagában az Ebtv. 18/A. §-ában előírt fizetési kötelezettség esetleges megszűnéséből nem lehet jövőbeli költségvetési törvényben szereplő valamely kiadás pontos meghatározására következtetni.

Így a népszavazási kezdeményezés nem irányul arra, hogy a választópolgárok jövőbeli költségvetési törvényben szereplő egyes kiadásokat pontosan határozzanak meg.”

3.3. A fentiekben kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megsemmisítette az OVBh-t, és az OVB-t új eljárásra utasította.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 995/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 123/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kitűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 68/2011. (VI. 24.) OVB határozatát megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárás lefolytatására utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. 1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 68/2011. (VI. 24.) OVB határozatában (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy 3 hónapnál hosszabb próbaidőt munkaviszony esetében ne lehessen kikötni?”
Az OVB döntését azzal indokolta, hogy az országos népszavazáson feltenni kívánt kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének. Az OVB ezzel összefüggésben arra hivatkozott, hogy a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) 81. § (2) bekezdésben foglaltak szerint: „[a] próbaidő tartama harminc nap. Kollektív szerződés, illetve a felek ennél rövidebb vagy hosszabb, de legfeljebb három hónapig terjedő próbaidőt is megállapíthatnak. A próbaidő meghosszabbítása tilos, ettől érvényesen eltérni nem lehet.” Az OVB megállapította, hogy a kérdés az akkor hatályos jogi szabályozással megegyező szabályozás kialakítását célozza. A kérdés ugyanakkor a választópolgárnak azt sugallja, hogy „igen” szavazatával a fennálló jogszabályi helyzet megváltoztatására szavaz.
 2. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a népszavazás kezdeményezőjétől kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az OVBh. ellen.
A kifogás szerint az OVB döntése nem megalapozott; az Nsztv. 2. §-a szerinti hitelesítésnek lett volna helye, mert a kérdés tartalma megfelel mind a választópolgári, mind a jogalkotói egyértelműség követelményének.
- II. 1. Az Nsztv. vonatkozó rendelkezései:
„2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,”
„13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”
 2. A Ve. alkalmazott szabályai:
„77. § (2) A kifogásnak tartalmaznia kell
a) a jogszabálysértés megjelölését,
b) a jogszabálysértés bizonyítékait,
[...]
(5) Ha a kifogás elkésett, vagy nem tartalmazza a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglaltakat, a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. Ha a kifogás áttételére kerül sor, a kifogás határidőben történt benyújtásának vizsgálatakor azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor az első választási bizottsághoz beérkezett.”

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

[...]

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

III. A kifogás megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben és az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
2. Az Alkotmánybíróság előzetesen megvizsgálta, hogy a jelen ügyben előterjesztett kifogás megfelel-e a törvényi feltételeknek. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogást a törvényes határidőn belül [Ve. 130. § (1) bekezdés], és a kifogásra előírt tartalmi követelményeknek [Ve. 77. § (2) bekezdés] megfelelően nyújtották be. Ebből következően a kifogás érdemi elbírálásra alkalmas.
- 3.1. Az Alkotmánybíróság gyakorlata során több határozatban értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt, a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. E határozataiban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen felelni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt jogkörének – Alkotmányban szabályozott – korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Ezért a kérdés egyértelműségének megállapításakor vizsgálni kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség) [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 24/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABH 2006, 358, 360–361.; 84/2008. (VI. 13.) AB határozat, ABH 2008, 695, 703.].
- 3.2. Az Alkotmánybíróság eljárása során észlelte, hogy az egyes munkaügyi tárgyú és más kapcsolódó törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2011. évi CV. törvény 7. §-a 2011. augusztus 1. napjával módosította az Mt. 82. § (2) bekezdését. A rendelkezés hatályos szövege a következő: „[a] próbaidő tartama harminc nap. Harminc napnál rövidebb próbaidőt kollektív szerződés vagy a felek is megállapíthatnak. Harminc napnál hosszabb, de legfeljebb három hónapig terjedő próbaidőt a felek, legfeljebb hat hónapig terjedő próbaidőt kollektív szerződés állapíthat meg. A próbaidő meghosszabbítása tilos, ettől érvényesen eltérni nem lehet.” A korábban 3 hónapos időtartamban maximalizált próbaidő leghosszabb időtartama jelenleg akár már 6 hónap is lehet. A módosítás következtében a népszavazási kérdésben, illetőleg a hatályos szabályozásban írt időtartam (a három hónap) egyezősége megszűnt, vagyis az OVB által kifejtett egyértelműségi probléma már nem áll fenn. Az Alkotmánybíróság a kifogás elbírálása során bekövetkező változásokat nem hagyhatja figyelmen kívül. Az 59/2007. (X. 17.) AB határozatában megállapította: „[a]z Alkotmánybíróság megalapozottnak tartja az OVB-határozatnak azt az álláspontját, hogy a hitelesítésről szóló döntése során mind az OVB, mind jogorvoslati eljárásában az Alkotmánybíróság igazodik a fennálló helyzethez, vagyis ezt alapul véve dönt a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítéséről, illetve annak megtagadásáról.” (ABH 2007, 689, 695.)

3.3. A fentiekben kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megsemmisítette az OVBh-t, és az OVB-t új eljárásra utasította.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 996/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 124/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 71/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 71/2011. (VI. 24.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta az országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:
„Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkaidő-beosztás szerinti pihenőnapon végzett munkáért járó bérpótlék mértéke, abban az esetben, ha a munkavállaló nem kap másik pihenőnapot, ne lehessen alacsonyabb a személyi alapbér száz százalékánál?”
Az OVB határozatában azzal érvelt, hogy a feltenni kívánt kérdés azért nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének, mert az a hatályos jogi szabályozással megegyező szabályozás kialakítását célozza. Ezzel pedig megtevészené az átlagos választópolgárt, hiszen az „igen” szavazat leadásakor valójában a fennálló helyzetet erősítené meg.
A kifogást tevő szerint a feltenni kívánt kérdés az Alkotmánybíróság által állított mindkét feltételt teljesíti: egyrészt világos és kizárólag egyféleképpen érthető, illetve annak alapján az Országgyűlés el tudja dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, s ha igen, akkor milyen. A kifogást tevő szerint a kérdés egyértelműségének önmagában kell fennállnia, nem a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján. A jogalkotói egyértelműség követelményének álláspontja szerint az a lényege, hogy „a jogrendszer későbbi esetleges változásaitól függetlenül az Országgyűlés egyértelműen el tudja dönteni, terheli-e jogalkotási kötelezettség vagy sem.” A kifogást tevő szerint, ha az egyértelműség mércéje a jogszabályi környezet lenne, akkor a jogalkotó a jogszabályi rendelkezések módosításával könnyen befolyásolni tudná a népszavazási kérdések hitelesítését.
- II.
 1. Az Alkotmány érintett rendelkezései:
„28/B. § (1) Országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.”
„28/C. § (1) Országos népszavazást döntéshozatal vagy véleménynyilvánítás céljából lehet tartani, a népszavazás elrendelésére kötelezően vagy mérlegelés alapján kerül sor.”
 2. Az Nsztv. érintett rendelkezései:
„2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
(...)
c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,”
„13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”
 3. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) érintett rendelkezése:
„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

III. A kifogás nem megalapozott.

1. Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB határozata ellen beérkezett kifogás megfelel-e a Ve. 77. § (2) bekezdése a)–c) pontjaiban, illetve a Ve. 130. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, valamint, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.] Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]
2. Az Alkotmánybíróság a határozattal szemben benyújtott kifogás érveit nem találta megalapozottnak. Az OVB a kifogásolt határozatban az aláírásgyűjtő ív hitelesítését jogszerűen tagadta meg, ezért az Alkotmánybíróság az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve, az indokok helyességére tekintettel a 71/2011. (VI. 24.) OVB határozatot helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 997/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 125/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 70/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 70/2011. (VI. 24.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta az országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:
„Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkaidőkereten felül végzett munkáért járó bérpótlék mértéke ne lehessen alacsonyabb a személyi alapbér ötven százalékánál?”
Az OVB határozatában azzal érvelt, hogy a feltenni kívánt kérdés azért nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének, mert az a hatályos jogi szabályozással megegyező szabályozás kialakítását célozza. Ezzel pedig megtevesztené az átlagos választópolgárt, hiszen az „igen” szavazat leadásakor valójában a fennálló helyzetet erősítené meg.
A kifogást tevő szerint a feltenni kívánt kérdés az Alkotmánybíróság által állított mindkét feltételt teljesíti: egyrészt világos és kizárólag egyféleképpen érthető, illetve annak alapján az Országgyűlés el tudja dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, s ha igen, akkor milyen. A kifogást tevő szerint a kérdés egyértelműségének önmagában kell fennállnia, nem a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján. A jogalkotói egyértelműség követelményének álláspontja szerint az a lényege, hogy „a jogrendszer későbbi esetleges változásaitól függetlenül az Országgyűlés egyértelműen el tudja dönteni, terheli-e jogalkotási kötelezettség vagy sem.” A kifogást tevő szerint, ha az egyértelműség mércéje egyedül a jogszabályi környezet lenne, akkor a jogalkotó a jogszabályi rendelkezések módosításával könnyen befolyásolni tudná a népszavazási kérdések hitelesítését.
- II.
 1. Az Alkotmány érintett rendelkezései:
„28/B. § (1) Országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.”
„28/C. § (1) Országos népszavazást döntéshozatal vagy véleménynyilvánítás céljából lehet tartani, a népszavazás elrendelésére kötelezően vagy mérlegelés alapján kerül sor.”
 2. Az Nsztv. érintett rendelkezései:
„2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
(...)
c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,”
„13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”
 3. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) érintett rendelkezése:
„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

III. A kifogás nem megalapozott.

1. Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB határozata ellen beérkezett kifogás megfelel-e a Ve. 77. § (2) bekezdése a)–c) pontjaiban, illetve a Ve. 130. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, valamint, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.] Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]
2. Az Alkotmánybíróság a határozattal szemben benyújtott kifogás érveit nem találta megalapozottnak. Az OVB a kifogásolt határozatban az aláírásgyűjtő ív hitelesítését jogszerűen tagadta meg, ezért az Alkotmánybíróság az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve, az indokok helyességére tekintettel a 70/2011. (VI. 24.) OVB határozatot helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 998/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 126/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 74/2011. (VI. 24.) OVB határozatát megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 74/2011. (VI. 24.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta az országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a 2011. január 1-ig jogszerűen megszerzett nyugdíjjogosultságot az Országgyűlés ne vonja el?”

Határozatában az OVB azzal érvelt, hogy a feltenni kívánt kérdésben megtartásra kerülő országos népszavazás eredményének az Országgyűlés csak úgy tudna eleget tenni, ha magát az Alkotmányt, pontosabban annak 70/E. § (3) bekezdését módosítaná. Az Alkotmány módosítására azonban csak az Alkotmányban előírt eljárási rendben, az Alkotmány által feljogosított alkotmányozó hatalom által kerülhet sor. Így „az Alkotmány módosítására irányuló kérdésben választópolgárok által kezdeményezett népszavazásnak nincs helye”.

Az országos népszavazás kezdeményezőinek egyike – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján – kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, s kérte az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását.

A kifogástevő azt állította, hogy a népszavazási kérdés az OVB álláspontjától eltérően nem irányul alkotmánymódosításra. Az Alkotmány 70/E. §-ának hivatkozott (3) bekezdése alapján ugyanis az Országgyűlés számos szabályozási megoldás közül választhat, s egyáltalán nem köteles a nyugdíjrendszer módosítására. Amennyiben a kérdés eredményes népszavazáson támogatást kap, akkor az Országgyűlésnek pusztán tartózkodnia kellene az Alkotmány által lehetővé tett számos szabályozási megoldás egyikétől, jelen esetben: a 2011. január 1-ig jogszerűen megszerzett nyugdíjjogosultság elvonásától.

A kifogástevő megjegyezte, hogy a népszavazás eredményéből következő módosítási moratórium alkalmazhatatlanná sem tenné az Alkotmány említett rendelkezését, mert jelen esetben a kérdés csak az ellátások egy részhalmozára: a 2011. január 1-jéig jogszerűen megszerzett nyugdíjjogosultság elvonásától való tartózkodásra vonatkozik.

Az OVBh. a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában 2011. június 24-én jelent meg, a kifogást 2011. július 8-án – a törvényi határidőn belül – terjesztették elő az OVB-nél.

- II.
1. Az Alkotmány érintett rendelkezései:
„28/C. § (1) Országos népszavazást döntéshozatal vagy véleménynyilvánítás céljából lehet tartani, a népszavazás elrendelésére kötelezően vagy mérlegelés alapján kerül sor.”
„70/E. § (3) Az ellátáshoz való jog a nyugellátás tekintetében az általános öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött, a nyugellátás törvényi feltételeinek megfelelő személyre terjed ki. Törvény az e korhatárt be nem töltött személynek is nyugellátást állapíthat meg. Az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőzően folyósított nyugellátás törvényben meghatározottak szerint csökkenthető és szociális ellátássá alakítható, munkavégzésre való képesség esetén megszüntethető.”
 2. Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) érintett rendelkezései:
„2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
(...)
b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani, (...)”
 3. A Ve. érintett rendelkezése:
„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
(...)
(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helyben hagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- III.
- A kifogás megalapozott.
1. Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB határozata ellen beérkezett kifogás megfelel-e a Ve. 77. § (2) bekezdése a)–c) pontjaiban, illetve a Ve. 130. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, valamint, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.] Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]
 2. Az OVB az Nsztv. 10. § b) pontjára hivatkozva tagadta meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését. Az OVBh. indokolása szerint az adott kérdésben megtartásra kerülő országos népszavazás eredményének az Országgyűlés csak úgy tudna eleget tenni, ha az Alkotmány 70/E. § (3) bekezdését módosítaná. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor – az OVB álláspontjával ellentétesen – úgy ítélte meg, hogy a népszavazási kezdeményezésben szereplő kérdésnek nem tárgya az Alkotmány 70/E. § (3) bekezdésének módosítása. A kérdés eredményes népszavazáson történő támogatása esetén egyáltalán nem lenne szükség az Alkotmány hivatkozott 70/E. § (3) bekezdésének megváltoztatására. Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság az OVBh.-t megalapozatlannak találta, azt megsemmisítette és az OVB-t új eljárásra utasította.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1000/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 127/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 82/2011. (VI. 24.) OVB határozatát megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 82/2011. (VI. 24.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta az országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:
- „Egyetért-e Ön azzal, hogy a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt el nem érő személy számára 2011. január 1-jén jogszerűen folyósított nyugdíj összege csak a 2011. január 1-jén hatályos jogszabályok szerinti okból csökkenjen?”
- Határozatában az OVB azzal érvelt, hogy a feltenni kívánt kérdésben megtartásra kerülő országos népszavazás eredményének az Országgyűlés csak úgy tudna eleget tenni, ha magát az Alkotmányt, pontosabban annak 70/E. § (3) bekezdését módosítaná. Az Alkotmány módosítására azonban csak az Alkotmányban előírt eljárási rendben, az Alkotmány által feljogosított alkotmányozó hatalom által kerülhet sor. Így „az Alkotmány módosítására irányuló kérdésben választópolgárok által kezdeményezett népszavazásnak nincs helye”.
- Az országos népszavazás kezdeményezőinek egyike – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján – kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, s kérte az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását.
- A kifogástevő azt állította, hogy a népszavazási kérdés az OVB álláspontjától eltérően nem irányul alkotmánymódosításra. Az Alkotmány 70/E. §-ának hivatkozott (3) bekezdése alapján ugyanis az Országgyűlés számos szabályozási megoldás közül választhat, s egyáltalán nem köteles a nyugdíjrendszer, a nyugellátás módosítására. Amennyiben a kérdés eredményes népszavazáson támogatást kap, akkor az Országgyűlésnek pusztán tartózkodnia kellene az Alkotmány által lehetővé tett számos szabályozási megoldás egyikétől, jelen esetben: a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt el nem érő személy számára 2011. január 1-jén jogszerűen folyósított nyugdíj összegének a 2011. január 1-jén hatályos jogszabályokban foglaltaktól eltérő okból történő csökkentésétől.
- A kifogástevő megjegyezte, hogy a népszavazás eredményéből következő módosítási moratórium alkalmazhatatlanná sem tenné az Alkotmány említett rendelkezését, mert jelen esetben a kérdés csak az ellátások egy rész alkalmazására: a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt el nem érő személy számára 2011. január 1-jén jogszerűen folyósított nyugdíj összegének a 2011. január 1-jén hatályos jogszabályokban foglaltaktól eltérő okból történő csökkentésére vonatkozik.
- Az OVBh. a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában 2011. június 24-én jelent meg, a kifogást 2011. július 8-án – a törvényi határidőn belül – terjesztették elő az OVB-nél.

- II.
1. Az Alkotmány érintett rendelkezései:
„28/C. § (1) Országos népszavazást döntéshozatal vagy véleménynyilvánítás céljából lehet tartani, a népszavazás elrendelésére kötelezően vagy mérlegelés alapján kerül sor.”
„70/E. § (3) Az ellátáshoz való jog a nyugellátás tekintetében az általános öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött, a nyugellátás törvényi feltételeinek megfelelő személyre terjed ki. Törvény az e korhatárt be nem töltött személynek is nyugellátást állapíthat meg. Az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőzően folyósított nyugellátás törvényben meghatározottak szerint csökkenthető és szociális ellátássá alakítható, munkavégzésre való képesség esetén megszüntethető.”
 2. Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) érintett rendelkezései:
„2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
(...)
b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani, (...)”
 3. A Ve. érintett rendelkezése:
„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
(...)
(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helyben hagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- III.
- A kifogás megalapozott.
1. Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB határozata ellen beérkezett kifogás megfelel-e a Ve. 77. § (2) bekezdése a)–c) pontjaiban, illetve a Ve. 130. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, valamint, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.] Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]
 2. Az OVB az Nsztv. 10. § b) pontjára hivatkozva tagadta meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését. Az OVBh. indokolása szerint az adott kérdésben megtartásra kerülő országos népszavazás eredményének az Országgyűlés csak úgy tudna eleget tenni, ha az Alkotmány 70/E. § (3) bekezdését módosítaná. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor – az OVB álláspontjával ellentétesen – úgy ítélte meg, hogy a népszavazási kezdeményezésben szereplő kérdésnek nem tárgya az Alkotmány 70/E. § (3) bekezdésének módosítása. A kérdés eredményes népszavazáson történő támogatása esetén egyáltalán nem lenne szükség az Alkotmány hivatkozott 70/E. § (3) bekezdésének megváltoztatására. Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság az OVBh.-t megalapozatlannak találta, azt megsemmisítette és az OVB-t új eljárásra utasította.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1001/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 128/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 81/2011. (VI. 24.) OVB határozatát megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 81/2011. (VI. 24.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta az országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:
- „Egyetért-e Ön azzal, hogy a öregségi nyugdíjkorhatárt el nem érő személy számára járó nyugdíj összege ne csökkenjen?”
- Határozatában az OVB azzal érvelt, hogy a feltenni kívánt kérdésben megtartásra kerülő országos népszavazás eredményének az Országgyűlés csak úgy tudna eleget tenni, ha magát az Alkotmányt, pontosabban annak 70/E. § (3) bekezdését módosítaná. Az Alkotmány módosítására azonban csak az Alkotmányban előírt eljárási rendben, az Alkotmány által feljogosított alkotmányozó hatalom által kerülhet sor. Így „az Alkotmány módosítására irányuló kérdésben választópolgárok által kezdeményezett népszavazásnak nincs helye”.
- Az országos népszavazás kezdeményezőinek egyike – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján – kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, s kérte az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását.
- A kifogástevő azt állította, hogy a népszavazási kérdés az OVB álláspontjától eltérően nem irányul alkotmánymódosításra. Az Alkotmány 70/E. §-ának hivatkozott (3) bekezdése alapján ugyanis az Országgyűlés számos szabályozási megoldás közül választhat, s egyáltalán nem köteles a nyugdíjrendszer, a nyugellátás módosítására. Amennyiben a kérdés eredményes népszavazáson támogatást kap, akkor az Országgyűlésnek pusztán tartózkodnia kellene az Alkotmány által lehetővé tett számos szabályozási megoldás egyikétől, jelen esetben: az öregségi nyugdíjkorhatárt el nem érő személy számára járó nyugdíj összegének csökkentésétől.
- A kifogástevő megjegyezte, hogy a népszavazás eredményéből következő módosítási moratórium alkalmazhatatlanná sem tenné az Alkotmány említett rendelkezését, mert jelen esetben a kérdés csak az ellátások egy rész alkalmazására: az öregségi nyugdíjkorhatárt el nem érő személy számára járó nyugdíj összegének csökkentésétől való tartózkodásra vonatkozik.
- Az OVBh. a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában 2011. június 24-én jelent meg, a kifogást 2011. július 8-án – a törvényi határidőn belül – terjesztették elő az OVB-nél.

- II.
1. Az Alkotmány érintett rendelkezései:
„28/C. § (1) Országos népszavazást döntéshozatal vagy véleménynyilvánítás céljából lehet tartani, a népszavazás elrendelésére kötelezően vagy mérlegelés alapján kerül sor.”
„70/E. § (3) Az ellátáshoz való jog a nyugellátás tekintetében az általános öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött, a nyugellátás törvényi feltételeinek megfelelő személyre terjed ki. Törvény az e korhatárt be nem töltött személynek is nyugellátást állapíthat meg. Az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőzően folyósított nyugellátás törvényben meghatározottak szerint csökkenthető és szociális ellátássá alakítható, munkavégzésre való képesség esetén megszüntethető.”
 2. Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) érintett rendelkezései:
„2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
(...)
b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani, (...)”
 3. A Ve. érintett rendelkezése:
„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
(...)
(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helyben hagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- III.
- A kifogás megalapozott.
1. Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB határozata ellen beérkezett kifogás megfelel-e a Ve. 77. § (2) bekezdése a)–c) pontjaiban, illetve a Ve. 130. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, valamint, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.] Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]
 2. Az OVB az Nsztv. 10. § b) pontjára hivatkozva tagadta meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését. Az OVBh. indokolása szerint az adott kérdésben megtartásra kerülő országos népszavazás eredményének az Országgyűlés csak úgy tudna eleget tenni, ha az Alkotmány 70/E. § (3) bekezdését módosítaná. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor – az OVB álláspontjával ellentétesen – úgy ítélte meg, hogy a népszavazási kezdeményezésben szereplő kérdésnek nem tárgya az Alkotmány 70/E. § (3) bekezdésének módosítása. A kérdés eredményes népszavazáson történő támogatása esetén egyáltalán nem lenne szükség az Alkotmány hivatkozott 70/E. § (3) bekezdésének megváltoztatására. Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság az OVBh.-t megalapozatlannak találta, azt megsemmisítette és az OVB-t új eljárásra utasította.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1002/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 129/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kitűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 85/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I.
 1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 85/2011. (VI. 24.) OVB határozatában (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az álláskeresői járadék folyósításának feltételei és összege a 2011. január 1-jén hatályos szabályok szerint legyenek?”
Az OVB döntését azzal indokolta, hogy az országos népszavazáson feltenni kívánt kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének.
Az OVB szerint a választópolgárok számára nem egyértelmű, hogy mi értendő a kérdésben meghatározott „az álláskeresői járadék folyósításának feltételei és összege” alatt, ugyanis nem egyértelműen meghatározott, hogy egy eredményes népszavazást követő jogalkotás pontosan milyen jogszabályokat, milyen módon és mértékben érintene.
Az OVB szerint a választópolgárok számára az sem egyértelmű, hogy mi értendő a kérdésben meghatározott „2011. január 1-jén hatályos szabályok” alatt. A választópolgároktól ugyanis nem várható el, hogy a jogszabályok részletes tartalmával tisztában legyenek. Az OVB álláspontja szerint magából a népszavazási kérdésből ki kell derülnie, hogy a választópolgár aláírásával, illetve szavazatával milyen kérdést támogat.
2. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a népszavazás kezdeményezőjétől kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az OVBh. ellen.
A kifogás előterjesztője szerint az OVB döntése nem megalapozott, mert a kérdés tartalma megfelel a választópolgári egyértelműség követelményének. Részletezésében előadta, hogy a választópolgárok jelentős része ismeri az álláskeresői járadék legfontosabb, a kérdés által is érintett szabályait. Kifejtette továbbá, hogy az érintett jogszabályi rendelkezések köre pontosan meghatározható, a fogalmak értelmezésében bizonytalanság nem jelentkezhet.
- II. A kifogás nem megalapozott.
 1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben és az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
 2. Az Alkotmánybíróság előzetesen megvizsgálta, hogy a jelen ügyben előterjesztett kifogás megfelel-e a törvényi feltételeknek. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogást a törvényes határidőn belül [Ve. 130. § (1) bekezdés], és a kifogásra előírt tartalmi követelményeknek [Ve. 77. § (2) bekezdés] megfelelően nyújtották be. Ebből következően a kifogás érdemi elbírálásra alkalmas.
 3. Az OVB a kifogással támadott határozatában megállapította, hogy a kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének.

Az Alkotmánybíróság – az OVBh. indokolásával egyetértve – a kifogást nem találta megalapozottnak. Ezért az OVBh.-t az abban foglalt indokok helyességére tekintettel, azonos indokok alapján helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben történt közzétételére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1003/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 130/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kitűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 87/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I.
 1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 87/2011. (VI. 24.) OVB határozatában (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az álláskeresési járadék összegének 2011. január 1-jén hatályos számítási szabályai az álláskereső hátrányára ne változzanak meg?”
Az OVB döntését azzal indokolta, hogy az országos népszavazáson feltenni kívánt kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének.
Az OVB szerint a választópolgárok számára nem egyértelmű, hogy mi értendő a kérdésben meghatározott „2011. január 1-jén hatályos szabályok” alatt. A választópolgároktól ugyanis nem várható el, hogy a jogszabályok részletes tartalmával tisztában legyenek. Az OVB álláspontja szerint magából a népszavazási kérdésből ki kell derülnie, hogy a választópolgár aláírásával, illetve szavazatával milyen kérdést támogat.
2. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a népszavazás kezdeményezőjétől kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az OVBh. ellen.
A kifogás előterjesztője szerint az OVB döntése nem megalapozott, mert a kérdés tartalma megfelel a választópolgári egyértelműség követelményének. Részletezésében előadta, hogy a választópolgárok jelentős része ismeri az álláskeresési járadék legfontosabb, a kérdés által is érintett szabályait.
- II.

A kifogás nem megalapozott.

 1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben és az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
 2. Az Alkotmánybíróság előzetesen megvizsgálta, hogy a jelen ügyben előterjesztett kifogás megfelel-e a törvényi feltételeknek. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogást a törvényes határidőn belül [Ve. 130. § (1) bekezdés], és a kifogásra előírt tartalmi követelményeknek [Ve. 77. § (2) bekezdés] megfelelően nyújtották be. Ebből következően a kifogás érdemi elbírálásra alkalmas.

3. Az OVB a kifogással támadott határozatában megállapította, hogy a kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének.

Az Alkotmánybíróság – az OVBh. indokolásával egyetértve – a kifogást nem találta megalapozottnak. Ezért az OVBh.-t az abban foglalt indokok helyességére tekintettel, azonos indokok alapján helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben történt közzétételére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1004/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 131/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kitűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 86/2011. (VI. 24.) OVB határozatát megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárás lefolytatására utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I.
 1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 86/2011. (VI. 24.) OVB határozatában (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az álláskeresési járadék folyósításának leghosszabb időtartama 9 hónap legyen?”
Az OVB döntését azzal indokolta, hogy az országos népszavazáson feltenni kívánt kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének. Az OVB ezzel összefüggésben arra hivatkozott, hogy a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.) 27. § (3) bekezdése szerint az álláskeresési járadék folyósításának leghosszabb időtartama 270 nap. Az OVB megállapította, hogy a kérdés az akkor hatályos jogi szabályozással megegyező szabályozás kialakítását célozza. A kérdés ugyanakkor a választópolgárnak azt sugallja, hogy „igen” szavazatával a fennálló jogszabályi helyzet megváltoztatására szavaz.
 2. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a népszavazás kezdeményezőjétől kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az OVBh. ellen.
A kifogás szerint az OVB döntése nem megalapozott, mert a kérdés tartalma megfelel mind a választópolgári, mind a jogalkotói egyértelműség követelményének.
- II.
 1. Az Nsztv. vonatkozó rendelkezései:
„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,”
„13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”
 2. A Ve. alkalmazott szabályai:
„77. § (2) A kifogásnak tartalmaznia kell
a) a jogszabálysértés megjelölését,
b) a jogszabálysértés bizonyítékait,
[...]
(5) Ha a kifogás elkészült, vagy nem tartalmazza a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglaltakat, a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. Ha a kifogás áttételére kerül sor, a kifogás határidőben történt benyújtásának vizsgálatakor azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor az első választási bizottsághoz beérkezett.”
„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
[...]

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

III. A kifogás megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben és az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
2. Az Alkotmánybíróság előzetesen megvizsgálta, hogy a jelen ügyben előterjesztett kifogás megfelel-e a törvényi feltételeknek. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogást a törvényes határidőn belül [Ve. 130. § (1) bekezdés], és a kifogásra előírt tartalmi követelményeknek [Ve. 77. § (2) bekezdés] megfelelően nyújtották be. Ebből következően a kifogás érdemi elbírálásra alkalmas.
- 3.1. Az Alkotmánybíróság gyakorlata során több határozatban értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt, a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. E határozataiban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen felelni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt jogkörének – Alkotmányban szabályozott – korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Ezért a kérdés egyértelműségének megállapításakor vizsgálni kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség) [51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 24/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABH 2006, 358, 360–361.; 84/2008. (VI. 13.) AB határozat, ABH 2008, 695, 703.].
- 3.2. Az Alkotmánybíróság eljárása során észlelte, hogy a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény 8. § 2011. szeptember 1. napjával módosította az Ft. 27. § (3) bekezdését. A rendelkezés hatályos szövege a következő: „[a]z álláskeresési járadék folyósításának leghosszabb időtartama 90 nap.” A korábban 270 napos időtartam 90 napra csökkent. A módosítás következtében a népszavazási kérdésben, illetőleg a hatályos szabályozásban írt időtartam (a 9 hónap, illetőleg a 270 nap) egyezősége megszűnt, vagyis az OVB által kifejtett egyértelműségi probléma már nem áll fenn. Az Alkotmánybíróság a kifogás elbírálása során bekövetkező változásokat nem hagyhatja figyelmen kívül. Az 59/2007. (X. 17.) AB határozatában megállapította: „[a]z Alkotmánybíróság megalapozottnak tartja az OVB-határozatnak azt az álláspontját, hogy a hitelesítésről szóló döntése során mind az OVB, mind jogorvoslati eljárásában az Alkotmánybíróság igazodik a fennálló helyzethez, vagyis ezt alapul véve dönt a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítéséről, illetve annak megtagadásáról.” (ABH 2007, 689, 695.)
- 3.3. A fentiekben kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megsemmisítette az OVBh-t, és az OVB-t új eljárásra utasított.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkócs Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1005/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 132/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kitűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 89/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I.
 1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 89/2011. (VI. 24.) OVB határozatában (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkáltató köteles legyen a felmondást megindokolni?”
Az OVB döntését azzal indokolta, hogy az országos népszavazáson feltenni kívánt kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének. Az OVB ezzel összefüggésben arra hivatkozott, hogy a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) 89. § (2) bekezdésben foglaltak szerint: „[a] munkáltató – a (6) bekezdésben foglalt kivétellel – köteles felmondását megindokolni. Az indokolásból a felmondás okának világosan ki kell tűnnie. Vita esetén a felmondás indokának valóságát és okszerűségét a munkáltatónak kell bizonyítania.”
Az OVB megállapította, hogy a kérdés a hatályos jogi szabályozással megegyező szabályozás kialakítását célozza. A kérdés ugyanakkor a választópolgárnak azt sugallja, hogy „igen” szavazatával a fennálló jogszabályi helyzet megváltoztatására szavaz, míg a „nem” válasz értelmetlen lenne.
Az OVB utalt továbbá arra is, hogy a „felmondás” kifejezés nem egyértelmű, mert nem állapítható meg, hogy kizárólag a rendes felmondásra, vagy kizárólag a rendkívüli felmondásra, esetleg mindkettőre vonatkozik.
 2. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a népszavazás kezdeményezőjétől kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az OVBh. ellen.
A kifogás előterjesztője szerint az OVB döntése nem megalapozott, mert a kérdés tartalma megfelel mind a választópolgári, mind a jogalkotói egyértelműség követelményének. Részletezésében előadta, hogy a választópolgár a kívánt szabályozásról dönt, s nem arról, hogy az Országgyűlés ennek alapján milyen döntést lesz köteles hozni. Hangsúlyozta, hogy az „igen” válaszok többsége esetén az Országgyűlést jogalkotási kötelezettség terheli, ha a munkáltató nem köteles minden felmondást megindokolni, és az ellentétes tartalmú jogalkotástól tartózkodni köteles, ha a munkáltató minden felmondást köteles megindokolni. A „nem” válaszok többsége esetén az Országgyűlést jogalkotási kötelezettség nem terheli. Ellentétben az OVB-vel, úgy véli, hogy a „nem” válasz értelmes alternatíva: ilyenkor a választópolgár elutasítja az Országgyűlésre háruló szabályozási vagy a szabályozástól való tartózkodási kötelezettség kimondását.
Kifejtette, hogy a „felmondás” kifejezés nyilvánvalóan mindkét jogintézményre, a rendes és a rendkívüli felmondásra egyaránt vonatkozik, hiszen a kérdés megszorító (megkülönböztető) jelzőt nem tartalmaz.
- II.
 - A kifogás nem megalapozott.
 1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben és az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342,

- 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
2. Az Alkotmánybíróság előzetesen megvizsgálta, hogy a jelen ügyben előterjesztett kifogás megfelel-e a törvényi feltételeknek. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogást a törvényes határidőn belül [Ve. 130. § (1) bekezdés], és a kifogásra előírt tartalmi követelményeknek [Ve. 77. § (2) bekezdés] megfelelően nyújtották be. Ebből következően a kifogás érdemi elbírálásra alkalmas.
3. Az OVB a kifogással támadott határozatában megállapította, hogy a kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének.
- Az Alkotmánybíróság – az OVBh. indokolásával egyetértve – a kifogást nem találta megalapozottnak. Ezért az OVBh.-t az abban foglalt indokok helyességére tekintettel, azonos indokok alapján helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben történt közzétételére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1006/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 133/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kitűzésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 88/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I.
 1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 88/2011. (VI. 24.) OVB határozatában (a továbbiakban: OVBh.) megtagadta annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a tankötelezettség korhatárára vonatkozó szabályok megegyezzenek a 2011. január 1-jén hatályosakkal?”
Az OVB döntését azzal indokolta, hogy az országos népszavazáson feltenni kívánt kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének.
Az OVB szerint a választópolgárok számára nem egyértelmű, hogy mi értendő a kérdésben meghatározott „2011. január 1-jén hatályos szabályok” alatt. A választópolgároktól ugyanis nem várható el, hogy a jogszabályok részletes tartalmával tisztában legyenek. Az OVB álláspontja szerint magából a népszavazási kérdésből ki kell derülnie, hogy a választópolgár aláírásával, illetve szavazatával milyen kérdést támogat.
2. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a népszavazás kezdeményezőjétől kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az OVBh. ellen.
A kifogás előterjesztője szerint az OVB döntése nem megalapozott, mert a kérdés tartalma megfelel a választópolgári egyértelműség követelményének. Részletezésében előadta, hogy a választópolgárok jelentős része ismeri a tankötelezettség időtartamára vonatkozó legfontosabb, a kérdés által is érintett szabályait.
- II.

A kifogás nem megalapozott.

 1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben és az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
 2. Az Alkotmánybíróság előzetesen megvizsgálta, hogy a jelen ügyben előterjesztett kifogás megfelel-e a törvényi feltételeknek. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogást a törvényes határidőn belül [Ve. 130. § (1) bekezdés], és a kifogásra előírt tartalmi követelményeknek [Ve. 77. § (2) bekezdés] megfelelően nyújtották be. Ebből következően a kifogás érdemi elbírálásra alkalmas.

3. Az OVB a kifogással támadott határozatában megállapította, hogy a kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének.

Az Alkotmánybíróság – az OVBh. indokolásával egyetértve – a kifogást nem találta megalapozottnak. Ezért az OVBh.-t az abban foglalt indokok helyességére tekintettel, azonos indokok alapján helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben történt közzétételére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1007/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 134/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 139/2011. (VIII. 9.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Beadványozók 2011. július 14-én országos népszavazási kezdeményezés tárgyában aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtották be az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB) az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából.
- Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy új jogszabálynak az érintettek nézve hátrányos rendelkezését a jogszabály hatálybalépését megelőző időszakra vonatkozóan ne lehessen alkalmazni?”
- Az OVB a 139/2011. (VIII. 9.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) az országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését megtagadta.
- Határozatát egyrészt azzal indokolta, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) módosítására, illetve az Alkotmány egyes rendelkezéseinek a jövőbeni megváltoztathatóságának kizárására irányuló kérdésben választópolgárok által kezdeményezett népszavazásnak nincs helye.
- Az OVB megjegyezte továbbá, hogy a kezdeményezés összhangban van az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogállamiság követelményével, valamint a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (2) bekezdésekben meghatározott rendelkezésekkel.
- A fenti általános rendelkezéseken túl idézte az Alkotmány 70/E. § (3) és a 70/I. § (2) bekezdéseit, melyek kapcsán kifejtette, hogy ezen rendelkezésekhez kapcsolódóan egy esetleges eredményes országos ügydöntő népszavazás meghatározná az Országgyűlés mérlegelési jogkörébe tartozó (normatív) döntés tartalmát, mellyel az alkotmányos szabályozás lehetséges értelmezési keretét is szűkítené, módosítaná.
- Az OVB kimondta másrészt, hogy a kezdeményezésben foglalt kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének. Az egyértelműség követelménye azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen felelni. Az OVB álláspontja szerint a népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem egyértelmű, mivel nem állapítható meg, hogy a beadványozó mit ért „hátrányos rendelkezés” fogalma alatt. A „hátrány” szubjektív érzeten is alapulhat, ami eltérő lehet az egyes polgárok esetében, így a kérdés megfogalmazása nem felel meg a Nsztv. 10. § c) pontjában meghatározott követelménynek.
- A 139/2011. (VIII. 9.) OVB határozat a Magyar Közlöny 2011. évi 93. számában, 2011. augusztus 9-én jelent meg. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése szerint az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet benyújtani. A határozat ellen 2011. augusztus 22-én – határidőben – érkezett a népszavazás kezdeményezőitől kifogás.
- A kifogást tevők szerint az OVBh. jogszabálysértő, hiszen az csak azt vizsgálhatta volna, hogy az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése alapján az indítványozott kérdésben lehet-e népszavazást tartani. Az OVB alaptalanul tekintette a kérdést olyannak, mint amely az Alkotmány megváltoztatására irányul, így hatáskörét meghaladta. Megjegyezte továbbá, hogy a népszavazási kérdőívet aláíró választópolgár véleménye határozza meg a „hátrány” fogalmát, és nem a kérdést feltevő értelmezése. Mindezekre tekintettel kéri az OVBh. megsemmisítését, valamint az OVB új eljárásra utasítását.

- II. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. Eljárása során az Alkotmánybíróság e feladatát alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
- Az OVB határozatával egyetértve az Alkotmánybíróság a kifogást nem találta megalapozottnak, és az OVBh.-t helyes indokai alapján helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1254/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 135/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 144/2011. (IX. 9.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Magánszemély 2011. augusztus 2-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB) az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából.
Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a tankötelezettség továbbra is annak a tanévnek a végéig tartson, amelyben az érintett személy a 18. életévét betöltötte?”
Az OVB 2011. szeptember 1-jén megtartott ülésén meghozott 144/2011. (IX. 9.) határozatában (a továbbiakban: OVBh.) megállapította, hogy az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya a törvényben foglalt formai, valamint a népszavazásra feltenni kívánt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért azt hitelesítette.
Az OVB a 144/2011. (IX. 9.) határozatát a Magyar Közlöny 2011. évi 104. számában, 2011. szeptember 9-én tette a közzé, mely ellen magánszemélyek 2011. szeptember 16-án – a törvényes határidőn belül – kifogást terjesztettek elő. A kifogást tevők álláspontja szerint az OVBh. jogszabálysértő. Az OVB nem hitelesíthette volna az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát, mivel az egyrészt „több kérdést tartalmaz, ezért nem érthetőek, rájuk egyértelmű válasz nem adható”. Másrészt a megjelölt kérdéseket jelenleg hatályos jogszabályok rendezik, és ez a tény a kérdésekből nem derül ki, ezért a kérdések megtévesztik a választópolgárokat. Harmadrészt a kérdésben megjelölt tankötelezettség fogalma a választópolgárok számára nem egyértelmű. A kifogást tevők utaltak az OVB által korábban alkalmazott ún. „egyértelműségi tesztre”, melynek értelmében a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel, vagy „nem”-mel lehessen felelni. A kifogást tevők szerint az OVB-nek az Nsztv. 10. § c) pontja és 13. § (1) bekezdése alapján a kérdések hitelesítését meg kellett volna tagadnia. Ezen túlmenően kifogásolták, hogy az OVB határozatképessége jegyzőkönyv hiányában aggálymentesen nem állapítható meg, az egyes kérdéseknél nem ugyanazok a személyek voltak jelen az ülésen, illetve „a határozatok meghozatalánál, azok szövegezéséből kitűnik, hogy az OVB egyes tagjainál a szükséges és kellő körültekintés, illetve figyelem – az idő múlására tekintettel – már lankadt vagy hiányzott, amelynek ellenkezője – jegyzőkönyv hiányában – nem cáfolható”.
Erre tekintettel a kifogást tevők a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (3) bekezdése alapján kérték az Alkotmánybíróságot, hogy az OVBh.-t semmisítse meg, és az OVB-t utasítsa új eljárásra.
- II. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjára tekintettel a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás, melynek keretében annak vizsgálatára kerül sor, hogy a kifogás megfelel-e Ve. rendelkezéseinek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256., 63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]

Az Alkotmánybíróság a kifogást megvizsgálva, azt az OVB határozatával, valamint az OVB ülésén készült jegyzőkönyvvel összevetve, arra a megállapításra jutott, hogy annak érvei nem megalapozottak. Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát jogszerűen hitelesítette, ezért az Alkotmánybíróság az OVB határozatát helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1362/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 136/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 145/2011. (IX. 9.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Magánszemély 2011. augusztus 2-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB) az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából.
Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy 100 napnál hosszabb próbaidőt a munkaviszony esetében ne lehessen kikötni?”
Az OVB 2011. szeptember 1-jén megtartott ülésén meghozott 145/2011. (IX. 9.) határozatában (a továbbiakban: OVBh.) megállapította, hogy az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya a törvényben foglalt formai, valamint a népszavazásra feltenni kívánt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért azt hitelesítette.
Az OVB a 145/2011. (IX. 9.) határozatát a Magyar Közlöny 2011. évi 104. számában, 2011. szeptember 9-én tette a közzé, mely ellen magánszemélyek 2011. szeptember 16-án – a törvényes határidőn belül – kifogást terjesztettek elő. A kifogást tevők álláspontja szerint az OVBh. jogszabálysértő. Az OVB nem hitelesíthette volna az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát, mivel az egyrészt „több kérdést tartalmaz, ezért nem érthetőek, rájuk egyértelmű válasz nem adható”. Másrészt a megjelölt kérdéseket jelenleg hatályos jogszabályok rendezik, és ez a tény a kérdésekből nem derül ki, ezért a kérdések megtévesztik a választópolgárokat. Harmadrészt a kérdésben megjelölt fogalmak a választópolgárok számára nem egyértelműek, többek között a „100 nap alatt” munkanapot vagy naptári napot kell-e érteni, mivel a naptári napok egy részében nincs munkavégzési kötelezettség. A kifogást tevők utaltak az OVB által korábban alkalmazott ún. „egyértelműségi tesztre”, melynek értelmében a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel, vagy „nem”-mel lehessen felelni. A kifogást tevők szerint az OVB-nek az Nsztv. 10. § c) pontja és 13. § (1) bekezdése alapján a kérdések hitelesítését meg kellett volna tagadnia. Ezen túlmenően kifogásolták, hogy az OVB határozatképessége jegyzőkönyv hiányában aggálymentesen nem állapítható meg, az egyes kérdéseknél nem ugyanazok a személyek voltak jelen az ülésen, illetve „a határozatok meghozatalánál, azok szövegezéséből kitűnik, hogy az OVB egyes tagjainál a szükséges és kellő körültekintés, illetve figyelem – az idő múlására tekintettel – már lankadt vagy hiányzott, amelynek ellenkezője – jegyzőkönyv hiányában – nem cáfolható”.
Erre tekintettel a kifogást tevők a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (3) bekezdése alapján kérték az Alkotmánybíróságot, hogy az OVBh.-t semmisítse meg, és az OVB-t utasítsa új eljárásra.
- II. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjára tekintettel a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás, melynek keretében annak vizsgálatára kerül sor, hogy a kifogás megfelel-e Ve. rendelkezéseinek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256., 63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]

Az Alkotmánybíróság a kifogást megvizsgálva, azt az OVB határozatával, valamint az OVB ülésén készült jegyzőkönyvvel összevetve, arra a megállapításra jutott, hogy annak érvei nem megalapozottak. Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát jogszerűen hitelesítette, ezért az Alkotmánybíróság az OVB határozatát helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1363/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 137/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság országos népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 149/2011. (IX. 9.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján két kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 149/2011. (IX. 9.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.
- Az OVB vitatott határozatában az országos népszavazás kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesítette. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az álláskeresési járadék folyósításának leghosszabb időtartama 260 nap legyen?”
- Az OVBh. indokolása szerint az aláírásgyűjtő ív, illetve a népszavazásra feltenni kívánt kérdés a törvényben meghatározott formai és tartalmi követelményeknek egyaránt eleget tesz, így a hitelesítésnek nem volt akadálya.
- Az egyik kifogás előterjesztője szerint az OVBh. jogszabálysértő, egyrészt mivel a kérdést hatályos jogszabály rendezi, ami a kérdésből nem derül ki, ezért az megtévesztő; másrészt mivel az „álláskeresési járadék” szövegrészből nem állapítható meg, hogy azt a munkavállaló vagy a munkáltató fizeti-e, ezért a kérdés nem egyértelmű. A kifogástevők hivatkoztak arra is, hogy az OVB üléséről jegyzőkönyv nem készült, s így a határozatképessége „nem állapítható meg aggálymentesen”.
- A másik kifogás előterjesztője szerint a kérdés nem felel meg a népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében szabályozott egyértelműség követelményének, mivel a választópolgár döntése meghozatalakor nem lenne tisztában azzal, hogy a kérdésre igennel vagy nemmel szavazás esetén döntésének milyen pénzügyi vagy egyéb következményei lennének, nem tudnák, hogy a népszavazás eredménye „milyen változást okozna az álláskeresési járadék rendszerében”. Nem egyértelmű a kérdés azért sem, mert a kérdés alapján nem válaszolható meg egyértelműen, hogy az álláskeresési járadék folyósítási tartamának 260 napra történő emelése mely jogviszonyokra vonatkozna, illetve szűkítené-e a jogosultak körét. Így a kérdés sem a választópolgári, sem a jogalkotói egyértelműség követelményének nem felel meg.
- Az OVBh. a Magyar Közlöny 2011. évi 104. számában, 2011. szeptember 9-én jelent meg, az egyik kifogást 2011. szeptember 16-án, míg a másikat 2011. szeptember 21-én, határidőben terjesztették elő.
- II. Az Alkotmánybíróság határozatának meghozatala során a következő jogszabályokat vette alapul:
1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezése:
 - „2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.
 - (2) A Magyar Köztársaságban minden hatalom a népé, amely a népszuverenitást választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja.”
 2. Az Nsztv. rendelkezései:
 - „2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”
 - „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
 - a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,
 - b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,
 - c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,
 - d) ugyanazon tartalmú kérdésben három éven belül eredményes országos népszavazást tartottak,
 - e) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”

„13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”

„77. § (2) A kifogásnak tartalmaznia kell

- a) a jogszabálysértés megjelölését,
- b) a jogszabálysértés bizonyítékait, (...)”

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

III. A kifogások az alábbiak szerint nem megalapozottak.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatai ellen benyújtott kifogások elbírálása során kialakította következetes gyakorlatát. Az Alkotmánybíróság a kifogás alapján lefolytatott jogorvoslati eljárásban azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve. 77. § (2) bekezdésének a)–c) pontjaiban, illetve 130. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. Eljárása során az Alkotmánybíróság e feladatát alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]
2. Az Alkotmánybíróság számos határozatában értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt, a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. A népszavazásra szánt kérdés egyértelműségével kapcsolatban az Alkotmánybíróság következetesen érvényesített álláspontja, hogy ezen követelmény a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája, mely e tekintetben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyrészt a választópolgár, másrészt a jogalkotó számára is egyértelműnek kell lennie. A választópolgári egyértelműség azt követeli meg, hogy a kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre igennel vagy nemmel lehessen felelni. Az eredményes népszavazással hozott döntés azonban az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt jogköre – Alkotmányban szabályozott – korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Ezért a kérdés egyértelműségének megállapításakor – a jogalkotói egyértelműség körében – az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, milyen jogalkotásra köteles. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor azt is hangsúlyozta, hogy az Nsztv. 13. § (1) bekezdése nem támaszt olyan követelményt a népszavazás kezdeményezőivel szemben, hogy a kérdés megfogalmazásakor pontosan használják a hatályos jogszabályok terminológiáját [52/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 399, 402–403.; 68/2008. (IV. 30.) AB határozat, ABH 2008, 615, 619.], de a kérdésből mind a választópolgárok, mind az Országgyűlés számára ki kell derülnie, hogy milyen lehetséges következményekkel járhat a népszavazás [99/2007. (XII. 6.) AB határozat, ABH 2007, 815, 818.].

A jelen ügyben a népszavazásra bocsátani kívánt kérdés egy adott jogszabályi rendelkezés módosítására irányul, amely rendelkezés – a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Femtv.) 27. §-a által szabályozott – álláskeresési járadék folyósítási tartamát szabályozza, pontosabban a 2011. szeptember 1-jétől hatályos folyósítási időtartam maximumának megemelését (közelítve a 2011. szeptember 1. előtti legfeljebb 270 napos folyósítási tartamhoz) célozza. A kérdés tehát világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető, a kérdésre igennel vagy nemmel lehet felelni, a választópolgároknak arra kell választ adniuk a kérdés alapján, hogy kívánják-e, hogy az álláskeresési járadék tartama maximum 260 nap legyen. A népszavazás eredménye alapján pedig az Országgyűlés el tudja dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, milyen tartalmú jogalkotásra köteles: eredményes népszavazás esetén ugyanis a fent hivatkozott Femtv.-t érintő jogalkotási kötelezettsége keletkezik az Országgyűlésnek.

Mindezek alapján az egyértelműség követelményének sérelmét állító kifogásokat – egyetértve az OVB határozatában foglalt indokolással – az Alkotmánybíróság nem találta megalapozottnak.

3. A kifogást tevők az OVB eljárását is sérelmezték annyiban, hogy a jegyzőkönyv hiánya miatt kétséges volt az OVB határozatképessége. Az Alkotmánybíróság – jogorvoslati jogkörében eljárva – megállapította, hogy az OVB-nek a jelen ügyben vizsgált kérdés hitelesítésével foglalkozó üléséről készült jegyzőkönyv, s ebből, valamint a jelenléti ívből kiderül, hogy az OVB a kifogás tárgyává tett határozat meghozatalakor határozatképes volt. Így az indítványozók hivatkozása e vonatkozásban sem megalapozott.
4. A fent kifejtettekre tekintettel az Alkotmánybíróság az OVBh. megsemmisítésére és az OVB új eljárásra kötelezésére irányuló kifogást elutasította, és a 149/2011. (IX. 9.) OVB határozatát, az abban foglalt kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1365/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 138/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 163/2011. (IX. 9.) OVB határozatát a jelen határozatban foglalt indokolással kiegészítve helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Magánszemély 2011. augusztus 19-én országos népszavazási kezdeményezés tárgyában aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB) az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerinti hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt: „Egyetért-e azzal, hogy a kellő felkészülés érdekében – az Országgyűlés alkosson törvényt arról, hogy az Alaptörvény hatálybalépésének napja (2012. január 1.) helyett az Alaptörvényben nevesített, időben legutoljára kihirdetett sarkalatos törvény kihirdetése napját követő hatodik hónap első napja legyen?”
- Az OVB a 163/2011. (IX. 9.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) az országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítését megtagadta.
- Határozatát egyrészt azzal indokolta, hogy Alkotmány módosítására, illetve az Alkotmány egyes rendelkezéseinek a jövőbeni megváltoztathatóságának kizárására irányuló kérdésben választópolgárok által kezdeményezett népszavazásnak nincs helye. Az OVB megállapította, hogy Magyarország Alaptörvénye záró rendelkezése 1. pontja szerint Magyarország Alaptörvénye 2012. január 1-jén lép hatályba. Az Országgyűlés Magyarország Alaptörvényét a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 19. § (3) bekezdés a) pontja és a 24. § (3) bekezdése alapján fogadta el. Az Országos Választási Bizottság álláspontja szerint mind az Alkotmány, mind a későbbiekben az Alaptörvény módosítására csak az Alkotmány, illetve az Alaptörvény rendelkezéseinek megtartásával kerülhet sor.
- Az OVB megjegyezte továbbá, hogy az Alaptörvény rendelkezése szerint a későbbiekben egyébként sem lehet országos népszavazást tartani az Alaptörvény módosításáról.
- Az OVB kimondta másrészt, hogy a kezdeményezésben foglalt kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének. Az egyértelműség követelménye azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen felelni. Az OVB álláspontja szerint a népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem egyértelmű, mivel a kérdés egésze nyelvtanilag és logikailag sem egyértelmű, továbbá nem állapítható meg az sem, hogy a kérdés utolsó tagmondata pontosan milyen időpontot jelöl meg az Alaptörvény hatálybalépésének időpontjaként.
- A 163/2011. (IX. 9.) OVB határozat a Magyar Közlöny 2011. évi 104. számában, 2011. szeptember 9-én jelent meg. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése szerint az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet benyújtani. A határozat ellen 2011. szeptember 16-án – határidőben – érkezett a népszavazás kezdeményezőjétől és egy másik magánszemélytől kifogás. A kifogást tevők szerint az OVBh. jogszabálysértő, mert sem az Alkotmány, sem a Nsztv. nem tiltja az Alaptörvénnyel szembeni népszavazás lehetőségét, ezért álláspontjuk szerint a még hatályba nem lépett Alaptörvénynek nem lehet népszavazást korlátozó hatása. Mindezekre tekintettel kérik az OVBh. megsemmisítését, valamint az OVB új eljárásra utasítását.

- II. Az Alkotmánybíróság a 163/2011. (IX. 9.) OVB határozat ellen benyújtott kifogásokat az Alkotmány, az Nsztv. és a Ve. alábbi rendelkezései alapján vizsgálta meg:
- Alkotmány: „2. § (2) A Magyar Köztársaságban minden hatalom a népé, amely a népszuverenitást választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja.”
- „19. § (1) A Magyar Köztársaság legfelsőbb államhatalmi és népképviselői szerve az Országgyűlés.
- (2) Az Országgyűlés a népszuverenitásból eredő jogait gyakorolva biztosítja a társadalom alkotmányos rendjét, meghatározza a kormányzás szervezetét, irányát és feltételeit.
- (3) E jogkörében az Országgyűlés
- a) megalkotja a Magyar Köztársaság Alkotmányát;”
- „24. § (3) Az Alkotmány megváltoztatásához, valamint az Alkotmányban meghatározott egyes döntések meghozatalához az országgyűlési képviselők kétharmadának a szavazata szükséges.”
- Nsztv.: „10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
- a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,
- b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,
- c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,
- d) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”
- „13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”
- Ve.: „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- [...]
- (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- III. A kifogás nem megalapozott.
- Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív és a népszavazásra szánt kérdés megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. Eljárása során az Alkotmánybíróság e feladatát alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].
- Az Alkotmánybíróság – tekintettel arra, hogy az eddigi, kapcsolódó döntéseiben a jelenleg hatályos Alkotmány megváltoztatásával összefüggésben mondta ki az arra irányuló népszavazási kezdeményezés tilalmát, jelen ügy pedig az érvényes, 2012. január 1-jén hatályba lépő Alaptörvény módosítására irányul – fontosnak tartja a kifogás kapcsán felidézni a következőket:
- „Az Alkotmány mint alaptörvény, amely az állami berendezkedés alapját, az állam és polgárainak viszonyát szabályozza, csak az Alkotmány rendszerén belül, az Alkotmány által feljogosított alkotmányozó hatalom által, az Alkotmányban meghatározott eljárás szerint módosítható. Az Alkotmány az Országgyűlés hatáskörén belül megkülönböztetetten szabályozza az alkotmányozást. Az Alkotmánybíróság több határozatában megállapította, hogy az Alkotmány megalkotása és megváltoztatása kizárólag az Országgyűlés jogkörébe tartozik, és az Országgyűlés e jogkörében alkotmányosan az alkotmánymódosításra irányadó eljárási és határozathozatali követelmények betartásával, alkotmánymódosításra irányuló közvetlen és kifejezett alkotmányozó hatalmi rendelkezés alapján járhat el [1260/B/1997. AB határozat, ABH 1998, 816, 819.; 30/1998. (VI. 25.) AB határozat, ABH 1998, 220, 234.].”
- „A szervezeti azonosság ellenére az Alkotmány rendelkezései alapján különbséget kell tenni az alkotmányozó és a törvényhozó hatalom között. Amikor az Országgyűlés az Alkotmány 19. § (3) bekezdés a) pontjában rögzített hatáskörében jár el, alkotmányozó hatalmat gyakorol az Alkotmány 24. § (3) bekezdésében szabályozott eljárás szerint. Az Alkotmány e rendelkezései egyértelműen az Országgyűlés hatáskörébe utalják az Alkotmány elfogadásáról és módosításáról való döntést. Ebből az következik, hogy az Alkotmány – választópolgári kezdeményezésre – népszavazással nem módosítható.

Az alkotmányozási eljárás nemzetközi áttekintése alapján is azt állapíthatta meg az Alkotmánybíróság, hogy a népszavazás általában kiegészítő alkotmányozó hatalomként van jelen az alkotmányozás folyamatában; a népszavazás funkciója csaknem kizárólag a képviselet által elfogadott alkotmányszöveg megerősítése vagy elvetése. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 261–262.]”

Az Országgyűlés az Alaptörvény megalkotásával tehát alkotmányozó hatalmat gyakorolt, ahogyan azt az Alaptörvény Záró Rendelkezéseinek 2. pontja is kimondja. Az Alaptörvény hatálybalépésének dátumaként a Záró Rendelkezések 1. pontja rögzíti 2012. január 1-jét. A hatálybalépés dátumának megváltoztatására tehát csak az Országgyűlés alkotmányozó hatalmának gyakorlásával van lehetőség, azonban az alkotmányozó hatalom gyakorlása a fentiekben ismertetett indokok alapján népszavazással nem kezdeményezhető.

Az OVB határozatával egyetértve az Alkotmánybíróság a kifogást nem találta megalapozottnak, és az OVBh-t helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1372/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 139/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendelet törvényellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Balatonszepezd Község Önkormányzata Képviselő-testületének a háztartási hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatásról szóló 14/2010. (XII. 20.) számú önkormányzati rendelet 4. § (2) bekezdésének negyedik mondata: „Az egységcsomag árán felül a 2. mellékletben szereplő szemétszállítási díjat is meg kell fizetni.” törvénysértő, ezért azt megsemmisíti.
A megsemmisítést követően a rendelet 4. § (2) bekezdése a következő szöveggel marad hatályban:
„4. § (2) A nyaraló, üdülő ingatlan esetén a szabvány hulladéktárolót, zsák egységcsomag megvásárlásával ki lehet váltani. Az egységcsomag a szerződésben rögzített tárolóedény méretének megfelelő és a szállítási alkalmakkal megegyező darabszámú, a Szolgáltató emblémájával ellátott zsákot tartalmaz. Az egységcsomag ára 26 szállítási alkalom figyelembevételével bruttó 1560 Ft, mely a csomag vásárlásakor fizetendő. A zsák egységcsomag beszerezhető a Szolgáltató székhelyén (Balatonfüred, Fürdő u. 20.)”
A megsemmisített rendelkezés e határozat Magyar Közlönyben történő közzétételét követő napon veszti hatályát.
2. Az Alkotmánybíróság Balatonszepezd Község Önkormányzata Képviselő-testületének a háztartási hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatásról szóló 14/2010. (XII. 20.) számú önkormányzati rendelet 4. § (1)–(2) bekezdése, 6. § (1), (4) és (6) bekezdése, valamint 2. melléklete, illetve a rendelet egésze alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Az indítványozó Balatonszepezd Község Önkormányzat Képviselő-testületének a háztartási hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatásról szóló 10/2006. (V. 30.) KT. rendelet (a továbbiakban: Ör.) 2. § (3)–(4) bekezdéseinek, 4. § (1)–(2), (4) bekezdéseinek, az Ör. 2. számú mellékletének, illetve a rendelet egészének a megsemmisítését kérte.
Az indítványozó szerint az Ör. támadott rendelkezései, amelyek a közszolgáltatás kötelező igénybevételére, a hulladékszállítási díj számításának módjára, a legkisebb méretű gyűjtőedény kötelező igénybevételére és a zsákos hulladékszállítás díjtételére vonatkoznak, sértik a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvénynek (a továbbiakban: Ptk.) a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás egyenértékűségére irányuló szabályát, az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXVII. törvény legmagasabb árra vonatkozó rendelkezését, a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hgt.), települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól szóló 242/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr1.), valamint a települési hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 213/2001. (XI. 14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr2.) hulladékkezeléssel kapcsolatos kogens szabályait. Az Ör. támadott rendelkezései tehát más jogszabályba ütköznek, ami az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését sérti, ezáltal alkotmányellenességet eredményez.
Az indítvány benyújtását követően Balatonszepezd Község Önkormányzat Képviselő-testületének 14/2010. (XII. 20.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör2.) – 2010. január 1. napjával – hatályon kívül helyezte az Ör-t.
Az Alkotmánybíróság utólagos normakontrollra irányuló vizsgálatát a régi helyébe lépő új szabályozás tekintetében akkor folytatja le, ha az tartalmilag a korábbival azonos és ezáltal azonos a vizsgálandó alkotmányossági probléma. [1314/B/1997. AB végzés, ABH 2000, 1049.; 4/1999. (VI. 3.) AB határozat, ABH 1999, 396, 399.; 1425/B/1997. AB határozat, ABH 1998, 844, 845.; 163/B/1991. AB határozat, ABH 1993, 544, 545.; 137/B/1991. AB határozat, ABH 1992, 456, 457.] A jelen esetben azt lehet megállapítani, hogy az indítványozó által felvetett alkotmányossági probléma az Ör2. rendelkezései tekintetében lényegében változatlanul fennáll.
A Kr1.-et 2008. március 31. napjával hatályon kívül helyezte a települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól szóló 64/2008. (III. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr3.), azonban az indítványozó által hivatkozott rendelkezések lényegében változatlan tartalommal fellelhetők a Kr3.-ban.

Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel az alkotmányossági vizsgálatot Ör2. és a Kr3. hatályos rendelkezéseire tekintettel folytatta le.

- II.
1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezése:
„44/A. § (2) A helyi képviselő-testület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes más jogszabállyal.”
 2. A Ptk. vizsgálatba bevont rendelkezése:
„201. § (1) A szerződéssel kikötött szolgáltatásért – ha a szerződésből vagy a körülményekből kifejezetten más nem következik – ellenszolgáltatás jár.”
 3. Az Ártv. vizsgálatba bevont rendelkezése:
„8. § (1) A legmagasabb árat [...] úgy kell megállapítani, hogy a hatékonyan működő vállalkozó ráfordításaira és a működéséhez szükséges nyereségre fedezetet biztosítson, tekintettel az elvonásokra és a támogatásokra is.”
 4. A Hgt. vizsgálatba bevont rendelkezései:
„4. § A hulladékgazdálkodási célok elérése érdekében a következő alapelveket kell érvényesíteni:
g) a szennyező fizet elv alapján a hulladék termelője, birtokosa vagy a hulladékká vált termék gyártója köteles a hulladékkezelési költségeit megfizetni, vagy a hulladékot ártalmatlanítani; a szennyezés okozója, illetőleg előidézője felel a hulladékkal okozott környezetszennyezés megszüntetéséért, a környezeti állapot helyreállításáért és az okozott kár megtérítéséért, beleértve a helyreállítás költségeit is;”
„12. § (1) A felhasználó köteles a szervezett hulladékbegyűjtést – ideértve a szelektív hulladékbegyűjtési rendszereket is – igénybe venni.”
„20. § (1) Az ingatlan tulajdonosa, birtokosa vagy használója (a továbbiakban együtt: ingatlantulajdonos) köteles az ingatlanán keletkező, az ideiglenes tárolásra szolgáló (közműpótló) létesítmények, berendezések ürtéséből származó, illetve közüzemi csatornahálózatba vagy más módon befogadóba vagy szennyvíztisztítóba nem vezetett települési folyékony hulladékot, valamint a települési szilárd hulladékot a külön jogszabályban előírtak szerint gyűjteni, továbbá az annak begyűjtésére feljogosított hulladékkezelőnek átadni.”
„25. § (1) A közszolgáltatás díját az elvégzett közszolgáltatással arányosan kell meghatározni, külön jogszabályban meghatározottak szerint figyelembe véve a következőket:
b) a kezelt hulladék mennyisége és minősége,
(3) Az üdülőingatlan, valamint az időlegesen használt ingatlanal rendelkező tulajdonosok esetében a közszolgáltatás díját az állandó lakóingatlan tulajdonosára meghatározott díjjal arányosan, a település és az ingatlan jellegére tekintettel, az (1) bekezdés szerint kell meghatározni.”
 5. A Kr2. érintett rendelkezései:
„3. § E rendelet alkalmazásában:
l) Fajlagos hulladékmennyiség: a háztartásokban lakosonként évente átlagosan keletkező települési szilárd hulladék mennyisége (mértékegysége: kg/fő/év).”
„5. § (2) A települési szilárd hulladék vegyesen történő gyűjtéséhez vagy szelektív hulladékgyűjtés bevezetése esetén a maradék hulladék ingatlanon belüli gyűjtéséhez biztosítani kell az ingatlantulajdonos számára, hogy az ürítési gyakoriság egyidejű meghatározása mellett, különböző űrméretű gyűjtőedények közül választhasson. A választható edényméreteket és ürítési gyakoriságot úgy kell meghatározni, hogy az háztartásonként közelítse a fajlagos hulladékmennyiségnek és a közszolgáltatást igénybe vevőknek a szorzatát a külön rendeletben meghatározott szállítási gyakoriság figyelembevételével.”
 6. A Kr3. érintett rendelkezései:
„3. § (1) A közszolgáltatási díjat úgy kell meghatározni, hogy
b) ösztönözzön a közszolgáltatás biztonságos és legkisebb költségű ellátására, a közszolgáltató kapacitásának hatékony kihasználására, valamint a hulladékkeletkezés csökkentésére és a hatékony hulladékgazdálkodásra.”
„4. § (1) A közszolgáltatási díjat az általános forgalmi adó nélkül számított egységnyi díjtételek alapján kell meghatározni.
(2) Az egységnyi díjtételek – elkülönítve – tartalmazzák:
a) a települési szilárd hulladék esetében a hulladék begyűjtésének, szállításának, szelektív gyűjtésének és az utógondozásra, illetve monitorozásra is kiterjedő ártalmatlanításának, [...] költségeit.”

- „5. § A közszolgáltató köteles a közszolgáltatási díj megállapítása érdekében díjkalkulációt készíteni. Ha a közszolgáltató a közszolgáltatás körébe tartozó tevékenység mellett más gazdasági tevékenységet is folytat, a költségtervben a költségek szigorú elkülönítésének módszerét is alkalmaznia kell.
6. § (1) A települési hulladék kezeléséért közszolgáltatási díjat kell fizetnie annak, aki a Hgt. 20. § (1) bekezdése szerint a települési hulladék gyűjtésére és a közszolgáltatónak való átadására kötelezett, kivéve, ha a Hgt. 23. § f) pontja alapján az önkormányzat mentességet állapított meg, vagy a közszolgáltatás ingyenes.
- (2) Nem tagadhatja meg a közszolgáltatási díj megfizetését az, aki a települési hulladékkal kapcsolatos kötelezettségeit nem teljesíti, feltéve, hogy részére a közszolgáltató
- a) a közszolgáltatást felajánlja, illetve
- b) a közszolgáltatás teljesítésére rendelkezésre áll.
- (4) A települési szilárd hulladék begyűjtésére szolgáló zsáknak a közszolgáltatótól való megvásárlása egyidejűleg jelenti a hulladékmennyiség kezelési költségének megfizetését is.”
- „7. § (4) Az üritett hulladékmennyiség az edényszám, az üritési szám és a tömegben vagy térfogatban meghatározott hulladékmennyiség szorzata.”
- „8. § (1) A települési szilárd hulladék kezelésére irányuló kéttényezős közszolgáltatási díj esetében az egységnyi díjtételt a 3. § (2) bekezdés a)–b) pontjában meghatározott költségek és ráfordítások, és a várható szolgáltatási mennyiség hányadosaként kell megállapítani.
- (2) A fizetendő közszolgáltatási díj az egységnyi díjtételek alapján számított üritési díj és alapidj (rendelkezésre állási díj) összege.
- (3) Az üritési díj az egységnyi díjtétel és a díjfizetési időszakban üritett hulladékmennyiség szorzata. Az üritett hulladékmennyiséget a 7. § (4) bekezdése szerint kell meghatározni.
- (4) Az alapidj (rendelkezésre állási díj) a 3. § (2) bekezdés c)–e) pontja szerinti költségek éves összegének az ingatlanra számított része.
- (5) Az alapidj (rendelkezésre állási díj) legfeljebb a közszolgáltatási díjnak 40%-a lehet.”
- „9. § (1) Üdülőingatlanok, illetőleg időlegesen használt ingatlanok (a továbbiakban együtt: időlegesen használt ingatlan) esetében hónapokban vagy negyedévekben meghatározott mértékű használati szezont kell megállapítani.
- (2) Az időlegesen használt ingatlan esetében a fizetendő közszolgáltatási díj megállapításánál a díjfizetési időszak helyett a használati szezon időtartamát kell alapul venni.”
7. Az Ör.2. vizsgálatba bevont rendelkezései:
- „4. § (1) Az ingatlan tulajdonosa (használója) köteles ingatlanonként a rendszeresen keletkező hulladék térfogatának megfelelő, de minimum 50 liter mennyiségre a szállítási és ártalmatlanítási szerződést megkötni, és a választott hulladékmennyiségnek megfelelő méretű legalább 1 db szabványos edényt (kuka) saját költségen beszerezni, használni.
- (2) A nyaraló, üdülő ingatlan esetén a szabvány hulladéktárolót, zsák egységcsomag megvásárlásával ki lehet váltani. Az egységcsomag a szerződésben rögzített tárolóedény méretének megfelelő és a szállítási alkalmakkal megegyező darabszámú, a Szolgáltató emblémájával ellátott zsákot tartalmaz. Az egységcsomag ára 26 szállítási alkalom figyelembevételével bruttó 1560 Ft, mely a csomag vásárlásakor fizetendő. Az egységcsomag árán felül a 2. mellékletben szereplő személyszállítási díjat is meg kell fizetni. A zsák egységcsomag beszerezhető a Szolgáltató székhelyén (Balatonfüred, Fürdő u. 20.)”
- „6. § (1) A háztartási hulladék rendszeres gyűjtésével, elszállításával, valamint ártalmatlanításával kapcsolatos kötelező közszolgáltatásért a tulajdonos kéttényezős közszolgáltatási díjat köteles fizetni.
- (4) A közszolgáltatási díjat egész évre heti egyszeri szállítási alkalom figyelembevételével 52 héten keresztül kell megfizetni, kivéve a nyaraló-tulajdonosokat, akik minden év április 15-től október 15-ig 26 alkalomra kötelesek megfizetni.
- (6) A közszolgáltatás díját az igényjellegű szolgáltatást igénybe vevő évente két alkalommal, júniusban és októberben köteles a Szolgáltató által kibocsátott számlában szereplő határidőben kiegyenlíteni. Fizetési késedelem esetén a Szolgáltató törvényes mértékű késedelmi kamat, valamint a fizetési felszólítással kapcsolatos ügyleti költségek felszámítására jogosult.”

„2. melléklet a 14/2010. (XII. 20.) önkormányzati rendelethez

Balatonszepezd községben a hulladékkezelési közszolgáltatásért 2011. évben fizetendő díjak

	A	B	C	D	E
1	Állandó			Nyaraló	
2	Mennyiség (liter)	Alkalom	Éves díj (nettó) Ft-ban	Alkalom	Éves díj (nettó) Ft-ban
3	50	52	14 820	26	8 398
4	80	52	16 800	26	9 520
5	110	52	19 320	26	10 948
6	160	52	28 020	26	15 878
7	220	52	38 340	26	21 726

A díjak a 25% ÁFA-t nem tartalmazzák!”

III. Az indítvány részben megalapozott.

1. Az indítványozó azért kérte megsemmisíteni az Ör. 4. § (2) bekezdését – az első mondat kivételével –, mert a szerint a szabvány hulladéktárolót csak úgy lehet kiváltani zsákokat tartalmazó egységcsomag vásárlásával, hogy csomag árán felül a szemétszállítási díjat is meg kell fizetni. Ez a rendelkezés ellentétben áll a Kr3. 6. § (4) bekezdésével, amely kimondja, hogy a települési szilárd hulladék begyűjtésére szolgáló zsáknak a közszolgáltatótól való megvásárlása egyidejűleg a hulladékmennyiség kezelési költségének a megfizetését is jelenti.

Az Alkotmánybíróság végzésével megkereste Balatonszepezd község polgármesterét, tájékoztatást kérve arról, hogy az Ör. 2. § (5) bekezdésében szereplő egységcsomag a Kr3. 6. § (4) bekezdésében szabályozott zsákos hulladékszállításnak minősül-e, és ha igen, akkor az egységcsomag ára milyen költségelemeket tartalmaz. A polgármester válaszlevelében egyrészt arról tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy Balatonszepezd Község Önkormányzata Képviselő-testületének a háztartási hulladékszállítással kapcsolatos 14/2010. (XII. 20.) önkormányzati rendelete 2010. január 1. napjával lépett hatályba és ezzel egyidejűleg a 10/2006. (V. 30.) önkormányzati rendelet hatályát veszítette. Másrészt – érdemben reagálva a feltett kérdésekre – előadta, hogy az önkormányzat a vitatott zsákos egységcsomagot a formatartó edényt (kuka) kiváltó alternatívának tekinti. A nyaraló, üdülő tulajdonosa tehát nem köteles szabványos edényt vásárolni, helyette zsákos egységcsomagot is vásárolhat. Mindkét esetben – edény vagy zsák megvásárlása esetén – külön fizetendő a hulladékszállítás díja. A zsák egységcsomag ára tehát csak a zsák anyagköltségét és előállítási díját tartalmazza. A polgármester álláspontja szerint az indítványozó által sérelmezett zsákos hulladékszállítás nem feleltethető meg a Kr3. 6. § (4) bekezdésében szabályozott zsákos egységcsomagnak. Előadása szerint a Kr3. szerinti zsákos egységcsomagot az önkormányzat is alkalmazza, ám az csak a szokásos mennyiségen felül keletkező hulladékmennyiség eseti gyűjtésére és elszállítására szolgál.

A helyi önkormányzat rendeletalkotási hatáskörét az Alkotmány 44/A. §-a, valamint a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 16. §-a határozza meg. Az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján a helyi képviselő-testület önkormányzati ügyekben önállóan szabályoz és igazgat, a 44/A. § (2) bekezdés kimondja, hogy az önkormányzat rendelete nem lehet ellentétes más jogszabállyal. Az Ötv. 16. § (1) bekezdése szerint a képviselő-testület önkormányzati rendeletet alkot törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására.

A települési hulladékkezelés a Hgt. 21. § (1) bekezdése alapján helyi közszolgáltatás. Így, mint minden közüzemi szolgáltatásra, a hulladékkezelésre is irányadók a polgári jognak a közüzemi szolgáltatásokra vonatkozó általános érvényű jogszabályi előírásai, és a hulladékgazdálkodás sajátosságaira tekintettel külön törvény, a Hgt. határozza meg a hulladékkezelés speciális szabályait. A hulladékszállítás biztosítása tehát olyan helyi közfeladat, amely törvényi szabályozás alatt áll. Erre tekintettel az önkormányzat rendeletalkotási szabadsága korlátozott, a képviselő-testületet csak a törvény felhatalmazása alapján, a törvények keretei között illeti meg a szabályozás joga.

A települési önkormányzat rendeletalkotási hatáskörébe tartozó szabályozási tárgyköröket a Hgt. 23. § (1) bekezdése határozza meg, a 24. § szerint pedig a települési önkormányzat a hulladékgazdálkodási feladatainak végrehajtása érdekében hozott önkormányzati rendeleteiben – törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott módon és mértékben – illetékességi területére a más jogszabályokban előírtaknál szigorúbb hulladékgazdálkodási előírásokat is meghatározhat.

A Kr3. 6. § (4) bekezdése szerint a hulladék begyűjtésére szolgáló zsák árának tartalmaznia kell a hulladékmennyiség kezelési költségét is. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a Kr3. fenti rendelkezése kogens előírásokat tartalmaz, attól az önkormányzat nem térhet el, azaz a zsákos egységcsomag megvásárlásával a helyi ingatlantulajdonosok nemcsak a zsákot magát vásárolják meg, hanem a hulladékszállítás díját is kifizetik. Az önkormányzat tehát nem állapíthatott volna meg a Kr3.-ban foglaltaktól eltérő szabályokat a zsákos hulladékszállítás tekintetében.

Az Ör2. 4. § (1) bekezdésének támadott rendelkezése – a fenteiekben foglaltak alapján – ellentétes a Kr3. 6. § (4) bekezdésével, mivel a hulladék begyűjtésére szolgáló zsákos egységcsomag árán felül szállítási díj fizetésére is kötelezi az ingatlantulajdonosokat.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Ör2. 4. § (1) bekezdésének negyedik mondata – „Az egységcsomag itt meghatározott árán felül a 2. mellékletben szereplő szemétszállítási díjat is meg kell fizetni.” – ellentétes a Kr3. szabályaival, így sérti az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését, ezért az Ör. e rendelkezését megsemmisítette.

2. Az indítványozó kérte az Ör2. 4. § (1) bekezdésének, illetve a rendelet egészének a megsemmisítését, mert általánosan kötelezővé teszik a közszolgáltatás igénybevételét és a szolgáltatási díj megfizetését, tekintet nélkül arra, hogy az adott esetben egyáltalán nem keletkezik hulladék, így egyáltalán nem vesz igénybe közszolgáltatást a tulajdonos. Az Alkotmánybíróság a közszolgáltatás kötelező igénybevételével kapcsolatban korábban már többször állást foglalt és „kifejtette, hogy a települési szilárd és folyékony hulladék elszállítása és ártalmatlanítása közüzemi szerződés keretében megvalósuló közszolgáltatás, melynek igénybevétele az ellátott területen az önkormányzati rendeletben meghatározott módon az ingatlan tulajdonosa, használója részére kötelező. [52/1998. (XI. 27.) AB határozat, ABH 1998, 483, 487.] A Hgt.-ben foglalt alapvető jelentőségű célok maradéktalan érvényesülése érdekében a települési önkormányzat kötelezően ellátandó közszolgáltatásként az ingatlantulajdonosoknál keletkező települési hulladék kezelésére hulladékkezelési közszolgáltatást (a továbbiakban: közszolgáltatás) szervez, és tart fenn.” (649/B/2004. AB határozat, ABH 2005, 1258, 1263.)

„A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (1) bekezdése szerint az önkormányzat feladata a helyi közszolgáltatások körében a településtisztaság biztosítása. A települési szilárd és folyékony hulladék kezelésére vonatkozó részletes szabályokat a Hgt. IV. fejezete tartalmazza, a törvény 21. § (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat kötelezően ellátandó közszolgáltatásként az ingatlantulajdonosoknál keletkező települési hulladék kezelésére hulladékkezelési közszolgáltatást szervez, és tart fenn. A Hgt. 23. §-a állapítja meg az e tárgykörben alkotott önkormányzati rendelet szabályozási tárgyát, továbbá a 25. § a hulladékkezelési közszolgáltatás díjmegállapításának szabályait rögzíti. A Hgt. 13. § (1) bekezdése értelmében: «A hulladék termelője, birtokosa a tevékenysége gyakorlása során keletkező, illetőleg más módon a birtokába kerülő hulladékot köteles gyűjteni, továbbá hasznosításáról vagy ártalmatlanításáról gondoskodni.»; ugyanezen § (3) bekezdése pedig előírja: «Törvény, kormányrendelet vagy – települési hulladék esetében – önkormányzati rendelet kötelezheti a hulladék termelőjét, birtokosát a hulladék meghatározott anyagminőség szerinti elkülönített gyűjtésére, valamint a hulladék jellegének megfelelő csomagolására és megjelölésére, továbbá az így előkészített hulladék átadására a begyűjtést végző szervezetnek, illetőleg hulladékkezelőnek.» A Hgt. 20. § (1) bekezdése a települési szilárd és folyékony hulladékok tekintetében állapít meg különös szabályokat, ebben a körben az ingatlan tulajdonosa, birtokosa vagy használója (a továbbiakban: ingatlantulajdonos) számára kötelezően előírja a hulladék gyűjtésének kötelezettségét.” [35/B/2008. AB határozat, ABH 2010, 2382. 2385.]

Mindezek alapján megállapítható, hogy az Ör2. a Hgt. és a Kr. szabályainak megfelelően – annak keretei között – rendelkezik a közszolgáltatási kötelezettség kötelező igénybevételéről és az ellenszolgáltatás kötelező megfizetéséről. Az Alkotmánybíróság – a fentiek figyelembevételével – rámutat arra, hogy a közszolgáltatás kötelező igénybevételét a Hgt. írja elő, így az Ör. ezzel azonos rendelkezése nem törvénysértő. Ezért az Alkotmánybíróság az Ör2. 4. § (1) bekezdésének, illetve a rendelet egészének a megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította.

- 2.1. Az indítványozó azért is sérelmezte az Ör2. 4. § (1) bekezdését, mivel az szerinte ellentétes az Ártv. 8. § (1) bekezdésével, amely kimondja, hogy a legmagasabb hatósági árnak tartalmaznia kell a hatékonyan működő vállalkozó ráfordításaira és a működéséhez szükséges nyereséget is.

Az Ártv. 1. § (2) bekezdése határozza meg, hogy mely szolgáltatások –, illetve azok díjai – nem tartoznak a törvény hatálya alá, a b) pont szerint ilyen a külön törvény felhatalmazása alapján szabályozott szolgáltatás (díja). A Hgt. 25. §-a rendelkezik a hulladékkezelési közszolgáltatás díjáról, így az Ártv. hatálya erre a közszolgáltatásra nem terjed ki. Az indítványozó által vélt normakollízió tehát fel sem merülhet, ezért az Alkotmánybíróság az indítványt ebben a részében elutasította.

3. Az indítványozó álláspontja szerint az Ör2.-nek azok a rendelkezései, amelyek az ingatlantulajdonosok számára kötelezővé teszik a legalább 50 literes hulladékgyűjtő edény beszerzését [Ör2. 4. § (1) bekezdés], és az üdültulajdonosok esetében évi 26 alkalommal számolva írják elő a díjfizetést [Ör2. 4. § (2) bekezdés] évi kétszeri számlázással [Ör2. 6. § (6) bekezdés], sértik a szolgáltatás és ellenszolgáltatás egyenértékűségének Ptk.-ban és Hgt.-ben, valamint a Kr3.-ban foglalt követelményét, mivel nem veszik figyelembe a ténylegesen kibocsátott hulladékmennyiséget, illetve nem ösztönözik a „hulladékkezelést” csökkentésére.

Az Alkotmánybíróság már a 26/1997. (IV. 25.) AB határozatában – a Hgt. megalkotását megelőzően – kimondta, hogy az önkormányzati rendeletalkotással szembeni lényeges követelményként fogalmazható meg – más kritériumok mellett – hogy a közszolgáltatás díja az átalányjellegtől a ténylegesen ellátott szolgáltatás értékéhez közelítsen (ABH 1997, 482, 486.). Az Alkotmánybíróság a 48/2000. (XII. 18.) AB határozatában a közszolgáltatási díj megállapításával kapcsolatban leszögezte: e követelménynek nem felel meg az, ha a jogalkotó a szeméttároló edények ürítésének díját kizárólag a lakásban élő személyek számához köti, a közszolgáltatást igénybe vevőt megfosztja attól a lehetőségtől, hogy a tényleges szemétkibocsátás mértékéhez igazodva fizessék az elvégzett szolgáltatás díját, ez pedig sérti a Ptk. 201. §-ában foglalt – szolgáltatás és az ellenszolgáltatás egyenértékűségének elvét – ezáltal közvetetten az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését. E határozatában az Alkotmánybíróság azt is kimondta, hogy „a szerződött űrtartalmú szeméttároló edénynek a gyűjtési gyakoriságon alapuló szolgáltatási díja okkal vélelmezhetően a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás tényleges egyenértékűségének érvényesüléséhez vezet.” (ABH 2000, 484, 489.).

A Kr3. 2. § (2) bekezdése szerint a települési szilárd hulladék kezelésére irányuló közszolgáltatási díj egytényezős vagy kéttényezős díjként határozható meg. A kéttényezős közszolgáltatási díj az egységnyi díjtételek alapján számított ürítési díj és alapidj (rendelkezésre állási díj) összege. Az ürítési díj – a Kr3. 8. § (3) bekezdése alapján – az egységnyi díjtétel és a díjfizetési időszakban ürített hulladékmennyiség szorzata. Az ürített hulladékmennyiséget pedig a Kr3. az edényszám, az ürítési szám és a tömegben vagy térfogatban meghatározott hulladékmennyiség szorzataként határozza meg.

A támadott Ör2. 6. § (1) bekezdése rendelkezik az ingatlantulajdonosok közszolgáltatási díjfizetési kötelezettségéről, a 4. § (1) bekezdése pedig a legkisebb méretű gyűjtőedény kötelező igénybevételéről. Az ingatlantulajdonosok a közszolgáltatási díj ellenében évente 52 alkalommal, az üdülőegység tulajdonosai esetén április 15-e és október 15-e között 26 alkalommal jogosultak egy darab – minimum 50 literes – gyűjtőedény ürítésére, vagy annak méretével megegyező űrtartalmú zsák elszállítására. Az Ör2. tehát pontosan meghatározza a szeméttároló edények űrtartalmát, az ürítés gyakoriságát, így a díjmegállapítás megfelel annak a követelménynek, hogy a közszolgáltatás díja arányos legyen a közszolgáltatással.

Mivel a közszolgáltatást igénybe vevők számára ebben az esetben is az elszállított szemét mennyisége és a szolgáltatás gyakorisága határozza meg a közszolgáltatási díjat, nem állapítható meg a Ptk. 201. § (2) bekezdésének, a Hgt. 25. § (1) bekezdésének, valamint a Kr3. 8. § (2)–(3) bekezdésének sérelme, így az Alkotmánybíróság az Ör2. 4. § (1)–(2) bekezdése, 6. § (6) bekezdése, az Ör2. 2. melléklete, valamint a rendelet egésze alkotmányellenességének megállapítására irányuló indítványt elutasította.

- 3.1. Az Alkotmánybíróság az Ör2. 4. § (1)–(2) bekezdése indítványozó által kifogásolt szövegrészeinek a Hgt. 25. § (1) bekezdésébe, valamint a Kr2. 5. § (2) bekezdésébe foglalt arányosság követelményével összefüggő vizsgálata kapcsán a következőkre mutat rá. Az Alkotmánybíróság 506/B/2001. AB határozatában megállapította, hogy a legkisebb méretű gyűjtőedény kötelező igénybevételének előírása a szolgáltatás és ellenszolgáltatás egyenértékűsége elvének sérelmét nem idézi elő (ABH 2002, 1541, 1545.). „Mindezzel nem ellentétes, ha a tulajdonos a rendelkezésre álló edény űrtartalmát nem teljes mértékig használja ki, míg mások azt teljes mértékig megtöltik. (1109/B/2001. AB határozat, ABH 2004, 1924, 1927.; 570/B/2002. AB határozat, ABH 2004, 1932, 1937.; 1213/B/2004. AB határozat, ABH 2005, 1525, 1532.) Az Alkotmánybíróság az 506/B/2001. AB határozatában azt is megállapította, hogy „az esetenként előforduló, a szerződött mennyiségnél kevesebb szemét kibocsátása miatt, vagy »üres« gyűjtőedény alapján kifizetett szolgáltatási díj a szolgáltatás és ellenszolgáltatás aránytalanságát nem vonja maga után, mivel a szolgáltató ilyen esetekben is megjelenik, és költségei merülnek fel. Figyelembe kell venni azt is, hogy az egyedi mérések alapján történő szemétszállítás technikailag nem megoldható vagy csak magas költségfordítással biztosítható”. (ABH 2002, 1541, 1545.)

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az Ör2. eleget tett annak a követelménynek, hogy a közszolgáltatás díja arányos legyen az elvégzett közszolgáltatással. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság úgy döntött, hogy az Ör2. 4 § (1)–(2) bekezdése nem ellentétes sem a Hgt. 25. § (1) bekezdésével, sem a Kr2. felhívott rendelkezéseivel, ezért az indítványt ebben a részében elutasította.

Az Alkotmánybíróság e határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételét az Abtv. 41. §-a alapján rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 292/B/2006.

Az Alkotmánybíróság 140/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság Eger Megyei Jogú Város Közgyűlésének az érvényes szabályozási tervvel nem érintett városrészekben folyó építési tevékenység szabályozásáról szóló 4/2006. (I. 27.) számú rendeletét megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A Heves Megyei Közigazgatási Hivatal vezetője (a továbbiakban: indítványozó) a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 99. § (2) bekezdés a) pontja alapján kérte Eger Megyei Jogú Város Közgyűlésének az érvényes szabályozási tervvel nem érintett városrészekben folyó építési tevékenység szabályozásáról szóló 4/2006. (I. 27.) számú rendelete (a továbbiakban: Ör.) alkotmányellenességének a megállapítását és megsemmisítését. Az Ör. Eger Megyei Jogú Város közigazgatási területén esetlegesen alkalmazni rendeli a korábbi – már hatályban nem lévő – Részletes Rendezési Tervet (a továbbiakban: RRT), amennyiben az adott területre vonatkozóan nincs hatályos szabályozási terv és helyi építési szabályzat. Az indítványozó véleménye szerint az Ör. tehát egy már hatályon kívül helyezett jogszabály alkalmazását rendeli el, ami ellentétes az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) előírásaival, így sérti az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését. Fentiekre hivatkozva az indítványozó törvényességi észrevételt tett a rendeletre, kérve annak hatályon kívül helyezését. Eger Megyei Jogú Város Közgyűlése – a törvényességi észrevételt megtárgyalva – a 199/2006. (IV. 27.) számú határozatában úgy döntött, hogy a kifogásolt rendeletet hatályában fenntartja. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz kérve az Ör. alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését.

- II.
1. Az Ör. hatálya Eger Megyei Jogú Város közigazgatási területén belül azokra a városrészekre terjed ki, ahol nincs hatályos szabályozási terv és helyi építési szabályzat. Ezeken a területeken az illeszkedés szabályainak meghatározása esetről esetre történik, oly módon, hogy meg kell vizsgálni a helyi településszerkezeti terv, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK), illetve az adott területre vonatkozó korábban hatályos részletes rendezési terv közül a beépítési paraméterek tekintetében melyik tartalmazza a legszigorúbb szabályokat, és azt kell kötelezően alkalmazni. A hivatalvezető indítványában hivatkozott az Étv. 60. § (3) bekezdésére, amelynek értelmében a törvény hatálybalépésekor a korábbi jogszabályoknak megfelelően megalkotott érvényes településrendezési terveket a módosításukig, illetve a megyei jogú városok esetében legfeljebb 2003. december 31-ig lehet alkalmazni. Felhívta továbbá az Étv. 18. § (2) bekezdését is, amely úgy rendelkezik, hogy ha egy adott területen nincs építési szabályzat, illetőleg szabályozási terv, építési munkát végezni csak az Étv., valamint az egyéb – hatályos – jogszabályok megtartásával lehet. Az Ör. azonban az Étv. idézett rendelkezései ellenére is a már hatályát veszített régi RRT alkalmazására ad lehetőséget, ami ellentétes az Étv. fenti rendelkezéseivel, ezáltal sérti az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését.
 2. Az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében meghatározott alkotmányos korlát szerint a helyi önkormányzat feladatkörében rendeletet alkothat, amely azonban nem lehet ellentétes más jogszabállyal. Az Ötv. 16. § (1) bekezdése pedig előírja, hogy a képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá a törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkot. Az Ötv. 8. § (1) bekezdése a települési önkormányzat feladatai közé sorolja a településfejlesztést, a településrendezést, valamint az épített környezet védelmét. Az Étv. 7. § (1) bekezdése szerint a településrendezés céljai közé tartozik az építési helyi rendjének szabályozása, a (3) bekezdés pedig tételesen meghatározza ennek eszközeit, úgymint a településfejlesztési koncepció, a településszerkezeti terv, valamint a helyi építési szabályzat és szabályozási terv. Az Étv. 18. § (2) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy ha egy adott területen nincs építési szabályzat, illetőleg szabályozási terv, építési munkát végezni csak az Étv., valamint az egyéb – hatályos – jogszabályok megtartásával lehet. Az Étv. 60. § (3) bekezdése szerint a törvény hatálybalépésekor a korábbi jogszabályok rendelkezései szerinti tartalmi követelményeknek megfelelően készített érvényes településrendezési terveket a módosításukig, de legfeljebb 2003. december 31-ig változatlanul alkalmazni kell a megyei jogú városok, a városok, a főváros, valamint a fővárosi kerületek (a továbbiakban: városi önkormányzatok) esetében. Az Étv. hatálybalépését megelőzően elfogadott rendezési terv megyei jogú városok esetében tehát csak abban az esetben volt alkalmazható 2003. december 31-ig, ha az abban foglalt szabályozás nem kerül módosításra. A 47/2005. (XII. 14.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.) szerint az Étv. 60. § (3) bekezdéséből fakadóan az önkormányzat: „a korábbi rendezési tervet nem módosíthatja, ha a település területének vagy annak egy részének felhasználására, beépítésére vonatkozó helyi szabályokon változtatni kíván, hanem csak az Étv.) és az OTÉK rendelkezéseinek megfelelő új településszerkezeti tervet fogadhat el határozattal, valamint az erre épülő új szabályozási tervet és helyi építési szabályzatot alkothat önkormányzati rendelettel.” (ABH 2007, 704, 711.) A fentiek szerint, amennyiben a megyei jogú városok – 2003. december 31-ig – az Étv. hatálybalépése előtt elfogadott rendezési terveiken változtatni kívántak, akkor nem tekinthettek el az Étv., valamint az OTÉK településrendezéssel kapcsolatos előírásaitól. 2003. december 31-ét követően pedig már nem alkalmazhatják az Étv. hatálybalépését megelőzően elfogadott rendezési terveket, azaz a fenti időpontig új – az Étv. előírásainak megfelelő – rendezési tervet kellett készíteniük. Az Étv. 60. § (3) bekezdése tehát nemcsak a hatálybalépése előtt alkotott rendezési tervek módosítását korlátozta, hanem expressis verbis megtiltotta azok alkalmazását 2003. december 31-ét követően. Az 1998. január 1-jén hatályba lépett Étv. átalakította a településrendezés korábbi szabályait, számos feladatot róva az önkormányzatok számára is, így – többek között – településszerkezeti, szabályozási tervet kellett kidolgozniuk, új helyi építési szabályzatot kellett alkotniuk az Étv.-nek megfelelő tartalommal. Ugyanakkor a jogalkotó az Étv. 60. § (3) bekezdésében jelentős – a törvény hatálybalépésétől 2003. december 31-ig tartó – átmeneti időt biztosított a városi önkormányzatoknak arra, hogy az új törvényi előírásokat alkalmazva, megalkossák és elfogadják az új – az Étv. szabályainak megfelelő – rendezési terveket. Az Étv. lehetőséget biztosított arra is, hogy a korábbi rendezési terveket módosítsák az új rendezési terv elfogadásáig, de legkésőbb az átmeneti időszak végéig, ám a módosítás során figyelemmel kellett lenni az Étv. és az egyéb építési tárgyú jogszabályok hatályos előírásaira is. Az Alkotmánybíróság eljárása során észlelte, hogy az Étv. 60. § (3) bekezdése 2009. október 1. napjával hatályát veszítette. Bár a 2009. évi LVII. törvény 46. § (7) bekezdésének 24. pontja valóban hatályon kívül helyezte az átmeneti időszakra vonatkozó törvényi rendelkezést, ez nem jelenti azt, hogy a városi önkormányzatok ennek következtében eltérhetnének az Étv. településrendezésre vonatkozó szabályaitól. Épp ellenkezőleg, az Étv. 60. § (3) bekezdésében

szabályozott átmeneti időszak lezárultával a városi önkormányzatoknak már rendelkezniük kell az Étv. szabályainak megfelelő településszerkezeti tervvel, helyi építési szabályzattal. A jogalkotó erre tekintettel döntött a határidő lejártát követően az átmenetet biztosító rendelkezés deregulációjáról.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy Eger Megyei Jogú Város Közgyűlése 2006. évben – a törvényi határidő lejártát után – kifejezett törvényi tiltás ellenére alkotta meg az érvényes szabályozási tervvel nem érintett városrészekben folyó építési tevékenység szabályozásáról szóló rendeletét. Az Ör. azzal, hogy az Étv. hatálybalépése előtt alkotott, így már hatályban nem lévő rendezési terv (RRT) alkalmazását rendeli alkalmazni, eltér az Étv. kogens szabályaitól. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapítja, hogy az Ör. az Étv. 18. § (2) bekezdésébe ütközik, így sérti az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében foglaltakat, ezért megsemmisíti azt.

Az Alkotmánybíróság e határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 41. §-a alapján rendelte el. Az Abtv. 42. §-a alapján az Ör. a megsemmisítésről szóló alkotmánybírósági határozat közzétételét követő napon veszti hatályát.

Budapest, 2011. november 30.

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 559/H/2006.

Az Alkotmánybíróság 141/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat Képviselő-testületének a természeti környezet és a fák védelméről, valamint a városkép esztétikus kialakításáról szóló 22/2001. (X. 31.) sz. rendelete alkotmányellenes, ezért azt e határozat közzétételét követő nappal megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. A Közép-magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal vezetője (a továbbiakban: hivatalvezető) – 2008. december 30-án kelt és 2008. december 31-én postára adott indítványában – kezdeményezte az Alkotmánybíróságnál Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat Képviselő-testületének a természeti környezet és a fák védelméről, valamint a városkép esztétikus kialakításáról szóló 22/2001. (X. 31.) sz. rendelete (a továbbiakban: Ör.) felülvizsgálatát és megsemmisítését. A hivatalvezető az Ör. kapcsán törvényességi észrevétellel élt Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületéhez (a továbbiakban: Képviselő-testület), amelyet az nem fogadott el.

A hivatalvezető ezt követően fordult a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 99. § (2) bekezdés a) pontja alapján indítványával az Alkotmánybírósághoz.

A hivatalvezető álláspontja szerint az Ör. területi hatályát megállapító 6. § (1) bekezdésből kifolyóan a meglévő szabályozási tervek módosításakor az Ör.-t alkalmazni kell, amiből következően a meglévő szabályozási terveket kívánta a Képviselő-testület kiegészíteni. Azonban az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) nem ad felhatalmazást a települési önkormányzatnak, hogy az Étv. 9. §-a alapján megalkotott szabályozási terv végrehajtására önkormányzati rendeletet alkossanak, és ez a szabályozás ellentétes a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) 18. § (3) bekezdésével a párhuzamos szabályozásra tekintette. A hivatalvezető az Étv. 9. §-ában szabályozott egyeztetési eljárás hiányára is hivatkozott, amely a 11/2004. (IV. 7.) AB határozatból következően a rendezési tervek módosításának megsemmisítését vonja maga után. Megítélése szerint az egyeztetési eljárás hiányán túl az Ör. 2. §-a az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK) 40. §-ába ütközik, ugyanis a terepszint feletti eltérés szabályozására a helyi önkormányzatnak nincs lehetősége. A hivatalvezető szerint – hivatkozva a 45/1993. (VII. 2.) AB határozatra – az Ör. 3. §-a elvonja a jegyzőnek az Étv. 52. § (1) bekezdésében biztosított jogkörét, amikor a Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottságnak egyedi felmentés megadására hatáskört biztosít. Végül az indítványozó az Ör. 5. § (1) bekezdése kapcsán arra is hivatkozott, hogy az Ör. nincs összhangban a kivágott fák és a zöldfelület pótlásáról szóló 17/1999. (VII. 01.) sz. önkormányzati rendelettel, ami a Jat. 18. § (3) bekezdésének sérelmével súlyosan sérti a jogbiztonságot is, ugyanis nem egyértelmű, hogy az adott ügyben a két önkormányzati rendeletből melyiket fogják alkalmazni. Ezért az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének és 44/A. § (2) bekezdésének sérelme miatt kérte az Ör. megsemmisítését.

II.

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„44/A. § (2) A helyi képviselő-testület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes más jogszabállyal.”

2. Az Ötv. indítvánnyal érintett rendelkezései:

„16. § (1) A képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkot.”

3. Az Étv. indítvánnyal érintett – az Ör. megalkotásakor hatályos – rendelkezései:

„6. § (3) A települési önkormányzat és szervei – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat

a) a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával, továbbá

b) a 17. § szerinti sajátos jogintézmények alkalmazásával

látják el.”

„9. § (1) A helyi építési szabályzatot és a településrendezési terveket az országos településrendezési szakmai előírások figyelembevételével, továbbá a külön jogszabályban meghatározott fogalmak és jelkulcsok alkalmazásával kell elkészíteni.

(2) A helyi építési szabályzat és a településrendezési tervek kidolgozása során:

a) az érintett állampolgárok, szervezetek, érdekképviselői szervek véleménynyilvánítási lehetőségét biztosítani kell, ennek érdekében a helyben szokásos módon az érintettek tudomására kell hozni kidolgozásuk elhatározását, amelynek keretében

aa) meg kell határozni a rendezés alá vont területet,

ab) ki kell nyilvánítani általános célját és várható hatását, hogy az érintettek azzal kapcsolatban javaslatokat és észrevételeket tehessenek;

b) az államigazgatási szerveket, valamint az érintett települési önkormányzati szerveket az előkészítésbe be kell vonni úgy, hogy azok a megkeresés kézhezvételétől számított 15 napon belül írásos állásfoglalásukban ismertessék a település fejlődése és építési rendje szempontjából jelentős terveiket és intézkedéseiket, valamint ezek várható időbeli lefolyását, továbbá a hatáskörükbe tartozó kérdésekben a jogszabályon alapuló követelményeket;

c) az érintett terület lakosságának életkörülményeiben bekövetkező hátrányos következmények elhárítása vagy csökkentése érdekében figyelemmel kell lenni az érintettek értékrendjére, szociális helyzetére, ezek várható változására, továbbá vizsgálni kell a lakosság életkörülményeit és igényeit.

(3) A helyi építési szabályzatot és a településrendezési terveket a megállapítás, illetve a jóváhagyás előtt a polgármesternek (főpolgármesternek) véleményeztetnie kell a külön jogszabályban meghatározott államigazgatási,

az érintett települési önkormányzati és érdek-képviselői szervekkel, valamint társadalmi szervezetekkel, amelyek 21 napon belül adhatnak írásos véleményt. Kivéve azok a külön jogszabályban meghatározott államigazgatási szervek, amelyek a településrendezési eljárás során az eljárásban szakhatóságként vesznek részt.

(4) Az eltérő vélemények tisztázása érdekében a polgármesternek (főpolgármesternek) egyeztető tárgyalást kell tartania, amelyre a hely és az időpont megjelölésével a véleményezési eljárás valamennyi érdekeltjét a tárgyalás előtt legalább 8 nappal meg kell hívnia. Az egyeztető tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek tartalmaznia kell valamennyi elfogadott és el nem fogadott véleményt azok indokolásával együtt.

(5) Azt az érdekeltet, aki a véleményezési eljárás során írásbeli véleményt nem adott, és az egyeztető tárgyaláson sem vett részt, kifogást nem emelő véleményezőnek kell tekinteni.

(6) A véleményezési eljárás befejezése után a szabályzatot, illetőleg a terveket az elfogadásuk előtt – a (3)–(4) bekezdés alapján beérkezett, de el nem fogadott véleményekkel és azok indokolásával együtt – a polgármesternek (főpolgármesternek) legalább egy hónapra a helyben szokásos módon közzé kell tennie azzal, hogy az érintettek a közzététel ideje alatt azokkal kapcsolatban észrevételt tehetnek, továbbá meg kell küldenie szakmai véleményezés céljából:

a) a főváros, a fővárosi kerület, a megyei jogú város igazgatási területének egészére egyszerre készített szabályzatot és terveket az illetékes területi főépítészeti iroda útján a miniszternek,

b) egyéb szabályzatot és terveket a területi főépítésznek.

A miniszter 90, a területi főépítész 30 napon belül adhat véleményt; ha e határidőn belül nem nyilatkozik, úgy véleményét egyetértőnek kell tekinteni. A véleményt a döntésre jogosult testülettel ismertetni kell, továbbá törvénysértésre alapozott egyet nem értő vélemény esetén a szabályzat és a tervek elfogadásra nem terjeszthetők elő.

(7) A helyi építési szabályzat és a településrendezési tervek a (2)–(6) bekezdésben előírt véleményeztetési és szakhatósági eljárás lefolytatása nélkül nem fogadhatók el.

(8) Az elfogadott helyi építési szabályzatot, valamint településrendezési terveket vagy azok vonatkozó részét, illetőleg kivonatát a polgármesternek (főpolgármesternek) meg kell küldenie az azok véleményezésében résztvevőknek, továbbá a dokumentációt a külön jogszabályban meghatározott Országos Dokumentációs Központnak.

(9) A megállapított helyi építési szabályzatban és a jóváhagyott szabályozási tervben foglaltakat az érintett közigazgatási szerveknek a hatáskörüket érintő ügyekben eljárásaik során érvényesíteniük kell. Az (1)–(8) bekezdésben foglalt rendelkezéseket a helyi építési szabályzat, a településrendezési tervek változtatása esetén is alkalmazni kell.

(10) A helyi építési szabályzat, a településrendezési tervek készítése során a települést érintő jóváhagyott országos és térségi területrendezési terv rendelkezéseit figyelembe kell venni."

III. Az indítvány megalapozott.

1. A helyi önkormányzat rendeletalkotási jogkörének kereteit az Alkotmány, valamint az Ötv. szabályozza. Az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján az önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati ügyekben önállóan szabályoz, a 44/A. § (2) bekezdése pedig kimondja, hogy az önkormányzat képviselő-testülete feladatkörében rendeletet alkot, amely nem lehet ellentétes más jogszabállyal.

Az Ötv. 16. § (1) bekezdése az önkormányzat rendeletalkotási jogkörével kapcsolatosan a következő rendelkezést tartalmazza: „A képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkothat."

A helyi önkormányzat az Alkotmány és az Ötv. idézett rendelkezései alapján a helyi társadalmi viszonyok szabályozása körében elsődleges, eredeti jogalkotási jogkörrel rendelkezik, rendeletet alkothat olyan helyi közügyek szabályozására, amelyeket magasabb szintű jogszabály még nem szabályozott. A törvény által szabályozott társadalmi viszonyok körében az Ötv. felhatalmazása alapján, a felhatalmazás keretei között végrehajtási rendelet alkotásának a joga illeti meg.

Az Alkotmánybíróság határozataiban már többször kifejtette, hogy „a helyi önkormányzashoz való alapjogok körébe tartozik a helyi társadalmi viszonyok helyi jogi szabályozása, az önkormányzati rendeletalkotás. Ezek egyik típusa, amikor az önkormányzat törvény végrehajtására a törvény felhatalmazása alapján, a törvény keretei között alkot rendeletet" [11/2004. (IV. 7.) AB határozat, ABH 2004, 853, 856.; 48/2004. (XII. 1.) AB határozat, ABH 2004, 956, 960.; 7/2003. (III. 13.) AB határozat, ABH 2003, 753, 756.].

Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben, a helyi építési szabályzatok vonatkozásában a 11/2004. (IV. 7.) AB határozatában a következőkre mutatott rá: „A helyi társadalmi viszonyok között fontos szerepet töltenek be az Ét. felhatalmazása alapján alkotott helyi építésügyi szabályzatok és a településrendezési tervek, miután ezek az adott

település és környezete fejlődését, a településen élők, ott-tartózkodók életkörülményeit hosszabb időszakra döntően befolyásolják. Ebből is következik, hogy a helyi építésügyi előírásoknak több követelménynek kell eleget tenniük: az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdéséből adódóan az e tárgyban alkotott önkormányzati rendelet sem lehet ellentétes magasabb szintű jogszabállyal, a helyi építésügyi szabályzatnak és a települési rendezési tervnek figyelembe kell venni az országos településrendezési szakmai előírásokat, a település társadalmának igényét. Mindezekre tekintettel az Ét. részletesen szabályozza az építésügyi szabályzatok, a településrendezési tervek előkészítésének, egyeztetésének és elfogadásának a rendjét. Az Ét. 9. §-a részletezi tehát a helyi építésügyi szabályzat és a településrendezési tervek kidolgozása során érvényesítendő eljárási szabályokat, rendezi, hogy az érintett állampolgárokat, szervezeteiket, államigazgatási szerveket, települési önkormányzatokat milyen tartalommal, milyen módon, határidőben kell tájékoztatni, véleményüket kérni, véleményeltérés esetén egyeztető tárgyalást tartani, az el nem fogadott véleményekről tájékoztatást adni" (ABH 2004, 853, 857.). Az Ét. 9. § (7) bekezdése szerint a helyi építési szabályzat és a településrendezési tervek a (2)–(6) bekezdésben előírt véleményezési eljárás lefolytatása nélkül nem fogadhatók el, és az Ét. 9. § (9) bekezdése előírja, hogy az Ét. 9. §-ában szabályozott eljárási rendet érvényesíteni kell a rendezési tervek módosításánál is.

Ahogy az Alkotmánybíróság a 7/2003. (III. 13.) AB határozatában megállapította, az Ötv. 16. § (1) bekezdéséből, az Ét. 9. § (7) bekezdéséből és 13. § (1) bekezdéséből kitűnik, hogy „az önkormányzatok városrendezésre és építésügyre vonatkozó szabályozási autonómiája kizárólag a rendeletalkotás tartalmát és az alkalmazott eljárás lefolytatását meghatározó törvényi keretek között érvényesülhet. Ilyen, az önkormányzati rendeletalkotás során irányadó eljárási rendelkezéseket állapít meg az Ét. fentiekben említett 9. §-a is, amikor a helyi építési szabályzat elfogadásához a közérdek érvényesítése érdekében számos egyeztetési kötelezettséget ír elő, és az érintett állampolgárok, szervezetek, érdekképviselők, hatóságok számára véleménynyilvánítási, javaslattételi, észrevételezési lehetőséget biztosít" (ABH 2003, 753, 756.). Az érintett államigazgatási szervekkel való egyeztetés kötelezettsége és a lakosság bevonása az eljárásba olyan garanciális jellegű eljárási követelményeket jelent, amelyeket a jogi szabályozás nem ír elő más önkormányzati rendelet megalkotása során.

E rendelkezések alapján megállapítható, hogy az önkormányzat képviselő-testületének nincs szabad döntési lehetősége abban a tekintetben, hogy a helyi építési előírások megállapításáról az Ét.-ben szabályozott eljárási rendben elfogadott helyi építési szabályzatban, vagy ezen eljárási kötöttségek nélkül elfogadott önkormányzati rendeletben rendelkezik-e. A helyi építési előírásokat a képviselő-testületnek az Ét. 9. §-ában szabályozott eljárási rendben elfogadott helyi építési szabályzatban kell megállapítania.

A településeken az életviszonyok a helyi sajátosságokhoz igazodnak, amelyek így helyi speciális szabályozást igényelnek. Az Ét. 6. § (3) bekezdése meghatározza, hogy a települési önkormányzatok az Ét. végrehajtására milyen tárgykörökben alkothatnak rendeletet. Az Ör. a megjelölésében meghatározott tárgya szerint nem, de rendelkezéseinek tartalmából és a 6. § (1) bekezdésének rendelkezéséből („E rendelet előírásait a rendezési tervek alkalmazása során – mind a beépítési előírások kiadásakor, mind az építési hatóság döntéseinek meghozatala során – figyelembe kell venni.”) következően a meglévő szabályozása tervek kiegészítésére irányul, oly módon, hogy az Ét. 9. §-ában szabályozott egyeztetési eljárást előzetesen nem folytatták le.

Az Ét. 9. § (7) bekezdése értelmében a településrendezési eszköz a (2)–(6) bekezdésben előírt véleményezési eljárás lefolytatása nélkül nem fogadható el. Az Ét. 9. § (9) bekezdése kimondja továbbá, hogy az (1)–(8) bekezdésben foglalt rendelkezéseket a településrendezési eszköz módosítása esetén is alkalmazni kell. Tekintettel arra, hogy az Ét.-nek az Ör. elfogadásakor hatályos szabálya nem sorolt fel olyan kivételes eseteket, amikor a véleményezési eljárás lefolytatása mellőzhető lett volna, ezért – az Ör. tartalmából következően – a véleményezési eljárás lefolytatása az Ör. megalkotáskor kötelező lett volna.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy az Ör. – az elfogadása során alkalmazott törvénysértő eljárásra tekintettel – sérti az Ét. 9. § (4)–(9) bekezdésének rendelkezéseit, és ezáltal más jogszabályba, jelen esetben törvénybe ütközik, emiatt ellentétes az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésével. Mivel az Ör. alkotmányellenes módon, az Ét. garanciális szabályainak megsértésével jött létre, az Alkotmánybíróság az Ör.-t alkotmányellenesnek minősítette és megsemmisítette.

2. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint, ha az indítvánnyal támadott jogszabályt vagy annak részét az Alkotmány valamely rendelkezésébe ütközőnek minősíti, és ezért azt megsemmisíti, akkor a további alkotmányi rendelkezés esetleges sérelmét – a már megsemmisített jogszabályi rendelkezéssel összefüggésben – érdemben nem vizsgálja. [44/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 203, 205.; 4/1996. (II. 23.) AB határozat, ABH 1996, 37, 44.; 61/1997. (XI. 19.) AB határozat, ABH 1997, 361, 364.; 15/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 420, 423.; 16/2000. (V. 24.) AB

határozat, ABH 2000, 425, 429.; 29/2000. (X. 11.) AB határozat, ABH 2000, 193, 200.; 32/2005. (IX. 15.) AB határozat, ABH 2005, 329, 342–343.]

Mivel az Alkotmánybíróság az Ör.-t formai okból alkotmányértőnek minősítette, ezért azoknak az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével való esetleges sérelmét már nem vizsgálta.

A határozatnak a Magyar Közlönyben való közzététele az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 41. §-án alapul.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 12/H/2009.

Az Alkotmánybíróság 142/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Mikepércs Község Önkormányzatának Képviselő-testülete által a közterület használat és igénybevétel szabályozására alkotott 3/2006. (I. 13.) KT rendelet 4. § n). pontjába és 1. számú mellékletének 14. pontjába foglalt rendelkezések alkotmányellenesek, ezért azokat megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Az indítványozó a Mikepércs Község Önkormányzatának Képviselő-testülete által a közterület használat és igénybevétel szabályozására alkotott 3/2006. (I. 13.) KT rendelet (a továbbiakban: Ör.) 1. számú mellékletének 14. pontjába foglalt rendelkezés alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte az Alkotmánybíróságnál. Az Ör. vitatott szabálya – amelynek alapján a közterület-használati díj a politikai párt, vagy ahhoz kapcsolódó szervezet által szervezett, rendezett vagy tartott rendezvény, műsor, reklám, bemutató és egyéb tevékenység esetén 250 000 Ft/m²/nap – az indítványban kifejtett álláspont szerint sérti az Alkotmány 62. § (1) bekezdését, 70/A. § (1) bekezdését, valamint a 71. § (1) és (3) bekezdésével összefüggésben a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 3. § (1) bekezdés d) pontját. Az indítványozó szerint – mivel a pártok az Ör.-ben szabályozott kirívóan magas összegű közterület-használati díjat nem tudják megfizetni – az Ör. gyakorlatilag kizárja, hogy a pártok a gyülekezési szabadsággal élve közterületen gyűlést szervezzenek. A vitatott szabály hátrányos megkülönböztetést is alkalmaz a pártokkal és a hozzájuk kapcsolódó szervezetekkel szemben, mert a közterület-használat más eseteiben lényegesen alacsonyabb összegű díjat állapít meg. A közterület-használati díj

magas összege a választási kampányok időszakában is jelentősen korlátozza a pártok tevékenységét, így az sérti a Ve. 3. § (1) bekezdés d) pontjában szabályozott jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvét.

II. Az Alkotmánybíróság az alábbi jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg határozatát:

1) Az Alkotmánynak az indítványozó által felhívott szabályai:

„8. § (2) A Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és kötelességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja.”

„62. § (1) A Magyar Köztársaság elismeri a békés gyülekezés jogát és biztosítja annak szabad gyakorlását.”

„70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.”

„71. § (1) Az országgyűlési képviselőket, az Európai Parlament képviselőit, a helyi önkormányzati képviselőket, valamint a polgármestert és a fővárosi főpolgármestert a választópolgárok általános és egyenlő választójog alapján, közvetlen és titkos szavazással választják.

(...)

(3) Az országgyűlési képviselők, az Európai Parlament képviselői, továbbá a helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek választásáról külön törvények rendelkeznek, amelyek elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”

2) A Ve.-nek az indítványozó által hivatkozott szabálya:

„3. § A választási eljárás szabályainak alkalmazása során a választásban érintett résztvevőknek érvényre kell juttatniuk az alábbi alapelveket:

(...)

d) jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás,”

3) Az Ör.-nek az Alkotmánybíróság által felülvizsgált rendelkezései:

„4. § Közterület használati engedélyt kell beszerezni:

(...)

n. Politikai párt, vagy ahhoz kapcsolódó szervezet által szervezett, rendezett, vagy tartott rendezvény, műsor, reklám, bemutató és egyéb tevékenység esetére.”

„1. számú melléklet: A közterület használat díjairól:

(...)

14. Politikai párt, vagy ahhoz kapcsolódó szervezet által szervezett, rendezett, vagy tartott rendezvény, műsor, reklám, bemutató és egyéb tevékenység esetére: 250 000 Ft/m²/nap”

III. Az indítvány megalapozott.

Bár az indítványozó kifejezetten nem támadta, azonban, mivel a az Ör. alapján a közterület-használati díj fizetési kötelezettség az engedélyhez kötött közterület-használatához kapcsolódik, az Alkotmánybíróság – gyakorlatának megfelelően – a szoros tárgyi összefüggés okán az alkotmányossági vizsgálatot kiterjesztette az Ör.-nek a politikai pártok rendezvényeit közterület-használati engedélyhez kötött tevékenységgé nyilvánító 4. § n. pontjára is. [3/1992. (I. 23.) AB határozat, ABH 1992, 329, 330.; 26/1995. (V. 15.) AB határozat, ABH 1995, 123, 124.; 2/1998. (II. 4.) AB határozat, ABH 1998, 41, 46.; 16/1998. (V. 8.) AB határozat, ABH 1998, 140, 153.; 5/1999. (III. 31.) AB határozat, ABH 1999, 75, 77.; 67/2006. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2006, 971, 978.; 51/2010. (IV. 28.) AB határozat, ABH 2010, 328, 343.].

Az Alkotmánybíróság az indítvány alapján elsőként azt vizsgálta, hogy az Ör. 4. § n. pontja és 1. számú mellékletének 14. pontja alapján sérelmet szenved-e az Alkotmány 62. § (1) bekezdésében szabályozott alapvető jog.

Az Alkotmány 62. § (1) bekezdése szabadságjogként szabályozza a békés gyülekezéshez való jogot. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a kommunikációs jogok egyikeként fogja fel a gyülekezéshez való jogot, amely az egyéneknek azt a jogát védi, hogy a közügyekben másokkal együtt kinyilváníthassák véleményüket. [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 171.; 55/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 442, 449.; 4/2007. (II. 13.) AB határozat, ABH 911, 914.; 75/2008. (V. 29.) AB határozat, ABH 2008, 651, 662–663.]

A pártok által közterületen szervezett rendezvények a közügyek megvitatásának olyan fórumai, amelyek lehetőséget nyújtanak a részt vevő polgárok számára a párt közügyekben kialakított álláspontjának megismerésére, azzal kapcsolatos nézeteik kifejtésére, közös vélemény kialakítására, s így a gyülekezéshez való jog gyakorlása körébe tartoznak. Az Ör. 4. § n. pontja, valamint mellékletének 14. pontja – azzal, hogy közterület-használati engedélyhez és

díjhoz kötik az ilyen rendezvényeket – olyan szabályokat tartalmaznak, amelyek az Alkotmány 62. § (1) bekezdésében szabályozott gyülekezéshez való jogot érintik, azt korlátozzák.

Az Alkotmány 8. § (2) bekezdése alapján az alapvető jogokra vonatkozó szabályokat törvényben kell megállapítani, alapvető jog lényeges tartalmát törvény sem korlátozhatja. Az Alkotmány 62. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a gyülekezési jogról szóló törvény elfogadásához a jelenlevő képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az önkormányzatnak volt-e hatásköre a vizsgált szabályok megalkotására.

A helyi önkormányzat rendeletalkotási jogkörét az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdése és a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 16. §-a szabályozza. Az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdése alapján az önkormányzat képviselő-testülete feladatkörében alkothat rendeletet, amely nem lehet ellentétes más jogszabállyal. Az Ötv. 16. §-a alapján a képviselő-testület törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, és törvény felhatalmazása alapján annak végrehajtására alkothat rendeletet.

A gyülekezési jog gyakorlásának részletes szabályait a jelenlevő képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény, a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) tartalmazza, amely meghatározza a közterületi rendezvények szervezésének, megtartásának feltételeit. Tekintettel arra, hogy az Alkotmány 8. § (2) bekezdése és 62. § (2) bekezdése alapján a gyülekezési jog szabályozása kizárólagos törvényhozási tárgy, a helyi önkormányzat a Gytv.-ben meghatározott feltételrendszert nem módosíthatja, nem egészítheti ki.

A törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok körében a közterület-használat szabályozása az Alkotmány és az Ötv. idézett rendelkezései alapján az önkormányzat jogalkotó hatáskörébe tartozik, azonban ez a jogköre nem terjed ki arra, hogy a közterület-használat szabályozása során Alkotmányban szabályozott alapvető jogok gyakorlását érintő, azokat korlátozó szabályokat állapítson meg.

Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy Mikepércs Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az Ör. 4. § n. pontjába és mellékletének 14. pontjába foglalt rendelkezések megalkotásával túllépte a hatáskörét. Így az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Ör. e szabályai alkotmányellenesek, ezért azokat megsemmisítette.

Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság Ör. 4. § n. pontjába és mellékletének 14. pontjába foglalt rendelkezések alkotmányellenességét – az képviselő-testület szabályozási jogkörének hiánya miatt – megállapította, e szabályoknak az indítványban felhívott további alkotmányi rendelkezésekkel fennálló ellentétét – állandó gyakorlatának megfelelően – már nem vizsgálta. [61/1997. (XI. 19.) AB határozat, ABH 1997, 361, 364.; 16/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 425, 429.; 56/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 478, 482.; 35/2002. (VII. 19.) AB határozat, ABH 2002, 199, 213.; 4/2004. (II. 20.) AB határozat, ABH 2004, 66, 72.; 9/2005. (III. 31.) AB határozat, ABH 2005, 627, 636.]

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 517/B/2010.

Az Alkotmánybíróság 143/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alkotmányellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Pomáz Város Önkormányzatának az Önkormányzat tulajdonában álló lakások és helyiségek bérletéről szóló 7/2002. (III. 21.) számú rendelete 40. § (7) bekezdése, valamint annak 2. számú melléklete 2004. október 1. napjától 2006. április 12. napjáig alkotmányellenes volt, ezért ezen rendelkezések a Pest Megyei Bíróság 23.G.23.118/2008. számú ügyében nem alkalmazhatók.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. 1. A Pest Megyei Bíróság bírja az előtte folyamatban lévő 23.G.23.118/2008. számú ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. §-a alapján az előtte lévő per tárgyalását felfüggesztette és kezdeményezte „az önkormányzat tulajdonában álló lakások és helyiségek bérletéről szóló, Pomáz Város Önkormányzat 15/2003. (V. 08.) számú, 11/2006. (IV. 13.) számú, 20/2009. (VI. 26.) számú rendeletekkel módosított 7/2002. (III. 21.) számú rendeletének (a továbbiakban: Ör.) 40. § (7) bekezdése és a 2-es számú melléklete” alkotmányellenessége megállapítását és megsemmisítését.
Az Ör. 37. § (1) bekezdése értelmében a nem lakás céljára szolgáló helyiség (a továbbiakban: helyiség) bérletének létrejöttére, a felek jogaira és kötelezettségeire, a bérlet megszüntetésére a lakásbérlet szabályait kell alkalmazni az alábbi eltérésekkel: az Ör. 40. § (7) bekezdése értelmében a helyiség bérleti díja mértékét a rendelet 2. számú melléklete tartalmazza.
Az indítványozó bíró álláspontja szerint az Ör. 40. § (7) bekezdése, valamint annak 2. számú melléklete ellentétes az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésével. A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi CXXXII. törvény (a továbbiakban: Ltv.mód.) 15. §-ával módosított, a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Ltv.) 36. § (2) bekezdésének a 2006. március 31-étől hatályos rendelkezése értelmében az önkormányzat tulajdonában lévő helyiség (a továbbiakban: önkormányzati helyiség) bérbeadásának és a bérbeadó hozzájárulásának feltételeit az önkormányzati lakásokra vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával önkormányzati rendelet határozza meg, azonban a helyiségbér mértékét az önkormányzati rendelet nem szabályozhatja. Ezért az indítványozó bíró nézete szerint az Ltv. 36. § (2) bekezdése alapján 2006. március 31-ét követően az önkormányzat képviselő-testülete nem rendelkezik hatáskörrel a tulajdonában lévő nem lakás céljára szolgáló helyiség bérleti díja mértékének rendelettel történő meghatározására.
Az indítványozó bíró kiegészített indítványában az Ör. 40. § (7) bekezdése, valamint annak 2. számú melléklete alkotmányellenességét 2004. október 1. napjától kérte.
2. Az Ör. 40. § (7) bekezdését, valamint az Ör. 2. számú mellékletét Pomáz Város Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2006. (IV. 13.) számú rendeletének 24. §-a 2006. április 13-ával hatályon kívül helyezte.
Az Alkotmánybíróság – főszabályként – hatályos jogszabály alkotmányellenességét vizsgálja. Módosult, eredeti tartalmában már nem hatályos jogszabályi rendelkezés csak a konkrét normakontroll eseteiben, akkor képezheti alkotmánybírói eljárás tárgyát, ha annak alkalmazhatósága az eldöntendő kérdés, azaz ha az eljárás az Abtv. 38. §-ában szabályozott bírói kezdeményezés, illetőleg a 48. § szerinti alkotmányjogi panasz alapján folyik (335/B/1990. AB végzés, ABH 1990, 261.). Mivel a jelen ügy bírói kezdeményezésre folyik, az Alkotmánybíróság a vizsgálatot a folyamatban lévő ügyben alkalmazott, normatartalmát tekintve már hatályon kívül helyezett jogszabályi rendelkezésre nézve folytatta le.

- II. 1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett, 2010. december 31-ig hatályos rendelkezése szerint:
 „44/A. § (2) A helyi képviselőtestület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”
- 2.1. Az Ltv. 2006. március 30-ig hatályos, indítvánnyal érintett rendelkezése:
 „36. § (2) Az önkormányzat tulajdonában lévő helyiség (a továbbiakban: önkormányzati helyiség) bérbeadásának és a bérbeadó hozzájárulásának a feltételeit – az önkormányzati lakásokra vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával – önkormányzati rendelet határozza meg. Az önkormányzati helyiség bérleti díjának mértékét nem kell önkormányzati rendeletben meghatározni.”
- 2.2. Az Ltv. 2006. március 31. napjától hatályos, indítvánnyal érintett rendelkezése:
 „36. § (2) Az önkormányzat tulajdonában lévő helyiség (a továbbiakban: önkormányzati helyiség) bérbeadásának és a bérbeadó hozzájárulásának a feltételeit – az önkormányzati lakásokra vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával – önkormányzati rendelet határozza meg; a helyiségbér mértékét az önkormányzati rendelet nem szabályozhatja.”
- 3.1. Az Ör. indítvánnyal támadott, 2006. április 12-ig hatályos rendelkezései szerint:
 „40. § (7) A helyiségbérleti díjak mértékét a rendelet 2. sz. melléklete tartalmazza.”
- 3.2. Az Ör. 2. számú melléklete a nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérleti díjának mértékéről:
 „Pomáz Város Önkormányzata az önkormányzat tulajdonában álló nem lakás célú helyiségek, valamint be nem épített ingatlanok bérleti díja megállapítására az alábbi helyi rendeletet alkotta meg.
- 1.) A rendelet hatálya kiterjed minden önkormányzati tulajdonban álló nem lakás céljára szolgáló épületben lévő helyiségre.
- 2.) A helyiségbérleti díjakat egységesen, az épületben lévő különböző helyiségek rendeltetésétől függetlenül (üzlethelyiség, raktárhelyiség, kiszolgáló helyiség) kell megállapítani.
- 3.) A helyiségbérleti díjakat övezetek szerint a következő módon kell megállapítani:
I. sz. övezet:	Minimális bérleti díj:
A város útvonalának mindkét oldala	950 Ft/m ² /hó+25% Áfa
(Lévai u., Árpádfejedelem u., József A., Hősök tere,
Kossuth L. u., Szabadság tér, Szerb u., Községház u.,
Beniczky, Dobogókői u., Margitliget u.)	
Szelistye,
HÉV állomás,
szolgáltató házak környéke.
Vörösmarty lakótelep
(Rákóczi u., Árpádfejedelem u. által határolt terület.)
Ravatalozó u.	
II. sz. övezet:	
A város többi belterülete	450 Ft/m ² /hó + 25% Áfa
- 4.) A bérleti díj legfeljebb 50%-kal csökkenthető a következő esetekben:
- élelmiszerüzlet, gyógyszertár, egészségügyi ellátás, orvosi rendelő, posta, cipész, könyvesbolt,
 - a költségvetésből gazdálkodó intézmény bérlete esetén,
 - múzeum, kiállítóterem, galéria,
 - a bérelő egészségügyi, illetve szociális körülményeire tekintettel a jegyző – az egészségügyi szociális bizottság javaslata alapján – 50% kedvezményt engedélyezhet,
 - az a)–c) pontokban foglaltak esetén a Vagyongazdálkodási és Vállalkozási Bizottság véleményét ki kell kérni.
- 5.) A polgármesteri hivatal a helyiségek bérbeadása során a minimális bérleti díjnál magasabb bérleti díjban is megállapodhat.
- 6.) Az önkormányzat tulajdonában lévő be nem épített ingatlanok bérleti díját 60 Ft/m²/hó áron kell megállapítani.”
- III. Az indítvány megalapozott.
1. Az Alkotmánybíróság elsőként – az Ltv. hatálybalépését megelőzően hatályban volt jogszabályokkal összefüggésben – a 20/1992. (IV. 7.) AB határozatában (ABH 1992, 120–121.) alkotmányellenesnek minősítette és megsemmisítette azt az önkormányzati rendeletet, amely az önkormányzat tulajdonában levő üdülőtelkek bérleti díjának megállapításáról rendelkezett és egyidejűleg módosítani rendelte a korábbi bérleti megállapodásokat. Ezen határozat megállapította, hogy a 34/1985. (VII. 1.) MT rendelet, valamint a 12/1985. (VII. 1.) ÉVM rendelet rendelkezései

folytán az önkormányzat tulajdonában álló üdülőtellek bérbeadása olyan polgári jogügylet, amelyre a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezései az irányadók. E jogügyletben az önkormányzat tulajdonosként, azaz a bérlővel mellérendeltségi pozícióban álló jogalanyként vesz részt. A Ptk. 226. § (1) bekezdése ugyan lehetővé teszi, hogy egyes esetekben jogszabály meghatározza a szerződés bizonyos tartalmi elemeit, ám e rendelkezés alkalmazása szempontjából – a Ptk. 685. §-ának a) pontja értelmében – az önkormányzati rendelet nem tartozik a „jogszabály” fogalmi körébe. Ebből eredően az önkormányzati képviselő-testület megteheti, hogy az irányítása alá tartozó szervekre kötelező határozatban rendelkezzen a bérleti szerződések megkötésével kapcsolatos feladatokról, de arra nincs törvényi felhatalmazása, hogy önkormányzati rendeletben az állampolgárokra is kötelező érvénnyel állapítsa meg a bérleti szerződések tartalmi elemeit.

Az Alkotmánybíróság a 17/1995. (III. 13.) AB határozatában azt is megállapította – a Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának a nem lakás céljára szolgáló helyiségek igénybevételi és bérleti díjának megállapításáról és az ezzel kapcsolatos kedvezményekről szóló, a 15/1991. (VI. 28.) rendeletével módosított 11/1991. (V. 31.) rendelete alkotmányellenességének vizsgálata során –, hogy „[a]z önkormányzat, mint polgári jogi bérleti szerződések alanya, mint a tulajdonában álló nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadója, a mellérendeltségi jogviszonyban nem jogosult jogszabállyal – önkormányzati rendelettel – egyoldalúan a szerződés tartalmi elemeit módosítani, a bérleti díjakat emelni. Törvényi felhatalmazás hiányában a támadott önkormányzati rendelet alkotmányellenes. Az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdése értelmében az önkormányzati rendelet nem lehet ellentétes magasabb szintű jogszabállyal” (ABH 1995, 467, 469.).

2. Az Ltv. – 1994. január 1-jétől 2006. március 30-ig hatályos eredeti – 36. § (2) bekezdése értelmében „[a]z önkormányzat tulajdonában lévő helyiség (a továbbiakban: önkormányzati helyiség) bérbeadásának és a bérbeadó hozzájárulásának a feltételeit – az önkormányzati lakásokra vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával – önkormányzati rendelet határozza meg. Az önkormányzati helyiség bérleti díjának mértékét nem kell önkormányzati rendeletben meghatározni.” (Azaz nem tette kötelezővé a helyiség bérleti díjának önkormányzati rendeletben történő meghatározását, de kifejezett tilalmat sem állapított meg.)

Ezzel szemben az Ltv.mód. 15. §-a az Ltv. 36. § (2) bekezdését módosította – az Alkotmánybíróság idézett határozataival egyezően – akként, hogy „a helyiségbér mértékét az önkormányzati rendelet nem szabályozhatja”. Ez a módosítás – az Ltv.mód. indokolása szerint – egyértelművé tette, hogy az önkormányzati helyiségbér mértékét nem lehet önkormányzati rendeletben meghatározni, mivel a helyiségbér mértékében a felek megállapodása az irányadó (így a pályázatott helyiségnél lehet licitáltatni).

3. Az Alkotmánybíróság legutóbb a 195/2010. (XII. 17.) AB határozatában – a Ferencvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete által alkotott, a lakások és helyiségek bérletére és elidegenítésére vonatkozó egyes szabályokról szóló 7/2006. (III. 10.) számú önkormányzati rendelet egyes rendelkezései alkotmányossági vizsgálata során – hangsúlyozta, hogy az Ltv. 36. § (2) bekezdése kifejezett tilalmat állapít meg a nem lakás céljára szolgáló, önkormányzati tulajdonban álló helyiségek bérleti díjának önkormányzati rendeletben történő szabályozására. Egyben kifejtette, hogy az önkormányzat tulajdonában álló, nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérleti díja szabad áras szolgáltatásnak minősül, így annak meghatározása a felek szabad megállapodásának tárgya. Ezt az Ltv. 38. § (1) bekezdése kifejezetten rögzíti azzal, hogy a felek a helyiségbér összegében szabadon állapodnak meg (ABK 2010. december, 1342, 1345.). Ezen megállapításokat az Alkotmánybíróság jelen határozatában is irányadónak tekinti.
4. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy az Ör. 40. § (7) bekezdése, valamint annak 2. számú melléklete a helyiségbér mértékének konkrét meghatározásával alkotmányellenességet eredményezett-e az indítványozó bíró által megjelölt időszakban.

Az Ör. indítványozó bíró által támadott, 2004. október 1. napjától 2006. április 12. napjáig hatályos 40. § (7) bekezdése rögzítette, hogy a helyiségbérleti díjak mértékét az Ör. 2. számú melléklete tartalmazza, amely összességében, a város övezeteire vonatkozóan konkrét mértékben meghatározta a helyiségbérleti díjakat.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Ör. az Alkotmánybíróság fentebb a III.1. pontjában idézett 17/1995. (III. 13.) AB határozata (ABH 1995, 467, 469.) alapján már elfogadásakor is alkotmányellenes volt. Ezen felül, 2006. március 30. és április 12. között törvénybe is ütközött: az Ltv.mód. 15. §-ával megállapított Ltv. 36. § (2) bekezdésébe, mivel az Ltv. tiltó rendelkezései ellenére a konkrét helyiségbérleti díjak önkormányzati rendeletben kerültek meghatározásra.

Az Alkotmány – az Ör. elfogadásakor – 2010. december 31-ig hatályos 44/A. § (2) bekezdése értelmében a helyi képviselő-testület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes magasabb szintű jogszabállyal. A helyiségbérleti jogviszonyt a bérbeadó és a bérlő szerződése hozza létre, amely szerződés a Ptk. 205. § (1) bekezdése

szerint a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre; ennek része a bérleti díj mértékében történő megállapodás is. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint azzal, hogy a képviselő-testület rendeletben, a másik szerződő félre kötelező érvénnyel állapította meg a nem lakás céljára szolgáló helyiség bérleti díját, az Ör. említett rendelkezései 2006. március 30. és április 12. között az Lt. 36. § (2) bekezdésébe ütközésével sértették az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Ör. 40. § (7) bekezdése, valamint annak 2. számú melléklete 2004. október 1. napjától 2006. április 12-ig – az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésének sérelmére tekintettel – alkotmányellenes volt; így az Ör. vizsgált rendelkezései a Pest Megyei Bíróság 23.G. 23.118/2008. számú ügyében nem alkalmazhatók.

A határozat Magyar Közlönyben történő közzétételét az alkotmányellenesség megállapítása miatt rendelte el az Alkotmánybíróság.

Budapest, 2011. november 30.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 360/B/2011.

Az Alkotmánybíróság 144/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alkotmányellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Siófok Város Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 42/2009. (XII. 15.) számú rendeletével módosított 45/2007. (XII. 14.) számú rendelete – 2011. január 1. napjáig hatályos – 6. § b) pontja alkotmányellenes volt, ezért az a Somogy Megyei Bíróság előtt 20.K. 21. 185/2010. szám alatt indult perben nem alkalmazható.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Az indítványozó bíró az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. § (1) bekezdése alapján az előtte folyamatban lévő eljárás felfüggesztése mellett kezdeményezte Siófok Város Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 42/2009. (XII. 15.) számú rendeletével módosított 45/2007. (XII. 14.) számú rendelete (a továbbiakban: Ör.) – időközben hatályon kívül helyezett – 6. § b) pontja alkotmányellenességének megállapítását, és annak kimondását, hogy ez a rendelkezés a Somogy Megyei Bíróság előtt 20.K. 21. 185/2010. szám alatt indult perben nem alkalmazható.

Az indítványozó bíró indítványában kifejtette, hogy a bíróság által vizsgálandó időpontban a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 30. § (1) bekezdés b) pontja szerint adókötelezettség terhelte a magánszemély üdülésre alkalmas épületét, ha az nem minősült lakásnak. Az adó alapja az építmény hasznos alapterülete, az adó mértékének felső határa az épület után évente 900 Ft/m².

Az Ör. kifogásolt 6. § b) pontja az építmény után fizetendő idegenforgalmi adó mértékét 1200 Ft/m²-ben állapította meg. Az indítványozó bíró szerint az építményalapú idegenforgalmi adó törvényben megállapított mértékét a képviselő-testület nem emelhetette, nem indexálhatta volna, mert erre a Htv. 6. § c) pontja nem adott felhatalmazást. Ezért a bíró kezdeményezte, hogy az Alkotmánybíróság az Ör. 6. § b) pontja jogszabályba ütközését, ezáltal az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésének sérelmét állapítsa meg, és mondja ki, hogy ez a rendelkezés jelen ügyben nem alkalmazható. A rendelkezés megsemmisítését a hatályon kívül helyezésre tekintettel nem indítványozta.

- II.
1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:
 „44/A. § (2) A helyi képviselő-testület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes más jogszabállyal.”
 2. A Htv. indítványban hivatkozott rendelkezései:
 „6. § Az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy:
 a) az 5. §-ban meghatározott adókat vagy ezek valamelyikét bevezesse, a már bevezetett adót hatályon kívül helyezze, illetőleg módosítsa, azonban az évközi módosítás naptári éven belül nem súlyosbíthatja az adóalanyok adóterheit,
 b) az adó bevezetésének időpontját és időtartamát (határozott vagy határozatlan időre) meghatározza,
 c) az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan – az e törvényben meghatározott felső határookra, illetőleg a 16. § a) pontjában, a 22. § a) pontjában, a 26. §-ában, a 29. §-ának (1) bekezdésében, a 33. §-ának a) pontjában meghatározott felső határoknak 2005. évre a KSH által 2003. évre vonatkozóan közzétett fogyasztói árszínvonal-változással, 2006. évtől pedig az adóévet megelőző második évig eltelt évek fogyasztói árszínvonal változásai szorzatával növelt összegére (a felső határ és a felső határ növelt összege együtt: adómaximum) figyelemmel – megállapítsa.”
 „30. § (1) Adókötelezettség terheli azt a magánszemélyt
 a) aki nem állandó lakosként az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt,
 b) aki az önkormányzat illetékességi területén olyan üdülésre, pihenésre alkalmas épületnek – a 12. §-ban meghatározottak szerinti – tulajdonosa, amely nem minősül lakásnak.”
 „32. § Az adó alapja
 a) (...)
 b) a 30. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti adókötelezettség esetén az építmény hasznos alapterülete.
 „33. Az adó mértékének felső határa:
 a) (...)
 b) (...)
 c) a 32. § b) pontja alapján: épület után évente 900 Ft/m².”
 3. Az Ör. kifogásolt rendelkezése:
 „6. § Az adó mértéke:
 a) (...)
 b) A 3. § (1) bekezdésének b) pontja alapján épület után évenként 1200 Ft/m².”

III. Az indítvány megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogásolt rendelkezés az indítványban foglaltak szerint már nem hatályos, mert azt a képviselő-testület 26/2010. (XII. 17.) számú rendeletével 2011. január 1. napjával hatályon kívül helyezte.
 Az Alkotmánybíróság hatáskörébe főszabályként csak hatályos jogszabályok, jogszabályi rendelkezések alkotmányellenességének utólagos vizsgálata tartozik. Hatályon kívül helyezett, illetőleg módosított jogszabályi rendelkezés alkotmányosságának vizsgálatára az Alkotmánybíróság hatásköre csak akkor terjed ki, ha annak alkalmazhatósága az eldöntendő kérdés. (335/B/1990. AB végzés, ABH 1990, 261.) Az Alkotmánybíróság a konkrét normakontroll két esetében, az Abtv. 38. § (1) bekezdése alapján benyújtott bírói kezdeményezés és az Abtv. 48. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panasz alapján a nem hatályos rendelkezés alkotmányellenességét is vizsgálja, mert ilyenkor alkalmazási tilalom kimondására van lehetőség.

Mivel jelen ügy bírói kezdeményezésre folyik, az Alkotmánybíróság a vizsgálatot a folyamatban lévő ügyben alkalmazott, már hatályon kívül helyezett jogszabályi rendelkezés tekintetében lefolytatta.

2. A helyi önkormányzatok rendeletalkotási hatáskörét az Alkotmány és a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) határozza meg. Az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdése alapján a képviselő-testület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes más jogszabállyal. Az Ötv. 16. § (1) bekezdése szerint a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkothat.

Az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés d) pontja alapján a helyi képviselő-testület törvény keretei között megállapítja a helyi adók fajtáit és mértékét. A helyi adók megállapítása rendelettel történik.

Az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy a törvényben megállapított adókat, vagy azok valamelyikét bevezesse, a már bevezetett adót hatályon kívül helyezze, az adó bevezetésének időpontját és időtartamát meghatározza, az adómértéket a törvényben megállapított határokon belül állapítsa meg. A Htv. 6. § c) pontja arra hatalmazza fel az önkormányzatokat, hogy az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez, és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan a Htv.-ben meghatározott felső határokra, illetőleg néhány adó tekintetében a törvényben meghatározott felső határoknak 2005. évre a KSH által 2003. évre vonatkozóan közzétett fogyasztói árszínvonal-változással, 2006. évtől pedig a 2003. évre és az adóévet megelőző második évig eltelt évek fogyasztói árszínvonal változásai szorzatával növelt összegére figyelemmel állapítsa meg.

A Htv. meghatározza az idegenforgalmi adó megállapításának kereteit. A 30. § (1) bekezdésének b) pontja alapján idegenforgalmi adófizetési kötelezettség terheli azt, aki az önkormányzat illetékességi területén olyan üdülésre, pihenésre alkalmas épületnek tulajdonosa, amely nem minősül lakásnak. E rendelkezés szerinti adókötelezettség esetén az adó alapja a 32. § (1) bekezdésének b) pontja szerint az építmény hasznos alapterülete, az adó mértéke pedig ebben az esetben a 33. § c) pontja alapján évente 900 Ft/m².

3. Siófok Város Önkormányzatának képviselő-testülete az Ör. kifogásolt 6. § b) pontjában az épület után évenként 1200 Ft/m²-ben határozta meg az idegenforgalmi adó mértékét.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a képviselő-testület az adómérték szabályozásánál túllépte a Htv. 33. § c) pontjában meghatározott 900 Ft/m² felső határt. A Htv. 6. § c) pontja az érintett időszakban csak a 16. § a) pontjában, a 26. §-ában, a 29. § (1) bekezdésében, és a 33. § a) pontjában meghatározott helyi adók felső határai növelésére (indexálására) adott felhatalmazást. Az épület utáni adómérték felső határát a jogalkotó a 33. § c) pontjában határozta meg. A felhatalmazó rendelkezés nem tartalmazta a 33. § c) pontját, az építményalapú idegenforgalmi adónemet nem nevesítette, ezért annak törvényben meghatározott felső határa emelésére nem adott lehetőséget.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a képviselő-testület nem a törvényben meghatározott keretek között járt el, a Htv.-ben meghatározott felső határt túllépve állapította meg az épület utáni idegenforgalmi adó mértékét, ezért az Ör. 6. § b) pontja alkotmányellenes volt, sértette az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését.

4. A kifogásolt rendelkezés alkotmányellenességének megállapítása miatt – az Abtv. 43. § (4) bekezdésében foglaltak alapján – az Alkotmánybíróság a bírói kezdeményezésnek az alkalmazási tilalom tekintetében is helyt adott, és megállapította, hogy az alkotmányellenes jogszabályi rendelkezés a Somogy Megyei Bíróság előtt 20.K. 21. 185/2010. szám alatt indult perben nem alkalmazható.

A határozat Magyar Közlönyben történő közzétételét a támadott jogszabályi rendelkezés alkotmányellenességének megállapítására tekintettel rendelte el az Alkotmánybíróság.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 751/B/2011.

Az Alkotmánybíróság 145/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabályok alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Esztergom Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Képviselő-testület és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 18/2004. (IV. 29.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló 15/2011. (IV. 14.) önkormányzati rendelete és Esztergom Város Önkormányzata Képviselő-testületének Esztergom város reorganizációs programjáról szóló 16/2011. (IV. 15.) önkormányzati rendelete alkotmányellenes, ezért azokat kihirdetésük napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. 1. Az első indítványozó, a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal vezetője (a továbbiakban: kormány megbízott) eredménytelen törvényességi felhívását követően a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 99. § (2) bekezdés a) pontjában biztosított jogkörében eljárva az Alkotmánybírósághoz fordult, és indítványozta Esztergom Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Képviselő-testület és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 18/2004. (IV. 29.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló 15/2011. (IV. 14.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.1.) és Esztergom Város Önkormányzata Képviselő-testületének Esztergom város reorganizációs programjáról szóló 16/2011. (IV. 15.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.2.) felülvizsgálatát és megsemmisítését. Indítványa indokolásul előadta, hogy Esztergom Város Polgármestere (a továbbiakban: Polgármester) az általa Esztergom Város Önkormányzata Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) 2011. április 12-ére összehívott ülését 2011. április 11-én hivatali elfoglaltsága miatt lemondta, amelyről a Képviselő-testület tagjait és a polgármesteri hivatal dolgozóit írásban értesítette. Ennek ellenére 2011. április 12-én a megjelent önkormányzati képviselők az ülést megtartották, amelyen elfogadták az indítványozó által kifogásolt önkormányzati rendeleteket. Az indítványozó kormány megbízott álláspontja szerint a 2011. április 12-én megtartott ülés a Polgármester képviselő-testületi ülését lemondó intézkedése miatt nem tekinthető szabályszerűen összehívott képviselő-testületi ülésnek, azon a Polgármester és az önkormányzati képviselők egy része nem is jelent meg. Az Ötv. és Esztergom Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Képviselő-testület és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 18/2004. (IV. 29.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: SZMSZ) előírásai alapján az ülés összehívására és levezetésére, valamint az elfogadott rendeletek aláírására kizárólag a Polgármester – nem pedig a korelnök – lett volna jogosult. Az indítványozó rámutatott arra is, hogy az álláspontja szerint törvényellenes képviselő-testületi ülés következtében sérelmet szenvedett a választópolgárok helyi önkormányzathoz való joga, valamint a jogállamiság elve, így az elfogadott döntések közjogi érvényességének feltételei sem állnak fenn. Az indítványozó indítványban kifejtett véleménye szerint az Ör.1. és az Ör.2. elfogadásakor sérült a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (4) bekezdése, az Ötv. 12. § (2) bekezdése és 16. § (3) bekezdése, valamint az Alkotmány 2. § (1) bekezdése, 42. §-a, 44/A. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése.
2. A második indítványozó önálló indítványában az Alkotmánybíróságnál az Ör.1. hatálybalépésére visszamenőleges hatályú megsemmisítését kezdeményezte az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének és 44/A. § (2) bekezdésének sérelmére hivatkozással. Az indítványozó véleménye szerint az Ör.1. elfogadására jogszabályellenesen összeült képviselő-testületi ülésen került sor és ez álláspontja szerint az Ör.1. közjogi érvénytelenségére vezet, mert azt nem a jogalkotási hatáskörrel rendelkező szerv hozta meg, továbbá eljárásával megsértette az Ötv. 12. § (2) bekezdésének és az SZMSZ 11. § (1) bekezdésének és 15. § (1) bekezdésének előírásait. Előadta, hogy a Polgármester 2011. április 6-án az Ötv. 12. § (2) bekezdése alapján 2011. április 12-én 18 órára összehívta a Képviselő-testület ülését, majd ezt követően 2011. április 11-én arról tájékoztatta a meghívottakat, hogy az ülés a Polgármester akadályoztatása miatt elmarad. Ennek ellenére 2011. április 12-én 18 órakor tizenegy önkormányzati képviselő megjelent az üléssteremben és az ülést megtartották. Az önkormányzat honlapján közzétett jegyzőkönyv szerint az ülés levezetésével a jelenlévő

önkormányzati képviselők a korelnököket bízták meg, ezt követően elfogadták a napirendet, illetve döntéseket is hoztak, köztük a támadott önkormányzati rendeletet is. A Képviselő-testület 2010. október 17-én megtartott alakuló ülése óta nem választott alpolgármestert, így a Polgármester akadályoztatása esetén nincs olyan személy, aki a képviselő-testületi ülést az Ötv. és az SZMSZ alapján összehívhatta és vezethette volna. Az indítványozó álláspontja szerint szabályosan megtartott képviselő-testületi ülés nem volt, így a meghozott döntéseket nem a jogalkotási hatáskörrel rendelkező szerv hozta meg, így az Ör1. érvényesen emiatt sem jöhetett létre.

3. A második indítványozó egy másik indítványában az Alkotmánybíróságnál az Ör2. hatálybalépésére visszamenőleges hatályú megsemmisítését kezdeményezte az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének és 44/A. § (2) bekezdésének sérelmére hivatkozással az Ör1. megsemmisítésére irányuló indítványában kifejtett azonos tartalommal.

Az Alkotmánybíróság az indítványokat tartalmi azonosságuk miatt az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, többször módosított és egységes szerkezetbe foglalt 2/2009. (I. 12.) Tü. határozat (ABK 2009. január, 3.; a továbbiakban: Ügyrend) 28. § (1) bekezdése alapján egyesítette és egységes eljárásban bírálta el.

II. 1. Az Alkotmány indítványokkal érintett rendelkezései:

„42. § A község, a város, a főváros és kerületei, valamint a megye választópolgárainak közösségét megilleti a helyi önkormányzás joga. A helyi önkormányzás a választópolgárok közösségét érintő helyi közügyek önálló, demokratikus intézése, a helyi közhatalomnak a lakosság érdekében való gyakorlása.”

„44/A. § (1) A helyi képviselőtestület:

a) önkormányzati ügyekben önállóan szabályoz és igazgat, döntése kizárólag törvényességi okból vizsgálható felül, (...)

e) törvény keretei között önállóan alakítja ki a szervezetét és működési rendjét, (...)”

„44/A. § (2) A helyi képviselőtestület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes más jogszabállyal.”

2. Az Ötv. indítványokkal érintett rendelkezései:

„12. § (2) A képviselő-testület elnöke a polgármester, aki összehívja és vezeti a képviselő-testület ülését. Ha a képviselő-testület ülését a 98. § (2) bekezdés f) pontja alapján a helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv hívja össze, az ülés levezetésére a képviselő-testület által a tagjai sorából egyszerű többséggel megválasztott levezető elnök köteles.”

„16. § (1) A képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkot.

(...)

(3) Az önkormányzati rendeletet a polgármester és a jegyző, ha pedig a képviselő-testület ülését a 12. § (2) bekezdése szerinti esetben a levezető elnök vezeti, a levezető elnök és a jegyző írja alá. Az önkormányzati rendelet kihirdetéséről a jegyző gondoskodik.”

„18. § (1) A képviselő-testület a működésének részletes szabályait a szervezeti és működési szabályzatról szóló rendeletében határozza meg.”

3. Az Ötv. indítványokkal érintett – 2011. április 12-én – hatályos rendelkezései:

„12. § (2) A képviselő-testület elnöke a polgármester, aki összehívja és vezeti a képviselő-testület ülését.”

„16. § (3) Az önkormányzati rendeletet a polgármester és a jegyző írja alá. Kihirdetéséről a jegyző gondoskodik.”

4. A Jat. indítványokkal érintett hatályos rendelkezése:

„2. § (4) A jogszabályok megalkotásakor biztosítani kell, hogy a jogszabály

a) megfeleljen az Alkotmányból eredő tartalmi és formai követelményeknek,

b) illeszkedjen a jogrendszer egységébe,

c) megfeleljen a nemzetközi jogból és az európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek és

d) megfeleljen a jogalkotás szakmai követelményeinek.”

5. Az SZMSZ indítványokkal érintett – 2011. április 12-én – hatályos rendelkezése:

„11. § (1) A Képviselő-testület ülését a polgármester, akadályoztatása esetén az általános helyettesítési jogkörrel megbízott főállású alpolgármester, mindkettejük akadályoztatása esetén a polgármester és az alpolgármesterek feladatmegosztásáról szóló polgármesteri utasításban meghatározottak szerinti alpolgármester hívja össze.”

„15. § (1) Az ülés elnöke a polgármester, akadályoztatása esetén az általános helyettesítési jogkörrel megbízott főállású alpolgármester, mindkettejük akadályoztatása esetén a polgármester és az alpolgármesterek feladatmegosztásáról szóló polgármesteri utasításban meghatározottak szerinti polgármester.”

„37. § (2) A polgármester tagja a Képviselő-testületnek.”

(...)

(5) A polgármesternek a Képviselő-testület működésével kapcsolatos feladatai különösen:

(...)

b) összehívja és vezeti a testületi üléseket; (...)

III. Az indítványok megalapozottak.

1. A helyi önkormányzat rendeletalkotási jogkörének kereteit az Alkotmány, valamint az Ötv. szabályozza. Az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján az önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati ügyekben önállóan szabályoz és az e) pont alapján törvény keretei között önállóan alakítja ki a szervezetét és működési rendjét, a 44/A. § (2) bekezdése pedig kimondja, hogy az önkormányzat képviselő-testülete feladatkörében rendeletet alkot, amely nem lehet ellentétes más jogszabállyal.

Az Ötv. 16. § (1) bekezdése az önkormányzat rendeletalkotási jogkörével kapcsolatosan a következő rendelkezést tartalmazza: „A képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkothat.”

Az Ötv. – 2011. április 12-én hatályos – 12. § (2) bekezdése alapján a képviselő-testület elnöke a polgármester, aki összehívja és vezeti a képviselő-testület ülését. A polgármester helyettesítésére az Ötv. 34. § (1) bekezdése alapján alpolgármestert választhat, továbbá a 31. §-a alapján a polgármesteri és az alpolgármesteri tisztség egyidejű betöltetlensége, illetőleg tartós akadályoztatásuk esetére a szervezeti és működési szabályzat rendelkezik a képviselő-testület összehívásának, vezetésének a módjáról. A Képviselő-testület 2010. október 17-én megtartott alakuló ülése óta 2011. április 12-ig nem választott alpolgármestert, és a polgármester akadályoztatása esetén történő helyettesítéséről az SZMSZ 11. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Képviselő-testület ülését a Polgármester, akadályoztatása esetén az általános helyettesítési jogkörrel megbízott főállású alpolgármester, mindkettejük akadályoztatása esetén a polgármester és az alpolgármesterek feladatmegosztásáról szóló polgármesteri utasításban meghatározottak szerinti alpolgármester hívja össze. E rendelkezésekből következően a Képviselő-testület ülésének összehívására, vezetésére a Polgármesteren kívül kizárólag az alpolgármester, illetve az SZMSZ-ben megjelölt személy – valamelyik alpolgármester – jogosult.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Polgármester 2011. április 11-i intézkedését követően a Képviselő-testület tizenöt tagjából (Polgármester és tizennégy önkormányzati képviselő) megjelent tizenegy önkormányzati képviselő által megtartott ülés összehívása nem az Ötv. 12. § (2) bekezdésében és az SZMSZ 11. § (1) bekezdésében meghatározott módon került sor. A Képviselő-testület ülését kizárólag a Polgármester hívhatta volna össze, más erre jogszerűen nem volt jogosult, mivel a Polgármester helyettesítésére a Képviselő-testület alpolgármestert nem választott, és a Polgármester akadályoztatása esetén a helyettesítésére az SZMSZ egyéb rendelkezést nem tartalmazott. Ebből következően a 2011. április 12-én tizenegy önkormányzati képviselő által megtartott ülés képviselő-testületi ülésként való megtartása törvénytörtés volt.

Az Alkotmánybíróság megállapította továbbá, hogy az Ötv. 12. § (2) bekezdése és az SZMSZ 15. § (1) bekezdése alapján a Képviselő-testület üléseit – alpolgármester megválasztásának hiányában – a Polgármestert volt jogosult vezetni, ezért törvénytörtő működést jelentett, hogy a törvénytörtő képviselő-testületi ülés levezetésére a jelenlévő tizenegy önkormányzati képviselő a korelnököt jelölte ki, mivel a korelnöknek az Ötv. 30. § (1) bekezdése alapján kizárólag a Képviselő-testület alakuló ülésének vezetésére lett volna lehetősége.

2. A helyi önkormányzat az Alkotmány és az Ötv. idézett rendelkezései alapján a helyi társadalmi viszonyok szabályozása körében elsődleges, eredeti jogalkotási jogkörrel rendelkezik, rendeletet alkothat olyan helyi közügyek szabályozására, amelyeket magasabb szintű jogszabály még nem szabályozott. A törvény által szabályozott társadalmi viszonyok körében az Ötv. felhatalmazása alapján, a felhatalmazás keretei között végrehajtási rendelet alkotásának a joga illeti meg.

A jogszabály akkor érvényes – és határolható el más, nem jogi normáktól – ha megfelel az ún. érvényességi kritériumoknak: e nélkül ugyanis érvényességről nem lehet beszélni. A közjogi érvényességi kritériumok (érvényességi kellékek) a következők:

- a) A jogszabálynak a létrehozására feljogosított szervtől kell származnia, vagyis annak az állami-közhatalmi szervnek kell megalkotnia, amely erre kifejezetten jogosult.
- b) A jogszabályt a vonatkozó eljárási előírásoknak megfelelően kell megalkotni, vagyis az előírt eljárási rend szerint kell létrejönnie.

- c) A jogszabály nem állhat ellentétben a felsőbb fokozatú jogszabállyal, végső fokon az Alkotmánnyal (értvényesülnie kell a jogforrási hierarchiának).
- d) A jogszabályt az előírt módon ki kell hirdetni.

Az a) pont tulajdonképpen a jogalkotói hatáskör kérdése, vagyis annak vizsgálata, hogy az adott szervnek van-e felhatalmazása (autoritása) a jogalkotásra. A jogszabály érvényessége szempontjából ez azért jelentős, mert az érvényesség feltételezi a jogszabály kötelező erejét. Az Alkotmánybíróság már a 11/1992. (III. 5.) AB határozatában kifejtette: „A jogállamiság és a jogbiztonság elvéből fakadnak az eljárási garanciák. (...) Csak a formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhet érvényes jogszabály (...)” (ABH 1992, 77, 85.) Az Alkotmánybíróság a 29/1997. (IV. 29.) AB határozatában kifejtette, hogy a „formai hibás törvényhozási eljárás (...) a jövőben alapot ad a törvény kihirdetése napjára történő visszamenőleges hatályú megsemmisítésére”. (ABH 1997, 122.) A határozat indokolása szerint „[a] megsemmisítés alapja a közjogi érvénytelenség, amely a norma formai alkotmányellenességének egyik változata”. (ABH 1997, 122, 128.) Az 52/1997. (X. 14.) AB határozat rendelkező részében az Alkotmánybíróság megismételte azt a korábbi határozatában foglalt tételt, melynek megfelelően a jogalkotás során elkövetett eljárási alkotmányértés önmagában megalapozza a törvény megsemmisíthetőségét. (ABH 1997, 331, 332.) Az Alkotmánybíróság a 39/1999. (XII. 21.) AB határozatában leszögezte, hogy „a törvényalkotási folyamat egyes eljárási szabályainak betartása a törvény érvényességének az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből levezethető jogállami követelménye.” (ABH 1999, 325, 349.) E határozatból következően az alacsonyabb szintű jogszabályok megalkotásánál is érvényes az, hogy az egyes eljárási szabályok be nem tartása az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe ütköző alkotmányellenességet eredményez.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Képviselő-testület működése, döntéshozatala akkor törvényes, ha az önkormányzati képviselők a jogszabályok által meghatározott eljárási rendet betartják. Az Ör1. és Ör2. megalkotásakor és kihirdetésekor a 2011. április 12-én tanácskozára összeült tizenegy önkormányzati képviselőnek nem volt felhatalmazása a jogalkotásra, mert a tizenegy önkormányzati képviselő által megtartott ülés összehívására és vezetésére nem az Ötv.-ben és az SZMSZ-ben meghatározott jogszabályi előírások alapján került sor, és a jogszabályokkal ellentétes képviselő-testületi működés sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiság elvét és a jogszabályokkal ellentétes képviselő-testületi működés során végzett jogalkotás sérti a Jat. 2. § (4) bekezdés a) pontjában meghatározott, az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből eredő formai követelményeket. Ebből következően az Ör1. és Ör2. esetében közjogi érvénytelenség áll fenn, és ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Ör1. és Ör2. formai okból alkotmányértés (érvénytelen), és azt annak kihirdetése napjára visszamenőleges hatállyal az Alkotmány 2. § (1) bekezdése sérelme miatt megsemmisítette.

Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a tizenegy önkormányzati képviselő által megtartott törvénysértő ülésen megalkotott Ör1. és Ör2. további formai okból is törvénysértő, mivel az Ötv. – 2011. április 12-én hatályos – 16. § (3) bekezdése alapján az önkormányzati rendeletet a polgármester és a jegyző írja alá, és az Ör1.-et és Ör2.-t az ülést vezető korelnök és jegyző írta alá. A polgármester akadályoztatása esetén az önkormányzati rendelet aláírójaként a polgármestert csak az alpolgármester helyettesíthette volna.

3. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint, ha az indítvánnyal támadott jogszabályt vagy annak részét az Alkotmány valamely rendelkezésébe ütközőnek minősíti, és ezért azt megsemmisíti, akkor a további alkotmányi rendelkezés esetleges sérelmét – a már megsemmisített jogszabályi rendelkezéssel összefüggésben – érdemben nem vizsgálja. [44/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 203, 205.; 4/1996. (II. 23.) AB határozat, ABH 1996, 37, 44.; 61/1997. (XI. 19.) AB határozat, ABH 1997, 361, 364.; 15/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 420, 423.; 16/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 425, 429.; 29/2000. (X. 11.) AB határozat, ABH 2000, 193, 200.; 32/2005. (IX. 15.) AB határozat, ABH 2005, 329, 342–343.]

Mivel az Alkotmánybíróság az Ör1.-et és az Ör2.-t formai okból alkotmányértőnek minősítette, ezért azoknak az Alkotmány 42. §-ával és 44/A. § (2) bekezdésével való esetleges sérelmét már nem vizsgálta.
A határozat közzététele az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 41. §-ának rendelkezésén alapul.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 790/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 146/2011. (XII. 2.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Isaszeg Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testületének az állattartásra szolgáló melléképületek elhelyezésénél betartandó védőtávolságokról és az állattartással kapcsolatos egyéb feltételekről szóló 3/2003. (III. 26.) rendeletének 9. § (6) bekezdése, és 10. § (1) bekezdése alkotmányellenes, ezért azokat megsemmisíti.

A megsemmisített rendelkezések e határozat közzétételét követő napon vesztek hatályukat.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. Az indítványozó ügyvéd Isaszeg Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testületének az állattartásra szolgáló melléképületek elhelyezésénél betartandó védőtávolságokról és az állattartással kapcsolatos egyéb feltételekről szóló 3/2003. (III. 26.) rendelete (a továbbiakban: Ör.) 9. § (6) bekezdése, valamint 10. § (1) bekezdése alkotmányellenességének utólagos megállapítása és megsemmisítése céljából kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását.

Az indítványozó álláspontja szerint az Ör. 9. § (6) bekezdése az élelmiszerláncról és a hatósági felügyeletről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Tv.) 2. § (2) bekezdés e) pontjával, a 6. § (5) bekezdésével, valamint a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 14. § (2), (6) és (8) bekezdéseivel ellentétes módon határozza meg a kedvtelésből tartott állatok tartásának feltételeit, ezzel sérti az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében foglaltakat. Kifejti az indítványozó, hogy a Korm. rendelet 14. § csoportosan tartható ebek tartásának módját nem az egy helyrajzi szám alatt található ingatlanra eső darabszámban határozza meg, hanem egyedenként akadálytalanul biztosítandó szabad terület szerint. Az ettől eltérő rendelkezés – az indítványozó szerint – „aránytalan tulajdoni korlátozást” jelent, és így sérti az Alkotmány 13. §

(1) bekezdését is. Megfogalmazza, hogy az önkormányzat rendeletében csak a Korm. rendelet1-ben leírt okból és módon korlátozhatja a tartható állatok számát.

Az indítványozó a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 191. § (1) bekezdésére, 100. §-ára, valamint 106. §-ára hivatkozva kifejti, hogy a Korm. rendelet1 által meghatározott állattartási módon kívül „csak az állat érdekében történhet korlátozás”. E körben hangsúlyozza, hogy helyi rendeletben a környező lakóközösség kialakult élet- és szokásrendjének tartós és szükségtelen zavarásán túl akkor lehet az állattartást korlátozni, ha az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvénybe (a továbbiakban: Ávtv.), illetve a Korm. rendelet1-be ütközik. Kiemeli, hogy a települési önkormányzat jegyzőjének az állatok védelmével, valamint az állatok nyilvántartásával kapcsolatos egyes feladat- és hatásköreiről szóló 245/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet2) 7. § (1) bekezdése alapján az állattartás korlátozására, megtiltására a jegyző jogosult.

Az indítványozó az Ör. 10. § (1) bekezdéséről kifejti, hogy a Korm. rendelet1 16. § (3) bekezdésében meghatározott korlátokon kívül az Ör. e rendelkezése további feltételeket állapít meg az eb- és macskatenyésztet létesítésére, amivel sérti az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében foglaltakat. Az indítványozó az Alkotmánybíróság gyakorlatára hivatkozva előadja, hogy az Ör. 10. § (1) bekezdésében előírt „közvetlen szomszédok hozzájárulása” aránytalan tulajdoni korlátozást jelent, sértve ezzel az Alkotmány 13. § (1) bekezdését.

II. Az Alkotmány vizsgált rendelkezései:

„13. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a tulajdonhoz való jogot.”

„44/A. § (2) A helyi képviselő-testület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes más jogszabállyal.”

Az Ör. indítvánnyal támadott rendelkezései:

„9. § Eb és macskatartás szabályai

(...)

(6) A település belterületén önálló helyrajzi számmal rendelkező ingatlanon háromnál több[et] nem tartható, kivéve a szaporodást követően az elválasztásig, legkésőbb az eb két hónapos koráig.”

„10. § Eb- és macskatenyésztet létesítésének szabályai

(1) Eb- és macskatenyésztet belterületen kizárólag családi házban a polgármester külön engedélyével és a közvetlen szomszédok hozzájárulásával szabad létesíteni. Az engedély kiadása előtt ki kell kérni az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat, a hatósági állatorvos, valamint a magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületének szakvéleményét.”

III. Az indítvány az alábbiak szerint megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság először az Ör. 9. § (6) bekezdésének jogszabályba ütközését vizsgálta.

Az Alkotmánybíróság 17/1998. (V. 13.) AB határozatában már megállapította, hogy „a helyi önkormányzat a helyi közügyek szabályozása érdekében, külön törvényi felhatalmazás hiányában, országos érvényű jogszabály által szabályozott társadalmi viszonyt a magasabb szintű jogszabállyal nem ellentétesen, azt kiegészítő jelleggel szabályozzon” [ABH 1998, 155.]. „Következetes az Alkotmánybíróság gyakorlata abban, hogy helyi közügy esetén a képviselő-testület közvetlenül az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében – külön törvényi felhatalmazás hiányában is – jogosult az országos szintű szabályozással nem ellentétes, ahhoz képest kiegészítő jellegű helyi jogalkotásra.” [1113/B/2004. AB határozat, ABH 2008, 3044.] A 37/2004. (X. 15.) AB határozat kimondta, hogy „az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében az önkormányzat dönthet úgy, hogy a lakosság békés együttélése és a későbbi jogviták elkerülése érdekében szabályozza az állattartás helyi kérdéseit.” [ABH 2004, 908, 913.]

2. Az állatok tartásának általános szabályait az Ávtv. tartalmazza. Az Ávtv. 49. § (3) bekezdésének f) pontján alapszik a Korm. rendelet1, amely a kedvtelésből tartott állatok tartására és az állatokkal való bánásmódra vonatkozóan állapít meg az Ávtv.-hez képest speciális szabályokat.

A kedvtelésből tartott állat fogalmát a Korm. rendelet1 1. § (2) bekezdés a) pontja határozza meg, amelyet (negatív) így definiál: „kedvtelésből tartott állat a rendszertani besorolásától függetlenül minden olyan állat, amelyet nem kizárólag tudományos kutatás, állati eredetű termék előállítása, igavonás, teherhordás, természetvédelem, géntartálék-védelem és – eb és macska kivételével – közcélú bemutatás céljából tartanak, tenyésztnek, forgalmazznak, továbbá az az állat, amelyet más kedvtelésből tartott állat táplálása céljából tartanak és szaporítanak, valamint a nem gazdasági céllal tartott haszonállat, és a vadászatra használt állat”. Az élelmiszerláncról szóló Tv. szabályozza a Korm. rendelet1 tárgyi hatálya alá nem tartozó állatok tartásának, forgalmazásának, forgalomba

hozatalának szabályait. Ennek mellékletében a „Fogalom-meghatározások” 21. pontja definiálja a Tv. címében is feltüntetett élelmiszerlánc fogalmát, amelynek értelmében „élelmiszerlánc: azon folyamatok összessége, melyek szereplői közvetlen vagy közvetett hatással vannak az élelmiszerre a talajvédelem, agrár-környezetvédelem, növénytermesztés, növény-egészségügy, növényvédelem, az engedélyköteles termék és az állatgyógyászati termék előállítása, forgalomba hozatala és felhasználása, az élelmiszer- és takarmány-előállítás, szállítás, tárolás és forgalomba hozatal, felhasználás, az állat tartása, szállítása, forgalomba hozatala, az állat-egészségügy, a növényi és állati eredetű melléktermék kezelés, tárolás, szállítás, forgalomba hozatal és felhasználás során”. Az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete 2. cikkében határozza meg az élelmiszer fogalmát, amelynek értelmében „nem minősülnek élelmiszernek a következők: (...) b) élőállat, kivéve a forgalomba hozatalra előkészített, emberi fogyasztásra szánt állatok”. Mindezek alapján megállapítható, hogy a kedvtelésből tartott állatok tartására nem a Tv., hanem a Korm. rendelet1 szabályai vonatkoznak. Megállapítható tehát, hogy az Ör. 9–10. §-ainak a kutya- és macskatartásról, illetve tenyésztésről szóló rendelkezései a Korm. rendelet1 szerinti kedvtelésből tartott állattartást szabályozzák.

A Korm. rendelet1 14. §-a a kedvtelésből tartott állatok tartásának részletszabályait tartalmazza, köztük a kedvtelésből tartott állatok tartási helyének méretét is meghatározza. A Korm. rendelet1 14. § (4) bekezdése alapján „a kedvtelésből tartott állat tartási helyének olyan méretűnek kell lennie, hogy az állat fajára jellemző mozgási igényét ki tudja elégíteni. Ezen túl a Korm. rendelet1 a tartási hely területét m²-ben is meghatározza, hiszen a 14. § (5) bekezdése alapján „tilos ebet tartósan 10 m²-nél kisebb területen tartani”. A csoportosan tartott ebek esetében az akadálytalanul használható terület a Korm. rendelet1 14. § (6) bekezdése alapján minimum 6 m².

A már idézett 17/1998. (V. 13.) AB határozatban megfogalmazottak alapján az Alkotmány 44. § (2) bekezdése értelmében az önkormányzat kiegészítő szabályokat alkothat, amelyek más jogszabállyal nem lehetnek ellentétesek. Arra azonban nem jogosult, hogy magasabb szintű jogszabállyal ellentétes módon szabályozzon ugyanazon jogviszony tekintetében [ABH 1998, 155.]. Az Alkotmánybíróság 23/2000. (VI. 28.) AB határozatában arra is rámutatott, hogy „a helyi önkormányzatnak – az állattartást szabályozó rendelete megalkotásakor – tehát figyelemmel kell lennie jogalkotói hatáskörét korlátozó törvényi rendelkezésekre (...), továbbá a lakóépületek sajátosságaira, a lakások nagyságára (...)”.

E határozat elfogadása óta a 2010-es Korm. rendelet1 megalkotásával a jogi helyzet alapvetően megváltozott, mivel addig nem volt a kedvtelésből tartott állatok tartásáról országos szintű jogi szabályozás, amelyhez az önkormányzatoknak igazodniuk kellett volna. 2010 óta már van ilyen, így a továbbiakban a kedvtelésből tartott állatok tartásának szabályozása nem lehet a helyi önkormányzatok képviselő testületének biztosított jogalkotási tárgy. Isaszeg Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a Korm. rendelet1 14. § (5)–(6) bekezdéseiben alkalmazott módszert figyelmen kívül hagyva határozta meg az Ör. 9. § (6) bekezdésében az ebtartás szabályait. Az Ör. a Korm. rendelet1 14. § (2), valamint (8) bekezdéseiben meghatározott tartási szabályokon túl nem állapíthat meg azoktól eltérő rendelkezéseket.

Az Alkotmánybíróság az önkormányzati rendeletalkotás jogforrási hierarchiába illesztésének értelmezése során a 8/2006. (II. 22.) AB határozatában – korábbi döntéseit összegezve – kifejtette, hogy az „Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés a) pontja kimondja, hogy a helyi képviselő-testület önkormányzati ügyekben önállóan szabályoz, a 44/A. § (2) bekezdése pedig rögzíti, hogy a helyi képviselő-testület a feladatkörében rendeleteket alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal. Az Alkotmány e tételei az önkormányzat rendeletalkotási szabadságát rögzítik (amely így az Alkotmány által védett önkormányzati alapjog), de egyben meghatározzák a rendeletalkotási szabadság korlátait is: az önkormányzati rendelet nem lehet ellentétes magasabb szintű jogszabállyal.” [ABH 2006, 909–910.] Következtes az Alkotmánybíróság gyakorlata abban is, hogy „helyi közügy esetén a képviselő-testület közvetlenül az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében – külön törvényi felhatalmazás hiányában is – jogosult az országos szintű szabályozással nem ellentétes, ahhoz képest kiegészítő jellegű jogalkotásra.” [1113/B/2004. AB határozat, ABH 2008, 3044.]

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Ör. 9. § (6) bekezdése az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésébe ütközik, és ezért megsemmisítette.

3. Az indítványozó álláspontja szerint a Korm. rendelet1 szabályai szerint tartható állatok száma, valamint a Korm. rendelet1-ben meghatározott darabszám kizárólag akkor korlátozható, ha az állattartás a Ptk.-ban meghatározott szomszédjogokat sértő módon valósul meg. Az indítványozó szerint ezért az Ör. 9. § (6) bekezdése aránytalan tulajdoni korlátozást tartalmaz, így az Alkotmány 13. § (1) bekezdésébe is ütközik.

Mivel az Alkotmánybíróság az Ör. 9. § (6) bekezdésének alkotmányellenességét az Alkotmány 44/A § (2) bekezdésébe ütközés miatt megállapította, az Alkotmány 13. § (1) bekezdésének sérelmére alapított vizsgálatára az eddigi gyakorlatát követve [31/1991. (VI. 5.) AB határozat, ABH 1991, 133, 136.] már nem volt szükség [44/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 203, 205.; 4/1996. (II. 23.) AB határozat, ABH 1996, 37, 44.; 61/1997. (XI. 19.) AB határozat, ABH 1997, 361, 364.; 15/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 425, 429.; 29/2000. (X. 11.) AB határozat, ABH 2000, 193, 200.; 32/2005. (IX. 15.) AB határozat, ABH 2005, 329, 342–343.].

Megjegyzí az Alkotmánybíróág, hogy a Korm. rendelet1 14. § (2) bekezdése – a Ptk. 100. §-ával öszhangban – úgy határozza meg az állattartás módját, hogy az állat természetes viselkedésének biztosítása mellett e tevékenység tartósan és szükségtelenül ne zavarja a környező lakóközösség kialakult élet- és szokásrendjét. Az állatok tartása tehát a Ptk., az Ávtv., valamint a Korm. rendelet1 szabályainak betartásával történhet. Az állattartó és az állattartással érintett személyek (környező lakóközösség) jogosultságaira és kötelezettségeire is vonatkoznak az előbb említett szabályok, tehát ha az állattartással érintett személyeket tartósan és szükségtelenül zavarja tulajdonjuk gyakorlásában az állattartás, akkor a Ptk. 191. §-a alapján a jegyzőhöz és bírósághoz fordulhatnak birtokvédelmi igényük érvényesítésére. Az Ávtv. szabályozza az állattartó kötelezettségeit az állattartás körülményeivel kapcsolatban is, felhatalmazására született a Korm. rendelet2, valamint az állatvédelmi bírságról szóló 244/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet. E jogszabályok alapján a jegyző hatósági jogkörben eljárva az állatvédelmi és állattartási szabályok megsértése esetén meghatározott cselekmény végzésére, túrésére, vagy abbahagyására kötelezheti az állattartót, az állattartást korlátozhatja, megtilthatja, továbbá bírságot szabhat ki. Ebben természetesen kötve van a Korm. rendelet1 szabályaihoz is.

- IV. 1. Az indítványozó az Ör. állattartásra vonatkozó szabályán kívül a kutya- és macskatenyésztés létesítésének szabályát – Ör. 10. § (1) bekezdését – is alkotmányellenesnek véli.

Az indítványozó egyrészt arra hivatkozik, hogy az Ör. 10. § (1) bekezdése a Korm. rendelet1 16. § (3) bekezdésében meghatározottakon túlterjeszkedett, és azzal ellentétesen állapította meg a tenyésztés létrehozásának feltételeit, miáltal sérti az Alkotmány 44/A § (2) bekezdését. Az indítványozó szerint az állattartásra vonatkozó szabályanyagot a tenyésztésre is alkalmazni kell; ezen kívül a tenyésztés tekintetében a Korm. rendelet1 16. § (3) bekezdése kiegészítő szabályt is tartalmaz, miszerint „a kedvtelésből tartott állat tartójának meg kell akadályozni azon állatok szaporodását, amelyeken olyan küllemi, illetve viselkedésbeli hibák fordulnak elő, melyek szenvedést okoznának az utódaiknak, vagy káros egészségügyi hatással lennének rájuk nézve”. Az indítványozó álláspontja szerint a Korm. rendelet1 idézett szabályán kívül a tenyésztés létrehozásának korlátozására önkormányzati rendeletben nincs lehetőség, kizárólag akkor, ha létrehozását magasabb szintű jogszabály hatósági engedélyhez kötné.

Ezen kívül az indítványozó szerint az Ör. 10. § (1) bekezdésében a tenyésztési engedély kiadásához megkövetelt „közvetlen szomszédok hozzájárulása” aránytalan tulajdoni korlátozást jelent, amely az Alkotmány 13. §-ába is ütközik.

2. Az Alkotmánybíróág elsőként azt vizsgálta, hogy az Ör. 10. § (1) bekezdése jogszabályba ütközik-e.

Az állattenyésztésről szóló 1993. évi CXIV. törvény (a továbbiakban: Átt.) az általa definiált állattenyésztés szabályozására tartalmaz rendelkezéseket. Az Átt. hatálya alá tartozik a gazdasági céllal állatfajok, fajták, hibridek tenyésztésének, előállításának, forgalmazásának, felhasználásának céljából végzett tenyésztés, illetve a szaporítóanyag előállítása, forgalmazása és felhasználása. Az Átt. IV. fejezete „Engedélyköteles tevékenységek” címmel sorolja fel az engedélyhez, hozzájáruláshoz kötött tenyésztési tevékenységeket. E tenyésztési tevékenységfajták esetén a „tenyésztési hatóság” engedélyét kell beszerezni. Az Ör.-ben szabályozott kutya- és macskatenyésztési tevékenység azonban nem szerepel az Átt.-ben felsoroltak között.

Egy tevékenység – itt a kutya- és macskatenyésztés – hatósági engedélyhez kötése a tevékenység feltételes tiltásával egyenlő, mivel ilyen esetben a tevékenység engedély nélküli folytatása tiltott. Az önkormányzati hatósági engedélyhez kötés alkotmányjogi feltétele ezért az, hogy az önkormányzatnak egyáltalán joga legyen az engedélyhez kötött tevékenységet megtiltani.

Ez a feltétel adott esetben nem teljesült. A Korm. rendelet1 meghatározza, milyen feltételekkel lehet állatokat kedvtelésből tartani (illetve velük kereskedni), ami a Korm. rendelet1 szerint a tenyésztést is magába foglalja. E szabályok szerint nem kell hatósági engedély egyik tevékenységhez sem. Az Ávtv. egyes esetekben – állatkert, állatkereskedés létesítése – engedélyhez köti az állattartást, de ezek között a kedvtelésből tartott állatok, mint a kutya és a macska tenyésztése nem fordul elő. Az Ávtv. meghatározza az önkormányzatok állatvédelmi feladatait (48/A §), amelyek között a kedvtelésből tartott állatok tenyésztésének engedélyezése egyáltalán nem szerepel. Az önkormányzat hatósági jogkörei az Ávtv. 49. § (3) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján kibocsátott Korm. rendelet2 szerint állatvédelmi jellegűek. A felsorolt jogszabályok tehát meghatározták az önkormányzatok

hatósági tevékenységét a kedvtelésből tartott állatokkal kapcsolatban is. Az önkormányzat hatósági tevékenységében az engedélyezés nem szerepel, viszont a jegyző számos hatósági intézkedést tehet, ám ezek feltétele mindig az állatvédelemre vagy állattartásra vonatkozó szabályok megsértése (az itt nem releváns veszélyes állatok kivételével). Előzetes engedélyezésről sehol nincs szó.

Az önkormányzat tehát rendeletben sem írhatja elő a kutya- és macskatenyésztés engedélyhez kötését, mert egyáltalán nem tilthatja meg a jogszabályoknak megfelelően tartott állatok tartását. Egyedül a jogszabályok megsértése esetén jogosult (akkor is államigazgatási hatáskörben) az állattartóval szemben (aki lehet tenyésztő is) hatósági eszközökkel fellépni. Ennek következtében a kutya- és macskatartás, vagy tenyésztés nem köthető hatósági engedélyhez. Ugyanakkor az önkormányzat állatvédelmi hatósági jogkörében köteles ellenőrizni, hogy az állatokat a jogszabályok szerint előírt feltételek között tartják-e.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Ör. 10. § (1) bekezdése az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésébe ütközik, és ezért megsemmisítette.

V. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban az aránytalan tulajdonkorlátozással kapcsolatos indítványelemet vizsgálta. Mivel az Alkotmánybíróság az Ör. 10. § (1) bekezdésének alkotmányellenességét az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésébe ütközés miatt megállapította, az Alkotmány 13. § (1) bekezdésének sérelmére alapított vizsgálatára az eddigi gyakorlatát követve [31/1991. (VI. 5.) AB határozat, ABH 1991, 133, 136.] már nem volt szükség [44/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 203, 205.; 4/1996. (II. 23.) AB határozat, ABH 1996, 37, 44.; 61/1997. (XI. 19.) AB határozat, ABH 1997, 361, 364.; 15/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 425, 429.; 29/2000. (X. 11.) AB határozat, ABH 2000, 193, 200.; 32/2005. (IX. 15.) AB határozat, ABH 2005, 329, 342–343.].

Megjegyzzi az Alkotmánybíróság, ha a kutya- és macskatenyésztés végzése a szomszédok szükségtelen zavarásával jár – az állattartáshoz hasonlóan – a Ptk. 191. §-a alapján birtokvédelmi eljárást lehet a jegyzőnél kezdeményezni. Ezen túl, ha az eb- és macskatenyésztés az állatvédelemre vonatkozó szabályok megszegésével valósul meg, úgy szintén a települési önkormányzat jegyzője rendelkezik ezúttal államigazgatási hatósági jogkörrel a Korm. rendelet2 alapján.

Az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján az alkotmányellenesnek minősített és megsemmisített jogszabályt az erről szóló határozat hivatalos lapban történő közzétételét követő naptól nem lehet alkalmazni.

A határozat Magyar Közlönyben történő közzététele az Abtv. 41. §-án alapul.

Budapest, 2011. november 30.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1244/B/2011.

Az Alkotmánybíróság 147/2011. (XII. 2.) AB végzése

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott fellebbezés alapján meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 52/2011. (V. 6.) OVB határozata ellen benyújtott fellebbezést visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- Az Alkotmánybírósághoz „fellebbezés” megjelöléssel beadvány érkezett az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 52/2011. (V. 6.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.

A beadványozó 2011. április 18-án országos népszavazás kezdeményezésére irányulóan aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be, amelyen az alábbi kérdés szerepelt: „Megerősíti-e Ön a Magyar Országgyűlés által 2011. április 18-án elfogadott Magyarország Alaptörvényét?”

Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta. Döntését a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. § (2) bekezdésére és 26. § (6) bekezdésére, valamint az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-ára és 10. § b) pontjára alapította.

Az OVB érvelése szerint „törvény – így az Alaptörvény – kihirdetését követően, annak utólagos, választópolgári kezdeményezés alapján tartott népszavazás útján történő megerősítésére nincsen elvi lehetőség. Az Alkotmánybíróság több határozatában – így például a 64/2009. (VI. 18.) AB határozatában – leszögezte, hogy mind [... az Alkotmány], mind az Nsztv. rendelkezéseiből az következik, hogy a választópolgárok közösségének nincs joga arra, hogy a törvényt megerősítő népszavazás elrendelésére kötelezze az Országgyűlést. A törvény kihirdetését követően a megerősítő népszavazás okafogyottá válik.”

Az OVB ezen túlmenően megállapította: „[a]z Alkotmány 2. § (2) bekezdése és a 26. § (6) bekezdése biztosítja a közvetlen demokrácia igénybevételét akkor, amikor az Országgyűlés (mint a közvetett demokrácia intézménye) törvényhozó munkáját már befejezte. Ezért a törvényt megerősítő népszavazás az utólagos legitimáció eszköze, melynek igénybevétele minden esetben az Országgyűlés mérlegelésén múlik.”

Az OVB – tekintettel arra, hogy a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani – az aláírásgyűjtő ív hitelesítését az Nsztv. 10. § b) pontja értelmében megtagadta.

Az OVBh. a Magyar Közlöny 2011. évi 48. számában, 2011. május 6-án került közzétételre. A kezdeményező 2011. május 16-án – a törvényes határidőn belül – „fellebbezést” nyújtott be melyben kérte, hogy az Alkotmánybíróság változtassa meg az OVB kifogással támadott határozatát, adjon helyt a népszavazási kezdeményezésnek és hitelesítse az aláírásgyűjtő ívet.

A kifogást tevő kifejtette: »[k]ezdeményezésünk nem irányul sem nyílt, sem burkolt Alaptörvény-módosításra, hanem csupán az Országgyűlés által elfogadott Alaptörvény társadalmi támogatottságát, legitimitását szeretnénk lemérni. A megfogalmazott kérdés álláspontunk szerint egyértelmű és „Igen”-nel vagy „Nem”-mel megválaszolható. Ha a feltett kérdésre az „Igen”-ek kerülnek többségbe, úgy a társadalom közvetlenül is elfogadja (megerősíti) az Alaptörvényt; amennyiben eredményes népszavazás során a „Nem”-ek lesznek túlsúlyban, úgy a népszavazás eredménye nem kötelezi az Országgyűlést az Alaptörvény módosítására vagy új Alaptörvény elfogadására, mivel a megerősítésre adott nemleges válasz nem jelent egyértelmű elutasítást.

Mivel a jelenleg hatályos Alkotmány szerint az Országgyűlésnek joga van az új Alaptörvény hatálybalépéséig azt módosítani vagy helyette másikat elfogadni, ezért az új Alaptörvényt megerősítő országos népszavazás releváns lehet.”
- A beadvány érdemi elbírálásra alkalmatlan.

Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény

(a továbbiakban: Ve.) 130. §-a határozza meg. A Ve. 130. § (1) bekezdése szerint: „Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.” A Ve. 130. § (3) bekezdése alapján: „(...) Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

A Ve. 77–78. §-a rendelkezik a kifogásra vonatkozó általános szabályokról. Eszerint: „77. § (1) Kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetőleg a választás és a választási eljárás alapelveinek (3. §) megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással bárki benyújthat. (...)” A Ve. 77. § (2) bekezdése alapján a kifogásnak tartalmaznia kell: „a) a jogszabálysértés megjelölését, b) a jogszabálysértés bizonyítékait, c) a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és – ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér – postai értesítési címét, (...)”. A 77. § (5) bekezdése szerint „[h]a a kifogás elkésett, vagy nem tartalmazza a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglaltakat, a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani.”

Tekintettel arra, hogy a jelen beadvány egyrészt formai megnevezését tekintve nem kifogás, hanem fellebbezés, másrészt nem utal arra, hogy az OVB eljárása során jogszabályt sértett volna és nem mutatja be annak bizonyítékait, hanem csak az Alaptörvényt megerősítő népszavazás mellett érvel, harmadrészt pedig az Alkotmánybíróságtól nem a Ve. 130. § (3) bekezdése szerinti jogkövetkezmények alkalmazását, hanem az OVB döntés megváltoztatását és az aláírásgyűjtő ív hitelesítést kérte, ezért a beadvány nem felel meg a Ve.-ben szabályozott „kifogás” formai és tartalmi feltételeinek, így érdemi elbírálásra alkalmatlan.

Az Alkotmánybíróság a fentiekből következően a beadványt az Abtv. 22. § (2) bekezdésében, valamint a Ve. 116. §-ában, 77. § (5) bekezdésében foglaltak alapján, illetőleg az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, többször módosított és egységes szerkezetbe foglalt 2/2009. (I. 12.) Tü. határozat (ABK 2009. január, 3.) 29. § b) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül visszautasította.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 148/2011. (XII. 2.) AB végzése

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 83/2011. (VI. 24.) OVB határozata ellen benyújtott kifogást érdemi vizsgálat nélkül visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a végzését a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 83/2011. (VI. 24.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) hitelesítette az országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:
„Egyetért-e Ön azzal, hogy a munkaviszonyban járó szabadságot kettőnél több részletben változatlanul csak a munkavállaló kérésére lehessen kiadni?”
Az OVB határozatában megállapította, hogy a beadványozók által benyújtott aláírásgyűjtő ív az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvényben (a továbbiakban: Nsztv.) foglalt formai, valamint a feltenni kívánt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tett, ezért a hitelesítésnek nem látta akadályát.
Az indítványozó – egyike azoknak, akik az aláírásgyűjtő ívet hitelesítés céljából az OVB-hez benyújtották – a törvényes határidőn belül kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, s kérte az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását. Álláspontja szerint az Nsztv. 2. §-a szerinti hitelesítésnek nem lett volna helye, hogyha az OVB következetesen érvényesíti a 89/2011. OVB határozatban foglalt, a választópolgári egyértelműség követelményére vonatkozó saját érvelését.
2. Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB határozata ellen beérkezett kifogás megfelel-e a Ve. 77. § (1), illetve (2) bekezdésének a)–c) pontjaiban és a Ve. 130. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, valamint, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.] Az Alkotmánybíróság a kifogás megalapozottságának alkotmányossági felülvizsgálata során nem tekinthetett el a Ve. 3. § d) pontjában foglalt eljárási alapelv érvényesülésének vizsgálatától sem. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]
3. Az Alkotmánybíróság alkotmányvédelmi funkciójával összhangban a kifogás vizsgálata kapcsán figyelemmel volt az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének körülményeire.
- 3.1. A kifogást tevő másokkal együttesen 2011 májusában alapvetően a munkavállalói jogokkal összefüggésben több kérdésben is népszavazási kezdeményezést nyújtott be az OVB-hez. E kezdeményezések közül a jelen határozat alapjául szolgáló kérdés volt az egyik, amelyet leszámítva az OVB az összes népszavazásra szánt kérdés hitelesítését megtagadta. Ezt követően a kifogást tevő az OVB határozatait – köztük a kérdést hitelesítő OVBh.-t – az Alkotmánybíróság előtt megtámadta.
Az Alkotmánybíróság mindezeket figyelembe véve döntött elsőként abban, hogy az országos népszavazás Alkotmányban biztosított intézményének rendeltetésével összeegyeztethető-e az eljárás kezdeményezőjének joggyakorlása.

3.2. Az Alkotmánybíróság korábban már rámutatott a következőkre:

„Az Alkotmány 28/C. § (2) bekezdésében szabályozott kötelező népszavazás egyik fontos intézményi garanciája az Nsztv. és a Ve. rendszerében a népszavazás kezdeményezésének alapjául szolgáló aláírásgyűjtő ív és az azon szereplő, népszavazásra bocsátani kívánt kérdés hitelesítése. Az Abh.-ban [52/1997. (X. 14.) AB határozat] alkotmányos követelményként megfogalmazott funkciójának megfelelően a hitelesítési eljárás az aláírásgyűjtés megkezdése előtt nyújt garanciát arra, hogy az aláírásgyűjtés kezdeményezői, illetőleg a kérdés népszavazásra bocsátását aláírásukkal támogató választópolgárok népszavazáshoz való joga ne sérüljön, a megfogalmazott kérdés eredményes aláírásgyűjtés esetén népszavazásra bocsátható és eredményes népszavazás esetén országgyűlési döntéshozatalra alkalmas legyen, valamint arra, hogy az aláírásgyűjtő ív technikailag biztosítsa a választópolgári akarat egyértelmű kifejezésének lehetőségét, az aláírások hitelességének ellenőrzését. Az Nsztv. és a Ve. a hitelesítési eljárásnak ezt a garanciális szerepét oly módon biztosítja, hogy meghatározza azokat az eljárási, tartalmi és formai követelményeket, amelyeket az OVB-nek a hitelesítési eljárás és az Alkotmánybíróságnak a jogorvoslat során érvényesítenie kell.” [18/2008. (III. 12.) AB határozat, ABH 2008, 212, 219.] Az Alkotmánybíróság 32/2001. (VII. 11.) AB határozatában arra is rámutatott, hogy „[a] jogalkotó célja a hitelesítési eljárás megteremtésével egyértelműen az volt, hogy az Alkotmány 2. § (1) és (2) bekezdésére tekintettel konkrét jogi garanciákkal stabilizálja az alkotmányos demokráciát.” (ABH 2001, 287, 294.)

A fentieknek megfelelően, közvetlenül az Alkotmányból származó követelmény a népszavazás eljárási garanciáinak megteremtése, amelyeket az Nsztv. és – kiegészítő jelleggel – a Ve. tartalmaz. Az Alkotmánybíróságnak tehát vizsgálnia kellett azt is, hogy az e törvényekben foglalt garanciák az eljárás során érvényesültek-e, kiváltképp pedig azt, hogy az eljárási jogok gyakorlása összhangban volt-e ezekkel, s így közvetve a népszavazás intézményével, illetve a népszavazás kezdeményezésére irányuló eljárás alkotmányos rendeltetésével.

„A kötelező népszavazás alkotmányi szabályozásának megfelelően ezek a garanciák tehát elsősorban eljárási jellegűek, s azt kell biztosítaniuk, hogy a népszavazás kezdeményezésétől eljuthasson a megtartásig, s ezt kizárólag az érintett választópolgárok akarata befolyásolhassa.” [52/1997. (X. 14.) AB határozat, ABH 1997, 331, 344.]

„A választópolgárokat a hitelesítési eljárás, az aláírásgyűjtés kezdeményezése tekintetében megillető alanyi jogosultság célja, rendeltetése a népszavazási eljárás elindítása.” [18/2008. (III. 12.) AB határozat, ABH 2008, 212, 224.]

A Ve. 130. §-a szabályozza az országos népszavazás kapcsán az OVB határozatával szemben kérhető jogorvoslatot. A 130. § (1) bekezdése kimondja, hogy „az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.” A Ve. szövegszerűen tehát nem zárja ki, hogy az OVB hitelesítő határozatát az támadja meg, aki eredetileg a hitelesítés iránt kérelemmel élt.

Az OVB hitelesítő határozata megtámadására vonatkozó jogosultság azonban nem korlátlan, hiszen annak gyakorlása során is érvényesülnie kell a Ve. 3. § d) pontjában foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvének. Az országos népszavazás kezdeményezése nem az eljárást kezdeményező egyéni jogainak és érdekeinek érvényesítésére irányul. A népszavazási eljárás célja a demokratikus hatalomgyakorlás közvetlen eszközének alkalmazása. Ahogy a 987/B/1990. AB határozat is utal rá, „a népszavazás az állampolgároknak, illetve az állampolgárok közösségének alkotmányos joga”. (ABH 1991, 527, 529.) A népszavazási eljárás megindítása tehát nem lehet öncélú, az eljárási szabályok alkotmányos rendeltetése az, hogy a nép akarata kinyilvánításának garanciális keretétől szolgáljon. Ugyanannak az állampolgárnak a népszavazás kezdeményezésére, s ezzel az aláírásgyűjtő ív hitelesítésére irányuló kérelme, majd annak hitelesítése után az OVB határozatának a megtámadása egymással szemben álló szándékokat fejez ki. Mindez az aláírásgyűjtő ív hitelesítését késlelteti, valamint a népszavazás alkotmányos rendeltetésén túlmutató célok megvalósítására lehet alkalmas. Amennyiben az eljárást kezdeményező a kérdés hitelesítését követően mégsem kíván népszavazást kezdeményezni, nem köteles megkezdeni az aláírásgyűjtést, hiszen erre vonatkozó törvényi kötelezettség nincs.

Az eljárási jogosultságok ilyen gyakorlása rendeltetésellenes.

4. Jelen esetben a népszavazás kezdeményezője által hitelesítés céljából benyújtott kérdést az OVB hitelesítette. Ezt követően a népszavazást kezdeményezők egyike az OVB számukra kedvező döntését kifogásával megtámadta.

A fentiek alapján a népszavazás kezdeményezésére irányuló kérdés hitelesítése ellen ugyanazon kezdeményezés benyújtója által emelt kifogás ellentétes a Ve. 3. § d) pontjában foglalt alapelvvel és ezen keresztül a népszavazás alkotmányos rendeltetésével is.

Ebből következően az Alkotmánybíróság a Ve. 3. § d) pontjának, illetve 130. § (1) bekezdésének együttes értelmezésével megállapította, hogy a jelen ügyben előterjesztett kifogás nem felel meg a törvényben előírt követelményeknek. Az Alkotmánybíróság ezért a kifogást visszautasította.

A kifogás visszautasítása következtében az OVBh. hatályban marad.

Az Alkotmánybíróság végzésének közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 983/H/2011.

Az Alkotmánybíróság 149/2011. (XII. 2.) AB végzése

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 72/2011. (VI. 24.) OVB határozata ellen benyújtott kifogást érdemi vizsgálat nélkül visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a végzését a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 72/2011. (VI. 24.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) hitelesítette az országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányát. Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:
„Egyetért-e Ön azzal, hogy az alapszabadság kétharmadát a munkáltató a munkavállaló kérésének megfelelő időpontban legyen köteles kiadni?”
Az OVB határozatában megállapította, hogy a beadványozók által benyújtott aláírásgyűjtő ív az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvényben (a továbbiakban: Nsztv.) foglalt formai, valamint a feltenni kívánt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tett, ezért a hitelesítésnek nem látta akadályát.
Az indítványozó – egyike azoknak, akik az aláírásgyűjtő ívet hitelesítés céljából az OVB-hez benyújtották – a törvényes határidőn belül kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, s kérte az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását. Álláspontja szerint „az Nsztv. 2. §-a szerinti hitelesítésnek nem lett volna helye, hogyha az OVB következetesen érvényesíti a 70/2011. OVB határozatban foglalt, a választópolgári egyértelműség követelményére vonatkozó saját érvelését.”
2. Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontja alapján a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB határozata ellen beérkezett kifogás megfelel-e a Ve. 77. § (1), illetve (2) bekezdésének a)–c) pontjaiban és a Ve. 130. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, valamint, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]
Az Alkotmánybíróság a kifogás megalapozottságának alkotmányossági felülvizsgálata során nem tekinthetett el a Ve. 3. § d) pontjában foglalt eljárási alapelv érvényesülésének vizsgálatától sem. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]
3. Az Alkotmánybíróság alkotmányvédelmi funkciójával összhangban a kifogás vizsgálata kapcsán figyelemmel volt az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének körülményeire.
- 3.1. A kifogást tevő másokkal együttesen 2011. májusában alapvetően a munkavállalói jogokkal összefüggésben több kérdésben is népszavazási kezdeményezést nyújtott be az OVB-hez. E kezdeményezések közül a jelen határozat alapjául szolgáló kérdés volt az egyik, amelyet leszámítva az OVB az összes népszavazásra szánt kérdés hitelesítését megtagadta. Ezt követően a kifogást tevő az OVB határozatait – köztük a kérdést hitelesítő OVBh.-t – az Alkotmánybíróság előtt megtámadta.
Az Alkotmánybíróság mindezeket figyelembe véve döntött elsőként abban, hogy az országos népszavazás Alkotmányban biztosított intézményének rendeltetésével összeegyeztethető-e az eljárás kezdeményezőjének joggyakorlása.

3.2. Az Alkotmánybíróság korábban már rámutatott a következőkre:

„Az Alkotmány 28/C. § (2) bekezdésében szabályozott kötelező népszavazás egyik fontos intézményi garanciája az Nsztv. és a Ve. rendszerében a népszavazás kezdeményezésének alapjául szolgáló aláírásgyűjtő ív és az azon szereplő, népszavazásra bocsátani kívánt kérdés hitelesítése. Az Abh.-ban [52/1997. (X. 14.) AB határozat] alkotmányos követelményként megfogalmazott funkciójának megfelelően a hitelesítési eljárás az aláírásgyűjtés megkezdése előtt nyújt garanciát arra, hogy az aláírásgyűjtés kezdeményezői, illetőleg a kérdés népszavazásra bocsátását aláírásukkal támogató választópolgárok népszavazáshoz való joga ne sérüljön, a megfogalmazott kérdés eredményes aláírásgyűjtés esetén népszavazásra bocsátható és eredményes népszavazás esetén országgyűlési döntéshozatalra alkalmas legyen, valamint arra, hogy az aláírásgyűjtő ív technikailag biztosítsa a választópolgári akarat egyértelmű kifejezésének lehetőségét, az aláírások hitelességének ellenőrzését. Az Nsztv. és a Ve. a hitelesítési eljárásnak ezt a garanciális szerepét oly módon biztosítja, hogy meghatározza azokat az eljárási, tartalmi és formai követelményeket, amelyeket az OVB-nek a hitelesítési eljárás és az Alkotmánybíróságnak a jogorvoslat során érvényesítenie kell.” [18/2008. (III. 12.) AB határozat, ABH 2008, 212, 219.] Az Alkotmánybíróság 32/2001. (VII. 11.) AB határozatában arra is rámutatott, hogy „[a] jogalkotó célja a hitelesítési eljárás megteremtésével egyértelműen az volt, hogy az Alkotmány 2. § (1) és (2) bekezdésére tekintettel konkrét jogi garanciákkal stabilizálja az alkotmányos demokráciát.” (ABH 2001, 287, 294.)

A fentieknek megfelelően, közvetlenül az Alkotmányból származó követelmény a népszavazás eljárási garanciáinak megteremtése, amelyeket az Nsztv. és – kiegészítő jelleggel – a Ve. tartalmaz. Az Alkotmánybíróságnak tehát vizsgálnia kellett azt is, hogy az e törvényekben foglalt garanciák az eljárás során érvényesültek-e, kiváltképp pedig azt, hogy az eljárási jogok gyakorlása összhangban volt-e ezekkel, s így közvetve a népszavazás intézményével, illetve a népszavazás kezdeményezésére irányuló eljárás alkotmányos rendeltetésével.

„A kötelező népszavazás alkotmányi szabályozásának megfelelően ezek a garanciák tehát elsősorban eljárási jellegűek, s azt kell biztosítaniuk, hogy a népszavazás kezdeményezésétől eljuthasson a megtartásig, s ezt kizárólag az érintett választópolgárok akarata befolyásolhassa.” [52/1997. (X. 14.) AB határozat, ABH 1997, 331, 344.]

„A választópolgárokat a hitelesítési eljárás, az aláírásgyűjtés kezdeményezése tekintetében megillető alanyi jogosultság célja, rendeltetése a népszavazási eljárás elindítása.” [18/2008. (III. 12.) AB határozat, ABH 2008, 212, 224.]

A Ve. 130. §-a szabályozza az országos népszavazás kapcsán az OVB határozatával szemben kérhető jogorvoslatot. A 130. § (1) bekezdése kimondja, hogy „az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.” A Ve. szövegszerűen tehát nem zárja ki, hogy az OVB hitelesítő határozatát az támadja meg, aki eredetileg a hitelesítés iránt kérelemmel élt.

Az OVB hitelesítő határozata megtámadására vonatkozó jogosultság azonban nem korlátlan, hiszen annak gyakorlása során is érvényesülnie kell a Ve. 3. § d) pontjában foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvének. Az országos népszavazás kezdeményezése nem az eljárást kezdeményező egyéni jogainak és érdekeinek érvényesítésére irányul. A népszavazási eljárás célja a demokratikus hatalomgyakorlás közvetlen eszközének alkalmazása. Ahogy a 987/B/1990. AB határozat is utal rá, „a népszavazás az állampolgároknak, illetve az állampolgárok közösségének alkotmányos joga”. (ABH 1991, 527, 529.) A népszavazási eljárás megindítása tehát nem öncélú, az eljárási szabályok alkotmányos rendeltetése éppen az, hogy a nép akarata kinyilvánításának garanciális keretétől szolgálgjon. Ugyanannak az állampolgárnak a népszavazás kezdeményezésére, s ezzel az aláírásgyűjtő ív hitelesítésére irányuló kérelme, illetve másrésről az OVB hitelesítő határozatának a megtámadása azonban egymással élesen és nyíltan szemben állnak.

Rendeltetésellenes éppen ezért az eljárási jogosultságok olyan gyakorlása, amely nyilvánvalóan nem az eljárás céljának elérésére irányul, hanem attól egyértelműen eltérő, vagyis öncélú joggyakorlást valósít meg.

4. Jelen esetben a népszavazás kezdeményezője által hitelesítés céljából benyújtott kérdést az OVB hitelesítette. Ezt követően a népszavazást kezdeményezők egyike az OVB számukra kedvező döntését kifogásával megtámadta. A fentiek alapján a népszavazás kezdeményezésére irányuló kérdés hitelesítése ellen ugyanazon kezdeményezés benyújtója által emelt kifogás ellentétes a Ve. 3. § d) pontjában foglalt alapelvvel és ezen keresztül a népszavazás alkotmányos rendeltetésével is.

Ebből következően az Alkotmánybíróság a Ve. 3. § d) pontjának, illetve 130. § (1) bekezdésének együttes értelmezésével megállapította, hogy a jelen ügyben előterjesztett kifogás nem tekinthető érdemben elbírállhatónak, mivel nem felel meg a törvényben előírt követelményeknek. Az Alkotmánybíróság ezért az előírásoknak meg nem felelő kifogást érdemi vizsgálat nélkül visszautasította.

A kifogás érdemi vizsgálat nélküli visszautasítása következtében az OVBh. hatályban marad.

Az Alkotmánybíróság végzésének közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 999/H/2011.

IX. Határozatok Tára

**A külügyminiszter 34/2011. (XII. 2.) KüM határozata
a Délkelet-európai Rendészeti Központról szóló, Bukarestben, 2009. december 9-én létrejött
Egyezmény, valamint a Délkelet-európai Rendészeti Központ kiváltságairól és mentességeiről
szóló, Bukarestben, 2010. november 24-én létrejött Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló
2011. évi LVI. törvény 2. és 3. §-ainak hatálybalépéséről**

A 2011. évi LVI. törvénnyel, a Magyar Közlöny 2011. június 9-i, 61. számában kihirdetett, Délkelet-európai Rendészeti Központról szóló, Bukarestben, 2009. december 9-én létrejött Egyezmény 46. Cikkének 1. bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik a hatálybalépésről:

„(1) A jelen Egyezmény az azt követő hatvanadik napon lép hatályba, hogy az országhatárokat átlépő bűnözés megelőzésében és leküzdésében való együttműködésről szóló, Bukarestben, Romániában, 1999. május 26-án aláírt Megállapodás Szerződő Felei közül kilenc letétbe helyezte a megerősítési, jóváhagyási vagy elfogadási okiratait.”

A kilencedik megerősítési, jóváhagyási vagy elfogadási okirat letétbe helyezésének időpontja: 2011. augusztus 8.

Az Egyezmény hatálybalépésének napja: 2011. október 7.

A fentiekre tekintettel, összhangban a 2011. évi LVI. törvény 7. § (3) bekezdésével megállapítom, hogy a Délkelet-európai Rendészeti Központról szóló, Bukarestben, 2009. december 9-én létrejött Egyezmény, valamint a Délkelet-európai Rendészeti Központ kiváltságairól és mentességeiről szóló, Bukarestben, 2010. november 24-én létrejött Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2011. évi LVI. törvény 2. és 3. §-ai 2011. október 7-én, azaz kétezer-tizenegy, október hetedikén hatályba léptek.

Martonyi János s. k.,
külügyminiszter

A Magyar Közlönyt a Szerkesztőbizottság közreműködésével a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Gál András Levente,

a szerkesztésért felelős: dr. Borókainé dr. Vajdovits Éva.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 1–3.

A Határozatok Tára hivatalos lap tartalma a Magyar Közlöny IX. részében jelenik meg.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://kozlony.magyarorszag.hu> honlapon érhető el.

A Magyar Közlöny oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.

Felelős kiadó: Majláth Zsolt László ügyvezető igazgató.